SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 17.11.2025

Pöytäkirjan kansilehti ... 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 4

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen ... 5

3 § Eron myöntäminen Joni Hildénille kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen ... 6

4 § Eron myöntäminen Maritta Pesoselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen ... 9

5 § Toimitilajohtamisen palveluyksikön ja katujen ja puistojen palvelualueen vuonna 2024 valmistuneet merkittävät toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeet ... 12

- Kadut ja puistot palvelualueen merkittävät investointihankkeet 2024 ... 14

- Toimitilajohtaminen merkittävät investointihankkeet 2024 ... 15

6 § Kiinteistötoimitusmaksutaksan muuttaminen ... 17

- Kiinteistötoimitusmaksutaksa 1.1.2026 ... 21

- Voimassa oleva kiinteistötoimitusmaksutaksa 1.1.2021 ... 24

7 § Vantaan ratikan hankesuunnitelman tarkistus ... 27

- Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma ... 43

- Äänestysraportti KH 27.10.2025 § 3 ... 130

- Äänestysraportti KH 10.11.2025 § 3 ... 132

- Äänestysraportti KV 17.11.2025 § 7 ... 134

8 § Yleiskeskustelu talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2026–2029 ... 138

- Ryhmien puheenvuorot ... 139

9 § Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029 ... 157

- Kaupunginhallituksen esitys talousarvioksi 2026 ja taloussuunnitelmaksi 2026–2029, kv 17.11.2025 § 9 ... 169

- Äänestysraportti kv 17.11.2025 § 9 ... 409

- Pöytäkirjalausuma KH 4.11.2025 Roininen ... 433

- Äänestysraportti KH 4.11.2025 § 6 Kasonen ... 436

- Äänestysraportti KH 4.11.2025 § 6 Roininen ... 438

10 § Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2026 ... 440

- Äänestysraportti kv 17.11.2025 § 10 ... 443

11 § Vastaus Sirpa Kauppisen ja Otso Kivimäen sekä 25 valtuutetun aloitteeseen kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela ... 447

- Sirpa Kauppisen ja Otso Kivimäen sekä 25 valtuutetun aloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela ... 451

12 § Vastaus Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille ... 453

- Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille ... 456

13 § Vastaus Eeva Tikkasen ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi ... 458

- Eeva Tikkasen ja 23 muun valtuutetun aloite varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi ... 461

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 17.11.2025

14 § Vastaus Faysal Abdin ja 25 muun valtuutetun aloitteeseen väliaikainen luistinrata ja kesällä tapahtumapaikka Korson keskustaan 462

- Faysal Abdin ja 25 muun valtuutetun aloite väliaikainen luistinrata ja kesällä tapahtumapaikka Korson keskustaan 467

15 § Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloite luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava 468

- Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloite luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava 469

16 § Kokouksen päättäminen 471

Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus 472

Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto 474

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 475

Kaupunginvaltuuston kokous

Aika 17.11.2025 klo 13.00- 18.11.2025 klo 0.22
Paikka **Kaupungintalo, Tikkurila**

Osallistujat

Jäsenet	**Läsnä**	**Jäsenet**	**Läsnä**
Rokkanen Sakari, puheenjohtaja	x (pj § 1-6, 13.00-18.00; § 8-16 klo 22.30-0,22)	Lahti Timo	x
Tamminen Ida, I varapuheenjohtaja	x (pj § 7 klo 18.00-20.05)	Lehmuskallio Paula	x
Kaimio Tuire, II varapuheenjohtaja	x (pj § 8 klo 20.05-22.29)	Lindtman Antti	-
Aalto Riku	x	Liutu Topi	x
Abdi Faysal	x	Lundell Kai-Ari	x (§ 1-7,9 Klo 13.00-23.05)
Acharya Shekhar	x	Multala Sari	-
Ahava Marja	x	Nguyen Chau	x
Aidanjuuri Tanja	x	Niikko Mika	x
Alasuutari Jenni	x	Norrena Vaula	x
Aura Anssi	x	Nummela Nina	x
Bibani Gashaw	x (§ 7-16; klo 15.38-0.22)	Nykyri Elina	x
Demiri Funda	x	Orpana Anitta	x
Eerola Antero	x	Puikkonen Tomi	x
Eklund Tarja	x	Raja-Aho Maarit	x
el Issaoui Naima	x	Roininen Petri	x
Eriksson Soile	x	Rämö Eve	x
Friman Reija	x	Sainio Jari	x (§ 8-16, klo 20.05-0.22)
Hakala Heli	x	Saramo Jussi	-
Hall Anu	x	Seppänen Tia	x
Hartikainen Janne	x	Shire Mohamuud	x
Hentilä Jorma	x	Snellman Karita	x
Hynninen Mari	x	Snellman Victor	x
Järä Juha	x	Strohm Emily	x
Kaartokallio Loviisa	x	Suoniemi Juha	x
Kaira Lauri	x	Tahvanainen Säde	x
Karemo Jenni	x	Tawasoli Eva	x (§ 1-8; klo 13.00-21.00)
Karhu Suvi	x	Tuomainen Anni Juulia	x
Karlsson Patrik	x	Tuomela Tiina	x
Kasonen Mika	x	Vacker Marjo	x
Kaukola Ulla	x	Vanhanen Tuomas	x
Kauppinen Sirpa	x		

Kiljunen Kimmo	x (§ 3-16, klo 13.47-0.22)		
Kivimäki Otso	x		
Kllokoqi Drilon	-		
Kopra Ulla-Maija	x		
Kotiranta Matti	x		
Kähärä Sirkka-Liisa	x		
Varajäsenet		**Läsnä**	
Räsänen Minna		x	
Pennanen Nelli		x	
Patrik Borg		x	
Sillanpää Minttu		x	
Laaksonen Saija		x	
Liukkonen Pasi		x (§ 8, 10-16, klo 23.05-0.22)	
Viilo Mikko		x (§ 9-16, klo 21.00-0.22)	
Kaupunginhallituksen jäsenet		**Läsnä**	
Tammi Visa		x	
Nuorisovaltuuston edustaja		**Nuorisovaltuuston varaedustaja**	
Laaksonen Eetu		x (§ 1-6, klo 13.00-19.37)	
Amoah Vida		x (§7-16, klo 19.37-23.19)	

Muut osallistujat	**Läsnä**
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja	x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja	x
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja	**x**
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja	**x**
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja	x
Kalmari Mari, viestintäjohtaja	x (§ 9-16 klo 20.35-0.22)
Savopirtti Katja, vs. viestintäjohtaja	x (§ 1-6 klo 13.00-16.45)
Räsänen Ari, vs. viestintäjohtaja	x (§ 7-8 klo 16.45-20.35)
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies	x (§ 1-6 klo 13.00-18.00)
Rusanen Leena, hallintojohtaja	x
Nevalainen Ari, lakimies	x (§ 7-16, klo 18.00-0.22)
Lentämäki Tiina, hallintosihteeri	x (§ 1-7, klo 13.00-20.05)
Kalske Jaakko, pöytäkirjanpitäjä	x (§ 1-7, klo 13.00-20.05)
Jokinen Eeva, pöytäkirjanpitäjä	x (§ 8-16, klo 20.05-0.22)
Kauppinen Elina, pöytäkirjanpitäjä	x (§ 8-16, klo 20.05-0.22)

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja	Rokkanen Sakari, Tamminen Ida, Kaimio Tuire
Pöytäkirjanpitäjä	Kalske Jaakko, Jokinen Eeva, Kauppinen Elina

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 24.11.2025, sähköisesti

Eerola Antero Eklund Tarja

Pykälät 3, 4 ja 10 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 26.11.2025, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 10.11.2025 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 1

Esitys:
a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:
Puheenjohtaja totesi, että valtuutetut Antti Lindtman, Drilon Kllokoqi, Sari Multala, Jussi Saramo, Jari Sainio, Gashaw Bibani ja Kimmo Kiljunen ovat pyytäneet vapautusta tästä kokouksesta työ-, matkaesteen tai
henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Heidän tilalleen on kutsuttu samassa järjestyksessä varavaltuutetut Minna Räsänen, Nelli Pennanen, Patrik Borg, Minttu Sillanpää, Saija Laaksonen ja Kati Tyystjärvi.

Puheenjohtaja totesi, että paikalla on 66 valtuutettua.

Päätös:
Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi, lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen aikana puheenjohtaja totesi seuraavat muutokset valtuuston kokoonpanossa:

§:n 3 käsittelyn aikana klo 13.47 valtuutettu Kimmo Kiljunen saapui kokoukseen, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 7 käsittelyn aikana klo 15.38 valtuutettu Gashaw Bibani saapui kokoukseen ja hänen tilallaan ollut varavaltuutettu Kati Tyystjärvi poistui kokouksesta, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 7 käsittelyn aikana klo 19:37 nuorisovaltuuston edustaja Eetu Laaksonen poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen tilalleen saapui nuorisovaltuuston edustuja Vida Amoah.

§:n 8 käsittelyn aikana klo 20.05 valtuutettu Jari Sainio saapui kokoukseen ja hänen tilallaan ollut varavaltuutettu Saija Laaksonen poistui kokouksesta, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 8 käsittelyn aikana 21.00 valtuutettu Eva Tawasoli poistui kokouksesta työesteen vuoksi. Hänen tilalleen saapui varavaltuutettu Mikko Viilo.

§:n 8 käsittelyn aikana klo 23.05 valtuutettu Kai-Ari Lundell poistui kokouksesta työesteen vuoksi. Hänen tilalleen saapui varavaltuutettu Pasi Liukkonen.

2 § **Pöytäkirjan tarkastaminen**

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 2

Esitys:
Päätetään
a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 24.11.2025 klo 16.00 ja
b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 26.11.2025 lähtien.

Päätös:
a) valita Antero Eerola ja Tarja Eklund toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisenä maanantaina 24.11.2025 klo 16.00 ja
b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 26.11.2025 lähtien.

3 § Eron myöntäminen Joni Hildénille kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/3906/00.00.01.00/2025

PT/JK

Joni Hildén on 7.10.2025 saapuneella viestillään pyytänyt eroa kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Hallintosäännön 7 luvun 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kuntalain 73 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Kaupunginvaltuusto valitsi kokouksessaan 16.6.2025 § 6 kaupunginhallituksen jäseniksi ja varajäseniksi seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Ulla Kaukola, puheenjohtaja	Päivi Laakso
Mika Kasonen, I varapuheenjohtaja	Frida Forsblom-Prittinen
Eve Rämö, II varapuheenjohtaja	Tuure Savuoja
Minna Räsänen	Joni Hildén
Mika Niikko	Tanja Aidanjuuri

Heli Hakala	Timo Lahti
Emily Strohm	Henri Kiiski
Nina Nummela	Victor Snellman
Funda Demiri	Ville Karinen
Faysal Abdi	Kia Koskelin
Petri Roininen	Tuula Panula
Otso Kivimäki	Jenni Karemo
Anni Juulia Tuomainen	Hanna Valtanen
Visa Tammi	Soile Eriksson
Anssi Aura	Marjo Vacker

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) myönnettäväksi Joni Hildénille ero kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä, ja
b) toimitettavaksi Minna Räsäsen henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 3

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään
a) myöntää Joni Hildénille ero kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä, ja
b) toimittaa Minna Räsäsen henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.
c) toimittaa Visa Tammen henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027

Käsittely:
Lisättiin päätösesitykseen kohta
c) toimittaa Visa Tammen henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.

Päätös:
Päätettiin
a) myöntää Joni Hildénille ero kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä, ja
b) valita Minna Räsäsen henkilökohtaisen varajäseneksi Soile Eriksson jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.
C) valita Visa Tammen henkilökohtaiseksi varajäseneksi Riku Aalto jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2027.

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**

Ulla Kaukola, puheenjohtaja	Päivi Laakso
Mika Kasonen, I varapuheenjohtaja	Frida Forsblom-Prittinen
Eve Rämö, II varapuheenjohtaja	Tuure Savuoja
Minna Räsänen	Soile Eriksson (kv 17.11.2025 § 3)
Mika Niikko	Tanja Aidanjuuri
Heli Hakala	Timo Lahti
Emily Strohm	Henri Kiiski
Nina Nummela	Victor Snellman
Funda Demiri	Ville Karinen
Faysal Abdi	Kia Koskelin
Petri Roininen	Tuula Panula
Otso Kivimäki	Jenni Karemo
Anni Juulia Tuomainen	Hanna Valtanen
Visa Tammi	Riku Aalto (kv 17.11.2025 § 3)
Anssi Aura	Marjo Vacker

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

4 § Eron myöntäminen Maritta Pesoselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/3910/00.00.01.00/2025

PT/JK

Maritta Pesonen on 8.10.2025 saapuneella viestillään pyytänyt eroa käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on vuoden 2019 alusta lukien muodostettu yhdistämällä neljä käräjäoikeutta; Itä-Uudenmaan, Tuusulan ja Vantaan käräjäoikeus sekä osa Hyvinkään käräjäoikeudesta.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 4 §:n mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Jos pääkäsittely on kesken 1 momentissa säädetyn toimikauden loppuessa, lautamiehen tehtävä jatkuu, kunnes asia on käräjäoikeudessa ratkaistu.

Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 3 §:n mukaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärän vahvistaa Tuomioistuinvirasto. Tuomioistuinvirasto on päätöksellään TIV/303/2025 vahvistanut Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden lautamiesten määräksi 134 lautamiestä, joista Vantaa nimittää 60 lautamiestä. Määrä on sama kuin aikaisempina toimikausina.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 16.6.2025 § 18 valinnut Vantaan lautamiehiksi Itä-Uudenmaan käräjäoikeuteen toimikaudeksi 2025–2029 seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Jäsen**
Susanna Lindfors	Paula Leppäkoski
Pirkko Kotila	Päivi Viljasalo
Milja Rantala	Inka Saariniemi
Hanna Torppa	Kaisa-Mari Kuusela
Tuomo Niemi	Signe Grönberg
Pertti Laine	Nina Uskola
Janne Koskinen	Juha Lahdensuu
Juhana Liesimaa	Minna Hirvasniemi
Sami Paakkinen	Lars-Peter Bäckström

Christos Mandalios	Terhi Raatesalmi-Salonen
Miro Helminen	Vesa-Pekka Meskanen
Kari Anttila	Hanna Koivula
Kirill Rinne	Ulla-Maija Kopra
Marko Enberg	Teija Toivonen
Riitta Hellgren	Peter Lammenranta
Irina Alanne	Hannu Savolainen
Ellen Pessi	Calle Viteli
Susanna Issakainen	Arto Päivinen
Inka Kolhinoja	Eeva Lammenranta
Jenny Nyman Ahokas	Roosa Wallius
Outi Tulosmaa	Ari Puroaho
Eeva Wetterstrand-Pihola	Tiia Valta
Virpi Kuorikoski	Gunta Paavola
Pekka Silventoinen	Heini Salmela
Pia Heikkinen	Kai Laaksonen
Tony Viksten	Kalle Kivimaa
Marko Tuppurainen	Pauliina Toveri
Maritta Pesonen	Marianne Kajander
Ilkka Kylli	Ahti Tenhunen
Inka Somermäki	Marju Kettunen-Vaittinen

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) myönnettäväksi ero Maritta Pesoselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä, ja
b) toimitettavaksi Vantaan käräjäoikeuden lautamiesten täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikautta 2025–2029.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 4

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään
a) myöntää ero Maritta Pesoselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä, ja
b) toimittaa Vantaan käräjäoikeuden lautamiesten täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikautta 2025–2029.

Päätettiin
a) myöntää ero Maritta Pesoselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä, ja
b) valita Naima el Issaoui Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen tehtävään jäljellä olevaksi ajaksi toimikautta 2025–2029.

Jäsen	Jäsen
Susanna Lindfors	Paula Leppäkoski
Pirkko Kotila	Päivi Viljasalo
Milja Rantala	Inka Saariniemi
Hanna Torppa	Kaisa-Mari Kuusela
Tuomo Niemi	Signe Grönberg
Pertti Laine	Nina Uskola
Janne Koskinen	Juha Lahdensuu
Juhana Liesimaa	Minna Hirvasniemi
Sami Paakkinen	Lars-Peter Bäckström
Christos Mandalios	Terhi Raatesalmi-Salonen
Miro Helminen	Vesa-Pekka Meskanen
Kari Anttila	Hanna Koivula
Kirill Rinne	Ulla-Maija Kopra
Marko Enberg	Teija Toivonen
Riitta Hellgren	Peter Lammenranta
Irina Alanne	Hannu Savolainen
Ellen Pessi	Calle Viteli
Susanna Issakainen	Arto Päivinen
Inka Kolhinoja	Eeva Lammenranta
Jenny Nyman Ahokas	Roosa Wallius
Outi Tulosmaa	Ari Puroaho
Eeva Wetterstrand-Pihola	Tiia Valta
Virpi Kuorikoski	Gunta Paavola
Pekka Silventoinen	Heini Salmela
Pia Heikkinen	Kai Laaksonen
Tony Viksten	Kalle Kivimaa
Marko Tuppurainen	Pauliina Toveri
Naima el Issaoui (kv 17.11.2025 § 4)	Marianne Kajander
Ilkka Kylli	Ahti Tenhunen
Inka Somermäki	Marju Kettunen-Vaittinen

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

5 § Toimitilajohtamisen palveluyksikön ja katujen ja puistojen palvelualueen vuonna 2024 valmistuneet merkittävät toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeet

VD/6771/10.03.02.00/2025

TeA/HW/AK/PW/JV/JK/JR/MT

Toimitilainvestointihankkeiden ja kunnallistekniikan investointihankkeiden raporteissa kuvataan vuoden aikana valmistuneet merkittävät toimitilahankkeet ja merkittävät kunnallistekniikan investointihankkeet. Lisäksi raporteissa kuvataan, ovatko hankkeet pysyneet hankesuunnitelmassa hyväksytyssä kustannusarviossa ja rakentamiselle määritetyssä aikataulussa. Esitetään merkittäväksi tiedoksi toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeiden raportit vuodelta 2024.

Kaupunginhallitus päätti 19.11.2012 § 16, että kaupunginvaltuustolle tuodaan vuosittain tiedoksi edellisen vuoden aikana valmistuneet uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet, merkittävimmät kadunrakennus- ja kunnallistekniikan hankkeet sekä tieto toteutuneiden hankkeiden lopullisista kustannuksista. Mikäli hankesuunnitelmassa hyväksytty kustannusarvio on ylittynyt tai rakentamisen aikataulu on viivästynyt, selvitetään ylityksiin tai viivästymisiin johtaneet tekijät.

Toimitilajohtamisen palveluyksikkö sekä Kadut ja puistot palvelualue raportoivat kaupunginvaltuustolle päättyneen vuoden merkittävimmistä hankkeista kaupungin tilinpäätöstietojen valmistumisen jälkeen. Merkittäviksi toimitilahankkeiksi luokitellaan uudisrakennus- ja perusparannushankkeet, joista lautakunta on hyväksynyt hankesuunnitelman. Merkittäviksi kunnallistekniikan investointihankkeiksi luokitellaan puolestaan liikennealueet, urheilualueet ja puistot, joiden kustannusarvio on vähintään 500 000 euroa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 6 kohdan mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi.

Kaupunkitilalautakunta 22.10.2025 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi merkittävien toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeiden raportit vuodelta 2024, ja
b) esittää raportit kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunkitilalautakunta jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Haluamme, että hankkeiden raportointia terävöitetään. Raportointiviive on nyt liian pitkä, yli puolitoista vuotta viime vuoden alussa valmistuneista hankkeista. Kustannus- ja aikataulumuutosten syyt raportoidaan liian ylimalkaisesti. Ehdotamme, että jatkossakin hankkeet raportoidaan viimeksi nähnyt kaltaisesti, mutta samassa syklissä osavuosikatsausten ja vuosikertomuksen kanssa.

Vantaan investointihankkeissa ei tällä hetkellä ole minkäänlaista tuotosten laadullista arviointia. Pyydämme valmistelemaan menetelmiä, joilla erityisesti toimitilainvestointien onnistumista suhteessa hankesuunnittelussa asetettuihin laadullisiin tavoitteisiin voidaan seurata käyttöönoton jälkeen.

Lisäksi pyydämme selvityksen siitä, miksi kuntatekniikan investoinnit ovat säännönmukaisesti ylittäneet kustannusarvionsa viimeisenä viitenä vuotena, ja tälle tilanteelle korjaavat toimenpiteet."

_____

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi merkittävien toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeiden raportit vuodelta 2024, ja
b) esittää raportit kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 5

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi merkittävien toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeiden raportit vuodelta 2024.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kadut ja puistot palvelualueen merkittävät investointihankkeet 2024
- Toimitilajohtamisen merkittävät investointihankkeet 2024

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436
rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa, puh. 040 534 6960
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VUONNA 2024 VALMISTUNEET MERKITTÄVÄT KT- INVESTOINTIHANKKEET

Liikennealueet (931)	**Kust.arvio (1000 €)**	**Tot. Kust. (1000 €)**	**Ero € (1000 €)**	**Ero-%**	**Selvitys poikkeamista**
Caravellentien kiertoliittymä sekä Tahkotien ja Nuolitein liikennevalot	1 772	2 180	408	23,0 %	Urakkahinta 2,048 M€, lisä- ja muutostyöt 0,132 M€
Carl Edelfeltin aukio	1 879	1 873	-6	-0,3 %	Yhteishanke hotellikiinteistön kanssa,urakoitsija teki konkurssin
Heurekan silta	1 173	1 582	409	34,9 %	Urakkahinta 1,174 M€, lisä- ja muutostyöt 0,408 M€, liimapuukannen uusiminen
Tuupakka 9 kadut	957	1 101	144	15,0 %	Asfaltointi- ja kiveystyöt, yleinen kustannusten nousu
Urheilualueet (932)	**Kust.arvio (1000 €)**	**Tot. Kust. (1000 €)**	**Ero € (1000 €)**	**Ero-%**	**Selvitys poikkeamista**
Kenraalipuiston kenttä	628	810	182	29,0 %	Urakkahinta 0,794 M€, lisä- ja muutostyöt 0,016 M€
Yhteishankkeet (935)	**Kust.arvio (1000 €)**	**Tot. Kust. (1000 €)**	**Ero € (1000 €)**	**Ero-%**	**Selvitys poikkeamista**
Lahdentien (Mt 140) jk+pp-tien parantaminen välillä Kyytitie-Mt 152	1 431	1 517	86	6,0 %	Yhteishanke Elyn kanssa. Pysäkkikatosten tason nosto, kallioleikkauksen lujitus

KIINTEISTÖT JA TILAT / TOIMITILAJOHTAMINEN

Raportti vuonna 2024 valmistuneiden toimitilahankkeiden merkittävimmistä kustannus- ja aikataulupoikkeamista

Hanke	Pinta-ala (brm2)	Tavoitehinta (alv 0 %) korjattu tarjoushetken kustannustasoon	Loppukustannus (alv 0 %)	ero (eur)	ero %	Selvitys poikkeamista
Pesäpuun (ent. Korson) päiväkoti	1922 brm2	9 663 000 €	9 602 000 €	-61 000 €	-0,6 %	Valmistui 15.2.2024 käyttöönotettavaksi. Myöhästyi noin 2 kk sopimuksenmukaisesta. Syynä hankkeen aikana lisätty jäähdytysvaraus ja urakoitsijan viiveet. Hanke toteutui tavoitehinnan puitteissa.
Vaskivuoren lukion laajennus	1782 brm2	3 390 000 €	3 179 000 €	-211 000 €	-6,2 %	Urakkatarjous alitti tavoitehinnan, mutta urakoitsijan viivästyminen siirsi valmistumista noin 1,5 kk. Taloudellinen loppuselvitys on vielä kesken, joten loppukustannus tarkentuu (suuruusluokka on oikea)
Latupuiston päiväkoti	2556 brm2	11 940 000 €	11 900 000 €	-40 000 €	-0,3 %	Hanke viivästyi sopimuksesta noin 1,5 kk. Päiväkoti vastaanotettiin 14.1.2024. Merkittävimmät myöhästymisen syyt olivat lisääntyneet louhinnat hankkeen aikana.
Jokiniemen koulun A-rakennuksen (ent.lukio) perusparannus	4638 brm2	13 900 000 €	12 050 000 €	-1 850 000 €	-13,3 %	Kustannukset 9950 000 + aiemmin toteutettu liikuntasalin kunnostus 2100 000 yhteensä 11570 000 €, joka alittaa merkittävästi tavoitehinnan. Peruskorjaus valmistui noin 4 kk viivästyneenä. Syynä isot muutostyöt välipohjien kantavuuteen liittyen sekä urakan aikana tapahtuneet sähköurakoitsijoiden konkurssit (2 kpl).
Leppäkorven puukoulun peruskorjaus	544 brm2	2 122 000 €	2 649 000 €	527 000 €	24,8 %	Valmistui sovitussa urakka-aikataulussa. Saadun PJU-tarjouksen perusteella tavoitehinnan piti ylittyä lähes 1 M€, mutta ylitystä saatiin toteutusvaiheessa pienennettyä tehokkaan ohjauksen avulla.

Hanke	Pinta-ala (brm2)	Tavoitehinta (alv 0 %)	Loppukustannus (alv 0 %)	ero (eur)	ero %	Selvitys poikkeamista
Kulttuurikeskus Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaus		8 782 000 €	9 631 000 €	849 000 €	9,7 %	hankkeen aikana paljastui vanhoista rakenteista merkittävissä määrin muutostöinä toteutettuja haitta-ainepurkamista, vanhojen rakenteiden korjaamista huomattavasti laajemmin kuin oli suunniteltu. Muutostöitä toteutui noin 1,2 M€:n edestä.

Valmistuneet vuokra-/leasinghankkeet:

	pinta-ala	valmistumista voite	valmistumisa ika	
Sotungin lukiopaviljonki	1130 brm2	31.7.2024	6.8.2024	Valmistui lähes tavoiteaikataulussa ja käyttö alkoi suunnitellun mukaan elokuussa 24.

Tavoitehinta = hankkeella laskettu/hyväksytty tavoitehinta korjattuna tarjoushetken suhdannetasoon

Loppukustannus= hankkeen toteutuneet kustannukset sisältäen varauksen vielä laskuttamatta olevien kustannusten osalta.

5.2.2024
Juha Vuorenmaa

6 § Kiinteistötoimitusmaksutaksan muuttaminen

VD/6745/02.03.00.00/2025

AK/KJ/RP/MT/EJ

Esitetään hyväksyttäväksi kiinteistötoimitustaksan päivitys. Taksa on tarkoituksenmukaista päivittää yleisen kustannustason nousun takia.

Lain mukaan kunnan kiinteistötoimitusmaksutaksasta päättää kunnanvaltuusto. Taksa on muutettu viimeksi kaupunginvaltuuston päätöksellä 14.12.2020 § 5. Taksa on tullut voimaan 1.1.2021, jolloin aiemman taksan mukaisia maksuja alennettiin keskimäärin viisi prosenttia.

Yleisestä kustannustason noususta johtuen taksa on tarkoituksenmukaista päivittää. Taksaan esitetään lisäksi tehtäväksi muutamia täsmennyksiä ja lainsäädännön muutoksista johtuvia muutoksia.

Kunnan kiinteistöinsinöörin ja kiinteistörekisterin pitäjän suorittamasta kiinteistötoimituksesta ja muusta kiinteistönmuodostamislain (554/1995) tai kiinteistörekisterilain (392/1985) mukaisesta toimenpiteestä peritään maksu kiinteistötoimitusmaksulain (558/1995) ja kiinteistötoimitusmaksuasetuksen (1560/2001) säännösten mukaan.

Kiinteistönmuodostamislain mukaisia kunnan kiinteistötoimituksia asemakaava-alueella ovat mm. tontin lohkominen, yleisen alueen lohkominen ja rasitetoimitus. Maanomistaja hakee tontin lohkomista sekä sitä edeltävää tonttijakoa, joka on suunnitelma asemakaavassa osoitetun rakennuskorttelin alueen jakamiseksi tontteihin. Tonttijaon laatimisesta perittävän maksun muuttamista esitetään erikseen kaupunkitilalautakunnan päätettäväksi.

Tontin lohkomisessa tonttijaossa suunnitellut tontit muodostetaan rakentamis- ja kiinnityskelpoisiksi kiinteistöiksi, jotka merkitään uusina yksikköinä kiinteistörekisteriin. Lohkomistoimituksessa tai erillisessä rasitetoimituksessa kiinteistön hyväksi voidaan perustaa toisen rekisteriyksikön alueelle pysyvänä rasitteena oikeus esim. kulkuyhteyttä tai johtojen sijoittamista varten tarvittavaan alueeseen.

Kiinteistönmuodostamislain mukaan tontin lohkomisen toimituskustannukset maksaa lohkottavan tontin omistaja. Yleisen alueen lohkomisen toimituskustannukset maksaa kunta. Rasitetoimituksen toimituskustannukset maksaa toimitusta hakenut tai siitä hyötyä saava kiinteistön omistaja.

Vuonna 2024 kiinteistörekisteriin rekisteröitiin 145 uutta tonttia. Lisäksi suoritettiin 49 yleisen alueen lohkomistoimitusta ja 20 erillistä rasitetoimitusta. Vuoden 2024 suoritemääriin vaikutti kuitenkin rakentamisen matalasuhdanne, jonka vuoksi haettujen kiinteistötoimitusten määrät olivat poikkeuksellisen alhaiset. Tänä vuonna syyskuun loppuun mennessä oli kiinteistörekisteriin rekisteröity 104 uutta tonttia, 57 yleisen alueen lohkomista ja 14 rasitetoimitusta.

Vuonna 2024 maksutuloja kiinteistötoimituksista oli 182 230 euroa. Vuoden 2024 maksutulokertymään vaikutti kuitenkin suuresti edellä mainittu rakentamisen matalasuhdanne ja tilaustyömäärien voimakas lasku. Tänä vuonna syyskuun loppuun mennessä maksutuloja kiinteistötoimituksista oli saatu 119 645 euroa, joten tämän vuoden maksutulokertymä kiinteistötoimitusten suorittamisen osalta pysynee melko samana viime vuoteen verrattuna.

Vuoden 2020 lopusta elokuun 2025 loppuun on elinkustannusindeksi noussut noin 18 %. Henkilöstökustannukset ovat vuodesta 2020 vuoteen 2024 nousseet noin 20 %. Kiinteistötoimitusmaksutaksaa ei ole viiteen vuoteen uusittu, joten korotuspaineita on kertynyt. Myös Vantaan heikentynyt taloustilanne ohjaa viemään taksoihin perustellut korotukset. Taksaan esitetään tämän vuoksi tasaisesti 20 % hinnankorotusta. Ainoa poikkeus on uuden taksan § 10 kiinteistörekisterilain 3 §:n mukainen kiinteistön laadun muutoksen rekisteröinti ja uuden taksan § 11 mukainen kiinteistönmuodostamislain kiinteistöjen yhdistämispäätöksen rekisteröinti, joissa hinnat on samantasoisen työmäärän vuoksi harmonisoitu samalle tasolle. Aiempaan taksaan verrattuna kiinteistön laadunmuutoksen rekisteröinnin hintaa esitetään nostettavaksi 15 % ja kiinteistöjen yhdistämispäätöksen rekisteröinnin hintaa nostettavaksi reilut 40 %.

Kiinteistötoimitusmaksutaksan osalta suurin maksukertymä tulee tontin lohkomisista, joten taksan 1 §:n hinnan korotuksilla on merkittävin vaikutus tuleviin maksukertymiin.

Kiinteistötoimitusmaksutaksan tekninen rakenne esitetään säilytettäväksi pääosin samana kuin nyt voimassa olevassa taksassa. Kiinteistötoimitusmaksutaksan § 3 esitetään lisättäväksi uusi hinnaltaan normaalia rasitetoimitusta alempi kohta koskien sopimukseen perustuvan yhtä rasitetta koskevan rasitetoimituksen suorittamista kirjallisella menettelyllä. Kirjallinen menettely kiinteistötoimituksissa tuli mahdolliseksi vuoden 2022 alusta alkaen, joka sujuvoittaa sopimukseen perustuvien toimitusten suorittamista.

Uuden taksan kohtaan § 8 esitetään täsmennystä tilanteisiin, joissa Vantaan antaman toimitusmääräyksen mukaisen toimituksen suorittaa poikkeuksellisesti Maanmittauslaitoksen toimitusinsinööri. Näissä harvoissa tapauksissa peritään korvaus käyttäen Vantaan kaupungin Mittaus- ja geopalveluiden kulloinkin voimassa olevan henkilöveloitustyöhinnaston mukaan.

Taksaan esitetään lisättäväksi § 9 maininta siitä, että mikäli toimitus tai kiinteistörekisterinpitäjän päätös jää kesken tai peruutetaan toimituksen hakijasta tai asianosaisesta johtuvasta syystä, peritään siihen asti kertyneet kustannukset. Samanlainen maininta on ollut myös tonttijakotaksassa.

Uuden taksan kohtaan § 10 esitetään erotettavaksi omaksi edullisemmaksi kohdakseen kiinteistörekisterilain 4 §:n mukainen tunnusmuutoksen rekisteröinti, koska se on työmäärältään pienempi kuin kiinteistörekisterilain 3 §:n mukainen kiinteistön laadunmuutoksen rekisteröinti. Lisäksi taksaan esitetään selkeyttävää uutta § 13, jonka mukaan muista harvinaisemmista kiinteistörekisterinpitäjän päätöksistä, kuten kiinteistön nimen muuttamisesta tai yhteisalueosuuden siirtämisestä yhdistämällä, peritään korvaus työkorvauksena kulloinkin voimassa olevan henkilötyöveloitushinnaston mukaan.

Taksasta esitetään poistettavaksi vanhan taksan § 12, jossa oli säädetty ennen 1.1.2000 muodostusluetteloon merkityn tontin rekisteröinnin maksuista. Tällaisia tapauksia ei Vantaalla ole enää 15 vuoteen ollut, joten kohta on jäänyt tarpeettomaksi.

Taksan korotusesityksiä varten on tehty myös vertailuja Espoon ja Helsingin kaupungin taksoihin. Nämä taksat on pyritty ottamaan huomioon niin, että nyt esitettävä taksa ei sijoittuisi muista huomattavasti poikkeavan korkeaksi.

Esitettävä kiinteistötoimitusmaksutaksa on laadittu Kuntaliiton 2.12.2011 julkaiseman ohjeen mukaisesti. Asiakas tietää hinnan hakiessaan toimitusta (pl. työaikakorvaukseen perustuvat

toimenpiteet). Toimituskorvaus edustaa toimituskohtaista keskiarvoa kunkin toimituslajin aiheuttamista vuotuisista työaika- ja muista kustannuksista.

Toimituskohtaisten korvausten lisäksi taksassa on määritelty työkorvauksen veloitushintojen määräytymisperusteet. Työkorvausta käytetään harvinaisista tai erityisen paljon työpanosta vaativista toimituksista ja toimenpiteistä veloitettavan maksun määrittämiseen. Työkorvauksen veloitushinnat perustuvat lautakunnan erikseen päättämään Mittaus- ja geopalveluiden henkilötyöveloitushinnastoon. Kiinteistötoimitukset ovat viranomaistoimintaa, joten niistä perittävät maksut ovat verottomia. Mikäli kiinteistötoimitusten tilaus- ja suoritemäärät pysyvät ensi vuonna tämän vuoden tasolla, voidaan nyt esitettävillä kiinteistötoimitusmaksutaksan korotuksilla nähdä olevan noin 20 %:n korottava vaikutus ensi vuoden kiinteistötoimituksista saataviin maksutuloihin.

Kaupunkitilalautakunta 22.10.2025 § 19

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle vahvistettavaksi liitteen mukainen kiinteistötoimitusmaksutaksa voimaan tulevaksi 1.1.2026.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle vahvistettavaksi liitteen mukainen kiinteistötoimitusmaksutaksa voimaan tulevaksi 1.1.2026.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 6

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään vahvistaa liitteen mukainen kiinteistötoimitusmaksutaksa voimaan tulevaksi 1.1.2026.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kiinteistötoimitusmaksutaksa 1.1.2026
- Voimassa oleva kiinteistötoimitusmaksutaksa

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot

kiinteistöinsinööri Riikka Pirinen, puh. 040 5939210
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunginvaltuuston xx.xx.2025 § x päättämä.

Kiinteistötoimitusmaksutaksa

Taksan mukaan Vantaan kaupungille suoritetaan maksu (euroa) kiinteistötoimitusmaksulain (558/1995) 1 §:ssä tarkoitetuista toimituksista, toimenpiteistä ja tehtävistä.

Toimitukset

1 §

Kiinteistönmuodostamislain (KmL) 4 luvun mukaisesta tontin lohkomisesta tonttia kohden, kun tontin asemakaavan mukainen rakennusoikeus on

1)	enintään 250 kerrosalaneliömetriä	1080
2)	suurempi kuin 250 kerrosalaneliömetriä	1080 +0,70 €/k-m^2 (kork. 4800)
3)	3D-kiinteistön lohkomisesta suoritetaan todelliset kustannukset työkorvauksena tämän taksan 15 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna	

2 §

Tontin lohkomisen yhteydessä suoritettavat toimenpiteet:

Päätös (KmL 28 §) tontin vapauttamisesta kiinnityksistä	360
Kiinteistön pantinhaltijoiden kesken (KmL 24.2 §) tehtävä sopimus kiinnitysten etusijajärjestyksestä	180
Yhden tai kahden rasitteen tai oikeuden (rasitealueen) perustaminen, siirtäminen tai muuttaminen Jokaisesta seuraavasta rasitteesta	340 180
Tilusvaihto	360
Tontinosan lunastamisesta (KmL 62 §) suoritetaan todelliset kustannukset työkorvauksena tämän taksan 15 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna.	

3 §

Yhtä tai kahta rasitetta koskeva erillinen rasitetoimitus (KmL 14 luku) Jokaisesta seuraavasta rasitteesta	1080 240
Sopimukseen perustuva yhtä rasitetta koskeva kirjallisella menettelyllä suoritettava erillinen rasitetoimitus (KmL 14 luku)	750

4 §

Yhteisalueosuuden siirtäminen ja tilaksi muodostaminen sekä yhteisen alueen liittäminen kiinteistöön (KmL 131 §)	360

5 §

Kiinteistönmääritystoimituksena suoritettava rajankäynti (KmL 11 luku) sisältäen kaksi rajamerkkiä	960
Jokaisesta seuraavasta rajamerkistä suoritetaan	180

6 §

Muusta kuin 5 §:ssä tarkoitetusta kiinteistönmääritystoimituksesta, tilusvaihdosta (KmL 8 luku) sekä tontin halkomisesta (KmL 47 §) suoritetaan todelliset kustannukset työkorvauksena tämän taksan 15 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna.

7 §

Jos tämän taksan mukaisen toimituksen tai toimenpiteen kustannukset ovat selvästi keskimääräistä korkeammat, suoritetaan kiinteistötoimitusmaksu todellisten kustannusten mukaisena työkorvauksena tämän taksan 15 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna.

8 §

Muista asemakaava-alueella kaupungin toimesta suoritettavista KmL:n 5 § 3 momentissa tarkoitetuista kiinteistötoimituksista peritään korvaus työkorvauksena tämän taksan 15 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna. Maanmittauslaitoksen suorittamista kiinteistötoimituksista peritään korvaus Maanmittauslaitoksen voimassa olevan kiinteistötoimituksia koskevan hinnaston mukaisesti. Mikäli Maanmittauslaitoksen toimitusinsinöörin suorittama toimitus tehdään perustuen Vantaan kaupungin antamaan toimitusmääräykseen, peritään korvaus tämän taksan 15 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna.

9 §

Mikäli toimitus tai kiinteistörekisterinpitäjän päätös jää kesken tai peruutetaan toimituksen hakijasta tai asianosaisesta johtuvasta syystä, peritään siihen asti kertyneet kustannukset.

Kiinteistörekisterin pitäjän päätökset

10 §

Päätös, jolla kaavatontti merkitään tonttina kiinteistörekisteriin kiinteistörekisterilain 3 §:n mukaisesti	750
Kun päätös ei vaadi tarkistusmittauksia tontilla	500
Päätös, jolla kaavatontti merkitään tonttina kiinteistörekisteriin kiinteistörekisterilain 4 §:n mukaisesti	500

11 §

Kiinteistöjen yhdistämispäätös (KmL 17 luku)

1)	KmL 214.1 §:n mukaisissa tapauksissa	750
2)	KmL 214.2 §:n mukaisissa tapauksissa (eri kiinnitykset)	850

12 §

Rasitteen poistaminen tai muuttaminen (KmL 165 §)	360
Jokaisesta seuraavasta rasitteesta	100

13 §

Muista kiinteistörekisterinpitäjän päätöksistä peritään korvaus työkorvauksena tämän taksan 15 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna.

Asiakirjojen hankkiminen

14 §

Toimitusmiehen muilta viranomaisilta hankkimasta kustakin asiakirjasta suoritetaan sen lunastus- yms. maksujen lisäksi	20

Työkorvaus

15 §

Kiinteistötoimitusmaksulain 3 §:n mukaiseen työaikakorvaukseen ja muiden kustannusten korvaukseen perustuvat työkorvauksen veloitushinnat toimitustuotannon osatehtävittäin määritellään kulloinkin voimassa olevan Mittaus- ja geopalveluiden henkilötyöveloitushinnaston mukaan seuraavasti:

1)	toimitusinsinöörin tehtävät (toimituskokoukset, oikeudelliset selvitykset) • diplomi-insinöörin, insinöörin tai teknikon henkilötyöveloitushinta
2)	toimitusvalmistelu (tietojen hankinta, kiinteistörekisterin ylläpito, asiakirjojen valmistelu, karttojen laatiminen, tiedottaminen) • kartoittajan, kiinteistörekisterisihteerin tai vastaavan henkilön henkilötyöveloitushinta
3)	maastotyöt • veloitushinta mittausryhmästä kalustoineen

Työkorvauksen veloitushinnat sisältävät muiden kustannusten korvauksen, joka on 70 % työaikakorvauksesta.

Kaupunginvaltuuston 14.12.2020 § 5 päättämä.

Kiinteistötoimitusmaksutaksa

Taksan mukaan Vantaan kaupungille suoritetaan maksu (euroa) kiinteistötoimitusmaksulain (558/1995) 1 §:ssä tarkoitetuista toimituksista, toimenpiteistä ja tehtävistä.

Toimitukset

1 §

Kiinteistönmuodostamislain (KmL) 4 luvun mukaisesta tontin lohkomisesta tonttia kohden, kun tontin asemakaavan mukainen rakennusoikeus on

1)	enintään 250 kerrosalaneliömetriä	900
2)	suurempi kuin 250 kerrosalaneliömetriä	900 0,60 €/k-m^2 (kork. 4000)
3)	3D-kiinteistön lohkomisesta suoritetaan todelliset kustannukset työkorvauksena tämän taksan 14 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna	

2 §

Tontin lohkomisen yhteydessä suoritettavat toimenpiteet:

Päätös (KmL 28 §) tontin vapauttamisesta kiinnityksistä	300
Kiinteistön pantinhaltijoiden kesken (KmL 24.2 §) tehtävä sopimus kiinnitysten etusijajärjestyksestä	150
Yhden tai kahden rasitteen tai oikeuden (rasitealueen) perustaminen, siirtäminen tai muuttaminen	280
Jokaisesta seuraavasta rasitteesta (rasitealueesta)	150
Tilusvaihto	300
Tontinosan lunastamisesta (KmL 62 §) suoritetaan todelliset kustannukset työkorvauksena tämän taksan 14 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna.	

3 §

Yhtä tai kahta rasitetta koskeva erillinen rasitetoimitus (KmL 14 luku)	900
Jokaisesta seuraavasta rasitteesta (rasitealueesta)	200

4 §

Yhteisalueosuuden siirtäminen ja tilaksi muodostaminen sekä yhteisen alueen liittäminen kiinteistöön (KmL 131 §)	300

5 §

Kiinteistönmääritystoimituksena suoritettava rajankäynti (KmL 11 luku) sisältäen kaksi rajamerkkiä	800
Jokaisesta seuraavasta rajamerkistä suoritetaan	150

6 §

Muusta kuin 5 §:ssä tarkoitetusta kiinteistönmääritystoimituksesta, tilusvaihdosta (KmL 8 luku) sekä tontin halkomisesta (KmL 47 §) suoritetaan todelliset kustannukset työkorvauksena tämän taksan 14 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna.

7 §

Jos tämän taksan mukaisen toimituksen tai toimenpiteen kustannukset ovat selvästi keskimääräistä korkeammat, suoritetaan kiinteistötoimitusmaksu todellisten kustannusten mukaisena työkorvauksena tämän taksan 14 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna.

8 §

Muista asemakaava-alueella kaupungin toimesta suoritettavista KML:n 5 § 3 momentissa tarkoitetuista kiinteistötoimituksista peritään korvaus työkorvauksena tämän taksan 14 §:n mukaisin veloitushinnoin laskettuna. Maanmittauslaitoksen suorittamista kiinteistötoimituksista peritään korvaus Maanmittauslaitoksen voimassa olevan kiinteistötoimituksia koskevan hinnaston mukaisesti.

Kiinteistörekisterin pitäjän päätökset

9 §

Päätös, jolla kaavatontti merkitään tonttina kiinteistörekisteriin kiinteistörekisterilain 3 ja 4 §:n mukaisesti	650
Kun päätöstä varten ei suoriteta tarkistusmittauksia tontilla	420

10 §

Kiinteistöjen yhdistämispäätös (KmL 17 luku)

1)	KmL 214.1 §:n mukaisissa tapauksissa	520
2)	KmL 214.2 §:n mukaisissa tapauksissa (eri kiinnitykset)	620

11 §

Rasitteen poistaminen tai muuttaminen (KmL 165 §)	300
Jokaisesta seuraavasta rasitteesta (rasitealueesta)	80

12 §

Ennen 1.1.2000 muodostusluetteloon merkityn tontin rekisteröinti, kun tontti muodostuu

1)	yhdestä kiinteistöstä	200
2)	kahdesta tai useammasta kiinteistöstä	600

Mikäli rekisteröintipäätökseen liittyy

pantinhaltijoiden sopimus	150
tontin vapauttaminen kiinnityksistä	300

Asiakirjojen hankkiminen

13 §

Toimitusmiehen muilta viranomaisilta hankkimasta kustakin asiakirjasta suoritetaan sen lunastus- yms. maksujen lisäksi	15

Työkorvaus

14 §

Kiinteistötoimitusmaksulain 3 §:n mukaiseen työaikakorvaukseen ja muiden kustannusten korvaukseen perustuvat työkorvauksen veloitushinnat toimitustuotannon osatehtävittäin määritellään kulloinkin voimassa olevan kaupunkimittauksen henkilötyöveloitushinnaston mukaan seuraavasti:

1)	toimitusinsinöörin tehtävät (toimituskokoukset, oikeudelliset selvitykset) • diplomi-insinöörin, insinöörin tai teknikon henkilötyöveloitushinta
2)	toimitusvalmistelu (tietojen hankinta, kiinteistörekisterin ylläpito, asiakirjojen valmistelu, karttojen laatiminen, tiedottaminen) • kartoittajan, kiinteistörekisterisihteerin tai vastaavan henkilön henkilötyöveloitushinta
3)	maastotyöt • veloitushinta mittausryhmästä kalustoineen

Työkorvauksen veloitushinnat sisältävät muiden kustannusten korvauksen, joka on 70 % työaikakorvauksesta.

7 § Vantaan ratikan hankesuunnitelman tarkistus

VD/8690/08.00.00.03/2018

PT/TeA/HW/HL/MT

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5.2023 Vantaan ratikan rakentamisesta kaupunginhallituksen samana keväänä hyväksymän hankesuunnitelman pohjalta. Vantaan ratikka-allianssien vuonna 2024 alkaneen kehitysvaiheen perusteella hankesuunnitelman laajuuteen, sisältöön ja investointikustannuksiin on päädytty esittämään muutoksia. Muutokset edellyttävät tarkistetun hankesuunnitelman toimielinkäsittelyä, sillä ne vaikuttavat mm. ratikkakaupungin kehittämiseen ja kaupungin talouteen. Tarkistetussa hankesuunnitelmassa raitiotie alkaa Aviapoliksesta uuden Ilmailumuseon kohdalta päättyen edelleen Helsingin puolelle Mellunmäen metroasemalle. Raitiotielinjan päätepisteen sijoittamista lentoasemalle tarkastellaan uudelleen vuoden 2027 lopussa. Hankesuunnitelman tarkistettu kokonaiskustannusarvio on noin 750 milj. euroa sisältäen myös Helsingin kaupungin ja HSY:n osuudet. Päivitetyn tuloarvion perusteella ratikan tulot kattavat Vantaan kaupungin menot pitkällä aikavälillä. Tulojen lisäämiseksi Vantaa käynnistää yleiskaavaa 2020 täydentävän osayleiskaavan laatimisen Hakkilaan alueille, joiden maankäyttöä voidaan merkittävästi tehostaa Santaradan poistumisen vuoksi. Vantaan ratikan rakentaminen alkaa vuonna 2025 ja raitiotien liikennöinti voidaan aloittaa vuoden 2029 lopulla.

Vantaan ratikan allianssien kehitysvaiheen tuloksena laatima ehdotus Vantaan ratikan hankesuunnitelman tarkistamiseksi on valmistunut lokakuussa 2025. Tarkistuksen yhteydessä on tilaajien, suunnittelijoiden ja rakentajien yhteistyönä tarkistettu vuonna 2023 hyväksytyn hankesuunnitelman laajuutta, sisältöä ja kustannuksia yhteisesti hyväksyttävän tavoitekustannuksen saavuttamiseksi, joka on ehtona allianssien toteutusvaiheeseen siirtymiselle.

Vuonna 2023 hyväksytyssä hankesuunnitelmassa Vantaan ratikka oli noin 19 kilometriä pitkä raitiotielinja, jonka suunniteltiin kulkevan lentoasemalta Jumbon ja Tikkurilan kautta Hakunilaan ja siitä Länsimäen kautta Helsinkiin Mellunmäen metroasemalle. Hankesuunnitelma ja sen pohjalta laaditut ja hyväksytyt katusuunnitelmat perustuivat ratikkareitin katualueiden laatutason parantamiseen ”seinästä seinään” periaatteella.

Vuoden 2024 aikana kaupunki kilpailutti sekä läntisen että itäisen allianssin suunnittelija- ja rakentajaosapuolet, jotka vastaavat raitiotiehankkeen rakennussuunnittelusta ja varsinaisesta toteutuksesta. Kaupungin lisäksi allianssien tilaajaosapuolina toimivat HSY ja Helsinkiä edustava Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (itäinen allianssi).

Allianssien kehitysvaiheet käynnistettiin lokakuussa 2024 MAL-sopimuksen rahoituksen varmistuttua. Allianssin kehitysvaiheessa tilaajat, suunnittelijat ja rakentajat yhteistyössä kehittivät aiemmin laadittuja suunnitelmia rakennussuunnitelmiksi, ja valmistautuivat raitiotien rakentamiseen toteutusvaiheessa. Tärkeä osa kehitysvaihetta on hankkeen yhteisen tavoitekustannuksen määrittäminen toteutusvaiheen (TAS) sopimusta varten.

Kehitysvaiheen aikana ilmeni, että alliansseilla tulee olemaan huomattavia vaikeuksia saavuttaa hankesuunnitelmassa ja allianssihankinnassa määritetty hankkeen kokonaiskustannus karsimatta hankkeen laajuutta sekä pituus- että poikittaissuunnassa. Keskeisin selitys on infra-alan yleisen kustannustason nousu alkuperäisen hankesuunnitelman laatimisen jälkeen. Tämä koskee sekä materiaaleja että työn osuutta. Erityisesti hintatason nousu näkyy siltarakenteissa, joita hankkeessa on

runsaasti. Lisäksi kehitysvaiheessa täydennetyt maaperä- ja pohjatutkimukset sekä mittaukset ovat vaikuttaneet mm. pohjanvahvistusratkaisujen laajuuteen ja siten kustannuksiin. Tiiviin kaupunkiympäristön vaiheittaisia työnaikaisia järjestelyitä, suuren infrahankkeen riskien ja projektinhallinnan aiheuttamia kustannuksia ja erityisesti pitkäkestoisten rakennustyömaiden aiheuttamia yleiskustannuksia on pystytty arvioimaan entistä luotettavammin suunnittelijoiden ja rakentajien yhteistyönä. Edellä mainittujen tekijöiden yhteisvaikutuksena toteutuskustannukset ovat kasvaneet aiemmin arvioidusta. Näitä kustannuseriä ei kokonaisuudessaan ollut mahdollista ennakoida aiemmassa hankesuunnitelmassa.

Tilaajaosapuolet ovat linjanneet yhdessä, että Vantaan ratikasta tulee hyvin toimiva ja kustannustehokkaasti toteutettu raitiotiejärjestelmä. Vantaan kaupunki on asettanut hankkeen keskeiseksi vaatimukseksi, että ratikkainvestoinnin menot pystytään kattamaan pitkällä aikavälillä ratikan kaavarunkoalueen maankäytön tuloilla. Nämä kaksi päälinjausta ovat ohjanneet vuoden 2025 alussa käynnistettyä tilaajien ja allianssikumppaneiden neuvotteluja hankkeen kustannustason karsimiseksi.

Yhteistyössä löydettiin useita säästökohteita, jotka eivät oleellisesti vaikuta hankkeen laatutasoon, toimivuuteen tai elinkaarikustannuksiin. Aikaisempaan hankesuunnitelmakokonaisuuteen esitetään myös säästötoimenpiteitä, joiden seurauksena infran korjausvelan vähentäminen, katuympäristön laatutason parantaminen tai kevyen liikenteen yhteyksien kehittäminen jäävät jonkin verran tavoiteltua suppeammiksi.

Toisaalta koko katualuetta ei ole edes taloudellisesti järkevää rakentaa kerralla valmiiksi, koska useiden raitiotien varren alueiden toteuttaminen ei ole edistynyt talonrakentamisen heikon suhdanteen vuoksi. Tällöin lähitulevaisuudessa ratikkakaupungin korttelien rakennustyöt repisivät jo rakennetut pinnat auki. Osalla kaduista katusuunnitelmien mukaisten viimeistelytöiden arvioidaan ajoittuvan noin viiden vuoden sisälle radan valmistumisesta, kun ratikkakaupungin rakennustyöt ovat käynnissä.

Esitettyjen tarkistusten jälkeen Vantaalle toteutetaan edelleen erittäin laadukas ja toimiva, pääkaupunkiseudun verkostokokonaisuuteen sopiva raitiotiejärjestelmä. Raitiotie pysäkkeineen tulee todennäköisesti säilymään nyt toteutettavalla paikallaan. Suuri osa ratikkakaduista peruskorjataan, ja jalankululle ja pyöräliikenteelle toteutetaan uusia yhteyksiä. Suunnitteluratkaisuissa on huomioitu, että kaikki vuoden 2023 hankesuunnitelman ratkaisut ovat toteutettavissa myöhemmin, kun ratikkakaupungin rakennushankkeet ovat lähteneet liikkeelle.

Vantaan ratikkahanke mahdollistaa edelleen ratikkakaupunkiin tiiviisti liittyvät Aviapoliksen alueen, Jumbon, Tikkurilan väritehtaan ja Fazerilan alueen maankäytön kehittämishankkeet sekä niihin liittyvät maankäytön tulot. Huolellisen teknisen ja taloudellisen vaihtoehtotarkastelun perusteella linjan päätepysäkin sijainniksi päätettiin Kehäradan Aviapoliksen pohjoinen asema, koska siten saadaan varmistettua Muuran alueen rakentaminen lähitulevaisuudessa ja samalla kytketään Aviabulevardin hankkeet mm. rakenteilla olevat Aviapoliksen lukio ja uusi Ilmailumuseo raitotieliikenteen piiriin.

Tavoitteet

Vantaan ratikalle asetetut tavoitteet ovat pysyneet samoina kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa ja ne toteutuvat myös nyt päivitetyssä hankesuunnitelmassa ratikan toteutuksen myötä. Tavoitteet ja arviot niiden toteutumisesta ovat seuraavat:

- Kaupunkiympäristö kehittyy ja Vantaan vetovoima kasvaa. Tämä tavoite toteutuu.
- Liikkumisen helppous ja saavutettavuus paranevat. Tämä tavoite toteutuu.
- Kaupunki on hiilineutraali ja ympäristöystävällinen. Ratikalla on sekä tavoitetta edistäviä vaikutuksia että tavoitettava heikentäviä vaikutuksia.
- Alueellinen hyvinvointi ja työllisyys lisääntyvät. Tämä tavoite toteutuu.

Keskeiset muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan ja niiden vaikutukset

Tarkistetussa hankesuunnitelmassa esitetään hankkeeseen tehdyt muutokset verrattuna hyväksyttyyn hankesuunnitelmaan, sekä muutosten keskeiset vaikutukset. Mikäli aiemmassa hankesuunnitelmassa esitettyihin aihepiireihin ei ole tullut mitään muutoksia, niin ne on rajattu tarkistuskokonaisuudesta pois.

Ratikan kaavarungon yhteydessä arvioitiin, että ratikkakäytävän asukasmäärä yli kaksinkertaistuu nykytilanteesta asettuen noin 124 000 asukkaaseen vuonna 2050. Työpaikkamäärä kasvaisi vastaavasti noin 83 000 työpaikkaan vuonna 2050. Hankesuunnitelman tarkistuksen myötä arvioitu asukasmäärä asettuu noin 122 500 asukkaaseen ja työpaikkamäärä noin 82 500 työpaikkaan, eli muutos on 1500 asukasta ja 500 työpaikkaa vähemmän suhteessa vuoden 2023 hankesuunnitelmaan. Työpaikkamäärien muutos keskittyy Aviapolikseen lentoaseman eteläpuolelle ja asukasmäärien muutos Hakunilan entisen bussivarikon itäpuolelle Lahdentien kohdalle.

Laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan merkittävin muutos vuoden 2023 hankesuunnitelmaan ja aiempiin raitiotiesuunnitelmiin on se, että raitiotiekokonaisuuden esitetään alkavan Kehäradan Aviapoliksen pohjoiselta asemalta aiemman lentoaseman terminaalin sijaan. Raitiotiehankkeen kokonaisuudesta jätetään tässä vaiheessa pois Tietotien ja lentoaseman pysäkit sekä lentoaseman terminaaliin johtava silta. Lentoaseman alue jää silti erinomaisen juna- ja bussiliikenteen palvelutason piiriin. Tietäjäntie, Teletie ja Tietotie jäävät nykytilaansa yksityisteiksi.

Koska raitiotielinja lyhenee, niin Lentoasemantien itäpuolella Ilmakehän ympäristössä kokonaisvaikutus kaupunkikehitykseen on noin 510 työpaikkaa (28 500 k-m2) aiemman hankesuunnitelmassa arvioitua vähemmän. Alueelle ei ole suunniteltu asumista.

Vantaan ratikan tarkistetusta hankesuunnitelmasta pois jäävän osuuden Aviapolis pohjoinen – Teletie rakentamiskustannus on arvolta noin 25 milj. euroa. Tämän osuuden toteuttamisedellytykset allianssihankkeen yhteydessä tarkastellaan vuoden 2027 lopulla laadittavassa arvioinnissa, jossa tarkasteltavina osatekijöinä ovat maankäytön kehittämisnäkymät lentokentän välittömässä läheisyydessä, allianssien tavoitekustannusennusteen kehittyminen ja hankkeelle saatava mahdollinen ulkopuolinen lisärahoitus.

Toinen maankäytöllisiltä vaikutuksiltaan olennainen muutos koskee Kyytitien ja Lahdentien eritasoliittymää. Hakunilan keskustan länsipuolelle suunniteltua Lahdentien siirtoa liittymäjärjestelyineen ei ole perusteltua toteuttaa raitiotiehankkeen yhteydessä. Tämän seurauksena alueen nykyisiä mm. liikenne- ja puistoalueita ei ole mahdollista asemakaavoittaa asuntotuotantoon aiemmin suunnitellussa laajuudessa, minkä arvioidaan vähentävän yhteensä noin 73 000 k-m2 asuntorakentamisen kerrosalaa aikaisemmin arvioituun maankäyttöpotentiaaliin nähden. Tämä tarkoittaa noin 1 500 asukasta vähemmän.

Investointina Vantaan ratikka lisää pitkävaikutteisesti kaupungin elin- ja vetovoimaa houkuttelemalla investointeja, yrityksiä ja työpaikkoja. Raidejärjestelmä on pitkäikäinen investointi, joka luo sijoittajien ja

yritysten arvostamaa ennakoitavuutta. Tarkistettu hankesuunnitelma ei olennaisesti muuta aiemmin arvioituja positiivisia vetovoima-, elinvoima- ja imagovaikutuksia kaupungille.

Katuympäristön laatutaso ja pyöräily-yhteyksien kehittäminen jäävät osalla linjaa hankesuunnitelman tasoa suppeammiksi. Muuran ja Ilmailumuseon pysäkkien aukioita Aviapoliksessa ei toteuteta lopulliseen laajuuteensa eikä Hakunilan keskustan kaupunkikuvaa voida heti kehittää aikaisemman suunnitelman mukaiselle laatutasolle mm. Lahdentien siirron poistumisen myötä.

Segregaation hallinnan osalta suuri osa raitiotien eriytymiskehitystä hidastavasta vaikutuksesta syntyy eri alueiden saavutettavuuden paranemisesta, johon hankesuunnitelman tarkistus ei vaikuta. Raitiotiehankkeen yhteydessä katuympäristön laatua ei kaikilta osin kehitetä aiemman hankesuunnitelman tasolle, minkä arvioidaan vähentävän tilapäisesti hankkeen positiivisia vaikutuksia erityisesti Itä-Vantaan nykyisille asukkaille. Katuympäristön laatua kuitenkin kehitetään lähitulevaisuudessa, jolloin em. positiivinen vaikutus toteutuu aiemman suunnitelman mukaiseksi.

Ratikan matkustajamääräksi ennustetaan noin 31 000 matkustajaa vuorokaudessa vuonna 2030, ja noin 47 000 matkustajaa vuorokaudessa vuonna 2050. Ennusteessa ratikan kuormitus on vuonna 2050 korkeimmillaan noin 1220 matkustajaa iltapäivän vilkkaimman tunnin aikana, mikä tarkoittaisi noin 150 matkustajaa vuoroa kohden. Aikaisempaan hankesuunnitelmaan nähden Vantaan ratikan ennustettu matkustajamäärä vähenee noin 2700 matkustajalla vuorokaudessa vuonna 2030, ja 3700 matkustajalla vuorokaudessa vuonna 2050, lähinnä raitiotielinjan lyhentymisen ja Hakunilan alueen maankäytön muutoksen vuoksi.

Henkilöautoliikenne ei vähene niin paljon kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa arvioitiin, koska liikennemalli on päivittynyt. Uuden liikennemallin mukaan ajoneuvosuorite vähenee yhteensä 4,2 miljoonaa kilometriä vuonna 2050, mikä on noin 0,8 miljoonaa kilometriä pienempi kuin hankesuunnitelmassa 2023. Vuorokaudessa automatkoja on vuonna 2050 noin 100 enemmän kuin hankesuunnitelmassa, jolloin hankkeen muutosten myötä autoliikenne vähenee yhteensä 1300 matkalla vuorokaudessa.

Osaa alkuperäisessä hankesuunnitelmassa esitetyistä pyöräliikenteen ja kävelyn yhteyksistä ei toteuteta raitotiehankkeen yhteydessä. Tämä liittyy osaltaan valtion MAL-avustuspäätökseen, jossa valtio leikkasi hankeen avustusta pyöräteiden osalta. Tarkistetussa hankesuunnitelmassa on esitetty vähemmän eri kulkumuotojen erittelyä ja toisaalta kulkureitit risteävät useammin ajoradan tai raitiotien kanssa. Se pienentää hankkeen positiivisia turvallisuus- ja esteettömyysvaikutuksia. Sosiaalinen kestävyys tai haavoittuvien ryhmien tai arkiliikunnan terveyshyödyt paranevat maltillisemmin kuin mitä tavoiteltiin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa.

Kehitysvaiheen tarkastelujen positiivinen tulos operatiivisten kustannusten kannalta on, että akkukäyttöisestä raitotiekalustosta voidaan todennäköisesti luopua. Tällöin Vantaalla liikennöi samanlainen pikaraitiotiekalusto kuin koko pääkaupunkiseudulla, mikä puolestaan mahdollistaa mm. kaluston yhteiskäytön ja huollon. Tämä yksinkertaistaa myös varikkotoimintoja ja kaluston elinkaarikustannukset todennäköisesti pienenevät.

Liikenteen lähipäästöihin ei hankkeen muutoksilla ole merkittävää vaikutusta päästöjen muuttuessa kokonaisuudessaan noin 5 %. Sen sijaan hankkeen toteutustekniset- ja laajuusmuutokset vähentävät rakentamisen päästöjen määrää huomattavasti aikaisemmasta, esimerkiksi nykyisten silta- ja katurakenteiden säästäminen ja Lentoaseman sillan poisjättäminen. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita

ei tässä hankelaajuudessa paranneta yhtä laajasti kuin hankesuunnitelmassa, mikä vaikuttaa liikenteen ilmastovaikutuksiin.

Tarkistetussa hankesuunnitelmassa ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät ratkaisut perustuvat pääosin nykyisen kasvillisuuden (väliaikaiseen) säilyttämiseen. Sen sijaan eräitä ilmastonmuutoksen sopeutumiseen liittyviä kehittämisratkaisuja (katupuusto, istutukset, luontopohjainen hulevesien hallinta) toteutetaan vähemmän kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa. Varjostusta ja hulevesien hallintaa parantavia ratkaisuja voidaan kuitenkin kehittää tulevaisuudessa ratikkakaupungin rakentamisen yhteydessä.

Vuoden 2023 hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen kaupunki on päättänyt korvata raitiotien rakentamisen luonnolle aiheuttamia haittoja vahvistamalla luonnon monimuotoisuutta esimerkiksi ennallistamis- ja hoitotoimenpiteillä valituilla luontoalueilla Vantaalla. Ratikan varikkotontilla pyritään toteuttamaan luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensaatiota. Raitotielinjan varrelta kaadettujen katu- ja puistopuiden tilalle istutetaan uusia puita samassa suhteessa, eli kunkin kaadetun puun tilalle istutetaan vähintään yksi uusi puu raitiohankkeesta erillisenä investointina ja hankkeena. Ratikan luontohaittojen hyvittäminen ja minimointi on osa käytännön toimista, joilla Vantaan kaupunki tähtää luontopositiivisuuteen vuodesta 2030 alkaen.

Tarkistuksen keskeiset vaikutukset kaupunkitalouteen

Vuoden 2023 hankesuunnitelmassa raitiotien investointikustannus oli yhteensä noin 606 milj.€, jakautuen Vantaan osuuteen (414 milj.€), Helsingin kaupungin osuuteen (15 milj.€) ja oletettuun valtioon osuuteen (177 milj.€). Lisäksi HSY:n hallituksen hyväksymän hankesuunnitelman kustannus oli Vantaalla noin 49 milj.€ ja Helsingissä 4 milj.€, yhteensä 53 milj.€. Ihku-kustannustenlaskentajärjestelmällä katukohtaisesti laaditut kustannusarviot perustuivat maanrakennuskustannusindeksin (MAKU) pistelukuun 127,5 (2015=100, elokuu 2022), mutta kokonaiskustannusta ei sidottu maanrakennuskustannusindeksiin. Hankesuunnitelmakokonaisuuden 2023 kokonaiskustannus oli 660 milj.€ sisältäen em. Vantaan, Helsingin ja HSY:n investoinnit. Valtion MAL-rahoituspäätöksen jälkeen hankkeen investoinnin kokonaiskustannus oli yhteensä 647 milj.€ sisältäen myös Helsingin kaupungin ja HSY:n osuudet.

Tarkistetun hankesuunnitelman tarkistuksen mukaisen hankekokonaisuuden kustannuslaskenta perustuu vuoden 2025 kustannustasoon. Hankkeen uusi investointikustannus vuoden 2025 kustannustasossa on yhteensä 750 milj.€, josta Vantaan rahoitusosuus on 541 milj.€, valtion MAL-rahoituksen osuus 144,1 milj.€, Helsingin kaupungin osuus 12 milj.€ ja HSYn osuus 53 milj.€. HSY:n kustannukset jakautuvat kaupungeittain siten, että Vantaan osuuden osuus on noin 49 milj.€ ja Helsingin noin 4 milj.€. HSY:n hallitus päättää HSY:n kustannusosuudesta raitiotiehankkeessa.

Käynnissä olevalla MAL-sopimuskaudella valtio osallistuu hankkeen rakentamiskustannusten rahoitukseen yhteensä 144,1 milj.€:lla. MAL-tukien jaosta Vantaan ja Helsingin kesken ei ole virallista päätöstä, mutta niiden arvioidaan jakautuvan rakennuskustannusten suhteessa. Vantaan arvioidut rakennuskustannukset ovat 682 milj.€ (98 % kokonaiskustannuksesta), jolloin Vantaan tueksi muodostuisi 141,2 milj.€. Helsingin rakennuskustannus puolestaan on 15 milj.€ (2 %), jolloin Helsingin tueksi muodostuisi 2,9 milj.€. Lisäksi valtio luovuttaa Vantaan kaupungille maita pois siirtyvän Santaradan alueelta, joiden arvoksi on arvioitu n. 30 milj.€ ottaen huomioon Hosantien kuormauspaikan toteutuskustannukset. Maanluovutus kasvattaa valtion MAL-rahoitusta myöhemmin realisoituvan maiden arvon verran.

Vantaan rahoitusosuus on kasvanut yhteensä noin 90 milj.€:lla vuoden 2023 jälkeen. Ratikkainvestointia varten Vantaa nostaa lainoja yhteensä 541 milj.€. Lainojen kokonaisnostot kattavat ratikan rakentamiskustannuksen 682 milj.€, josta vähennetään MAL-avustus 141 milj.€. Korkokustannukset ovat yhteensä rakentamisjaksolta sekä 25 vuoden laina-ajalta 292 milj.€. Näistä korkokustannuksista 56 milj.€ ajoittuu rakentamisjaksolle vuosiin 2025–2029 ja 236 milj.€ lyhennysjaksolle 2030–2054.

Radan vuosittaiset kunnossapitokustannukset pienentyvät noin 0,3 milj.€ radan lyhentyessä, mikä tuo noin 11,7 milj.€ säästön Vantaalle 40 vuodessa.

Arvio ratikan lipputulovaikutuksesta vuonna 2030 on kasvanut 0,8 milj.€ ja vuoden 2050 arvio on kasvanut 2,2 milj.€. Kumulatiivisella 40 vuoden tarkastelujaksolla muutos on yhteensä 78,2 milj.€. Suurin syy tuloarvion nousuun on HSL:n liikenne-ennustemallin mukaan arvioitu lipputulojen kasvu sekä aiempaa suurempi HSLn infrakorvausosuus.

HSL:n Vantaalle maksamat infrakorvaukset ovat vuonna 2030 5,8 milj.€ vuodessa suuremmat kuin aiemmassa hankesuunnitelmassa arvioidut, mikä 40 vuoden kumulatiivisella tarkastelujaksolla kasvattaa infrakorvauksia yhteensä 155 milj.€. Tämä selittyy sillä, että aiempaa suurempi osa hankkeen investoinneista kuuluu HSL:n infrakorvausjärjestelmän piiriin sisältyviin raitiotieinvestointeihin. Lisäksi investoinnin kustannusnousu kasvattaa HSL:n infrakorvausjärjestelmän piiriin sisällytettävää pääomaa.

Vantaan HSL:n kuntaosuuteen sisältyvät lipputulot, liikennöintikustannukset sekä Vantaan osuus infrakorvausjärjestelmän kuluista. Hankesuunnitelmaan nähden Vantaan kuntaosuus tulee kasvamaan vuoden 2030 osalta 3,8 milj.€ ja 40 vuoden tarkastelujaksolla yhteensä 61,4 milj.€.

Liikennöintikustannuksiin sisältyy Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankkiman raitiotiekaluston kustannukset. Kaluston osalta liikennöintikustannukset ovat kasvaneet aiemmasta hankesuunnitelmasta, koska uusissa laskelmissa on käytetty raitiovaunun hankintahinta-arviona 4,6 milj. €/vaunu Vantaan kaupunginhallituksen tammikuussa 2024 hyväksymän kalustohankinnan hankesuunnitelman mukaisesti. Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen yleinen kustannustaso on noussut, mitä ei ole otettu huomioon laskelmissa. Kaluston lopullinen hankintahinta ja vaikutukset liikennöintikustannuksiin tulevat tarkentumaan muutaman vuoden päästä, kun Markkinaoikeus on käsitellyt Kaupunkiliikenne Oy:n hallituksen 6.10.2025 hankintapäätöksestä jätetyn valituksen.

Kiinteistötalouden kannalta hanke ei enää vaikuttaisi myönteisesti Lentoasemantien itäpuolisiin alueiden maankäyttöön. Tämän johdosta vuoden 2022 selvityksen arviointitavalla noin 28 500 k-m2 työpaikkarakentamista jäisi toteutumatta, mikä vähentää kiinteistötaloudellista vaikutus reaaliarvona noin 13,8 milj.€. Lahdentietä ei siirretä ratikkahankkeen yhteydessä, minkä vuoksi arviolta 73 000 k-m2 asuntorakentamista jää toteutumatta. Tämän tuloja vähentävä vaikutus on reaaliarvossa 15,7 milj.€. Maankäyttötulot vähenevät tarkistetun hankesuunnitelman ratkaisuilla arviolta yhteensä 29,5 milj.€:lla. Toisaalta Santaradan ja Hakkilan alueiden kehitys näkyy positiivisena muutoksena hankkeelle, lisäten tuloja arviolta 30 milj.€:lla, mikä on otettu huomioon kiinteistötaloudellisissa laskelmissa. Em. tekijöiden yhteisvaikutuksena kiinteistötaloudelliset tulot kasvavat kokonaisuudessaan 0,5 milj.€:lla.

Kiinteistötaloudelliset tulojen arviointiin on nyt sisällytetty vuosina 2050 – 2069 syntyvät tulot, jolloin tarkastelujaksona on sama 40 vuoden aikajänne kuin muissakin em. ratikan valmistumisen jälkeisissä taloudellisissa tarkasteluissa. Vuosien 2050 – 2069 arvioidut lisätulot ovat yhteensä noin 119 milj.€. Siten kiinteistötaloudelliset tulot kasvavat yhteensä noin 119,5 milj.€:lla vuoteen 2069 mennessä. Arviot on tehty vuoden 2022 hintatasossa.

Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Hankesuunnitelman tarkistuksen mukaan Vantaan ratikan kumulatiiviset taloudelliset vaikutukset Vantaan kaupungin talouteen 40 vuoden ajalta ovat positiiviset, yhteensä 60,2 milj.€ reaaliarvoisina. Kaupunkitalouden kannalta ratikan suurimmat vaikutukset ovat ratikan kiinteistötaloudelliset tulot, rakentamis- ja rahoituskustannukset, liikennöintikustannukset ja lipputulot. Ratikan myötä kasvavan asukasmäärän myötä verotulot kasvavat, mutta uusien asukkaiden palveluiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset kasvavat lähes yhtä paljon.

Kaupungin päätöksentekoelinten keskeinen vaatimus on ollut, että ratikkainvestoinnin menot pystytään kattamaan pitkällä aikavälillä ratikan kaavarunkoalueen maankäytön tuloilla. Tarkistetussa hankesuunnitelmassa esitetyt säästötoimenpiteet ja suppeammat yhteydet eivät vaaranna tämän vaatimuksen toteutumista. Vuoden 2023 hankesuunnitelman laatimisen jälkeen vuonna 2023 alkanut ja edelleen vuonna 2025 jatkuva asuntorakentamisen lama merkitsee, että ratikan aikaansaamat hyödyt toteutuvat suunniteltua myöhemmin, mutta toisaalta tässä suhdannetilanteessa ratikan toteuttaminen suunnitellulla aikataululla edistää asuntorakentamisen elpymistä ja samalla parantaa vantaalaisten rakentajien työllisyyttä ratikan kaavarungon alueella ja mahdollisesti laajemminkin.

Raitiotien rakentamisella on merkittäviä vaikutuksia työllisyyteen. Rakennusteollisuus RT ry:n mukaan miljoonan euron investointi luo infrarakentamisessa yhteensä 11 henkilötyövuoden kysynnän (sis. rakentamisen lisäksi myös suunnittelun, muut tarvittavat palvelut, rakennuttamisen sekä työmaalle ostettavien tuotteiden kautta syntyvän työn). Siten noin 750 miljoonan euron raitiotieinvestoinnin työllisyysvaikutus on yhteensä 8 250 henkilötyövuotta, jonka päälle tulee ratikkakaupungin talonrakentamisen työllisyysvaikutus.

Vantaan yleiskaava 2020:ssa on Hakkilaan osoitettu laaja asumisen ja työpaikkojen alue (A/TP). Helsingin seudun MAL-sopimuksessa 2024–2035 on sovittu, että valtio luovuttaa alueella sijaitsevat Hakkilan teollisuustontit, Hakkilan kuormauspaikan ja Santaradan alueet Vantaan kaupungille ilman korvausta. Tavoitteena on, että alueet on luovutettu Vantaan kaupungille vuoteen 2031 mennessä. Omistusoikeuden siirtymisen ehtona on, että korvaavan Hosantien kuormauspaikan toteuttamiselle on laadittu Vantaan kaupungin ja Väyläviraston välillä toteuttamissopimus.

Alueelle on tarkoitus laatia osayleiskaava, jossa tutkitaan alueen kehittämistarpeet ja edellytykset Vantaan yleiskaava 2020:tä tarkemmin. Suunnittelualueeseen kuuluu myös yleiskaavan A/TP-alueen länsipuolinen yleiskaavan TY-alue, jonka Helsingin hallinto-oikeus kumosi Vantaan yleiskaavasta 2020. Laadittavassa vuosien 2026 - 2028 kaavoitusohjelmassa esitetään ko. osayleiskaavan laatimisen käynnistämistä. Kaavoitusohjelma on tarkoitus hyväksyä kaupunkiympäristölautakunnassa joulukuussa 2025 ja osayleiskaavatyölle laaditaan tarkempi työohjelma vuoden 2026 aikana. Varsinainen osayleiskaava on tarkoitus saattaa vireille vuoden 2027 aikana osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Alustava asiantuntija-arvio alueen kiinteistötaloudellisista lisätuotoista on n. 34 milj.€, jota ei ole otettu toistaiseksi huomioon hankesuunnitelman tarkistuksen kiinteistötaloudellisissa laskelmissa.

Vantaan kaupunki on pienellä osuudella osakas Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ssä. Raitiovaunukalustosta ja -varikoista *tulee* vastaa*maan Kaupunkiliikenne Oy:n tytäryhtiö* RV Kalusto ja Varikko Oy, jo*nka toimintaan* Vantaan omistus *kaupunkiliikenne*konsernissa kohdistuu. Kaupunginhallituksen 30.11.2021 *ja 18.11.2024 tekemien päätösten* mukaisesti Vantaan kaupunki *on hankkinut Kaupunkiliikenne Oy:ltä ja* Helsingin kaupungilta Kaupunkiliikenne Oy:n CP-sarjan *(pikaraitiovaunun kalustot- ja varikko)* osakkeita *yhteensä 1 398 300 eurolla.* RV Kalusto ja Varikko Oy toteuttaa Vaaralan varikon hankesuunnitelman mukaisesti ja käynnistää Vantaan ratikan

liikennöinnin edellyttämän kaluston hankinnan. Vantaan kaupunki vastaa varikon ja kaluston rahoituksen takaamisesta, mikä edellyttää erillistä toimielinpäätöstä.

Viestinnän osalta jatkotoimenpiteenä on viestintäsuunnitelman laatiminen koko toteutusvaiheen ajalle. Etenkin ratikan varren asukkaille ja yrittäjille tulee ennakoivasti ja selkeästi tiedottaa työmaista ja niiden aiheuttamista muutoksista.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 31 mukaan kaupunginhallitus päättää useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia. Koska Vantaan ratikan toteuttamisessa on kyse merkittävästä Vantaan kaupungin strategiaan ja toimintaan vaikuttavasta päätöksestä, päätösvalta Vantaan ratikan toteuttamisesta kuuluu kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle Vantaan ratikkaa toteutettavaksi hankesuunnitelman tarkistuksen pääperiaatteiden mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannukset Vantaalle ovat yhteensä 682 milj.euroa (maarakennuskustannusindeksi (MAKU) pisteluku 130,13 (2015=100, elokuu 2025).

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Ýhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Vantaan kaupunki on pienellä osuudella osakas Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ssä. Raitiovaunukalustosta ja -varikoista *tulee* vastaa*maan Kaupunkiliikenne Oy:n tytäryhtiö* RV Kalusto ja Varikko Oy, jo*nka~~hon~~ toimintaan* Vantaan omistus *kaupunkiliikenne*konsernissa kohdistuu. Kaupunginhallituksen 30.11.2021 *ja 18.11.2024 tekemien päätösten* mukaisesti Vantaan kaupunki *on hankkinut Kaupunkiliikenne Oy:ltä ja* Helsingin kaupungilta Kaupunkiliikenne Oy:n ~~*tytäryhtiön RV Kalusto ja Varikko Oy:n omistukseen kohdistuvia Kaupunkiliikenne Oy:n*~~ CP-sarjan *(pikaraitiovaunun kalustot- ja varikko)* osakkeita *yhteensä 1 398 300 eurolla.* ~~*Kauppahinta on v. 2021 tehdyn arvion mukaan noin 2,9 milj. €, ja se vastaa n. 33 % omistusosuutta CP-sarjan osakkeista.*~~ ~~*Tämän jälkeen*~~ RV Kalusto ja Varikko Oy toteuttaa Vaaralan varikon hankesuunnitelman mukaisesti ja käynnistää Vantaan ratikan liikennöinnin edellyttämän kaluston hankinnan. Vantaan kaupunki vastaa varikon ja kaluston rahoituksen takaamisesta, mikä edellyttää erillistä toimielinpäätöstä.

_____

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Petri Roininen esitti kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikon kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattava asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. äänestysesitys hyväksyttiin.
Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Demiri, Tammi, Faysal, Strohm, Räsänen, Kaukola, Hakala, Aura, Kivimäki, Rämö, Tuomainen) ja 4 ei-ääntä (Roininen, Niikko, Nummela, Kasonen). Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 10.11.2025 pidettävään kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 10.11.2025 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle Vantaan ratikkaa toteutettavaksi hankesuunnitelman tarkistuksen pääperiaatteiden mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannukset Vantaalle ovat yhteensä 682 milj.euroa (maarakennuskustannusindeksi (MAKU) pisteluku 130,13 (2015=100, elokuu 2025).

c) kehottaa raitiotiealliansia laatimaan yhteistyössä Finavian kanssa hankesuunnitelmaa täydentävän suunnitelman raitiotien osuudesta Aviapolis Pohjoinen – lentoaseman terminaalin välitön lähialue siten, että se voidaan tuoda kaupunginhallituksen päätettäväksi viimeistään kesäkuun 2026 loppuun mennessä. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi uusi pääteasema siihen liittyvine järjestelyineen sekä arvio kustannuksista.

d) kehottaa tuomaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi vuoden 2027 loppuun mennessä ratkaisun, jolla kohdan c) mukainen pääteasemavaihtoehto voidaan toteuttaa tämän raitiotiealliansin puitteissa hankesuunnitelman täydennyksenä.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle Vantaan ratikkaa toteutettavaksi hankesuunnitelman tarkistuksen pääperiaatteiden mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannukset Vantaalle ovat yhteensä 682 milj.euroa (maarakennuskustannusindeksi (MAKU) pisteluku 130,13 (2015=100, elokuu 2025).

c) kehottaa raitiotiealliansia laatimaan yhteistyössä Finavian kanssa hankesuunnitelmaa täydentävän suunnitelman raitiotien osuudesta Aviapolis Pohjoinen – lentoaseman terminaalin välitön lähialue siten, että se voidaan tuoda kaupunginhallituksen

päätettäväksi viimeistään kesäkuun 2026 loppuun mennessä. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi uusi pääteasema siihen liittyvine järjestelyineen sekä arvio kustannuksista.

d) kehottaa tuomaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi vuoden 2027 loppuun mennessä ratkaisun, jolla kohdan c) mukainen pääteasemavaihtoehto voidaan toteuttaa tämän raitiotiealliansin puitteissa hankesuunnitelman täydennyksenä.

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko esitti kaupunginhallituksen jäsen Petri Roininen kannattamana asian hylkäämistä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattava pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian hylkäämistä äänestävät ei. äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Demiri, Tammi, Faysal, Strohm, Räsänen, Kaukola, Hakala, Aura, Kivimäki, Rämö, Tuomainen) ja 4 ei-ääntä (Roininen, Niikko, Nummela, Kasonen). Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että vihreä kaupunginhallituksen ryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon sosiaalidemokraattien, vasemmistoliiton kaupunginhallituksen ryhmät yhtyivät:

Mikäli hankkeen aikana säästyy rahaa, ne pyritään käyttämään nyt hankkeesta karsittujen pyörä- ja kävelyteiden rakentamiseen sekä katupuiden istuttamiseen. Segregaationäkökulma pitää huomioida kiinteänä osana ratikkakaupungin kehittämistä. Ratikan seurantaryhmä kiinnittää tähän jatkossa erityistä huomiota ja seuraa mahdollisten säästöjen kohdentamista.

Merkittiin, että kokoomuksen kaupunginhallituksen ryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

Kokoomus katsoo, että tilanteessa, jossa raitiotie päätetään toteuttaa hankesuunnitelman mukaisesti, tulee erityistä huomioita kiinnittää ratikkakaupungin kehitykseen. Ratikkakaupungin suunnittelussa ja toteutuksessa on edistettävä viihtyisän kaupunkiympäristön syntyä, joka vahvistaa kaupungin taloutta ja rahoittaa ratikkainvestoinnin sekä kaupunkikehityksestä saatavilla suorilla tuloilla että välillisesti kunta- ja yhteisöverokertymän kasvun kautta. Reitillä tulee kaavoittaa myös uudenlaista ja viihtyisää kaupunkimaista pientalokaupunkia hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Tehokkuus olisi erillispientaloalueita suurempi, mutta asunnoilla olisi omat sisäänkäynnit ja pihat.

Tuetun vuokra-asuntotuotannon osuus tulee laskea reiteillä 10 prosenttiin. Tämä muutos yksinään lisäisin kaupungin maankäyttöhyötyjä noin 31 miljoonalla eurolla ja vaikuttaisi myös positiivisesti tulevaisuuden verokertymään.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen:

Hanke on muuttunut aikaisemmasta sekä lyhentyneen reitin että samalla kasvaneen hinnan johdosta kannattamattomaksi. Hankkeen arvioidut käyttömäärät ovat vähentyneet. Taloudelliset hyödyt arvioitu puutteellisesti eivätkä ole mielestämme riittävät.

Tänään kaupunginhallitukselle päivitetyissä taloudellisen mallinnuksen tuloksista kasvuluvusta on esitetty tavalla, joka voi antaa harhaanjohtavan kuvan hankkeen kannattavuudesta. Mallinnuksen

mukaan kiinteistötaloudellinen hyöty (maamyyntitulot ja maankäyttökorvaukset) kaupungin näkökulmasta on 914 miljoonaa euroa. Ratikan hyödyn arvioidaan tuovan arvonnousua 526 miljoonaa euroa. Ilman ratikkavaihtoehtoa kiinteistötalouden tuottoa arvioidaan kertyvän vain 388 miljoonaa euroa. Ratikan tuomaksi arvonnousuksi on siten arvioitu 136 % verrattuna perusbussivaihtoehtoon. Mikäli kiinteistötaloudellinen hyöty olisi laskettu vain ratikan tuomalla lisäarvolla, tulos olisi merkittävästi huonompi.

Lisäksi kaupunginjohtajan viimehetken esitys lisäkustannuksista lentoasemalle saakka tulevasta toteutuksesta on osoitus hankkeen huonosta hallintotavasta ja suunnittelusta. Vantaan taloudellinen tilanne on nopeasti heikentynyt. Ratikkainvestointi ajaa sekä kaupungin käyttötalouden että velkatason ja korkokulut kestämättömiksi.

Riskinä on että ratikkainvestointi estää muut vantaalaisille tärkeät asiat kuten työllisyyden, koulut ja päiväkodit, palvelut sekä välttämättömän tarpeen turvallisuuden parantamiseksi. Riskinä on että ratikkainvestoinnilla Vantaa asettaa kiskot vantaalaisten ihmisten tarpeiden edelle.

Lisäksi pidämme valmistelun laatua heikkona sekä päätöksentekijöiden informoinnin että varsinaisten esitysten muodossa.

Perussuomalaiset on esittänyt yhdessä Keskustan ja Kristillisdemokraattien kanssa (G12) oman vaihtoehdon ratikkainvestoinnille, joka sisältää ratikan hakesuunnitelman hylkäämistä. Eriävä mielipide vastaa G12 (ps, kesk. Kd) kantaa. Se painottaa ihmisten kannalta keskeisiä talous-, työ- ja turvallisuusseikkoja.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Petri Roininen, jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen:

Ensiksi ratikkahankkeen kokonaisuus tulisi käsitellä kokonaisuutena. Kokonaisuus muodostuu rakennustöistä, vaunuhankinnoista ja varikon rakentamisesta. Valitettavasti kaupunginhallitus 10.11.2025 tekee päätöstä vain yhdestä osasta eli rakennustöistä. Kiinnitämme huomiota siihen, että nyt päätettävällä osalla ja rahalla saadaan vasta kiskot, mutta ei itse raitsikkaa tai varikkoa. Jälkimmäisten osalta myös kustannusarvio on puutteellinen.

Vaikka kolmesta osasta vain rakennustyöt ovat Vantaan suoralla omalla vastuulla on hanke kokonaisuus, jonka oleellisissa osia ovat itse ratikat sekä niiden tarvitsema varikko. Myös näiden kolmen komponentin rahoitustavat vaihtelevat. Osa on kaupungin suoralla vastuulla, osa rahoitetaan takausvastuun kautta. Kyse on siis investointikokonaisuudesta, jossa käytetään erilaisia omistus- ja rahoitusrakenteita. On välttämätöntä, että kokonaisuus päätetään kokonaisuutena.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Mika Kasonen ja Nina Nummela, jättivät asiaan seuraavan eriävän mielipiteen:

Esitän eriävän mielipiteeni ja vastustan Vantaan raitiovaunuhankkeen jatkamista nykyisessä muodossaan. Hankkeen alkuperäinen lähtökohta vuonna 2019 perustui joukkoliikenteen kehittämiseen ja sen arvioitiin tuottavan yli 80 000 päivittäistä matkustajaa. Uusien arvioiden mukaan matkustajamäärä jää kuitenkin hieman yli 30 000:een. Näin ollen kyse ei enää ole ensisijaisesti joukkoliikennehankkeesta, vaan kiinteistötaloudellisiin tuottoihin perustuvasta investoinnista. Lisäksi hanke on varsinaisesti päätetty vuonna 2023, jolloin hyväksytyt perusteet poikkeavat olennaisesti nykyisestä kokonaisuudesta.

Hankkeen keskeiset edellytykset ovat myös heikentyneet. Raitiolinja ei enää ulotu lentoasemalle, vaan jää noin 1,5 kilometrin päähän terminaalista, ja kustannusarvio on noussut noin 105 miljoonaa euroa, hankkeen kokonaiskustannusten noustessa 750 miljoonaan euroon. Muutokset ovat niin merkittäviä, etteivät ne enää vastaa niitä perusteita, joilla valtuusto on aiemmin tehnyt päätöksensä.

Kaupungin oma yleiskaavayksikkö tuotti aikanaan maankäytön tunnusluvut, väestö- ja työpaikkaennusteet sekä vertailut raitiotie- ja bussivaihtoehtojen välillä. Päivitetyssä hankesuunnitelmassa esitetään kuitenkin useita muutoksia, jotka eivät enää perustu näihin lähtötietoihin eivätkä tue alkuperäisiä tavoitteita. Lisäksi esimerkiksi Länsimäen voimalinjan vaikutukset on tunnistettu vasta viiden vuoden suunnittelun jälkeen, mikä herättää vakavan huolen valmistelun huolellisuudesta ja riskienhallinnasta.

Koska hankkeen sisältö, kustannukset, matkustajamäärät ja perustarkoitus ovat muuttuneet olennaisesti, kyse ei ole enää valtuuston vuonna 2023 hyväksymästä hankkeesta. Kyseessä on käytännössä kokonaan uusi hanke. Vastustan hankkeen jatkamista nykyisessä muodossaan.

_____

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään

a) hyväksyä Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma ja

b) toteuttaa Vantaan ratikka hankesuunnitelman tarkistuksen pääperiaatteiden mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannukset Vantaalle ovat yhteensä 682 milj.euroa (maarakennuskustannusindeksi (MAKU) pisteluku 130,13 (2015=100, elokuu 2025).

c) kehottaa raitiotiealliansia laatimaan yhteistyössä Finavian kanssa hankesuunnitelmaa täydentävän suunnitelman raitiotien osuudesta Aviapolis Pohjoinen – lentoaseman terminaalin välitön lähialue siten, että se voidaan tuoda kaupunginhallituksen päätettäväksi viimeistään kesäkuun 2026 loppuun mennessä. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi uusi pääteasema siihen liittyvine järjestelyineen sekä arvio kustannuksista.

d) kehottaa tuomaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi vuoden 2027 loppuun mennessä ratkaisun, jolla kohdan c) mukainen pääteasemavaihtoehto voidaan toteuttaa tämän raitiotiealliansin puitteissa hankesuunnitelman täydennyksenä.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Jenni Alasuutari esitti valtuutettu Victor Snellman kannattamana asian palauttamista valmisteluun, mutta keskustelun aikana valtuutettu Victor Snellman veti kannatuksensa pois.

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Kai-Ari Lundell esitti valtuutetun Petri Roinisen kannattamana asian hylkäämistä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattava pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian hylkäämistä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 44 jaa-ääntä ja 23 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi hylkäysesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon yhtyi vasemmistoliiton valtuustoryhmä:

Mikäli hankkeen aikana säästyy rahaa, ne pyritään käyttämään nyt hankkeesta karsittujen pyörä- ja kävelyteiden rakentamiseen sekä katupuiden istuttamiseen. Segregaationäkökulma pitää huomioida kiinteänä osana ratikkakaupungin kehittämistä. Ratikan seurantaryhmä kiinnittää tähän jatkossa erityistä huomiota ja seuraa mahdollisten säästöjen kohdentamista.

Merkittiin, että sosialidemokraattien-, kokoomuksen-, Suomen ruotsalaisen kansanpuolueen-, vihreiden- sekä vasemmistoliiton valtuustoryhmät jättivät asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Edellytämme, että ratikan toteuttamisen yhteydessä

- *Vantaan kaupunki tavoittelee allianssimallin puitteissa ratikkahankkeen kustannusten selvää alentamista ja alittamista,*
- *valtuustoa informoidaan hankkeen kuluessa säännöllisesti ja yksityiskohtaisesti sen etenemisestä ja erityisesti kustannuksista,*
- *hankkeen rakentamisaikaiset haitat ympäristön asukkaille, kiinteistönomistajille ja yrityksille minimoidaan,*
- *rakentamisen ympäristöhaitat minimoidaan ja mahdollisuuksien mukaan kompensoidaan.*
- *hankkeen aikataulussa pysymiseen kiinnitetään erityistä huomiota kustannuksia ylittämättä*

Merkittiin, että valtuutettu Kai-Ari Lundell jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen, johon yhtyivät valtuutetut Mika Niikko, Tanja Aidanjuuri, Janne Hartikainen, Juha Järä, Juha Suoniemi ja Suvi Karhu:

Hanke on muuttunut aikaisemmasta sekä lyhentyneen reitin että samalla kasvaneen hinnan takia kannattamattomaksi. Hankkeen arvioidut matkustajamäärät ovat vähentyneet. Taloudelliset hyödyt on arvioitu puutteellisesti, eivätkä ne mielestämme ole riittävät.

Kasvuluku on esitetty tavalla, mikä voi antaa harhaanjohtavan kuvan hankkeen kannattavuudesta. Mallinnuksen mukaan kiinteistötaloudellinen hyöty (maamyyntitulot ja maankäyttökorvaukset) kaupungin näkökulmasta ovat 914 miljoonaa euroa. Ratikan hyödyn arvioidaan tuovan arvonnousua 526 miljoonaa euroa.

Ilman ratikkavaihtoehtoa kiinteistötalouden tuottoa arvioidaan kertyvän vain 388 miljoona euroa. Ratikan tuomaksi arvonnousuksi on siten arvioitu 136 % verrattuna perusbussivaihtoehtoon.

Mikäli kiinteistötaloudellinen hyöty olisi laskettu vain ratikan tuomalla lisäarvolla, tulos olisi merkittävästi huonompi. Lisäksi kaupunginjohtajan viime hetken esitys lisäkustannuksista lentoasemalle saakka tulevasta toteutuksesta on osoitus hankkeen huonosta hallintotavasta ja suunnittelusta.

Vantaan taloudellinen tilanne on nopeasti heikentynyt. Ratikkainvestointi ajaa kaupungin käyttötalouden ja velkatason sekä korkokulut kestämättömiksi.

Riskinä on, että ratikkainvestointi estää muut vantaalaisille tärkeät asiat, kuten palvelut, työllisyyden, koulut ja päiväkodit, palvelut sekä välttämättömät tarpeet turvallisuuden parantamiseksi. Riski on, että ratikkainvestoinnilla Vantaa asettaa kiskot vantaalaisten ihmisten tarpeiden edelle.

Lisäksi pidämme valmistelun laatua heikkona sekä päätöksentekijöiden informoinnin että varsinaisten esitysten muodossa.

Perussuomalaiset esittää ratikan hakesuunnitelman hylkäämistä.

Eriävä mielipide vastaa Perussuomalaisten kantaa. Se painottaa ihmisten kannalta keskeisiä palvelut-, talous-, työ- ja turvallisuusseikkoja.

Merkittiin, että valtuutettu Petri Roininen jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen, johon yhtyivät valtuutetut Tuomas Vanhanen ja Jorma Hentilä:

Ensiksi, ratikkahankkeen kokonaisuus tulisi käsitellä kokonaisuutena. Kokonaisuus muodostuu rakennustöistä, vaunuhankinnoista ja varikon rakentamisesta. Valitettavsti kaupunginvaltuusto 17.11.2025 tekee päätöstä vain yhdestä osasta eli rakennustöistä. Kiinnitämme huomiota siihen, että nyt päätettävällä osalla ja rahalla saadaan vasta kiskot, mutta ei itse raitsikkaa tai varikkoa. Jälkimmäisten osalta myös kustannusarvio on puutteellinen.

Vaikka kolmesta osasta vain rakennustyöt ovat Vantaan suoralla omalla vastuulla on hanke kokonaisuus, jonka oleellisisa osia ovat itse ratikat sekä niiden tarvitsema varikko. Myös näiden kolmen komponentin rahoitustavat vaihtelevat. Osa on kaupungin suoralla vastuulla, osa rahoitetaan takausvastuun kautta. Kyse on siis investointikokonaisuudesta, jossa käytetään erilaisia omistus- ja rahoitusrakenteita. On välttämätöntä, että kokonaisuus päätetään kokonaisuutena.

Pidämme menettelytapavirheenä tehdä päätös vain yhdestä osasta. Päätöksentekjöillä tulisi päätöksenteon laadun ja päättäjien oikeusturvan johdosta olla mahdollisuus tehdä päätös koko investoinnista sekä sen rahoitustavoista kerralla. Nyt päätöstä tehdään vain kokonaisuuden yhdestä osasta, mutta kahden osan päätös sekä päätös niiden rahoittamisesta jää tekemättä.

Toiseksi, katsomme hankkeesta esitettyjen laskelmien olevan puutteelliset ertyisesti tuottoarvioiden suhteen. Olemme pyytäneet selvitystä miksi tuotto-olettamia ei ole päivitetty vastaamaan viimeistä tietoa, muttemme ole saaneet tyydyttäviä vastauksia. Kaupunginhallituksen suullisessa käsittelyssä on syntynyt merkittävä satojen miljoonien epävarmuus tuottopuolella.

Kolmanneksi, hanke on kokonaisuudessaan muuttunut sekä sen laajuuden, että hinnan suhteen. Tämän johdosta olisi arvioita koko hanke uudelleen. Ei vain pistemäisiä muutoksia arvioiden.

Neljänneksi, kaupungin taloudellinen asema on oleellisesti muuttunut. Alijäämä on kasvanut, näkyvyys heikentynyt ja velkalasti kasvanut. Ratikkainvestoinnin vaikutukset valmiiksi ongelmalliseen taloustilanteeseen on sivuutettu. On suuri riski, että ratikasta tulee myllynkivi, joka estää kaupungin kehittymisen ja ajaa sen entistä syvempään talousahdinkoon.

Eriävä mielipide vastaa G12 (ps, kesk, kd) kantaa asiassa.

Merkittiin, että valtuutettu Loviisa Kaartokallio jätti seuraavan eriävän mielipiteen, johon yhtyi valtuutettu Tiina Tuomela:

Esitän eriävän mielipiteen Vantaan ratikkahankkeen jatkamisesta. Tässä taloudellisessa tilanteessa ei hanketta tule jatkaa, ja ratikkaa ei tule toteuttaa. Hankkeen sisältö, kustannukset, matkustajamäärät ja perustarkoitus ovat muuttuneet olennaisesti siitä ratikkahankkeesta, josta valtuusto aikanaan päätti. Näemme, että ratikkahanke vaarantaa tässä taloustilanteessa vantaalaisten palveluiden turvaamisen ja kykymme vastata kasvavaan palvelutarpeeseen sekä heikentää kaupungin muuta kehittämistä.
Merkittiin, että valtuutetut Mika Kasonen ja Nina Nummela jättivät asiaan seuraavan eriävän mielipiteen, johon yhtyivät valtuutetut Victor Snellman, Marjo Vacker, Tomi Puikkonen, Anitta Orpana, Lauri Kaira, Paula Lehmuskallio ja Maarit Raja-Aho:

Esitän eriävän mielipiteeni ja vastustan Vantaan raitiovaunuhankkeen jatkamista nykyisessä muodossaan. Hankkeen alkuperäinen lähtökohta vuonna 2019 perustui joukkoliikenteen kehittämiseen ja sen arvioitiin tuottavan yli 80 000 päivittäistä matkustajaa. Uusien arvioiden mukaan matkustajamäärä jää kuitenkin hieman yli 30 000:een. Näin ollen kyse ei enää ole ensisijaisesti joukkoliikennehankkeesta, vaan kiinteistötaloudellisiin tuottoihin perustuvasta investoinnista. Lisäksi hanke on varsinaisesti päätetty vuonna 2023, jolloin hyväksytyt perusteet poikkeavat olennaisesti nykyisestä kokonaisuudesta.

Hankkeen keskeiset edellytykset ovat myös heikentyneet. Raitiolinja ei enää ulotu lentoasemalle, vaan jää noin 1,5 kilometrin päähän terminaalista, ja kustannusarvio on noussut noin 105 miljoonaa euroa, hankkeen kokonaiskustannusten noustessa 750 miljoonaan euroon. Muutokset ovat niin merkittäviä, etteivät ne enää vastaa niitä perusteita, joilla valtuusto on aiemmin tehnyt päätöksensä.

Kaupungin oma yleiskaavayksikkö tuotti aikanaan maankäytön tunnusluvut, väestö- ja työpaikkaennusteet sekä vertailut raitiotie- ja bussivaihtoehtojen välillä. Päivitetyssä hankesuunnitelmassa esitetään kuitenkin useita muutoksia, jotka eivät enää perustu näihin lähtötietoihin eivätkä tue alkuperäisiä tavoitteita. Lisäksi esimerkiksi Länsimäen voimalinjan vaikutukset on tunnistettu vasta viiden vuoden suunnittelun jälkeen, mikä herättää vakavan huolen valmistelun huolellisuudesta ja riskienhallinnasta.

Koska hankkeen sisältö, kustannukset, matkustajamäärät ja perustarkoitus ovat muuttuneet olennaisesti, kyse ei ole enää valtuuston vuonna 2023 hyväksymästä hankkeesta. Kyseessä on käytännössä kokonaan uusi hanke. Vastustan hankkeen jatkamista nykyisessä muodossaan.

Merkittiin, että kokoomuksen valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon yhtyi Suomen ruotsalaista kansanpuolueen:

Tilanteessa, jossa raitiotie päätetään toteuttaa hankesuunnitelman mukaisesti, tulee erityistä huomioita kiinnittää kaupunkimme tasapainoiseen kehitykseen.

Ratikkakaupungin suunnittelussa ja toteutuksessa on edistettävä viihtyisän kaupunkiympäristön syntyä, joka vahvistaa kaupungin taloutta ja rahoittaa ratikkainvestoinnin sekä kaupunkikehityksestä saatavilla suorilla tuloilla että välillisesti kunta ja yhteisöverokertymän kasvun kautta.

Ratikka-hankkeen aikana tulee huolehtia olemassa olevien kaupunkikeskustojemme kehityksestä, varsinkin alueista, jotka eivät ole ratikka-hankkeen kehittämisvyöhykkeellä, kuten Länsi- ja Koillis-Vantaan alueet.

Ratikan reitillä tulee kaavoittaa myös uudenlaista ja viihtyisää kaupunkimaista pientalokaupunkia hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Tehokkuus olisi erillispientaloalueita suurempi, mutta asunnoilla olisi omat sisäänkäynnit ja pihat.

Tuetun vuokra-asuntotuotannon osuus tulee laskea reiteillä 10 prosenttiin. Tämä muutos yksinään lisäisin kaupungin maankäyttöhyötyjä noin 31 miljoonalla eurolla ja vaikuttaisi myös positiivisesti tulevaisuuden verokertymään.

Merkittiin, että valtuutettu Topi Liutu jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon yhtyi valtuutetut Marjo Vacker, Victor Snellman, Mika Kasonen, Paula Lehmuskallio, Anitta Orpana, Maari Raja-Aho, Niina Nummela, Tomi Puikkonen sekä kristillisdemokraattien valtuustoryhmä:

Päätös, jossa raitiotielinjan päätepisteen sijoittamista lentoasemalle tarkastellaan uudelleen vuoden 2026 aikana ei ole velvoittava. Linjan päätepysäkin siirtyminen pois lentoaseman välittömästä läheisyydestä katkaisee sujuvan matkaketjun toteutumisen ja täten heikentää hankkeen kannattavuutta olennaisesti. Näin radikaali muutos pitkän valmistelun jälkeen, yhdistettynä kohonneisiin kustannuksiin, on epäonnistuminen.

Liitteet:
- Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma
- Äänestysraportti KH 27.10.2025 § 3
- Äänestysraportti KH 10.11.2025 § 3
- Äänestysraportti KV 17.11.2025 § 7

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma

8.10.2025

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

ESIPUHE

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5.2023 Vantaan ratikan rakentamisesta kaupunginhallituksen aiemmin samana keväänä hyväksymän hankesuunnitelman pohjalta. Vantaan ratikka-allianssien kehitysvaiheessa hankesuunnitelman laajuuteen, sisältöön ja investointikustannuksiin on päädytty esittämään tuntuvia muutoksia, jotka vaikuttavat mm. ratikkakaupungin kehittämiseen ja kaupungin talouteen. Muutokset edellyttävät hankesuunnitelman tarkistuksen toimielinkäsittelyä. Vantaan lisäksi allianssien tilaajaosapuolina toimivat myös HSY ja Helsinkiä edustava Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (itäinen allianssi), jotka tarvittaessa päättävät osaltaan hankesuunnitelman tarkistuksesta Vantaan päätöksenteon jälkeen.

Kaupunki kilpailutti vuoden 2024 alkupuoliskolla sekä läntisen että itäisen allianssin suunnittelija- ja rakentajaosapuolet. Allianssien kehitysvaiheet (KAS) käynnistettiin lokakuussa MAL-sopimuksen rahoituksen varmistuttua. Allianssin kehitysvaiheessa tilaajat, suunnittelijat ja rakentajat yhteistyössä kehittivät aiemmin laadittuja suunnitelmia rakennussuunnitelmiksi, ja valmistautuivat raitiotien rakentamiseen toteutusvaiheessa. Tärkeä osa kehitysvaihetta on hankkeen yhteisen tavoitekustannuksen määrittäminen toteutusvaiheen (TAS) sopimusta varten.

Kehitysvaiheen käynnistyttyä ilmeni, että alliansseilla tulee olemaan huomattavia haasteita saavuttaa hankesuunnitelmassa ja allianssihankinnassa määritetty hankkeen kokonaiskustannus karsimatta hankkeen laajuutta. Pääsyitä tähän ovat infra-alan yleinen kustannustason nousu sekä pitkäkestoisten rakennustyömaiden sekä mittakaavaltaan suuren infrahankkeen riskien ja projektinhallinnan aiheuttamat merkittävät yleiskustannukset allianssihankkeelle. Näitä yleisluonteisia kustannuseriä ei kokonaisuudessaan pystytty ennakoimaan aiemmassa hankesuunnitelmassa.

Vantaan ratikan ytimessä on hyvin toimiva ja elinkaarikustannuksiltaan edullinen raitiotiejärjestelmä, mikä ohjasi vuoden 2025 alussa käynnistettyä tilaajien ja allianssikumppaneiden yhteistä ponnistusta hankkeen kustannustason karsimiseksi. Yhteistyössä kyettiin löytämään useita säästökohteita, jotka eivät oleellisesti vaikuta hankkeen laatutasoon, toimivuuteen tai elinkaarikustannuksiin. Aikaisempaan hankesuunnitelmakokonaisuuteen esitetään myös sellaisia säästötoimenpiteitä, joiden vuoksi esimerkiksi infran korjausvelan vähentäminen, katuympäristön laatutason parantaminen tai kevyen liikenteen yhteyksien kehittäminen jäävät vääjäämättä suppeammiksi ja toteutettavaksi erillisellä rahoituksella tulevan ratikkakaupungin kehittämisaikataulussa.

Kaupungin päättäjien keskeinen vaatimus on ollut, että ratikkainvestoinnin menot pystytään kattamaan pitkällä aikavälillä ratikan kaavarunkoalueen maankäytön tuloilla. Tarkistetussa hankesuunnitelmassa esitetyt säästötoimenpiteet, suppeammat yhteydet ja kasvaneet investointikustannukset eivät vaaranna tämän aivan olennaisen vaatimuksen toteutumista. Vuoden 2023 hankesuunnitelman laatimisen jälkeen vuonna 2023 alkanut ja edelleen vuonna 2025 jatkuva asuntorakentamisen lama tulee johtamaan siihen, että toisaalta ratikan aikaansaamat hyödyt toteutuvat suunniteltua myöhemmin, mutta toisaalta tässä suhdannetilanteessa ratikan toteuttaminen suunnitellulla aikataululla tulee nopeuttamaan asuntorakentamisen elpymistä ratikan kaavarungon alueella ja ehkä laajemminkin, parantaen samalla vantaalaisten rakentajien työllisyyttä.

Ratikan yleissuunnitelmassa asetettiin kaupunginhallituksen määrittämille teemoille tavoitteiksi, että vuonna 2050 noin 800 metrin säteellä asemista asuu yli 100 000 asukasta ja on yli 85 000 työpaikkaa. Tämä tavoite säilyy ennallaan tarkistetussa hankesuunnitelmassakin. Myös muiden kaupungin aiemmin päättämien tavoitteiden liittyen mm. kaupungin vetovoimaan, liikkumisen helppouteen ja hiilineutraliteettiin arvioidaan edelleen toteutuvan pääpiirteittäin.

Tässä raportissa esitetään hankkeeseen tehdyt muutokset verrattuna hyväksyttyyn hankesuunnitelmaan, sekä muutosten keskeiset vaikutukset. Raportista on jätetty pois eräitä aiemmassa hankesuunnitelmassa esitettyjä aiheita, mikäli niihin ei ole tullut muutoksia. Vuoden 2023 hankesuunnitelmaan voi tutustua tästä linkistä.

Tarkistetun hankesuunnitelman laadintaa on ohjannut seuraava ohjausryhmä:

Hannu Lehtikankare	Vantaan kaupunki
Henry Westlin	Vantaan kaupunki
Sampo Perttula	Vantaan kaupunki
Markus Holm	Vantaan kaupunki
Sauli Hakkarainen	Vantaan kaupunki
Jussi Hiltunen	Vantaan kaupunki
Otto Kyrklund	Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
Artturi Lähdetie	Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
Jarno Köykkä	Helsingin seudun ympäristö (HSY)
Atte Heiskanen	Helsingin seudun ympäristö (HSY)
Teija Visa	Helsingin seudun liikenne (HSL)
Jonna Tuomiranta	GRK Suomi Oy
Pekka Kivelä	Destia Oy
Petri Saarelainen	Ramboll Finland Oy
Juhani Bäckström	WSP Finland Oy
Katriina Hassi	AFRY Oy

Tarkistetun hankesuunnitelman laadinnasta ovat vastanneet yhdessä allianssiosapuolten (AFRY Oy, Destia Oy, GRK Suomi Oy, Kreate Oy, Ramboll Finland Oy, Sitowise Oy, Sweco Finland Oy, WSP Finland Oy) kanssa Tiina Hulkko, Paula Autio, Henri Miettinen ja Emmi Turkki WSP Finland Oy:ltä sekä Mari Napola Ramboll Finland Oy:ltä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Sisältö

Tiivistelmä 4

1. Lähtökohdat 9

2. Suunnitelmaratkaisut ja muutokset hankesuunnitelmaan 10

2.1 Yleistä 10
2.2 Linjaus 11
2.3 Muut muutokset 47

3. Vaikutusten muutosten kuvaus 50

3.1 Kaupunkikehitys 50
3.2 Liikkuminen ja liikenne 55
3.3 Ympäristö 65
3.4 Rakentamisen aikaiset vaikutukset 68
3.5 Vantaan ratikan tavoitteiden toteutuminen 69

4. Ratikan talousvaikutukset 72

4.1 Ratikan investointikustannukset 72
4.2 Radan kunnossapitokustannukset ja varikon käyttökustannukset 74
4.3 Liikennöintikustannukset 75
4.4 Kaupunkitaloudelliset vaikutukset 76
4.5 Taloudelliset herkkyystarkastelut 82
4.6 Vaikutukset HSL:n talouteen 84

5. Riskienhallinta 85

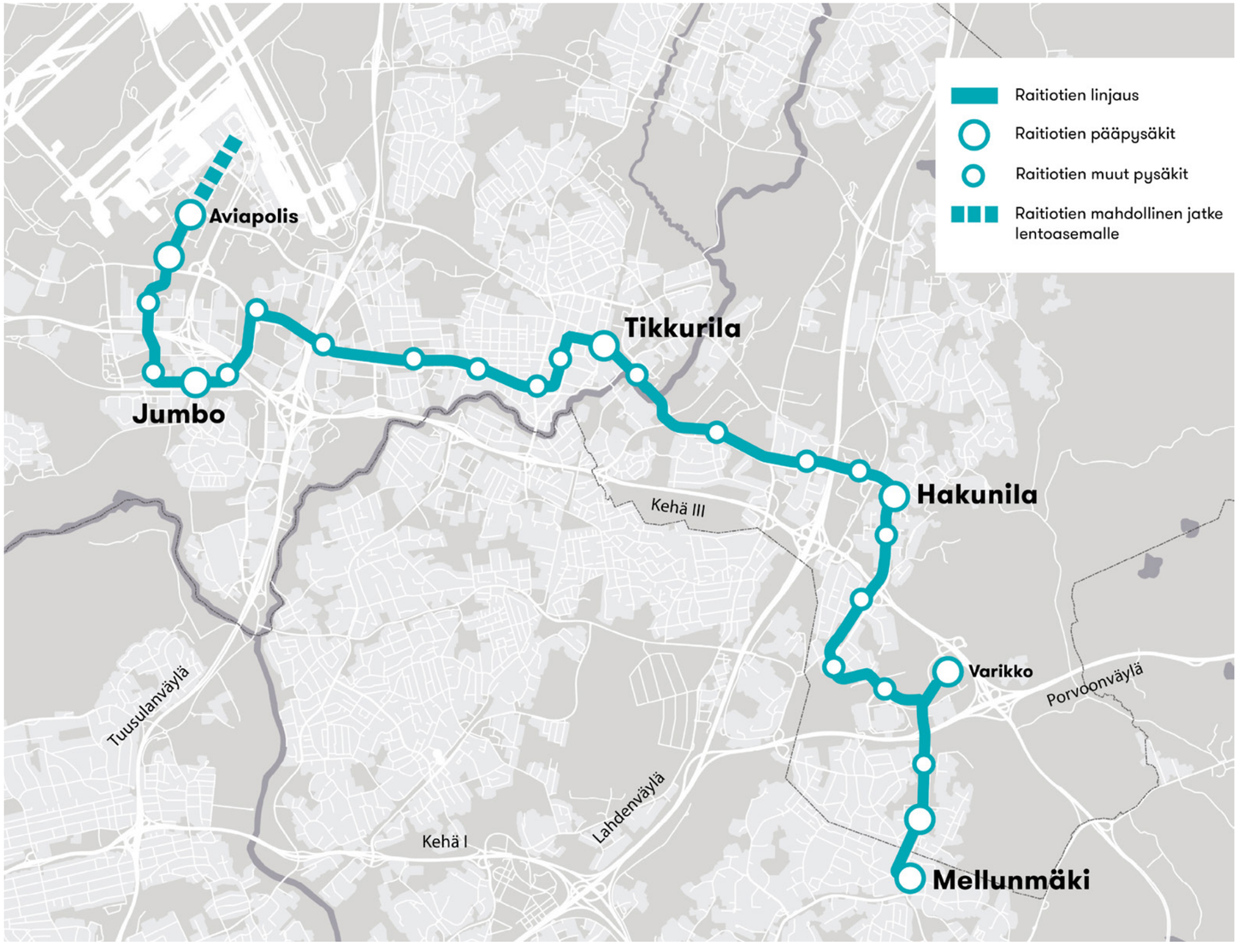
Lähdeluettelo 86

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

TIIVISTELMÄ

Vantaan ratikka on suunniteltu pikaraitiotieyhteys Aviapolikselta Tikkurilan kautta Hakunilaan, ja siitä Länsimäkeen ja Helsingin Mellunmäkeen. Linja on myöhemmin jatkettavissa lentoasemalle. Vantaan ratikalle asetetut tavoitteet ovat samat kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa ja ne toteutuvat myös nyt päivitetyssä hankesuunnitelmassa ratikan toteutuksen myötä. Tavoitteet ovat seuraavat:

- Kaupunkiympäristö kehittyy ja Vantaan vetovoima kasvaa. Tämä tavoite toteutuu.
- Liikkumisen helppous ja saavutettavuus paranevat. Tämä tavoite toteutuu.
- Kaupunki on hiilineutraali ja ympäristöystävällinen. Ratikalla on sekä tavoitetta edistäviä vaikutuksia että tavoitettava heikentäviä vaikutuksia.
- Alueellinen hyvinvointi ja työllisyys lisääntyvät. Tämä tavoite toteutuu.

Kuva 1.1 Vantaan ratikan 2025 päivitetty linjaus.

Kaupunkiympäristö kehittyy ja Vantaan vetovoima kasvaa

Ratikka luo ensisijaisesti varmuutta sille, että koko ratikkakäytävä kehittyy Vantaan yleiskaavan 2020 ja ratikan kaavarungon tavoitteiden mukaisesti. Ratikka varmistaa asuntojen ja työpaikkojen toteutumista pitkällä aikavälillä. Ratikan kaavarungon alueen asukasmäärä arvioiden mukaan yli kaksinkertaistuu nykytilanteesta asettuen noin 122 500 asukkaaseen vuonna 2050 (Vantaan ratikan kaavarunko). Työpaikkojen määrä kasvaa noin 82 500 työpaikkaan. Ratikka vaikuttaa asuinrakentamiseen koko ratikkakäytävällä, mutta erityisesti kaupunkikeskustojen välillä kuten Kyytitien varrella, Vaaralassa, Pakkalassa ja Veromiehen alueella. Työpaikkamäärien kehittymiseen ratikka vaikuttaa erityisesti Aviapoliksessa, Pakkalassa ja Tikkurilan itäpuoleisilla alueilla.

Ratikka lisää kaupungin elinvoimaa houkuttelemalla asukkaita, yrityksiä, matkailijoita ja investointeja antamalla lupauksen pidemmän aikavälin kehittämisestä. Ratikka nähdään usein myös kaupunki-imagollisena tekijänä. Sen tuoma ilme koetaan yleensä edistyksellisen, tulevaisuusorientoituneen ja kansainvälisen kaupungin symboliksi ja sillä on tärkeä vaikutus myös kaupungin brändiin erityisesti nuorten keskuudessa.

Liikkumisen helppous ja saavutettavuus paranevat

Saavutettavuus paranee ratikan myötä kahdella tavalla. Ensimmäiseksi maankäytön tiivistyminen tarjoaa asukkaille ja työntekijöille palveluja lähietäisyydellä. Toiseksi ratikka parantaa joukkoliikenteen tarjoamia yhteyksiä ja palvelutasoa, jolloin matkustaminen eri sijaintien välillä helpottuu. Yhteyksien parantumiseen vaikuttavat muun muassa matka-aika, matka-ajan luotettavuus ja matkustusmukavuus. Ratikan myötä joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa. Myös kävelyn ja pyöräilyn osuus tehdyistä matkoista kasvaa maankäytön tiivistyessä. Pitkällä aikavälillä ratikan matkustajamäärät ovat liikennemallinnuksen perusteella 47 000 matkustajaa vuorokaudessa vuonna 2050.

Ratikka parantaa liikkumisen esteettömyyttä, kun ratikkapysäkit sekä niiden läheiset bussipysäkit ja suojatiet rakennetaan esteettömyyden erikoistason mukaisesti. Liikuntarajoitteisille ja esimerkiksi lastenrattaiden kanssa kulkeville ratikkaan siirtyminen ja ratikasta poistuminen on helpompaa kuin tavanomaiseen bussiin. Ratikka pysähtyy aivan reunakiven viereen, jolloin siihen on aidosti esteetön kulku. Ratikka siis edistää useiden ihmisryhmien itsenäistä liikkumista julkisilla kulkuvälineillä edistäen kaupunkilaisten yhdenvertaisia liikkumismahdollisuuksia.

Ratikan liikennejärjestelyjen muutoksilla on vähäisiä heikentäviä vaikutuksia autoliikenteeseen. Ratikan reitti on kuitenkin suunniteltu pääsääntöisesti omille kaistoilleen, jolloin autot ja ratikat kulkevat toisistaan erillään, eivätkä autolla ajavat joudu odottamaan pysäkille pysähtyneen raitiovaunun takana.

Ratikan rakentaminen aiheuttaa haittoja liikenteelle ja liikkumiselle, joten rakentamisen aikaisten haittojen minimointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota huomioiden asukkaat, työntekijät ja kaikki liikkujaryhmät.

VANTAAN RATIKAN TUNNUSLUKUJA	
Radan pituus	17,9 km
Pysäkkipareja	25 kpl
Keskimääräinen pysäkkiväli	746 m
Nopeus (sisältää pysäkkipysähdykset)	22 km/h
Vuoroväli ruuhka-aikaan	7,5 minuuttia
Vuoroväli arkena päivällä	10 minuuttia
Vuoroväli varhainen aamu, myöhäinen ilta	15-30 minuuttia
Asukasluku vuonna 2050 800 metrin säteellä pysäkeistä	122500 asukasta
Työpaikkamäärä vuonna 2050 800 metrin säteellä pysäkeistä	82 500 työpaikkaa
Ratikkaan noustaan vuonna 2050	47000 kertaa päivässä

Kaupunki on hiilineutraali ja ympäristöystävällinen

Tavoitetta edistävät muun muassa liikkumisen painottuminen kestäviin kulkumuotoihin sekä alue- ja yhdyskuntarakenteen monipuolistuminen, mikä vähentää pidempimatkaista liikkumistarvetta. Raidealueet on suunniteltu ensisijaisesti viherpintaisina ja ratikan varteen on pyritty suunnittelemaan puurivit aina, kun se on ollut mahdollista.

Tavoitetta heikentää erityisesti rakentamisen määrä ja sen mahdollinen hiili-intensiivisyys. Uusiomateriaalien, kuten betonimurskeen ja kierrätettyjen maa-ainesten ja kasvualustojen, käytöllä voidaan kuitenkin rakentamisen päästöjä vähentää kaikissa kohteissa. Lisäksi Vantaan ratikassa noudatetaan valtakunnallista Green Deal -sopimusta, jonka mukaan työkoneissa ja kuljetuksissa ei käytetä fossiilisia polttoaineita. Myös mahdollisimman lyhyiden kuljetusmatkojen huomioimisella voidaan vähentää rakentamisen päästöjä.

Alueellinen hyvinvointi ja työllisyys lisääntyvät

Ratikka luo edellytyksiä alueiden eriytymisen vähenemiselle ja alueellisen tasa-arvon lisääntymiselle. Vaikka yksittäisten alueiden eriytyminen ei kokonaan käänny Vantaan ratikkahankkeen seurauksena, voidaan kehitystä hidastaa. Ratikkaa voidaankin pitää yhtenä tärkeänä osana pitkäaikaista alueiden kehittämistä, jolla on merkityksellinen vaikutus alueellisten eriytymisen kasvun hidastamiseen ja tasapainottamiseen.

Ratikan pysäkkiympäristöt kehittyvät entistä monipuolisempina palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueina. Kaupunkirakenteen tiivistyessä autokaupunkiympäristöä muutetaan monin paikoin lyhyiden etäisyyksien jalankulkukaupungiksi. Tilaa vaativia toimintoja siirtyy väljemmin rakennetuille reuna-alueille. Viihtyisyys otetaan huomioon laadukkailla pysäkkirakenteilla, valaistuksella ja kalustevalinnoilla. Osaan pysäkkiympäristöistä ja reitin varrelle on suunniteltu erillisellä budjetilla myös viihtyisyyttä lisäävää julkista taidetta.

Tiiviit, viihtyisät, toiminnoiltaan monipuoliset ja hyvin saavutettavat alueet ovat myös työntekijöille haluttuja työympäristöjä, mikä osaltaan parantaa työvoiman saatavuutta, työllisyyttä ja sitä kautta edelleen kaupungin vetovoimaa yritysten sijaintipaikkana. Ratikka houkuttelee ratikkareitin varren nykyisille ja kehittyville keskusta- ja työpaikka-alueille urbaanista ympäristöstä ja keskittymiseduista hyötyviä uusia yrityksiä ja työpaikkoja. Lisäksi myös olemassa olevien yritysten toiminta- ja kehitysedellytykset paranevat, kun ratikan myötä saavutettavuus paranee, asukasmäärä lisääntyy ja yritysten työvoiman saatavuus paranee. Kaupungin kasvun ja elinvoiman näkökulmasta erityisesti tietointensiivisten toimialojen lisääntyminen saa aikaan positiivista kehitystä. Itse raitiotien rakentaminen lisää työllisyyttä, luoden kysyntää arviolta jopa yli 8 000 henkilötyövuoden verran.

Talous

Ratikan rakentamisen kokonaiskustannus on 750 miljoonaa euroa, josta Vantaan kaupungin osuus on 541 miljoonaa euroa kun valtion MAL-avustuksen osuus 144,1 miljoonaa euroa huomioidaan. Rahallisen valtionavustuksen lisäksi valtio luovuttaa Santaradan ja nykyisen kuormauspaikan alueet Vantaan kaupungille, ja Vantaa toteuttaa korvaavan alueen Hosantien varrelle. Tämän taloudellinen vaikutus on kaupungille arviolta 30 miljoonan euron tulo. Ratikkalinjan Helsingin puolelle ulottuvan osuuden kustannukset Helsingin kaupungille ovat 15 miljoonaa euroa. Lisäksi Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) toteuttaa reitin varrelle vesihuoltoa noin 53 miljoonalla eurolla. HSL:lle kohdistuvia kuluja on avattu tarkemmin luvussa 4.6.

Kaupunkikehityksestä saatavat tulot kattavat ratikan rakentamisen kustannukset. Rakentamiskustannusten lisäksi Vantaalle tulee kustannuksia hankkeen rahoittamisesta, raiteiden kunnossapidosta sekä ratikan liikennöinnistä (sisältäen vaunut ja varikon). Ratikka tuo kaupungille puolestaan myös tuloja. Kiinteistötaloudelliset tulot eli maanmyynti- ja vuokraustulot ja maankäytön sopimuskorvaukset ovat suurin tuloerä. Toinen tuloerä on verotulo, joita kaupunki saa muun muassa kiinteistö- ja yhteisöveroina sekä tuloveroina. Verotuloja käytetään kasvavan kaupungin palveluihin. Uusien asukkaiden ja työpaikkojen myötä saatavien verotulojen arvioidaan kattavan niistä aiheutuvat kasvavat palvelumenot, jolloin myös verotulovaikutus on positiivinen. Ratikan talousvaikutukset ovat kaikki tulo- ja menoerät huomioituina yhteensä Vantaalle noin +60,2 miljoonaa euroa 40 vuoden aikana.

Keskeiset muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan verrattuna

Suurin muutos vuoden 2023 hankesuunnitelmaan on se, että ratikka päättyy Aviapolikseen lentoaseman sijaan. Toinen merkittävä muutos on Lahdentien eritasoliittymän säilyminen nykyisellään sen siirtämisen sijaan, minkä myötä liittymän alueen maankäyttöä ei päästä kehittämään. Lisäksi katuympäristön laatutaso ja pyöräily ja jalankulku -yhteyksien kehittäminen jäävät osalla linjaa hankesuunnitelman tasoa suppeammiksi ja toteutettavaksi myöhemmin ratikkakaupungin kehittämisen yhteydessä.

Merkittävä muutos on myös se, että akkukäyttöisestä kalustosta pystytään mahdollisesti luopumaan. Tällöin Vantaalla on samanlainen pikaraitiotiekalusto kuin muualla seudulla, mikä puolestaan mahdollistaa kaluston synergiaedut muun muassa kaluston yhteiskäyttöisyyden ja huollon osalta. Tämä yksinkertaistaa myös varikkotoimintoja, kun ei tarvita akkukäyttöisyyden edellyttämiä erityisjärjestelyjä. Lisäksi vaunujen elinkaarikustannukset todennäköisesti pienenevät.

Ratikalle asetetut tavoitteet toteutuvat, mutta pääsääntöisesti hieman heikommin kuin 2023 hankesuunnitelmassa. Sen sijaan tavoite hiilineutraaliuudesta ja ympäristöystävällisyydestä toteutuvat hieman paremmin kuin 2023 hankesuunnitelmassa.

Vantaan ratikan investointikustannukset ovat 91 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa, ja MAL-avustus noin 38 miljoonaa euroa pienempi. Korkokustannukset kasvavat näiden muutosten myötä noin 70 miljoonaa euroa. Kunnossapitokustannukset vähentyvät linjan lyhentymisen myötä noin 12 miljoonalla eurolla, ja liikennöintikustannukset 7,6 miljoonalla eurolla 40 vuoden aikana. Lipputulot kasvavat Vantaalle vuoden 2023 hankesuunnitelmaan nähden noin 78 miljoonalla eurolla 40 vuoden aikana tarkemmasta laskentamenetelmästä johtuen. Vantaan saamat HSL:n infrakorvaukset kasvavat noin 154 miljoonalla eurolla, ja HSL:lle maksettavat kuntaosuudet vähenevät noin 51 miljoonalla eurolla. Kiinteistötaloudelliset tulot kasvavat arviolta 119,5 miljoonalla eurolla tarkastelu-ajanjaksoon tehdyn muutoksen myötä, ja verovaikutukset kasvavat noin 9,2 miljoonalla eurolla. Kokonaisuudessaan hankkeen talousvaikutus muuttuu vuoden 2023 +10 miljoonasta eurosta +60,2 miljoonaan euroon.

RADAN KAUPUNKITALOUSVAIKUTUKSET VANTAALLE	
Menot	
Rakentamiskustannus Vantaalle	-540,8 M€
Kunnossapitokustannukset Vantaalle	-144,3 M€
Rahoituskustannukset (25 vuoden laina-aika 3,5 % korolla)	-292,0 M€
Tulot	
Kiinteistötaloudelliset tulot	+913,5 M€
HSL-talous (sis. liikennöinti, vaunut, varikko)	+72,6 M€
Verovaikutukset	+51,2 M€
Ratikan talousvaikutukset yhteensä 40 vuoden aikana	**+60,2 M€**

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Taulukko 1.1 Vantaan ratikan vaikutusten yleispiirteinen suunta suhteessa nykytilaan hankesuunnitelmissa 2023 ja 2025. Mitä sinisempi väri sitä suurempi positiivinen vaikutus, ja mitä oranssimpi väri sitä suurempi negatiivinen vaikutus. Vaikutukset on laadittu asiantuntija-arvioina.

		HANKESUUNNITELMA 2023	HANKESUUNNITELMA 2025	MUUTOKSEN KUVAUS, 2025 HANKEUSUUNNITELMA VERRATTUNA 2023 HANKESUUNNITELMAAN
Kaupunkikehitys	Kaupunkirakenne, maankäyttö	○○○○	○○○○	Muutos ratikan vaikutuksiin asukas- ja työpaikkamäärissä 2 % luokkaa
	Sosiaaliset vaikutukset (eriytyminen)	○○	○	Kaupunkikehityksen vähenemä Hakunilassa
	Vetovoima, elinvoima, imago	○○○○	○○○	Paikallinen kaupunkikuvan heikkenemä sekä maankäytön vähenemä
	Elinkeinoelämä, kaupan rakenne, palvelujen saatavuus	○○○○	○○○	Pienempi työpaikkamäärän kehitys Aviapoliksessa
	Kaupunkikuva	○○○○	○○○	Kaupunkitilan kehittyminen hidastuu
	Kulttuuriympäristö ja maisema	-	-	Ei merkittävää vaikutusta
	Virkistys, viihtyisyys ja vapaa-aika	○○	○	Liikkumisympäristöjä kehitetään vähemmän
Liikkuminen ja liikenne	Ratikan matkustajamääräennuste	○○○	○○	Linjan lyheneminen ja asukas- ja työpaikkamäärän vähenemä
	Kulkutapajakauma	○○○	○○○	Ei merkittävää vaikutusta
	Saavutettavuus	○○○	○○○	Paikallisia vaikutuksia, mutta kokonaiskuvassa ei muutosta
	Vaihdot	○○○	○○	Linjan pääte Aviapolis pohjoisessa, vaihtopysäkkien toteutumattomuus
	Liikkumisen turvallisuus ja esteettömyys	○○○	○○	Jalankulku- ja pyöräliikenteen yhteyksien pienempi toteutuslaajuus
	Pyöräliikenne ja kävely	○○○○	○○	Jalankulku- ja pyöräliikenteen yhteyksien pienempi toteutuslaajuus
	Ajoneuvoliikenne	-	-	Vaikutukset pieniä sekä positiiviseen että negatiiviseen suuntaan
	Saavutettavuus ja sosiaalinen kestävyys	○○	○	Jalankulku- ja pyöräliikenteen yhteyksien pienempi toteutuslaajuus
Ympäristö	Katuympäristö	○○○○	○○	Katuympäristön ja sen laadun pienempi toteutuslaajuus
	Luonto, ekologiset verkostot	-	-	Ei merkittävää vaikutusta
	Ilmastovaikutukset	•••	••	Rakentamisesta aiheutuvat pienemmät päästöt
	Pohjavedet	-	-	Ei merkittävää vaikutusta
	Luontokompensaatio	••	○	Uusi hankkeessa huomioitava asia
	Melu	-	-	Ei merkittävää vaikutusta
	Tärinä ja runkomelu	-	-	Ei merkittävää vaikutusta
Rakentamisen aikaiset vaikutukset	Rakentamisen aikaiset vaikutukset	•••	••	Pienempi toteutuslaajuus vähentää työmaiden laajuutta
Talousvaikutukset Vantaalle	Rakentamiskustannukset	•••	••••	Materiaalien kustannukset kasvaneet
	Rahoituskustannukset	•	••	Rakentamiskustannukset nousseet, MAL-avustus pienempi
	Kunnossapitokustannukset	••	•	Linja lyhyempi jolloin kunnossapitoa vähemmän
	HSL-talous	•	○	Linja lyhyempi, infrakorvattava osuus suurempi, kasvaneet lipputulot
	Kiinteistötalous	○○○	○○○○	Tulot arvioitu myös vuoden 2050 jälkeen
	Verovaikutukset	○○	○○	Tulot arvioitu myös vuoden 2050 jälkeen

1. LÄHTÖKOHDAT

Aiemmat suunnitteluvaiheet ja päätökset

Vantaan ratikan hankesuunnitelma valmistui 3.4.2023. Hankesuunnitelma hyväksyttiin Vantaan kaupunginhallituksessa 8.5.2023, ja Vantaan kaupunginvaltuusto päätti Vantaan ratikan rakentamisesta 22.5.2023. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti oman osuutensa rakentamisesta 27.9.2023.

Tämän jälkeen Vantaan kaupunkitilalautakunta on päättänyt ratikan toteutuksen allianssihankinnasta.

MAL 2023

Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen MAL 2023 -sopimus 2024-35 (MAL-sopimus) perustuu Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä. Sopimus on hyväksytty kaupunkien ja kuntien elimissä. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi MAL-sopimuksen 23.9.2024 ja valtioneuvoston istunto hyväksyi sopimuksen lopullisesti 13.12.2024.

MAL 2023-sopimuksessa on sovittu, että Vantaan ja Helsingin kaupungit käynnistävät Vantaan ratikan toteutuksen hankesuunnitelman mukaisesti. Vantaan ratikan hankesuunnitelman mukainen kokonaiskustannusarvio on sopimuksessa 606 miljoonaa euroa, josta kiinteästi raitiotien rakentamiseen liittyviä kustannuksia oli sillä hetkellä tunnistettu olevan 594 miljoonaa euroa. Valtio avustaa Vantaan ratikan kiinteästi raitiotien rakentamiseen liittyvistä kustannuksista (sis. yhdysraideparin varikolle) enintään 30 % ja enintään 144,1 miljoonaa euroa. Rakentaminen käynnistyy vuonna 2025 ja tuki maksetaan aina jälkikäteen perustuen edellisen vuoden toteutuneisiin kustannuksiin. Sopimuksessa lopullista avustusten jakoa Vantaan ja Helsingin kaupungeille ei ole vielä päätetty, mutta tässä raportissa on käytetty oletusta, että ne jaetaan investointikustannusten suhteessa, jolloin Vantaan osuus on 98 % ja Helsingin 2 %.

Lisäksi MAL-sopimuksessa on todettu seuraavaa:

”Valtio (Väylävirasto) luovuttaa ehdollisesti Hakkilan teollisuustontit, Hakkilan kuormauspaikan sekä Santaradan alueet Vantaan kaupungille ilman erillistä rahallista korvausta. Vantaan kaupungin alustavien arvioiden mukaan luovutettavien alueiden nykyarvo voimassa olevan asemakaavan mukaisesti on noin 5 milj. euroa ja tulevaisuuden rakentamismahdollisuudet huomioiden 35–45 milj. euron välillä. Omistusoikeuden siirtymisen ehtona on, että korvaavan ja radanpidon näkökulmasta riittävän toiminnallisuuden omaavan kuormauspaikan toteuttamisesta Hosantielle on laadittu Vantaan kaupungin ja Väyläviraston välillä toteuttamissopimus.

Nykyisin kuormauskäytössä olevien alueiden (Hakkilan kuormauspaikka ja Santaradan alueet) hallinta voidaan luovuttaa Vantaan kaupungille täysimääräisesti silloin, kun Hosantien uusi kuormauspaikka-alue on toteutettu ja otettu käyttöön. Vantaan kaupunki vastaa kaikista Hosantien kuormauspaikan ja sen liikenneyhteyksien suunnittelu- ja toteuttamiskustannuksista sekä Santaradan purkukustannuksista. Vantaan kaupunki luovuttaa Hosantien ratkaisun vaatimat maa-alueet Väylävirastolle. Hosantien kuormausasema toteutetaan siten, että se vastaa liikenteknisiltä ja toiminnallisilta ominaisuuksiltaan sekä radanpidon edellyttämältä palvelutasoltaan Hakkilan nykyistä kuormauspaikkaa. Vantaan kaupunki on arvioinut uuden kuormauspaikan toteutuskustannuksiksi 5–7,2 milj. euroa (alv 0 %) ja siihen liittyvien turvalaitejärjestelmämuutosten sijoittuvan Tikkurilan alueelle. Toteutuskustannukset tarkentuvat ratasuunnitelman laatimisen yhteydessä. Hosantien kuormausalue jää Väyläviraston omistukseen ja kunnossapidettäväksi.

Väylävirasto laatii Hosantien ratasuunnitelman, jossa ratkaistaan myös Santaradan lakkauttaminen, rinnakkain alueen asemakaavoituksen kanssa vuosien 2025–2026 aikana. Väylävirasto pyrkii käynnistämään ratasuunnitelman laatimisen ja Vantaan kaupunki alueen maaperätutkimukset vuoden 2024 loppuun mennessä. Väylävirasto pyrkii käynnistämään rakentamissuunnitelman laatimisen ilman aiheetonta viivästystä asemakaavoituksen ja ratasuunnitelman ratkaisujen ja tulevan rautatiealueen ulkorajojen varmistumisen jälkeen. Sopijaosapuolten yhteinen tavoitetila on, että uusi kuormauspaikka on toteutettu ja otettu käyttöön sekä Hakkilan teollisuustontit, Hakkilan kuormauspaikka ja Santaradan alueet on luovutettu Vantaan kaupungille vuoteen 2031 mennessä, Hosantien kuormausalue on luovutettu Väylävirastolle ja alueiden hallintaoikeus viimeistään vuoden 2034 aikana. Valtio ja Vantaan kaupunki sitoutuvat jatkoneuvotteluihin, mikäli hankkeen toteuttamisaikataulu uhkaa viivästyä.”

MAL-sopimuksen neuvotteluvaiheessa valtio ei hyväksynyt 12 miljoonan euron edestä hankesuunnitelman kustannuksia valtion rahoituksen piiriin. Näistä 9 miljoonaa euroa koostui pyöräliikenteen baanojen toteutuksen kustannuksista ja 3 miljoonaa euroa taiteen toteutuksesta. Osa hankesuunnitelman päivityksessä tehdyistä karsinnoista johtuu siis valtion eikä allianssin säästötoimista.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

2. SUUNNITELMARATKAISUT JA MUUTOKSET HANKESUUNNITELMAAN

2.1 Yleistä

Tässä luvussa kuvataan raitiotien linjausta, sekä hankkeessa toteutettavien katujen muutoksia liikenteen ja katuympäristön kannalta. Muutosten vaikutukset on arvioitu erikseen seuraavissa luvuissa. Muutoksia kuvataan verrattuna nykytilaan, sekä verrattuna vuonna 2023 valmistuneeseen hankesuunnitelmaan. Raitiotien suunnitteluperusteet noudattavat edelleen Kaupunkiliikenteen vuoden 2023 ohjeita (raitiotieohje.fi), ja esimerkiksi kaikki raitiotiepysäkit toteutetaan edelleen esteettömyyden erikoistason mukaisesti. Pysäkki ja suojatieratkaisut tehdään Vantaan tyyppipiirustusten mukaisesti.

Raitiotie kulkee pääosin omilla kaistoillaan, joissa se ei ole muun liikenteen tiellä. Kaikkiin ajoliittymiin, joilla ylitetään raitiotie, toteutetaan valo-ohjaus ja mahdollisuuksien mukaan kääntymiskaistat raitiotien yli kääntyville ajoneuvoille.

Tämänhetkisen arvion mukaan rahoitus mahdollistaa ratikkalinjan toteutuksen Aviapolis pohjoinen -pysäkille asti. Pois jäävät Tietotien ja lentoaseman pysäkit, lentoaseman terminaalin viereen suunniteltu silta sekä poisjäävän osuuden katujen muu kehitys. Lentäjäntie, Teletie ja Tietotie jäävät nykytilaisiksi.

Muut suurimmat muutokset koskevat katuympäristöä, jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksiä, raitiotien sijaintia kadulla sekä Lahdentien muutoksen eritasoliittymästä tasoliittymäksi toteuttamatta jättämistä. Näistä Lahdentien siirto on ollut jo aiemmissa vaiheissa ratikasta erillinen hanke, josta ratikan rahoituksella olisi toteutettu vain raitiotien vaatima osuus Kyytitiellä. Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksien parannuksista hankkeessa jätetään toteuttamatta etenkin pyöräliikenteen baanoja, sekä nykyisten yhdistettyjen jalankulku- ja pyöräteiden leventämistä erotelluiksi väyliksi. Lisäksi jalankulun ja pyöräilyn siltoja jätetään toteuttamatta. Yhteyksien toteutuksen suunnittelussa on otettu huomioon nykyinen ja tuleva maankäyttö niin, että jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksiä ei ole toteutettu sinne missä maankäyttöä ei vielä lähitulevaisuudessa ole. Raitiotien sijainti kadulla muuttuu Tikkurilantiellä Rälssitien ja Niittytien välillä, sekä Hakunilantiellä. Katuympäristön kehittämistä tehdään alkuperäistä hankesuunnitelmaa vähemmän.

Muutoksista huolimatta hankkeessa toteutetaan edelleen erittäin laadukas, pääkaupunkiseudun verkostoon sopiva raitiotiejärjestelmä. Suuri osa ratikkakaduista peruskorjataan, ja jalankululle ja pyöräliikenteelle toteutetaan uusia yhteyksiä. Kaduittain esitetyt suunnitelmat ovat viitteellisiä ratkaisuja, jotka pyritään allianssihankkeessa toteuttamaan. Suunnittelu on kuitenkin vielä kesken, joten ratkaisuja saatetaan joltain osin tarkistaa suunnittelun edetessä. Suunnitteluratkaisuissa on huomioitu, että kaikki vuoden 2023 hankesuunnitelman ratkaisut ovat toteutettavissa myöhemmin. Raitiotien sijainti kadulla tulee säilymään nyt toteutettavalla paikallaan, mutta muita ratkaisuja on mahdollista muuttaa tulevaisuudessa. On myös todennäköistä, että nyt toteuttavat pysäkkisijainnit jäävät pysyviksi ratkaisuiksi.

Raitiotiepysäkkien nimet ovat olleet käytössä yleissuunnitelmavaiheesta 2019 saakka. Nyt osaan pysäkkien nimistä on tehty tarkistuksia, mutta vertailukelpoisuuden takia nimiä ei ole vielä uusittu tähän raporttiin. Uusia pysäkkinimiä on pohdittu kesällä 2025 Vantaan ja HSL:n yhteistyössä. Muutoksia tulee seuraaviin pysäkkinimiin: Tietotiestä tulisi Teknikontie, Aviapolis pohjoisesta Ilmailumuseo ja Aviapolis etelästä Aviapolis. Flamingon pysäkki muuttuisi Jumboksi, ja aiemmasta Jumbon pysäkistä tulisi Pakkala. Tuusulanväylä muutettaisiin Annefredinsillaksi, sillä Helsingissä on jo Tuusulanväylä-niminen pysäkki. Lahdenväylä muutettaisiin Porttipuistoksi ja Hepokuja Hevoshaanpoluksi, ja lisäksi Helsingin puolelle Mellunmäkeen lisätään (M). Santaradantien ja Kyytitien välissä olevalle pysäkkivaraukselle ei tässä yhteydessä päätetty nimeä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

2.2 Linjaus

Aviabulevardi

Liikenne

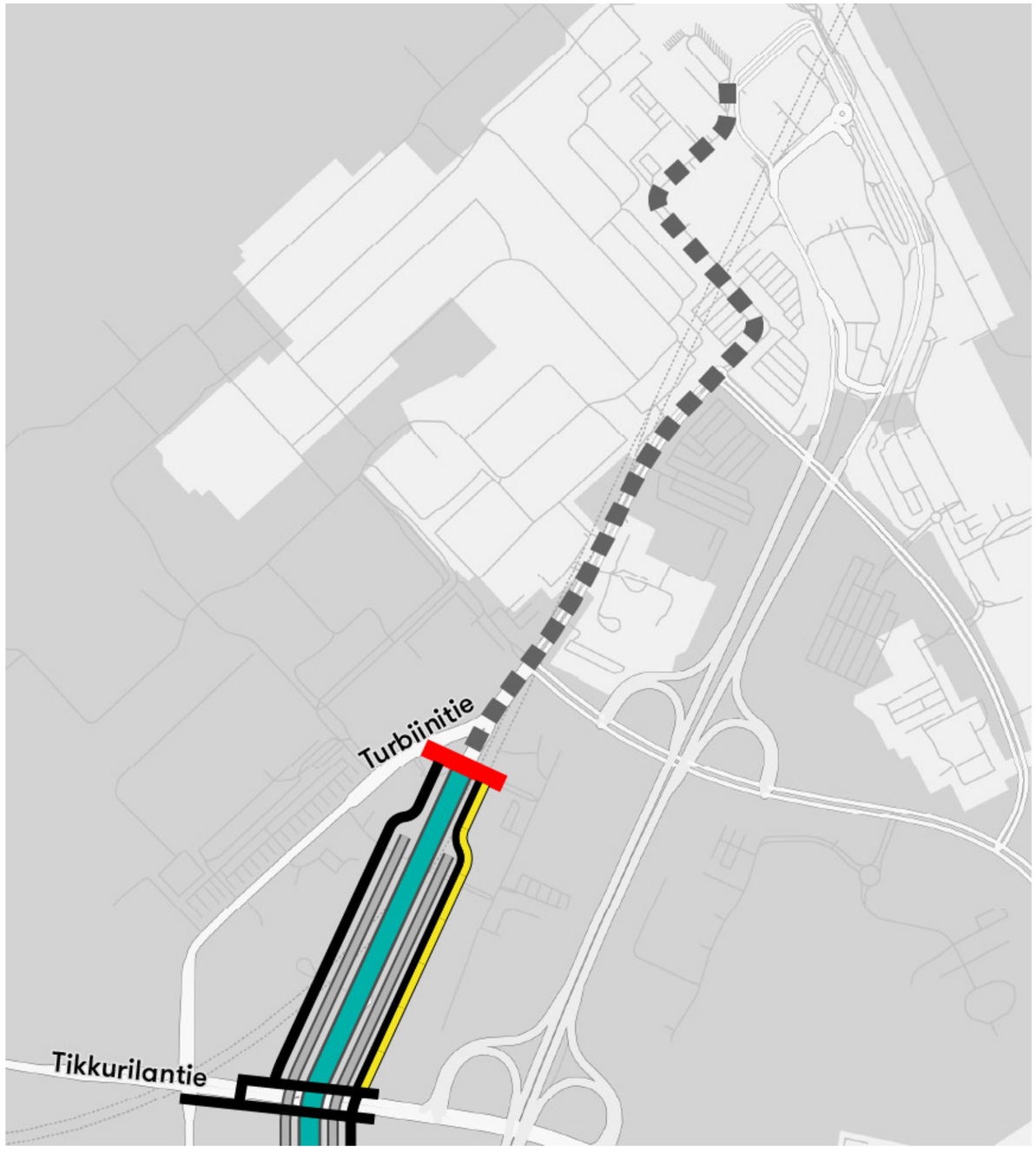
Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Ratikkalinja alkaa Ilmailuaukiolta ja jatkuu Aviabulevardille kohti etelää. Aviabulevardilla ratikka kulkee kadun keskellä omalla väylällään. Raitiotie on pääosin viherrataa koko katuosuudella. Liittymäalueilla ja pysäkeillä raitiotien pinta on asfaltoitu. Aviapoliksen pohjoinen pysäkki on aukiolla Karhumäentien eteläpuolella. Pysäkki on ratikan ensimmäisen vaiheen päätepysäkki. Aviapoliksen eteläinen pysäkki on Tikkurilantien pohjoispuolella. Aviapoliksen pysäkkien välissä on puolenvaihtoraiteet.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Aviapolis pohjoinen on ratikan päätepysäkki. Ratikan linjaus lentoasemalle asti voidaan toteuttaa myöhemmin.

Raitiotielinjan suuntaiset yhteydet (ei mittakaavassa)

- raitiotielinja
- autoliikenteen ajokaistat
- rakentamatta jäävä osuus
- eroteltu jalankulun ja pyöräliikenteen väylä
- pyöräliikenteen baana ja jalankulku
- yhdistetty jalankulun ja pyöräliikenteen väylä

Kuva 2.1 Raitiotien suuntaiset yhteydet Aviabulevardilla.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jalankulku ja pyöräliikenne

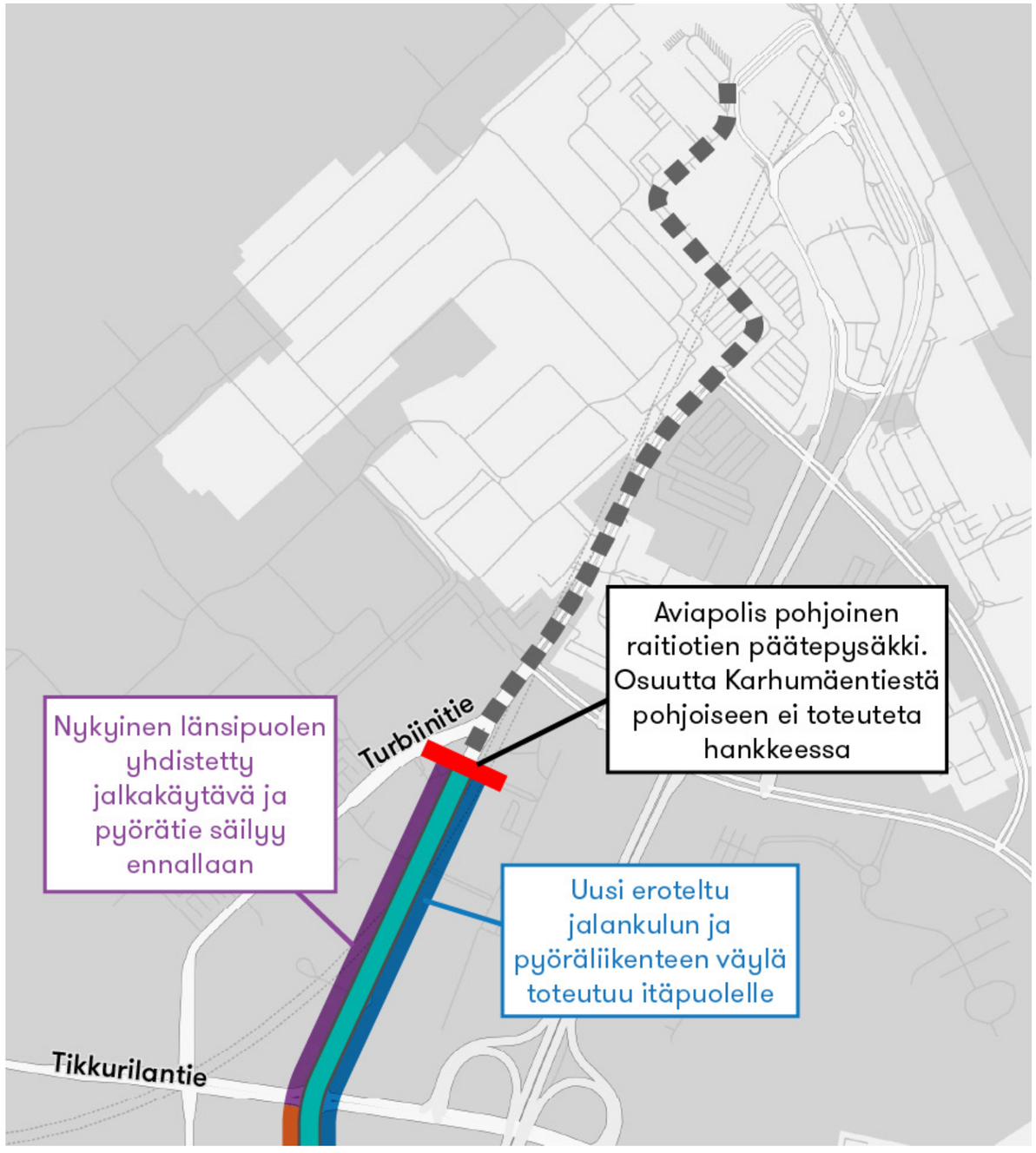
Suunnitelmaratkaisu: Aviabulevardin molemmin puolin on jalankulun ja pyöräilyn väylät. Itäpuolelle rakennetaan uusi jalankulun ja pyöräilyn väylä, ja länsipuolella hyödynnetään nykyinen yhdistetty väylä, joka säilyy nykyisellään.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Aviabulevardin länsipuolella säilytetään nykyinen yhdistetty kävelyn ja pyöräliikenteen väylä. Länsireunalle suunniteltua eroteltua jalankulun ja pyöräilyn yhteyttä ei toteuteta, vaan yhteys säilyy nykyisellään. Myös asemarakennuksen edusta säilytetään nykyisellään. Laadukkaammat jalankulun ja pyöräilyn väylät voidaan toteuttaa myöhemmin kaupungin omina investointeina, kun alueen muu rakentaminen käynnistyy. Tikkurilantien eteläpuolinen baanayhteyden rakentaminen ei kuulu ratikan hankelaajuuteen, mutta se voidaan toteuttaa myöhemmin

Aviapoliksen juna-aseman edessä sijaitsee nykyisin polkupyöräpysäköintiä sekä kaupunkipyöräasema, jotka palvelevat myös Aviapoliksen eteläistä ratikkapysäkkiä. Tikkurilantien varteen ei toteuteta lisää polkupyöräpysäköintiä.

Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan (ei mittakaavassa)

- raitiotielinja
- toteutetaan vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisesti
- vuoden 2023 hankesuunnitelman yhteys, jota ei hankkeessa toteuteta
- säilyy nykyisellään vuoden 2023 hankesuunnitelmasta poiketen
- rakentamatta jäävä osuus

Kuva 2.2 Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Aviabulevardilla.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Karhumäentien ja Karhumäenportin väliin sijoittuvalla Ilmailuaukiolla on vain ratikkaliikennettä. Muu ajoneuvoliikenne busseja lukuun ottamatta ohjataan Karhumäentien ja Karhumäenportin kautta Aviabulevardille. Aviabulevardilla henkilöautoliikenne on sallittu välillä Karhumäenportti – Aviakuja. Aviabulevardi on joukkoliikennekatu välillä Aviakuja - Tikkurilantie. Bussilinjat kulkevat Aviakujan kautta Turbiinitielle.

Tikkurilantien ja Aviakujan välissä on kumpaankin suuntaan kaksi bussipysäkkiä, jotka toimivat myös bussilinjojen aloitus- ja päätepysäkkeinä sekä ajantasauspaikkoina. Aviabulevardilta ratikan reitti jatkuu Plootukadulle Tikkurilantien yli.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Päätepysäkin järjestelyt aiheuttavat muutoksia Karhumäenportin eteläpuoleisiin bussipysäkkeihin. Pysäkkejä ei oteta käyttöön päätepysäkin ollessa Aviapoliksessa. Tässä vaiheessa bussiliikenteen käyttöön tulevat pysäkit rakennetaan Turbiinitielle, jolloin matkustajien yhteydet Aviapoliksen rautatieaseman pohjoiselle sisäänkäynnille ja ympäristön maankäyttöön pitenevät hieman. Tikkurilantien liittymä muutetaan nelihaaraiseksi.

Joukkoliikenteen ja autoliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan

- raitiotielinja
- ratikkapysäkki
- bussipysäkki
- toteutetaan vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisesti
- muuttuu vuoden 2023 hankesuunnitelmasta
- rakentamatta jäävä osuus

Kuva 2.3 Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Aviabulevardilla.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Katuosuudelta kaadetaan suurin osa katupuista. Ilmailuaukion länsireunan puut säilytetään ja suojataan. Pääosa välikaistoista ja reuna-alueista toteutetaan monilajisina niittyinä. Katupuita istutetaan Aviapoliksen eteläisen pysäkin kohdalla molemmin puolin katua sekä Aviakujan ja Karhumäenportin välisellä alueella katualueen itäreunan välikaistalle. Pysäkkiympäristöt kivetään ja rakennetaan esteettömyyden erikoistasoon.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ilmailuaukion aukio on väliaikainen ratkaisu, jossa Aviapolis pohjoisen pysäkkiympäristö sovitetaan nykyiseen olemassa olevaan luonnonkiveykseen ja asfalttiin. Alueelta purettuja luonnonkiviä hyödynnetään jatkamalla asemanpuoleista nykyistä kiveystä pysäkeille ja rata-alueen reunaan. Muut osatoteutettavat pinnat asfaltoidaan tai tehdään niittypintaisina. Vuoden 2023 hankesuunnitelmasta poiketen Ilmailuaukiolle ei tehdä istutuksia, eikä sijoiteta kalusteita.

Aviabulevardin kohdalta jätetään toteuttamatta länsireunan puuistutukset. Länsireunaan istutuksia tehdään vain eteläosan pysäkkien yhteyteen. Länsireunalla jätetään toteuttamatta reuna-alueiden kiveykset ja kylvöt. Alueen nurmiverhoukset toteutetaan niittyverhouksina. Monilajisia perenna- ja maanpeitekasvillisuuksia korvataan yksinkertaisimmilla ratkaisuilla.

Kuva 2.4 Havainnekuva raitiotien päätteestä Aviapolis pohjoinen -pysäkillä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Plootukatu ja Muuranraitio

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Plootukadulla raitiotie kulkee kadun keskellä, ja on pääosin viherrataa tai asfaltoitu. Muuranraitio sijoittuu rakentamattomaan metsämaastoon ja osin Toisen savun länsipuolen vanhalle teollisuusalueelle. Osuudelle ei sijoitu pysäkkejä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Plootukadun ja Muuranraition itäpuolella on hankesuunnitelman mukainen yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Plootukadun ja Muuranraition länsipuolista jalankulun ja pyöräilyn väylää ei toteuteta hankkeessa, mutta se on mahdollista toteuttaa myöhemmin kaupungin omana investointina, kun korttelien rakentaminen käynnistyy.

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Plootukadun kaistat sijoittuvat hankesuunnitelman mukaisesti raitiotien molemmin puolin. Muuranraitio on ratikkakatu, jolla ei ole ajoneuvoliikennettä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Plootukadun varteen suunnitellut autojen pysäköintipaikat ja niihin liittyvä erotuskaista eivät kuulu hankelaajuuteen, mutta niille jää tilaa myöhempää toteutusta varten.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Plootukatu ja Muuranraitio sijoittuvat osittain metsäiselle alueelle, josta katualueelta poistetaan kaikki puut. Raitiotiealue on pääsääntöisesti viherpintainen. Katujakson välikaistat ja reuna-alueet toteutetaan niittyverhouksilla. Länsireunan kallioleikkausten kohdalle niittykaistan taakse jätetään osa pinnasta kalliomurskeelle. Alueelle sijoitetaan väliaikaisesti lahopuita. Puuistutuksia toteutetaan Muuranraition ulkokaarteeseen.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Itäreunan erotuskaistalle suunnitellut pysäköintiruudut, kiveykset ja puuistutukset korvataan niittyverhouksella. Kantavat kasvualustat toteutetaan valmiiksi erotuskaistojen kohdille. Alueelta kaadettuja puita siirretään Plootukallion puistoalueelle. Tikkurilantien jalkakäytävän vierestä siirrettävät puut sijoitetaan suunnittelualueen reunalle ryhmäksi.

Alueen puu- ja pensasistutukset jätetään toteuttamatta Plootukadun osuudelta ja Muuranraition sisäkaarteen osuudelta.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Toinensavu ja Osuustie

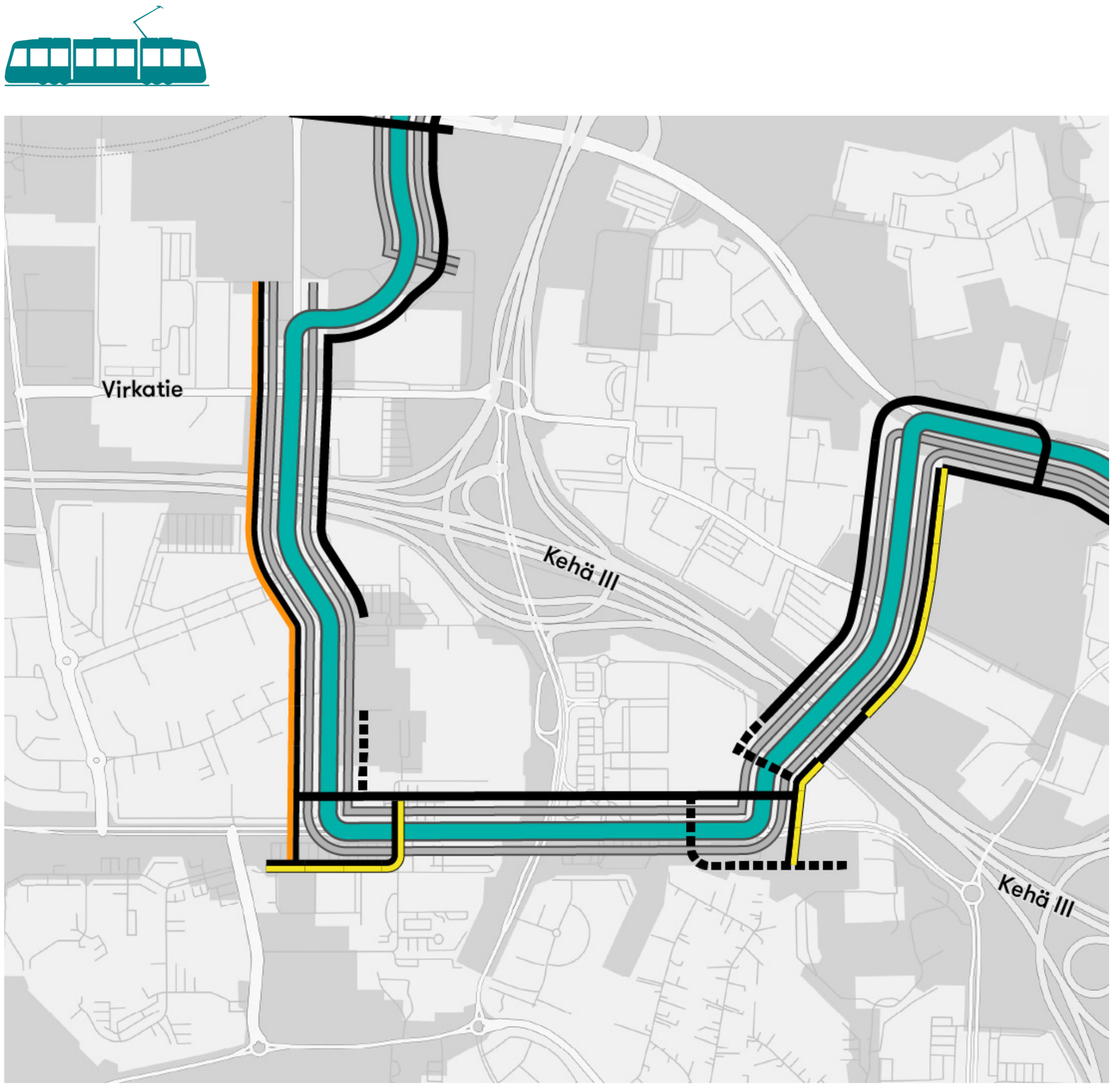
Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Toisellasavulla ratikka kulkee edelleen aukiolla ja joukkoliikennekadulla. Toiseltasavulta ratikka kulkee Osuustielle ja Kehä III:n ali sekaliikennekaistoilla Väinö Tannerin tielle asti, kuten vuoden 2023 hankesuunnitelmassakin. Osuustiellä ratikka kulkee hankesuunnitelman mukaisesti samoilla kaistoilla kuin auto- ja bussiliikenne, koska ratikan omille kaistoille ei ole tilaa. Raitiotie rakennetaan nykyisen kadun ajokaistoille.

Muuran pysäkki on Virkatien pohjoispuolella. Pysäkkialueen läpi kulkee bussiliikenne, jonka pysäkki on Muuranaukion pohjoispuolella. Pakkalanrinteen pysäkki on Pakkalanrinteen eteläpuolella. Pysäkki on ajoratapysäkki, eli muu ajoneuvoliikenne kulkee raitiotiellä ja odottaa pysäkille pysähtyneen ratikan takana.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

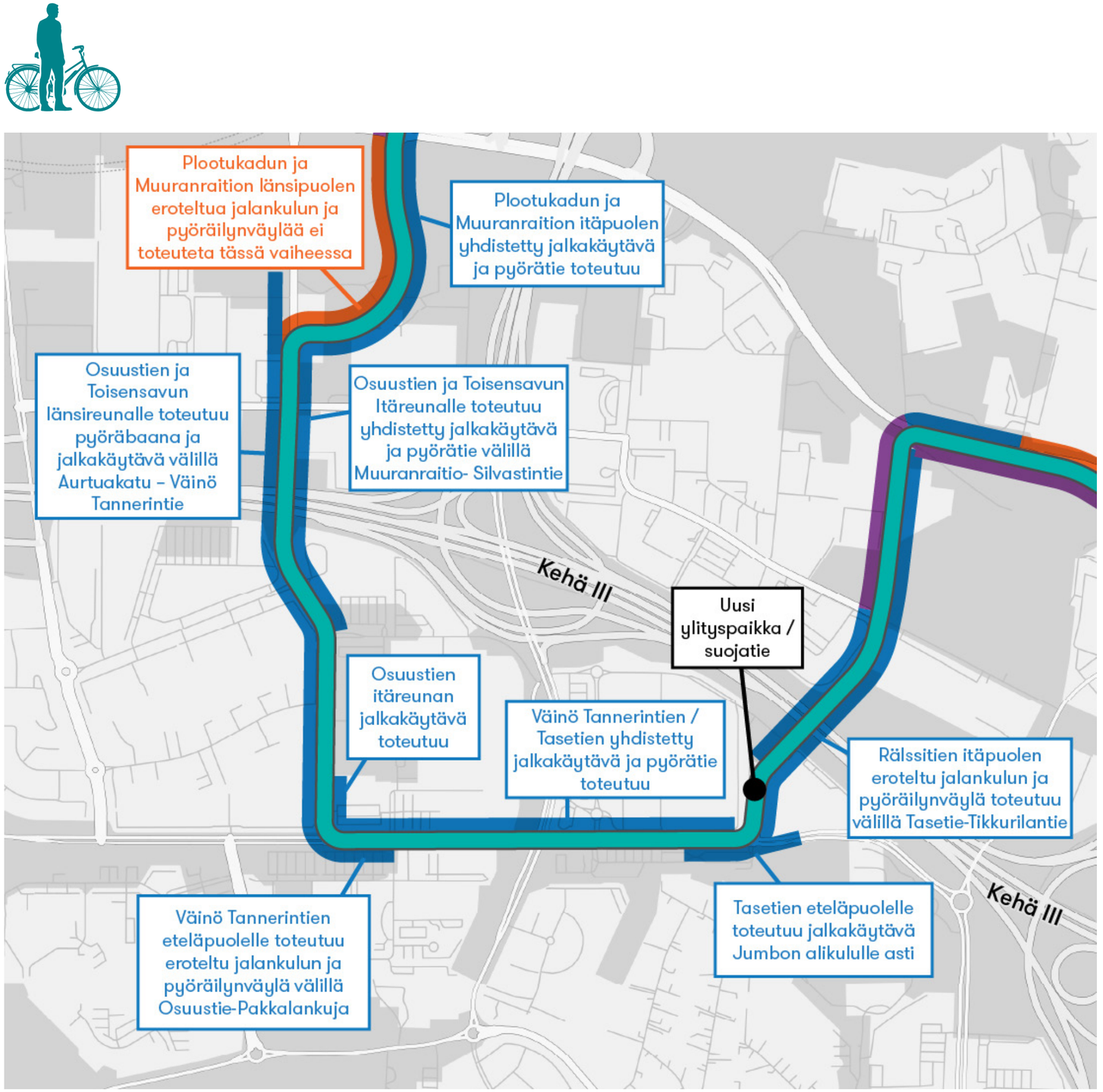
Kuva 2.5 Raitiotienlinjan suuntaiset yhteydet Aviapoliksen alueella.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Toisensavun ja Osuustien länsireunalle toteutetaan pyöräliikenteen baana. Katujen itäreunalle Silvastintien pohjoispuolelle toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti yhdistetty kävelyn ja pyöräliikenteen väylä. Osuustien itäreunalla Pakkalanrinteen ja Väinö Tannerin tien välille toteutetaan jalkakäytävä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan (ei mittakaavassa)

- raitiotielinja
- toteutetaan vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisesti
- vuoden 2023 hankesuunnitelman yhteys, jota ei hankkeessa toteuteta
- säilyy nykyisellään vuoden 2023 hankesuunnitelmasta poiketen

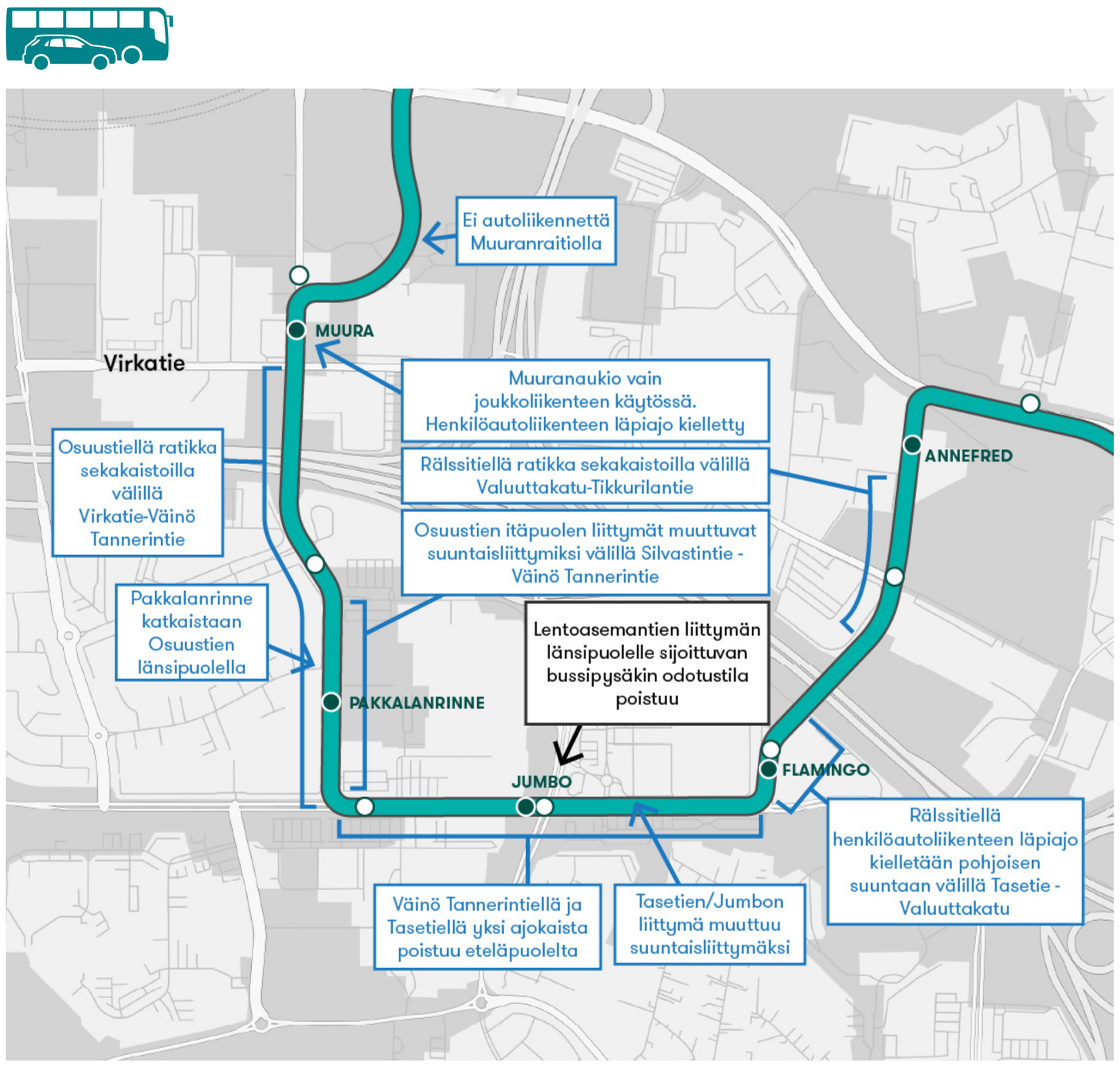
Kuva 2.6 Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Aviapoliksen alueella.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Toinensavu muutetaan joukkoliikennekaduksi, eli autoliikenne ohjataan muualle. Osuustien tonttiliittymistä pohjoisin, Pakkalanrinne, poistuu käytöstä. Kadulle rakennetaan kääntöpaikka. Kaksi Osuustien eteläisintä tonttiliittymää muutetaan edelleen suuntaisliittymiksi, jotta liikennettä saadaan rauhoitettua raitiovaunuille. Osuustien kaikki katuliittymät ovat liikennevalo-ohjattuja.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Kuva 2.7 Joukkoliikenteen ja autoliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Aviapoliksen alueella.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Katuosuudelta kaadetaan nykyiset katupuut. Toisensavun pysäkkien yhteyteen toteutetaan puuistutukset kantaville kasvualustoille. Muuranaukion pinnat toteutetaan väliaikaisilla niitty-, sora- ja asfalttipinnoilla. Pysäkkiympäristön raitiotie ja laiturialue kivetään ja rakennetaan esteettömyyden erikoistasoon.

Osuustien välikaistat ja reuna-alueet toteutetaan pääsääntöisesti niittyverhouksilla. Välikaistoille istutetaan katupuita. Kehä III:n alituksen eteläpuolella luiskaverhouksissa käytetään lehti- ja havupuuistutuksia. Sähkönsyöttöaseman läheisyyteen istutetaan uusia puita.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Muuranaukion pinnat, raitiotien pintaa lukuunottamatta, toteutetaan väliaikaisena ratkaisuna. Lopullinen toteutus tehdään myöhemmin korttelialueiden rakentuessa ja Muuran kaupunkikylät –hankkeen edetessä. Lopullinen toteutus ei kuulu allianssille, vaan toteutetaan kaupungin erillisinä investointeina.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Väinö Tannerin tie ja Tasetie

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Väinö Tannerin tiellä ja Tasetiellä ratikka kulkee kadun keskellä Osuustien ja Rälssitien välillä. Raitiotie on pääosin viherrataa katuosuudella. Liittymäalueilla, ylityspaikoilla ja silloilla raitiotien pinta on kiveystä tai asfalttia.

Jumbon pysäkin länsisuunnan laituri on Lentoasemantien liittymän länsipuolella ja itäsuunnan laituri liittymän itäpuolella. Pysäkin länsipuolella on puolenvaihtoraide, joka mahdollistaa raitiovaunujen kääntämisen poikkeustilanteissa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Jumbon pysäkin laiturien sijainnit on muutettu siten, että länsisuunnan laituri sijoittuu liittymän länsipuolelle ja itäsuunnan laituri sijoittuu liittymän itäpuolelle. Ratkaisu mahdollistaa hankesuunnitelmaan verrattuna paremman joukkoliikenteen ajantasauksen pysäkillä sekä muun liikenteen sujuvuuden.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Kadun pohjoispuolelle toteutetaan hankesuunnitelman mukainen kävelyn ja pyöräliikenteen yhdistetty väylä. Eteläpuolella säilytetään tai parannetaan nykyiset jalankulun yhteydet.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Tasetien kohdalla pohjoispuolen jalankulun ja pyöräilyn väylä kapenee 4 metristä 3,5 metriin. Tasetieltä alas Jumbon markettitasolle johtavat portaat on mahdollista toteuttaa erillisenä hankkeena, kun aiemmin ne oli poistettu kokonaan suunnitelmista.

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Molemmilla kaduilla itään päin ajorata kaventuu kaksikaistaisesta yksikaistaiseksi. Väinö Tannerin tielle sijoittuu kolme bussipysäkkiä samaan sijaintiin kuin hankesuunnitelmassa. Länteen päin Väinö Tannerin tiellä pohjoisempi kaista muutetaan bussikaistaksi.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Lentoasemantien liittymän länsipuolelle sijoittuvan bussipysäkin katos siirtyy jalankulku- ja pyöräilyväylän takareunaan. Pysäkille ei tule erillistä odotustilaa kadun varteen, vaan jalankulku- ja pyöräilyväylä kulkee pysäkin edessä.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Katuosuudelta kaadetaan nykyiset katupuut. Uusia katupuita ja pensasistutuksia toteutetaan Väinö Tannerin tien välikaistoille. Katujakson raidealueen viereisillä kapeilla erotuskaistoilla käytetään niitty- ja kenttäkiviverhouksia. Reuna-alueet tulevat Väinö Tannerin tiellä niittyverhoukselle ja Tasetiellä kenttäkiveykselle liittyttäessä nykyisiin muurirakenteisiin ja kenttäkivettyihin alueisiin. Pysäkkiympäristö kivetään ja se rakennetaan esteettömyyden erikoistasoon.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Väinö Tannerintien eteläreunalta jätetään toteuttamatta Pakkalankujan hulevesipainanteeseen liittyvät istutukset, jotka korvataan niityllä. Tasetiellä raidealueen viereiset kaistat ovat kaventuneet ja kasvillisuusalueet pienentyneet. Monilajisia perenna- ja maanpeitekasvillisuuksia korvataan yksinkertaisimmilla ratkaisuilla. Katujaksolla viherraide toteutetaan avoraiteina, joka vähentää viherpinta-alaa.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Rälssitie

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Rälssitiellä Tasetien ja Valuuttakadun välillä ratikka kulkee pohjoiseen päin jaetulla joukkoliikennekaistalla bussiliikenteen kanssa. Etelän suuntaan ratikka kulkee omalla kaistallaan. Äyritien ja Tikkurilantien välillä ratikka kulkee kadun keskellä omilla kaistoillaan.

Raitiotiepysäkit sijaitsevat hankesuunnitelman mukaisissa paikoissa. Flamingon pysäkki on Rälssitien eteläpäässä Tasetien pohjoispuolella. Pysäkin viereen on mitoitettu tilaa liukuporrasyhteydelle suoraan Rälssitien ylittävään Jumbon ja Flamingon yhdyskäytävään. Porrasyhteys on erillisenä toteutettava Jumbon oma hanke.

Annefredin pysäkki on Rälssitien pohjoispäässä Tikkurilantien eteläpuolella.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Rälssitien itäpuolelle toteutetaan vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisesti koko kadun pituudella kävelyn ja pyöräliikenteen väylät, jotka ovat yhdistettyjä Kehä III:n sillan alapuolella ja muualla eroteltuja. Rälssitien länsipuolelle toteutetaan yhdistetty kävelyn ja pyöräliikenteen väylä Valuuttakadun pohjoispuolella.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Rälssitiellä välillä Äyritie-Tikkurilantie toteutetaan länsipuolen yhdistetty jalankulun ja pyöräliikenteen väylä väliaikaisella pintamateriaalilla, joka voi olla asfalttia tai mursketta. Rälssitien länsipuolella ja itäpuolella tonttien kaavoitus on käynnissä ja rakentaminen ajoittuu raitiotien rakentamisen jälkeen, minkä vuoksi ei ole järkevää toteuttaa lopullisia pintarakenteita.

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Ratikka kulkee välillä Tasetie – Valuuttakatu joukkoliikennekaistalla. Henkilöautolla ajo on kielletty Tasetieltä pohjoisen suuntaan Valuuttakadulle asti. Bussiliikenne kulkee pohjoiseen joukkoliikennekaistalla ratikan kanssa. Etelän suuntaan henkilöautot ja bussit ajavat Rälssitiellä välillä Valuuttakatu – Tasetie omalla ajoradallaan. Valuuttakadun ja Äyritien välillä ratikka kulkee sekaliikennekaistoilla. Ratikka kulkee siis samoilla kaistoilla kuin auto- ja bussiliikenne, koska ratikan omille kaistoille ei ole tilaa. Äyritien ja Tikkurilantien välillä Rälssitiellä autoliikenteellä on omat kaistat.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Kadun erotuskaistoille istutetaan monilajisia pensas- ja perennaistutuksia sekä erikokoisia puuistutuksia. Raitiotiepysäkin ja Tikkurilantien väliselle aukiomaiselle alueelle asennetaan köynnöspylväitä.

Rälssitien eteläosuudelta kaadetaan kaikki nykyiset katupuut. Uusia katupuita ja pensasistutuksia toteutetaan välille Äyritie – Kehä III. Reuna-alueille istutetaan pensaita, puita ja niittyä. Kehä III:n ja Valuuttakadun väliselle alueelle toteutetaan erotuskaistoille niittyverhous ja reuna-alueille monilajinen pensasistutus. Valuuttakadun ja Tasetien välillä pysäkkiympäristö kivetään ja se rakennetaan esteettömyyden erikoistasoon.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Rälssitien pohjoisosassa länsipuolelle suunnitellun ajoradan ja jalankulun ja pyöräliikenteen väylän väliset istutukset jätetään toteuttamatta. Rälssitien eteläosassa ei ole muutoksia.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Tikkurilantie

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Tikkurilantiellä ratikka kulkee kadun pohjoisreunassa Rälssitien ja Ohtolankadun välisellä osuudella. Ohtolankadun länsipuolella ratikka siirtyy kadun keskelle ja Niittytien liittymässä kadun eteläpuolelle. Uusia siltoja toteutetaan Tuusulanväylän ja Kylmäojan yli.

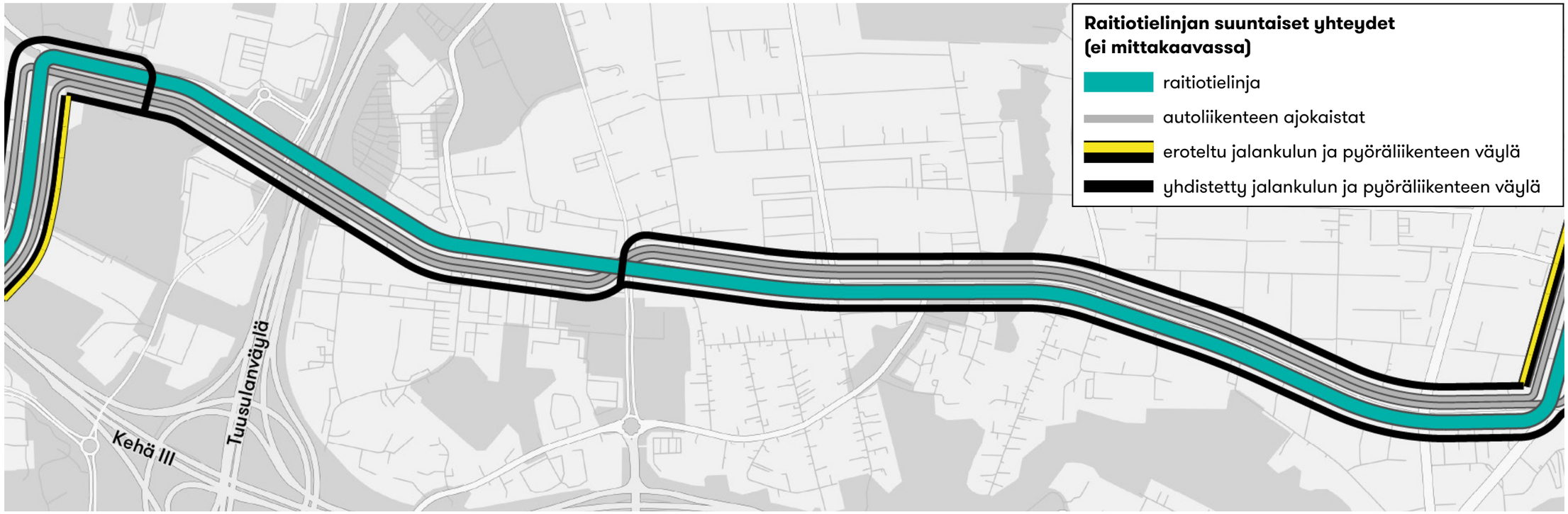
Nykyisen Tuusulanväylän ylittävän sillan pohjoispuolelle rakennetaan uusi silta raitioliikenteelle. Tuusulanväylän pysäkki on uuden sillan itäpuolella. Pysäkin länsipuolella on puolenvaihtoraide, joka mahdollistaa raitiovaunujen kääntämisen poikkeustilanteissa. Koivuhaan pysäkki on Puutarhatien kohdalla. Puutarhatie katkaistaan Tikkurilantien eteläpuoliselta osalta, sillä pysäkki on juuri nykyisen liittymäalueen kohdalla.

Viertolan pysäkki on Kaislapolun kohdalla Viertolan koulun eteläpuolella. Silkkitehtaan pysäkki on Talvikkitien ja Kielotien välisen katuosuuden puolivälissä. Länteen suuntaavien ratikoiden pysäkkilaiturin toisella puolella on itään liikennöivien bussien pysäkki. Pysäkin länsipuolella on puolenvaihtoraide, joka mahdollistaa raitiovaunujen kääntämisen poikkeustilanteissa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Aiemmassa hankesuunnitelmassa ratikka oli linjattu Tikkurilantien eteläreunalle, ja nyt linjaus on pohjoispuolella Rälssitien ja Ohtolankadun välillä ja Tikkurilantien keskellä välillä Ohtolankatu-Niittytie. Niittytie-Kielotie-välillä ratalinjaus noudattaa vuoden 2023 hankesuunnitelmaa ja kulkee kadun eteläpuolella.

Tuusulanväylän ylittävä silta toteutetaan vain raitiotiesiltana nykyisen sillan pohjoispuolelle. Nykyinen silta säilyy ajoneuvoliikenteelle sekä jalankulku- ja pyöräliikenteelle. Tuusulanväylän pysäkki on Tuusulanväylän yli kulkevan sillan itäpuolella, kun aiemmassa hankesuunnitelmassa se sijaitsi Tuusulanväylän ylittävällä sillalla. Tuusulanväylän ja Tikkurilantien vaihtopysäkin pohjoisesta suunnasta tuleva vaihtoyhteys pitenee noin 50 metriä aiempaan hankesuunnitelmaan verrattuna. Muut raitiotiepysäkit toteutetaan hankesuunnitelman mukaisina.

Kuva 2.8 Raitiotielinjan suuntaiset yhteydet Tikkurilantiellä.

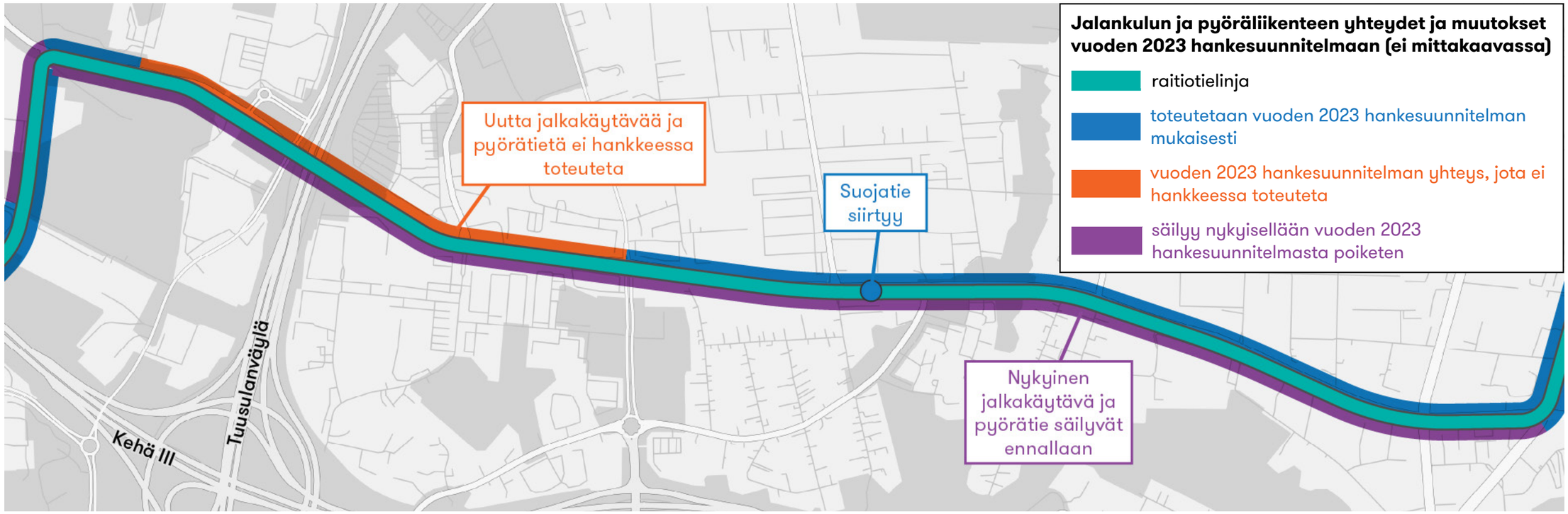
LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Jalankulun ja pyöräliikenteen ratkaisut säilyvät pääosin nykyisellään, ja baanayhteyden toteutukseen eteläpuolelle varaudutaan tilavarauksella. Sinikellontien ja Päivänkakkarankujan välinen suojatie siirtyy itään uuden katuliittymän yhteyteen. Mesikukantien kohdalla oleva nykyinen suojatieyhteys poistuu, mutta korvaavana yhteytenä on alikulku Kylmäojansillan ali.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Tikkurilantien eteläpuolella on nykyinen yhdistetty jalankulun ja pyöräliikenteen yhteys, joka säilyy nykyisellään välillä Rälssitie - Kielotie. Pyöräliikenteen baanaa ei toteuteta hankkeen yhteydessä, mutta tulevaisuudessa yhteys on levennettävissä baanaksi. Tikkurilantien pohjoispuolella Manttaalitien ja Niittytien välille ei toteuteta jalankulun ja pyöräilyn väylää. Uuden raitiotiesillan kohdalla jalankulun ja pyöräilyn väylää ei myöskään tulevaisuudessa voida toteuttaa hankesuunnitelman mukaisena, vaan yhteys säilyy nykyisellä sillalla eteläpuolella. Tikkurilantien pohjoispuolella Niittytien ja Kielotien välillä rakennetaan erillinen jalankulun ja pyöräilyn väylä hankesuunnitelman mukaisena.

Kuva 2.9 Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Tikkurilantiellä.

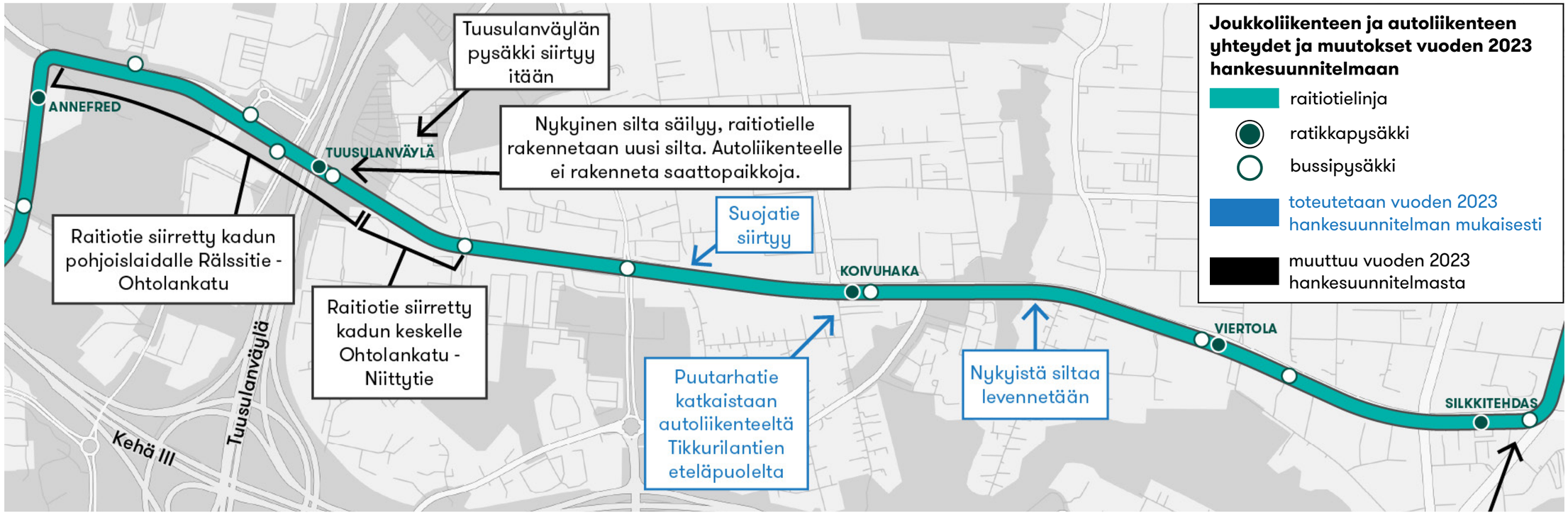
LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Tikkurilantiellä auto- ja bussiliikenteelle on yhteiset ajoradat. Bussipysäkkien sijainnit muuttuvat välillä Rälssitie-Päivänkakkarantie. Etelästä Puutarhatieltä Tikkurilantielle ajo suljetaan.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Erillisiä vuoden 2023 hankesuunnitelmassa esitettyjä autoliikenteen saattopaikkoja ei toteuteta Tuusulanväylän tuntumaan. Ratalinjauksen siirtyminen aiheuttaa muutoksia Ohtolankadun ja Niittytien liittymäalueisiin. Kielotielle ei esitetä muutoksia välillä Tikkurilantie - Horsmakuja huoltoaseman liittymäjärjestelyitä lukuun ottamatta.

Kuva 2.10 Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Tikkurilantiellä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Raitiotie toteutetaan suurimmaksi osaksi joko avoimena tai suljettuna viherraiteena. Katualueen nykyisiä puita joudutaan kaatamaan raitiotielinjauksen vuoksi. Katualueen pohjois- ja eteläreunalla oleva kasvillisuus säilyy kuitenkin suurimmaksi osaksi nykyisellään. Uusia katupuurivejä toteutetaan osittain raitiotien ja nykyisen ajoradan väliin ja osittain ajoradan ja jk/pp:n erottaville viherkaistoille. Ajoradan ja raitiotien tai jalankulku- ja pyöräilyväylän erottavat viherkaistat toteutetaan suurimmaksi osaksi niittyverhoiluin. Osalle matkaa istutetaan matalaa pensasistutusta tai monilajisia perennaistutuksia.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Tikkurilantien suunniteltuja puurivejä ja muita istutuksia toteutetaan alkuperäiseen hankesuunnitelmaan verraten vähemmän. Länsi- ja keskiosan katulinjauksen ja sen eteläpuolella olevan jalankulun ja pyöräilyn väylän ja sitä ympäröivän kasvillisuuden säilyessä pääpiirteittään nykyisellään alkuperäisen hankesuunnitelman mukaisia istutuksia ja hulevesipainanteita ei toteuteta. Raitiotien ja kadun väliset viherkaistat sekä raitiotien pohjoispuoliset alueet toteutetaan suurimmaksi osaksi yksinkertaisemmilla niitty- ja pensasistutuksilla.

Idässä sijaitsevaa Bäckbynpuistoa tai Puutarharannan puistoa hulevesialtaineen ei toteuteta alkuperäisen hankesuunnitelman mukaan. Kylmäojaan ja sen ympäristöön kohdistuvat muutokset jäävät vähäisiksi.

Aiemmassa hankesuunnitelmassa esitetty baanatasoisen pyöräliikenteen yhteyden toteutus sekä siihen liittyvät hulevesialtaat ja katupuiden istuttaminen on mahdollistettu toteutettavaksi myöhemmin tilavarauksina.

Kuva 2.11 Havainnekuva Tikkurilantieltä Tuusulanväylän kohdalta, kuvakulma kohti länttä. Pysäkin taka-alalla näkyvän pään ylityspaikka toteutetaan todennäköisesti suojatienä

Kuva 2.12 Havainnekuva Tikkurilantieltä Liljatien liittymästä kohti länttä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Kielotie

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Kielotiellä Tikkurilantien ja Unikkotien välisellä katuosuudella ratikka kulkee kadulla sekaliikennekaistoilla. Raitiotien pinta on asfaltoitu.

Tikkuraitin pysäkki on Kielotiellä Unikkotien ja Tikkuraitin välisellä katuosuudella. Pysäkki on ajoratapysäkki, eli muu ajoneuvoliikenne kulkee ratikan seassa ja odottaa pysäkille pysähtyneen ratikan takana. Raitiotien pinta on kivetty.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Kielontien molemmin puolin on erotellut jalankulun ja pyöräilyn väylät. Neilikkatien kohdalla on valo-ohjattu kävelyn ja pyöräliikenteen suojatie ja ylityspaikka Kielotien yli.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Sivukatujen (Neilikkatie, Unikkotie ja Lehdokkitie) järjestelyt rakennetaan tässä vaiheessa vain niiltä osin, mitä ratikkalinjauksen toteutus vaatii.

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Ratikka kulkee samoilla kaistoilla kuin auto- ja bussiliikenne, koska ratikan omille kaistoille ei ole tilaa. Neilikkatie katkaistaan Kielotien molemmilta puolilta. Kielotiellä tunneliin johtavan rampin molemmilla puolilla on muun ajoneuvoliikenteen kaistat, jotka rampin eteläpäässä yhdistyvät raitiotien kanssa sekaliikennekaistoille.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Kielotien pohjoinen bussipysäkki siirtyy etelämmäksi Lehdokkitien kohdalle, joka on sijaintina keskeisempi ja palvelee siten käyttäjiä paremmin.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Ajorata ja raideosuus on pääosin asfalttipintainen lukuun ottamatta väliä Unikkotie-Asematie, missä se on kivetty. Uusia katupuita ja aluskasvillisuutta istutetaan välillä Neilikkatie-Unikkotie sekä Lauri Lairalan aukio-Lummekuja.

Kielotien länsilaidalle sijoitetaan köynnöspylväitä välillä Neilikkatie-Unikkotie. Ennallistettavat reuna-alueet tehdään pensasistutuksina tai niittypintaisina. Alue on esteettömyyden erikoistasoa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Kielotien pohjoisen bussipysäkin siirtyminen etelämmäs Lehdokkitien kohdalle aiheuttaa muutoksia kadun pintoihin, jalankulun ja pyöräilyn väylään ja ohjausraitoihin.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Kuva 2.13 Havainnekuva Kielotieltä Tikkurilantien liittymästä pohjoiseen.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Tikkurilanraitio, Tikkurilan tunneli

Liikenne

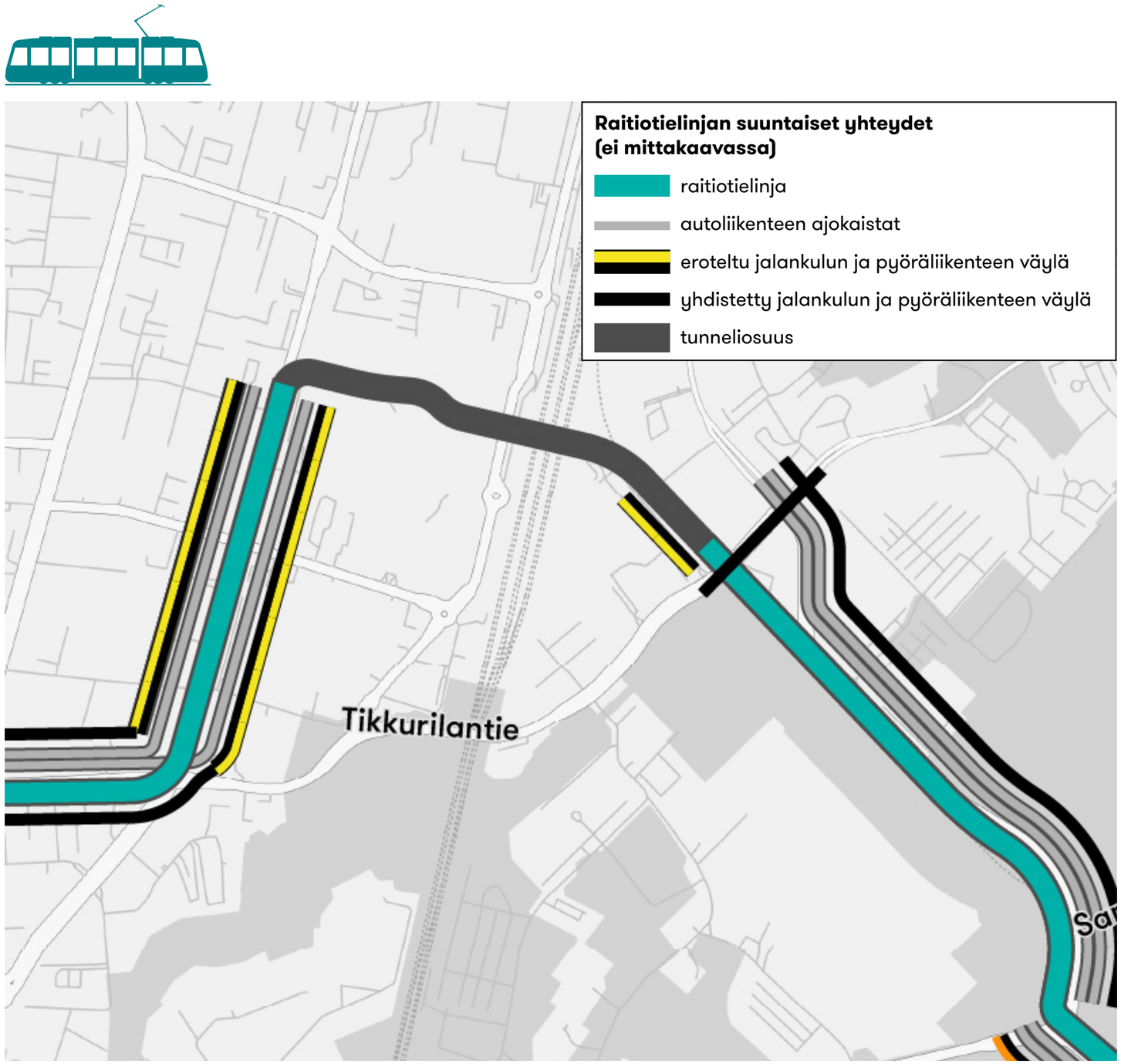
Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Tikkurilanraitio on pääosin uusi maanalainen katu, joka sisältää joukkoliikennetunnelin ja maanalaisen pysäkin. Betonirakenteinen raitiotietunneli alittaa tiiviisti rakennetussa Tikkurilan keskustassa Lummekujan, Kirjastopuiston, Ratakujan, Kauppakeskus Dixin sekä Tikkurilan aseman ratapihan. Tunnelista on hätäuloskäynti Kirjastopuistoon porraskuilun kautta, sekä aseman porraskuiluista. Pysäkki sijaitsee ratapihan alapuolella. Tunnelin suuaukot sijaitsevat Kielotiellä Asematien pohjoispuolella sekä Santaradan ja Teatteripolun välissä Tikkurilantien pohjoispuolella. Tikkurilantiestä etelään katu sijaitsee maan pinnalla. Katu sijoittuu pääosin tiiviisti rakennetulle kaupunkialueelle.

Tikkurilan aseman pysäkki on rautatieaseman alla. Asemahalli on noin 16 metriä leveä ja noin 75 metriä pitkä. Raitiotien ja kävelyalueiden pinnat ovat kivettyjä. Raitiotien voi ylittää asemahallin kummassakin päässä. Asemahallista on liukuporrasyhteydet junalaitureille asemahallin eteläpuolella sekä porras- ja hissiyhteydet asemahallin pohjoispuolella. Bussiterminaaliin on liukuporras-, porras- ja hissiyhteydet.

Tikkurilan aseman pysäkiltä ratikan kulku jatkuu itään loivassa kaarteessa Teatteripolun alle. Teatteripolun alta ratikka nousee maan pintaan katetulla rampilla Lauri Korpisen kadun ja Tikkurilantien välisellä katuosuudella. Ratikka ylittää Tikkurilantien samassa tasossa Santaradan rinnalla. Ratikka jatkaa Santaradan rinnalla Jokiniemenkadulle viherratana. Ennen Jokiniemenkatua ratikalla on puolenvaihtoraide, joka mahdollistaa raitiovaunujen kääntämisen poikkeustilanteissa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

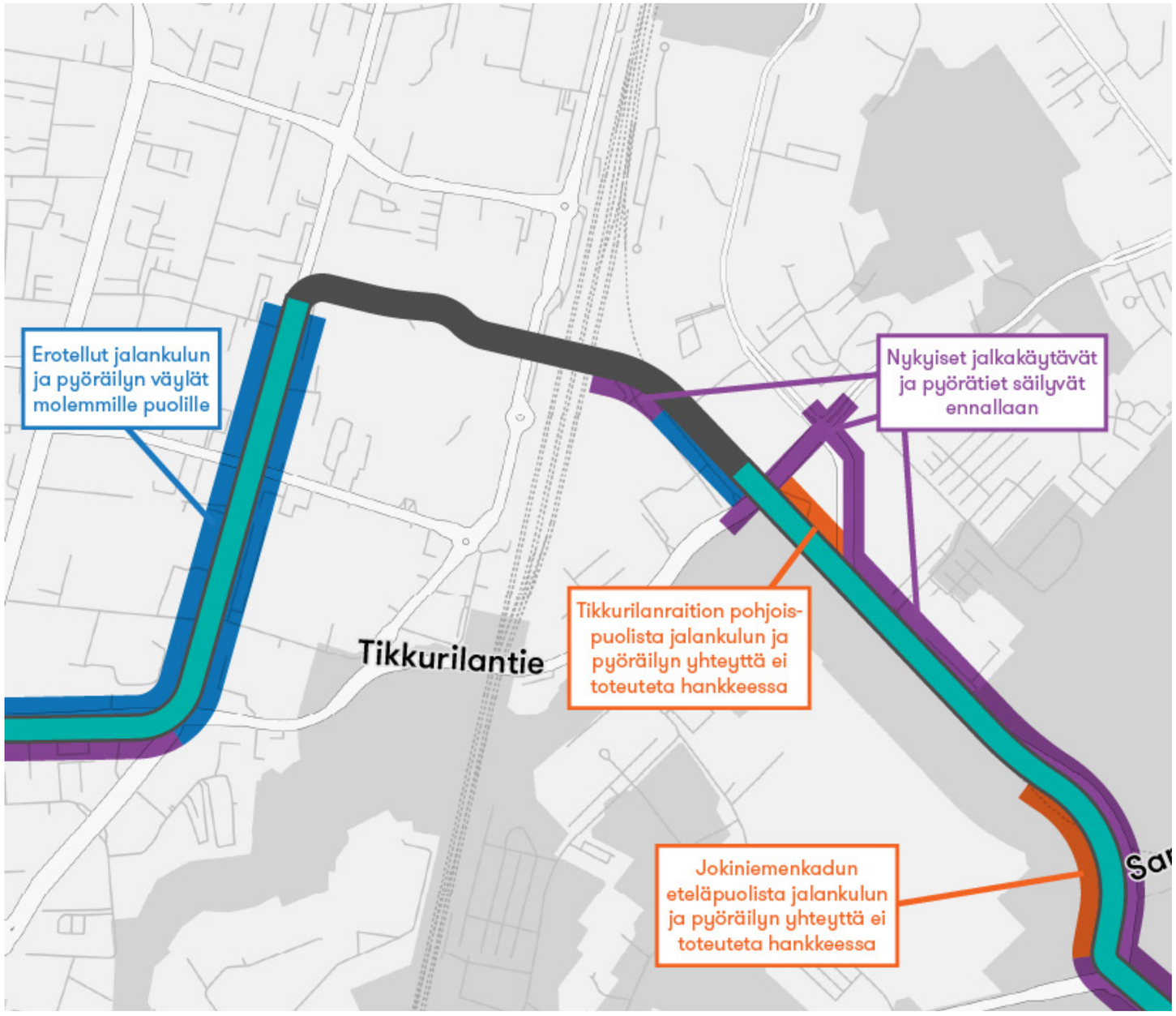
Kuva 2.14 Raitiotielinjan suuntaiset yhteydet Tikkurilan alueella.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Väritehtaankadun osuudella kulkee yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn väylä kadun pohjoispuolella.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Tikkurilantien suuntaisia jalankulun ja pyöräilyn parannuksia toteutetaan vain Väritehtaankadun, Teatteripolun, Tikkurilanraition, Santaradan ja Tikkurilantien liittymän alueella raitiotien rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Ratikan itäpuolella Tikkurilantien ja Jokiniemenkadun välillä ei hankkeen yhteydessä toteuteta kävelyn ja pyöräliikenteen väylää, mutta sille jätetään tilavaraus ja tarvittava huoltoyhteys ratikan vaihteelle rakennetaan.

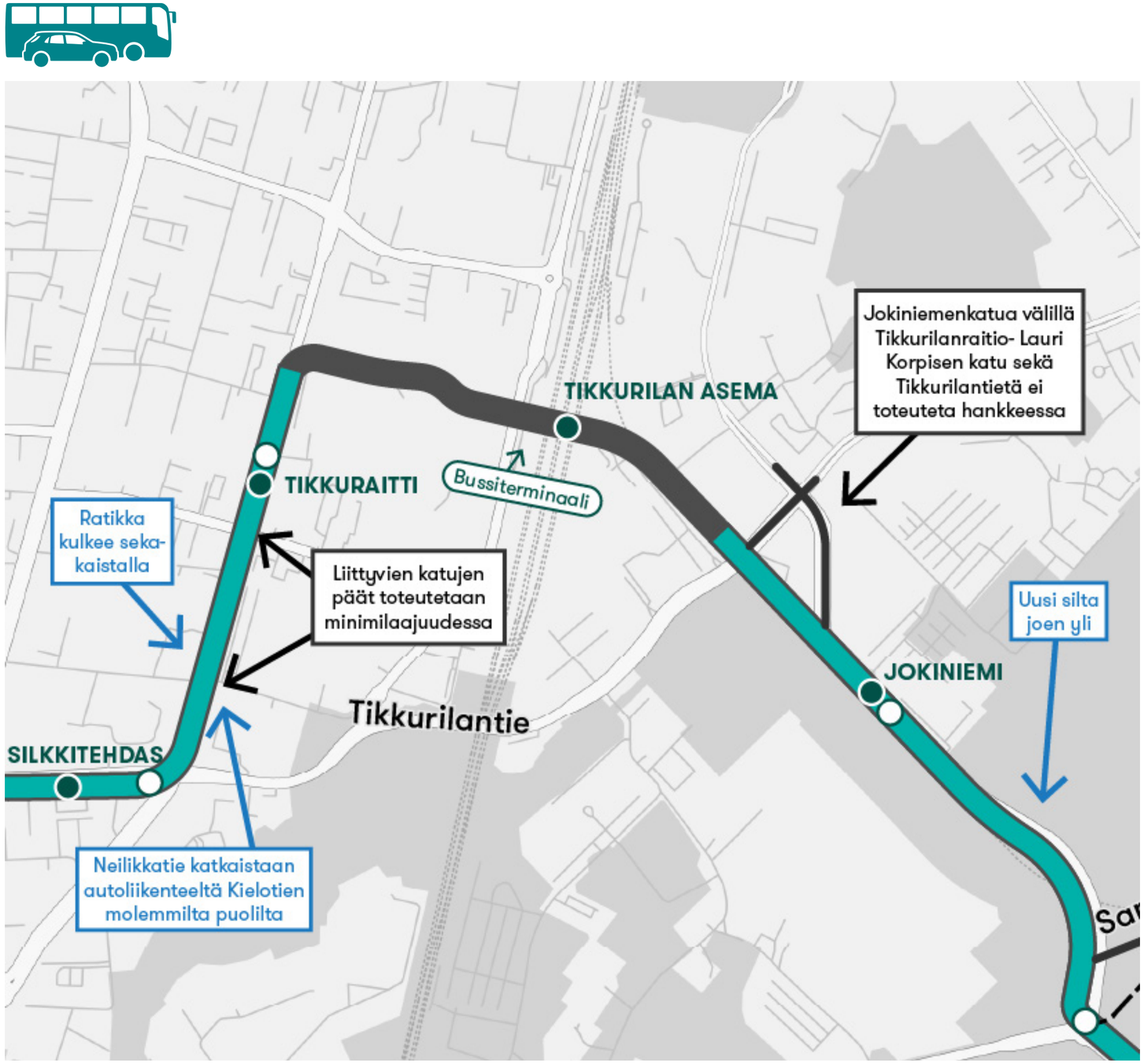
Kuva 2.15 Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Tikkurilan alueella.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Osa Tikkuparkin nykyisistä huoltotiloista puretaan ja rakennetaan uuteen sijaintiin hieman lännempänä. Dixin bussiterminaalista poistuu kolme pysäkkitaskua. Alue ennallistetaan nykyisten periaatteiden mukaisesti.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ratatien katujärjestelyjen saneeraus toteutetaan tunnelin rakentamisen tarvitsemassa laajuudessa, joka on pienempi kuin hankesuunnitelmassa oli esitetty. Tikkurilantien ja Jokiniemenkadun liittymän sekä Tikkurilantien bussipysäkkien muutoksia ei toteuteta. Santaradantien linjaus säilyy nykyisellään.

Kuva 2.16 Joukkoliikenteen ja autoliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Tikkurilan alueella.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Tikkurilanraition pysäkki sijaitsee maan alla Tikkurilan ratapihan alapuolella. Pysäkkiosuudella raitiotien pinta on luonnonkiveä, muuten tunneliosuudella raitiotie on betonipintainen. Tunnelin pysäkin laiturialue on myös kivetty. Esteettömyys on huomioitu pysäkkialueen reunalla sekä hisseille, portaille ja suojateille johtavilla ura- ja varoituslaatoilla. Radan ylittävillä suojateillä on liikennevalot ja äänitunnisteet. Pysäkkialueelle sijoitetaan kalusteita, opasteita ja varusteita.

Itäisen tunnelikatoksen länsipäätyyn on esitetty oleskelualue. Kulku oleskelualueelle tapahtuu Teatteripolun kautta kivettyä polkua pitkin.

Tunnelikatos-Tikkurilantie välinen raideosuus on asfalttipintainen.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Aseman pysäkin arkkitehtisuunnitelmiin on tehty vähäisiä muutoksia. Esteettömyysratkaisuja on selkeytetty.

Kuva 2.17 Havainnekuva Tikkurilan aseman pysäkiltä tunnelin länsipäästä.

Kuva 2.18 Havainnekuva Tikkurilan asemalta, jossa näkyvissä tunnelin liukuporras- ja hissirakennukset.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jokiniemenkatu

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Jokiniemenkadulla ratikka kulkee kadun eteläpuolella ajoratojen ja Santaradan välissä, kunnes ratikka risteää Santaradan kanssa samassa tasossa. Santaradan risteämisen jälkeen ratikka jatkaa kulkuaan Jokiniemenkadun länsipuolella. Ratikalle rakennetaan uusi silta Keravanjoen yli. Raitiotien pinta on viherrataa muualla kuin vaihdepaikalla sekä pysäkkialueilla ja Keravanjoen sillalla, joissa raitiotien pinta on asfaltoitu. Jokiniemenkadulta ratikka jatkaa Kyytitielle valo-ohjatussa risteyksessä, joka korvaa nykyisen kiertoliittymän.

Jokiniemen pysäkki on Jokiniemenkadulla Jokiniemenkujan kohdalla. Lisäksi Jokiniemenkadulla on pysäkkivaraus Heidehofintien pohjoispuolella. Tätä pysäkkiä ei toteuteta ennen kuin ympäristön maankäyttö kehittyy.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Santaradantietä ei siirretä ratikkahankkeen yhteydessä.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Jokiniemenkadun pohjoispuolella on yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn väylä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Nykyiset jalkakäytävät ja pyörätiet säilyvät ennallaan Jokiniemenkadun pohjoispuolella. Jokiniemenkadun eteläpuolista jalankulun ja pyöräilyn yhteyttä ei toteuteta hankkeessa.

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Jokiniemenkadun, Tikkurilantien ja Jokiniemenkujan liittymät toteutetaan liikennevaloliittyminä. Ajokaistat perusparannetaan koko osuudella. Nykyiset linja-autopysäkit Jokiniemenkadun ja Tikkurilantien liittymän molemmin puolin säilyvät ja pysäkkiratkaisuja parannetaan. Nykyinen linja-autopysäkki Jokiniemenkujan itäpuolelta poistuu.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Raitiotien rakentamisen yhteydessä ei toteuteta Tikkurilantien ja Jokiniemenkadun liittymäalueen liikennejärjestelyjä, ja ajokaistoja ei perusparanneta välillä Lauri Korpisen katu - Tikkurilanraitio.

Keravanjoen itäpuolella ei toteuteta uusia liikennejärjestelyjä. Santaradantien erikoiskuljetusreittiä varten selvitetään ja toteutetaan tarvittavat järjestelyt.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Raideosuus on asfalttia tai viherraidetta. Santarata on sepelipäällysteinen. Raitiotien kasvitettavat reunat toteutetaan kukkivana niittynä tai matalilla pensailla. Raitiotiepysäkit ovat kivettyjä ja niiden katokset viherkattoa. Saarekkeet, ajoratojen reunat ja raitiotien ylityskohdat kivetään.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Jokiniemenkadun bussipysäkkiä ei toteuteta tässä vaiheessa. Tikkurilantien ja Tikkurilanraition välinen osuus Jokiniemenkadusta säilyy nykyisellään.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Kyytitie

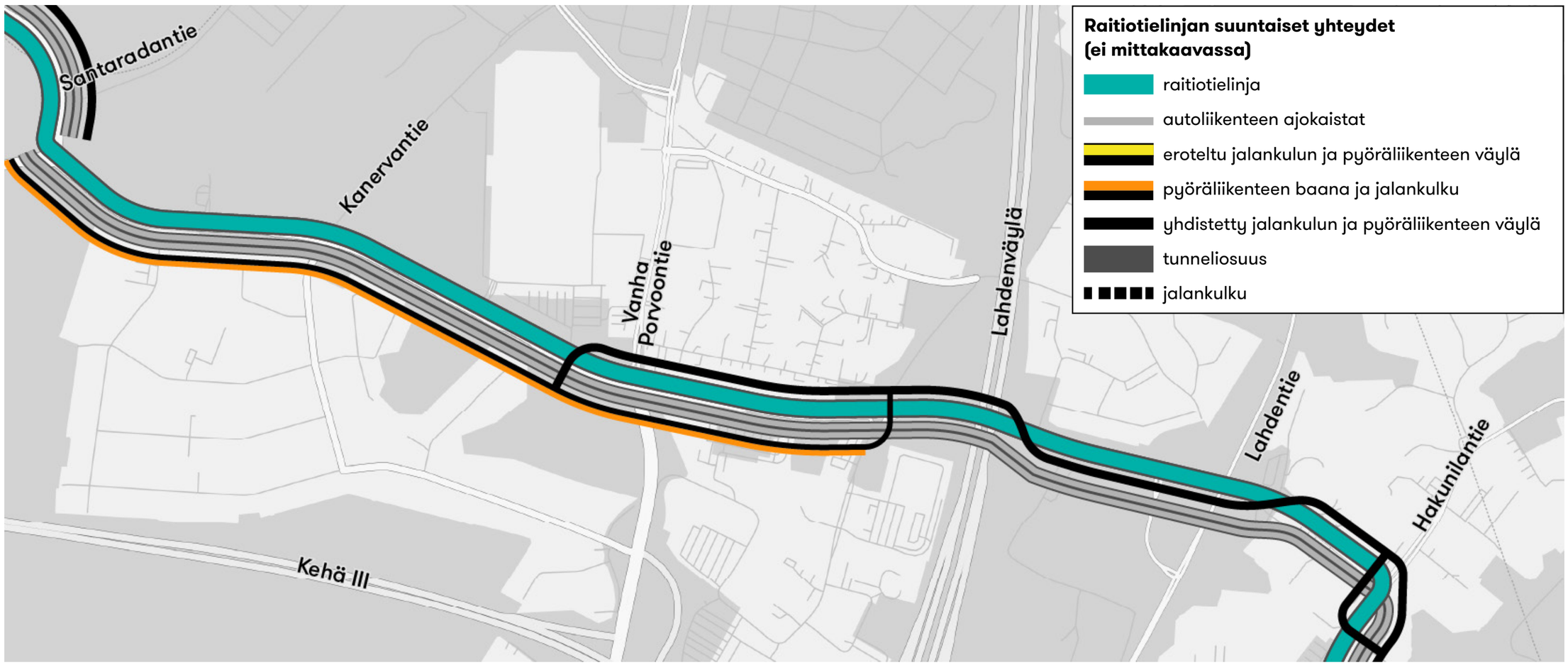
Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Kyytitiellä ratikka kulkee tien pohjoisreunassa koko kadun pituudella Jokiniemenkadulta Hakunilantielle. Raitiotie on pääosin viherrataa koko katuosuudella, ja raitiotien pinta on kivetty tai asfaltoitu liittymäalueilla, ylityspaikoilla ja silloilla.

Kuusikon pysäkki on Kanervantien itäpuolella, Lahdenväylän pysäkki Pelto-ojantien länsipuolella ja Kaskelan pysäkki Lahdentien liittymän länsipuolella. Lahdentien kohdalla nykyinen silta säilytetään, ja raitiotie kulkee sillan pohjoispuolella omalla sillallaan.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Lahdenväylän pysäkki on siirretty Pelto-ojan tien itäpuolelta länsipuolelle. Lahdentien siirtoa ei tässä vaiheessa toteuteta, vaan ratikalle suunnitellaan oma erillinen silta Lahdentien yli ja muut kulkumuodot jäävät nykyiselle sillalle. Lahdentien siirto on ollut jo aiemmissa vaiheissa ratikasta erillinen hanke, josta ratikan rahoituksella olisi toteutettu vain raitiotien vaatima osuus Kyytitiellä.

Kuva 2.19 Raitiotielinjan suuntaiset yhteydet Kyytitiellä.

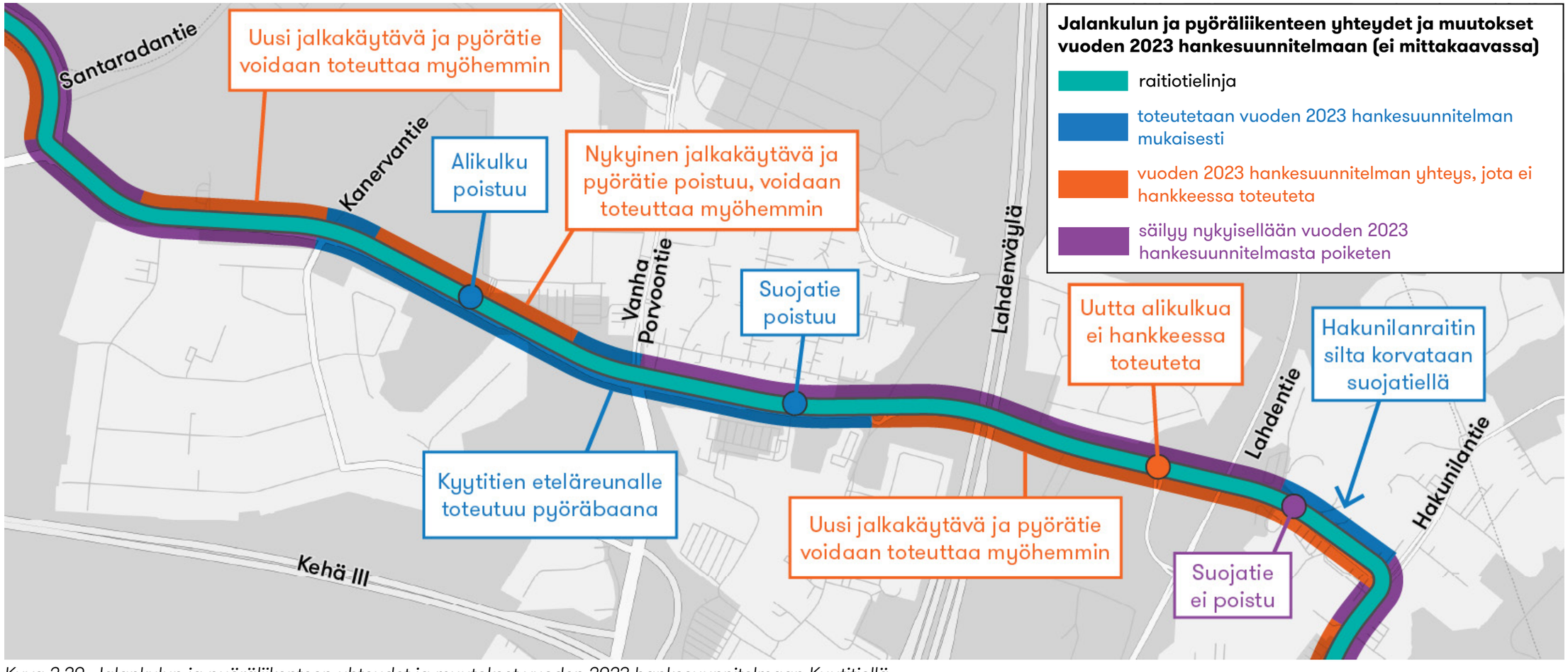
LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Kyytitien eteläreunalle toteutetaan baanatasoinen yhteys Jokiniemenkadulta Porttisuontielle kadun eteläreunaan. Muilta osin baanalle jätetään eteläreunalle tilavaraus mahdollista myöhempää toteutusta varten. Jalankululle ja pyöräliikenteelle ei toteuteta yhteyttä Kyytitien eteläreunaan Porttisuontien ja Hakunilantien välille, mutta myös sille jätetään tilavaraus.

Kyytitien pohjoisreunalle toteutuu nykyisen kaltainen yhteys Jokiniemenkadulta virkistysreitin alikululle saakka. Noin 240 metriä Kanervantien itäpuolella oleva nykyinen alikulku poistetaan. Siitä Vanhalle Porvoontielle asti toteutetaan eroteltu jalankulun ja pyöräliikenteen väylä. Vanhasta Porvoontiestä itään säilyy nykyinen yhdistetty väylä Hakunilantielle saakka, joka voidaan tulevaisuudessa leventää erotelluksi väyläksi. Salpakujan kohdalta poistetaan nykyinen suojatieyhteys. Hakunilanraitin silta Kyytitien yli poistetaan ja korvataan suojatiellä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Eteläreunan jalankulku- ja pyöräliikenteen yhteyksiä Porttisuontien ja Hakunilantien välillä ei toteuteta. Pohjoisreunan yhteyksiä ei toteuteta kadun länsipään virkistysreitin alikululta itään Keskon itäiselle ajoliittymälle saakka. Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksiä ei paranneta ja levennetä Vanhalta Porvoontieltä Hakunilantielle, vaan ne säilyvät nykyisen kaltaisina. Kyytitien ja Lahdentien liittymän länsipuolelle ei rakenneta uutta alikulkua kävelylle ja pyöräliikenteelle. Lahdentien ja Kyytitien liittymän muutosta eritasoliittymästä tasoliittymäksi ei toteuteta, jonka takia jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet säilyvät nykyisellä Lahdentien ylittävällä sillalla. Liinakkokujan kohdalle saadaan toteutettua hankesuunnitelmassa poistunut suojatie Kyytitien yli.

Kuva 2.20 Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Kyytitiellä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

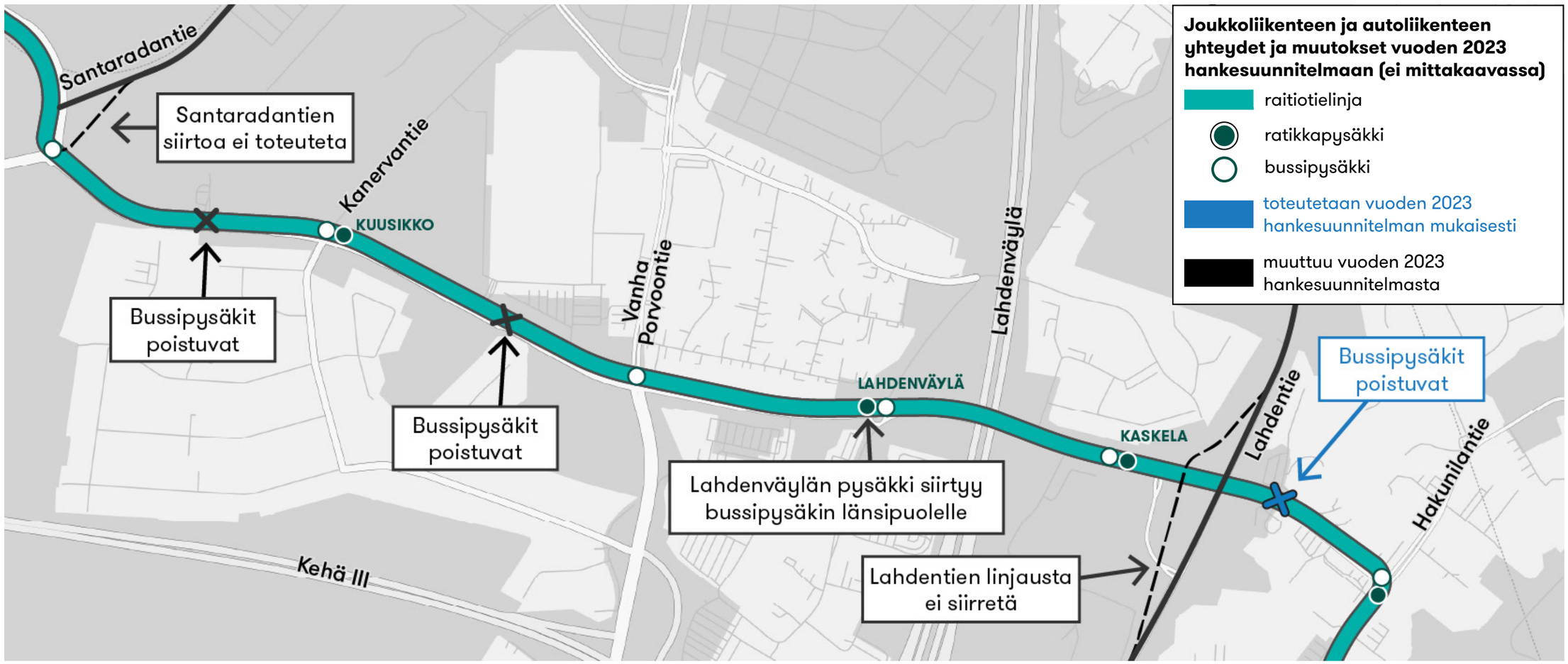
Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Kyytitien ja Jokiniemenkadun liittymä toteutetaan liikennevaloliittymänä ja nykyinen kiertoliittymä puretaan. Ajokaistat perusparannetaan lähes koko osuudella. Bussipysäkit osuudella sijaitsevat Jokiniemenkadun liittymässä, Kanervantien liittymässä, Vanhan Porvoontien liittymässä ja Porttisuontien liittymässä. Pelto-ojan tien liittymän nykyinen kiertoliittymä korvataan valo-ohjatulla risteyksellä. Liinakkokujan bussipysäkit poistuvat.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Lahdentien ja Kyytitien liittymän muutosta eritasoliittymästä tasoliittymäksi ei toteuteta, vaan nykyinen ajoneuvoliikenteen silta ja eritasoratkaisu säilytetään. Ajokaistoja ei perusparanneta kadun länsipäässä Tukkukaupankujan kohdalla sekä Pitkäsentien ja Liinakkokujan välissä.

Keskon ajoliittymän bussipysäkit poistetaan, ja Tukkukaupankujan kohdalla kadun eteläpuolella oleva bussipysäkki siirretään aiempiin suunnitelmiin nähden itään Kanervantien kohdalle. Lahdenväylän bussipysäkit siirretään länteen Porttisuontien liittymän yhteyteen.

Vaihtopysäkkejä Lahdenväylälle ei toteuteta, sillä ne ovat valtion hanke, joka ei ole saanut rahoitusta toteuttamiselle raitiotiehankkeen yhteydessä. Lahdentietä ei siirretä, ja siksi Lahdentien bussipysäkit jäävät nykyisille paikoilleen Lahdentielle, ja Kyytitiellä ratikkapysäkit sijoittuvat Kaskelan asuinalueen kohdalle palvellen siihen liittyvää maankäyttöä.

Kuva 2.21 Joukkoliikenteen ja autoliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Kyytitiellä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Kuva 2.22 Havainnekuva Kyytitien pohjoispuolelta Kanervantien liittymään.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Katuosuudelta kaadetaan suurin osa katupuista. Uusi raitiotien ja ajoradan välinen puurivi toteutetaan välillä Tukkukaupankuja – Pelto-ojantie sekä välillä Liinakkokuja - Säkäkuja. Raitiotien ympäristöstä tulee reunapuuston ja katupuiden kaatamisen jälkeen nykyistä avoimempaa. Pääosa välikaistoista ja reuna-alueista toteutetaan monilajisina niittynä, ruderaattina, väliaikaisina istutuksina (esim. paju) tai avoimina murskepintoina. Kadun hulevedet ohjataan ympäröiville viheralueille. Kyytitien pohjoispuolelle Kaskelan pysäkin länsipuolinen viheralue säilyy tai ennallistetaan nykyisen kaltaiseksi.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Raitiotien ympärille suunniteltuja puurivejä ja muita istutuksia toteutetaan alkuperäiseen hankesuunnitelmaan verraten vähemmän koko katuosuudella. Raitiotien ja pohjoisen jalankulun ja pyöräliikenteen väylän välinen puurivi jätetään toteuttamatta kauttaaltaan, kun jalankulun ja pyöräliikenteen väylä jätetään rakentamatta, ja Kyytitien eteläpuolelle suunniteltuja puita ei toteuteta lainkaan säilyvän kuusikon täydennysistutuksia lukuun ottamatta. Välillä Kanervantie – Vanha Porvoontie nykyisiä katupuita pyritään säilyttämään aiempaa suunnitelmaa enemmän kadun eteläreunalla.

Raidealuetta ympäröivälle katualueelle suunniteltuja vehreitä ja monimuotoisia istutuksia jätetään hankkeessa toteuttamatta, ja ne korvataan väliaikaisilla, yksinkertaisemmilla ratkaisuilla. Lisäksi ajoradan välittömään läheisyyteen suunniteltuja monilajisia hulevesipainanteita ja Kaskelan uutta hulevesiaihetta ja puistoaluetta ei toteuteta tässä vaiheessa. Kaikki katuosuuden köynnöspylväät jätetään toteuttamatta. Kuusikon ja Kaskelan pysäkkien ympäristöt jäävät alkuperäistä hankesuunnitelmaa vaatimattomammiksi.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

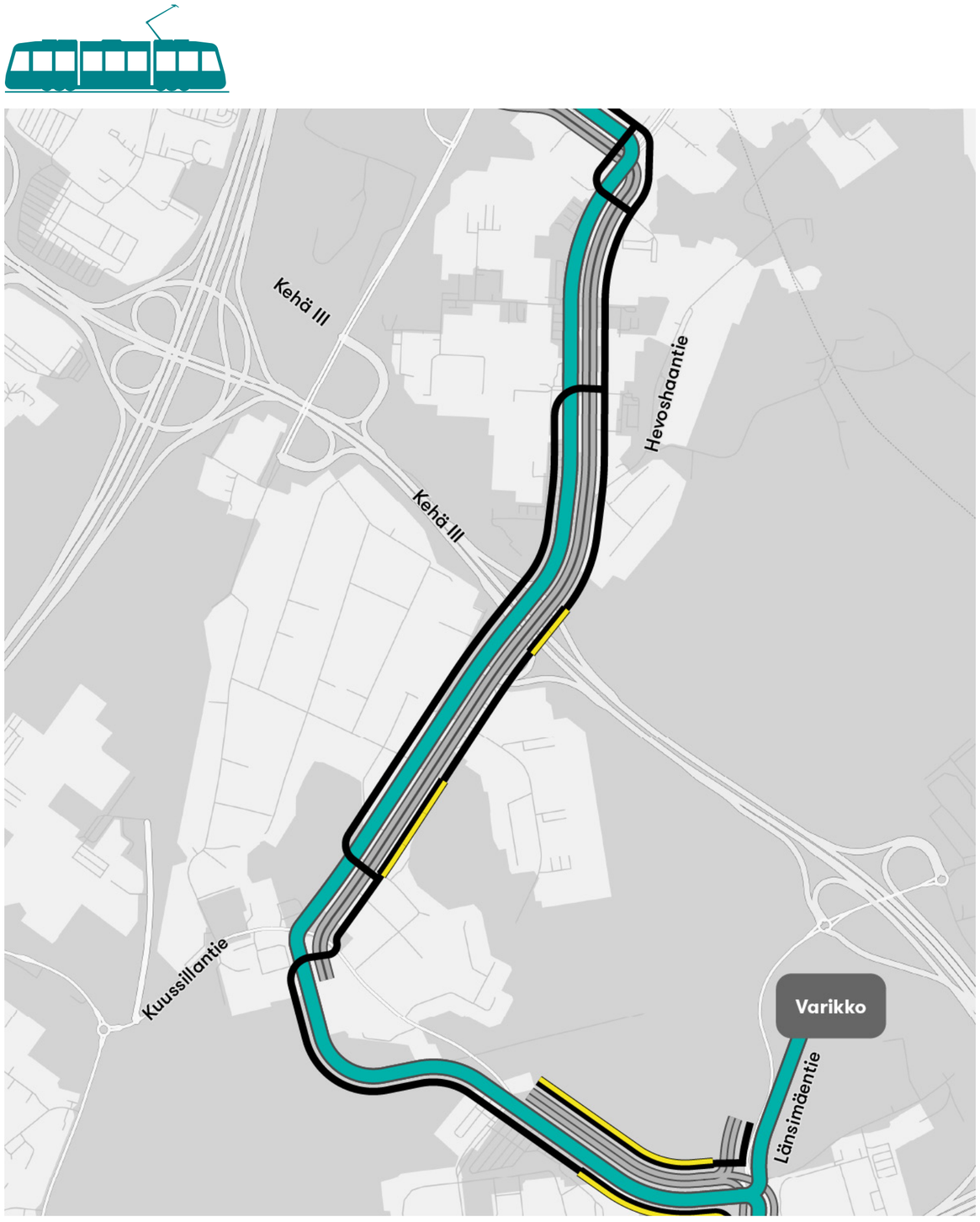
Hakunilantie

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Hakunilantiellä ratikka kulkee kadun länsilaidassa koko kadun pituudella Kyytitieltä Kuussillantielle. Raitiotie on pääosin viherrataa koko katuosuudella, ja raitiotien pinta on kivetty, betonoitu tai asfaltoitu liittymäalueilla, ylityspaikoilla ja silloilla. Hakunilan pysäkki on Kyytitien eteläpuolella. Hepokujan pysäkki on Hepokujan pohjoispuolella. Vaaralan pysäkki on Lähdepuistontien pohjoispuolella.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Raitiotie on siirretty kadun keskeltä kadun länsireunaan. Ratikka kulkee kadun länsilaidassa koko kadun pituudelta Kyytitieltä Kuussillantielle. Pysäkit säilyvät pääpiirteittäin samoissa sijainneissa, mutta kadun länsireunassa.

Raitiotielinjan suuntaiset yhteydet (ei mittakaavassa)

- raitiotielinja
- autoliikenteen ajokaistat
- eroteltu jalankulun ja pyöräliikenteen väylä
- yhdistetty jalankulun ja pyöräliikenteen väylä

Kuva 2.23 Raitiotielinjan suuntaiset yhteydet Hakunilantiellä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Hakunilantien varrella jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet säilyvät pääosin nykyisinä. Yhteys kadun länsilaidalla aivan Hakunilantien eteläpäässä mahdollisesti poistuu. Hakunilantien itälaidan Kehä III:n ylittävän sillan osuus levennetään erotelluksi jalankulun ja pyöräliikenteen väyläksi.

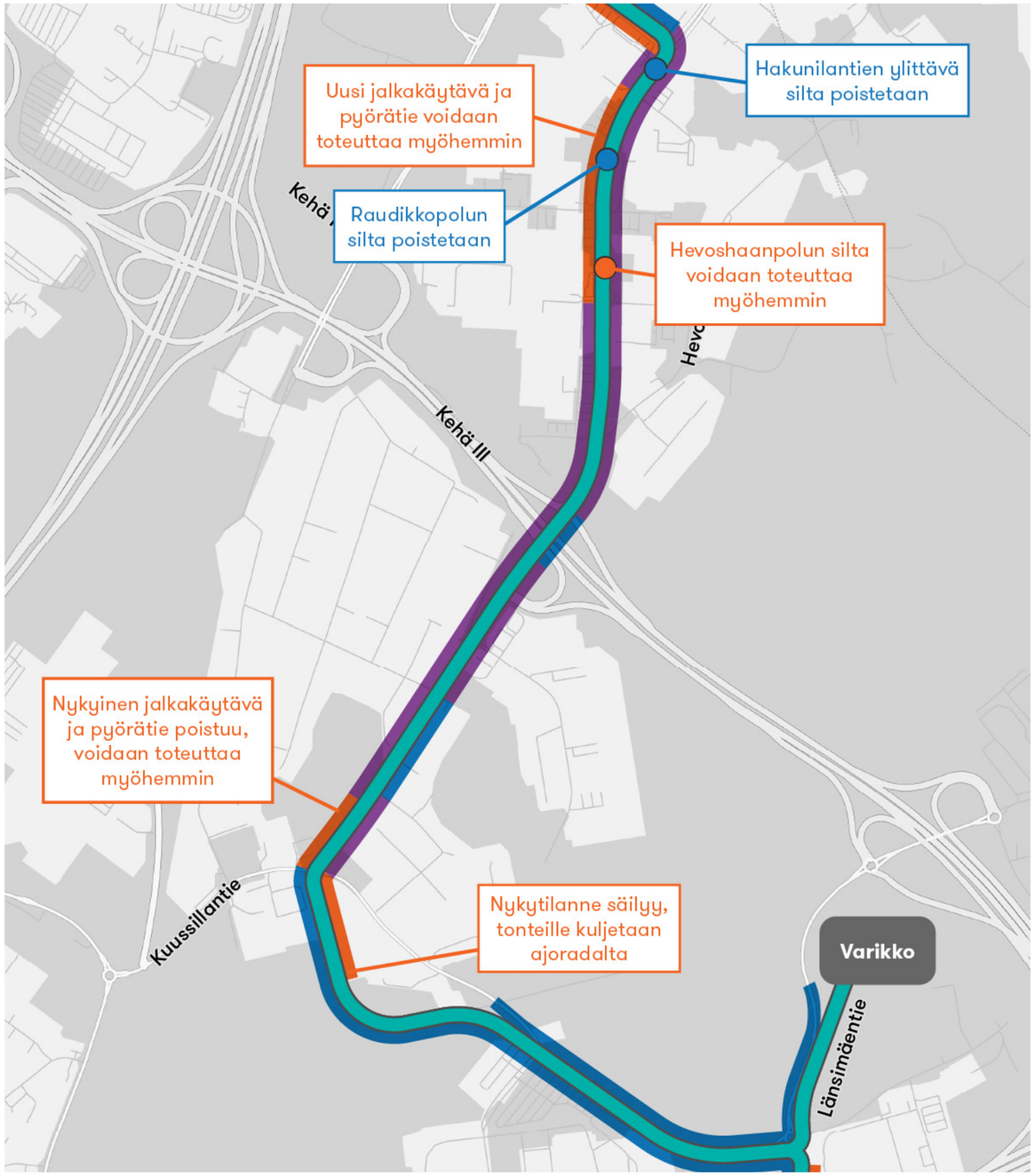
Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Kadun itälaidalla reitit säilyvät nykyisinä lukuun ottamatta Kehä III:n ylittävää siltaa, jossa toteutetaan eroteltu jalankulun ja pyöräliikenteen väylä. Muita osuuksia ei levennetä, vaan ne säilyvät nykyisinä yhdistettyinä väylinä.

Hakunilantien länsilaidalla jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet säilyvät nykytilan mukaisina, eli Hakunilan ostoskeskuksen jälkeen yhteyttä ei kadun länsilaidalla ole ennen Heporinteen liittymää. Kirkkokujan ja Kuussillantien välistä poistuu nykyinen jalankulun ja pyöräliikenteen yhteys kadun itälaidalta. Molemmat yhteydet voidaan toteuttaa tarvittaessa myöhemmin.

Hakunilantien yli kulkeva silta ostoskeskuksen kohdalta poistetaan hankesuunnitelman mukaisesti, jonka lisäksi Hevoshaanpolun silta puretaan ja uutta ei tässä hankelaajuudessa rakenneta. Yhteys korvataan suojatiellä Hakunilantien yli, mikä pidentää jalankulkijoiden yhteyttä. Vaaralan Talkootien ja Kirkkokujan välillä nykyinen Vaaralankuja poistuu autoliikenteeltä, ja jää jalankulun ja pyöräliikenteen käyttöön.

Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan (ei mittakaavassa)

- raitiotielinja
- toteutetaan vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisesti
- vuoden 2023 hankesuunnitelman yhteys, jota ei hankkeessa toteuteta
- säilyy nykyisellään vuoden 2023 hankesuunnitelmasta poiketen

Kuva 2.24 Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset 2023 hankesuunnitelmaan Hakunilantiellä ja Fazerintiellä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Auto- ja bussiliikenne

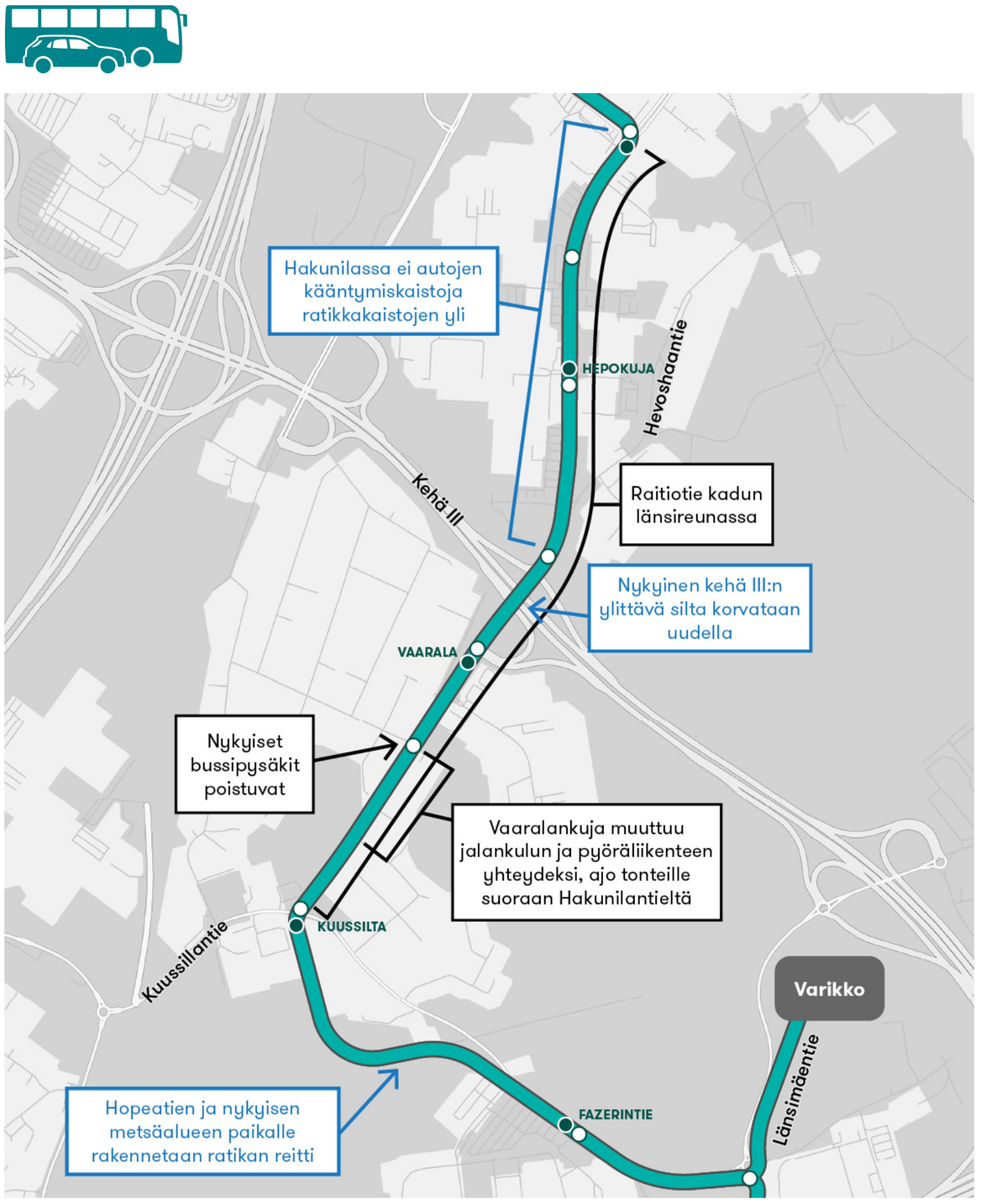
Suunnitelmaratkaisu: Hakunilantiellä autokaistat sijoittuvat kadun itälaitaan, ja osa bussipysäkeistä on ajoratapysäkkejä eli bussit pysähtyvät ajokaistoille. Hankesuunnitelman mukaisesti Hakunilantielle ei mahdu toteuttamaan kääntymiskaistoja raitiotien yli, joka johtaa ajoneuvoliikenteen viiveisiin liikennevaloissa. Tavoitteena onkin ollut vähentää läpikulkevaa autoliikennettä Hakunilantieltä, ja ohjata sitä kulkemaan Lahdentien kautta. Tämä tavoite säilyy, vaikka Lahdentien suunnitelmien muutosten myötä sen saavuttaminen on vaikeampaa.

Ajokaistat perusparannetaan koko Hakunilantien matkalta. Bussipysäkit säilyvät hankesuunnitelman mukaisissa sijainneissa, pois lukien Vaaralan Talkootien kohdalla Hakunilantiellä olevat bussipysäkit, jotka poistuvat. Hakunilantien eteläpäähän toteutetaan kiertoliittymä, jonka läpi ratikka jatkaa Tilustielle.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Autokaistat on siirretty raitiotien molemmilta puolilta kadun itäreunaan. Osa bussipysäkeistä siirtyy tämän myötä hieman vuoden 2023 hankesuunnitelmaan verrattuna. Muutos lisää auto- ja bussiliikenteen sujuvuutta poikkeustilanteissa, kun vastasuunnan kaistaa voidaan käyttää ajoneuvojen ohittamiseen. Vaaralan Talkootien kohdan bussipysäkkiä ei toteuteta lyhyen pysäkkivälin johdosta.

Joukkoliikenteen ja autoliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan (ei mittakaavassa)

- raitiotielinja
- ratikkapysäkki
- bussipysäkki
- toteutetaan vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisesti
- muuttuu vuoden 2023 hankesuunnitelmasta

Kuva 2.25 Joukkoliikenteen ja autoliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Hakunilantiellä ja Fazerintiellä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Rakennustöiden yhteydessä nykyisiä katupuita joudutaan poistamaan ja missä kadun reuna-alueet säilyvät toiminnallisesti nykyisellään, siellä olevia puita pyritään säästämään. Samalla näiden kaistojen olemassa oleva muu kasvillisuus jää tai ennallistetaan nykyiselleen. Välillä Kyytitie-Kehä III osatoteutuksessa rakennettavien liikennealueiden väliset viherkaistat toteutetaan monilajisina pensas- ja puuistutuksina. Toteutuvien luiskien verhous ja kasvillisuus rakennetaan pääosin suunnitelmien mukaan. Välillä Kehä III – Kuussillantie Hakunilantien itäpuoli sekä osatoteutuksessa rakennettavien liikennealueiden väliset viherkaistat toteutetaan monilajisina pensas- ja puuistutuksina. Sähkönsyöttöasemien ympärille sekä Kehä III liittymän pohjoispuolelle toteutetaan monilajiset istutukset. Korkeuniitynojaan laskeva luiska tehdään katuympäristösuunnitelman mukaan hulevesien hallinnan lähtökohdat ja periaatteet huomioiden.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Raitiotien linjauksen muututtua katuympäristösuunnitelma muuttuu merkittävästi. Todennäköisesti köynnösrakenteet ja puuistutukset vähenevät aiempaan suunnitelmaan verrattuna tai niitä ei toteuta täysimääräisesti. Kyytitien ja Hakunilantien risteyksen perennaistutuksia ei toteuteta. Siellä missä reuna-alueet säilytetään nykyisellään, ei tehdä uusia pensas- tai puuistutuksia. Hakunilantien pysäkin pintamateriaalit muuttuvat suunnitellusta luonnonkivestä edullisempaan ratkaisuun. Hakunilantien eteläosa toteutetaan mahdollisesti osittain avoviherraiteena.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Tilustie ja Rivieranraitio

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Tilustiellä ratikka kulkee ajoradan länsipuolella. Tilustien eteläosassa raitiotien pinta on viherrataa. Tilustien eteläpäästä ratikka jatkaa hankesuunnitelman mukaisesti Rivieranraitio-kadulla Fazerintielle. Rivieranraitiolla raitiotien pinta on viherrataa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Kuussillan pysäkki on edelleen Kuussillantien eteläpuolella, mutta keskilaituri on muutettu reunalaitureiksi. Pysäkin suunnittelussa on edelleen varauduttu siihen, että pysäkki toimisi Helsingistä Jakomäen suunnasta liikennöitävän raitiolinjan päätepysäkkinä, mutta päätepysäkkiä ei tässä hankkeessa toteuteta.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Tilustien länsipuolelle toteutetaan yhdistetty kävelyn ja pyöräliikenteen väylä Fazerintielle saakka kivituhkapäällysteisenä. Itäpuolelle Tilustietä ei toteuteta uutta yhteyttä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Tilustien itälaidan jalkakäytävää ei toteuteta hankkeessa, vaan yhteydet kadun varren taloihin ovat nykytilan mukaisesti ajoradalta. Hankesuunnitelman mukaista yhteyttä Vaaralan lampien suuntaan ei toteuteta tässä hankkeessa, vaan yhteys jää kaupungin myöhemmin toteutettavaksi.

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Tilustien ajoneuvoliikenteen yhteydet säilyvät nykytilan mukaisina, jonka lisäksi toteutetaan pysäköintipaikat kadun päähän.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Rakennustöiden yhteydessä Tilustien ympäristön puita joudutaan poistamaan ja niiden määrä vähenee, ja Rivieranraition tieltä kaadetaan metsää. Tilustien välikaistat toteutetaan monilajisina avoimina niittypintoina ja Rivieranraitiolla niittynä, ruderaattina tai metsityksenä. Rivieranraitiolla uusia katu-/puistopuuistutuksia toteutetaan ekologisen yhteyden kohdalle.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Tilustien raidepoikkileikkauksen kaventamisen myötä erotuskaistoista tulee leveämpiä, ja ne voidaan toteuttaa viherpintaisina. Rivieranraitio toteutetaan myös alkuperäistä hankesuunnitelmaa kapeampana, jolloin nykyistä metsänreunaa pyritään säästämään aiempaa enemmän. Raitiotien varrelle toteutetaan kuitenkin vähemmän uusia puuistutuksia.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Fazerintie

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Fazerintiellä ratikka kulkee kadun eteläreunassa. Raitiotien pinta on kivetty tai asfaltoitu liittymäalueilla ja ylityspaikoilla. Fazerintieltä ratikka haarautuu varikolle johtaviin raiteisiin Länsimäentietä pohjoiseen, ja linjaraiteisiin Mellunmäkeen Länsimäentietä etelään. Fazerilan pysäkki on Fazerilan liittymän itäpuolella.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Kadun molemmilla puolille toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti kävelyn ja pyöräliikenteen väylät, jotka ovat yhdistettyjä Fazerintien eteläpuolella Fazerilan pysäkistä länteen. Muilta osin ne ovat eroteltuja.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Fazerintien ja Länsimäentien kiertoliittymä korvataan valo-ohjatulla liittymällä. Ratikan pysäkkilaituri lännen suuntaan on myös itään suuntaavien bussien pysäkkilaituri. Länsimäentien liittymän länsihaaralle toteutetaan kadun pohjoisreunaan nykytilaan verrattuna uusi bussipysäkki.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ei muutoksia.

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Raitiotie on pääosin viherrataa koko katuosuudella. Rakennustöiden yhteydessä Fazerintien molemmilta puolilta joudutaan poistamaan metsänreunan puita. Uusia katupuita istutetaan ajoradan keskikaistalle sekä ajoradan ja raitiotien väliin. Osa välikaistoista toteutetaan monilajisilla pensasistutuksilla, ja osa monilajisina niittypintoina. Fazerin vierailukeskuksen pohjoispuolinen tukimuuri säästetään. Reuna-alueet toteutetaan niittynä, ruderaattina tai metsityksenä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Fazerintien poikkileikkaus on alkuperäistä kapeampi, jolloin reunapuustoa pyritään säilyttämään enemmän. Kadulle istutetaan merkittävästi vähemmän uusia katupuita kuin alkuperäisessä hankesuunnitelmassa, ja samassa yhteydessä kaikkia monilajia pensasistutuksia ja hulevesipainanteita ei toteuteta. Osa pensasistutuksista korvataan yksinkertaisemmilla ratkaisuilla kuten niityllä, eikä köynnösistutuksia tukimuuriin toteuteta.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

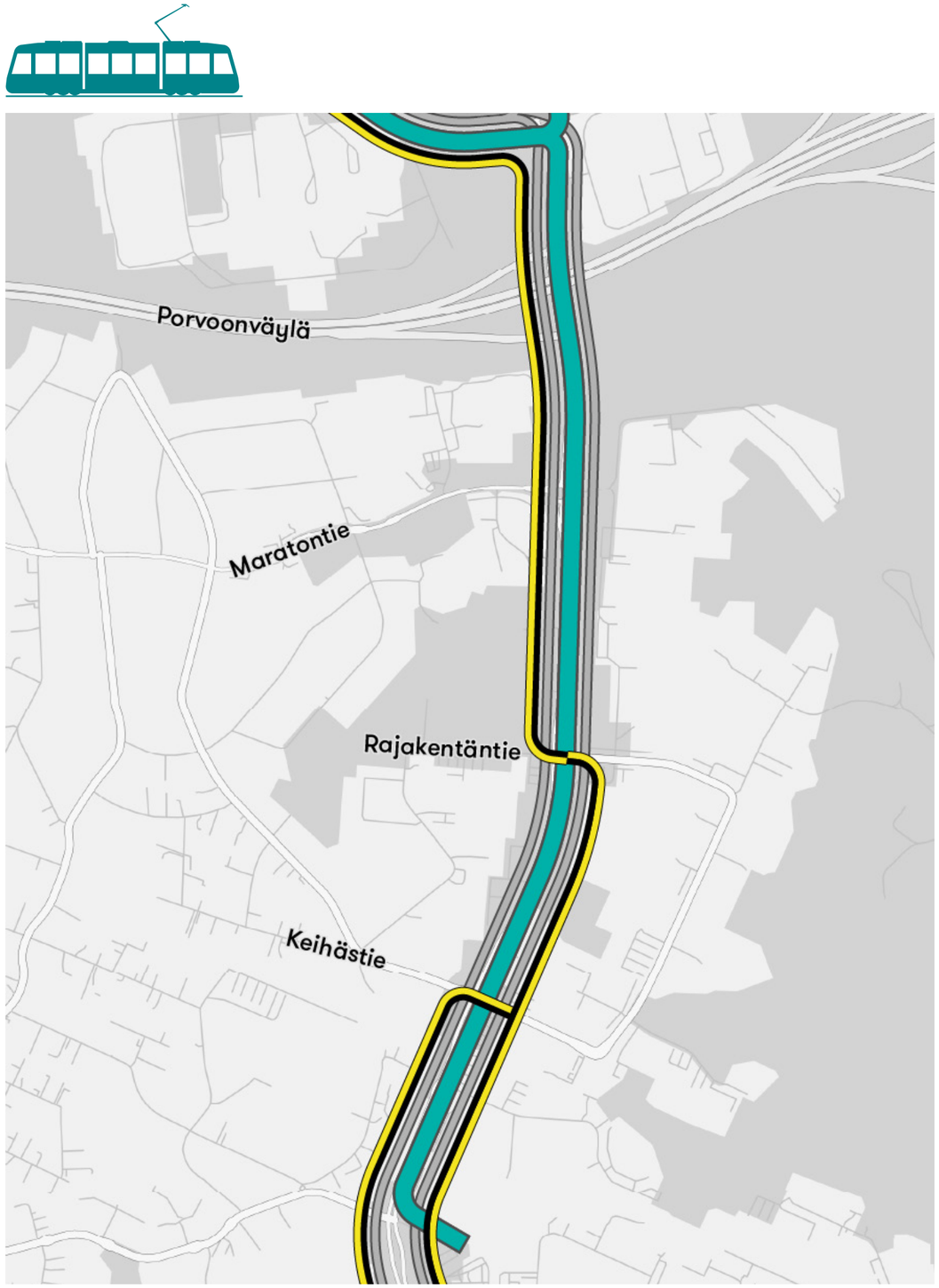
Länsimäentie

Liikenne

Raitiotie

Suunnitelmaratkaisu: Länsimäentiellä ratikka on kadun keskellä. Raitiotie on pääosin viherrataa koko katuosuudella. Raitiotien pinta on kivetty tai asfaltoitu liittymäalueilla, ylityspaikoilla ja silloilla. Länsimäen pysäkki on edelleen Kuulakujan eteläpuolella, ja Mellunmäen päätepysäkki sijoittuu Mellunmäen metroaseman länsipuolelle. Helsinki valmistelee parhaillaan kaupunkikehitystä Mellunmäen metroaseman ympäristössä, mikä saattaa vaikuttaa Vantaan raitiotiehen myöhemmin.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Rajakylän pysäkki on siirretty Maratontien liittymän pohjoispuolelta sen eteläpuolelle, jossa asukkaat saavuttavat sen paremmin. Toisaalta kävelyetäisyys Länsimäen kaavarungon suunnitellulle uudelle asuinalueelle Porvoonväylän eteläpuolella pitenee. Pysäkki siirtyy noin 70 metriä etelään, jolloin kävelymatka mahdollisille Porvoonväylän vaihtopysäkeille on noin 370 metriä.

Kuva 2.26 Raitiotielinjan suuntaiset yhteydet Länsimäentiellä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jalankulku ja pyöräliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Länsimäentien itälaidalle Fazerintien pohjoispuolelle toteutetaan nykyisen kaltainen jalankulun ja pyöräliikenteen yhdistetty väylä kohti pohjoista. Fazerintietä etelään nykyiset jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet parannetaan erotelluiksi väyliksi. Yhteys toteutuu kadun länsilaidalla Fazerintiestä Rajakentäntielle, ja itälaidalla Rajankentäntieltä Mellunmäkeen saakka. Keihästiestä etelään toteutetaan uusi eroteltu jalankulun ja pyöräliikenteen yhteys Mellunmäkeen.

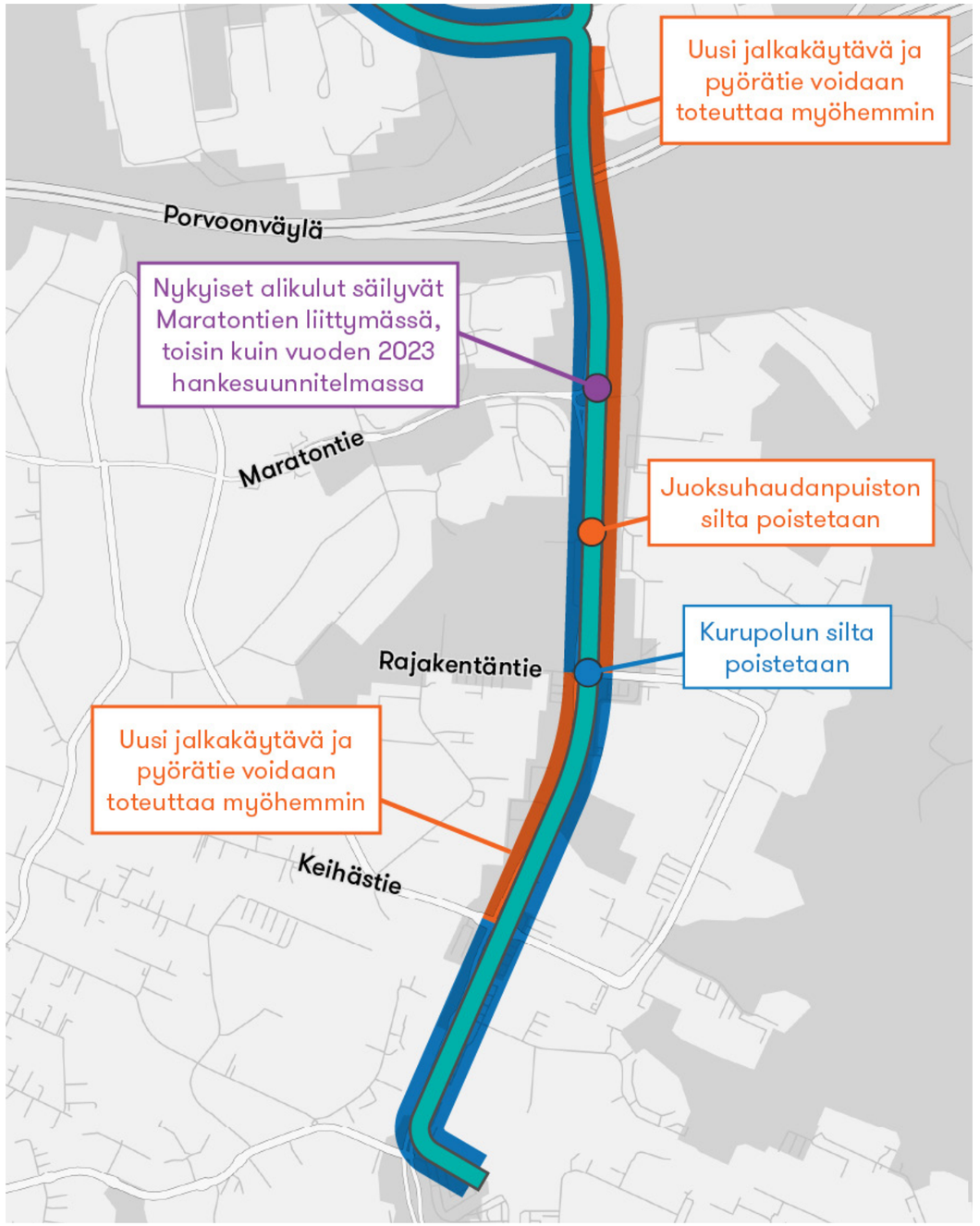
Rajakentäntien pohjoispuolella oleva kävelyn ja pyöräliikenteen silta poistetaan. Maratontien kiertoliittymän alikulkusillat pyritään säilyttämään tai uusimaan nykyiselle paikalleen.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Länsimäentien itälaidalle ei toteuteta hankesuunnitelman mukaista jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyttä Fazerintieltä etelään, eikä länsilaidalle Rajakentäntiestä Keihästielle. Yhteyksille jätetään tilavaraus, jotta ne voidaan toteuttaa tarpeen mukaan myöhemmin.

Juoksuhaudantien puiston ylikulkusiltaa ei uusita, vaan se korvataan suojatieyhteydellä. Maratontien kiertoliittymään ei toteuteta jalankulun ja pyöräliikenteen suojatieylityksiä, vaan yhteydet säilyvät alikulkuina.

Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan (ei mittakaavassa)

- raitiotielinja
- toteutetaan vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisesti
- vuoden 2023 hankesuunnitelman yhteys, jota ei hankkeessa toteuteta
- säilyy nykyisellään vuoden 2023 hankesuunnitelmasta poiketen

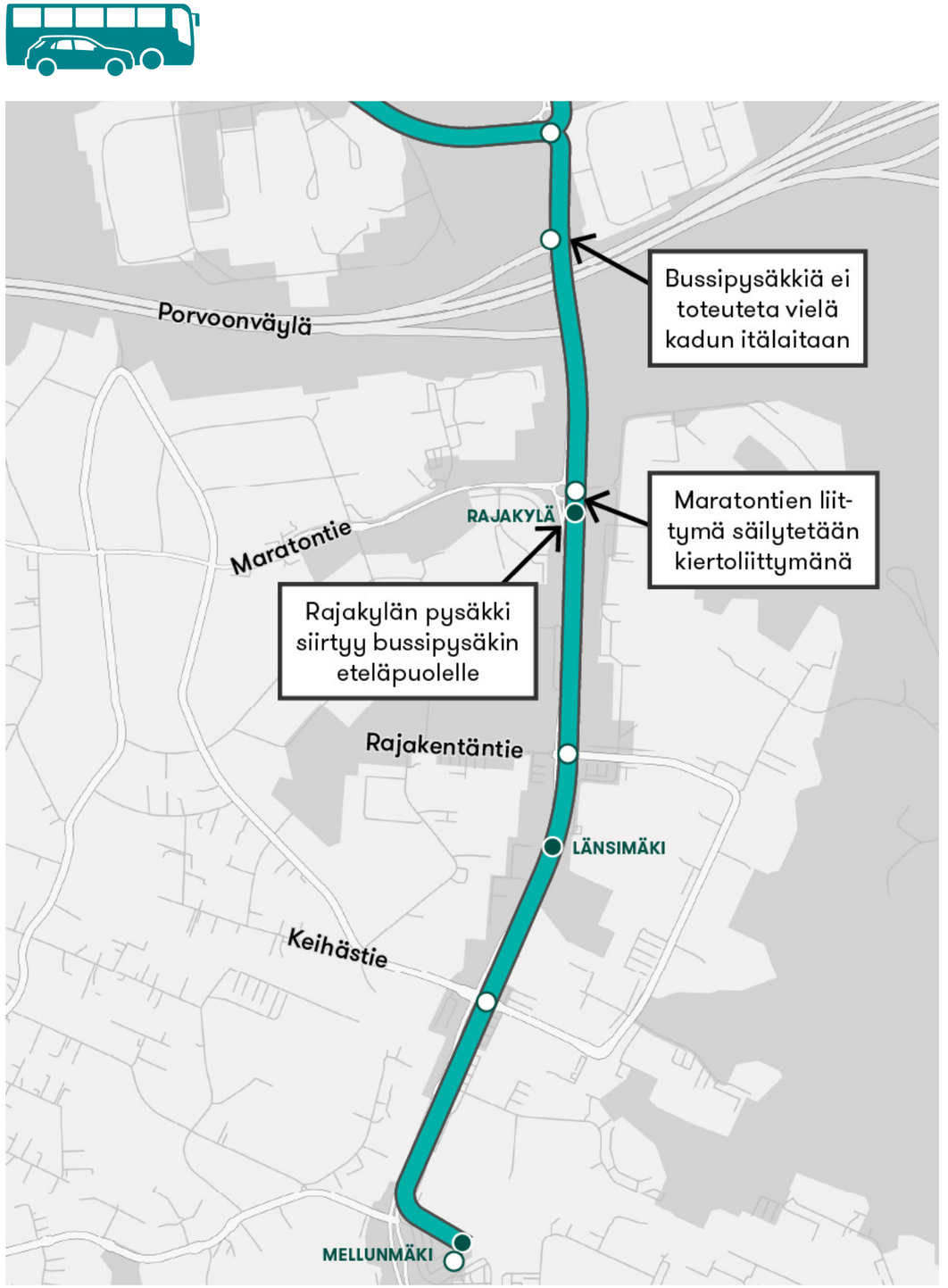

Kuva 2.27 Raitiotielinjan suuntaiset yhteydet Länsimäentiellä.

Auto- ja bussiliikenne

Suunnitelmaratkaisu: Ajokaistat sijoittuvat raitiotien molemmille puolille. Maratontien liittymän nykyisen kiertoliittymän rakenteita säästetään, eikä sen tilalle toteuteta valo-ohjattua nelihaaraliittymää. Kiertoliittymään toteutetaan valo-ohjaus, joka on käytössä silloin, kun raitiotie ylittää liittymän. Bussipysäkeistä etelän suunnan pysäkki sijoittuu Porvoonväylän pohjoispuolelle, ja pysäkkiparit Maratontien, Rajakentäntien ja Keihästien liittymiin.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Bussipysäkkiä Porvoonväylän pohjoispuolelle pohjoisen suuntaan ei hankkeessa toteuteta, sillä pysäkki oli yhteys Porvoonväylän vaihtopysäkeille, joille valtio ei ole löytänyt rahoitusta. Maratontien pohjoinen pysäkki siirtyy hankesuunnitelman ratkaisuun nähden hieman pohjoisemmaksi.

Kuva 2.28 Joukkoliikenteen ja autoliikenteen yhteydet ja muutokset vuoden 2023 hankesuunnitelmaan Länsimäentiellä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Katuympäristö

Suunnitelmaratkaisu: Rakennustöiden yhteydessä katupuut joudutaan uusimaan. Välillä Fazerintie – Rajakentäntie suurin osa raitiotien länsipuolelle suunnitelluista katupuista toteutetaan edelleen ja välillä Kuulapolku – Mellunmäen metroasema toteutetaan edelleen lähes kaikki suunnittelut katupuut. Välikaistat sekä kadun reuna-alueet toteutetaan edelleen pääasiassa avoimina monilajisina niittypintoina.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Uusien istutettavien puiden määrä vähenee kauttaaltaan Länsimäentiellä. Erityisesti välillä Fazerintie – Rajakentäntie raitiotien itäpuolelle ei toteuteta uusia katupuita, ja välillä Rajakentäntie – Kuulapolku ei istuteta yhtään uusia katupuita tai muita monilajisia istuksia. Sen sijaan, kun hankelaajuudesta jää pois jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksien rakentamista, voidaan reunapuustoa pyrkiä säilyttämään enemmän työmaajärjestelyjen tilantarpeesta riippuen. Välikaistoille suunniteltuja hulevesipainanteita tai pysäkkien yhteyteen suunniteltuja köynnöspergoloita ei toteuteta.

Kuva 2.29 Havainnekuva Länsimäentieltä, kuvakulma Rajakentäntien kohdalta kohti etelää. Välillä Rajakentäntie - Kuulapolku kadun kummallekaan laidalle ei toteuteta kuvan mukaisia ajoradan ja jalankulku sekä pyöräliikenteen väylän välisiä puuistutuksia.

Kuva 2.30 Havainnekuva Länsimäentieltä, kuvakulma Maratontien liittymän pohjoispuolelta etelään.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

2.3 Muut muutokset

Pysäkkien liikkumispalvelut

Liikkumispalvelut sisältävät liittyvän liikenteen palvelut, joilla ratikka voidaan ottaa sujuvasti mukaan erilaisiin matkaketjuihin.

Suunnitelmaratkaisu: Suunnittelun tavoitteena on ollut, että jokaisella ratikkapysäkillä on pyöräpysäköintiä, kaupunkipyöräasema ja tilaa sähköpotkulaudoille. Lisäksi laadukas opastus ja matkustajainformaatio sekä sujuvat kävely- ja pyöräliikenneyhteydet lähiympäristöön ja vaihtopysäkeille ovat tärkeitä. Raitiotiepysäkkien yhteyteen ei toteuteta hankkeen yhteydessä pyörähuoltopalveluita, saatto- tai yhteiskäyttöautopysäköintiä, taksiasemia tai liityntäpysäköintipaikkoja autoille.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Pyöräpysäköintiä, kaupunkipyöräasemia ja sähköpotkulautaparkkeja sijoitettiin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa raitiotiepysäkkien yhteyteen monin paikoin niin paljon kuin niitä alueelle mahtui. Nyt hankkeessa tavoitellaan toteutettavaksi 20 pyöräpysäköintipaikkaa ja 20 kaupunkipyöräpaikkaa per raitiotien pysäkkipari, ja 40 kumpaakin keskusta-alueiden pysäkeille, joita ovat Aviapolis etelä, Flamingo, Silkkitehdas, Hakunila ja Länsimäki. Tikkurilan asemalla pyöräpysäköintiä on jo runsaasti nykyisen aseman yhteydessä. Sähköpotkulaudoille hankkeessa pyritään toteuttamaan pysäköintiä vähintään 12 potkulaudalle per raitiotien pysäkkipari. Pysäköinnin toteutuvat määrät tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Taide

Suunnitelmaratkaisu: Vantaan ratikan varrelle on suunniteltu toteutettavan erilaista julkista taidetta. Vantaan ratikan taiteen yleissuunnitelman (FCG 2023) periaatteiden mukaisesti on edelleen tarkoitus toteuttaa Vantaan ratikan varrelle ratikan reittiin ja käyttöön kytkeytyvä teoskokonaisuus, jossa vaihtelevat erilaiset taidelajit. Teosmäärä asetetaan vastaamaan ratikan julkiselle taiteelle alun perin varattua 3 miljoonan euron budjettia.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Taidekokonaisuus rahoitetaan kaupungin raitiotiehankkeesta erillisellä rahoituksella, eikä se kuulu raitiotiehankkeeseen. Julkisen taiteen ratkaisut yhteensovitetaan ratikan suunnitelmien kanssa. Ratikan suppeampi toteutuslaajuus saattaa vähentää merkittävästi ratikan yhteydessä toteutettavan julkisen taiteen teospaikkojen vaihtoehtoja ja teosten kokoon liittyvää näyttävyyttä katutilassa.

Voimalinjat

Vantaan ratikan reitin varrelle sijoittuu voimalinjoja useissa kohdissa. Kun raitiotie ja ilmajohtona toteutettu voimalinja risteävät, on raitiotien suunnittelussa otettu huomioon etäisyysvaatimukset raitiotien ajolankojen ja voimalinjojen välillä. Risteyskohtien lisäksi Vantaan ratikan reitillä on kaksi kohtaa, joissa voimalinja kulkee raitiotien vierellä. Näissä tilanteissa voimalinjoista voi mahdollisesti sekä induktiivisesti että kapasitiivisesti kytkeytyä raitiotien kiskoon ja ajojohtimeen hyvinkin suuria jänniteitä.

Suunnitelmaratkaisu

Raitiotien ja voimalinjojen risteämiskohdat on suunnittelussa ratkaistu toteuttamalla riittävät etäisyydet voimalinjojen ja raitiotien välille. Voimalinjojen kulkiessa raitiotien vierellä voi syntyä enemmän haasteita, joita aiemmissa vaiheissa on ratkottu raitiovaunujen akkukäyttöisyydellä. Näitä kohtia on Pakkalassa sekä Länsimäentien varrella.

Pakkalassa Tasetien ja Väinö Tannerin tien eteläpuolelle sijoittuu sekä 400 kV voimajohto, että kaksi 110 kV voimajohtoa. Kadun keskellä oleva 110 kV voimajohto on suunniteltu maakaapeloitavaksi toiseen sijaintiin. Toinen 110 kV linja sijoittuu 400 kV voimajohtoa kauemmas ja on jännitteiltään pienempi, jolloin 400 kV voimajohdon aiheuttamat induktiivisesti ja kapasitiivisesti kytkeytyvät jännitteet ovat tässä kohdassa merkityksellisimmät.

Allianssi on selvittänyt akkuratikasta luopumisen edellytyksiä. Kiskoon indusoituva jännite alittaa selvitysten mukaan sähköstandardeissa asetetut raja-arvot, eli vaaraa henkilöille tai omaisuudelle ei ole. Kiskon ja virtajohtimen välisen etäisyyden tulee olla vähintään 10 metriä. Pakkalassa ratkaisuksi on linjattu raitiotietä hieman pohjoisemmaksi Tasetiellä. Väinö Tannerin tiellä raitiotie on vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisessa sijainnissa. Raitiotiepylväiden läheisyyteen asennetaan reduktiojohtimia pienentämään 400kV:n johdosta aiheutuvia vaikutuksia. Reduktiojohtimilla vähennetään ajojohtimeen siirtyvää jännitettä.

Myös Länsimäentien varren 110 kV voimajohtojen induktiivisesti ja kapasitiivisesti kytkeytyvät jännitteet ovat hallittavissa teknisillä ratkaisuilla. Raitiotie on sijoitettu kauemmas voimajohdoista keskelle katua ja ajolankojen molemmin puolin sijoitetaan reduktiojohtimia.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Vaunujen akkukäyttöisyydestä pyritään luopumaan siten, että raitiotietä siirretään Tasetiellä hieman pohjoisemmaksi ja raitiotiepylväiden läheisyyteen toteutetaan reduktiojohtimia. Länsimäentiellä ratkaisu säilyy vuoden 2023 hankesuunnitelman mukaisena.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Varikko

Suunnitelmaratkaisu: Vantaan ratikan varikko sijaitsee Vaaralassa. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy on teettänyt varikosta erillisen hankesuunnitelman vuonna 2023 (Vaaralan raitiovaunuvarikko, Arkkitehtityöhuone APRT, WSP Finland Oy, Ramboll Finland oy, Ratatek oy, Boost Brothers Oy). Varikko on osa pääkaupunkiseudun raitioteiden varikkokokonaisuutta. Kyseessä on raitiovaunuvarikkorakennus, johon keskitetään vantaan raitiovaunujen säilytys- ja huoltotoiminta. Vaunujen ajo varikolle tapahtuu linjaraiteilta Länsimäentieltä tontin lounaiskulmasta. Autojen ajoyhteys järjestetään Länsimäentieltä, tontin länsireunalta.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Varikon suunnittelun edetessä ratkaisuja kehitetään. Käynnissä on ehdotussuunnittelu, jonka tuloksena varikon suunnitelmia ja kustannusarviota tarkennetaan.

Liikennöinti

Suunnitelmaratkaisu: Vantaan ratikka liikennöi enimmäkseen omilla kaistoilla tai omilla väylillä ohittaen muun liikenteen aiheuttamat häiriöt. Tämän ansiosta ratikan liikennöinti on hyvin sujuvaa ja luotettavaa ja se kulkee täsmällisesti aikataulujen mukaan. Vantaan ratikan nopeus on hankesuunnitelmassa 2023 arvioitu OpenTrack-simuloinneilla, joissa on otettu huomioon linjan pituus, kaarteet, pystygeometria, pysäkkien sijainnit, pysäkkipysähdysten kesto ja nopeusrajoitukset. Lisäksi ratikan liittymäviiveitä on arvioitu Vissim-simuloinneilla.

Simulointeja ei ole päivitetty vielä allianssien toimesta, sillä suunnitelmia on kehitetty jatkuvasti. Suunnitelmamuutokset ratikan reitin varrella ovat kuitenkin luonteeltaan sellaisia, että niillä on pääosin vähäinen vaikutus ratikan matka-aikaan koko linjan pituudella. Hankesuunnitelmassa 2023 tunnistetut mahdollisuudet lyhentää matka-aikaa hyödynnetään allianssissa. Matka-ajaksi päätepysäkkien välillä arvioidaan 50 minuuttia, ja keskinopeudeksi 22 km/h.

Suunnitteluratkaisut mahdollistavat 5 minuutin välein tapahtuvan liikennöinnin. Ratikkaa on suunniteltu liikennöitävän 7,5 minuutin vuorovälillä ruuhka-aikoina. Päivällä ja iltaisin linjaa liikennöidään 10 minuutin vuorovälillä. Linjan liikennöinti arkisin on suunniteltu alkavan varhain aamulla puoli viideltä ja päättyvän myöhään yöllä puoli kahdelta. Viikonloppuisin linjan liikennöinti on suunniteltu alkavan puoli kuudelta. Viikonloppuiltaisin linja voi liikennöidä pidempään. Linjan lopulliset liikennöintiajat, vuorovälit ja aikataulut päättää HSL. Ratikan kokonaisvaunumäärä varavaunuineen on 17 vaunua.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Ratikan matka-aika päätepysäkkien välillä lyhentyy 50 minuuttiin 54 minuutista linjan lyhentyessä. Hankkeen keskinopeus on edelleen 22 km/h.

Ratikkalinjan lyhentyminen pienentää linjan kalustotarvetta. Mellunmäen ja Aviapolis pohjoisen välisen linjan liikennöinti tarvitsee yhden raitiovaunun vähemmän (liikenteellinen tarve 15 vaunua + 2 varavaunua) kuin Mellunmäen ja Lentoaseman välinen linja (liikenteellinen tarve 16 vaunua + 2 varavaunua). Käynnissä olevaa kalustohankintaa, josta vastaa Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy, ei kuitenkaan ehditty pienentää vastaavasti. Ensimmäiset linjaukset linjan lyhentämisestä tehtiin kalustohankinnan tarjouspyynnön julkaisun jälkeen. Kalustohankinnan ”ylimääräinen” vaunu, jota ei tarvitakaan Vantaalle, osoitetaan Helsingin kasvavalle raitiotieverkolle ja jätetään huomioimatta tämän hankesuunnitelman kustannuslaskelmissa.

Muutosten myötä arvio ratikan vuosittaisista liikennöintisuoritteista on pienentynyt 1 500 000 linjakilometristä 1 400 000 linjakilometriin, 79 000 linjatunnista 75 000 linjatuntiin ja 5 000 vaunupäivästä 4 700 vaunupäivään. Tämän vaikutusta liikennöintikustannuksiin on käsitelty luvussa 4.3.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Bussilinjasto

Suunnitelmaratkaisu: Vantaan ratikan toteutuessa bussilinjasto muuttuu vain maltillisesti. Muutoksia on suunniteltu yhdessä joukkoliikenteestä vastaavan HSL:n kanssa. Arvioidut muutokset bussilinjastoon ovat pieniä lukuun ottamatta linjan 570 poistumista. Muutokset varmistuvat vasta HSL:n linjastosuunnittelun myötä muutama vuosi ennen ratikan liikennöinnin aloittamista.

Ratikka korvaa runkobussilinjan 570. Niillä alueilla, joilla ratikka ei kulje linjan 570 reittiä, joukkoliikenteen palvelutaso varmistetaan muilla bussilinjoilla. Näitä muita bussilinjoja voivat olla nykyiset bussilinjat, nykyiset bussilinjat muutettuina tai kokonaan uudet bussilinjat.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna: Raitiolinja päättyy Aviapolis pohjoinen -pysäkille. Bussiyhteydet varmistavat joukkoliikenneyhteydet Lentoasemalta Aviapolikseen ja Pakkalaan sekä siten myös ratikan varteen. Matkoihin sisältyy aina vaihto ratikasta bussiin, toisin kuin aikaisemmassa hankesuunnitelmassa. Tämä ei edellytä korvaavaa bussiyhteyttä, sillä lentoaseman ja Aviapoliksen välillä on vilkkaasti muuta bussiliikennettä. Lentoasemalta liikennöi Aviapoliksen ja Pakkalan suuntiin runkobussilinja 600 ja muutamia muita bussilinjoja. Runkobussilinja 600 liikennöi läpi vuorokauden vähintään puolen tunnin välein ja ruuhka-aikoina tiheimmillään 10 minuutin välein.

Ratikan uusi päätepysäkki sijoittuu katuosuudelle, jota on suunniteltu joukkoliikennekaduksi, jossa ratikalla ja busseilla on yhteiset kaistat. Katuosuuden käyttö ratikan päätepysäkkinä estää bussien kulun Aviabulevardin läpi. Aviapoliksen keskustan ja Lentoaseman väliset bussiyhteydet siirretään kiertoreitille Aviakujan ja Turbiinitien kautta, mikä pidentää niiden matka-aikaa noin puolella minuutilla. Nykyinen Mekaanikontien bussipysäkkipari korvataan Turbiinitielle toteutettavalla pysäkkiparilla. Bussiliikenne palaa Aviabulevardille, jos ratikkaa jatketaan lentoaseman suuntaan.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

3.VAIKUTUSTEN MUUTOSTEN KUVAUS

Tässä luvussa kuvataan raitiotiehankkeen vaikutuksia, sekä muutosta verrattuna vuoden 2023 hankesuunnitelmaan. Vaikutuksia on kuvattu nykytilaan verrattuna otsikon ”Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna” alla, ja muutosta otsikon ”Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna” alla.

3.1 Kaupunkikehitys

Kaupunkirakenne, maankäyttö

Vantaan ratikka luo ensisijaisesti varmuutta sille, että koko ratikkakäytävä kehittyy yleiskaavan ja ratikan kaavarungon tavoitteiden mukaisesti. Ratikan vaikutukset voidaan kiteyttää kolmen kohdan alle.

1. Ratikka lisää asuntojen ja työpaikkojen toteutumista

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikan kaavarungon arvioiden mukaan alueen asukasmäärä yli kaksinkertaistuu nykytilanteesta asettuen noin 124 000 asukkaaseen vuonna 2050. Samoin työpaikkamäärä kasvaa arviossa pitkällä aikavälillä, ja alueella on ennusteiden mukaan noin 83 000 työpaikkaa vuonna 2050. Ratikka vaikuttaa asuinrakentamisen kysyntään koko ratikkakäytävällä, mutta erityisesti heikommin saavutettavilla alueilla kaupunkikeskustojen välillä kuten Kyytitien varrella Hakunilassa, Vaaralassa ja Kaskelassa. Näillä alueilla saavutettavuuden muutos on merkittävintä, mikä johtaa suurempaan kysyntään myös maankäytön tehokkuudessa. Myös Pakkalassa ja Veromiehen alueella asuinrakentamisen määrän on arvioitu kasvavan huomattavasti ratikan myötä. Työpaikkojen osalta ratikka vaikuttaa keskeisesti Aviapoliksen ja Pakkalan työpaikkamäärän kehittymiseen, sekä myös Tikkurilan suuralueen itäpuoleisiin alueisiin.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Arvioitu asukasmäärä tasaantuu noin 122 500 asukkaaseen, ja työpaikkamäärä jää noin 82 500 työpaikkaan, eli muutos on 1500 asukasta vähemmän ja 500 työpaikkaa vähemmän suhteessa vuoden 2023 hankesuunnitelmaan. Hankesuunnitelmaan nähden muutokset kaupunkikehitykseen ovat linjan länsipäässä Lentoaseman seudulla sekä Lahdentien kohdalla. Lännessä raitiotien päätepysäkki on lentoaseman sijaan Aviapolis pohjoinen. Tämän myötä raitiotien aiheuttaman kaupunkikehitysvaikutuksen arvioidaan poistuvan Lentoasemantien itäpuolelta Ilmakehän ympäristöstä. Vaikutuksen on arvioitu olevan noin 28 500 kerrosneliömetriä, eli noin 510 työpaikkaa hankesuunnitelman tilannetta vähemmän. Alueelle ei ole suunniteltu asumista. Ratikkalinjan lyhentäminen päättymään pysäkille Aviapolis pohjoinen vähentää ratikan rakentamiskustannuksia noin 35 miljoonaa euroa.

Lahdentien kohdalla hankkeessa ei enää toteuteta Lahdentien siirtoa ja muutosta eritasoliittymästä tasoliittymäksi. Tämän myötä maa-alueita ei vapaudu kaupunkikehitykseen, jonka takia noin 73 000 kerrosneliömetriä rakentamista on arvioitu poistuvan. Tämä tarkoittaa noin 1 500 asukasta vähemmän. Lisäksi muutos voi vaikuttaa Kyytitien eteläpuolisen muun alueen toteuttamiskelpoisuuteen, kun aluetta ei voida enää kehittää yhtenä suurempana kokonaisuutena. Lisäksi rampilla on estevaikutus alueella. Lahdentien siirron ja tasoliittymäratkaisun poisjääntä vähentää ratikan rakentamiskustannuksia noin 30 miljoonaa euroa.

Uusia mahdollisuuksia kaupunkikehitykselle on avautunut Santaradan ja Hakkilan kuormausalueen poistumisen ja näiden alueiden Vantaan kaupungille luovuttamisen myötä osana MAL-sopimusta. Näiden alueiden kehittämisen tarkempaa suunnittelua ei ole vielä käynnistetty, mutta alueet luovat paljon mahdollisuuksia uusille asunnoille ja työpaikoille.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

2. Kaupunkirakenne monipuolistuu ja mahdollistaa jalankulku- ja pyöräilykaupungin syntymisen

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikan kaavarungon vaikutusarvion mukaan kaupunkirakenne kehittyy toiminnoiltaan nykyistä sekoittuneemmaksi ratikan reitin varrella paremman saavutettavuuden ja investoinnin pysyvyyden ansiosta. Samalla asunto- ja työpaikka-alueet muuttuvat aikaisempaa monipuolisemmiksi. Toiminnoiltaan sekoittunut ja tiivis kaupunkirakenne vähentää asiointimatkojen pituutta ja parantaa lähipalveluiden saavutettavuutta. Sekoittuneilla, riittävän tiiviisti asutuilla alueilla liikkumistarve ja etenkin autoliikenne vähenee kävelyn ja pyöräilyn lisääntyessä. Kaupunkirakenteen eheytyessä autokaupunkiympäristö muuttuu monin paikoin lyhyiden etäisyyksien ratikka- ja jalankulkukaupungiksi.

Kaavarungossa esitetyt kestävän liikkumisen kadut, pyöräliikenteen baanat ja pääreitit, viherkadut sekä käveltävät kaupunkitilat parantavat osaltaan toimintojen saavutettavuutta kävellen ja pyöräillen. Lähes koko kaavarungon alue kehittyy entistä monipuolisempina palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueina. Tilaa vaativia toimintoja siirtyy pysäkkiympäristöistä väljemmin rakennetuille reuna-alueille. Urbaania elinympäristöä ja keskusta-asumisen mahdollisuuksia syntyy lisää kaupunkimaista asumistapaa arvostaville.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Pyöräliikenteen baanoja ja yhteyksien parannuksia sekä katuympäristön laadun kehittämistä toteutetaan vähemmän kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa, jolloin saavutettavat pyöräily- ja jalankulkuyhteydet ovat vähemmän laadukkaat. Tämä ei kuitenkaan vaikuta kaupunkirakenteen monipuolistumisen tuomaan kehitykseen, jossa palvelut ovat pääsääntöisesti paremmin kävely- tai pyörämatkan päässä. Pyöräyhteyksiä voidaan jatkossa parantaa muissa ratikan varren hankkeissa ei rahoituksella.

3. Alueet vahvistuvat ja vahvistavat toisiaan

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Tiivistyvä kaupunkirakenne luo edellytykset joukkoliikenteeseen vahvasti tukeutuvan liikennejärjestelmän kehittämiselle. Ratikka parantaa koko kasvukäytävän saavutettavuutta. Ratikka lyhentää vaikutusalueellaan matka-aikoja bussiin verrattuna, ja parantaa siten keskusten ja pysäkkiympäristöjen saavutettavuutta joukkoliikenteellä. Ratikan kilpailukykyä lisäävät matkustusmukavuus, täsmällinen ja tiheä liikennöinti sekä pysäkkien sijainti toimintojen ytimessä.

Alueet, jotka erityisesti hyötyvät saavutettavuuden paranemisesta:

- Keskusta-alueet ja lähikeskustojen alueet, jotka ovat tärkeitä työpaikkojen ja palveluiden keskittymiä sekä ratikkakaupungin toiminnallisia solmukohtia.
- Keskusta-alueiden ulkopuoliset työpaikkojen, kaupan ja palveluiden alueet (kuten Jumbo, Vantaanportti, Tammisto ja Porttipuisto), jotka kytkeytyvät kaavarunkoratkaisussa raideliikenteen piiriin. Niiden merkitys työssäkäynti- ja asiointialueina lisääntyy nykyisestä.
- Nykyisen raideliikenteen katvealueet, joita ovat rautatie- ja metroasemien (Lentoasema, Aviapolis, Tikkurila, Mellunmäki) väliset alueet (kuten esimerkiksi Hakunila), jotka kytkeytyvät entistä paremmin lähimpiin kaupunki- ja palvelukeskuksiin ja seudulliseen raideverkkoon.

Lisäksi vaihtopysäkit ja liityntälinjat parantavat alueen ulkoista saavutettavuutta (joukkoliikenteen käytettävyyttä kauempaa). Kaavarungossa merkittäviä vaihtopysäkkejä ovat mm. Lentoasema, Tikkurilan asema, Tuusulanväylä, Lahdenväylä ja Porvoonväylä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Vaihtoyhteyksiä ei toteudu ratikasta lentoasemalla, Lahdenväylällä eikä Porvoonväylällä, jolla on vaikutusta erityisesti pitkämatkaiseen liikenteeseen. Kahden viimeisen osalta yhteydet eivät toteudu, sillä valtiolla ei ole ollut osoittaa rahaa vaihtopysäkkien toteutukseen väylilleen. Aviapoliksessa, ratikan päätepysäkillä, on kuitenkin vaihtoyhteys Kehäratataan, aivan kuten Lentoasemallakin olisi ollut.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Sosiaaliset vaikutukset (eriytyminen)

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Vantaan ratikan on arvioitu olevan tärkeä osa pitkäaikaista alueiden kehittämistä, jolla on merkityksellinen vaikutus alueellisten erojen kasvun hidastamiseen ja tasapainottamiseen. Suuri osa eriytymiskehitystä hidastavasta vaikutuksesta syntyy raitiotien myötä alueiden välisen saavutettavuuden paranemisesta, eli esimerkiksi matkoilla, jotka suuntautuvat Hakunilasta Tikkurilaan. Paikallisen saavutettavuuden kasvu kävellen ja polkupyörällä tiivistyvän kaupunkirakenteen myötä, esimerkiksi Hakunilan sisällä, ei ole kuitenkaan suuri tekijä eriytymiskehityksen hidastamisessa. Sen sijaan yksi osa ratikan vaikutusta on katuympäristön laatutason kehittäminen ja sen myötä alueiden houkuttelevuuden lisääminen eri väestöryhmille, millä taas on merkitystä eriytymiskehitykseen.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Katuja ja katuympäristöä ei kehitetä kaikilta osin hankesuunnitelman tasolla, minkä myötä myös positiiviset sosiaaliset vaikutukset pienentyvät. Hankkeen muutoksilla on vaikutusta erityisesti Itä-Vantaan nykyisten asukkaiden olosuhteisiin, mikä ei vastaa aiemmin suunnitellulla laajuudella kaupungin alueiden eriytymisen hidastamisen tavoitteisiin. Lahdentien siirto jätetään toteuttamatta, jolloin maa-alaa ei vapaudu rakentamiselle aiempien suunnitelmien mukaisesti. Tämän myötä alueelle suunniteltu maankäytön kehitys voi toteutua suunniteltua suppeampana ja näyttäytyä vähemmän kiinnostavana rakennuttajille. Tämä voi vaikuttaa siihen, toteutuuko alueen asuminen hallintamuodoiltaan sekoittuneena, vai lähinnä vuokra-asumisena. Tällä taas on vaikutusta alueen eriytymiskehitykseen.

Vetovoima, elinvoima, imago

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Vantaan ratikka lisää kaupungin elinvoimaa houkuttelemalla investointeja, yrityksiä ja työpaikkoja hankkeen muutoksista huolimatta. Raidejärjestelmä on pitkäikäinen investointi, ja antaa ennakoitavuutta, jota sijoittajat ja yritykset arvostavat. Lisäksi raitiotien rakentamisella on merkittäviä vaikutuksia työllisyyteen. Rakennusteollisuus RT ry:n julkaiseman tiedon mukaan (lähteenä Tilastokeskus ja VTT) miljoonan euron investointi luo infrarakentamisessa yhteensä 11 henkilötyövuoden kysynnän. Tämä sisältää itse rakentamisen lisäksi rakennuttamisen, suunnittelun, muut tarvittavat palvelut sekä työmaalle ostettavien tuotteiden kautta syntyvän työn. Näin ollen 750 miljoonan euron raitiotieinvestointi luo kysyntää yhteensä 8 250 henkilötyövuoden verran.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Hankkeen muutokset eivät isossa kuvassa muuta hankesuunnitelmassa arvioituja vetovoima-, elinvoima- ja imagovaikutuksia. Katujen laatutason karsinta kuitenkin kehittää hieman vähemmän kaupunkikuvaa, ja sen kautta alueiden vetovoimaa ja imagoa hankesuunnitelmaan verrattuna. Lisäksi Lahdentien siirron toteuttamatta jättäminen ei vapauta eritasoliittymien purun kautta maa-alaa, ja maankäyttöä ei voida kehittää alueella aiemmin suunnitellussa mittakaavassa. Tämä voi vaikuttaa Hakunilan keskustan vetovoimaan ja imagoon, kun uusia alueita Lahdenväylän itäpuolella ei voida yhdistää maankäytöllä nykyiseen keskustaan. Lisäksi se, että ratikalla ei pääse ensivaiheissa lentoaseman terminaalille saakka voi vaikuttaa hankkeen imagoon.

Elinkeinoelämä, kaupan rakenne, palvelujen saatavuus

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikka mahdollistaa Vantaan kaupungin strategisia tavoitteita asuin- ja työpaikka-alueiden kehittämisestä ja lisärakentamisesta ja luo huomattavia investointimahdollisuuksia Vantaalle. Yritysten ja toimitilojen saavutettavuus joukkoliikenteellä paranee, mikä parantaa yritysten liiketoimintamahdollisuuksia ja houkuttelevuutta. Liike- ja toimitilarakentaminen mahdollistaa sekä osaamis- ja tietointensiivisten, palvelu-, majoitus- ja ravitsemustoiminnan että vähittäiskaupan toimialojen sijoittumisen alueelle. Asuinrakentamisen myötä tarve julkisten palveluiden (päiväkodit, koulut) alueelliselle rakentamiselle kasvaa, mikä synnyttää myös julkisten palveluiden työpaikkapotentiaalia.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Vaikutukset työpaikkarakentamiseen ovat suurimmat Tietotien pysäkin puuttumisen myötä Lentoasemantien itäpuoleisella alueella Ilmakehän ympäristössä, mistä raitiotie poistuu kokonaan ja siihen liittyvä työpaikkarakentaminen ei toteudu. Lentoaseman alue jää hankkeen muutosten jälkeenkin erinomaisen juna- ja bussiliikenteen palvelutason piiriin.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Kaupunkikuva

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikka mahdollistaa merkittävät kaupunkikuvalliset muutokset. Ratikka on itsessään uusi elementti kaupunkikuvassa, ja tuo ympäristöönsä kaupunkimaista tunnelmaa. Myös ratikan ympärillä kehittyvä kaupunkirakenne on merkittävä muutos kaupunkikuvaan. Suurimmat muutokset keskittyvät ratikkakäytävän länsiosaan, missä nykyisiä teollisuus- ja pienteollisuusalueita on osoitettu keskustamaisen alueen ja asumisen merkinnöillä, mutta myös idässä on merkittäviä kaupunkikuvallisia muutoksia. Ratikalla ja sen mahdollistamalla ratikan kaavarungolla tavoitellaan kaupunkikuvan tilojen jäsentymistä, liikenteellisiä solmukohtia, ympäristöä jäsentäviä ja mieleen jääviä, alueen identiteettiä vahvistavia maamerkkejä ja alueen kävely-ympäristöjen houkuttelevuuden lisäämistä.

Ratikka muovaa kaupunkikuvaa sekä pysäkkiympäristöissä että ratikkalinjalla. Kaikissa pysäkkiympäristöissä kaavarunkoluonnos kuitenkin mahdollistaa kaupunkikuvallisia muutoksia ratikan luodessa paineita kaupunkirakenteen tiivistymiseen. Tiivistyvä kaupunkirakenne muuttaa kaupunkikuvaa, mutta luo samalla mahdollisuuksia kaupunkikuvan kehittämiseen ja jäsentämiseen.

Ratikan rakentamisen myötä katukuva muuttuu kasvillisuuden poistuessa avoimemmaksi. Toisaalta ratasähköpylväiden, meluseinien, muuntajien ym. rakenteiden vuoksi uusia kaupunkikuvallisia elementtejä tulee lisää. Joitakin kaupunkikuvallisesti arvokkaita olevia katuympäristön puita poistetaan.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Kaupunkitilan kehittyminen joiltakin osin hidastuu tai vaikeutuu. Keskeisiä uusia identiteettipaikkoja, Muuran ja Ilmailumuseon pysäkkien aukioita, ei toteuteta lopulliseen laajuuteen, ja alueiden houkuttelevuus jää vähäisemmäksi ympäristön keskeneräisyyden ja materiaalien muutoksien vuoksi. Hakunilan alueen kaupunkikuva ei kehity aikaisemman suunnitelman mukaiselle tasolle. Tämä johtuu Lahdentien siirtämättä jättämisestä, Kyytitien ja Hakunilantien suunnitteluratkaisujen muutoksista sekä Hakunilan keskustan laajennuksen rakentamisen viivästymisestä.

Kaupunkikuva ratikan yhteydessä toteutettavilla kaduilla jää paikoin keskeneräiseksi ja jäsentymättömäksi mm. puiden poistamisen ja katupintojen, siltaratkaisuien ja meluaitojen muutoksien takia, mikä voi heikentää alueen houkuttelevuutta ja viihtyvyyttä. Toisaalta nykyisen kaupunki-infrastruktuurin saneeraustarpeen takia osa kaupunkirakenteen uudistumisesta voi toteutua, vaikka sitä ei raitiotien rakentamisen yhteydessä toteuttaisikaan. Silloin uusi katuympäristö valmistuu viiveellä radan valmistumiseen nähden. Päivittyneen meluselvityksen myötä kaikkia aiemmin suunniteltuja meluseiniä ei tarvitse toteuttaa, mikä mahdollistaa monipuolisemman kaupunkikuvan luomisen meluseinien tilalle.

Kulttuuriympäristö ja maisema

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikan rakentamisen myötä kulttuuriympäristön arvokohteet eivät vaarannu, vaikka tiivistymisen myötä kohteiden ympäristö voi muuttua. Merkittävin vaikutus alueen maisemaan on itse ratikan ja sen pysäkkiympäristöjen rakentuminen, mutta muutos on merkittävä vain silloin kun ratikka sijoittuu aiemmin harvaan rakennettuun tai rakentamattomaan ympäristöön.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Ei muutoksia verrattuna vuoden 2023 hankesuunnitelmaan.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Virkistys, viihtyisyys ja vapaa-aika

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikka mahdollistaa nykyistä monipuolisemman kaupunkitilan kehittymisen, jossa on mahdollisuuksia kohtaamiseen ja oleskeluun. Kaupunkikehitys lisää mahdollisuuksia monenlaisiin vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin esimerkiksi nuorille. Lisäksi ratikka mahdollistaa virkistyskohteiden nykyistä paremman saavutettavuuden kestävillä kulkumuodoilla. Ratikka parantaa yhteyksiä muun muassa Jumbolle, Tikkurilan palveluihin, Fazerilan vierailukeskukseen, Hakunilan urheilupuistoon sekä Keravanjoen ulkoilualueelle.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Hankesuunnitelman alkuperäisestä tavoitteesta poiketen liikkumisympäristön viihtyisyyttä ei kaikkialla paranneta, vaan joidenkin katujen luonne, erityisesti raitiolinjan itäisellä osuudella, säilyy nykyisenlaisena, tai nykyistä jäsentymättömämmäksi. Virkistyskohteiden saavutettavuus jalan tai pyörällä ei parane yhtä paljon kuin hankesuunnitelmavaiheessa, kun jalankulku- ja pyöräyhteyksiä jätetään toteuttamatta.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

3.2 Liikkuminen ja liikenne

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikan tärkein liikenteellinen vaikutus on parannus joukkoliikenteen palvelutasossa ja saavutettavuudessa. Tämä vaikuttaa tehtyjen matkojen kulkutapajakaumaan sekä välillisesti liikenneturvallisuuteen ja liikenteestä aiheutuviin päästöihin. Joukkoliikenteen lisäksi ratikan rakentaminen muuttaa myös muiden kulkutapojen (kävely, pyöräliikenne, ajoneuvoliikenne) olosuhteita.

Liikenteellisten vaikutusten arvioinnin ensisijaisena työvälineenä on vuoden 2023 hankesuunnitelmassa käytetty Helsingin seudun liikenne-ennustemallia (Helmet 4.1), jonka avulla on laadittu Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet vuosille 2030, 2040 ja 2050 (WSP 2022).

Liikennemallin tarkastelualue kattaa koko Helsingin seudun, mutta tässä työssä sitä on tarkennettu Vantaan ja erityisesti ratikkakäytävän osalta. Aikaisemmissa ennusteissa on huomioitu Covid-19 pandemian ennakoituja pitkäaikaisvaikutuksia HSL:n tekemän selvityksen mukaisesti (HSL 2021). HSL:n selvityksen mukaan henkilöiden päivittäinen matkamäärä pysyy samana, mutta painottuu työ- ja opiskelumatkoista enemmän vapaa-ajan matkoihin sekä ostos- ja asiointimatkoihin.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Liikennemallia on päivitetty kesäkuussa 2025 hankkeen merkittävimmillä muutoksilla niin, että raitiotien reitti päättyy Aviapolis pohjoinen -pysäkille. Lisäksi mallista on vähennetty maankäyttöä luvussa 3.1 esitetyn mukaisesti Aviapoliksesta ja Lahdentien varrelta, ja raitiotiepysäkkejä siirretty suunnitelmamuutosten mukaisesti Tuusulanväylällä, Lahdenväylällä ja Rajakylässä.

Liikennemallia päivitettiin niin, että koronan pitkäaikaisvaikutuksia ei oteta erikseen huomioon. Koronapandemian pitkäaikaisvaikutukset liikenteelle ovat jääneet arvioitua pienemmiksi, eikä tätä lisäoletusta enää liikenne-ennusteissa käytetä. Päivityksellä mallin tulokset vastaavat paremmin odotettua kehitystä vuosille 2030 – 2050.

Ratikan matkustajamääräennuste

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

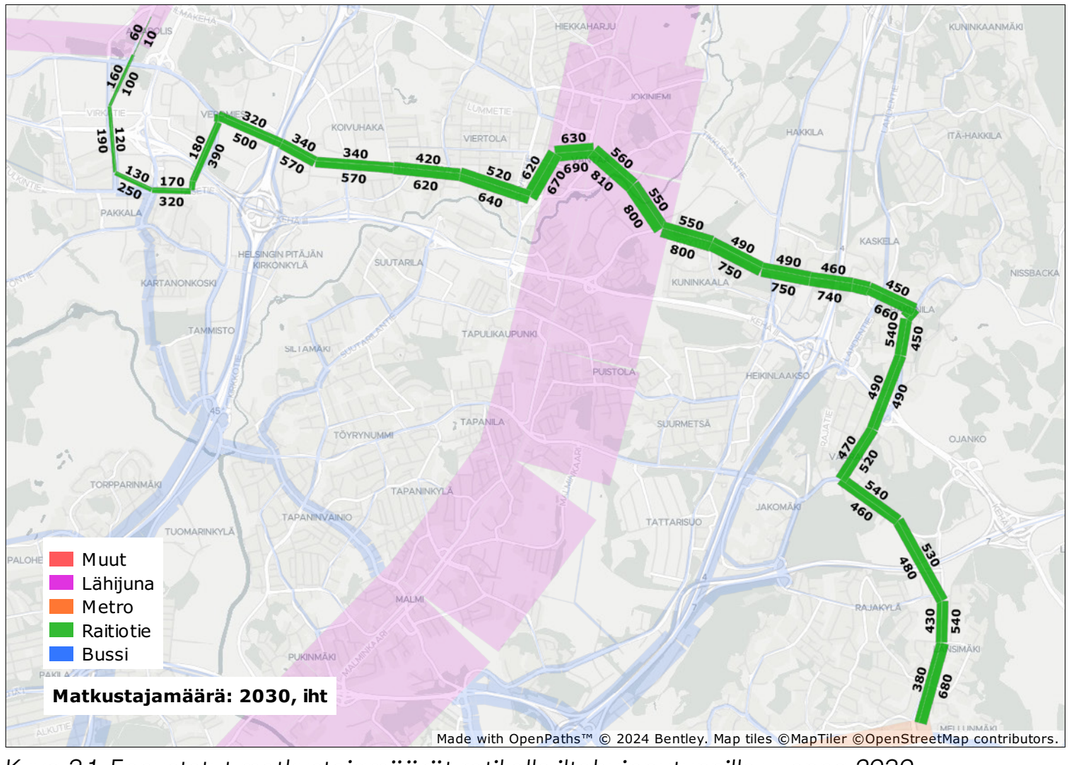
Ratikan matkustajamääräennuste on noin 31 000 matkustajaa vuorokaudessa vuonna 2030, ja noin 47 000 matkustajaa vuorokaudessa vuonna 2050. Ratikan kuormitus on ennusteessa vuonna 2050 korkeimmillaan noin 1220 matkustajaa iltapäivän vilkkaimman tunnin aikana, mikä tarkoittaisi noin 150 matkustajaa vuoroa kohden.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

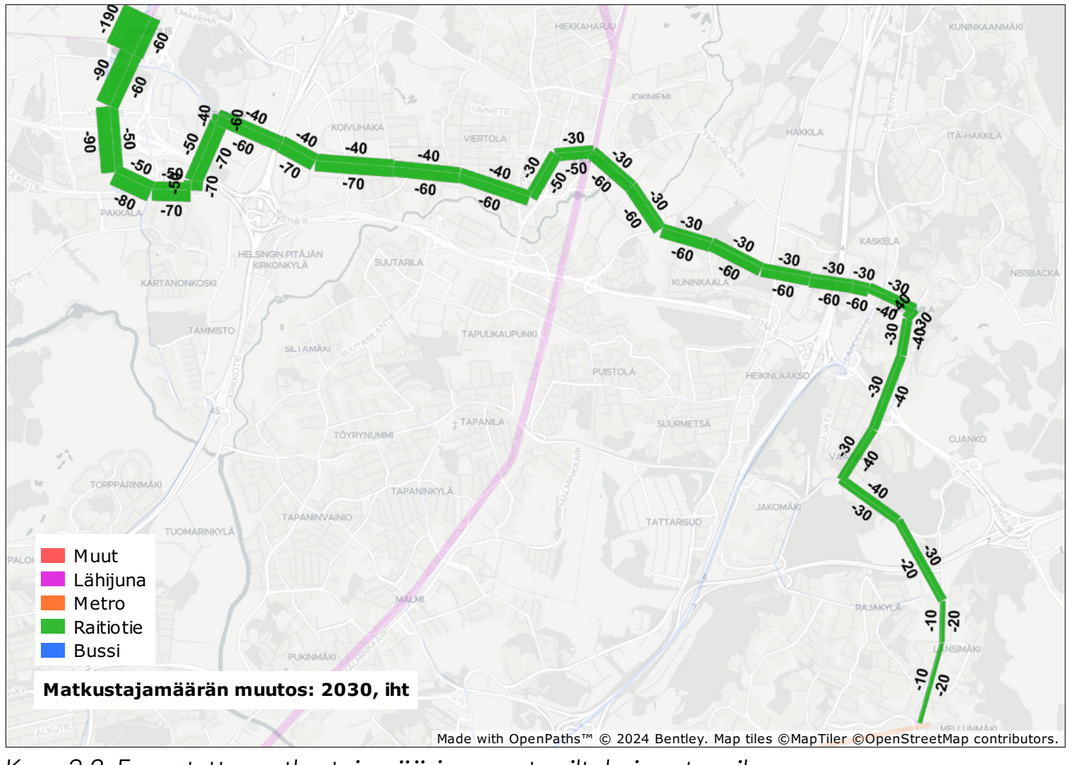
Hankkeen päivityksen yhteydessä mallinnuksesta poistettiin koronan pitkäaikaisvaikutukset, minkä myötä ratikan matkustajamäärät ovat kasvaneet noin 8 % sekä 2023 hankesuunnitelman mukaisessa lentokentälle asti menevässä linjauksessa, että nykyisessä Aviapolis pohjoinen -pysäkille päättyvässä linjauksessa. Koronan vaikutuksen poisto ei kuitenkaan varsinaisesti näy alla ilmoitetuissa muutoksissa, koska koronan vaikutus on poistettu sekä hanke- että vertailuvaihtoehdosta, jolloin alla ilmoitettu muutos kuvaa linjan lyhentämisen vaikutuksia.

Matkustajat vähenevät linjan lyhentämisen takia 2700 matkustajalla vuorokaudessa vuonna 2030 suhteessa hankesuunnitelmaan 2023, ja 3700 matkustajalla vuorokaudessa vuonna 2050 suhteessa hankesuunnitelmaan 2023. Kuormitus huipputuntina vuonna 2050 väheni 60 matkustajalla, eli 10 matkustajalla per vuoro vilkkaimman tunnin aikana.

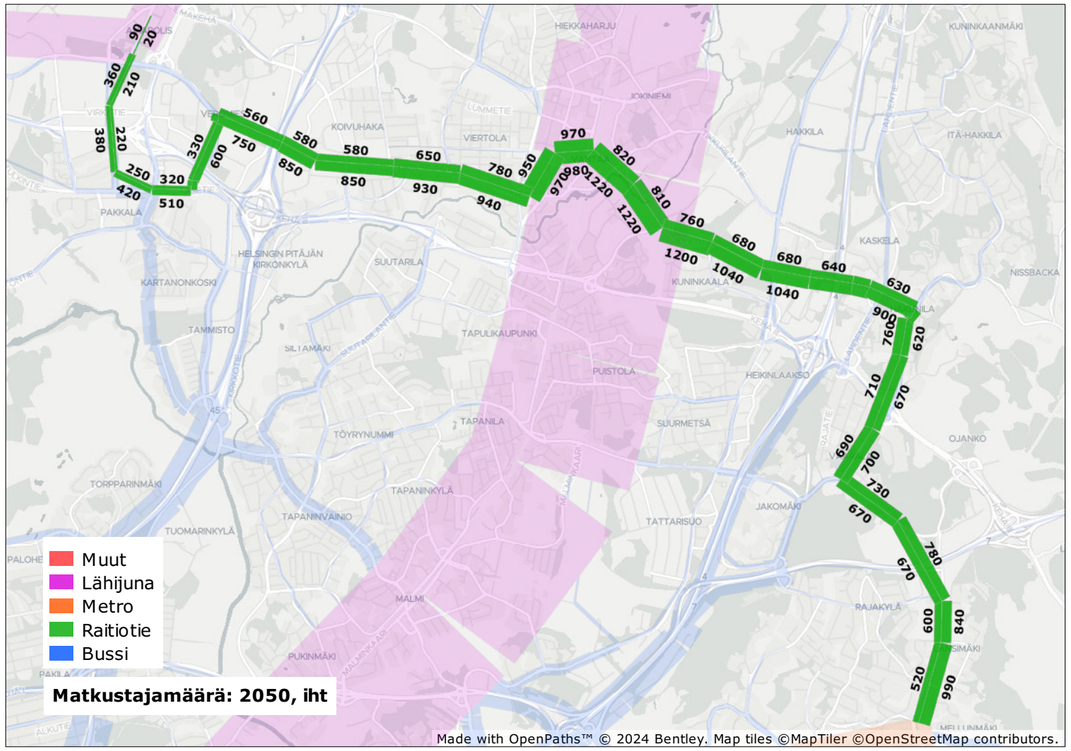
LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

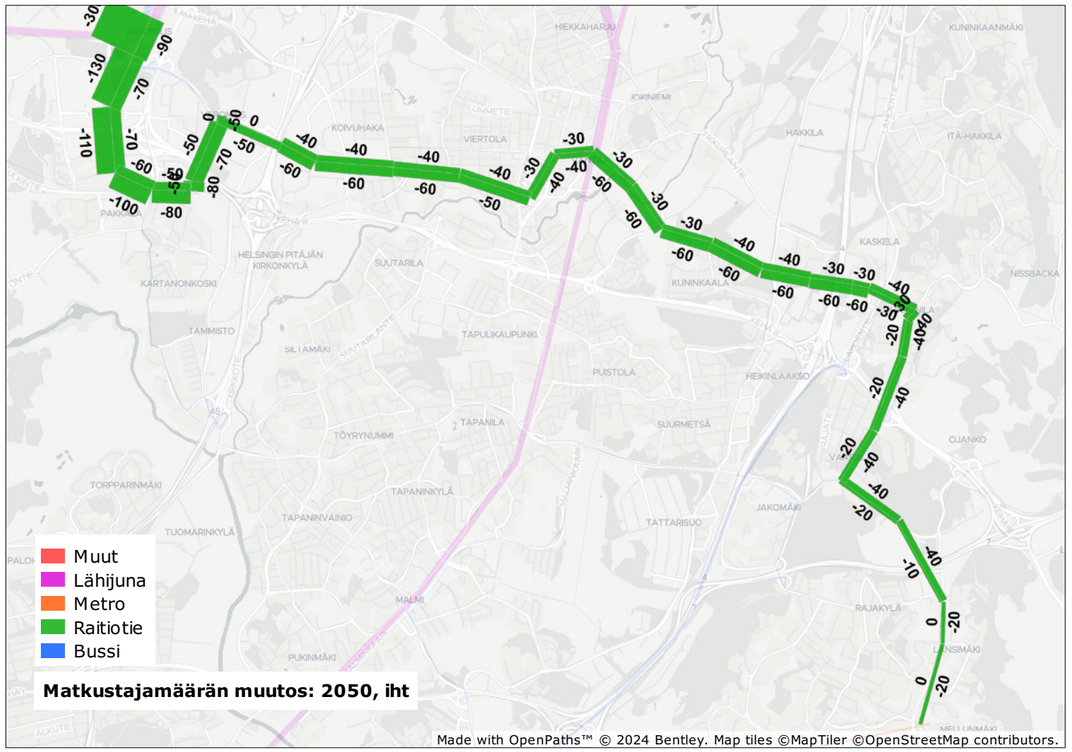
Kuva 3.1 Ennustetut matkustajamäärät ratikalle iltahuipputunnille vuonna 2030.

Kuva 3.2 Ennustettu matkustajamäärien muutos iltahuipputunnille vuonna 2030 verrattuna hankesuunnitelmaan 2023.

Kuva 3.3 Ennustetut matkustajamäärät iltahuipputunnille vuonna 2050.

Kuva 3.4 Ennustettu matkustajamäärien muutos iltahuipputunnille vuonna 2050 verrattuna hankesuunnitelmaan 2023.

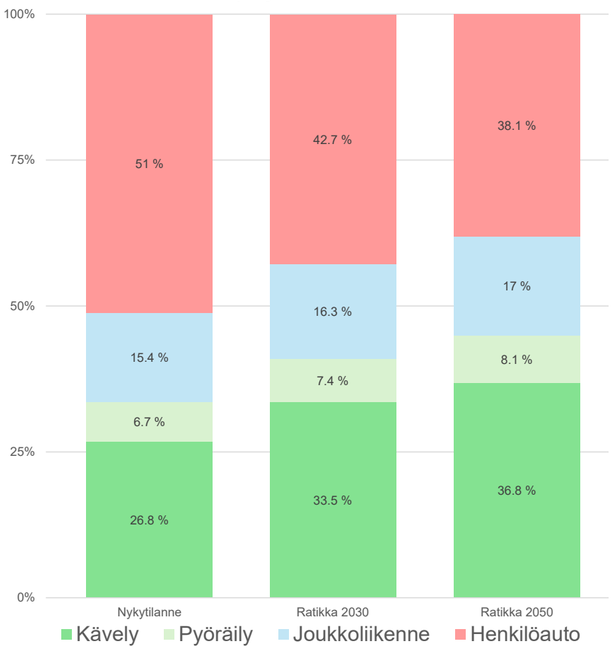
Kulkutapajakauma

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikan myötä matkat ratikan varrella painottuvat kestäviin kulkutapoihin (kävely, pyöräily, joukkoliikenne). Kävelyn ja pyöräilyn osuudet tehdyistä matkoista kasvavat maankäytön tiivistyessä, koska useammalle matkalle on tarjolla kohteita lähellä kotia tai työpaikkaa. Joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa edelleen palvelutason parantuessa. Kulkutapaosuuksien muutos on nähtävissä kuvassa 3.5.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Hankkeen muutokset ovat kulkutapajakaumaan prosentin sadasosia, eivätkä ne muuta vuoden 2023 hankesuunnitelman arvioita kulkutapajakaumasta.

Kuva 3.5 Ratikan kaavarunkoalueen (noin 800 m etäisyydellä linjauksesta) matkojen kulkutavat. Matkoihin sisältyvät tarkastelussa kaikki kaavarungon alueelta lähtevät ja muualta Helsingin seudulta saapuvat matkat.

Saavutettavuus

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Saavutettavuus paranee nykytilaan nähden hankkeen myötä sekä maankäytön tiivistymisen kautta että raitiotien tarjoamien parempien yhteyksien ja palvelutason kautta. Toimintojen sekoittuneisuus ja erilaisten palveluiden määrän kasvu parantaa saavutettavuutta. Tiivistyminen, hyvät liikenneyhteydet ja laadukas ympäristö yhdessä mahdollistavat enemmän erilaisia toimintoja lähelle. Työvoiman saavutettavuus kasvaa; raitiotien myötä joukkoliikenne on luotettavampaa ja nopeampaa, minkä vuoksi työmatka-ajat lyhenevät ja yritykset voivat saada työntekijöitä laajemmalta maantieteelliseltä alueelta. Työvoimasaavutettavuuden parantuminen on merkittävä tekijä erityisesti työvoimaintensiivisten alojen näkökulmasta. Raitiotien tuottamilla hyödyillä on siten vaikutusta raitiotiekäytävän vetovoimaisuuteen yritystoiminnan sijaintipaikkana suhteessa muuhun Helsingin seutuun.

Joukkoliikenteen palvelutason ja yhteyksien näkökulmasta raitiotie parantaa erityisesti joukkoliikenteen matka-aikaa, liikennöinnin luotettavuutta ja kapasiteettia. Samalla raitiotie pidentää kävelymatkoja pysäkille siellä, missä pysäkkivälit harvenevat. Suurin matka-aikahyöty syntyy Tikkurilassa, jossa tunneli säästää noin 5 minuuttia matka-ajassa nykytilaan verrattuna. Suurimmat saavutettavuushyödyt taas saadaan niillä alueilla, jotka jäävät raskaan raideliikenteen pysäkkien väliin. Näillä alueilla raitiotieliikenteen nopeus ja parantunut täsmällisyys helpottavat erityisesti vaihdollisten matkojen tekemistä, ja mahdollistavat yhä useampien eri kohteiden saavuttamisen joukkoliikenteellä. Saavutettavuutta on kuvattu tarkemmin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Vaikutukset saavutettavuuteen ovat suurimmat Tietotiellä, jossa raitiotiepysäkki jää aiempaa kauemmas, sekä lentoaseman alueella, mistä raitiotie poistuu kokonaan. Raitiotien käyttö on kuitenkin liikenne-ennusteen perusteella näillä alueilla muita alueita vähäisempää, vaikka alueen olikin arvioitu kehittyvän ratikan vaikutuksesta voimakkaasti. Saavutettavuus lentokentälle, joka on tärkeä kohde myös kansallisella tasolla, heikkenee ratikan poistumisen myötä. Tietotie ja lentoaseman alue jäävät hankkeen muutosten jälkeenkin kuitenkin erinomaisen juna- ja bussiliikenteen palvelutason piiriin.

Hakunilassa Langiksennitty (ent. bussivarikon alue) jää edelleen muusta kaupunkirakenteesta eriytyneeksi Lahdentien siirron jäädessä toteutuksesta pois. Nykyinen Lahdentie ramppeineen ja Kyytitien silta muodostavat estevaikutuksen alueen ja Hakunilan keskustan välille.

Rajakylän pysäkin siirto Maratontien eteläpuolelle parantaa pysäkin saavutettavuutta nykyisiltä asuinalueilta. Tuusulanväylän pysäkin siirto parantaa saavutettavuutta viereisille asuin- ja työpaikka-alueille. Toisaalta Tuusulanväylän pysäkkien siirto sekä Lahdenväylän ja Porvoonväylän vaihtopysäkkien jääminen ilman valtion budjettia ja toteutusta heikentää seudullista kytkeytyvyyttä ja matkoja kehyskunnista ratikan alueelle. Kokonaisuudessaan saavutettavuuden painopisteet muuttuvat pysäkkien siirtojen myötä, jolloin pysäkit ovat lähempänä osaa asuinalueista ja kauempana muista asuinalueista.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Vaihdot

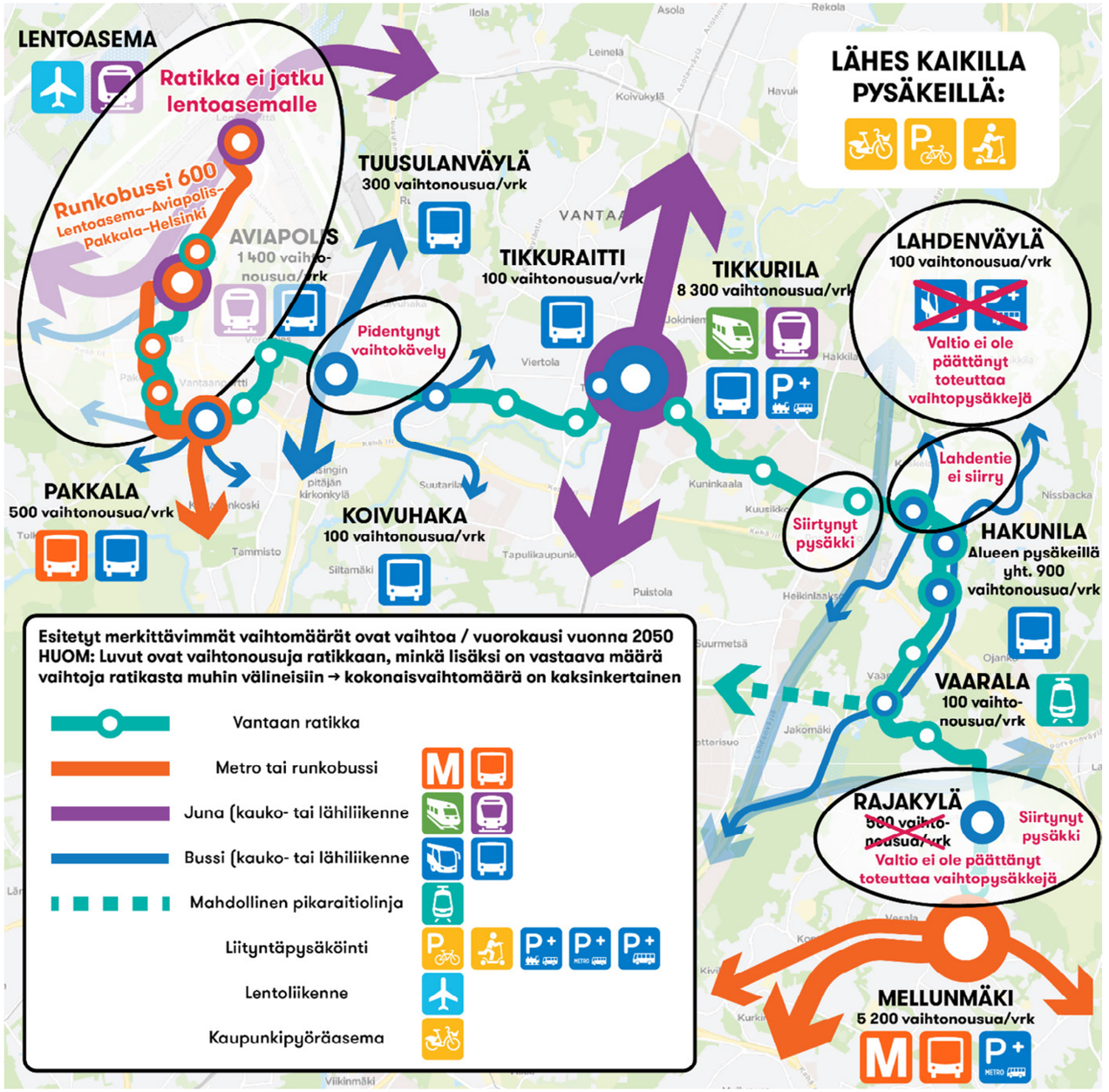
Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikalla tehtävistä matkoista noin 40 % on liikennemallinnuksen mukaan vaihdollisia. Mallinnuksen perusteella raitiotien myötä joukkoliikenteen matkustus painottuu ratikan alueella suorista bussiyhteyksistä enemmän vaihdollisiin matkoihin, sillä matkustajat pääsevät kätevämmin kohteeseensa vaihtamalla kulkuvälinettä kuin käyttämällä suoraa bussiyhteyttä. Vaikka vaihdot tuottavat pientä haittaa matkustajille, runkoyhteyksien ja niiden välillä tapahtuvien vaihtojen kautta voidaan tarjota kattavammin palveleva joukkoliikenteen verkosto kuin yksittäisillä suorilla bussiyhteyksillä. Tässä kokonaisuudessa vaihtosolmujen merkitys osana liikenneverkon toimintaa korostuu aiempaa enemmän.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Matkustamisen helppous ratikalla heikentyy hieman lentoaseman vaihtosolmun jäädessä pois ja muutamien vaihtokävelyetäisyyksien pidentyessä. Toisaalta muutokset osuvat pienen käyttäjämäärän vaihtoyhteyksiin. Ratikka ei hankemuutoksen myötä vie matkustajia lentokentälle asti, vaan lentokentälle suuntaaville ratikan alueelta matkaan tulee väistämättä lisävaihto verrattuna aikaisempaan suunnitelmaan. Ratikkamatkoilla tehtävistä vaihdoista edelleen suurimman osan arvioidaan tapahtuvan Tikkurilassa, Mellunmäessä, Aviapoliksessa ja Pakkalassa, joissa on edelleen erinomaiset puitteet vaihdoille. Vaihtojen määrää muilta kulkuvälineiltä ratikkaan ja vaihtopaikkojen muutoksia hankkeen muutosten myötä on kuvattu kuvassa 3.6.

Matkat lentoaseman ja raitiotien pysäkkien välillä edellyttävät vaihtoa lentoasemalle suuntautuvaan bussiliikenteeseen, esimerkiksi runkobussilinjaan 600. Runkobussilinja 600 kulkee ratikan rinnalla Pakkalasta Aviapoliksen keskustaan.

Kuva 3.6 Merkittävimmät vaihtomäärät muista joukkoliikenneyhteyksistä ratikkaan vuonna 2050, sekä ympyröitynä muutokset vaihtoyhteyksiin verrattuna hankesuunnitelmaan.

Tuusulanväylän ratikkapysäkki siirtyy Tuusulanväylän päältä sen itäpuolelle. Muutos pidentää kävelymatkaa Tuusulanväylän länsipuolella olevalle eteläsuunnan bussipysäkille noin 50 metriä ja lyhentää matkaa Koivuhaan työpaikka-alueille vastaavan metrimäärän. Tuusulanväylän pysäkin siirto mahdollistaa ratikkahankkeen edullisemmat toteutuskustannukset.

Lahdenväylän ratikkapysäkki siirtyy noin 100 metriä länteen. Pysäkin siirto mahdollistaa paremman palvelun Porttipuiston ja Hakkilankallion alueille, joilla on suurempi käyttäjäpotentiaali kuin mahdollisella bussivaihtoyhteydellä. Muutos pidentäisi kävelymatkaa mahdollisille Lahdenväylän bussipysäkeille, jos ne päätetään toteuttaa. Lahdenväylän bussipysäkit ovat valtion hanke, joka ei ole saanut rahoitusta toteuttamiselle raitiotiehankkeen yhteydessä.

Lahdentietä ei siirretä, ja siksi Lahdentien bussipysäkit jäävät nykyisille paikoilleen Lahdentielle, ja Kyytitiellä ratikkapysäkit sijoittuvat Kaskelan asuinalueen kohdalle palvellen siihen liittyvää maankäyttöä. Tämä pidentää vaihtomatkaa Kyytitien suuntaisilta linjoilta Lahdentien suuntaisille. Vaihtoyhteys pitenee hankesuunnitelman mukaisesta 50 – 70 metristä vaihtosuunnasta riippuen 330 – 480 metriin. Myös vaihdot ratikasta Lahdentien suuntaisiin busseihin pitenevät samassa suhteessa.

Rajakylän pysäkki, joka on Porvoonväylää lähin ratikkapysäkki, on päätetty siirtää noin 150 metriä etelään. Pysäkin siirto mahdollistaa paremman palvelun Länsimäen ja Rajakylän alueille, joilla on suurempi käyttäjäpotentiaali kuin bussivaihtoyhteydellä. Muutos pidentäisi kävelymatkaa mahdollisille Porvoonväylän bussipysäkeille, jos ne päätetään toteuttaa myöhemmin. Muutos pidentää myös kävelyetäisyyttä Länsimäen kaavarungossa suunnitellulle uudelle asuinalueelle Porvoonväylät bussipysäkit ovat valtion hanke, joka ei ole saanut rahoitusta toteuttamiselle raitiotiehankkeen yhteydessä.

Liikkumisen turvallisuus ja esteettömyys

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Hankkeella on laajoja positiivisia vaikutuksia liikkumisen turvallisuuteen, kun pyöräliikenteen ja jalankulun olosuhteita kehitetään ja kulkumuotojen erottelua parannetaan. Ratikan myötä suojatieylitysten turvallisuus paranee, kun ajoneuvoliikenteen nopeuksia hillitsevien keskisaarekkeiden ja kavennusten määrä suojateillä lisääntyy. Liikennevalo-ohjattujen risteysten määrä lisääntyy ratikan myötä. Liikennevalo-ohjaus on suunniteltu lähes kaikkiin sellaisiin risteyksiin, joissa raitiotie risteää autotien kanssa, mikä vähentää liikenneonnettomuuksien riskiä. Liikennevalo-ohjatut suojatiet tulevat myös jokaisen ratikkapysäkin yhteyteen.

Liikennemallinnuksen mukaan ratikan rakentaminen vähentää ajoneuvoliikenteen määrää seudullisesti verrattuna tilanteeseen ilman ratikkaa ja siirtää sitä vähemmän onnettomuusherkille väylätyypeille, jonka myötä myös liikenneonnettomuuksien määrää vähenee. Onnettomuuksien määrä vähenee ennusteiden mukaan noin 0,5 onnettomuudella vuodessa vuonna 2030 ja 3,5 onnettomuudella vuodessa vuonna 2050. Määrät perustuvat Helmet-liikenne-ennustemallilla arvioituun ajoneuvoliikennemäärän pienenemiseen. Ajoneuvoliikenteen määrän väheneminen vähentää myös terveydelle haitallisia ajoneuvoliikenteen päästöjä. Nämä hyödyt myös jakautuvat seudullisesti, sillä itse ratikkakäytävässä asukasmäärä ja sitä myötä automatkat lisääntyvät.

Ratikka parantaa liikkumisen esteettömyyttä, kun pysäkit ja niiden läheisyydessä olevat bussipysäkit ja suojatiet rakennetaan esteettömyyden erikoistason mukaisesti. Liikuntarajoitteisille ja esimerkiksi lastenrattaiden kanssa kulkeville ratikkaan siirtyminen ja ratikasta poistuminen on helpompaa kuin bussiin nouseminen tai sieltä poistuminen. Ratikka pysähtyy aivan reunakiven viereen, jolloin siihen on aidosti esteetön kulku.

Ratikan ympäristö paranee muiltakin osin, kun ympäristöä rakennetaan laajemminkin nykyisten esteettömyyskriteerien mukaisesti. Näköesteiset huomioidaan ääniopasteilla ja pysäkeillä kulkua ohjaavilla raidoilla ja pysäkkialueen reunasta varoittavilla betonikiviraidoilla. Ratikka siis edistää edelleen useiden ihmisryhmien itsenäistä liikkumista julkisilla kulkuvälineillä ja parantaa kaupunkilaisten yhdenvertaisia liikkumismahdollisuuksia. Ratikan pysäkkikuulutukset, jokaiselle pysäkille suunnitellut aikataulunäytöt ja solmu- ja keskushubien pysäkkien yhteyteen suunnitellut vaihtoaikataulunäytöt helpottavat ratikalla matkustusta ja lisäävät esteettömyyttä. Lisäksi ratikkapysäkit ovat helposti havaittavia, ja ratikan reitti selkeä ja helposti hahmotettava.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Nyt hankkeeseen tehdyt muutokset pienentävät positiivisia turvallisuusvaikutuksia. Muutokset ovat alueellisesti erilaisia, eli joillakin alueilla on päivitetyssäkin hankesuunnitelmassa erinomaiset yhteydet, kun taas toisilla niitä on karsittu enemmän. Hankkeen laajuutta supistetaan niin, että olosuhteita kehitetään vähemmän, jolloin kulkumuotojen erittelyä on vähemmän ja kulkureitit risteävät useammin ajoradan tai raitiotien kanssa. Tällä on vaikutusta erityisesti niihin ihmisryhmiin, joilla on liikkumisen haasteita. Kaikki hankesuunnitelman 2023 mukaiset yhteydet ja parannukset on kuitenkin mahdollista toteuttaa myöhemmin, vaikka niitä ei tämän hankkeen yhteydessä toteutettaisi. Näille ratikkahankkeesta erillisille kokonaisuuksille ei kuitenkaan ole laskettu kustannuksia.

Ajoneuvoliikenteen turvallisuutta lisäävä vaikutus pienenee liikennemallinnuksen mukaan hankkeen muutosten takia noin 0,4 onnettomuudella vuodessa vuonna 2030 ja 0,5 onnettomuudella vuodessa vuonna 2050. Tämä johtuu pienemmästä siirtymästä autoilusta muihin turvallisempiin kulkumuotoihin sekä maankäytön muutoksen vaikutuksesta: kun asutus on vähemmän keskittynyttä, kasvaa autoilun suorite.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Seuraavilla osuuksilla on tunnistettavissa heikennyksiä liikenneturvallisuuteen ja esteettömyyteen verrattuna vuoden 2023 hankesuunnitelmaan:

- **Tietotie ja Aviabulevardi:** Yhteyksiä Turbiinitiestä pohjoiseen ei kehitetä. Aviabulevardin länsireunan yhteydet säilyvät nykyisinä ja erottelua jalankulun ja pyöräliikenteen välillä ei tehdä.
- **Muura ja Pakkala:** Muuranraition itäpuolen ja Väinö Tannerin tien eteläpuolen yhteydet toteutetaan yhdistettyinä jalankulun ja pyöräliikenteen väylänä. Tasetien eteläpuolelle ei toteuteta uutta jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyttä.
- **Rälssitie ja Tikkurilantie:** Rälssitien länsilaita Äyritiestä pohjoiseen säilyy nykyisenä yhdistettynä jalankulun ja pyöräliikenteen väylänä. Tikkurilantien eteläpuolella jalankulun ja pyöräliikenteen yhteys säilyy nykyisenä, ja pohjoispuolelle toteutetaan hankesuunnitelman mukainen yhdistetty jalankulun ja pyöräliikenteen väylä.
- **Tikkurilan keskusta:** Ratikan itäpuolella Tikkurilantien ja Jokiniemenkadun välillä ei hankkeen yhteydessä toteuteta kävelyn ja pyöräliikenteen väyliä, vaan nykyiset yhteydet säilyvät ennallaan.
- **Kyytitie:** Kyytitien pohjoislaidan länsiosassa säilyy nykyinen yhteys ulkoilureitin alikululle. Ulkoilureitin alikululta lähes Vanhalle Porvoontielle saakka Kyytitien pohjoispuolen yhteyksiä ei toteuteta, ja nykyinen yhteys Kanervantien ja Vanhan Porvoontien välillä poistuu. Tämä lisää ylitystarpeita ajokaistojen ja raitiotien yli. Vanha Porvoontie – Liinakkokuja -väli jää Kyytitien pohjoisreunalla nykyiselle tasolle.
- **Hakunilantie:** Yhteyttä Hakunilantien länsipuolelle ostoskeskukselta Hepokujalle ei toteuteta. Tämä lisää ylitystarpeita ajokaistojen ja raitiotien yli. Hakunilantien länsipuolelle toteutetaan vain lyhyille osuuksille eroteltua jalankulun ja pyöräliikenteen väylää. Hakunilantien länsipuolen eteläpäässä nykyinen yhteys poistuu, joka lisää ylitystarpeita ajokaistojen ja raitiotien yli. Hakunilantien itäpuolella säilytetään pääosin nykyistä jalankulun ja pyöräliikenteen väylää.
- **Tilustie ja Länsimäentie:** Tilustien itälaidan yhteyttä ei toteuteta, eli nykytila säilyy. Uutta yhteyttä ei toteuteta kadun itäpuolelle Fazerintiestä Rajakentäntielle, ja länsipuolelle Rajakentäntiestä Keihästielle. Yhteyksien puuttuminen lisää ylitystarpeita ajokaistojen ja raitiotien yli. Maratontien eteläpuolen ylikulkusilta poistetaan.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Pyöräliikenne ja kävely

Pyöräliikenteen yhteydet

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Maankäytön kehittyminen ratikkakäytävän varrella entistä monipuolisempina palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueina luo edellytykset kävellen ja pyörällä tehtävien matkojen lisääntymiselle sekä parantaa lähipalveluiden saavutettavuutta kävellen ja pyörällä. Hankkeessa toteutetaan uusia baanayhteyksiä sekä pyöräliikenteen tavoiteverkon parannuksia.

Pyöräliikenteen baanaa toteutuu Toisellesavulle, Osuustielle ja Kyytitielle välille Heidehofintie – Porttisuontie. Baanaa toteutetaan hankkeessa yhteensä 2,3 kilometriä. Baanojen lisäksi ratikan myötä toteutuu tavoiteverkossa määritettyjä pääpyöräreittejä I ja II, jotka ovat myös laadultaan korkeatasoisia ja käyttäjämääriltään suhteellisen korkeita pyöräliikenteen reittejä. Ratikan myötä rakennettavat tai parannettavat pääpyöräreitit I ja II sijaitsevat Rälssitiellä, Kielotiellä, Jokiniemenkadulla, Fazerintiellä sekä Länsimäentiellä Rajakentäntieltä etelään. Näille reiteille eroteltua pyörätietä ja jalkakäytävää rakentuu noin 2,7 km ja yhdistettyä pyörätietä ja jalkakäytävää noin 0,5 km. Fazerintien pohjoisreuna on näistä uusi yhteys, ja kaikki muut ovat laatutasoltaan parannettavia, jo olemassa olevia yhteyksiä.

Eroteltuja jalankulun ja pyöräliikenteen osuuksia toteutetaan Toisellesavulle ja Osuustielle, Rälssitielle, Kielotielle, Kyytitielle Jokiniemenkadun ja Porttisuontien välille, pienille osuuksille Hakunilantietä, Fazerintielle ja Länsimäentielle. Näistä Kielotielle ja Fazerintielle toteutetaan erotellut väylät molemmille puolille katua, ja muilla osuuksilla vain toiselle puolelle.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Osa pyöräliikenteen ja kävelyn yhteyksistä jää erikseen toteutettavaksi. Pyöräliikenteen ja kävelyn yhteyksiä jätetään hankkeessa toteuttamatta niin, että hankesuunnitelman mukaiset vaikutukset eivät pyöräliikenteen ja kävelyn osalta koko laajuudessaan toteudu. Muutokset heikentävät pyörällä liikkumisen sujuvuutta sekä kävelyn turvallisuutta ja miellyttävyyttä. Osa reiteistä jää katkonaisiksi, eikä hankkeella saavuteta aikaisemmin suunniteltuja yhtenäisiä pyöräilyreittejä. Valtio ei MAL-sopimusneuvotteluissa hyväksynyt 12 miljoonan euron edestä hankesuunnitelman kustannuksia pyöräliikenteen baanoihin ja taiteeseen liittyen. Osa suunnitelmaratkaisuihin tehdyistä muutoksista siis suoraan johdu allianssin säästötoimista.

Pyöräliikenteen baanaa ei toteuteta hankkeessa Tietotielle, Tikkurilantielle eikä Kyytitielle välille Porttisuontie - Hakunilantie. Tämä vähentää siirtää baanaverkoston toteutusta tulevaisuuteen noin 5,8 kilometrillä vuoden 2023 hankesuunnitelmaan verrattuna. Kyytitien eteläpuolella ei ole nykytilassakaan pyörätietä välillä Porttisuontie-Lahdentie, eli 600 metrin osuus kadun toisella laidalla jää kokonaan ilman pyöräily-yhteyttä, kun baanaa ei toteuteta.

Baanojen lisäksi hankesuunnitelman mukaisia muita pääpyöräreittejä ei toteuteta Väinö Tannerin tiellä, Tasetiellä, Hakunilantiellä, Kuussillantiellä eikä Länsimäentiellä välillä Fazerintie-Rajakentäntie. Näistä Tasetien eteläpuoli, Kyytitien eteläpuoli sekä Länsimäentien itäpuoli ovat osuuksia, joilla ei nykyään ole yhteyttä, ja joille sitä ei hankkeen myötä toteuteta. Tämä siirtää baanojen lisäksi pääpyöräverkoston toteutusta tulevaisuuteen noin 8,6 kilometrillä vuoden 2023 hankesuunnitelmaan verrattuna.

Nykyisistä pyöräliikenteen ja jalankulun yhteyksistä poistuvat hankkeen toteutuksen myötä Kyytitien pohjoispuolen yhteys Kanervantien ja Keskon itäisen ajoliittymän välillä, sekä Hakunilantien länsipuolen yhteys Kirkkokujan ja Kuussillantien välillä. Molemmat yhteydet voidaan palauttaa myöhemmin. Kyytitien osalta syynä yhteyden poistolle on Keskon ajoliittymä, jossa on vilkasta tavaraliikennettä. Raitiotien toteutuksen myötä jalankulun ja pyöräliikenteen yhteys siirtyisi lähemmäs Keskon porttia, jolloin kuorma-autot voivat välillä jäädä odottamaan portista pääsyä pyörätielle aiheuttaen mahdollista kulkua raitiokiskojen yli ja liikenneturvallisuusriskin.

Pyöräpysäköinti, kaupunkipyörät ja sähköpotkulautojen pysäköintialueet

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Lähes jokaiselle ratikan pysäkille muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta on suunniteltu pyöräpysäköintipaikkoja, kaupunkipyöräasema sekä sähköpotkulautojen pysäköintialue. Hankkeessa on määritelty, että jokaisen raitiotiepysäkin yhteyteen pyritään toteuttamaan pysäköintitilat 20 polkupyörälle, 20 kaupunkipyörälle sekä vähintään 12 potkulaudalle.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Pysäköintiä toteutetaan vähemmän. Kaikkea vuoden 2023 hankesuunnitelmassa esitettyä pysäköintiä ei ole järkevä toteuttaa ennen kuin ympäristön maankäyttö on kehittynyt. Osalle pysäkeistä pysäköinnin toteuttaminen ei todennäköisesti ole tilan tai kustannusten takia mahdollista, ja pysäköintipaikat jäävät kaupungin suunniteltavaksi ja toteutettavaksi myöhemmin. Pysäköinti voidaan tilan salliessa suunnitella jatkossa myös risteäville kaduille. Tämä tarkentuu suunnittelun edetessä.

Maankäytön kehittyessä pysäkkien ympärillä on syytä varmistaa riittävät tilat pyöräpysäköinnille ja liikkumisen palveluille. Hankesuunnitelmaa pienemmän pysäköintipaikkamäärän vaikutuksena voi olla matkaketjujen heikentyminen siellä missä pysäköintitilat eivät riitä, pysäkin vaikutusalueen pieneneminen jos esim. pyöräpysäköinnin riittävyyteen ei voi kauempaa tullessa luottaa, sekä liikenneturvallisuusongelmat, kun polkupyöriä ja potkulautoja pysäköidään esimerkiksi pyöräteille. Osaltaan toimivat matkaketjut myös mahdollistavat maankäytön kehittymisen, jolloin pyöräpysäköintiä voi olla mielekästä toteuttaa myös ennen sen tarpeen realisoitumista.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Ajoneuvoliikenne

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ajoneuvoliikenteen osalta raitiotien vaikutukset johtuvat liikennejärjestelyiden muutoksista ja autoliikenteen matkamäärien sekä ruuhkautumisen muutoksista. Raitiotie sijoittuu edelleen pääsääntöisesti omille kaistoilleen, jolloin autot ja ratikat kulkevat toisistaan erillään. Sekaliikennekaistat autojen kanssa toteutetaan Osuustielle, Rälssitielle ja Kielotielle. Bussipysäkkien parantaminen ratikkapysäkkien rinnalla luo laadukkaampia ja esteettömämpiä bussipysäkkejä.

Autoliikenteen järjestelyt muuttuvat nykytilaan nähden vähäisesti. Autoliikenteen kaistamäärät säilyvät pääosin nykyisellään. Poikkeuksia ovat Kielotie Lummekujan ja Tikkurilantien välillä sekä Tikkurilantie Osmankäämintien ja Kielotien välillä, jotka kaventuvat nykyisestä 2+2-kaistasta 1+1-kaistaan. Joissakin paikoissa autoliikenteen reitit muuttuvat. Henkilöautoliikenteen läpiajo kielletään Aviabulevardin pohjois- ja eteläosassa, Toinen savu -kadun eteläosassa sekä Tasetieltä pohjoiseen Rälssitielle. Puutarhatie katkaistaan autoliikenteeltä Tikkurilantien eteläpuolella ja Neilikkatie katkaistaan Kielotien molemmilta puolilta. Liikennevalojen määrä ratikan varrella kasvaa nykyisestä, kun ratikkareitin liittymät ovat pääsääntöisesti valo-ohjattuja. Hakunilantien autoliikenteen kaistat kapenevat Kehä III:n pohjoispuolella.

Autoliikenteen matkamäärien ja ruuhkautumisen osalta raitiotien vaikutukset riippuvat valitusta tarkastelualueesta. Vantaalla ja ratikkakäytävällä asukas- ja työpaikkamäärien oletetaan kasvavan raitiotien myötä, mikä kasvattaa samalla autoliikenteen kokonaismääriä kulkutapasiirtymistä huolimatta. Sen sijaan liikennemallinnuksen mukaan seudullisesti autoilu vähenee verrattuna tilanteeseen ilman ratikkaa, mikä johtuu mm. kaupunkirakenteen tiivistymisestä, jolloin matkat suuntautuvat lähemmäs. Automatkojen määrän kasvu aiheuttaa autoliikenteen vähäistä ruuhkautumista. Ajonopeudet laskevat hieman iltapäivän ruuhkaisimman tunnin aikana. Ruuhkautuminen kattaa vain hyvin pienen osuuden tie- ja katuverkosta, mutta viiveet kasvavat näillä rajatulla alueella ilmenevillä ruuhkautuneilla osuuksilla merkittävästi. Autoliikenteen paikallinen ruuhkautuminen vaikuttaa myös bussien matka-aikaan ruuhkatunteina.

Helsingin seudun laajemmassa tarkastelussa ratikka vaikuttaa ajoneuvoliikenteen kulkutapaosuuteen ja sitä kautta ruuhkien vähenemiseen. Tämä johtuu kaupunkirakenteen tiivistymisestä ja joukkoliikenteen palvelutason paranemisesta. Seudullisella tasolla autoliikenteen suorite pienenee vuodessa 4,2 miljoonaa ajoneuvokilometriä vuonna 2050 ja automatkoja tehdään vuorokausitasolla noin 1300 matkaa vähemmän, jolloin myös autoliikenteen ruuhkautuminen on vähäisempää.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Liikennemallinnuksen mukaan henkilöautoliikenne ei vähene niin paljon kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa. Ajoneuvosuoritteen vähenemä vuonna 2050 on 0,8 miljoonaa kilometriä vuodessa pienempi kuin hankesuunnitelmassa 2023 verrattuna tilanteeseen ilman ratikkaa. Vuorokaudessa automatkoja on vuonna 2050 noin 100 enemmän kuin hankesuunnitelmassa 2023 verrattuna tilanteeseen ilman ratikkaa.

Lisäksi ajoneuvoliikenteelle aiheutuu seuraavassa kuvattuja vaikutuksia verrattuna 2023 hankesuunnitelmaan. Vaikutukset on tehty asiantuntija-arvioina, eikä esimerkiksi liikennemallin perusteella.

- Liikenne sujuvoituu Tietotiellä ja Teletiellä, kun raitiotien linjan lyhentämisen myötä kadulle ei toteuteta lisää liikennevaloja. Toisaalta liikenteen sujuvuus sivukaduilta voi tämän myötä heiketä.
- Tikkurilantien ja Aviabulevardin liittymään toteutetaan nelihaaraliittymä kiertoliittymän sijaan. Muutos ei vaikuta liittymän toimivuuteen.
- Tikkurilantiellä Tuusulanväylän itäpuolella autokaistoihin tulee nykyistä enemmän mutkia raitiotielinjan siirtyessä kadun puolelta toiselle.
- Plootukadun varren pysäköintipaikkoja ei toteuteta hankkeessa, mutta ne voidaan toteuttaa muulla rahoituksella myöhemmin.
- Tikkurilantiellä ajoneuvoliikenteelle aiheutuu hidastusta siitä, kun raitiotie siirtyy lännestä tullessa kadun pohjoisreunasta keskelle Ohtolankadun liittymässä, ja siitä eteläreunaan Niittytien liittymässä. Tällä on vaikutusta myös erikoiskuljetuksiin.
- Lahdentien siirtoa ja siihen liittyvää uutta valo-ohjausta ei toteuteta. Tämä johtaa viiveisiin Kyytitietä suoraan kulkevilla, kun kääntymiskaistoja Lahdentien suuntaan ei toteuta, ja viiveisiin kääntyvillä suunnilla idästä ja etelästä. Nämä viiveet voivat vaikuttaa myös Hakunilantiellä liikennettä lisäävästi, kun yhteys Kehä III:lle Hakunilan pohjoisosista ei ole sujuvin Lahdentien kautta vaan Hakunilantietä etelään. Lahdentietä suoraan kulkeva ajoneuvoliikenne on sujuvampaa, kun tasoliittymää Kyytitien kanssa ei toteuteta. Liikenteen ohjaaminen esimerkiksi Hakunilantieltä on vaikeampaa, kun Lahdentien muutokset eivät toteudu. Lahdentien siirto voidaan toteuttaa myöhemmin kaupungin muulla rahoituksella.
- Hakunilantiellä autoliikenne voi sujuvoitua vuoden 2023 hankesuunnitelmaan nähden, kun ajokaistat on sijoitettu vierekkäin ja raitiotie kadun reunaan. Tällöin esimerkiksi ajoratapysäkille jäävien bussien ohittaminen on helpompaa.
- Hankesuunnitelman mukaisessa ratikkahankkeessa perusparannettiin kaikki ratikkakadut. Hankkeen muutosten mukaan joitain osuuksia ei paranneta, joka johtaa uusiin työmaihin ja työnaikaisiin viiveisiin tulevaisuudessa, kun katujen perusparannus on tarpeen.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

- Länsimäentien ja Maratontien kiertoliittymä pyritään säilyttämään, eikä sen tilalle toteuteta valo-ohjattua nelihaaraliittymää kuten vuoden 2023 hankesuunnitelmassa. Muutos voi sujuvoittaa ajoneuvoliikennettä etenkin niinä aikoina, kun liittymää ei suljeta valoin raitiovaunun kulkiessa liittymän läpi.
- Autoliikenteen liityntäpysäköintiä suunniteltiin hankkeen ulkopuolella Lahdenväylälle suunniteltujen vaihtopysäkkien yhteyteen, mutta tällä hetkellä vaihtopysäkit ja pysäköinti eivät ole toteutumassa.

Bussiliikenteelle asiantuntija-arvioina aiheutuvia vaikutuksia ovat edellä kuvattujen lisäksi:

- Lentoaseman bussiterminaalin toimivuus ei häiriinny raitiotien rakennustöistä.
- Bussit kiertävät matkalla lentoasemalle Turbiinitien kautta heikentäen palvelutasoa.
- Tuusulanväylän bussipysäkkien vaihtoyhteys ratikkapysäkille pidentyy hieman.
- Kyytitiellä Keskon ajoliittymän bussipysäkit poistetaan, ja Tukkukaupankujan kohdalla kadun eteläpuolella oleva bussipysäkki siirretään aiempiin suunnitelmiin nähden itään Kanervantien kohdalle. Keskon ajoliittymän pysäkit ovat vähäkäyttöisiä ja niiden maankäytön saavutettavuus on heikko, jonka myötä pysäkkien poiston vaikutus on liikenteellisesti pieni. Keskon alueen saavuttaa hyvin myös Vanhan Porvoontien liittymän pysäkeiltä. Tukkukaupankujan pysäkin siirto Kanervantien itäpuolelle kokoaa alueen bussipysäkit samaan paikkaan selkeyttäen pysäkkien käyttöä ja helpottaen vaihtoja.
- Lahdenväylän länsipuolen bussipysäkit siirretään Porttisuontien liittymän länsi- ja itähaaroille, kun ne vuoden 2023 hankesuunnitelmassa olivat molemmat itähaaralla. Tämä sujuvoittaa bussiliikennettä, ja lyhentää kävelymatkaa pysäkille esim. Ikean suunnasta.
- Valtio ei ole osoittanut budjettia Lahdenväylälle ja Porvoonväylälle suunnitelluille vaihtopysäkeille, joten niitä ei toistaiseksi toteuteta. Tämä heikentää vaihtoyhteyksiä ja seudullista joukkoliikenneverkostoa.
- Lahdentietä ei siirretä, jonka takia vaihtopysäkit säilyvät Lahdentien varrella. Nykyiset näitä pysäkkejä lähimmät pysäkit Kyytitiellä Liinakkokujan kohdalla poistuvat, joten vaihtoyhteys Lahdentielle toteutuu Kaskelan kohdan bussipysäkkien kautta. Vaihtoyhteys muodostuu nykyistä pidemmäksi.
- Bussipysäkkiä Länsimäentielle Porvoonväylän pohjoispuolelle ei hankkeessa toteuteta, sillä pysäkki oli yhteys Porvoonväylän vaihtopysäkeille, jotka eivät ole vielä toteutumassa.
- Länsimäentien ja Maratontien liittymän pohjoinen pysäkki siirtyy hankesuunnitelman ratkaisuun nähden hieman pohjoisemmaksi, jolla on pieni kävelymatkaa pidentävä vaikutus pysäkin käyttäjille.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Saavutettavuus ja sosiaalinen kestävyys

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Vantaan ratikan myötä kestävien kulkumuotojen saavutettavuus paranee sekä maankäytön muutosten että liikenneyhteyksien laadun paranemisen myötä. Kaupunkirakenne tiivistyy, jolloin muun muassa lähipalvelut ovat usein saavutettavissa helpommin kävellen. Vantaan ratikkakäytävällä esimerkiksi Hakunila, Veromies, Jokiniemi ja Länsimäki ovat alueita, joissa haavoittuvien ryhmien osuus on suuri ja saavutettavuusparannukset ovat merkittäviä. Haavoittuviksi ryhmiksi on Helsingin seudulla tunnistettu mm. vanhukset, lapset, pienituloiset, liikuntarajoitteiset ja autottomat kotitaloudet (Pakkanen 2020). Toisaalta joillain alueilla kävelymatkat ratikkapysäkeille pitenevät verrattuna kävelymatkoihin nykyisiin runkolinjapysäkkeihin, mikä heikentää saavutettavuutta paikallisesti. Bussipysäkkejä on kuitenkin pyritty suunnittelemaan ratikan varrelle siten, että joukkoliikenne on myös lyhyempien kävelymatkojen kautta saavutettavissa.

Luotettavamman joukkoliikennetarjonnan lisäksi myös kävelyn ja pyöräilyn laadullisia olosuhteita parannetaan katuhankkeiden yhteydessä. Kulkumuotojen erottelu ja parannukset esteettömyydessä parantavat turvallisuutta ja helpottavat paikallista liikkumista. Aktiivisten kulkumuotojen käytön lisääntyminen tuottaa terveyshyötyjä lisääntyvän arkiliikunnan myötä. Kävelyn ja pyöräilyn on laskettu lisäävän elinvuosia ja tuottavan hyvinvointia erityisesti nuorimmalle ikäryhmälle (Liikenteen terveysvaikutukset Suomessa ja suurimmissa kaupungeissa, SYKE 2021). Vantaan ratikka edistää liikkumismahdollisuuksien tasavertaisuutta ja tasoittaa väestöryhmien välisiä saavutettavuuseroja. Autoriippuvuus Vantaalla vähenee, ja liikkumisen helppous ja saavutettavuus paranee ratikan päätavoitteiden mukaisesti. Ratikan myötä aktiivinen liikkuminen lisääntyy, mikä tukee kaupunkilaisten terveyttä, elinoloja ja viihtyisyyttä.

Ratikkahankkeella vähennetään pakokaasu- ja pienhiukkaspäästöjä sekä autoliikenteen vähenemisen myötä myös onnettomuuksia. Kokonaisuudessaan seudulla autoilun suorite vähenee verrattuna tilanteeseen ilman ratikkaa, vaikka se väestönkasvusta johtuen kasvaakin ratikkakäytävässä. Pienhiukkaspäästöjä syntyy renkaista ja katupölystä myös liikenteen sähköistyessä. Hyödyt päästövähenemässä kohdistuvat erityisesti hengitystievaikeuksista kärsiville. Hyödyt jakautuvat seudullisesti, ja ne eivät sijoitu ratikkakäytävään. Onnettomuuksia voivat vähentää myös nykyperiaattein suunnitellut turvallisemmat suunnitteluratkaisut. Onnettomuuksien vähenemähyödyt ovat merkittävimmät yli 64-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa liikennekuolemia tapahtuu eniten (Liikenneturva 2022).

Ratikkainvestointi osaltaan lisää paineita nostaa joukkoliikenteen lippuhintoja, millä olisi sosiaalisesta näkökulmasta negatiivisia vaikutuksia. Lippuhintojen muodostumiseen vaikuttaa kuitenkin myös hyvin moni muu asia, kuten niiden subventioaste. Päätökset lippuhinnoista tekee HSL:n hallitus.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Kävelyn ja pyöräilyn laadullisia olosuhteita kehitetään pienemmässä laajuudessa, kuin mitä on esitetty vuoden 2023 hankesuunnitelmassa. Muutokset on kuvattu luvussa 3.2 otsikoiden Liikkumisen turvallisuus ja esteettömyys sekä Pyöräliikenne ja kävely alla. Tällöin sosiaalinen kestävyys tai haavoittuvien ryhmien tai arkiliikunnan terveyshyödyt paranevat maltillisemmin kuin oli ajateltu vuoden 2023 hankesuunnitelmassa. Pieni osa yhteyksistä myös heikkenee nykyisestä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

3.3 Ympäristö

Katuympäristö

Katuympäristö käsittää kadun näkyvät elementit eli pintarakenteet ja katuvihreän. Katuympäristön eri elementtien valinnat ja sommittelu muodostavat kulkijalle kokemuksen tilasta ja paikasta. Hankkeen katuympäristömuutosten johdosta aihe on nostettu tähän raporttiin omaksi otsikokseen.

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikka muuttaa katuympäristöä huomattavasti. Raitiotie on uusi näkyvä elementti kadulla, ja katujen pintarakenteita uusitaan laajasti. Katuympäristön laatu raitiotien varrella tulee vaihtelemaan sen mukaan, miten laajasti aiemmin suunniteltuja ratkaisuja toteutetaan.

Tikkurilasta länteen ratikan katukuva kehittyy edelleen design manualissa määritetyn urbaanin sydämen vyöhykkeillä lisäten kaupunkimaista tunnelmaa. Jokiniemestä itään katuympäristö säilyy pääosin nykyisenlaisena. Ratikan reitin varrelle toteutetaan edelleen julkista taidetta kaupungin erillisenä, raitiotiealliansin ulkopuolisena investointina.

Raidealueille on suunniteltu kasvullinen viherpinta ja raiteiden varteen toteutetaan puurivejä mahdollisuuksien mukaan. Raidealueen monilajinen viherpinta tuo uuden viherelementin katutilaan. Kaikkiin ratikan pysäkkikatoksiin on suunniteltu kaltevat viherkatot, jotka näkyvät myös katutilaan, ja pysäkkien kalustus on ilmeeltään yhtenäistä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Katuympäristön ratkaisuilla voidaan vahvistaa alueiden paikallista ilmettä ja imagoa, sekä lisätä esimerkiksi jalankulun ja pyöräliikenteen viihtyisyyttä. Hankkeen muutokset vähentävät näitä vaikutuksia. Ratikan toteutuslaajuuden vaihdellessa katuympäristö jää paikoitellen vuoden 2023 hankesuunnitelman ratkaisua tai nykyistä tilannetta jäsentymättömämmäksi ja laatutaso kaduilla matalammaksi.

Vaihtelevan ja monipuolisen katuympäristön sijaan raitiotien välittömästä ympäristöstä tulee yksipuolisempaa, mikä heikentää paikkojen identiteetin vahvistamista sekä liikkumisen orientoituvuutta. Monien pysäkkien ympäriltä on karsittu köynnösrakennelmia ja istutuksia, mikä heikentää pysäkkien tunnistettavuutta ja pysäkkiympäristöissä odottamisen mielekkyyttä.

Alueilla, joilla katuympäristön toteutusta on karsittu, pyritään säilyttämään tulevaisuuden kehittämismahdollisuudet siten, että laadukkaaseen ympäristöön voidaan päästä myöhemmin kaupungin erillisin, ratikan allianssin ulkopuolisin investoinnein.

Luonto, ekologiset verkostot

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikan alueelle ei osu kohteita, jotka täyttävät luonnonsuojelulain suojeltavan luontotyypin tai metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteereitä. Luontovaikutuksia on arvioitu laajemmin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Ei muutoksia verrattuna hankesuunnitelmaan.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Ilmastovaikutukset

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Raitiotien rakentaminen aiheuttaa huomattavan määrän CO2 -päästöjä, kuten kaikki rakentaminen. Toisaalta ajoneuvoliikenteen suoritteet ja vastaavasti liikenteen lähipäästöt muuttuvat ratikan myötä maankäytön kasvusta ja kulkutapamuutoksista johtuen. Yhdyskuntarakenteen tiivistyminen ja suoritteiden pienentyminen vähentävät päästöjä. Kaikkiaan päästöhyödyt jäävät ennustevuosina suhteellisen pieneksi auto- ja bussiliikenteen voimakkaan sähköistymisen myötä, jolloin ratikka ei verrannollisestä näytä yhtä vaikuttavalta.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Liikenteen lähipäästöihin hankkeen muutoksilla ei liikennemallinnuksen perusteella ole merkittävää vaikutusta, sillä hanke ei koko laajuudessaankaan vähennä autoilun päästöjä merkittävästi. Sen sijaan hankkeen muutokset vähentävät rakentamisen päästöjen määrää huomattavasti. Nykyisiä rakenteita säästämällä myös päästöjä vähennetään, kun vältetään purkamista ja esimerkiksi ajokaistojen uudelleen rakentamista. Toisaalta esimerkiksi jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksien toteuttaminen myöhemmin hankkeesta erillään voi aiheuttaa enemmän päästöjä kuin silloin, jos ne toteutettaisiin hankkeen yhteydessä. Toisaalta kohteiden, joissa kadun perustusten paalulaattaa on muutettu edullisemmaksi stabiloinniksi, rakentaminen voi tuottaa aiempaa enemmän päästöjä. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita ei tässä hankelaajuudessa paranneta yhtä laajasti kuin hankesuunnitelmassa, joka vaikuttaa liikenteen ilmastovaikutuksiin.

Hankelaajuuden muutosten vuoksi ilmastonmuutoksen sopeutumiseen liittyviä ratkaisuja (katupuusto, istutukset, luontopohjainen hulevesien hallinta) toteutetaan vähemmän kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa. Tämä asettaa paineita muulle ympäristön katusuunnittelulle. Lisäksi näiden ratkaisujen väheneminen ratikan välittömässä läheisyydessä tuo mm. kuumuuden ja tulvimisen vuoksi riskejä tulevaisuuden raitioliikenteen käyttäjille. Hankelaajuuden muutosten jälkeen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät ratkaisut perustuvat ratikan toteutuksessa nykyisen kasvillisuuden (väliaikaiseen) säilyttämiseen. Ratkaisuja voidaan kuitenkin kehittää tulevaisuudessa hankesuunnitelman mukaisiksi kaupungin toimesta erikseen.

Esimerkkejä resurssiviisaista ja päästöjä säästävistä muutoksista hankkeeseen:

- Lentoaseman pään raitiotietä ja päätepysäkille suunniteltua siltaa ei toteuteta. Vaikutus resurssien käyttöön ja päästöihin on merkittävä.
- Tuusulanväylän ja Lahdentien ylittäviä siltoja ei pureta ja uusia ei rakenneta, mikä säästää merkittävän määrän materiaaleja ja vähentää päästöjä. Siltojen viereen toteutetaan ainoastaan uudet sillat raitiotielle.
- Tikkurilantiellä, Jokiniemenkadulla ja Kyytitiellä säästetään paljon nykyistä katurakennetta, jolloin vältetään purku ja uusien materiaalien käyttö rakentamisessa.
- Nykyistä puustoa säilytetään mahdollisimman paljon.
- Olemassa olevia materiaaleja hyödynnetään (esimerkiksi maamassat, reunakivet).

On kuitenkin hyvä huomioida, että joidenkin infrahankkeiden toteutuksen poistaminen tästä hankkeesta ei suoraan vähennä niiden päästöjä, koska hankkeet joudutaan saneeraustarpeen takia toteuttamaan joskus myöhemmin omina hankkeinaan. Näiden päästölaskelmista ei kuitenkaan ole tarkempia laskelmia.

Pohjavedet

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Nykyisellään Hopeatien ja varikon asemakaava-alueet ovat pääsääntöisesti rakentamatonta metsä- ja puisto-aluetta. Hopeatien alueelle suunniteltujen asuinrakennusten sekä varikolle suunniteltujen halli- ja piha-alueen myötä päällystetyn alueen pinta-alamäärä kasvaa. Tämä vähentää sadevesien luonnollista imeytymistä pohjavedeksi sekä lisää alueella syntyvien hulevesien määrää. Pohjavesivaikutukset muodostuvat lähinnä rakentamisen aikana. Pohjaveden muodostuminen pyritään säilyttämään nykyisen kaltaisena rakentamisesta huolimatta ensisijaisesti hulevesien imeytyksellä. Ratikkavarikon alueella tulee erityisesti kiinnittää huomioita imeytettävien hulevesien laatuun lähellä sijaitsevan vedenottamon vuoksi.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Luontopohjaisen hulevesienhallinnan määrää on vähennetty, mikä lisää tulvimisen ja vesistöjen laadun riskejä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Luontokompensaatio

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Vantaan ratikan suunnittelussa ja toteutuksessa pyritään ensisijaisesti välttämään luontohaittojen aiheuttamista ja säilyttämään olemassa oleva luonto mahdollisimman laajasti. Vaikka ratikkalinja kulkee pääasiassa nykyisillä katualueilla, aiheutuu rakentamisesta väistämättä luontohaittoja linjan varrella oleville katupuille, viheralueille sekä metsäisille alueille, minkä vuoksi haittoja hyvitetään näitä osa-alueita tarkastellen.

Käytännössä rakentamisen haitta korvataan vahvistamalla luonnon monimuotoisuutta esimerkiksi ennallistamis- ja hoitotoimenpiteillä valituilla luontoalueilla Vantaalla. Ratikan varikkotontilla pyritään toteuttamaan luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensaatiota. Kaadettujen katu- ja puistopuiden tilalle istutetaan uusia puita vähintään samassa suhteessa, eli kunkin kaadetun puun tilalle istutetaan vähintään yksi uusi puu.

Luontohaittojen hyvittäminen toteutetaan kaupungin toimesta erillisenä, ratikkahankkeeseen liittyvänä hankkeena ja tiiviissä yhteistyössä allianssin kanssa. Ratikan luontohaittojen hyvittäminen on osa toimia, joilla Vantaan kaupunki tähtää luontopositiivisuuteen vuodesta 2030 alkaen.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Hankesuunnitelmavaiheessa 2023 luontohaittoja ei suunniteltu korvattavan, eli kaikki yllä kuvattu on positiivista muutosta aiempaan hankesuunnitelmaan verrattuna.

Melu

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Nykytilanteessa tie- ja katuliikenteen melutilanne on paikoin erittäin huono ja ohjearvot ylittyvät laajalti oleskelupihoilla. Erityisesti katujen, Tuusulanväylän ja Kehä III:n läheisyydessä sijaitsevat omakotitalo- ja rivitaloalueet ovat huonosti suojattuja melulta, koska matalat rakennusmassat eivät torju niin tehokkaasti melua kuin kerrostalomassat. Ennustetilanteessa raitioliikenteen keskiäänitasot ovat ulko-oleskelualeilla lähes kauttaaltaan alle melun raja-arvojen, ja ylittyvät vain alle 10 metrin päässä ratikasta. Vantaan ratikka muuttaa paikoin merkittävästi katulinjauksia, joten katuliikenteen melutilanne voi olennaisesti muuttua nykytilanteeseen verrattuna. Tie- ja katuliikenteen ja raitioliikenteen yhteismelu on huomioitu melunsuojaustarpeen arvioinnissa ja meluntorjunnan mitoituksessa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Vantaan ratikasta aiemmassa suunnitteluvaiheessa laadittuun melumalliin on päivitetty tarkentuneet raidegeometriat sekä pysäkkien ja vaihteiden sijainnit. Päivitetyn melunleviämislaskennan perusteella on tarkistettu melulta suojaamisen tarve. Lisäksi kohteissa, jotka on aiemmassa meluselvityksessä määritetty suojattavaksi sisämelun ohjearvon ylittymisriskin vuoksi, on suoritettu julkisivun ääneneristävyyden mittauksia. Mikäli suojattavaksi arvioidun kohteen julkisivun ääneneristys mittauksen perusteella riittää suojaamaan sisämelun ohjearvon ylittymiseltä, esitetään kohteen melusuojauksesta luopumista.

Melusuojauksen tarve arvioidaan hankkeessa edelleen samoin periaattein kuin aiemmissakin vaiheissa. Toteutuslaajuuden muutokset muuttavat raitioratahankkeessa toteutettavaa meluntorjuntaa siten, että mikäli osuuden autokaistojen muutoksia ei hankkeessa toteuteta, niistä johtuvaa autoliikenteen melun torjuntaa ei myöskään toteuteta hankkeessa.

Toteutettavien meluesteiden sijoittaminen yhteensovitetaan katusuunnittelussa meluntorjunnan lisäksi mm. liikenneturvallisuuden, kunnallistekniikan, kuivatuksen ja kunnossapidon näkökulmista, ja esteiden korkeus mitoitetaan lopuksi tarkan sijainnin perusteella.

Tärinä ja runkomelu

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Raitiovaunuliikenteen aiheuttama tärinä ylittää raja-arvot vain hyvin paikallisesti, ja näihin tilanteisiin voidaan puuttua vaimennustoimenpitein. Tarkemmin tärinä- ja runkomelusuojauksesta voi lukea vuoden 2023 hankesuunnitelmasta.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Ei muutoksia verrattuna hankesuunnitelmaan.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

3.4 Rakentamisen aikaiset vaikutukset

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Vantaan ratikan rakentamisen arvioitiin hankesuunnitelmassa kestävän noin viisi vuotta. Päivitetty arvio on noin neljä vuotta, josta ainoastaan tunneliosuuden rakentaminen kestää todennäköisesti koko rakentamisajan. Muilla osuuksilla rakentaminen kestää tyypillisesti muutaman vuoden.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Hankkeen laajuuden muutokset voivat vaikuttaa rakentamisen aikaisiin haittoihin vähentävästi. Aviapoliksessa ratikan päätepysäkin siirto lentoasemalta Aviapolis pohjoiseen poistaa haitat liikenteelle ja liikkumiselle lentoaseman alueella ja Tietotiellä. Tämä helpottaa suuresti etenkin lentoaseman bussiterminaalin toimintaa. Muilla osuuksilla hankkeessa nykyiselleen jäävät jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet voivat helpottaa työnaikaista kulkua, kun koko katua ei kaiveta auki reunasta reunaan. Toisaalta hankkeesta on irrotettu pienempiä infrakokonaisuuksia omiksi hankkeiksi toteuttavaksi omalla rahoituksellaan, jolloin paikoin rakentaminen voi pitkittyä, kun isojen kokonaisuuksien toteuttamisen sijaan alueella toteutuu useammin pienempiä työmaita.

3.5 Vantaan ratikan tavoitteiden toteutuminen

Vantaan ratikan tavoitteet ovat edelleen samat kuin hankkeen aiemmissa vaiheissa kuvan mukaisesti. Jatkossa on lyhyesti analysoitu näiden tavoitteiden toteutumista, sekä verrattu toteutumista vuoden 2023 hankesuunnitelmaan.

Kaupunkiympäristö kehittyy ja Vantaan vetovoima kasvaa

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikka luo ensisijaisesti varmuutta sille, että koko ratikkakäytävä kehittyy yleiskaavan ja kaavarungon tavoitteiden mukaisesti. Ratikka mahdollistaa asuntojen ja työpaikkojen toteutumisen pitkällä aikavälillä. Ratikka lisää kaupungin elinvoimaa houkuttelemalla investointeja, yrityksiä ja työpaikkoja. Ratikan yleissuunnitelmassa asetettiin kaupunginhallituksen määrittämille teemoille tavoitteiksi, että vuonna 2050 noin 800 metrin säteellä asemista asuu yli 100 000 asukasta ja on yli 85 000 työpaikkaa. Nämä tavoitteet toteutuvat päivitetyssä hankesuunnitelmassa edelleen samalla tasolla kuin edellisessäkin hankesuunnitelmassakin.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Tavoite toteutuu, mutta hieman heikommin kuin 2023 hankesuunnitelmassa. Ratikan kaavarungon alueen asukasmäärä yli kaksinkertaistuu nykytilanteesta asettuen arviolta noin 122 500 asukkaaseen vuonna 2050. Työpaikkojen määrä kasvaa noin 82 500 työpaikkaan. Tämä tarkoittaa noin 1 500 asukasta ja 500 työpaikkaa vähemmän kuin alkuperäisessä hankesuunnitelmassa (Vantaan ratikan kaavarunko). Lisäksi katujen laatutason heikennyksillä voi olla vaikutusta tuleviin rakennus- ja kaavahankkeisiin ja alueiden kehittymiseen. Jos katujen laatu ei kehity riittävän voimakkaasti, saattaa tämä näkyä arvonnousun, investointien ja eriytymisen lieventymisenä, jolloin täysi potentiaali voi jäädä hyödyntämättä

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Liikkumisen helppous ja saavutettavuus paranevat

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Saavutettavuus paranee ratikan myötä kahdella tavalla. Ensimmäiseksi maankäytön tiivistyminen tarjoaa yhä useammalle asukkaalle ja työntekijälle palveluja lähietäisyydellä. Toiseksi ratikka parantaa joukkoliikenteen tarjoamia yhteyksiä ja palvelutasoa, jolloin matkustaminen eri sijaintien välillä helpottuu. Ratikan myötä joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa palvelutason parantuessa. Myös kävelyn ja pyöräilyn osuus tehdyistä matkoista kasvaa maankäytön tiivistyessä, koska useammalle matkalle on tarjolla kohteita lähellä kotia. Ratikalla on myös positiivisia vaikutuksia liikkumisen helppouteen ja turvallisuuteen. Ratikka edistääkin useiden ihmisryhmien itsenäistä liikkumista julkisilla kulkuvälineillä. Ratikan liikennejärjestelyjen muutoksilla on pieniä heikentäviä vaikutuksia autolla ajamiseen Vantaalla.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Tavoite toteutuu, mutta hieman heikommin kuin 2023 hankesuunnitelmassa. Vaikutus liikkumisen helppouteen ja saavutettavuuteen ovat pienempiä, kun ylikulkusiltoja, uusia yhteyksiä ja eroteltuja jalankulun ja pyöräliikenteen väyliä toteutetaan vähemmän. Tavoite ratikan vaihtoyhteydestä lentoasemalla ei toteudu, sillä raitiotielinja päättyy jo Aviapolis pohjoinen -pysäkille. Vaihtamisen helppous ei toteudu myöskään vt 7:n ja vt 4:n osalta, sillä valtio ei toteuta hankkeen yhteydessä vaihtopysäkkejä kyseisille väylille.

Kaupunki on hiilineutraali ja ympäristöystävällinen

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikalla on sekä tavoitetta edistäviä että tavoitettava heikentäviä vaikutuksia. Tavoitetta edistävät muun muassa kulkumuotojakauman painottuminen kestäviin vaihtoehtoihin sekä alue- ja yhdyskuntarakenteen monipuolistuminen, mikä vähentää pidempimatkaista liikkumistarvetta. Kaikkiaan päästöhyödyt jäävät kuitenkin ennustevuosina suhteellisen pieneksi. Tavoitetta heikentää erityisesti rakentamisen määrä ja sen mahdollinen hiili-intensiivisyys, sekä hulevesien hallintaa heikentävä rakennetun maa-alan lisääntyminen. Toisaalta katujen peruskorjaus aiheuttaa huomattavan määrän päästöjä myös ilman raitiotietä. Uusiomateriaalien, kuten betonimurskeen ja kierrätettyjen maa-ainesten ja kasvualustojen käytöllä voidaan kuitenkin rakentamisen päästöjä vähentää kaikissa kohteissa. Lisäksi Vantaan ratikassa noudatetaan valtakunnallista Green Deal -sopimusta, jonka mukaan työkoneissa ja kuljetuksissa ei käytetä fossiilisia polttoaineita.

Ratikan yleissuunnitelmassa vuonna 2019 asetettiin kaupunginhallituksen määrittämille teemoille tavoitteiksi, että vuonna 2050 ratikan ansiosta liikenteen kasvihuonepäästöjen vähenemä on yli 6 000 CO_2 -tonnia. Tavoitteesta jäädään kummassakin hankesuunnitelmassa huomattavasti johtuen muun muassa auto- ja bussiliikenteen voimakkaasta sähköistymisestä, jonka myötä ratikka ei korostu merkittävästi vähäpäästöisempänä kulkumuotona riippumatta sen linjan pituudesta.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Tavoite toteutuu hieman paremmin kuin 2023 hankesuunnitelmassa. Katujen peruskorjauksia tehdään vähemmän, ja esimerkiksi uusien siltojen rakentamista vähennetään hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna. Hankkeen päästövaikutukset ovat siten muutosten myötä selvästi pienemmät kuin aiemmin. Toisaalta päästöjä muodostuu myös näistä hankkeelta pois jätetyistä osuuksista, jos ne myöhemmin päätetään toteuttaa.

Hankkeen muutosten myötä raiteen nurmipintoja on muutettu niittypinnoiksi. Niittypintojen avulla voidaan tukea nurmipintoja paremmin monimuotoisuutta ja helpottaa katuvihreän kunnossapitoa. Kun katuja ei paranneta koko leveydeltään, voidaan osassa kohteista säästää olemassa olevaa puustoa, ottaen kuitenkin huomioon rakennustöiden vaatima tilantarve. Lisäksi poistettavat katupuut inventoidaan ja ne kompensoidaan Vantaan alueella ratikkahankkeesta erillisenä hankkeena, jos niitä ei voida istuttaa ratikkalinjalle. Toisaalta puurivejä, katuvihreää ja istutuksia toteutetaan huomattavasti vähemmän, minkä vuoksi katuympäristön laatu, lämpösaarekeilmiön hillitseminen ja hulevesien luontopohjainen hallinta toteutuvat heikommin. Tämän lisäksi erillisiä hulevesirakenteita jätetään toteuttamatta.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Alueellinen hyvinvointi ja työllisyys lisääntyvät

Hankkeen vaikutukset nykytilaan verrattuna:

Ratikka luo paremmat edellytykset alueiden välisten erojen vähentymiselle ja alueellisen tasa-arvon lisääntymiselle. Vaikka yksittäisten alueiden eriytyminen ei kokonaan käänny Vantaan ratikkahankkeen seurauksena, voidaan kehitystä hidastaa. Ratikkaa voidaankin pitää yhtenä tärkeänä osana pitkäaikaista alueiden kehittämistä, joilla on merkityksellinen vaikutus alueellisten erojen kasvun hidastamiseen ja tasapainottamiseen. Lähes koko ratikan kaavarungon alue kehittyy entistä monipuolisempina palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueina. Ajoneuvoliikenteen määrän väheneminen seudullisesti vähentää terveydelle haitallisia ajoneuvoliikenteen päästöjä samalla kun lisääntyvä kestävien liikkumismuotojen käyttö puolestaan lisää terveysvaikutuksia. Ratikan yleissuunnitelmassa 2019 on määritetty kaupunginhallituksen tavoitteeksi, että eriytyminen vähenee. Tavoite toteutuu osittain, sillä ratikan myötä eriytymiskehitystä saadaan hidastettua. Alueiden eriytyminen ei kuitenkaan pelkästään raitiotiehankkeen myötä vähene, vaan siihen tarvitaan lisäksi laaja kirjo muita toimia.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Tavoite toteutuu, mutta hieman heikommin kuin 2023 hankesuunnitelmassa. Hakunilan alueen kehitys ja laajeneminen hidastuvat hankesuunnitelmaan verrattuna, sillä Lahdentien siirrolta vapautuvaa maa-alaa ei voida kehittää. Tällä voi olla myös eriytymisen hidastamisen kannalta suuri paikallinen merkitys. Uusien työpaikkojen määrän arvioidaan laskevan Aviapoliksessa Lentoasemantien itäpuolella Ilmakehän ympäristössä. Lisäksi jalankulkuetäisyydet kasvavat siellä, missä uusia yhteyksiä toteutetaan vähemmän tai nykyisiä poistetaan suhteessa alkuperäiseen hankesuunnitelmaan. Ajoneuvoliikenteen määrä vähenee aiempaa hieman vähemmän. Ratikkakatujen viihtyisyyttä ei kaikin osin paranneta niin paljon kuin hankesuunnitelmassa oli esitetty. Liikkumisen viihtyisyys paraneekin vain osalla reitistä, kun ratikan yhteydessä toteuttavan katuvihreän määrä pienenee.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

4. RATIKAN TALOUSVAIKUTUKSET

4.1 Ratikan investointikustannukset

Radan investointikustannukset

Hankkeen vaikutukset:

Tässä raportissa esitetyn hankelaajuuden toteuttamisen investointikustannukset on tuottanut Vantaan ratikan allianssi. Kustannuslaskenta perustuu vuoden 2025 hintatasoon. Raitiotiehankkeen investointikustannus on 750 miljoonaa euroa. Vantaan rahoitusosuus on 541 miljoonaa euroa, kun valtion MAL-rahoitus 144,1 miljoonaa euroa huomioidaan. Helsingin 15 miljoonaa euroa, ja HSY:n kustannus on Vantaalla noin 49 miljoonaa euroa sekä Helsingissä 4 miljoonaa euroa. HSY:n hallitus päättää HSY:n budjetin osuudesta. Radan investointikustannus ilman vesihuoltoa on 697 miljoonaa euroa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Vantaan ratikan radan ja katujen investointikustannukset laskettiin hankesuunnitelmavaiheessa Ihku-laskentapalvelussa. Kustannukset laskettiin rakennusosakohtaisesti, ja lisäksi määriteltiin riskivaraukset sekä työmaa- ja tilaajatehtävät. Kustannukset laskettiin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa elokuun 2022 hintatasossa, ja maanrakennuskustannusindeksin mukainen hintataso on noussut 2 % tuoreimpaan saatavilla olevaan indeksiin verrattuna (heinäkuu 2025). Raitiotiehankkeen investointikustannus oli noin 606 miljoonaa euroa, jakautuen Vantaan osuuteen (591 M€) ja Helsingin kaupungin osuuteen (15 M€). Lisäksi HSY:n kustannus oli Vantaalla noin 49 M€ ja Helsingissä 4 M€. Radan investointikustannus on siis noussut yhteensä 91 miljoonaa euroa.

Koska yleinen kustannustaso on merkittävästi noussut, hanketta ei voida enää toteuttaa hankesuunnitelman laajuudessa vuoden 2023 kustannusarviolla. Kustannusten nousun yksi pääsyistä on yleinen kustannustason nousu. Ihku-kustannusarvio on laadittu katukohtaisesti optimoiden pienemmän rakennuskohteen toteutuksen, ja tämä laskentatapa ei ota huomioon suuren hankkeen toteuttamiseen liittyviä erityispiirteitä. Tämä on johtanut erityisesti hankkeen yleiskustannusten ja riskien alihinnoitteluun. Myös lähtötiedot ja ratkaisut ovat tarkentuneet hankesuunnitelmavaiheesta tarkemman suunnittelutason edetessä. Maaperä- ja pohjatutkimusten sekä mittausten laajuutta on allianssivaiheessa kasvatettu ja tuloksia saatu lisää: suunnitelmat ovat muuttuneet ja tarkentuneet katusuunnitelmavaiheen jälkeen. Tarkentuneiden suunnitelmien myötä työnaikaisten järjestelyjen ja rakentamisen keston aiheuttamat kustannukset ovat kasvaneet toteutukseltaan tiiviissä kaupunkiympäristössä.

Hankkeen suurimmat kustannusnousujen kohteet ovat:

- Materiaalien kustannusnousu
- Aiemmassa hankesuunnitelman kustannuslaskelmassa ei ole huomioitu vaiheittaista rakentamista: tehot ja yksikköhinnat eivät vastaa tämän hetken hintatasoa
- Työnaikaiset liikennejärjestelyt arvioitu aiemmin yleispiirteisesti prosentteina rakentamiskustannuksista, nyt laadittu työnaikaisten järjestelyjen suunnitelmia ja kustannukset tarkentuneet ja nousseet.
- Siltojen ja taitorakenteiden materiaalit ja työn hinnat
- Kuljetuskustannukset ovat tarkentuneet huomattavasti vuoden 2023 arvioista, mikä näkyy niiden kasvuna.
- Yhteiskustannukset ovat huomattavasti suuremmat kuin alkuperäisessä hankesuunnitelmassa on arvioitu. Yhteiskustannukset kuitenkin vastaavat muiden allianssihankkeiden tasoa. Yhteiskustannuksia ovat työmaista syntyvät kustannukset, kuten esimerkiksi varastoalueet, työnjohtokustannukset, työmaan sisäiset kuljetukset ja työmaa-aitaukset.
- Tikkurilanraition tunnelissa raudoitusmäärä on kasvanut alkuperäisestä ja väliaikaiset tukirakenteet ovat alkuperäistä kustannusarviota huomattavasti kalliimmat
- Tunnelin työnaikaisen vedenhallinnan hinta on noussut alkuperäisestä arviosta
- Hankelaajuuteen lisätty kiskonvoitelujärjestelmä
- Pienjännite- ja keskijänniteliittymien hinnat nousseet verrattuna hankesuunnitelmaan
- Sähkönsyöttöasemien kojeistojen ja muuntajien hinnat nousseet
- Raitiotiejärjestelmä kokonaisuutena sekä sen rakentamiseen liittyvä käyttöönotto, joiden hinnoittelu Ihku-kustannuslaskentajärjestelmässä ei ole täysin kattava

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Merkittävimpiä kustannussäästöjä on saatu seuraavissa asioissa:

- Päätepysäkkiä lännessä on siirretty Lentokentältä Aviapolis pohjoiseen, jolloin ratikkalinja on 1,4 kilometriä lyhyempi. Ratikkalinjan lyhentäminen päättymään pysäkille Aviapolis pohjoinen vähentää ratikan rakentamiskustannuksia noin 35 miljoonaa euroa.
- Vanhoja olemassa olevia katurakenteita on säästetty mahdollisimman paljon.
- Lahdentien siirron jättäminen pois toteutuksesta.
- Katujen poikkileikkausta on kavennettu.
- Tikkurilantiellä Tuusulanväylän ja Kyytitiellä Lahdentien ylittäviä siltoja ei uusita kokonaisuudessaan. Viereen rakennetaan uudet ratikkasillat.
- Edullisemmilla pintamateriaalivalinnoilla on saatu merkittävä säästö.
- Päätepysäkin ratkaisua on optimoitu idässä Mellunmäessä.
- Jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksiä jätetään erikseen kaupungin toteutettavaksi.
- Tikkurilantien laajempien hulevesialtaiden toteutus jätetään erikseen kaupungin toteutettavaksi.
- Raitiotien teknisten järjestelmien putkireitityksen ja kuitukaapelien rakentamisessa on saavutettu 20 kilometrin säästö
- Vaihteenohjaus- ja lämmitysjärjestelmiä on saatu vähennettyä vaihdealueiden poistamisella
- Ajojohtimen nostojärjestelmät erikoiskuljetusreiteillä on poistettu kustannustehottomana ratkaisuna. Yli 6 metriä korkeille erikoiskuljetuksille myönnettyjä lupapäätöksiä on todettu olevan vähän, jolloin tarve nostolaitteelle on hyvin satunnaista. Ajolanka puretaan ja rakennetaan takaisin erikoiskuljetuksen mentyä ohitse.
- Syöttöasemien muuntajamuutokset
- Sähköratapylväiden määrää on vähennetty sijoitussuunnittelun optimoinnilla

Ratikkalinjan välittömässä läheisyydessä toteutetaan merkittävä määrä liittyviä hankkeita kuten siltojen ja katujen uusimista, joiden toteutus ratikkahankkeen yhteydessä tuo synergiaetuja ja kustannussäästöjä Vantaan kaupungin muuhun infrarahoitukseen. Näiden töiden arvo allianssissa on noin 40 M€.

Katusuunnitelmien ratkaisuja ei toteuteta kaikin osin koko laajuudessaan, vaan osa kaduista ja katuosuuksien kustannuksista on rajattu ulos, koska ratikan toteuttaminen ei niitä edellytä. Nämä osuudet jäävät erillisinä hankkeina toteutettaviksi sitten, kun niille on kaupunkirakenteen kehittyessä tarvetta.

Varikon Investointikustannukset

Hankkeen vaikutukset:

Kaupunkiliikenne Oy on teettänyt varikosta erillisen hankesuunnitelman Vaaralan raitiovaunuvarikko (Arkkitehtityöhuone APRT, WSP Finland Oy, Ramboll Finland Oy, Ratatek Oy, Boost Brothers Oy 2023), jossa on laskettu varikon investointikustannukset. Varikon kustannuslaskenta on suoritettu tilapohjaisena ja sitä on tarkennettu tarvittavilta osin rakennusosapohjaisilla tarkasteluilla.

Varikon kokonaiskustannus on noin 79 M€ sisältäen vaunuvarikon, ratainfran, rahoituskulut ja riskivarauksen. Optiot ovat yhteensä noin 30 M€. Varikon investointikustannukset ovat HSL:n käytäntöjen mukaisesti osa liikennöintikustannuksia (pois lukien varikon raideinfra) lukujen 4.3-4.4 talouslaskelmissa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Varikosta on käynnissä ehdotussuunnittelu, jonka myötä kustannukset tulevaisuudessa päivittyvät.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

4.2 Radan kunnossapitokustannukset ja varikon käyttökustannukset

Rata

Radan kunnossapidolla tarkoitetaan tässä yhteydessä ratainfrastruktuurin (ratarakenteet, järjestelmät sekä pysäkkirakenteet) hoitoa ja korjausta. Työt pitävät sisällään talvihoidon ja puhtaanapidon, rakenteiden hoidon ja korjauksen, varusteiden ja kalusteiden hoidon ja korjauksen, kasvillisuuden hoidon, sekä laitteiden ja järjestelmien hoidon ja korjauksen.

Hankkeen vaikutukset:

Radan kunnossapitokustannukset arvioitiin hankesuunnitelmassa karkealla tasolla Raide-Jokerin ja Tampereen raitiotien kunnossapitosopimusten perusteella, ja niitä on nyt päivitetty avoimen nurmiradan kunnossapitokustannusten osalta sekä toteutettavan radan pituuden vähenemisen johdosta. Vantaan ratikan kunnossapitokustannus on arviolta 190 000 euroa/km/vuosi, jonka lisäksi kunnossapitokustannuksista on vähennetty avonurmiradan myötä saatava säästö. Vuodessa kunnossapitokustannukset ovat noin 3,7 miljoonaa euroa. Radan kunnossapitokustannukset ovat 40 vuoden aikana yhteensä noin 148,3 miljoonaa euroa, eli noin 144,3 miljoonaa euroa Vantaalle ja noin 4 miljoonaa euroa Helsingille.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Raitiotielinjan lyheneminen 1,4 kilometrillä lentoaseman päästä vähentää kunnossapitokustannuksia noin 266 000 euroa vuodessa. 40 vuoden aikana tämä tarkoittaa noin 10,64 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa.

Kehitysvaiheessa on suunnitelmaratkaisuja kehitetty muuttamalla osa nurmiraiteesta avonurmiradaksi. Avonurmiradan kunnossapitokustannuksen on arvioitu olevan 49% prosenttia pienempi kuin suljettuun nurmirataan verrattuna (Raitiotien elinkaarikestävät laatutasomääritykset – raportti, Ramboll 2025). Vuosittainen kunnossapitokustannus on suljetulla nurmiradalla noin 2070 euroa per sata ratametriä, ja avoimella nurmiradalla noin 1400 euroa per ratametri. Koska avoviherrataa on suunniteltu toteutettavan noin 4,1 kilometriä, kunnossapitokustannus on noin 27 500 euroa edullisempi vuosittain. 40 vuoden tarkastelujaksolla tämä tarkoittaa 1,1 miljoonaa euroa vähemmän kunnossapitokustannuksia kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa.

Viherraiteen kunnossapitokustannuksiin voidaan vaikuttaa myös kasvilajivalinnoilla. Nurmikko on kunnossapidon kannalta kallis vaihtoehto, sillä se vaatii leikkuuta ja kastelua. Niittymäisillä, paahdetta kestävällä lajistolla voidaan jatkosuunnittelussa leikkuun ja kastelun tarvetta poistaa, jolloin kustannussäästö on merkittävä.

Yhteensä kunnossapitokustannukset vähenevät 11,7 miljoonaa euroa 40 vuoden aikana vuoden 2023 hankesuunnitelmaan verrattuna.

Varikko

Hankkeen vaikutukset:

Varikon raitiotieinfran käyttökustannukseksi on arvioitu vuonna 2023 noin 230 000 euroa vuodessa sisältäen ylläpidon, maanvuokran ja kiinteistöveron. Varikkorakennuksen käyttökustannukseksi arvioitiin noin 835 000 euroa vuodessa sisältäen ylläpidon, maanvuokran ja kiinteistöveron. Varikon raitiotieinfran käyttökustannusten vaikutus 40 vuoden aikana on noin 11,6 miljoonaa euroa, josta 11,3 miljoonaa kohdistuu Vantaalle ja 0,3 miljoonaa euroa Helsinkiin. Varikkorakennuksen käyttökustannus sisältyy raportissa seuraavaksi kuvattuihin liikennöintikustannuksiin.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Varikosta on käynnissä ehdotussuunnittelu, jonka myötä kustannukset tulevaisuudessa päivittyvät.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

4.3 Liikennöintikustannukset

Liikennöintikustannukset ovat kokonaisuus, joka sisältää ratikkaliikenteen operoinnin kustannukset sisältäen kaluston ja varikon käyttökustannukset, kaluston investointikustannukset ja varikkorakennuksen sekä -laitteiston investointikustannukset. Liikennöintikustannukset eivät sisällä radan (linjaraiteet, yhdysrata ja varikon raiteisto) kunnossapitokustannuksia.

Vantaan ratikan liikennöintikustannusten laskentamalli perustuu ratikan tunti- ja kilometrisuoritteiden laskentaan ja niiden kertomiseen liikennöinnin yksikköhinnoilla. Ratikan kiinteät kustannukset on arvioitu erikseen kustannuserittäin. Liikennöintikustannuksiin on pyritty sisällyttämään kaikki raitiojärjestelmän aiheuttamat vuosittaiset kustannukset, pois lukien radan kunnossapitokustannukset.

Hankkeen vaikutukset:

Ratikan liikennöintikustannukset ovat vuonna 2030 noin 17,8 miljoonaa euroa, ja 40 vuoden aikana liikennöintikustannukset ovat noin 609,1 miljoonaa euroa. Pidemmällä aikavälillä vuosittaiset liikennöintikustannukset laskevat, kun varikon pääomakustannukset laskevat lainapääoman pienentyessä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Liikennöintikustannuslaskelman sisällä on tapahtunut sekä kustannuksia kasvattavia että pienentäviä muutoksia. Nämä erisuuntaiset muutokset ovat yhtä suuria, jolloin kokonaissumma ei ole muuttunut. Liikennöintikustannukset ovat kasvaneet, kun arviota raitiovaunun hankintahinnasta on päivitetty 3,5 miljoonasta eurosta per raitiovaunu 4,6 miljoonaan euroon. Uusin arvio perustuu Vantaan kaupunginhallituksen tammikuussa 2024 hyväksymään kalustohankinnan hankesuunnitelmaan. Liikennöintikustannukset ovat pienentyneet ratikkalinjan lyhentyessä (yksi vaunu vähemmän ja vähemmän suoritteita), sekä sen myötä että akkukäyttöisyyden on laskelmassa oletettu poistuvan.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

4.4 Kaupunkitaloudelliset vaikutukset

Ratikan kaupunkitaloudelliset vaikutukset on koottu kolmeen kokonaisuuteen: liikenteen pääomatalous, liikenteen käyttötalous ja muut vaikutukset, sisältäen kiinteistötalouden, verovaikutukset ja uusien asukkaiden palveluiden tuottamisen kustannukset. Liikenteen käyttötalous sisältää aiemmassa luvussa kuvattuja kustannuksia, kuten liikennöinti- ja kunnossapitokustannukset. Vantaan kaupunkitaloudellisista vaikutuksista on arvioitu kaikki erät, kun taas Helsingin osalta on arvioitu kattavasti vain liikenteen käyttötalous. Ratikan talousvaikutukset on kerätty taulukoituna Vantaan kaupunkitaloudellisten vaikutusten koonti -lukuun.

Liikenteen pääomatalous

Liikenteen pääomatalous koostuu ratikan rakentamiskustannuksista ja rahoituskustannuksista. Ratikan kustannukset Vantaalle ja Helsingille ovat niiden osuuksia ratikan rakentamiskustannuksesta, josta on vähennetty HSY:n osuus ja valtion MAL-avustus.

Hankkeen vaikutukset:

Käynnissä olevalla MAL-sopimuskaudella valtio osallistuu hankkeen rakentamiskustannusten rahoitukseen 144,1 miljoonalla eurolla. MAL-tukien jaosta ei ole vielä virallista päätöstä, mutta niiden on hankesuunnitelmassa arvioitu määräytyvän rakennuskustannusten suhteen. Vantaan arvioidut rakennuskustannukset ovat 682 miljoonaa euroa (98 prosenttia kokonaiskustannuksesta), ja, jolloin Vantaan tuki olisi 141,2 miljoonaa euroa. Helsingin rakennuskustannus puolestaan on 15 miljoonaa euroa (2 prosenttia), jolloin tuki olisi 2,9 miljoonaa euroa. Lisäksi valtio luovuttaa maita pois siirtyvän Santaradan alueelta. Tähän liittyvät tulot on käsitelty kiinteistötaloudellisten tulojen alla.

Ratikan rahoituskustannukset on arvioitu alun perin ratikan vuosittaisten talousvaikutusten arvioinnin yhteydessä (Capex, 2023), ja arviota on nyt päivitetty. Ratikan rahoituskuluja on arvioitu ottaen huomioon hankkeesta Vantaan kaupungille aiheutuvan rahoitustarpeen sekä kaupungille tyypilliset lainarahoituksen ehdot. Helsingin rahoituskustannuksia ei ole arvioitu.

Lainan nostot on arvioitu ottaen huomioon ratikan rakentamisesta aiheutuvat kustannukset sekä kaupungille tehtävien MAL-avustusmaksujen ajoittuminen. Käytännössä lainojen nostot tapahtuvat osana kaupungin muuta pitkäaikaista varainhankintaa. Rakennusaikaisesta lainarahoituksesta on arvioitu koituvan kaupungille korkokuluja, jotka on oletettu pääomitettavaksi osaksi lainalla rahoitettavaa kokonaismäärää.

Lainalla rahoitettava kokonaismäärä on oletettu maksettavaksi takaisin 25 vuodessa tasalyhennyksin alkaen ratikan valmistumisesta. Korkojen maksun on oletettu tapahtuvan 4 kertaa vuodessa. Korko-oletuksena on käytetty sekä rakentamis- että lyhennysjaksolle 3,50 % vuosittaista kokonaiskorkoa, joka sisältää 0,50 % marginaalin, perustuen arviointihetken pitkien korkojen tasoon sekä arvioon lainarahoituksen marginaalista ja muista mahdollisista rahoituskuluista.

Taloudellisen mallin ollessa reaaliarvoinen, lainoja nostetaan Vantaalla yhteensä 541 miljoonaa euroa. Lainojen kokonaisnostot kattavat ratikan rakentamiskustannuksen 682 miljoonaa euroa MAL-avustuksen 141 miljoonaa euroa jälkeen. Rahoituslaskelmassa on huomioitu tämän osuuden rahoittamisesta aiheutuvat kulut.

Korkokustannukset ovat yhteensä rakentamisjaksolta sekä 25 vuoden laina-ajalta 292 miljoonaa euroa. Näistä korkokustannuksista 56 miljoonaa euroa ajoittuu rakentamisjaksolle vuosiin 2025–2029 ja 236 miljoonaa euroa lyhennysjaksolle 2030–2054.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Vantaan ratikan päivitetty rakentamiskustannus on 91 miljoonaa euroa vuoden 2023 hankesuunnitelmaa suurempi eli se on yhteensä 697 miljoonaa euroa, josta Vantaan osuus on 682 miljoonaa euroa ja Helsingin osuus 15 miljoonaa euroa.

MAL-avustus kattaa rakentamiskustannuksista 38 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2023 laskelmissa. Avustuksen jaosta ei ole sovittu, mutta tässä avustuksen on oletettu jakautuvan investointikustannusten suhteessa. Tällöin avustuksesta kohdistuu Vantaalle 35,8 miljoonaa euroa vähemmän ja Helsingillä 1,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2023 hankesuunnitelmassa.

Rahoituskustannukset Vantaalle nousevat arviolta 70 miljoonaa euroa rakentamiskustannusten nousun sekä MAL-avustuksen laskun myötä.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Liikenteen käyttötalous

Ratikka vaikuttaa Vantaan kaupungin liikenteen käyttötalouteen ratikan kunnossapitokustannusten (sisältäen linjaraiteet ja varikon raiteet) ja HSL:n kautta kulkevien korvausten ja kustannusten kautta. HSL-alueella raideinvestointien kustannuksia kierrätetään HSL:n kautta, jolloin hankkeista koituvat kustannukset jaetaan käyttäjien suhteessa useille kunnille. Vantaan kaupunki jakaa kunnossapitokustannukset ja HSL:n kautta kulkevat korvaukset Helsingin kaupungin kanssa. HSL:n kautta kulkevat kustannukset jakautuvat kaikille HSL:n jäsenkunnille.

Vantaan ja Helsingin kaupungit saavat HSL:ltä infrakorvauksia joukkoliikenneinvestoinneista. HSL korvaa kaupungeille puolet joukkoliikenneinvestointien pääoman poistoista 40 vuoden aikana tasapoistoilla, poistamattomalle pääomalle 5 % korkoa vuosittain ja radan hallinto- ja ylläpitokustannukset täysimääräisesti. Poistoihin ei lasketa valtion tukea. Hankesuunnitelman päivityksen yhteydessä on arvioitu, että ratikan 697 miljoonan euroa investointikustannuksesta 440 miljoonaa euroa on HSL:n infrakorvausjärjestelmään sisällytettävää pääomaa. Muu 206 miljoonaa euroa on muuhun kuin ratikkaan kohdistuvaa investointia, kuten samalla tehtäviä katujen peruskorjauksia, muiden liikennemuotojen väylien kehittämistä tai katutilojen yleistä kehitystä. Laskennalliset korot lasketaan rakentamisen ajalta ja 40 vuoden poistoajalta.

HSL:n kautta jaettavia kustannuksia ja tuloja ovat Helsingille ja Vantaalle maksettavat infrakorvaukset, liikennöintikustannuksien kasvu ja lipputulojen kasvu. Infrakorvaukset jaetaan HSL:n jäsenkunnille niiden asukkaiden tekemien ratikkamatkojen määrän suhteessa. Liikennöintikustannuksien kasvu jaetaan jäsenkunnille niiden asukkaiden matkustamien ratikkakilometrien suhteessa. Kuntien maksuosuuksia pienentävät lipputulot, jotka kohdistetaan kunnille matkustajien kuntalaisuuden perusteella. Helsingin lipputulovaikutuksia ei ole arvioitu.

Lipputulojen ja matkustajamäärien muutoksia ei ole arvioitu vuotta 2050 pidemmälle, vaikka 40 vuoden tarkastelujakso ulottuu vuoteen 2069. Tarkastelujakson viimeisillä 19 vuodella lipputulojen osalta sovelletaan vuoden 2050 tietoja. Vuoden 2050 jälkeen lipputulot olisivat todennäköisesti suurempia, kun kaupunki jatkaisi ratikan varteen kasvamista.

Hankkeen vaikutukset:

Radan ja varikon kunnossapitokustannukset ovat -4,0 miljoonaa euroa vuodessa, sisältäen linjaraiteet, varikon yhdysradan ja varikon raiteiston. Kun kunnossapitokustannukset jaetaan Vantaan ja Helsingin välillä kummankin kunnan alueella olevan ratojen pituuksien suhteessa, Vantaan osuus on -3,7 miljoonaa euroa vuodessa ja Helsingin osuus -0,1 miljoonaa euroa vuodessa.

Vuonna 2030 ratikan arvioidaan kasvattavan vuosittaisia HSL:n Vantaalle maksamia infrakorvauksia +18,0 miljoonaa euroa ja Helsingille +0,4 miljoonaa euroa. Infrakorvausten määrä pienentyy ajan kuluessa korvattavan pääoman pienentyessä.

Vuonna 2030 ratikan arvioidaan kasvattavan Vantaan HSL:lle maksamaa kuntaosuutta -20,7 miljoonaa euroa. Vantaan kuntaosuuteen sisältyy -14,4 miljoonaa euroa infrakustannuksien kasvua, -9,2 miljoonaa euroa liikennöintikustannuksien kasvua ja +2,9 miljoonaa euroa lipputulojen kasvua. Vuonna 2030 Helsingin kuntaosuuden kokonaismuutos riippuu Helsingille tilitettävien lipputulojen kehittymisestä, mitä ei ole arvioitu. Vantaan ratikan vaikutus kuntaosuuksiin pienentyy ajan kuluessa, kun lipputulot kasvavat ja infrakustannukset pienentyvät.

Liikenteen käyttötalous eli kunnossapitokustannukset ja HSL-talousvaikutukset ovat kokonaisuutena Vantaan osalta noin -6,4 miljoonaa euroa vuonna 2030.

40 vuoden tarkastelujaksolla Vantaan ratikan vaikutus liikenteen käyttötalouteen on Vantaalla yhteensä -71,7 miljoonaa euroa. Tästä kustannuksesta kunnossapitokustannusten osuus on -144,3 miljoonaa euroa ja HSL-talousvaikutusten osuus +72,6 miljoonaa euroa. HSL-talousvaikutukset koostuvat -465,4 miljoonan euron kuntaosuuksista, jotka Vantaa maksaa HSL:lle, sekä 538,0 miljoonan euron infrakorvauksista, jotka HSL maksaa Vantaalle.

40 vuoden aikana Helsingin osuus kunnossapitokustannuksista on -4 miljoonaa euroa ja kaupunki laskuttaa HSL:ltä 12 miljoonaa euroa infrakorvauksia.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Radan vuosittaiset kunnossapitokustannukset ovat pienentyneet 0,3 miljoonaa euroa radan lyhentyessä. Tämä tuo noin 11,7 miljoonan euron säästön Vantaalle 40 vuoden aikana.

Arvioon lipputulojen kasvusta on kohdistunut kaksi erisuuntaista muutosta. Toisaalta lipputuloarvio on hieman pienentynyt, kun raitiotie on lyhyempi. Toisaalta lipputuloarvio on Vantaan osalta kasvanut, kun on otettu käyttöön uusi HSL:n liikenne-ennustemalliin kehitetty menetelmä kuntakohtaisten lipputulojen arvioimiseen. Näistä jälkimmäisen suuruusluokka on suurempi, minkä seurauksena lipputuloarvio on kokonaisuutena kasvanut Vantaan lipputulojen osalta. Arvio ratikan lipputulovaikutuksesta vuonna 2030 on kasvanut 0,8 miljoonaa euroa ja vuoden 2050 arvio on kasvanut 2,2 miljoonaa euroa. 40 vuoden kumulatiivisella tarkastelujaksolla muutos on yhteensä 78,2 miljoonaa euroa.

Aiemmassa hankesuunnitelmassa kuntakohtaiset lipputuloarviot laskettiin liikenne-ennusteen perusteella koko HSL-alueen keskimääräisiin lipputuloihin perustuen. Uudella HSL:n liikenne-ennustemalliin kehitetyllä menetelmällä kuntakohtaiset lipputuloarviot lasketaan siten, että ennustettujen matkojen lipputulot perustuvat matkan pituuteen. Laskentamenetelmän päivitys kasvattaa Vantaalle arvioitua lipputulojen kasvua, koska Vantaalla tehdään

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

pidempiä matkoja kuin muualla HSL-alueella. Laskentamenetelmän päivityksellä ei ole vaikutuksia liikenne-ennusteen arvioon koko seudun lipputulojen kasvusta.

Ratikan vaikutus HSL:n infrakorvauksiin on kasvanut. Vuonna 2030 HSL:n infrakorvaukset Vantaalle ovat +5,8 miljoonaa euroa vuodessa suurempia. 40 vuoden kumulatiivisella tarkastelujaksolla infrakorvaukset ovat kasvaneet +155 miljoonaa euroa. Aiemmassa hankesuunnitelmassa oletettiin, että HSL:n infrakorvausjärjestelmään sisältyisi noin puolet ratikkahankkeen investointikustannuksista valtion tuen jälkeen (212 miljoonaa euroa). Tarkemmassa suunnittelussa arvio on tarkentunut 63 % hankkeen investointikustannuksista (440 miljoonaa euroa). Hankkeen investoinneista aiempaa suurempi osa on HSL:n infrakorvausjärjestelmän piiriin sisältyviä raitiotieinvestointeja, kun muihin liikennemuotoihin kohdistuvia hankeosia on karsittu. Lisäksi raitiotieinvestoinnin hinnan nousu itsessään kasvattaa HSL:n infrakorvausjärjestelmän piiriin sisällytettävää pääomaa.

Vantaan kuntaosuuteen HSL:n taloudesta sisältyvät lipputulot, eri luvussa esitetyt liikennöintikustannukset sekä Vantaan osuus infrakorvausjärjestelmän kuluista. Vantaan kuntaosuus HSL:n taloudesta on kasvanut vuoden 2030 osalta 3,8 miljoonaa euroa ja 40 vuoden tarkastelujakson osalta 61,4 miljoonaa euroa.

Kiinteistötalous

Hankkeen vaikutukset:

Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellisen analyysin päivityksessä (Newsec Advisory Finland 2022) laadittiin ratikkalinjan vaikutusalueella sijaitsevien tarkastelualueiden arvonmuutoksen analyysi Aviapoliksesta Tikkurilan ja Hakunilan kautta Länsimäkeen. Lähtökohtana oli tarkastella raitiotielinjauksesta johtuvaa arvonmuutosta kaupungin omistamilla alueilla sekä yksityisten omistamilla alueilla, joista kaupungille on odotettavissa maankäyttösopimustuloja kaavamuutoksen seurauksena. Kultakin tarkasteltavalta osa-alueelta saatavat kokonaistulot määritettiin ottaen huomioon kaupungin maanomistuksen osalta tonttien luovutuksesta saatavat tulot, yksityisen maanomistuksen osalta maankäyttösopimuskorvauksina perittävät tulot, tulojen arvioitu toteutumisaikataulu sekä hintojen ajallinen kehitys.

Newsec Advisory Finland päivitti arvionsa vuonna 2025 niiltä alueilta, joille on arvioitu aiheutuvan muutoksia verrattuna aikaisemman hankesuunnitelman arvioon. Näitä alueita ovat lentoaseman pää sekä Lahdentien ympäristö. Ratikka tuo kiinteistötaloudellista tuloa yhteensä arviolta 29,5 miljoonaa euroa vähemmän näiden alueiden muutosten johdosta.

Vuoden 2022 selvityksessä tarkasteltiin niitä alueita, jotka Vantaan yleiskaavan ja Vantaan ratikan kaavarungon mukaan olivat potentiaalisia alueita kehittyviksi vuoteen 2050 mennessä. Vantaan ratikan vaikutuksen maankäytön kehitykseen arvioidaan kuitenkin jatkuvan myös vuoden 2050 jälkeen. Näitä tulevia potentiaalisia alueita arvioitiin Newsecin toimesta keväällä 2023, ja arvioinnin tulokset on nyt otettu huomioon tässä hankesuunnitelmassa. Tämän myötä myös kiinteistötalouden ja verovaikutusten arvioinnit on voitu ulottaa vuoteen 2069, jonne asti hankkeen HSL-talouslaskelmat on HSL:n infrakorvausjärjestelmän mukaisesti jo aiemmin tehty. Kiinteistötaloudellisten tulojen kasvupotentiaalin on arvioitu olevan vuoden 2050 jälkeen noin 119 miljoonaa euroa.

Tämän lisäksi MAL-sopimuksen kautta on syntynyt uusia kiinteistökehityksen mahdollisuuksia Santaradan ja Hakkilan alueille, tavaraliikenteen radan siirtyessä Hosantielle. Santaradan maa-alueiden nykyarvo on noin 5 miljoonaa euroa, mutta kaavoitettuna sen arvioidaan nousevan 35–45 miljoonaan euroon. Vantaan kustannusvastuulla olevan uuden kuormauspaikan kustannusarvio on 5–7,2 miljoonaa euroa (alv 0 %). Tämän tuloksena taloudellisen hyödyn arvioidaan olevan kaupungille noin 30 miljoonaa euroa.

Ratikan lisävaikutus kiinteistötaloudellisiin tuottoihin on reaaliarvossa näiden muutosten myötä yhteensä noin 526,5 miljoonaa euroa vuoteen 2050 mennessä, koko ratikkakäytävän kiinteistötaloudellisten tulojen ollessa yhteensä 913,5 miljoonaa euroa. Reaaliarvossa ei huomioida aikatekijän vaikutusta eli hintojen nousua nykyhetkestä myyntihetkeen eikä vastaavasti myöskään diskontata myyntihetkestä nykyhetkeen. Tulokset on arvioitu vuoden 2022 hintatasossa.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Lentoaseman alueella raitiotien päätepysäkin ollessa Aviapolis pohjoinen on arvioitu, että Lentoasemantien itäpuoliset alueet Ilmakehän ympäristössä eivät kehity ratikan vaikutuksesta. Tämän johdosta vuoden 2022 selvityksen arviointitavalla noin 28 500 kerrosneliömetriä työpaikkarakentamista jäisi toteutumatta. Tämän kiinteistötaloudellinen vaikutus on reaaliarvona noin -13,8 miljoonaa euroa. Lahdentien alueella kadun siirtoa eritasoliittymästä tasoliittymäksi ei tehdä, jonka takia tilaa maankäytölle ei vapaudu. Tämän myötä arviolta 73 000 kerrosneliömetriä asuntorakentamista jää toteutumatta. Tämän vaikutus on reaaliarvossa -15,7 miljoonaa euroa.

Toisaalta Santaradan ja Hakkilan alueiden kehitys näkyy positiivisena muutoksena hankkeelle, lisäten tuloja arviolta 30 miljoonalla eurolla. Lentoasemantien ja Lahdentien ympäristöjen maankäyttötulojen vähenemän ollessa

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

yhteensä 29,5 miljoonaa euroa, on näiden yhteisvaikutus +0,5 miljoonaa euroa kiinteistötaloudellisia tuloja.

Lisäksi vuoden 2050 jälkeen aiheutuvat kiinteistötaloudelliset tulot on nyt saatu arviointiin mukaan, tuottaen noin 119 miljoonaa euroa lisätuloa. Yhteensä kiinteistötaloudelliset tulot kasvavat muutosten myötä 119,5 miljoonaa euroa vuoteen 2069 mennessä. Arviot on tehty vuoden 2022 hintatasossa.

Hankesuunnitelman kiinteistötaloudellisessa laskelmassa ei ole otettu huomioon sitä lisätuloa, joka syntyy valtiolta saatavan Santaradan maapohjan ympäristössä olevien muiden alueiden maankäyttökorvauksista, joiden suuruus on nykyisen yleiskaavan mukaisen maankäytön perusteella laskettuna 34 milj. euroa. Tämä lisätulo muodostuu Vantaan ratikan kaavarungon ulkopuolisilta alueilta eikä sitä tästä syystä ole otettu mukaan hankesuunnitelman hyötylaskelmaan. Hakkilan alueelle tullaan laatimaan osayleiskaava, jonka myötä edellä kuvatun tulon arvioidaan kasvavan.

Rakentamisesta palautuva kunnallisvero

Hankkeen vaikutukset:

Rakentamisesta palautuva kunnallisvero arvioitiin raportissa Vantaan ratikka – Asukasluvun muutoksesta aiheutuvat tuotot ja kulut (FCG 2023). Palautuva kunnallisvero arvioitiin Vantaan ratikan aiheuttamien lisäinvestointien perusteella eli 459 miljoonan euron arvosta. Asuin- ja toimitilarakentamisen palautuvan kunnallisveron laskelma perustui Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellisen analyysin (Newsec Advisory Finland 2022) arvioihin ratikan vaikutuksesta rakentamiseen: noin 1,7 miljoonaa kerrosneliömetriä enemmän asuinrakentamista ja noin 0,6 miljoonaa kerrosneliömetriä enemmän toimitilarakentamista.

Laskelmassa rakentamisen hintana käytettiin ARA:n rakentamisen hintatilastoa. Laskelmassa hyödynnettiin VTT:n arvioita rakentamisesta palautuvan kunnallisveron osuudesta rakennusinvestoinneista, mutta muutettuna sote-uudistuksen jälkeisen verorakenteen mukaiseksi. Vantaalaisten osuudeksi hankkeisiin osallistuvista työntekijöistä ja siten Vantaalle palautuvista kunnallisveroista oletettiin 20 %.

Laskelmaa on päivitetty sen osalta, kuinka paljon ratikan rakentamiskustannukset ovat nousseet, kuinka paljon maankäyttöä jää toteutumatta ja kuinka paljon sitä toteutuisi lisää vuoden 2050 jälkeen. Rakentamisesta palautuva kunnallisvero on hankkeen muutosten myötä yhteensä +51,2 miljoonaa euroa vuoteen 2050 mennessä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Päivitetyn laskelman perusteella ratikan rakentamisesta Vantaalle palautuva kunnallisvero on rakentamisaikana noin 0,5 miljoonaa euroa enemmän kuin hankesuunnitelmassa 2023 johtuen nousseista rakennuskustannuksista.

Asuin- ja toimitilarakentamisesta palautuu noin 6,8 miljoonaa euroa enemmän. Maankäytön kehityksen vähenemä Aviapoliksessa ja Lahdentien alueella vähentää verotuloja noin 1,8 miljoonaa euroa, ja arvion ulottaminen vuoden 2050 jälkeiseen maankäytön kehityspotentiaaliin lisää verotuloja noin 8,6 miljoonaa euroa. Kokonaismuutos verovaikutuksiin on noin +7,3 miljoonaa euroa vuoteen 2050 mennessä verrattuna vuoden 2023 hankesuunnitelmaan.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Uusien asukkaiden ja työpaikkojen vaikutukset

Hankkeen vaikutukset:

Raitiotie luo edellytyksiä asuin- ja toimitilarakentamiselle, mikä mahdollistaa asukas- ja työpaikkamäärien kasvun. Uusien asukkaiden ja työpaikkojen kustannusvaikutuksia on arvioitu hankesuunnitelman yhteydessä (FCG 2023).

Kaupunkiin muuttavien asukkaiden iällä ja sosioekonomisella taustalla on merkittävä vaikutus talousvaikutuksiin kaupungin talouden kannalta. Vuoden 2023 arvio tehtiin parhaalla arviolla kaupunkiin muuttavasta väestöstä, mutta lopullinen vaikutus voi silti vaihdella kumpaan tahansa suuntaan arvioon nähden.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Tämän hetken hankkeen laajuuden muutosten ei nähdä vaikuttavan merkittävästi uusien asukkaiden ja työpaikkojen verovaikutusten arvioon.

Vantaan kaupunkitaloudellisten vaikutusten koonti

Hankkeen vaikutukset:

Ratikan kumulatiiviset taloudelliset vaikutukset Vantaan kaupungin talouteen 40 vuoden ajalta ovat +60,2 miljoonaa euroa reaaliarvoisina. Kaupunkitaloudellisen laskelman erien suuruus ja yhteenveto on esitetty taulukossa 4.1. Esitetyt kaupunkitalousvaikutukset ovat diskonttaamattomia ja ilman inflaatiokorjausta. Rakentamiskustannukset, rahoituskustannukset ja kiinteistötaloudelliset tulot on esitetty kumulatiivisina vaikutuksina 40 vuoden ajalta. Muut erät, eli kunnossapitokustannukset, HSL-talous ja verovaikutukset on esitetty hankkeen vaikutuksena verrattuna siihen, että sitä ei toteutettaisi.

Kaupunkitalouden kannalta ratikan suurimmat vaikutukset ovat ratikan kiinteistötaloudelliset tulot, rakentamis- ja rahoituskustannukset, liikennöintikustannukset ja lipputulot. Ratikan myötä kasvavan asukasmäärän myötä verotulot kasvavat merkittävästi, mutta uusien asukkaiden palveluiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset kasvavat yhtä paljon. HSL:n kautta kulkevat infrakorvaukset ja infrakustannukset ovat muihin kustannuseriin verrattuna suuria. Toisaalta Vantaa maksaa näitä pääosin itselleen HSL:n kautta, koska suurin osa ratikkamatkustajista olisi vantaalaisia.

Kaupunkitalouslaskelmaan sisältyy merkittäviä epävarmuuksia monien olettamusten ja pitkän tarkasteluaikavälin vuoksi. Ratikan myötä kaupunkiin muuttavien asukkaiden iällä ja sosioekonomisella taustalla on merkittävä vaikutus kuntalaisten verovaikutuksiin. Ratikan rakentamis- ja rahoittamiskustannukset riippuvat huomattavasti korkotasosta ja rakentamisen hinnan kehittymisestä. HSL:n kautta kulkevat liikennöintikustannukset ja lipputulot riippuvat HSL:n tulevista linjastoja, lippujen hintoja ja lippuvyöhykkeitä koskevista päätöksistä. Kiinteistötaloudellisten tuottojen suuruus riippuu kaupungin väestönkasvun nopeudesta, rakentamisen määrästä ja kiinteistöjen hintojen kehityksestä.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Ratikan kumulatiiviset taloudelliset vaikutukset Vantaan kaupungin talouteen ovat kokonaisuudessaan muuttuneet noin 50 miljoonaa euroa suuremmiksi, ja ovat nyt +10 miljoonan euron sijasta noin +60,2 miljoonaa euroa.

Taulukko 4.1 Laskelma ratikan vaikutuksesta Vantaan kaupunkitalouteen vuoteen 2069 mennessä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ilman inflaatiokorjausta.

RATIKAN VAIKUTUS VANTAAN KAUPUNGIN TALOUTEEN, MILJOONAA EUROA		LASKENTAPERIAATE
Investointikustannukset	-540,8	Rakentamiskustannus, josta vähennetty MAL-avustus
Rahoituskustannukset	-292,0	Korot viiden vuoden rakennusajalta ja 24 vuoden takaisinmaksuajalta
Liikenteen pääomatalous yhteensä	-832,8	
Kunnossapitokustannukset	-144,3	40 vuoden ajalta 2030-2069
HSL-talous	72,6	40 vuoden ajalta 2030-2069
Liikenteen käyttötalous yhteensä	-71,7	
Kiinteistötaloudelliset tulot	913,5	Kumulatiiviset tulot vuoteen 2069 mennessä
Verovaikutukset	51,2	Kumulatiiviset tulot vuoteen 2069 mennessä
Kiinteistötalous ja verovaikutukset yhteensä	964,7	
Kaikki yhteensä	**60,2**	

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Helsingin kaupunkitaloudellisten vaikutusten koonti

Helsingin kaupunkitaloudellisia vaikutuksia ei ole arvioitu yhtä laajasti kuin Vantaan kaupunkitaloudellisia vaikutuksia. Helsingin kaupunkitaloudellisten vaikutusten arviointi edellyttää erillistä arviota ratikan vaikutuksesta Helsingille tilitettäviin lipputuloihin, Länsimäentien peruskorjauskustannuksesta ilman ratikkaa, kiinteistötaloudellisista tuloista ja verovaikutuksista.

Hankkeen vaikutukset:

Helsingin osuudeksi ratikan rakentamiskustannuksesta on oletettu 12,1 miljoonaa euroa valtion MAL-avustuksen jälkeen. Helsingille ei välttämättä muodostu rahoituskustannuksia, jos kaupunki ei nosta lainaa investoinnin rahoittamiseksi.

Ratikka todennäköisesti tuottaa Helsingille kiinteistötaloudellisia tuottoja Mellunmäessä, jos ratikan olettaa kasvattavan kiinteistöjen arvoja ja vauhdittavan kiinteistökehittämistä samalla tavalla kuin Vantaalla. Ratikan verovaikutukset Helsingille riippuvat ratikan rakentamiseen osallistuvien helsinkiläisten määrästä, kaupungin asukasluvun muutoksista, muuttajien iästä ja sosioekonomisista taustoista ja asukkaiden palveluiden tuottamisen kustannuksista.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Helsingin osuus ratikan rakentamiskustannuksista on kasvanut 1,6 miljoonaa euroa, kun MAL-avustus on aiempaa pienempi ja sen oletetaan kohdistuvat aiempaan verrattuna hieman enemmän Vantaan hyväksi.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

4.5 Taloudelliset herkkyystarkastelut

Aviapolis pohjoinen -pysäkille päättyvän raitiotielinjan lisäksi on tarkasteltu taloudellisia vaikutuksia sille, jos raitiotie päättyisi lentoasemalle Teletien pohjoispäähän, tai Jumbolle Rälssitien eteläpäähän.

Herkkyystarkasteluissa on oletettu, että Helsingin ja HSY:n investoinnit pysyvät samoina. Valtion osuuden eli MAL-avustuksen on oletettu pysyvän muuttumattomana, ja HSL:n infrakorvattavaa osuutta on muutettu radan pituuden suhteessa. Infrakorvattava osuus on herkkyystarkasteluissa 63 % investointikustannuksista, kuten se on Aviapolis pohjoinen -pysäkille päättyvällä hankkeellakin.

Lentoasemalle päättyvä linja

Tässä herkkyystarkastelussa raitiotie päättyy Teletien pohjoispäähän ilman Lentäjäntien siltaa. Investointikustannuksen on arvioitu olevan 25 miljoonaa euroa suurempi kuin Aviapolis pohjoinen -pysäkille päätettäessä. Tämän myötä rahoituskustannukset kasvavat. Kunnossapitokustannukset nousevat raidekilometrien suhteessa, eli 1,2 kilometrin verran. Tämä lisää kustannuksia 228 000 euroa vuodessa. Kiinteistötaloudelliset tulot kasvavat 13,8 miljoonaa euroa, kun raitiotien tuomat tulot Lentoasemantien läheisyydessä voidaan laskea mukaan.

HSL-talouden osalta muutokseen vaikuttaa investointikustannuksen muutos, infrakorvattavan osuuden muutos sekä kunnossapitokustannusten kasvu. Lisäksi lipputulot kasvavat, koska linja on pidempi ja maankäyttöä on enemmän, ja liikennöintikustannukset kasvavat, sillä linja on pidempi ja vaunuja tarvitaan enemmän. Kokonaisvaikutukset talouteen on esitetty taulukossa 4.2.

Taulukko 4.2 Lentoasemalle päättyvän linjan taloudellisen herkkyystarkastelun tulokset.

RATIKAN VAIKUTUS VANTAAN KAUPUNGIN TALOUTEEN, MILJOONAA EUROA		LASKENTAPERIAATE
Investointikustannukset	-565,8	Rakentamiskustannus, josta vähennetty MAL-avustus
Rahoituskustannukset	-306,0	Korot viiden vuoden rakennusajalta ja 24 vuoden takaisinmaksuajalta
Liikenteen pääomatalous yhteensä	-871,8	
Kunnossapitokustannukset	-153,4	40 vuoden ajalta 2030-2069
HSL-talous	75,4	40 vuoden ajalta 2030-2069
Liikenteen käyttötalous yhteensä	-78,1	
Kiinteistötaloudelliset tulot	927,3	Kumulatiiviset tulot vuoteen 2069 mennessä
Verovaikutukset	51,9	Kumulatiiviset tulot vuoteen 2069 mennessä
Kiinteistötalous ja verovaikutukset yhteensä	979,2	
Kaikki yhteensä	**29,4**	

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Jumbolle päättyvä linja

Tässä herkkyystarkastelussa raitiotie päättyy Rälssitien eteläpäähän Jumbon rakennusten väliin. Investointikustannuksen on arvioitu olevan 35 miljoonaa euroa pienempi kuin Aviapolis pohjoinen -pysäkille päätettäessä. Tämän myötä rahoituskustannukset vähenevät. Kunnossapitokustannukset laskevat raidekilometrien suhteessa, eli 2,9 kilometrin verran. Tämä vähentää kustannuksia 551 000 euroa vuodessa. Kiinteistötaloudelliset tulot vähenevät 153,8 miljoonaa euroa, kun kaikki raitiotien tuoma maankäytön tulo Jumbolta kohti lentoasemaa poistuu.

HSL-talouden osalta muutokseen vaikuttaa investointikustannuksen muutos, infrakorvattavan osuuden muutos sekä kunnossapitokustannusten vähenemä. Lisäksi lipputulot vähenevät, koska linja on lyhyempi ja maankäyttöä on vähemmän, ja liikennöintikustannukset vähenevät, sillä linja on lyhyempi ja vaunuja tarvitaan vähemmän. Kokonaisvaikutukset talouteen on esitetty taulukossa 4.3.

Taulukko 4.3 Jumbolle päättyvän linjan taloudellisen herkkyystarkastelun tulokset.

RATIKAN VAIKUTUS VANTAAN KAUPUNGIN TALOUTEEN, MILJOONAA EUROA		LASKENTAPERIAATE
Investointikustannukset	-505,8	Rakentamiskustannus, josta vähennetty MAL-avustus
Rahoituskustannukset	-272,0	Korot viiden vuoden rakennusajalta ja 24 vuoden takaisinmaksuajalta
Liikenteen pääomatalous yhteensä	-777,8	
Kunnossapitokustannukset	-122,2	40 vuoden ajalta 2030-2069
HSL-talous	88,7	40 vuoden ajalta 2030-2069
Liikenteen käyttötalous yhteensä	-33,5	
Kiinteistötaloudelliset tulot	780,8	Kumulatiiviset tulot vuoteen 2069 mennessä
Verovaikutukset	32,8	Kumulatiiviset tulot vuoteen 2069 mennessä
Kiinteistötalous ja verovaikutukset yhteensä	813,6	
Kaikki yhteensä	**2,3**	

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

4.6 Vaikutukset HSL:n talouteen

HSL:n tilannekuvan ja rahoituspohjan arviointi -raportissa (HSL, 2023) on laajemmin tarkasteltu HSL:n talouden kehityskuvaa. Sekä Vantaan ratikka että muutkin samassa aikaikkunassa toteutuvat seudun joukkoliikennehankkeet lisäävät HSL:n kuluja. Raportin mukaan HSL:n kokonaistaloudellinen tilannekuva on haastava seuraavat 15–20 vuotta johtuen pääosin rakenteilla olevien ja suunnitelmissa olevien raidehankkeiden infra- ja liikennöintikuluista. Lisäksi raportissa kiinnitetään huomiota siihen, että raideinfrahankkeiden myötä lisääntyvän matkustaminen ja sen myötä lipputulojen kasvu saavutetaan vasta usean vuoden päästä hankkeen valmistumisesta, mutta hankkeiden infrakulut ovat suurimmillaan ensimmäisinä käyttöönottovuosina. Raideinfrahankkeiden myötä kasvavat lipputulot eivät todennäköisesti riitä kattamaan hankkeista aiheutuvia liikennöinti- ja infrakuluja.

Hankkeen vaikutukset:

Taulukossa 4.4 havainnollistetaan Vantaan ratikan vaikutusta HSL:n kuluihin, tuloihin ja subventioon vuonna 2030. HSL:n viimeisimmän tiedon mukaan HSL:n kulut ilman Vantaan ratikkaa ovat 1 101 miljoonaa euroa vuonna 2030. Vantaan ratikan arvioidaan lisäävän vuonna 2030 HSL:n kuluja yhteensä 30,2 miljoonaa euroa. Kasvaneet kulut katetaan lisääntyneillä lipputuloilla ja kuntien maksamilla kuntaosuuksilla.

Tulojen osalta vuonna 2030 HSL:n lipputulojen on arvioitu olevan 445 miljoonaa ja Vantaan ratikan arvioidaan lisäävän lipputuloja 0,3 miljoonaa euroa. HSL:n tavoite on kattaa puolet menoista lipputuloilla. Jotta tähän päästäisiin, ratikan myötä lipunhintojen nostopaine kasvaa 14,8 miljoonaa euroa. Tämä vastaa 3,3 % korotusta lipunhintoihin. Käytännössä lippuhintoja pitäisi nostaa hieman enemmän, koska hintakorotukset vähentävät matkustamista jonkin verran. Mahdolliset avustukset pienentävät lipunhinnan korotuspaineita. Lippuhintojen korotuksista päättää HSL:n hallitus.

Kunnat maksavat kuntaosuutta HSL:lle joukkoliikenteen järjestämisestä. Vuonna 2030 kuntien maksaman kuntaosuuden on arvioitu olevan 656 miljoonaa euroa ilman ratikkaa. Vantaan ratikka lisäisi HSL:lle maksettavia kuntaosuuksia yhteensä 29,9 miljoonaa euroa, jolloin kuntaosuudet olisivat yhteensä 685,9 miljoonaa euroa. Kuntien HSL:lle maksama kuntaosuus koostuu kuluista, joista vähennetään lipputulot sekä avustukset. Vantaan ratikan myötä Vantaan kuntaosuus kasvaisi noin 20,7 miljoonaa euroa ja Helsingin kuntaosuus noin 5,7 miljoonaa euroa. Muiden kuntien kuntaosuus kasvaisi yhteensä noin 3,4 miljoonaa euroa vuonna 2030.

Ilman korjaus- ja parannusinvestointeja Vantaan ratikan infrakulut laskevat vuosittain. Infrakulujen lasku johtuu korkokululaskennassa käytettävän pääoman vuosittaisesta pienentymisestä. Mikäli samalla maankäyttöä voidaan tehostaa ratikan reitin varrella, niin voidaan hyvällä syyllä olettaa, että myös matkustusmäärät ja sitä kautta lipputulokertymä kasvavat. Edellä mainituilla perusteilla Vantaan ratikan vaikutus HSL:n kustannuksiin, HSL-kuntaosuuksiin ja subventiotasoon on korkeimmillaan ratikan liikennöinnin alkaessa, ja vaikutus vähenee tulevina vuosina.

Muutokset hankesuunnitelmaan 2023 verrattuna:

Linjan lyhentyminen pienentää koko HSL-alueen arvioituja lipputuloja 0,1 miljoonaa euroa vuonna 2030. Lisäksi hankkeen investointikustannusten kasvu, ja erityisesti juuri raitiotiehen liittyvien investointikustannusten kasvu lisää infrakorvausjärjestelmän kustannuksia 5,6 miljoonaa euroa vuonna 2030.

Kokonaisuutena muutokset kasvattavat hankkeen vaikutusta HSL:n kuntaosuuksiin 5,8 miljoonaa euroa vuodessa ja lipunkorotuspainetta 0,7 % vuonna 2030.

Taulukko 4.4 Vantaan ratikan vaikutus HSL:n talouteen vuonna 2030.

	ILMAN RATIKKAA	RATIKAN KANSSA	RATIKAN VAIKUTUS	RATIKAN VAIKUTUKSEN MUUTOS 2023 HANKESUUNNITELMAAN VERRATTUNA
Kulut	1101 M€	1131,2 M€	+30,2 M€	+5,7 M€
Lipputulot	445 M€	445,3 M€	+0,3 M€	-0,1 M€
Kuntaosuus	656 M€	685,9 M€	+29,9 M€	+5,8 M€
Subventio	59,6 %	60,6 %	+1,1 %	-0,0 %
Lipunkorotuspaine	105,5 M€	120,3 M€	+14,8 M€	+3,2 M€
Lipunkorotuspaine	23,7 %	27,0 %	+3,3 %	+0,7 %

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

5. RISKIENHALLINTA

Vantaan ratikan kehitysvaiheessa riskienhallintaa on toteutettu systemaattisesti allianssihankkeen toimijoiden kesken. Aiemmissa suunnitteluvaiheissa tehtyä riskienhallintaa on jatkettu sekä tunnistettu aktiivisesti uusia riskejä ja mahdollisuuksia. Riskien käsittelypalavereita on pidetty säännöllisesti 2–4 viikon välein tekniikkaryhmien, osaprojektien sekä projektinjohdon kesken. Lisäksi on pidetty osaprojekteittain yhteenvetotyöpajat, joihin on osallistunut kattavasti eri suunnittelun tekniikka-alueiden ja rakentajan asiantuntijoita. Länsi- ja itä-allianssit ovat tehneet riskienhallintaa molemmat omien hankealueidensa osalta ja tätä on yhteensovitettu. Koko hanketta koskevaa riskienhallintaa on tehty yhteistyössä. Riskejä on pienennetty ja poistettu kehitysvaiheessa määrittämällä ja toteuttamalla riskienhallintatoimenpiteitä. Mahdollisuuksia on tunnistettu koko kehitysvaiheen ajan ja edistetty niiden toteutumista.

Kehitysvaiheessa tunnistetut merkittävimmät riskit ovat yllättävät olosuhteet ja niiden aiheuttamat muutokset suunniteltuihin ratkaisuihin ja määriin, yhteensovitus nykyisiin rakenteisiin, lupiin liittyvät epävarmuudet ja liittyvien hankkeiden aiheuttamat vaikutukset. Lisäksi hankkeen ulkopuolisten tekijöiden aiheuttama merkittävä riski on maailman geopoliittinen tilanne ja sen vaikutus materiaalien saatavuuteen sekä hintoihin. Allianssi hankemuotona tuo merkittäviä mahdollisuuksia ratkaisujen kehittämiseen toteutusvaiheen aikana, mahdollistaen mm. rakenteiden työnaikaisen optimoinnin, maamassojen kierrättämisen sekä uusiomateriaalien käyttämisen tavanomaista laajemmin.

Riskienhallinta on jatkuva prosessi. Riskienhallintaa jatketaan toteutusvaiheessa systemaattisesti. Riskejä tunnistetaan ja arvioidaan niiden toteutumisen todennäköisyys ja kuinka suuri haittavaikutus riskillä on toteutetussaan. Työskentelytapana jatketaan riskipalavereita ja riskienhallintatyöpajoja eri teemoilla.

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Lähdeluettelo

Kaikki Vantaan ratikan selvitykset ja aineistot

Vantaan ratikan selvityksiä ja aineistoja: https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/_liikenne/vantaan-ratikka/vantaan-ratikan-selvityksia-ja-aineistoja

Aihekohtaiset linkit, joihin tässä raportissa on viitattu

Arkkitehtityöhuone APRT, WSP Finland Oy, Ramboll Finland oy, Ratatek oy, Boost Brothers Oy. 2023. Vaaralan raitiovaunuvarikko. Saatavilla: https://ratikka.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vaaralan-varikon-hankesuunnitelmaselostus-vantaan-ratikka-2023.pdf

Capex. 2023. Vantaan ratikka: Taloudellinen mallinnus. Raportti 31.3.2023. Saatavilla: https://ratikka.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikan-taloudellinen-mallinnus-2023.pdf

FCG. 2023. Vantaan ratikan taiteen yleissuunnitelma

FCG. 2023. Vantaan ratikka. Vantaan ratikan verovaikutukset https://ratikka.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikan-verovaikutukset-2023.pdf

Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2024–2035. 2024. Saatavilla: https://ym.fi/documents/1410903/40122839/Helsingin+seudun+MAL-sopimus+2024-35+allekirjoitusversio+(1).pdf/7d2f1dff-e34e-b6d4-e81f-b86f84a957a9/Helsingin+seudun+MAL-sopimus+2024-35+allekirjoitusversio+(1).pdf?t=1737624685716

HSL. 2020. Helsingin seudun työssäkäyntialueen liikenne-ennustejärjestelmän kysyntämallit. HSL Helsingin seudun liikenne. 10.12.2020

HSL. 2021. Muuttuvat liikkumisen tarpeet – Korona ja etätyö. HSL Helsingin seudun liikenne. 11.10.2021.

HSL. 2023. HSL:n tilannekuvan ja rahoituspohjan arviointi. Saatavilla: https://hslfi.azureedge.net/globalassets/hsl/uutisten-pdf-liitteet/hsln-tilannekuvan-ja-rahoituspohjan-arviointi_loppuraportti.pdf

Kaupunkiliikenne. 2023. Raitiojärjestelmän suunnitteluohje: raitiotieohje.fi

Liikenneturva. 2022. Jalankulkijoiden henkilövahingot tieliikenteessä. Saatavilla: https://www.liikenneturva.fi/tutkimukset/jalankulkijoiden-henkilovahingot-tieliikenteessa/

Newsec Advisory Finland Oy. 2022. Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellinen analyysi. Saatavilla: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikka-kiinteistoanalyysi-raportti-12-12-2022.pdf

Pakkanen, T. 2020. Liikenteen sosiaaliset vaikutukset ja vaikutusten jakautuminen Helsingin seudulla.

Ramboll. 2025. Raitiotien elinkaarikestävät laatutasomääritykset – raportti.

SYKE. 2021. Liikenteen terveysvaikutukset Suomessa ja suurimmissa kaupungeissa. Saatavilla: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/329273/SYKEra_16_2021_Liikenteen-terveysvaikutukset.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Vantaan kaupunki. Vantaan ratikan kaavarunko. https://www.vantaa.fi/fi/_asuminen-ja-ymparisto/kaupunkisuunnittelu/kaavoitus/yleiskaavoitus/vantaan-ratikan-kaavarunko

Vantaan ratikan hankesuunnitelma 2023. Saatavilla: https://ratikka.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikan-hankesuunnitelma-3.4.2023.pdf

WSP. 2022. Design manual – Vantaan ratikkakatujen materiaalit ja kalusteet. Revisio C 30.3.2022. Saatavilla: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikan-design-manual-30032022.pdf

WSP. 2022. Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet. Raportti. 28.10.2022 Saatavilla: https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikan-matkustajamaaraennusteet-28-10-2022.pdf

LIITE: Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 / 7 §

Vote name:	JAA = käsittelyn jatkaminen, EI = palautus
Vote subject:	
Meeting:	Kaupunginhallituksen kokous
Agenda name:	§ 3 Vantaan ratikan hankesuunnitelman tarkistus / PT
Vote start:	27.10.2025 16.56.37
Vote stop:	27.10.2025 16.57.12

Total Voting Results

Votes: 15

JAA	11	73,3%
EI	4	26,7%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kesk

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

kok

JAA	3
EI	2
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

sdp

JAA	5
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Faysal Abdi	sdp
Anssi Aura	kok
Funda Demiri	vas
Heli Hakala	kok
Ulla Kaukola	sdp
Otso Kivimäki	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Emily Strohm	sdp
Visa Tammi	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr

EI

Mika Kasonen	kok
Mika Niikko	ps
Nina Nummela	kok
Petri Roininen	kesk

Vote name:	JAA=POHJA, EI=HYLKÄYS
Vote subject:	
Meeting:	Kaupunginhallituksen kokous
Agenda name:	§ 3 Vantaan ratikan hankesuunnitelman tarkistus
Vote start:	10.11.2025 18.50.50
Vote stop:	10.11.2025 18.51.27

Total Voting Results

Votes: 15

JAA	11	73,3%
EI	4	26,7%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kesk

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

kok

JAA	3
EI	2
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

sdp

JAA	5
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Faysal Abdi	sdp
Anssi Aura	kok
Funda Demiri	vas
Heli Hakala	kok
Ulla Kaukola	sdp
Otso Kivimäki	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Emily Strohm	sdp
Visa Tammi	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr

EI

Mika Kasonen	kok
Mika Niikko	ps
Nina Nummela	kok
Petri Roininen	kesk

Vote name:	JAA = Hyväksytään pohjaesitys, EI = Hylkäys
Vote subject:	
Meeting:	Vantaan valtuuston kokous 17.11.2025
Agenda name:	§ 7 Vantaan ratikan hankesuunnitelman tarkistus
Vote start:	17/11/2025 19.34.06
Vote stop:	17/11/2025 19.36.05

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	44
EI	23
Tyhjää	0

Group Voting Results

kd

JAA	0
EI	2
Tyhjää	0

kesk

JAA	0
EI	3
Tyhjää	0

kok

JAA	8
EI	10
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	7
Tyhjää	0

rkp

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	21
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	6
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	8
EI	1
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Riku Aalto	sdp
Faysal Abdi	sdp
Shekhar Acharya	sdp
Marja Ahava	kok
Anssi Aura	kok
Gashaw Kaisa Bibani	vas
Patrik Borg	kok
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Naima el Issaoui	sdp
Soile Eriksson	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Mari Hynninen	sdp
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Tuire Kaimio	vihr
Jenni Karemo	kok
Patrik Karlsson	rkp
Ulla Kaukola	sdp
Sirpa Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Ulla-Maija Kopra	sdp
Matti Kotiranta	sdp
Saija Laaksonen	sdp
Timo Lahti	kok
Chau Nguyen	vas
Vaula Norrena	vihr
Nelli Pennanen	sdp
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Sakari Rokkanen	kok
Tia Seppänen	vihr
Mohamuud Shire	sdp
Minttu Sillanpää	vas
Karita Snellman	sdp
Emily Strohm	sdp
Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp
Eva Tawasoli	vihr
Anni Juulia Tuomainen	vihr
Tarja Eklund	sdp
Elina Nykyri	vas

EI

Tanja Aidanjuuri	ps
Jenni Alasuutari	vihr
Janne Hartikainen	ps
Jorma Hentilä	kesk
Juha Järä	ps
Loviisa Kaartokallio	kd
Lauri Kaira	kok
Suvi Karhu	ps
Mika Kasonen	kok
Paula Lehmuskallio	kok
Topi Liutu	kok
Kai-Ari Lundell	ps
Mika Niikko	ps
Nina Nummela	kok
Anitta Orpana	kok
Tomi Puikkonen	kok
Maarit Raja-Aho	kok
Petri Roininen	kesk
Victor Snellman	kok
Juha Suoniemi	ps
Tiina Tuomela	kd
Marjo Vacker	kok
Tuomas Vanhanen	kesk

8 § Yleiskeskustelu talousarviosta 2026 ja taloussuunnitelmasta 2026–2029

VD/7119/02.01.00.00/2025

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 8

Käydään yleiskeskustelu, jonka aikana kuullaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan Ulla Kaukolan sekä valtuustoryhmien, nuorisovaltuuston edustajan ja valtuutettujen puheenvuorot.

Päätös:
Käytiin yleiskeskustelu, jonka aikana kuultiin kaupunginhallituksen puheenjohtaja Ulla Kaukolan puheenvuoro ja seuraavat valtuustoryhmien puheenvuorot:

Soile Eriksson	Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Heli Hakala	Kokoomuksen valtuustoryhmä
Tia Seppänen	Vihreä valtuustoryhmä
Kai-Ari Lundell	Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Antero Eerola	Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Petri Roininen	Keskustan valtuustoryhmä
Loviisa Kaartokallio	Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Patrik Karlsson	Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä
Vida Amoad	Nuorisovaltuuston edustaja

Liitteet:

- Ryhmien puheenvuorot

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja, Ulla Kaukola

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, valtuutetut ja vantaalaiset!

Valtuustolla on tänään päätettävään tämän valtuustokauden ensimmäinen talousarvioesitys sekä taloussuunnitelma vuosiksi 2026–2029.

Viime vuodet eivät ole olleet helppoja kuntataloudelle, ja se näkyy myös Vantaalla. Työttömyys, rakentamisen pysähtyminen, verotulojen väheneminen rasittavat kaupungin taloutta, jota on siksi syytä tasapainottaa - siihen olemme myös valtuustosopimuksessa sitoutuneet. Valtuustosopimuksessa sovitut asiat näkyvät muutenkin tässä budjetissa, erityisesti panostukset turvallisuuteen, työllisyyteen ja koulutukseen.

Talouden tasapainotustarve koko valtuustokaudella on 60 miljoonaa. Lisäksi menokasvua on tarkoitus hillitä 30 miljoonalla eurolla. Taloustilanteesta huolimatta Vantaa investoi elinvoimaan, turvallisuuteen, kuntalaisten palveluihin. Erityisen iloinen olen panostuksista kulttuuriin ja vapaa-aikaan. Ensi vuonna avataan Håkansbölen kartanonmuseo sekä kirjasto Jumboon, syksyllä nuorten toimintakeskus Havukoskelle. Koillis-Vantaan liikuntahalli valmistuu, Elmon uimahallin rakentaminen on käynnissä ja Ojahaan liikuntahallin rakentamisvaihe alkamassa. Oivallusten talon rakentamista Myyrmäessä valmistellaan. Tässä joitakin esimerkkejä.

Yhteinen näkemys taloudesta heijastui myös siihen, että ryhmien muutosesitykset kaupunginjohtajan budjettiesitykseen olivat hyvin maltilliset. Käsittelimme neuvotteluissa 197 esitystä, joista suurin osa oli tekstimuutoksia.

Asia, josta olen huolissani, on nuorten työttömyys. Jo kaupunginjohtajan pohjaesityksessä oli varattuna rahaa opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin ja nuorten kesätyöseteleihin. Kaupunginhallitus teki vielä määrärahalisäyksen opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin. Lisäys kohdennetaan erityisesti 15–17-vuotiaille vantaalaisille nuorille, joilla ei vielä ole aiempaa työkokemusta.

Taloutta ei pidä katsoa vain vuosi kerrallaan, vaan pitkäjänteisesti, siksi talous- ja strategiatoimikunta jatkaa työtään. Se on elin, jossa kaikilla poliittisilla ryhmillä on edustuksensa. Talous- ja strategiatoimikunta käy systemaattisesti läpi suuria linjoja: mm. hankintoja, investointeja, henkilöstöön liittyviä ratkaisuja, tarkastelee sekä kaupungin menorakennetta ja tuloja että tuottavuutta, kasvua ja elinvoimaa luovia elementtejä.

Ratikkakaupungin rakentaminen alkaa, näin valtuusto on juuri päättänyt. Toivonkin nyt jokikisen valtuutetun ja kuntalaisen keskittävän voimansa siihen, että Vantaa saa ratikasta kaiken mahdollisen hyödyn. Ratikan vastustamisen aika on ohitse. Ratikka on meille erityisesti pitkäjänteinen kaupunkikehityshanke. Jos valtuusto tänään niin päättää, niin kaupunginhallituksen alaisuuteen perustetaan Vantaan ratikkakaupungin toteutuksen seurantaryhmä, joka seuraa ratikkavyöhykkeen kaupunkikehitystä, ratikan rakentamista ja ratikan tuottojen kehittymistä.

Hulevesimaksu puhutti sekä lautakunnissa, neuvotteluissa että kaupunginhallituksessa ja uskon sen puhuttavan myös tänä iltana täällä valtuustossa – ja se on oikeastaan erinomainen asia. Toivon, että hulevesimaksut ovat meille kaikille herätys siihen, mitkä ovat kustannukset, mikäli emme ota ilmastonmuutosta tosissamme. Sillä siitä tässä oikeasti on kysymys, ilmastonmuutoksesta ja siihen

sopeutumisesta. Kun ilmastonmuutos etenee, niin mm. sateet yleistyvät ja tulevat rankemmiksi, tulvariski kasvaa. Mikäli emme ota ilmastonmuutosta tosissamme, niin tulevaisuudessa meillä on maksettavana huomattavasti suuremmat maksut kuin hulevesimaksut.

Asia, joka näkyy kaupunginhallituksen budjettiesityksessä on turvallisuus. Turvallisuus on puhuttanut sekä kuntalaisia että valtuutettuja. Kaupunginhallituksen neuvotteluissa teimme 400 000 euron määrärahalisäyksen kaupunkiturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Toimenpiteet sisällytetään uuteen turvallisuusohjelmaan, joka tuodaan valtuuston päätettäväksi vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Vantaa on kaupunki, jolla on tulevaisuus. Olen tämän syksyn aikana saanut vierailla erilaisissa tapahtumissa ja kuullut, kuinka Vantaata pidetään edelläkävijänä monessakin asiassa. Välillä tuntuu, ettemme itse oikein ymmärrä arvoamme. Toivonkin jokaisen valtuutetun ja kuntalaisen olevan ylpeä kotikaupungistaan ja puhuvan siitä suurella kunnioituksella ja hellyydellä. Vantaan maine ja sen kautta menestys on nimittäin meidän käsissämme.

Kiitän kaupunginhallituksen budjettineuvottelijoita ja kaupunginhallitusta yhteistyöstä. Omassa roolissani kaupunginhallituksen puheenjohtajana haluan jatkossakin vahvistaa keskinäistä luottamustamme ja hyvää yhteistyötä. Kiitos.

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä, valtuustoryhmän pj. Soile Eriksson

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät kollegat,

Vantaan uusi valtuusto on joutunut heti kautensa alussa kiperään tilanteeseen. Maailman epävarmuus jatkuu ja Kokoomuksen ja Perussuomalaisten hallituksen toimesta Suomi on talous- ja työllisyysmittareilla heikoimpien joukossa koko Euroopassa.

Vantaalla työttömyys on kasvanut nopeasti. Päätöksentekijöinä joudumme tekemään valintoja ja myös säästöjä. Samalla on huolehdittava tulevaisuuden kasvusta, osaamisesta ja hyvinvoinnista.

Hyvät valtuutetut,

Turvallisuus on keskeinen osa hyvinvointia ja siksi sosialidemokraattien esityksestä Vantaa satsaa 400 000 lisäeuroa laajaan toimenpidepakettiin, jolla parannetaan aseman seutujen turvallisuutta samalla ennaltaehkäisten turvallisuusongelmien syntyä.

Vain osaamisella pystymme turvaamaan tulevaisuuden hyvinvoinnin. Siksi on tärkeää, että perusopetuksen opetusryhmät pidetään riittävän pieninä. Esityksestämme myös kaupungin kesätyöpaikkoja lisätään 15-17-vuotiaille nuorille.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on myös tyytyväinen siitä, että löysimme ratkaisun kirjastopalvelujen toimintaedellytysten turvaamiseksi. Kirjastopalvelut ovat tärkeä osa monen kaupunkilaisen arkea ja keskeinen sivistyksen edistäjä.

Koti kuuluu kaikille. Yhä useampi lapsiperhe on joutunut kodittomaksi ja elää köyhyysrajalla. Tähän on saatava stoppi. Siksi vähennämme lapsiperheköyhyyttä tavoitteellisesti. Siksi teemme vaikuttavaa työtä asunnottomuuden ehkäisemiseksi yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Kaupunkien ja hyvinvointialueen yhteistyötä on edelleen tiivistettävä ja ehdotuksestamme talousarviossa tämä näkyy aiempaa selkeämmin. Vain organisaatiorajat ylittävällä yhteistyöllä on mahdollista edistää vaikuttavasti vantaalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.

Arvoisat kuulijat,

Hankalien aikojen keskellä on tärkeää samalla luoda rakennuspalikoita tulevaisuuteen, vahvistaa toivon ja luottamuksen viestiä. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä onkin tyytyväinen, että tässä salissa löytyi enemmistö tekemään Vantaan paremman tulevaisuuden puolesta rohkean ratkaisun ja viemään Vantaan ratikkaa eteenpäin.

Nyt on tärkeää, että kaupunginhallituksen alaisuuteen perustetaan seurantaryhmä, joka seuraa ratikkavyöhykkeen kaupunkikehitystä, ratikan rakentamista ja ratikan tuottojen kehitystä.

Arvoisa puheenjohtaja,

Ilmastonmuutos etenee ja sen myötä sään ääri-ilmiöt voimistuvat. Esimerkiksi tulvat tulevat edelleen lisääntymään. Tähän kaupungin pitää varautua muun muassa rakentamalla uusia hulevesijärjestelmiä. Vantaa ottaakin naapurikaupunkimme Espoon tapaan käyttöön julkisoikeudellisen hulevesimaksun, joka tarkoittaa tavalliselle omakotiasujalle korkeimmillaankin 5 euroa kuukaudessa.

Asioista voidaan olla eri mieltä ja eri vaihtoehdoista voidaan aina keskustella, mutta arvoisa Kokoomus, te olette väittäneet ja varmasti tänäänkin toistelette, että te tarjositte useita vaihtoehtoja, joilla olisi voitu korvata hulevesimaksusta kerättävät 3,3 miljoonan euron tuotot. Käydäänpä tämä asia nyt läpi ja ollaan täysin rehellisiä.

Kaupunginhallituksen käsittelyyn Kokoomus toi viisi toimenpidettä, joilla ehdotettiin säästettävän 3,35 miljoonaa euroa ja näillä haluttiin korvata hulevesimaksun tuotto. Totuus on kuitenkin se, että yksikään näistä esityksistä ei kestä faktoihin perustuvaa tarkastelua. Arvostamani kaupungin viranhaltijat, siis virkavastuulla toimivat asiansa tuntevat asiantuntijat totesivat jokaisen esityksen ongelmallisuuden, virheellisyyden tai toimimattomuuden. Totuus on, että Kokoomuksen esityksillä ei saada kerättyä ensi vuonna tarvittavia euroja kokoon. Vastuullisena puolueena sosialidemokraatit eivät voi hyväksyä vaihtoehtoa, joka ei ole todellinen tai toteuttamiskelpoinen.

Naapurikaupunki Espoossa kokoomuslainen kaupunginjohtaja Kai Mykkänen näkee hulevesimaksun kestävänä ratkaisuna ja esittää sen käyttöönottoa, mutta täällä Vantaalla Kokoomus vastustaa sitä niin paljon, että keksii tilalle leikkirahaa, jota ei ole olemassa. Arvoisat kollegat, tosiasioiden tunnustaminen on viisauden alku.

Hyvät valtuutetut,

Meillä päättäjillä tulee eteen vielä monia hankaliakin asioita. On kuitenkin tärkeää, että vaalimme hyvää yhteistyötä ja etsimme yhdistäviä tekijöitä. Neuvottelemme ja keskustelemme toisiamme kunnioittaen. Yhteistyö on voimavara, josta emme saa tinkiä.

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puolesta kiitän jokaista talousarvion työstöön osallistunutta - niin kaupunginjohtajaa ja viranhaltijoita kuin valtuustokollegoja ja muita luottamushenkilöitä sekä palautetta antaneita kuntalaisia. Kiitos!

Kokoomuksen valtuustoryhmä, valtuustoryhmän pj. Heli Hakala

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat ja vantaalaiset

Olemme päättämässä Vantaan ensi vuoden talousarviosta. Talouden taantuma tuntuu myös Vantaalla. Kasvu on hidasta, työttömyysaste korkealla ja julkisen talouden paineet ovat suuret. Tämä tarkoittaa, että meidän on oltava käyttömenojen kanssa erityisen tarkkoja: jokainen euro on käytettävä viisaasti, ja säästöjä ja sopeuttamista tehdään. Meidän on tehtävä työtä tulopuolen vahvistamiseen ja käyttömenojen hillitsemiseen. Kokoomuksen ryhmä näkee, että ensi vuoden talousarviossa on kyse ennen kaikkea vastuullisuudesta ja ryhmämme kannustaa kaupunkia etsimään rohkeasti toimintatapojen uudistamista. Veroja emme nosta valtuustosopimuksen mukaisesti, emmekä kannata mitään veroluonteisia uusia maksuja.

Arvoisa puheenjohtaja, kokoomus suhtautuu vallitsevaan taloustilanteeseen vakavasti ja vastuullisesti. Tämä näkyi myös talousarvioneuvotteluissa, joissa toimme pöytään huolellisesti harkittuja ja valmisteltuja esityksiä säästökohteiksi, joita toivottavasti muutkin ryhmät ovat jatkossa valmiita tarkastelemaan. Tällä valtuustokaudella ei ole mahdollista esittää pelkkiä menolisäyksiä käyttötalouteen.

Vantaan kasvu perustuu siihen, että yritykset haluavat sijoittua tänne. Lentokenttä ja logistinen sijainti ovat vahvuuksia, mutta ne eivät yksin riitä. Meidän on oltava yrityksille entistä houkuttelevampi kohde, jossa on sujuvat lupaprosessit ja toimiva infrastruktuuri. Kokoomus haluaa, että Vantaa profiloituu yritysystävällisenä kaupunkina, jossa innovaatioille ja investoinneille on tilaa. Kun yritykset menestyvät, syntyy työpaikkoja ja verotuloja, joilla rahoitetaan kaupungin palvelut. Elinvoimaisen Vantaan on tarjottava myös siistejä ja laadukkaita asuinalueita lisää – se vahvistaa koko kaupungin identiteettiä. Haluamme huolehtia siitä, että ratikkareitin varrella painotetaan viihtyisää pientalomaista asumista.

Koulutukseen ja osaamiseen panostaminen on tärkeä investointi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa suojellaan säästöpaineissa. Jokaisella lapsella ja nuorella on oltava mahdollisuus menestyä omien kykyjensä mukaan. Vantaan tulee olla koulutuksen edelläkävijä. Tarjoamme laadukasta perusopetusta, riittäviä resursseja opettajille ja ajanmukaisia oppimisympäristöjä. Meidän on huolehdittava siitä, että kouluissa on rauha oppia ja opettajilla mahdollisuus keskittyä opetukseen. Lisäksi toisen asteen koulutusta ja yhteistyötä yritysten kanssa on vahvistettava, jotta nuoret löytävät sujuvan polun työelämään. Vantaalaisten koulutus- ja osaamistasoa tulee nostaa – se on kilpailukyvyn ydin ja tulevaisuuden turva.

Turvallisuus on kaupungin perusta. Vantaalla jokaisen on voitava tuntea olonsa turvalliseksi kotona, koulussa, töissä ja vapaa-ajalla. Turvallisuuden parantamiseen tehtiin nyt 400 tuhannen euron lisäsatsaus, jolla voidaan toteuttaa välittömiä turvallisuutta parantavia toimenpiteitä; esimerkiksi sijoittamalla järjestyksenvalvojia turvattomiksi koetuille alueille. Asemanseutujen valaistus, siisteys ja toimiva kaupunkisuunnittelu ovat konkreettisia turvallisuustekoja. Turvallinen ja viihtyisä Vantaa houkuttelee uusia asukkaita ja yrityksiä – ja se on kilpailuvaltti koko pääkaupunkiseudulla.

Meidän tehtävämme on varmistaa, että talousarvio tukee näitä tavoitteita – ja että Vantaa on kaupunki, jossa jokainen voi rakentaa hyvän elämän.

Kiitos.

Vihreiden valtuustoryhmä, valtuustoryhmän pj. Tia Seppänen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja viranhaltijat, rakkaat vantaalaiset,

Vihreä valtuustoryhmä kiittää lämpimästi valmistelijoita ja valtuustoryhmiä lautakunnista neuvotteluihin asti. Kiitos myös asukkaille, jotka ovat osallistuneet perusteelliseen prosessiin. Tämän kokoluokan päätökset edellyttävät perehtymistä, avoimuutta ja yhteistyötä.

Syksy on ollut meille kaikille raskas. Olemme joutuneet tarkastelemaan kaupungin taloutta, ratikan vaikutuksia ja koko Vantaan tulevaisuutta kriittisesti ja laajasti.

Kaupunkimme uusi budjetti ei ole täydellinen, mutta se on kokonaisuutena vastuullinen ja demokraattinen kompromissi. Vihreille on tärkeää huomioida talouden tasapainottaminen mutta myös sen reunaehdot: ekologinen kestävyys, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja talouden resilienssi. Nämä kolme kestävän kehityksen ulottuvuutta ovat vihreän politiikan ydin - ja ne kulkevat läpi koko tämän budjetin.

Vaikka sopeuttaminen on välttämätöntä, todettakoon, että leikkaaminen lasten ja nuorten kustannuksella olisi tuhoisaa.

Siksi vihreät pitivät kiinni siitä, että kasvatuksen ja koulutuksen perusraamit säilyvät; että lukutaito ja kielitaito vahvistuvat, kirjastot ja sivistys säilyvät kaikille saavutettavina, ja että koulujen ja harrastusmahdollisuuksien kautta myös nuorten turvallisuutta ja hyvinvointia vahvistetaan, ei heikennetä.

Nykypäivän kaupungin ensisijaiset lakisääteiset tehtävät ovat juurikin lapsista ja koulutuksesta, ympäristöstä ja tulevaisuuden elinvoimasta huolehtiminen.

Tulevaisuudesta huolehtimisen oleellinen osa on luonnosta huolehtiminen kaiken muun toiminnan pohjana. Siksi olemme erityisen ilahtuneita siitä, että Vantaalla ympäristöä ja taloutta ei enää keskellä ympäristökriisejä sijoiteta vastakkain vaan kaupunkimme sitoutuu budjetissaankin kokonaisvaltaisesti kestävään kehitykseen.

Saimme talousarvioon useita luonnon monimuotoisuutta edistäviä mittareita. ne ovat konkreettinen tae siitä, että vauhdilla kasvava kaupunki ja sen talous eivät kehity luonnon kustannuksella, vaan yhdessä sen kanssa. Tässä olemme jatkossa edelläkävijöitä, myös maailmanlaajuisesti.

Arvon valtuutetut,

Vakaan talouden ylläpito perustuu rehelliseen tilannekuvaan. Taloussuunnitelma nojaa nyt oletukseen, että matalasuhdanteet kääntyvät ja verotulot kasvavat tulevina vuosina merkittävästi. Vielä enemmän se nojaa valtionosuuksien ennakoituun nousuun.

Vihreän ryhmän mielestä tätä kehitystä on seurattava ja ennakoitava erittäin tarkasti.

Jos kasvu ei toteudukaan, joudumme etsimään kymmeniä miljoonia lisää ja vaihtoehdot kapenevat esimerkiksi veronkorotuksiin.

Tästä syystä vihreät kannattavat viisaita, pitkäjänteisesti kaupunkimme elinvoimaa lisääviä investointeja. Siihenkin tämä budjetti uusine, esimerkiksi yrittäjyyttä, työllisyyttä sekä segregaatiota korjaavineen tavoittteineen ja mittareineen, on lupaava alku.

Haastavan taloustilanteen ratkomiseksi korostamme päätöksiemme vaikuttavuuden seurantaa. Tietopohjaisuus on turvallisin ja vankin tapa johtaa Vantaata epävarmassa toimintaympäristössä.

Taloudellisen turvan lisäksi voimme lisätä sillä myös asukkaiden turvallisuutta.

Turvallisuus kun ei synny vain lisäämällä pelkkää kontrollia, vaan pureutumalla sen juurisyihin; oppimiseen, ennaltaehkäiseviin palveluihin, eriytymisen katkomiseen, ihmisten yhteisöllisyyteen ja turvallisuuden tunteeseen.

Tässä budjetissa on nyt näitä elementtejä ja niihin on jatkossakin panostettava.

hyvät vantaalaiset,

Kun ihmiset ja ympäristö voivat hyvin ja jokainen täällä kasvava löytää paikkansa, silloin myös koko kaupunki on turvallisempi, elinvoimaisempi ja vakaampi.

Kiitos.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä, valtuustoryhmän pj. Kai-Ari Lundell

- Kiitos puheenjohtaja, hyvät valtuutetut,
- Nyt on vakava paikka
- Tynkäratikan tarkistetun hankesuunnitelman hyväksyminen olisi Vantaan historian raskain päätös
- Hintalappu olisi hirmuinen
- Vantaan talouden tunnusmerkit eivät ole muutenkaan rohkaisevia: korkea työttömyys, lentokenttäklusterin syöksy, rakentamisen pysähtyneisyys ja kaupungin epäedullinen väestökehitys
- Ei ole ensimmäinen kerta poliittisessa päätöksenteossa, kun ensi vaiheessa joku hanke myydään päättäjille alihinnalla
- Myös päivittäisiä matkustajamääriä on tarkoitushakuisesti liioiteltu, ensin 80 000, ja nyt noin 30 000 matkustajaa
- Erotus on päätön 50 000 matkustajaa
- Ratikan rakentamisen myötä kaupungin talous kyykkää konkurssin partaalle

- Vantaa on jo nyt velkaa noin kaksi miljardia euroa, kun konsernivelka otetaan lukuun
- Ja ratikan kokonaiskustannukset puskuttavat kovaa vauhtia kohti miljardia euroa
- Pian olemme velkaa kolme miljardia euroa
- Ratikka ei ole investointi, vaan se on velkakone
- Kun käyttötalous ei riitä lyhennyksiin, vanhaa velkaa joudutaan maksamaan uudella velalla, ja velkakierre on valmis
- Kun korkomenot syövät kaupungin talouden, joudumme säästämään kaupunkilaisten palveluista ja muista tärkeistä investoinneista
- Leikkauslistoista tulee vuosittaista arkipäivää
- Ratikan rakentamista perustellaan kaupunkikehityksellä
- Santaradan alue rakennetaan ilman ratikkaakin
- Tikkurilan Väritehtaan alue rakennetaan ilman ratikkaakin
- Aviapolis rakennetaan ilman ratikkaakin, jne
- Vantaata rakennetaan joka tapauksessa, on aina rakennettu
- Ratikan rakentamista on perustelu, että se alkaa tuottaa 40 vuoden päästä
- Kuka hullu investoi 40 vuoden päähän?
- Matkan varrella voi tapahtua mitä tahansa
- Kohta on äänestys
- Toivon hartaasti, että talouspuolueena itseään pitävä Kokoomus kokonaisuudessaan kääntyy ratikan rakentamista vastaan
- Minulle on useampikin demari tullut sanomaan, että he vastustavat ratikan rakentamista
- Demarit, kun äänestätte, älkää peljätkö, vaan kuunnelkaa myös sydämentenne ääntä
- Ajatelkaa kaupungin kurjistuvaa taloustilannetta ja vantaalaista veronmaksajaa sekä teidän äänestäjiänne
- Hyvät demarit, ratikka olisi uhraus teille tärkeiden peruspalvelujen kannalta, kuten vaikkapa koulutus
- Perussuomalaiset on vastustanut lujaa ratikkaa kahdeksan vuoden ajan
- On hienoa, että tällä kaudella myös keskusta on tullut vastustajien leiriin, kiitos
- G12 eli perussuomalaiset, keskusta ja kristillisdemokraatit, ovat ratikan rakentamista vastaan
- Siksi Perussuomalaiset esittää ratikan hankesuunnitelman tarkistuksen hylkäämistä ja koko ratikkahankkeen kuoppaamista

- Kiitos

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä, valtuustoryhmän pj. Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, rakkaat vantaalaiset, kollegat valtuutetut, kunnioitetut median edustajat ja viranhaltijat,

Helppoa ei ole ollut. Mutta ei sitä ole tilattukaan.

Vantaan on Suomen nopeimmin kasvavia kaupunkeja, joka vaikeuksista huolimatta kulkee eteenpäin. Silti me olemme osa Suomea, joka on osa Eurooppaa, joka on osa maailmaa. Jos maailmalla, Euroopassa tai Suomessa menee huonosti, me tunnemme sen myös Vantaalla. Vaikka me tekisimme täällä asiat oikein, joudumme silti maksamaan muiden virheistä.
Vantaan taloudelliset ongelmat eivät johdu siitä, että eläisimme yli varojemme, että julkiset palvelumme olisivat liian hyviä tai että investoisimme liikaa ja vääriin asioihin. Ne eivät johdu edes ratikkainvestoinnista.

Verotulojen lasku ja sopeuttamistarve johtuvat siitä, että talouden kuva Suomessa johtuu yhä vain synkemmäksi. Maan oikeistohallitus lupasi – ja nimenomaan kokoomuksen Petteri Orpon suulla lupasi ennen vaaleja - satatuhatta uutta työpaikkaa. Tulikin lähes 80 000 uutta työtöntä.

Massatyöttömyys koettelee erityisesti Suomen suuria kaupunkeja, joissa ollaan jo noin 14 prosentin työttömyyslukemissa. Tilannetta varsinkin meillä kärjistää se, että rakentaminen on lähes kokonaan jäissä. Myöskään kaupungille elintärkeän lentokentän matkustajamäärät eivät ole palautuneet

korona-aikaa edeltäviin lukuihin.

Meillä on nyt jo noin 19 000 työtöntä samalla, kun niin sanottu laaja työttömyys lähestyy jo 30 000 henkeä. Samaan aikaan avoimia työpaikkoja on vain muutamia satoja.

Tämä on ajanut kaupungin talouden ahdinkoon, josta kaupunginjohtaja Pekka Timonen yrittää ulospääsyä 17,8 miljoonan euron sopeutustoimilla jo ensi vuonna.

Vasemmistoliitto katsoo, että jopa noin 13,2 miljoonaa koostuu toimista, jotka eivät suoraan kohdistu palveluihin. Loppusumma tuottaisi vaurioita nimenomaan koulutukseen, kasvatukseen, kulttuurin, kirjastoihin ja kaupunkisuunnitteluun.

Olemmekin valmiita sopeuttamaan kaupungin taloutta noin 4,6 miljoonaa euroa pienemmällä summalla kuin kaupunginjohtaja esittää. Kompromissina hiukan pienempikin summa riittäisi.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,
Vasemmistoliitto esittää puolueista kaikkein vastuullisinta talousvaihtoehtoa. Vähintään kerran valtuustokaudessa on hyvä käydä huolella läpi kaupungin tulot, menot ja rakenteet. Nurkat pitää siivota, pölyt pyyhkiä ja tyhjät pullot viedä kauppaan. Jos näin syntyy kustannussäästöjä, me olemme vain sen puolesta.

Sen ei kuitenkaan tarvitse johtaa julkisten palveluiden leikkaamiseen, heikentämiseen ja huonontamiseen. Kaikkein kivuttomin ratkaisu nykyisen tilanteen yli olisi väliaikaisesti, esimerkiksi seuraavaksi kahdeksi vuodeksi tarkistaa kuntaverotusta. Se vaatisi vain 0,1 prosenttiyksikön korotusta veroprosenttiin - ei yhtä, ei puolikasta, ei edes viidenneksen korotusta, vaan yhtä kymmenestä.

Kaupungin laskelmien mukaan se lisäisi verotuloja noin 6,7 miljoonalla eurolla. Keskituloisen, työssäkäyvän vantaalaisen kohdalla tämä tarkoittaisi 3 - 4 euroa kuukaudessa. Näin vältettäisiin kaikki vahingolliset leikkaukset.

Tämän jälkeen Vantaan kuntavero olisi korkeampi kuin Helsingissä, Espoossa ja Kauniaisissa – kuten se on ollut jo vuosia – mutta edelleen tuntuvasti alempi kuin yhdessäkään toisessa Uudenmaan kunnassa.

Jos ihmiset muuttavat vain alhaisen kuntaveron perässä, miksi Vantaalle ei suuntaudu kansainvaellusta Keravalta, Vihdistä ja Nurmijärveltä?

Arvoisat kollegat valtuutetut,
Ennen kuin edes ehditte sanoa, totean, että kyllä. Vantaan valtuustosopimukseen on kirjattu, että ”verotus säilyy nykytasolla”. Samalla sopimuksessa kuitenkin sanotaan, että ”taloustavoitteita voidaan arvioida uudelleen, jos taloudellisessa toimintaympäristössä tapahtuu olennaisia muutoksia”. Lisäksi luvataan esimerkiksi, että ”taloustoimissa suojellaan kasvatusta ja oppimista”.

Taloudessa toimintaympäristössä on tapahtunut selviä muutoksia. Pitää olla sokea, jos ei ole havainnut niitä. Lisäksi oppimisen suoja häviää nyt tehtävillä leikkauksilla.

Sitä vastoin ei ole oikein, että vantaalaisten palveluita kurjistetaan maan hallituksen täydellisen epäonnistuneen politiikan ja massatyöttömyyden takia.

Siksi Vasemmistoliitto esittää, että leikkauslistasta perutaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan kohdalla varhaiskasvatuksen täyttöasteen nostaminen sekä avoimen toiminnan supistaminen. Tämä tarkoittaisi yhteensä 880 000 euroa.

Lisäksi haluamme suojella kulttuuria ja kaupunkilaisten liikuntamahdollisuuksia. Se tarkoittaisi peruutuksia seuraavissa asiakohdissa:

- liikuntasalien käyttömaksujen korottaminen,
- uimahallien ja kuntosalien maksujen korottaminen,
- Sporttikortin muuttaminen maksulliseksi,
- kirjastojen aineistomäärärahan leikkaaminen sekä
- Tanssin päivän juhlan lakkauttaminen.

Tämä tarkoittaisi yhteensä 335 000 euroa.

Yhteensä muutokset olisivat siis 1,2 miljoonaa euroa.

Määrärahalisäykset saataisiin katettua helposti ja tuottamatta vaurioita kaupungin tai kaupunkilaisten talouteen 0,1 prosenttiyksikön veronkorotuksella. Lopulla korotuksen tuottamalla verotuotolla katettaisiin alijäämää.

Arvoisa puheenjohtaja,
Vasemmistoliitto toivottaa kaikki poliittiset ryhmät tervetulleiksi mukaan vastuulliseen talousvaihtoehtoon, jossa ei tarvitse tehdä leikkauksia yhteisiin palveluihin – vaan jossa kaikki kaupunkilaiset kannetaan solidaarisesti ja yhdessä vaikeiden aikojen yli.

Keskustan valtuustoryhmä, valtuustoryhmän pj. Petri Roininen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja arvoisat vantaalaiset

Vantaan taloussuunnitelma on pehmeä. Se perustuu oletukseen että verotulot ja valtionosuudet kasvaisivat vuoteen 2029 mennessä 250 M€ vuodessa. Neljännesmiljardin vuodessa? Kuka uskoo?

On päivänselvää, että kyse on ’toivotaan, toivotaan’ -ajattelusta. Neljännesmiljardin vuotuinen tuottokasvu ei ole todellista.

Verotulojen ja valtionosuuksien kasvun sijaan luultavaa on, että tämä taloussuunnitelma vetää kaupungin velkavankeuteen. Se pakottaa leikkaamaan ihmisen palveluista. Se pakottaa korottamaan veroja. Voi olla, että kaupunki joutuu saneerausten kierteeseen.

Samalla talousarvio 2026, ratikka ja taloussuunnitelma 2026-29 piirtävät Vantaan poliittisen kentän uusiksi.

Kuluneen vuoden aikana on käynyt ilmeiseksi, että Keskusta-oikeistolaisen vaihtoehdon rakentaminen on nyt keskustan, perussuomalaisten ja kristillisdemokraattien vastuulla. Kokoomus vaikuttaisi käpertyneen punavihreään kainaloon.

Esimakua poliittisen kentän uudelleenasemoitumisesta nähtiin jo keväällä 2025 kuntavaalien jälkeen.

Vantaalla solmittiin kaksi teknistä vaaliliittoa luottamustehtävien paikkajakoa varten.

G12 oli perussuomalaisten, keskustan ja kristillisdemokraattien tekninen vaaliliitto - Keskusta-oikeistolaisittain ajatteleva ryhmä.

G55 taas muodostui demareiden, kokoomuksen, vihreiden, vasemmistoliiton ja rkp:n liittoumasta. Punavihreä rintama kokoomuksella höystettynä.

Kevätkesällä vanha valtuusto äänesti ratikasta. Kokoomus olisi voinut kaataa hankkeen. Muttei tehnyt sitä – se liittoutui punavihreän vasemmiston kanssa.

Syksyllä marraskuussa kaupunginhallituksessa äänestettiin talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Keskusta-oikeistolainen vaihtoehto oli olemassa - keskustan esittämänä. Äänestyksessä kokoomusryhmä kokonaisuudessaan asettui samaan rintamaan vihervasemmiston kanssa.

Nyt arvon valtuutetut ja kuntalaiset, reilun puolen vuoden aikana kolmessa keskeisessä poliittisessa linjanvedossa – paikkajako, ratikka ja taloussuunnitelma – Keskusta, perussuomalaiset ja kd ovat edustaneet keskusta-oikeistolaista ajattelua. Kokoomus on joka kerta ajanut itsensä vihervasemmiston kylkeen.

Poliittinen kartta on muuttunut.

Otetaan esimerkkejä keskustan, ps:n ja kd:n vaihtoehdosta, jotka poikkeavat valtuustolle esitetystä:

- Työttömyys painetaan 15 %:sta alle 10 %. Tätä varten luodaan taloudelliset kannustimet yrittäjille.

- Turvallisuuteen satsataan jopa 10 kertaa enemmän kuin kaupunginjohtajan pohjaesityksessä. Vantaa on saatava pois turvattomuus- ja häiriöindeksien jumbosijoilta

- kaupungin velanotolle 1,5 miljardin euron katto. Olemme itse sen velkaa lapsillemme. Talo on jätettävä seuraavalle sukupolvelle paremmassa kunnossa kun sen itse sai, kuuluu vanha kansanviisaus.

- satsataan 30 miljoonan euron investointiohjelma hyvinvointiin – jäähalleihin, ulkojääratoihin, ulkokuntosaleihin, kulttuuriin. Kiskojen sijaan siis ihmisten palveluihin!

- tytäryhtiöt kuten Vantaan Energia ja VAV, otetaan tarkempaan omistajaohjaukseen. Ei voi olla niin, että valtuusto lukee lehdestä kuinka Vantaan Energian lämpövaraston kustannusarvio karkaa 100 M€ pitkäksi. Sattumoisin 100 M€ on sama summa, jolla ratikan kustannusarvio karkasi.

Hyvät valtuutetut, vantaalaiset,

Taloussuunnitelma ja -arvio ovat pehmeitä. Samalla ne kertovat Vantaan poliittisen kentän uudelleenryhmittymisestä.

On olemassa keskusta-oikeistolainen vaihtoehto. Se on keskustan esittämä vaihtoehto.

Tarjoamme kiskokeskeisyyden sijaan ihmiskeskeisen vaihtoehdon. Paremman. Taloudellisemman.

Ihmiset, työn, palvelut ja turvallisuuden keskiöön asettavan.

Keskusta esittää sekä talousarvion että taloussuunnitelman palauttamista. Esitämme, että talousarvio palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja valmistelussa otetaan huomioon vaihtoehdossamme esitetyt asiat ja periaatteet. Tämän jälkeen kaupunginhallitus toisi talousarvion ja -suunntelman uudelleenvaltuuston päätettäväksi.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä, valtuustoryhmän pj. Loviisa Kaartokallio

Arvon puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, virkamiehet ja vantaalaiset.

Olemme tehneet vuoden 2026 talousarviota erittäin haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Olemme iloisia, että neuvottelutuloksessa näkyy myös KD Vantaan kädenjälki.

Me haluamme kohdistaa katseemme vantaalaisiin nuoriin, lapsiperheisiin, varhaiskasvatukseen ja kouluihin.

Meille kristillisdemokraateille perheiden, lasten ja nuorten hyvinvointi on sydämen asia. Olemme koulutuksen ja sivistyksen puolestapuhujia. Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus on tie osaamis- ja koulutustason nostoon ja mahdollisuus yksilön parhaaseen yltämiseksi. Me Vantaalla tarvitsemme osaamis- ja koulutustason nostoa. Olemme tyytyväisiä, että Vantaalla kehitetään IB-opetusta myös varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa. Iloitsemme, että talousarvioneuvotteluissa saimme esityksestämme perutuksi pienryhmäisten uskonnonopetusta koskeva leikkauksen. On myös hyvä, että 7.luokan valinnaisaineista ei leikata. Sanat ovat ajattelun avaimia. sanat ovat valtaa. Pidämme hyvänä, että talousarviossa perusopetus tunnistaa lukutaidon merkityksen ja panostaa lukemisen määrän lisääntymiseen, mutta toivomme tarkempaa mittaria lukutaidosta kuin luettujen kirjojen määrä. Sitä jäämme odottamaan.

Haluan muistuttaa, että oppimispolku, yleissivistyksen ensiaskeleet, otetaan jo varhaiskasvatuksessa. Meillä on edelleen haasteita pätevän varhaiskasvatushenkilöstön rekrytoinnissa. Talousarvioneuvotteluissa me kristillisdemokraatit puolustimme varhaiskasvatuksen henkilökunnan työhyvinvointia ja lasten sekä perheiden etua esittämällä niin varhaiskasvatuksen täyttöasteen ja yksityisen hoidon kuntalisän säilymistä nykyisellä tasolla, mutta esityksemme ei valitettavasti saanut riittävää kannatusta. Olemme lapsiystävällinen kaupunki. Toivonkin, että jatkossa päätöksenteossa näkyisi vahvemmin lapsivaikutusten arviointi.

Vantaan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan viihtyisien asuinalueiden ja laadukkaiden lähipalveluiden kautta. Meille kristillisdemokraateille on tärkeää, että talousarvioneuvotteluissa nostettiin esityksestämme pientalojen osuutta asuntotuotannon aloituksista 300 kappaleeseen. Iloitsemme, että neuvotteluissa löydettiin yhteisymmärrys turvallisuuden vahvistamiseen ja mittaristoon lisättiin myös Vantaalla henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten, omaisuusrikosten sekä huumausainerikosten tilastollinen seuranta. Olemme tyytyväisiä uuteen sitovaan tavoitteeseen asunnottomuuden ehkäisemiseksi yhteistyössä Vaken kanssa ja tavoitteeseen vahvistaa luonnon monimuotoisuutta.

Me kristillisdemokraatit vastustimme talousarvioneuvotteluissa uutta kaupungin perimää hulevesimaksua ja esitimme hulevesimaksun poistoa. Hulevesimaksu on veroluontoinen maksu ja siten valtuustosopimuksen vastainen. Maksu kohdistuu sekä vantaalaisiin asukkaisiin että yrityksiin. Vaikka kaikki sade- ja sulamisvedet imeytettäisiin omalla tontilla, tämä hulevesimaksu tullaan perimään. Tämä ei ole oikein.

Olemme korkean työttömyyden kaupunki. Vantaalla työllisyys – ja kotoutumispalveluihin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Harmillisesti esityksemme työvoiman lisäämisestä työllisyys- ja kotoutumispalveluihin ja esityksemme säästöistä viestintä- ja konsulttipalveluista ei saanut riittävää kannatusta.

Me kristillisdemokraatit yhdessä Keskustan ja Perussuomalaisten kanssa haluamme investoida ihmisiin raiteiden sijasta ja olemme kritisoineet talousarviota ja taloussuunnitelmaa. Jokainen lapsi ja nuori ansaitsee toivon näköalan. Luoko tämä nyt käsiteltävä budjetti toivoa ja toivon näköalaa vantaalaisille? Vaikka budjetissa onnistutaankin vastaamaan mm. turvallisuuden haasteisiin, on edessä raskas sopeutustoimien tie. Tässä talousarviossa esitetään hyväksyttäväksi raideinvestoinnin korkoja, ja sopeutustoimien takia lakkautettavaksi mm. avoimia kohtaamispaikkoja, varhaiskasvatuksen täyttöasteen nostoa ja ikäihmisten sporttikortin maksulliseksi muuttamisen, ja asetetaan uusia veroluontoisia maksuja. Toivomme, että emme joudu taloussuunnitelmakaudella neuvottelemaan mm. kirjastojen aukioloista, leikkauksista perusopetukseen ja henkilöstöön samaan aikaan, kun raideinvestointi syö korkomenojen kautta käyttötalouttamme taloussuunnitelmakauden ajalta kymmeniä miljoonia euroa. Kaikkia yksityiskohtia talousarviossa emme hyväksy ja äänestämme niistä. Tarvittaessa, jos esityksemme eivät menesty, jätämme näiltä osin pöytäkirjalausuman.

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä, valtuustoryhmän pj. Parik Karlsson

Ärade ordförande, fullmäktigeledamöter, tjänstepersoner samt Vandabor, Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, virkahenkilöt ja Vantaalaiset

Kiitos kaikille hyvästä yhteistyöstä budjettineuvotteluissa. Tack också till stadsstyrelseordförande Ulla Kaukola för ledda förhandlingar där vi hade nästan 200 ändringsförslag på bordet. Tack även till stadsdirektören för ett bra grundförslag.

Budgeten för 2026 är gjord så att vi tar i beaktande vårt ekonomiska läge. Vi har flera tunga år framför oss, vi måste få fler arbetsplatser så att arbetslösheten går ner, det är det största projektet vi har framför oss.

SFP i Vanda är inte nöjd med att det införs dagvattenavgift, det är en extra skatt som inte skulle behövas just nu, det drabbar dessutom företagen och husägarna.

SFP i Vanda är nöjd att det under 2026 börjar byggas på det tvåspråkiga daghemmet Silva i Håkansböle storområde, det har varit brist på svenskspråkiga daghemsplatser i snart 20 år i Håkansböle storområde så äntligen blir det förverkligat, så inte barnen i behöver föras till Dickursby eller Björkby.

Vi är glada att vi i förhandlingarna kunde få bort inbesparningarna på valbara ämnen i högstadiet och på smågruppsundervisingen i religion på åk 5.

På SFP.s initiativ så kommer det även att satsas på undervisning i svenska för de som jobbar i dagvården som inte har svenska som modersmål, samma satsning görs för de som inte har finska som modersmål i finskspråkiga daghem. Vi behöver språkförebilder när barnen är små.

Viktigt att småhustomter betydligt mer och snabbare planeras, så att vi har att erbjuda av dem när efterfrågan i större sträckningar börjar.

Livskraften i staden är viktig. Vi bör satsa på företagande, innovation och arbetsplatser till Vanda i större utdragning än nu. Vi måste skapa attraktiva och trygga bostadsområden, bra service och en god gemenskap. Satsa på att utveckla kultur, fritid och evenemang i ännu större grad än nu som gör att staden blir levande.

Under förhandlingarna kom även på stadsdirektörens förslag om att det satsas 400 000 € på säkerhet och görs en säkerhetsplan under 2026. Främst skall satsningarna gå till våra stationsområden men också till våra shoppingcenter. Detta skall även göras i samarbete med Polisen, VAKE, affärsägare och tredjesektorn.

Vanda satsningar på Vandaspåran är viktig för att vi skulle utveckla också östra delen av vår stad. Detta ger även arbetsplatser och inkomster för staden. Vet att det finns motstånd mot detta främst i västra Vanda, men som långvarig politiker är det viktigt att se till hela vandas bästa. Fast jag själv bor i östra Vanda så jobbade jag hårt för att vi skulle bygga ringbanan vilket var en stor och mycket fin investering för att bygga ihop västra Vanda med flygfältet och Dickursby. Spårtrafik är viktig, det har vi märkt med Ringbanan, nu är det Vandaspårans tur. Att det blir dyrare än beräknat är verkligen beklagligt, tyvärr en trend när det gäller offentligt byggande.

Vanda är en tvåspråkig stad och det gör att vi skall kunna ge service på både finska och svenska, vi hoppas att tjänstepersoner och beslutsfattare tar detta i beaktande i alla beslut.

Tvåspråkighetsplanen skall uppdateras och förnyas 2026, vi ser fram emot en plan som faktiskt stöder tvåspråkigheten och som har mål som går att mäta. Den förra planen saknade det.

RKP on tyytyväinen ett meidän ehdotuksemme tuli mukaan, että kohdennetun katutyön kehittämisessä painotetaan myös päihteitä käyttävien ja asunnottomien nuorten tavoittamista, ja

toimintaa vahvistetaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

9 § Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029

VD/7119/02.01.00.00/2025

PT/MR/PK/EJ

Suomen talouden alavire on painanut Vantaan talouden selvästi alijäämäiseksi, ja kaupungin taloutta on merkittävästi vahvistettava alkaneella valtuustokaudella. Suomen talouden lasku näyttäisi kuitenkin pysähtyneen ja taloudessa nähdään hienoista kasvuvirettä. Tätä tukevat inflaation hidastuminen, korkotason lasku, vahvistuva ostovoima, piristyneet vientinäkymät sekä investointien lisääntyminen. Talouden kasvua jarruttavat kuitenkin geopoliittinen epävarmuus, kauppasotien mahdollisuus, heikko työllisyystilanne, kuluttajien suuri varovaisuus sekä julkistalouden merkittävä sopeuttamistarve.

Suomen kasvu on ollut hyvin lähellä nollaa vuodesta 2022 alkaen vaihdellen joko varovaisen kasvun tai pienen taantumisen välillä. Heikko kasvu on ruokkinut työttömyyden kasvua. Heinäkuussa Suomen työttömyysaste oli 9,3 prosenttia. Huolestuttavaa on etenkin pitkäaikaistyöttömyyden kasvu. Heinäkuun lopussa yli vuoden työttömänä olleita oli 128 800 koko maassa. Suomen Pankin ennusteen mukana työttömyys saavuttaa huippunsa kuluvana vuonna. Ennusteen mukaan vuoden 2026 aikana työttömyys laskee 9,2 prosenttiin ja vuonna 2027 8,6 prosenttiin.

Suomen pankin ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa tänä vuonna 0,3 prosenttia ja ensi vuonna 1,3 prosenttia. Vuonna 2027 kasvua olisi 1,7 prosenttia. Kasvua vauhdittavat etenkin investoinnit. Inflaation ennustetaan pysyvät alle 2 prosentin lähivuosina. Vuonna 2025 inflaation ennustetaan olevan 1,8 prosenttia ja hidastuvan 1,3 prosenttiin vuonna 2026. Hitaan inflaation ennustetaan vahvistavan palkansaajien ostovoimaa. Euroalueen inflaatio on 2,1 prosenttia eli hieman yli Euroopan keskuspankin inflaatiotavoitteen. Korot ovat olleet laskussa Euroalueella, mikä on tukenut myös Suomen taloutta.

Suomen kasvu tukeutuu osittain viennin kasvuun. Kuluvalle vuodelle viennin ennustetaan kasvavan 1,9 prosenttia ja ensi vuonna 1,7 prosenttia. Vuonna 2027 kasvua olisi jo 2,6 prosenttia. Vaihtotaseen ennakoidaan kääntyvän kuitenkin tänä vuonna negatiiviseksi ja pysyvän negatiivisena tulevat vuodet, tosin vain hieman.

Suomen talouden kehitys on muuta euroaluetta ja EU:ta hitaampaa. Euroalueen kasvu on ollut 1,4 prosenttia ja koko EU:n 1,5 prosenttia vuoden 2025 toisella kvartaalilla. USA:n talouskasvu on ollut tätä nopeampaa, 3 prosenttia. Kiinan kasvu on ollut 5,3 prosenttia. Kokonaisuudessaan Suomi ei ole pysynyt muun maailman kasvuvauhdin mukana. OECD ennustaa maailman talouskasvun hidastuvan 2,9 prosenttiin edellisvuoden 3,3 prosentista.

Julkisyhteisöjen vuosi 2024 oli heikko. Julkisen talouden alijäämä syveni 4,5 prosenttiin ja julkinen velkasuhde kasvoi 82 prosenttiin. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan vuonna 2025 alijäämä paranee hieman sopeutustoimien ja suhdanteen vetämänä, vaikka suuret puolustushankinnat kasvattavatkin menoja. Vuonna 2026 alijäämä kohenee 3,6 prosenttiin. Alijäämän ennustetaan jäävän koko vuosikymmenen lopun ajan suuremmaksi kuin 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkasuhde harppaa tänä vuonna lähelle 87 prosenttia. Vuonna 2029 velkasuhde on hieman yli 90 prosenttia.

Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien vuosikate heikkeni vuonna 2024 miljardilla eurolla 3,2 mrd. euroon. Vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta jäi 430 milj. euroa pienemmäksi kuin nettoinvestoinnit. Tilikauden tulos heikkeni 0,7 mrd. eurolla ollen hieman alle 1,1 mrd. euroa positiivinen. Tulosta paransivat satunnaiset omaisuuden myyntituotot. Investointitaso pysyi edellisvuoden tapaan

korkeahkona, mikä yhdessä heikentyneen vuosikatteen kanssa johti siihen, että toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi 0,5 mrd. euroa negatiiviseksi. Edellisen kerran toiminnan ja investointien rahavirta on ollut negatiivinen vuonna 2019. Negatiivinen toiminnan ja investointien rahavirta on osaltaan vaikuttanut siihen, että lainakanta lähti selvään, noin 0,7 mrd. euron, kasvuun.

Kuntatalouden vuoden 2025 tilanne on edellistä vuotta huomattavasti haastavampi. Toiminnan ja investointien rahavirta syvenee -1,6 miljardiin euroon. Toimintamenojen kasvu on voimakasta, sillä TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi vuoden alusta kunnille ja kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Lisäksi toimintamenoja kasvattaa kunta-alan ansiokehitys, joka on lähivuosina yleisten työmarkkinoiden ansiokehitystä ripeämpää kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Kuntatalouden tulokehitys on vuonna 2025 vaimeaa. Valtionosuudet kasvavat TE-palvelu-uudistuksen vuoksi, mutta samanaikaisesti valtionosuuksiin tehdään leikkauksia mm. sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien, hallituksen päättämän valtionosuuksiin kohdentaman yhden prosenttiyksikön indeksijarrun sekä muiden säätötoimenpiteiden vuoksi. Keskimääräinen kunnallisvero nousi vuonna 2025 koko Suomessa 7,59 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän kunnallisverotuloja noin 80 milj. euroa vuositasolla. Kuntien saamien verotulojen kasvu jää vuonna 2025 hyvin vaatimattomaksi, noin prosenttiin. Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän 0,5–0,6 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027.

Kuntien investoinnit pysyvät kokonaisuutena korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Osassa kunnista investointinäkymät ovat laskevia, mutta etenkin kasvukeskuksissa muuttoliike ylläpitää kuntien investointipaineita. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin kuten rakennuksiin, mutta myös vihreän siirtymän investoinnit pitävät osaltaan investointitasoa korkealla.

Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkoja säästötoimia tulevina vuosina, sillä palvelut ja palveluverkko on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin. Kuntahallinnon alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan lähivuosina.

Vantaan vuoden 2026 talousarvion valmistelu

Vuoden 2023 alusta astui voimaan kunnallishallinnon historian suurin muutos, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Vuoden 2025 alusta astui voimaan seuraava suuri rakenteellinen muutos, TE2024-uudistus, jossa työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi pysyvästi kuntien tehtäväksi. TE2024-uudistus astui voimaan hankalassa suhdannetilanteessa, jossa työttömyysluvut olivat ennätyskorkealla ja tilanne on tuosta edelleen heikentynyt. Suhdanteen vuoksi uudistus kasvatti kaupungin toimintamenoja enemmän kuin valtionosuustuloja.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2026 ovat 380,2 milj. euroa ja toimintamenot 1 217,1 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarvioon nähden toimintatulot kasvavat 3,1 prosenttia ja toimintamenot 6,4 prosenttia.

Toimintamenoissa on määrärahoja kohdistettu erityisesti kattamaan TE2024-uudistuksen jälkivaikutuksia sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen lisääntyneitä palvelutarpeita vastaavasti. Lisäksi määrärahaa on kohdennettu oppimisen tuen lakimuutokseen, vuokrakulujen kasvuun mm. Varian Vehkalan kampuksen valmistuneissa tiloissa sekä HSL:n menojen kattamiseksi. Kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on vuonna 2026 varauduttu 16,6 milj. eurolla, joka on

kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä keskitetty konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle. Varausta jaetaan kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyn yhteydessä toimialoille. Vuonna 2026 päätettävä palkankorotusten osuus eli vuoden 2026 paikallisesti sovittavat erät jätetään keskitetyksi varaukseksi konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle.

Taloussuunnitelmassa 2026–2029 Vantaan tuloveroprosentti on 6,4 koko taloussuunnitelmakauden ajan. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 426,0 milj. euroa vuonna 2026, 7,8 prosentin kasvu vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden. Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 68,0 milj. euroa vuonna 2026, mikä tarkoittaisi 3,8 prosentin kasvua vuoden 2025 ennusteeseen nähden. Vuonna 2026 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 117,0 milj. euroa, 0,4 prosentin nousu vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden. Taloussuunnitelmakaudella 2026–2029 kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan, ellei lainsäädäntömuutokset muuta edellytä. Hallituksella on suunnitteilla kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Jos laki etenee, sen vaikutukset huomioidaan tulevissa talousarvioissa.

Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 269,0 milj. euroa vuonna 2026, joka on 13,2 prosenttia vuotta 2025 enemmän.

Vuosikate on vuoden 2026 talousarviossa 49,8 milj. euroa (TA 2025: 70,1 milj. euroa) ja poistot 116,1 milj. euroa. Vuoden 2026 talousarvion tilikauden tulos on negatiivinen -66,3 milj. euroa ja tilikauden alijäämä on -67,4 milj. euroa.

Vuonna 2026 kaupungin lainakanta kasvaa talousarvion mukaan noin 313,2 milj. euroa, jolloin pitkäaikainen lainakanta olisi vuoden 2026 lopussa enintään 1 378 milj. euroa. Lainavarausta kasvattavat erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi sekä maanmyyntituottojen väliaikainen lasku.

Taloussuunnitelman 2026–2029 investoinnit

Vuonna 2026 talousarvion investointiohjelmassa investointimenot ovat 363,7 milj. euroa ja investointiosan netto 320,2 milj. euroa. Investointiohjelma päivitetään vuosittain osana talousarvion valmistelua. Talousarvion mukaisesti vuoden 2026 kokonaisinvestoinneista 15 prosenttia pystytään rahoittamaan tulorahoituksella.

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat -palvelualue on valmistellut yhdessä toimialojen ja talousohjauksen kanssa Vantaan kaupungin rakentamista koskevan rakennusinvestointiohjelman seuraavalle 10-vuotiskaudelle. Uudisrakentamiseen on vuodelle 2026 budjetoitu yhteensä 63,5 milj. euroa. Vuoden 2026 aikana valmistuvat Karhunkierroksen, Metsänhaltijan ja Puutarhatien päiväkodit sekä Satulakujan päiväkoti. Kouluhankkeista valmistuvat Kytöpuiston ja Nikinmäen koulujen laajennukset.

Taloussuunnitelmakaudella valmistuu lisäksi 8 investointirahoilla toteutettavaa päiväkotia ja kahden uuden päiväkodin rakentaminen aloitetaan vuonna 2029. Kouluhankkeista valmistuvat Tikkurilan alueen koulun laajennus Viertolaan, Ojahaan peruskoulun ensimmäinen vaihe ja Muuran koulu sekä Askiston koulun laajennus. Elmon uimahallin valmistuminen on siirtymässä vuodelle 2027 ja lisäksi taloussuunnitelmakaudella rakennetaan huoltorakennus Elmon urheilupuistoon, Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat, Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila sekä liikuntahallit Muuran ja Ojahaan yhtenäiskoulujen yhteyteen. Kuusijärven ulkoilualueelle rakennetaan

huoltorakennus ja Myyrmäen urheilutalon uimahallia laajennetaan peruskorjauksen yhteydessä. Vuodelle 2026 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä noin 45,4 milj. euroa.

Kunnallistekniikan investointeihin ja Vantaan ratikkaan varataan talousarviossa 2026 yhteensä 195,0 milj. euroa. Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti, ja toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Määrärahasta on varattu Vantaan ratikan rakentamiseen 150 milj. euroa.

Tietojärjestelmäinvestointeihin on vuodelle 2026 varattu 6,0 milj. euron, irtaimen omaisuuden investointeihin 8,6 milj. euron sekä osakkeiden ja osuuksien hankintaan 1,9 milj. euron määräraha. Lisäksi talousarviossa on varattu maanhankintaan ja maa-alueiden kunnostamiseen 42,0 milj. euroa. Tästä määrärahasta maksetaan Vantaan Ratikan katualuetoimituksen mukaiset katualueet, joiden haltuunotto on vuonna 2026. Lisäksi Ratikkareitin varrella on tullut voimaan asemakaavamuutoksia, joihin liittyy merkittäviä maankäyttösopimuksia, joiden mukaiset maanhankinnat siirtyvät valtaosaltaan kaupungin hallintaan vuoden 2026 aikana.

Kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys esiteltiin valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille talousarvion ja taloussuunnitelman informaatiotilaisuudessa 29.9.2025. Esityslistan liitteenä on kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2026–2029. Kaupunginhallituksen asettama neuvottelukunta käsittelee talousarvioesitystä 3.11.2025.

Talousarvioesitys pohjautuu Vantaan ratikan osalta valtuuston 22.5.2023 päätöksen mukaisiin kustannuksiin. Mikäli syksyn 2025 aikana ratikan hankesuunnitelman päivityksen yhteydessä tulee muutoksia Vantaan ratikan kustannuksiin, tehdään vuoden 2026 talousarvioon tarvittavat muutokset hallintosäännön mukaisessa järjestyksessä.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2026–2029 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle,

b) oikeuttaa talousohjaus tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin kaupunginhallituksen tekemät muutokset sekä teknisluonteiset laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset ja

c) esittää kaupunginvaltuustolle
   1. hyväksyttäväksi vuoden 2026 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
   2. hyväksyttäväksi vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpanomääräykset, ja
   3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2026–2029

Käsittely:
Taloussuunnitelman yksityiskohtaiseen käsittelyyn 3.11.-4.11.2025 kokoontuneen neuvottelukunnan neuvottelutulos talousarvio 2026 ja taloussuunnitelmaesitykseen 2026–2029 tehtävistä muutoksista todettiin neuvottelukunnan kokouksessa. Kaupunginjohtaja otti neuvottelutuloksen omaan esittelyynsä.

Käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

~~Kaupunginhallitukselle esiteltiin 27.10.2025 Vantaan ratikan päivitettyä hankesuunnitelmaa. Tätä hankesuunnitelmaa käsitellään uudestaan kaupunginhallituksen kokouksessa 10.11.2025. Jos kaupunginhallitus hyväksyy tällöin ratikan hankesuunnitelman, huomioidaan päivitetyt laskelmat osaksi kaupunginhallituksen talousarvioesitystä.~~

Talousarvioesitys pohjautuu Vantaan ratikan osalta valtuuston 22.5.2023 päätöksen mukaisiin kustannuksiin. Mikäli syksyn 2025 aikana ratikan hankesuunnitelman päivityksen yhteydessä tulee muutoksia Vantaan ratikan kustannuksiin, tehdään vuoden 2026 talousarvioon tarvittavat muutokset hallintosäännön mukaisessa järjestyksessä.

_____

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen teki seuraavan muutosesityksen, joka raukesi kannattamattomana:

Perutaan Kasvatuksen ja oppimisen toimialan säästöjä, sisältäen:

- *Varhaiskasvatuksen täyttöasteen nostaminen, määrärahalisäys 600 000€*
- *Avoimen toiminnan supistaminen, määrärahalisäys 280 000€*

Yhteensä: 880 000 €.

Perutaan kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan säästöjä sisältäen:

- *Liikuntasalien käyttömaksujen nostaminen, määrärahalisäys 80 000 €*
- *Uimahallien ja kuntosalien maksujen korottaminen, määrärahalisäys 50 000 €*
- *Sporttikortin muuttaminen maksulliseksi, määrärahalisäys 150 000 €*
- *Kirjastojen aineistomäärärahan leikkaaminen, määrärahalisäys 40 00t€*
- *Ei lakkauteta Tanssin päivän juhlaa, määrärahalisäys 15 00 €*

Yhteensä: 335 000€.

Määrärahalisäykset katetaan 0.1 prosenttiyksikön veronkorotuksella. Lopulla korotuksen tuottamalla verotuotolla katetaan alijäämää.

_____

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Petri Roininen teki kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikon kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Päätetään

a) ~~hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2026–2029 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle,~~
hyväksyä kaupunginjohtajan talousarvion- ja taloussuunnitelmaesityksen vuosille 2026–2029 seuraavin muutoksin;
    1. *Velkakatto; Vantaan kaupungin velalle ylärajaksi 1,5 miljardia euroa.*
    2. *Talousarvioesityksen tuloslaskelmaosa:*
        - *Vantaan ratikan korkomenojen poisto, menosäästöä 8,5 miljoonaa euroa.*

- *Turvallisuuspanostus, 40-50 järjestysmiehen palkkaaminen asemanseuduille, menolisäys 2 miljoonaa euroa.*
- *Työllisyyspanostus, Vantaa-paketti, jolla kompensoidaan uusien työpaikkojen sivukuluja, menolisäys nettona 2,5 miljoonaa euroa.*
- *Hulevesimaksun peruminen, menolisäys 3,3 miljoonaa euroa*
- *Ryhmäpäiväperhehoidon, yksityisen hoidon tuen ja seniorien sporttikorttiin kohdistuvien leikkausten peruminen, menolisäys 600 000 euroa.*

3. *Talousarvioesityksen investointiosa:*
   - Lykätään ratikkainvestointia; investointien vähennys 544 miljoonalla eurolla.
   - Uusi 30 miljoonan euron investointiohjelma; sisältää jäähallin, 10 ulkokuntosalia, kaksi tekojääratata, 10 harrastetilaa ja yhden lähipäiväkodin.

c) esittää kaupunginvaltuustolle *edellä mainituin muutoksin*
1. hyväksyttäväksi vuoden 2026 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
2. hyväksyttäväksi vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpanomääräykset, ja
3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2026–2029

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat Roinisen muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Karinen, Tammi, Abdi, Räsänen, Strohm, Kaukola, Kasonen, Kivimäki, Hakala, Snellman, Vacker, Rämö ja Tuomainen) ja 2 ei-ääntä (Roininen, Niikko). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

———

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Mika Kasonen teki kaupunginhallituksen jäsen Heli Hakalan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä s. 140 loppuun:

Ohjelmaan ei sisällytetä uutta kaupungin perimää hulevesimaksua.

Kokoomus esittää toimialan tasapainottamisohjelmaan vuodelle 2026 korvaavat säästötoimenpiteet hulevesimaksulle (3,3 M€):

Toimenpide	***Säästöta voite 2026***
Tyhjien tilojen aktiivisempi vähentäminen *Talousarvioesityksen mukaan tyhjien tilojen määrä on vuonna 2026 kasvamassa 6400 neliöllä. Tyhjien tilojen kasvun taloudellinen vaikutus on 1,2 miljoonaa euroa. Syksyllä 2025 tiloja oli tyhjillään jo noin 10 000 m2, mikä heikentää kaupungin taloutta noin 1,8 M€ vuositasolla. Tyhjiä tiloja tulee aktiivisemmin vähentää vuokrauksella, myynneillä sekä kiinteistökehityksellä. Arvio 600.000 eurosta perustuu tyhjien tilojen kasvun puolittamisesta.*	*600.000 euroa*

Sallitaan korkotukilainojen muutokset takauslainoiksi vuoden 2026 aikana kertaluonteisesti. *Edellytyksenä on, että maankäyttösopimusta tai tontin kauppahintaa päivitetään muutoksen myötä. Valtio on korottanut vuodelle 2026 takauslainojen valtuutta. Kaupunki voi saada lisätuloja ja edistää rakentamista sallimalla kaikille toimijoille vain vuoden 2026 aikana muuttaa kohteita takauslainakohteiksi.*	*1.000.000 euroa*
Kaupungin maataloustoiminnasta luopuminen *Lopetaan kaupungin itse harjoittama maatalous sekä laitetaan tila ja kalusto myyntiin. Vuokrataan pellot ulos markkinahintaan ja tarkistetaan nykyiset vuokrat.*	*250.000 euroa*
Vuokrattujen pientalotonttien osto-optio *Vantaa tarjoaa vuokratuille pientalotonteille osto-optiota vuonna 2026. Edellisen kerran osto-optiota tarjottiin vuonna 2024, jolloin myös korkotaso oli huomattavasti korkeampi. Silloin tontin lunasti 17 asukasta. Nyt oletus on 10 lunastusta.*	*1.000.000 euroa*
Tilatehokkuusohjelman käynnistäminen *Vantaa käynnistää koko kaupunkia ja konsernia koskevan tilatehokkuusohjelman. Sisäisen vuokran mallia muutetaan kannustamaan toimialoja tilatehokkuuteen sekä yhteiskäyttöön. Tavoitteena tulee olla kaupunkitasoisesti vähentää nykyisiä tiloja noin 5 prosentilla. Säästöpotentiaali on useita miljoonia euroja taloussuunnitelmakaudella. Ensi vuodelle on arvioitu varoivainen säästö 500.000 €.*	*500.000 euroa*
Yhteensä säästöjä	***3 350 000 euroa***

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat Kasosen muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Karinen, Abdi, Tammi, Strohm, Räsänen, Kaukola, Tuomainen, Rämö) ja 7 ei-ääntä (Hakala, Kasonen, Kivimäki, Niikko, Roininen, Snellman, Vacker). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

____

Päätös:
Hyväksyttiin kaupunginjohtajan muutettu esitys.

Merkittiin, että kokoomuksen kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon yhtyivät kaupunginhallituksen jäsenet Petri Roininen ja Mika Niikko:

”Kokoomus vastustaa uutta kaupungin perimää hulevesimaksua, joka kohdistuu sekä vantaalaisiin asukkaisiin että yrityksiin. Yksittäisten yritysten osalta maksu voi olla jopa 8000-10000 euroa. Maksua tullaan perimään vantaalaisilta kiinteistöjen omistajilta, vaikka kaikki sade- ja sulamisvedet imeytettäisiin omalla tontilla.

Hulevesimaksu on luonteeltaan piilovero ja siten valtuustosopimuksen vastainen. Kokoomus on esittänyt vaihtoehtoiset säästötoimenpiteet hulevesimaksulle. Meistä on väärin, että vantaalaiset laitetaan maksamaan uutta piiloveroa sen sijaan, että kaupunkiympäristön toimialalla olisi ryhdytty aitoihin toimiin oman toiminnan uudistamiseksi ja tehostamiseksi. Kokoomus on esittänyt tyhjien tilojen aktiivisempaa vähentämistä, tilatehokkuusohjelman käynnistämistä, kaupungin omasta maataloustoiminnasta luopumisesta, vuokrattujen pientalotonttien osto-optiota sekä

korkotukilainojen väliaikasta muuttamista takauslainoiksi.

Kokoomus on myös huolissaan siitä, että kun hulevesimaksu otetaan kerran käyttöön, riskinä on maksun korottaminen tulevaisuudessa.”

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Petri Roininen jätti asiaan päätöksen liitteenä olevan pöytäkirjalausuman, johon kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko yhtyi.

———

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 9

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään
a) hyväksyä vuoden 2026 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
b) hyväksyä vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpanomääräykset,
c) hyväksyä taloussuunnitelma 2026–2029, ja että
d) talousohjaus oikeutetaan tekemään päätöksen mukaiset teknisluonteiset laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset.

Käsittely:
Talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen käsittelyn pohjana oli kaupunginhallituksen esitys 4.11.2025.

———

Ennen talousarvion yksityiskohtaista käsittelyä käytiin läpi koko talousarviota ja sen päätöksentekoa koskevat muutosesitykset.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja esitti päätösesitykseen seuraavaa lisäystä, joka hyväksyttiin yksimielisesti:

d) talousohjaus oikeutetaan tekemään päätöksen mukaiset teknisluonteiset laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset.

Valtuutettu Petri Roininen esitti valtuutettu Janne Hartikainen kannattamana asian palautusta valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Roinisen esittämää ja valtuutettu Hartikaisen kannattamaa palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 55 jaa-ääntä ja 12 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

———

Todettiin, että kaupunginvaltuuston 17.11.2025 § 7 hyväksymän Vantaan ratikan hankesuunnitelman tarkistuksen myötä tulee tässä käsittelyssä talousarviota ja taloussuunnitelmaa päivittää vastaamaan hyväksyttyä hankesuunnitelmaa.

Puheenjohtaja esitti Vantaan ratikan hankesuunnitelman päivityksestä johtuvat alla olevat muutokset, jotka hyväksyttiin yksimielisesti.

s. 42 Sitovan tavoitteen numero 7 ” Rakennamme ratikkaa ja edistämme ratikan mahdollistamaa kaupunkikehitystä” lähtötaso muutetaan päivitetyn hankesuunnitelman mukaiseksi:
Ratikan rakentaminen ajoittuu vuosille 2025–2029. Valtuuston marraskuussa 2025 hyväksymässä päivitetyssä hankesuunnitelmassa Vantaan osuus rakentamiskustannuksista (huomioiden valtion tuki) on 541 milj. euroa.

s. 184 kohta Tuloslaskelma, taulukko, korkomenoja muutetaan seuraavasti:

- vuoden 2026 korkomenojen *lisäys 0,56 milj. euroa (korkomenot yhteensä 26,1 milj. euroa),*
- vuoden 2027 korkomenojen *lisäys 1,5 milj. euroa (korkomenot yhteensä 37,6 milj. euroa),*
- vuoden 2028 korkomenojen *lisäys 2,4 milj. euroa (korkomenot yhteensä 49,4 milj. euroa) ja*
- vuoden 2029 korkomenojen *lisäys 2,9 milj. euroa (korkomenot yhteensä 55,9 milj. euroa).*

s. 181, kohta 93 Julkinen käyttöomaisuus, taulukko, investointimenot

- vuoden 2026 Vantaan ratikan *menolisäys 30 milj. euroa,*
- vuoden 2027 *menolisäys 30 milj. euroa,*
- vuoden 2028 *menolisäys 30 milj. euroa ja*
- vuoden 2029 *menolisäys 3 milj. euroa*

s. 198 kohta Rahoitussuunnitelma, taulukko, pitkäaikaisen lainanotto

- vuoden 2026 pitkäaikaisen lainan *lisäys 30 milj. euroa (pitkäaikainen laina yhteensä 380,0 milj. euroa, nettolainanotto 343,2 milj. euroa),*
- vuoden 2027 pitkäaikaisen lainan *lisäys 30 milj. euroa (pitkäaikainen laina yhteensä 350,0 milj. euroa, nettolainanotto 313,0 milj. euroa),*
- vuoden 2028 pitkäaikaisen lainan *lisäys 35 milj. euroa (pitkäaikainen laina yhteensä 365,0 milj. euroa, nettolainanotto 276,0 milj. euroa) ja*
- vuoden 2029 pitkäaikaisen lainan *lisäys 5 milj. euroa (pitkäaikainen laina yhteensä 105 milj. euroa, nettolainanotto 29,1 milj. euroa).*

———

Asian yksityiskohtaisessa käsittelyssä kaupunginhallituksen esitykseen tehtiin lisäksi muutosesityksiä ja niistä äänestettiin seuraavasti:

KONSERNIJOHTO JA ELINVOIMA

Valtuutettu Loviisa Kaartokallio teki valtuutettu Tiina Tuomelan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen määrärahaan (s. 90-92) lisätään 300 000 €, jolla palkataan lisää henkilökuntaa vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Kaartokallion esittämää ja valtuutettu Tuomelan kannattamaa muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 55 jaa-ääntä ja 12 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

KASVATUS JA OPPIMINEN

Valtuutettu Chau Nguyen teki valtuutettu Minttu Sillanpään kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Toimialan määrärahoihin (s.100) lisätään 880 000 euroa, jolla perutaan suunnitelma varhaiskasvatuksen täyttöasteen nostamisesta sekä avoimen toiminnan supistaminen.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Nguyenin esittämää ja valtuutettu Sillanpää kannattamaa muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 59 jaa-ääntä ja 8 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Valtuutettu Loviisa Kaartokallio teki valtuutettu Tiina Tuomelan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Toimialan määrärahaa (s. 110 kohta Varhaiskasvatus) lisätään 200 000 €, jolla perutaan yksityisen hoidon kuntalisän pienentäminen.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Kaartokallion esittämää ja valtuutettu Tuomelan kannattamaa muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 53 jaa-ääntä, 12 ei-ääntä ja yksi tyhjä-ääni, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Valtuutettu Chau Nguyen teki valtuutettu Minttu Sillanpään kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Lisätään toimialan määrärahoja (s. 120) yhteensä 335 000 eurolla, jolla perutaan liikuntasalien käyttömaksujen korottaminen, uimahallien ja kuntosalien maksujen korottaminen, Sporttikortin muuttaminen maksulliseksi, kirjastojen aineistomäärärahan leikkaaminen sekä Tanssin päivän juhlan lakkauttaminen.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Nguyenin esittämää ja valtuutettu Sillanpää kannattamaa muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 61 jaa-ääntä ja 6 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Valtuutettu Heli Hakala teki valtuutettu Kaartokallion kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Esitämme talousarvioesityksessä sivulle 148 viimeisen lauseen ("Toimiala on tasapainottanut talouttaan 8 miljoonaa euroa tasapainottamisohjelman mukaisesti") perään:
"Ohjelmaan ei sisällytetä uutta kaupungin perimää hulevesimaksua."

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat valtuutettu Hakalan esittämää ja valtuutettu Kaartokallion kannattamaa muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 36 jaa-ääntä ja 31 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys käsittelyosassa ilmenevin yksimielisesti hyväksytyin muutoksin.

Merkittiin, että valtuutettu Janne Hartikainen jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen, johon liittyivät valtuutetut Suvi Karhu, Juha Suoniemi, Juha Järä, Tanja Aidanjuuri, Pasi Liukkonen ja Mika Niikko:

"Perussuomalaisilla on nyt vaikea paikka. Ratikka ajoi meidät nurkkaan. Meidän pitää olla rehellisiä itsellemme. Meidän pitää olla rehellisiä myös äänestäjillemme. Nyt kiskot vievät vantaalaisten perustarpeiden edelle. Pelkäämme, että tulevina vuosina kaupunkilaisten palveluista, kuten koulutuksesta tullaan leikkaamaan. Pelkäämme, että kaupunkilaisille muita tärkeitä investointeja ei tehdä tai niitä lykätään hamaan tulevaisuuteen. Emme halua, että Vantaa joutuu velkakurimuksen tielle ja sitä myötä konkurssin partaalle. Perussuomalaiset on vastuullinen talouspuolue, siksi Perussuomalaiset irtautuu vuoden 2026 talousarviosta."

Merkittiin, että valtuutettu Petri Roininen jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen, johon liittyivät valtuutetut Jorma Hentilä ja Tuomas Vanhanen:

"Taloussuunnitelma ja –arvio tulisi palauttaa valmisteluun ja ottaa huomioon se mitä G12 -vaihtoehdossa on kokonaisvaltaisesti esitetty. G12 vaihtoehto löytyy täältä: G12n-vaihtoehtoinen-talousohjelma-2026–2029.pdf"

Merkittiin, että kokoomuksen valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon liittyi kristillisdemokraattien valtuustoryhmä:

"Kokoomus vastustaa uutta kaupungin perimää hulevesimaksua, joka kohdistuu sekä vantaalaisiin asukkaisiin että yrityksiin. Yksittäisten yritysten osalta maksu voi olla jopa 8000-10000 euroa. Maksua tullaan perimään vantaalaisilta kiinteistöjen omistajilta, vaikka kaikki sade- ja sulamisvedet imeytettäisiin omalla tontilla.

Hulevesimaksu on luonteeltaan piilovero ja siten valtuustosopimuksen vastainen. Kokoomus on esittänyt vaihtoehtoiset säästötoimenpiteet hulevesimaksulle. Meistä on väärin, että vantaalaiset laitetaan maksamaan uutta piiloveroa sen sijaan, että kaupunkiympäristön toimialalla olisi ryhdytty aitoihin

toimiin oman toiminnan uudistamiseksi ja tehostamiseksi. Kokoomus on esittänyt vaihtoehtoisiksi säästökohteiksi mm. tyhjien tilojen aktiivisempaa vähentämistä, tilatehokkuusohjelman käynnistämistä, kaupungin omasta maataloustoiminnasta luopumisesta, vuokrattujen pientalotonttien osto-optiota sekä korkotukilainojen väliaikaista muuttamista takauslainoiksi. Näistä koostuvilla säästöillä pystyisi kattamaan hulevesimaksuista arvioidut 3,3 miljoonaa euroa.

Kokoomus on myös huolissaan siitä, että kun hulevesimaksu otetaan kerran käyttöön, riskinä on maksun korottaminen tulevaisuudessa."

Merkittiin, että kristillisdemokraattien valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavat pöytäkirjalausumat:

"Yksityisen hoidon kuntalisällä tuetaan perheiden valinnanvapautta varhaiskasvatuksen suhteen. Yksityisessä perhepäivähoidossa kustannus kaupungille jää selvästi pienemmäksi kuin kaupungin omissa päiväkodeissa. Toivomme yksityisen hoidon kuntalisän säilyttämistä nykyisellä tasolla. "

"Työllisyys- ja kotoutumispalvelut ovat merkittävä toimija työllisyyden ja kotoutumisen haasteita ratkaistessa. Olemme huolissamme henkilöstöresurssin riittävyydestä ja toimialan kyvystä vasta ajoissa kasvavaan palvelutarpeeseen. Näemme tässä todellisen tarpeen henkilöstöresurssien lisäämiselle."

"Kristillisdemokraatit vastusti ratikan tarkennetun hankesuunnitelman hyväksymistä. Olemme huolissam me ratikkainvestoinnin korkomenojen vaikutuksesta sopeuttamistarpeeseen, kaupungin kykyyn vastata k asvavaan palvelutarpeeseen ja kaupungin kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Edellytämme, että korkome not eivät saa supistaa palvelutarpeeseen vastaamista ja korkomenoja sekä korkomenojen vaikutusta pal velutarjontaan seurataan aktiivisesti.ja siitä raportoidaan valtuustolle säännöllisesti."

"Vantaan ratikan päivitetty hankesuunnitelma kasvattaa investointimenoja. Olemme huolissamme ratikk ainvestointimenojen mahdollisista negatiivisista vaikutuksista kaupungin muihin tarpeellisiin investointei hin. Esitämme, että valtuustokauden aikana huolehdimme kaupunkimme tasapainoisesta kehittämisestä alueelliset tarpeet huomioiden."

Liitteet:

- Kaupunginhallituksen esitys talousarvioksi 2026 ja taloussuunnitelmaksi 2026–2029, kv 17.11.2025 § 9
- Äänestysraportti kv 17.11.2025 § 9
- Äänestysraportti KH 4.11.2025 § 6 Roininen
- Äänestysraportti KH 4.11.2025 § 6 Kasonen
- Pöytäkirjalausuma KH 4.11.2025 Roininen

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Pekka Timonen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TALOUSSUUNNITELMA 2026–2029

TALOUSARVIO 2026

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 17.11.2025

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 1

TOIMINTAYMPÄRISTÖ 3
Vantaan väestö 3
Rakentaminen 12
Työllisyys 14
Hyvinvointi ja turvallisuus 17
Talous 23
Vantaan henkilöstömäärän kehitys 31
Kaupungin toimitilamäärän kehitys 31
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa 33

VANTAAN KAUPUNGIN SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2026 35

KÄYTTÖTALOUSOSA 53
Talousarvion 2026 täytäntöönpano 53
Toimialoittain vertailu 2024–2029 ja kehys 57

YLEISHALLINTO 62
Keskusvaalilautakunta 64
Kaupunginvaltuusto 66
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 68
Kaupunginhallitus 70
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset 73

KONSERNIJOHTO JA ELINVOIMA 74
Yleisjohto 76
Talous ja strategia 78
Henkilöstöpalvelut 81
Konsernipalvelut 84
Elinvoimapalvelut 87
Työllisyys ja kotoutumispalvelut 90
Kuntademokratia 93
Viestintä 96
Sisäinen tarkastus 98

KASVATUS JA OPPIMINEN 100
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 104
Yhteiset palvelut 105
Perusopetus 107
Varhaiskasvatus 110
Svenskspråkiga servicen 113
Toisen asteen koulutus 116

KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI 120
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 124
Yhteiset palvelut 125
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut 128
Liikunta 132
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut 136
Elinikäinen oppiminen 141

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ **146**

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA **149**
Kaupunkiympäristölautakunta 150
Yhteiset palvelut 151
Kaupunkirakenne ja ympäristö 153

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA **157**
Kaupunkitilalautakunta 158
Kadut ja puistot 159
Joukkoliikenne 163
Varikko 165
Kiinteistöt ja tilat 167
Kiinteistöt ja tilat netto 170

RAHASTOT **172**
Kiinteistörahasto 172
Vahinkorahasto 173
Lasten ja nuorten juhlarahasto 175

TULOSLASKELMAOSA **178**

INVESTOINTIOSA **184**
Rakentaminen 185
Uudisrakentaminen 185
Korjausrakentaminen 187
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt 188
Aineeton omaisuus 188
Julkinen käyttöomaisuus 189
Irtain omaisuus 192
Kiinteä omaisuus 193
Osakkeet ja osuudet 194

RAHOITUSOSA **195**
Täydentäviä tietoja 198

KUNTAKONSERNI **200**

LIITTEET **219**
LIITE 1; Uudisrakentaminen 2026–2035 220
LIITE 2; Korjausrakentaminen 2026–2035 225
LIITE 3; Liikuntapaikkarakentaminen 2026–2030 229
LIITE 4; Julkinen käyttöomaisuus 2026–2029 231

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vantaalla on monia hyviä tulevaisuustekijöitä. Kaupungin kasvun ennustetaan jatkuvan, syntyvyyden enemmyys on suuri, työvoima kasvaa ja kaupungissa asuu paljon lapsia ja nuoria. Uuteen täytyy investoida ja palveluja on jatkuvasti kehitettävä.

Tulevaisuuden vastuullinen rakentaminen edellyttää kuitenkin tasapainoista taloutta. Suomen talouden alavire on painanut Vantaan talouden selvästi alijäämäiseksi, ja kaupungin taloutta on merkittävästi vahvistettava alkaneella valtuustokaudella. Tulojen ja menojen on määrä olla jälleen tasapainossa vuonna 2029.

Suhdannekuopasta tähyillään kohti parempaa

Suomen talouden lasku näyttäisi pysähtyneen ja taloudessa nähdään hienoista kasvuvirettä. Tätä tukevat inflaation hidastuminen, korkotason lasku, vahvistuva ostovoima, piristyneet vientinäkymät sekä investointien lisääntyminen. Talouden kasvua jarruttavat kuitenkin geopoliittinen epävarmuus, kauppasotien mahdollisuus, heikko työllisyystilanne, kuluttajien suuri varovaisuus sekä julkistalouden merkittävä sopeuttamistarve.

Vuonna 2024 Vantaan väestö kasvoi noin 3 800 asukkaalla (1,5 %), joka oli 800 asukasta vähemmän kuin vuonna 2023. Vuonna 2025 Vantaan väestömäärän ennustetaan kasvavan noin 2700 asukkaalla. Uusimman väestöennusteen mukaan Vantaan väestönkasvu jatkuu edelleen, mutta kasvun ennakoidaan olevan hieman edellisten vuosien ennusteita hitaampaa etenkin ennustekauden ensimmäisten vuosien osalta. Vantaan väestön arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,5 prosenttia vuodessa seuraavan vuosikymmenen aikana.

Vuosien 2023–2025 vähäiset uusien asuntorakennuskohteiden aloitukset näkyvät vuoden 2025 aikana valmistuneiden asuntojen määrän selkeänä pudotuksena. Valmistuvien asuntojen määrän ennakoidaan jäävän alle 500 asunnon tasolle, kun vuosikymmenen alkuvuosina valmistui vuosittain yli 3 000 asuntoa. Asuntomarkkinoilla vanhojen asuntojen kauppa on jo selvässä kasvussa, mutta uudistuotanto ei vielä osoita piristymisen merkkejä.

Talouden heikko suhdannetilanne on pitänyt Vantaan työttömyyden koko vuoden 2025 korkealla tasolla. Heinäkuussa 2025 työttömyysaste oli Vantaalla 14,6 prosenttia, jossa kasvua edellisvuoteen oli 1,3 prosenttiyksikköä. Työttömyyden kasvu kausivaihtelu huomioiden on kuitenkin vuoden 2025 aikana pysähtynyt, mutta käännettä parempaan ei ole vielä tapahtunut. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on jatkunut myös vuoden 2025 aikana ja Vantaan osalta ollaan jo ennätyslukemissa. Avoimien työpaikkojen määrä on edelleen hyvin alhainen, mikä hidastaa työllisyyskehityksen kääntymistä positiivisempaan suuntaa vähitellen parantuvista talouden suhdanneodotuksista huolimatta.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulleen TE-uudistuksen myötä valtion työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulivat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä. Valtiolta siirtyi kunnille merkittävä määrä henkilöstöä ja kuntien vastuu työttömyysetuuksista kasvoi. TE-uudistuksen toteutuksen ajankohta on ollut haastava kunnille tässä suhdannetilanteessa työttömyyden ollessa ennätystasolla.

Vantaa tasapainottaa talouttaan ja katsoo tulevaisuuteen

Vantaan talous on heikentynyt monen tekijän yhteisvaikutuksesta. Verotulokehitys on ollut heikko viime vuosina. Asuntorakentamisen seisahtuminen on nostanut rakentamisalan työttömyyden korkealle ja heikko suhdanne on heikentänyt myös palvelusektorin työllisyyttä. Myös lentokenttäalue kärsii edelleen merkittävästi Venäjän ilmatilan sulkeutumisen vaikutuksista. Asuntorakentamisen hiipuminen on laskenut kaupungin maanmyyntituottoja.

Heikentyneen taloustilanteen vuoksi Vantaan kaupunki käynnistää monivuotisen talouden tasapainotusohjelman. Talouden tasapainotustarve on arvioitu 60 miljoonaksi euroksi alkaneen valtuustokauden (2026–2029) aikana. Lisäksi menokasvua on tarkoitus hillitä yhteensä 30 miljoonalla eurolla. Tavoitteena on, että talous olisi menojen ja tulojen suhteen tasapainoinen viimeistään vuonna 2029. Kaupungin omien talouden tasapainottamistoimien lisäksi suhdanteen maltillisen paranemisen odotetaan korjaavan tilannetta taloussuunnitelmakauden aikana.

Vuoden 2026 talousarviossa on lisäresursseja kohdistettu erityisesti kattamaan TE-uudistuksen jälkivaikutuksia sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen lisääntyneitä palvelutarpeita. Lisäksi määrärahaa on kohdennettu oppimisen tuen lakimuutokseen, vuokrakulujen kasvuun muun muassa Varian Vehkalan kampuksen valmistuneissa tiloissa sekä HSL:n menojen kattamiseksi. Vuoden 2026 tilikauden tuloksen ennakoidaan olevan vielä voimakkaasti negatiivinen vuosien 2024–2025 tapaan.

Tulevaisuuden rakentaminen ja elinvoiman vahvistaminen jatkuvat, vaikka taloutta tasapainotetaan. Vantaan historian suurin investointi Vantaan ratikka on tarkoitus toteuttaa vuosina 2025–2029. Vuonna 2026 valmistuu ja on rakenteilla useita päiväkoti- ja kouluhankkeita. Niiden lisäksi muun muassa Elmon uimahallin rakentaminen jatkuu. Konserniyhtiön hankkeista Tikkurilan osaamiskampus etenee ja Aviapoliksen lukio on rakenteilla.

Vuoden 2025 aikana valmistellaan kaupungille uusi strategia vuosille 2026–2029, joka ohjaa kaupungin pitkäjänteistä kehittämistä. Toimiva yhteistyö ja vastuullinen taloudenpito ovat keskeiset kulmakivet tässä työssä.

Pekka Timonen
Kaupunginjohtaja

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vantaan toimintaympäristön ennustettavuus on ollut useamman vuoden haasteellista. Inflaatio ja sen myötä korot ovat olleet selvässä laskussa vuonna 2025. Tämä ei kuitenkaan vielä näy Vantaalla asuntorakentamisen toipumisena.

Vantaan väestönkasvu jatkuu rakentamisen hidastumisesta ja asunnontuotannon vähenemisestä huolimatta. Vuonna 2024 väestö kasvoi 1,5 prosenttia ja ylitti 250 000 asukaan rajan. Lähes pysähdyksissä olevan asuntorakentamisen ja edelleen jatkuvan väestökasvun odotetaan vaikuttavan asuntomarkkinoihin tulevaisuudessa. Alkuvuodesta 2025 väestönkasvu on edelleen jatkunut, mutta hidastuneena verrattuna edelliseen vuoteen.

Vantaan toimintaympäristöön vaikuttaa edelleen myös lentoliikenteen kehittyminen. Venäjän ilmatilan pysyessä suljettuna ei Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamäärät ole vielä toipuneet koronaa edeltävälle tasolle. Tämä painaa Vantaan työpaikkakehitystä edelleen.

Vantaan väestörakenteeseen vaikuttaa se, että koronapandemian jälkeen kuntien välinen nettomuutto on ollut Vantaalle negatiivinen, mutta tilanne on tasapainottumassa. Väestönkasvu painottuu nettomaahanmuuttoon ja luonnolliseen väestönlisäykseen. Vieraskielisten osuuden kasvu väestöstä jatkuu.

Toimintaympäristön näkökulmasta merkittäviä asioita ovat myös kaupungin tehtävävastuiden muutokset. Alkamassa on hyvinvointialueuudistuksen neljäs vuosi ja yhteistyön toimintatavoissa on edelleen kehitettävää kaupungin ja hyvinvointialueen kesken. TE2024- uudistuksen myötä työllisyyspalvelut ovat siirtyneet kaupungille vuoden 2025 alussa. Tämä on tapahtunut samaan aikaan kun työttömyys on ollut korkeimmillaan.

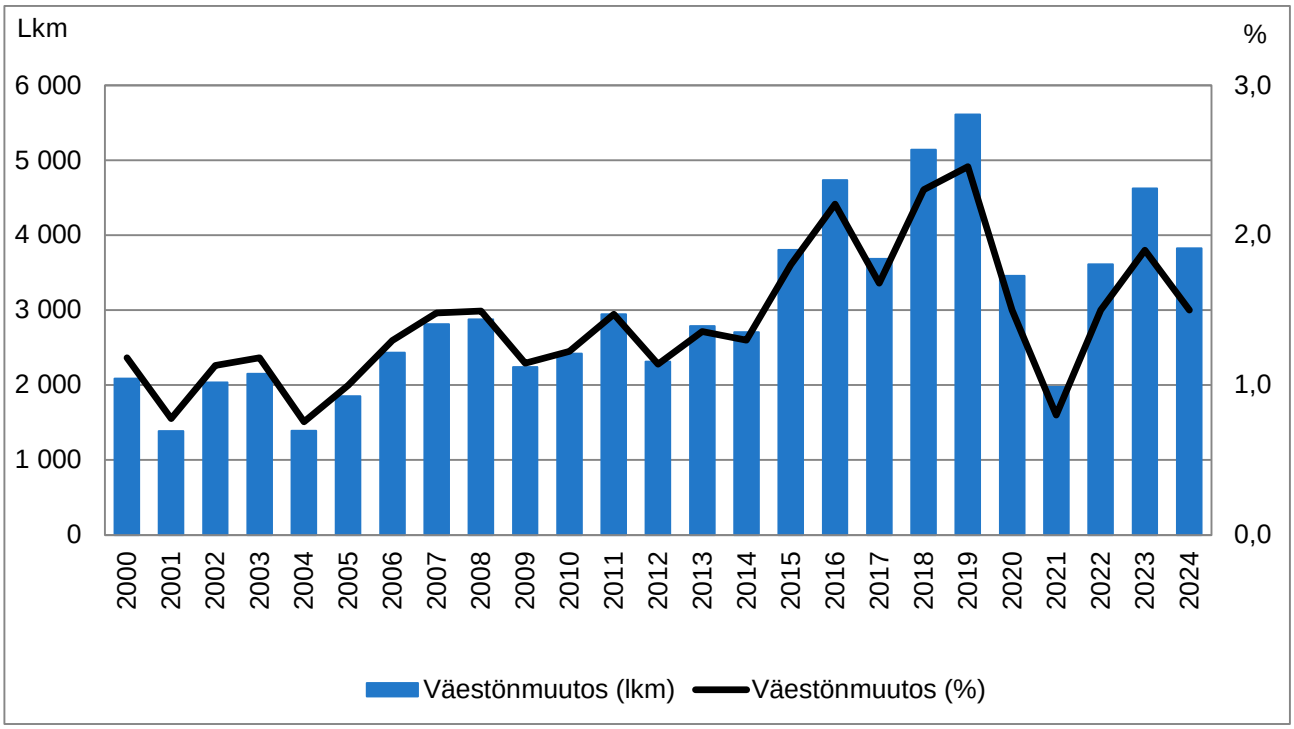
Vantaan väestö

Vantaan väestö kasvoi 3 800 asukkaalla

Vantaalla oli 251 269 asukasta vuoden 2024 lopussa. Väestö kasvoi viime vuonna 3 800 asukkaalla (1,5 %), joka oli 800 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Vaikka väestönkasvu jäi edellisestä vuodesta, nousi se korkeammalle tasolle kuin vuosina 2020–2022. Viimeisen viiden vuoden aikana Vantaan väestö on kasvanut keskimäärin 3 500 asukkaan vuosivauhtia.

Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Helsingissä (9 500). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa (6 900), Tampereella (5 100), Turussa (4 200) ja Vantaalla (3 800). Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki ja ero kolmantena olevaan Tampereeseen on viime vuosina kasvanut. Vuonna 2024 Tampereella oli 8 900 asukasta enemmän kuin Vantaalla.

Kuvio 1: Vantaan väestönkehitys vuosina 2000–2024

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

Maahanmuutto ennätyskorkealla tasolla jo kolmen vuoden ajan

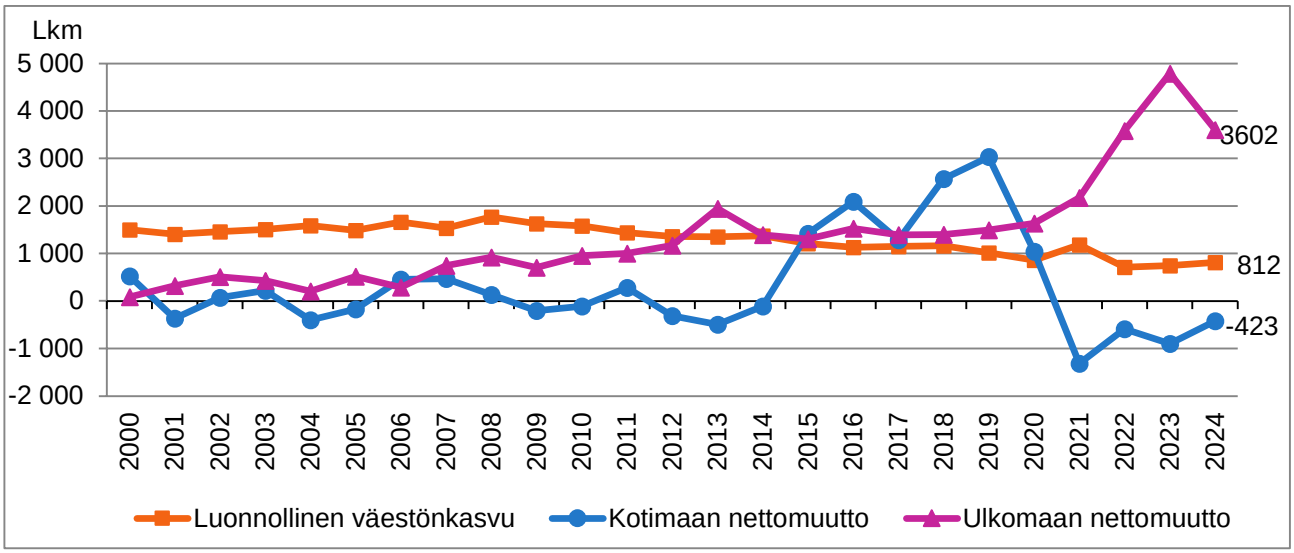
Vantaan maahanmuutto on ollut ennätyskorkealla tasolla jo kolme vuotta peräkkäin. Vuonna 2024 Vantaa sai ulkomailta muuttovoittoa 3 600 henkilöä, joka oli historian toiseksi suurin muuttovoitto ulkomailta. Melko kauaksi kuitenkin jäätiin ennätysvuodesta 2023, jolloin ulkomaan muuttovoitto kohosi 4 800 henkeen.

Ulkomaan muuttovoiton vähenemiseen vaikutti kaksisuuntainen kehitys, sillä tulomuutot Vantaalle vähenivät ja lähtömuutot kasvoivat. Vuonna 2024 ulkomailta muutti Vantaalle 919 ihmistä vähemmän kuin vuonna 2023. Lisäksi Vantaalta ulkomaille muuttavien määrä kasvoi 270 hengellä.

Kotimaan nettomuutto jäi puolestaan negatiiviseksi vuonna 2024, kun Vantaalta muutti 420 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle. Verrattuna vuoteen 2023, kotimaan muuttotappio kuitenkin puolittui.

Vuonna 2024 Vantaalla syntyi hieman alle 2 500 vauvaa ja kuolleita oli lähes 1 700 henkeä. Vaikka luonnollinen väestönkasvu nousi hieman korkeammalle tasolle kuin vuosina 2022–2023, jäi se silti alhaiseksi (+812).

Kuvio 2: Vantaan väestönkehityksen osatekijät 2000–2024

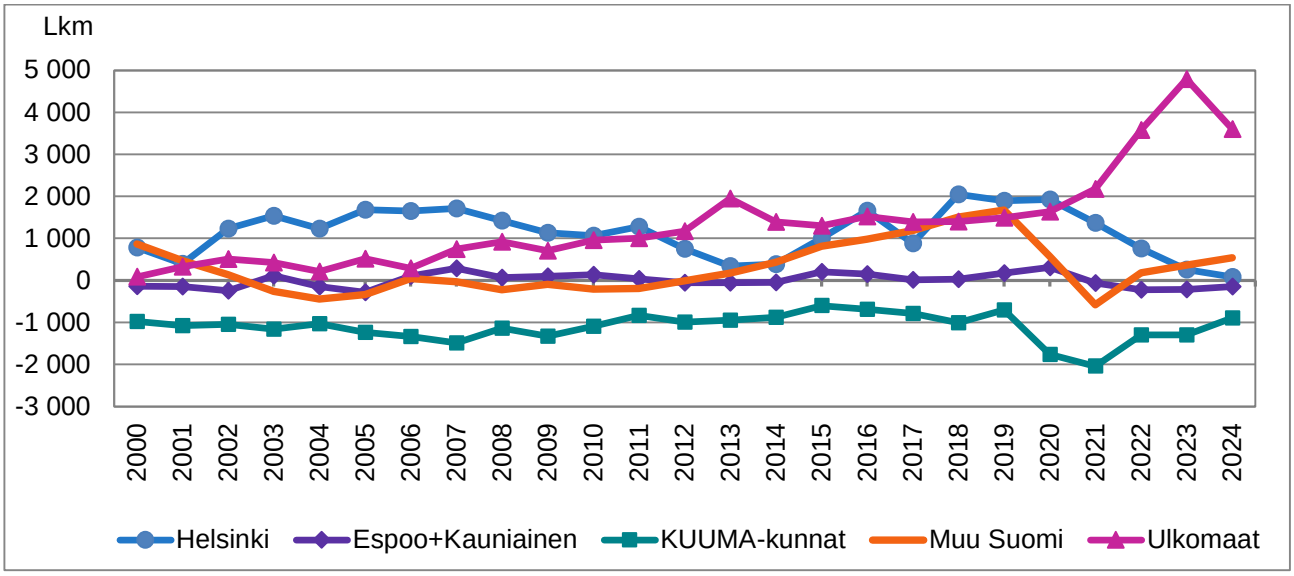

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (kuvio ei sisällä väkiluvun rekisterikorjauksia)

Maahanmuuton lisäksi Vantaa on saanut jo kolme vuotta muuttovoittoa Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta. Vuonna 2024 muuttovoitto oli 540 henkeä, joka oli lähes 200 enemmän kuin vuonna 2023. Vantaan nettomuutto jäi positiiviseksi myös Helsingin kanssa, mutta vain 81 henkeä. Lukema oli poikkeuksellisen alhainen, sillä ainoastaan vuonna 1996 Vantaa on saanut tätä vähemmän muuttovoittoa Helsingistä. Vuosina 2018–2020 Helsingistä saatu muuttovoitto oli poikkeuksellisen korkealla tasolla, noin 2 000 henkeä vuosittain, mutta sen jälkeen muuttovoitto on tippunut rajusti joka vuosi.

Vantaa menetti jälleen eniten väestöään Helsingin seudun kehysalueelle eli KUUMA-kuntiin. Muuttotappiota kertyi 900 henkeä, joka oli 400 henkeä vähemmän kuin vuosina 2022–2023. Tarkasteltaessa kaikkia Suomen kuntia, suurimmat muuttovoitot Vantaalta keräsivät KUUMA-kuntiin kuuluvat Tuusula (+412), Kerava (+163) ja Nurmijärvi (+154). Neljänneksi eniten muuttovoittoa Vantaalta sai Espoo, 150 henkeä. Tämä oli jo neljäs vuosi peräkkäin, kun Vantaa on menettänyt väestöään Espooseen.

Kuvio 3: Vantaan nettomuuttoliike tulo-/lähtöalueittain 2000–2024

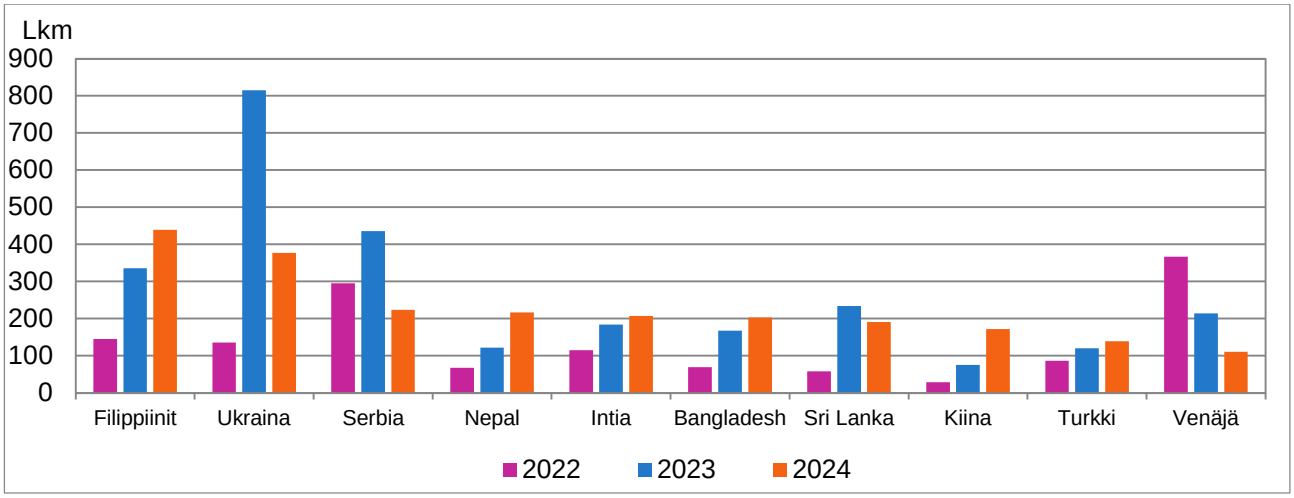
Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

Ulkomailta eniten muuttovoittoa Filippiineiltä

Alla olevassa kuviossa on esitetty maat, joista Vantaa on saanut eniten muuttovoittoa viime vuosina. Kahtena viime vuotena kolmen kärki on ollut sama, mutta järjestys on muuttunut. Vuonna 2024 Vantaa sai eniten muuttovoittoa Filippiineiltä, 440 henkeä. Seuraavaksi suurinta muuttovoitto oli Ukrainasta (+377) ja Serbiasta (+224), mutta molemmista maista muuttovoitto on selvästi laskenut vuodesta 2023.

Kun nettomaahanmuutto lasketaan yhteen vuosilta 2022–2024, on Vantaa saanut eniten muuttovoittoa Ukrainasta, lähes 1 300 henkeä. Seuraavaksi eniten muuttovoittoa on tullut Serbiasta, Filippiineiltä ja Uzbekistanista, runsaat 900 henkeä per maa.

Kuvio 4: Vantaan nettomaahanmuutto maittain 2022–2024 (Kuviossa on maat, joista Vantaa sai eniten muuttovoittoa vuonna 2024. Tilasto kertoo ainoastaan lähtö-/tulomaan eli kaikki muuttajat eivät välttämättä ole kyseisen maan kansalaisia.)

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

Vieraskielisten muuttovoitosta 25 prosenttia tuli Suomesta

Vuosina 2015–2019 Vantaa sai muuttovoittoa sekä kotimaankielisistä että vieraskielisistä. Viimeiset viisi vuotta Vantaa on menettänyt kotimaankielistä väestöä ja vuonna 2021 muuttotappio oli suurimmillaan, 2 400 henkeä. Vaikka kotimaankielisten muuttotappio on siitä pienentynyt, oli se edelleen miinuksella 1 760 henkeä vuonna 2024. Vieraskielisistä Vantaa sai muuttovoittoa peräti 4 940 henkeä, joka oli tosin 750 vähemmän kuin vuonna 2023. Vieraskielisten muuttovoitosta 75 prosenttia tuli ulkomailta ja loput 25 prosenttia Suomesta.

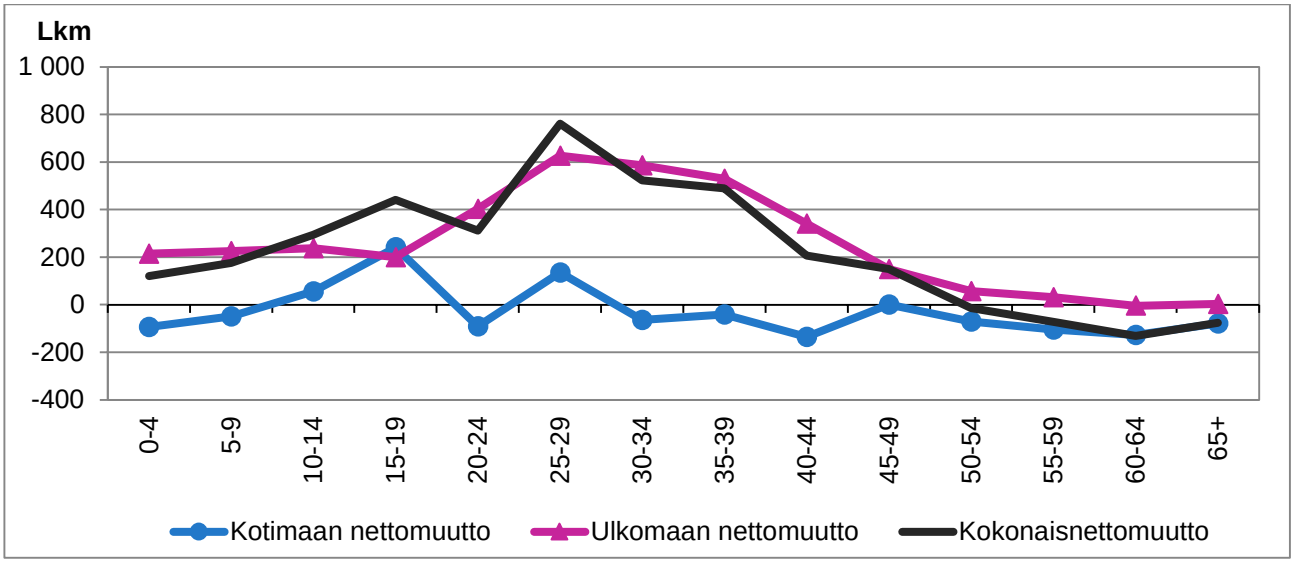
Eniten muuttovoittoa Vantaa sai ukrainankielisistä (+573) sekä englannin- ja arabiankielisistä (+350). Ukrainankielisillä muualta Suomesta Vantaalle muuttavien osuus on kasvanut. Vuonna 2023 ainoastaan 18 prosenttia ukrainankielisten muuttovoitosta tuli muualta Suomesta, kun vuonna 2024 osuus oli jo 42 prosenttia. Osaltaan tähän vaikuttaa se, että ukrainankielisten muuttovirta etenkin ulkomailta on ylipäätään pienentynyt.

Kotimaan nettomuutto jäi positiiviseksi ainoastaan muutamassa ikäryhmässä

Iän mukaan tarkasteltuna Vantaan saama muuttovoitto vuonna 2024 perustui erityisesti 25–39-vuotiaisiin, joiden osuus muuttovoitosta oli 56 prosenttia (+1 774). Kun ikäryhmää laajennetaan 15–39-vuotiaisiin, nousi muuttovoiton osuus jo lähes 80 prosenttiin. Vantaa koki ainoat muuttotappiot 50 vuotta täyttäneessä väestössä (-294).

Nettomuuton ikäjakauma oli varsin erilainen kotimaan ja ulkomaan muuttoliikkeessä. Kotimaan nettomuutto jäi positiiviseksi ainoastaan 10–19-vuotiaissa sekä 25–29-vuotiaissa. Ulkomaan nettomuutto jäi puolestaan positiiviseksi kaikissa ikäryhmissä (tosin 60 vuotta täyttäneissä oltiin lähellä nollaa). Maahanmuutto olikin niin vahvaa, että se nosti kokonaisnettomuuton plussalle kaikissa alle 50-vuotiaiden ikäryhmissä.

Kuvio 5: Vantaan nettomuutto muuttotyypin ja muuttajien iän mukaan 2024

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

Väestönkasvu hidastunut alkuvuodesta 2025

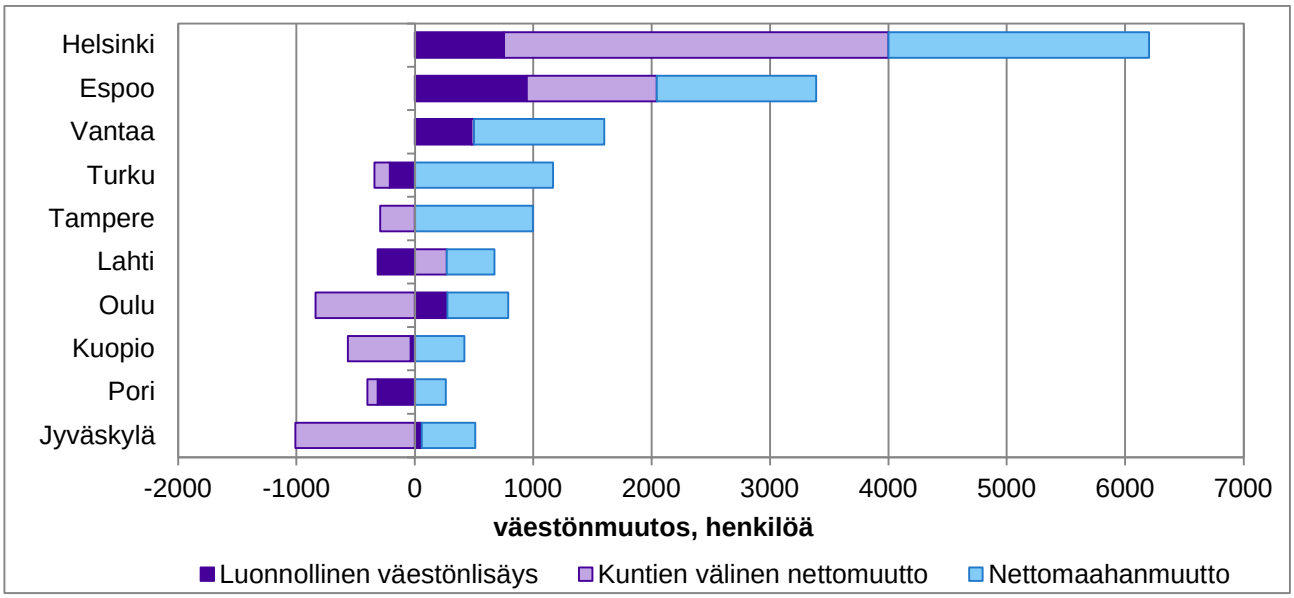
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väkiluku oli lähes 252 900 vuoden 2025 heinäkuussa. Väestö on kasvanut ensimmäisten seitsemän kuukauden aikana 1 600 asukkaalla, joka oli 900 henkilöä vähemmän kuin samaan aikaan viime vuonna.

Väestönkasvun hidastuminen johtuu suurelta osin maahanmuutosta. Vuoden 2025 tammi-heinäkuussa Vantaa on saanut ulkomailta muuttovoittoa 1 100 henkeä, kun vuonna 2024 muuttovoitto oli vastaavana ajankohtana 2 100 henkeä. Nettomaahanmuutto on siis jäänyt tuhat henkeä pienemmäksi. Lisäksi kotimaan nettomuutto oli 20 henkeä plussalla, kun se viime vuonna oli 60 henkeä miinuksella. Luonnollinen väestönkasvu oli hieman korkeammalla tasolla kuin samaan aikaan viime vuonna.

Kymmenestä suurimmasta kaupungista Helsingin väestö on kasvanut alkuvuoden aikana selvästi eniten, 6 200 henkeä. Tämän jälkeen tulivat Espoo (+3 387) ja Vantaa (+1 599). Ainoastaan näissä kaupungeissa kaikki väestönmuutoksen osatekijät jäivät plussalle (luonnollinen väestönkasvu, kotimaan muuttoliike sekä ulkomaan muuttoliike). Heikoin tilanne oli Jyväskylässä, Porissa, Kuopiossa ja Oulussa, joiden väestö on vähentynyt alkuvuoden aikana.

Tammi-kesäkuussa 2025 Vantaalle ulkomailta muuttaneista 31 prosenttia oli tullut Aasiasta ja 29 prosenttia Euroopasta. Euroopasta muuttaneiden osuus oli suurin Kuopiossa (42 %) ja pienin Jyväskylässä ja Tampereella (25 %). Aasiasta muuttaneiden osuus vaihteli Tampereen 42 prosentista Kuopion 14 prosenttiin. Kaikissa suurissa kaupungeissa vähintään neljäsosalla ulkomailta muuttaneista lähtömaanosa oli tuntematon, mutta Vantaalla osuus oli peräti 37 prosenttia.

Kuvio 6: Väestönmuutosten ennakkotiedot 10 suurimmassa kaupungissa tammi-heinäkuussa 2025

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

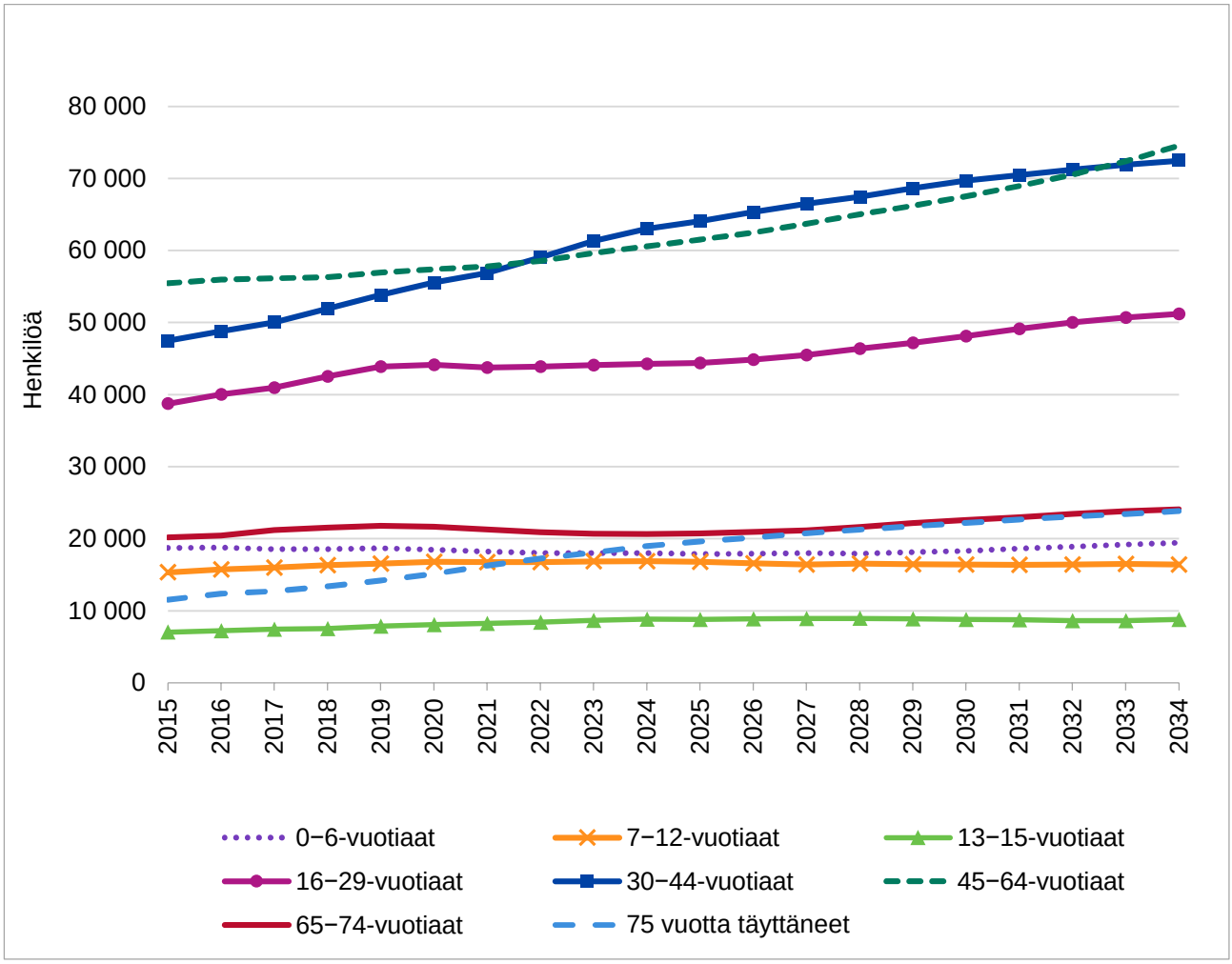
Ennustettu väestönkasvu edellisiä ennusteita hitaampaa

Uusimman väestöennusteen mukaan Vantaan väestönkasvu jatkuu edelleen, mutta kasvun ennakoidaan olevan edellisten vuosien ennusteita hieman hitaampaa etenkin ennustekauden ensimmäisten vuosien osalta. Väestön arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,5 prosenttia vuodessa seuraavan vuosikymmenen aikana. Uudisrakentamisen myötä kasvun arvioidaan olevan voimakkainta vuosina 2031–2034.

Ikärakenteen mukaan tarkasteltuna Vantaan väestöstä 0–6-vuotiaita oli 7,2 prosenttia, 7–15-vuotiaita 10,2 prosenttia ja 65 vuotta täyttäneitä 15,8 prosenttia vuonna 2024. Alle kouluikäisten osuus on laskenut melko nopealla tahdilla viimeiset kymmenen vuotta, kun taas kouluikäisten osuus on pysynyt lähes ennallaan. Vanhimmissa ikäryhmissä 65–74-vuotiaiden osuus on pienentynyt usean vuoden ajan, mutta 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa edelleen. Nykyisin alle kouluikäisiä on jo selvästi vähemmän (7,2 %) kuin 75 vuotta täyttäneitä (7,6 %).

Väestöennusteen mukaan alle kouluikäisten määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2034 mennessä noin 1 400 hengellä ja peruskouluikäisten määrän vähentyvän noin 500 lapsella. Väestönkasvun ennakoidaan olevan voimakkainta 30–64-vuotiaiden ikäryhmissä, joiden määrän arvioidaan kasvavan yhteensä noin 23 000 henkilöllä. Väestön ikääntyminen näkyy Vantaalla 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä, jonka ennustetaan kasvavan lähes 5 000 hengellä vuoteen 2034 mennessä.

Kuvio 7: Väestön määrän kehitys Vantaalla ikäryhmittäin vuosina 2015–2024 ja ennuste vuosille 2025–2034

Lähde: Tilastokeskus (2015–2024) ja Vantaan kaupunki (2025–2034)

Palveluikäryhmittäin tarkasteltuna varhaiskasvatusikäisten kokonaismäärässä ennakoidaan tapahtuvan vain hyvin pieniä muutoksia tulevan viisivuotisjakson (2025–2029) aikana. Heidän määränsä arvioidaan kuitenkin kasvavan ennustekauden myöhempien vuosien (2029–2034) aikana noin 1 100 lapsella. Perusopetusikäisten lasten kokonaismäärän ennakoidaan puolestaan laskevan noin 540 lapsella tulevan kymmenvuotisjakson aikana. Laskun arvioidaan näkyvän erityisesti alakouluikäisten lasten määrässä.

Nuorisopalvelujen ikäryhmien arvioidaan kasvavan tulevan kymmenvuotisjakson aikana kokonaisuudessaan noin 6 000 henkilöllä. Ryhmän sisällä on kuitenkin selviä eroja ikäluokkien välillä, sillä esimerkiksi 8–12-vuotiainen lasten määrän arvioidaan laskevan noin 500:lla ja 16–24-vuotiaiden määrän puolestaan kasvavan lähes 4 400 henkilöllä.

64-vuotta täyttäneiden henkilöiden määrän ennakoidaan kasvavan voimakkaasti tulevien viisivuotis- ja kymmenvuotisjaksojen aikana. Heidän määränsä arvioidaan kasvavan vuoteen 2029 mennessä lähdes 4 600 henkilöllä ja vuoteen 2034 mennessä lähes 8 500 henkilöllä. Vuonna 2034 Vantaalla ennakoidaan asuvan noin 50 600 yli 64-vuotiasta henkilöä.

Taulukko 1: Väestön toteutunut (2024) ja ennustettu (2025-) määrä palveluikä-ryhmittäin

31.12.	2024	2025	2026	2027	2028	2034
Vantaa yhteensä	**251 269**	**253 931**	**257 199**	**260 955**	**265 205**	**290 877**
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät						
10kk- 6 v	15 943	15 802	**15 812**	15 866	15 779	17 088
10kk- 2 v	5 433	5 408	**5 436**	5 529	5 614	6 119
0	2 485	2 509	**2 556**	2 571	2 604	2 839
1–2	5 019	4 990	**5 010**	5 100	5 180	5 646
3–5	7 869	7 837	**7 787**	7 558	7 606	8 249
6	2 641	2 557	**2 589**	2 779	2 559	2 720
1–6	15 529	15 384	**15 386**	15 437	15 345	16 615
Perusopetuksen ikäryhmät						
7–12	16 865	16 806	**16 571**	16 425	16 561	16 407
13–15	8 855	8 815	**8 858**	8 905	8 952	8 775
7–15	25 720	25 621	**25 429**	25 329	25 513	25 182
Nuorisopalvelujen ikäryhmät						
8–12	14 194	14 149	**13 992**	13 808	13 750	13 688
13–17	14 655	14 755	**14 917**	15 011	14 985	14 784
18–28	34 460	34 528	**34 879**	35 614	36 360	40 887
8–28	63 309	63 432	**63 788**	64 432	65 096	69 360
16–18	8 769	8 854	**9 062**	9 173	9 168	9 143
16–24	26 113	26 588	**27 404**	28 179	28 849	30 486
16–28	40 260	40 468	**40 937**	41 720	42 393	46 896
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät						
64+	42 098	42 891	**43 717**	44 647	45 729	50 573
75+	19 016	19 641	**20 187**	20 786	21 263	23 856
85+	4 270	4 412	**4 806**	4 860	5 101	7 918
65–74	20 659	20 738	**20 962**	21 167	21 600	24 088
75–85	15 532	15 960	**16 381**	16 621	17 053	17 247

Lähde: Tilastokeskus (vuosi 2024) ja Vantaan väestöennuste (vuodet 2025–2034)

Yleisin vieras kieli venäjä, vironkielisten määrä kääntynyt laskuun

Vantaan väestöstä 69,1 prosenttia oli suomenkielisiä, 2,1 prosenttia ruotsinkielisiä ja 28,7 prosenttia vieraskielisiä vuonna 2024. Kaupunginosissa vieraskielisten osuus vaihteli viidestä prosentista 57 prosenttiin. Kuntatasolla seuraavaksi eniten vieraskielisiä asui Espoossa (25 %), Närpiössä (21,8 %) ja Helsingissä (20,4 %).

Vantaalla puhutaan äidinkielenä yli 120 eri kieltä. Yleisin vieras kieli on venäjä, jota äidinkielenään puhui 4,3 prosenttia väestöstä. Sen jälkeen tulivat viro, arabia, albania ja somali. Venäjänkielisten määrä on jatkanut kasvuaan, mutta vironkielisten määrä on vähentynyt viimeiset kaksi vuotta, yhteensä 185 hengellä.

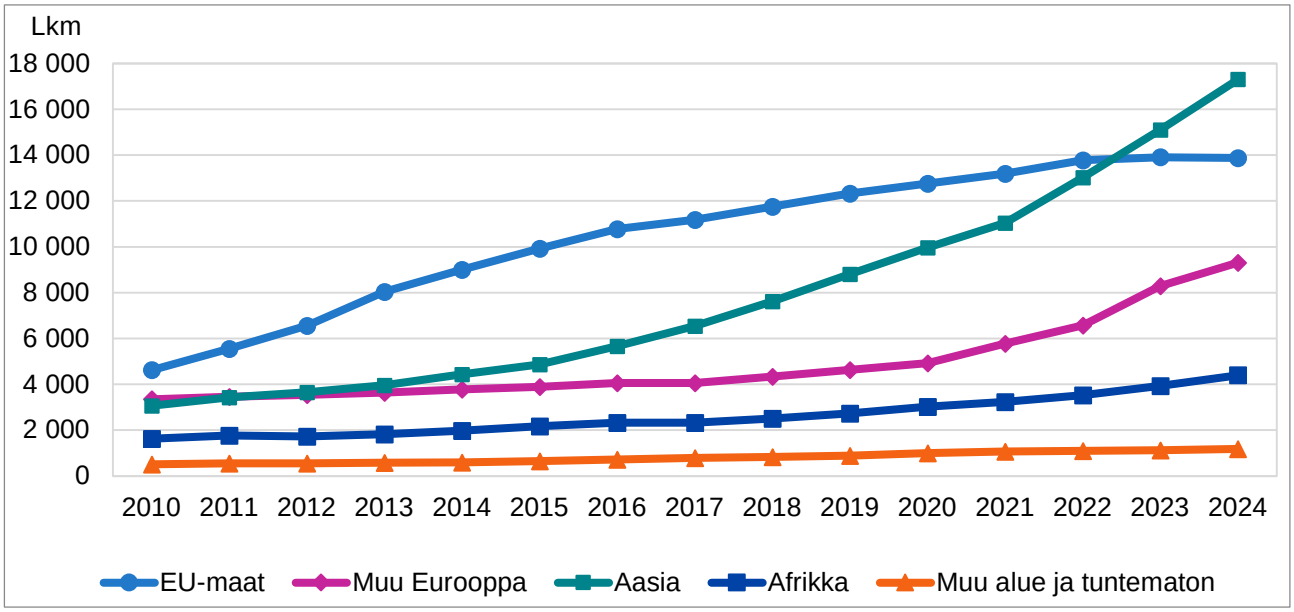
Arabiankielisten määrä ohitti ruotsinkielisten määrän vuonna 2023 ja nykytahdilla myös albaniankielisiä tulee olemaan enemmän kuin ruotsinkielisiä. Vuonna 2024 Vantaalla asui 6 100 arabiankielistä, vajaa 5 400 ruotsinkielistä ja 5 000 albaniankielistä. Kahtena viime vuotena kaikista eniten on kuitenkin kasvanut ukrainankielisten määrä, yhteensä 1 500 hengellä. Vuoden 2024 lopussa Vantaalla asui 2 130 ukrainankielistä.

Aasian kansalaisten määrä on kasvanut

Vantaalla asui 46 100 ulkomaan kansalaista vuonna 2024. Alla olevasta kuviosta näkee, miten paljon eri alueiden kansalaisuudet ovat Vantaalla määrällisesti lisääntyneet. Suurin kasvu on tapahtunut Aasian kansalaisten määrässä. Vuonna 2010 aasialaisia asui Vantaalla 3 100 henkilöä, kun vuonna 2024 määrä oli kasvanut jo 17 300 henkilöön.

Vuodesta 2010 vuoteen 2024 EU-kansalaisten määrä on lisääntynyt 4 600 asukkaasta 13 900 asukkaaseen ja muiden eurooppalaisten 3 400 asukkaasta 9 300 asukkaaseen. Muun Euroopan osuutta ovat viime vuosina kasvattaneet etenkin Vantaalle muuttaneet ukrainalaiset.

Kuvio 8: Vantaalla asuvat ulkomaan kansalaiset kansalaisuuden mukaan vuosina 2010–2024 (EU ei sisällä Suomea)

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

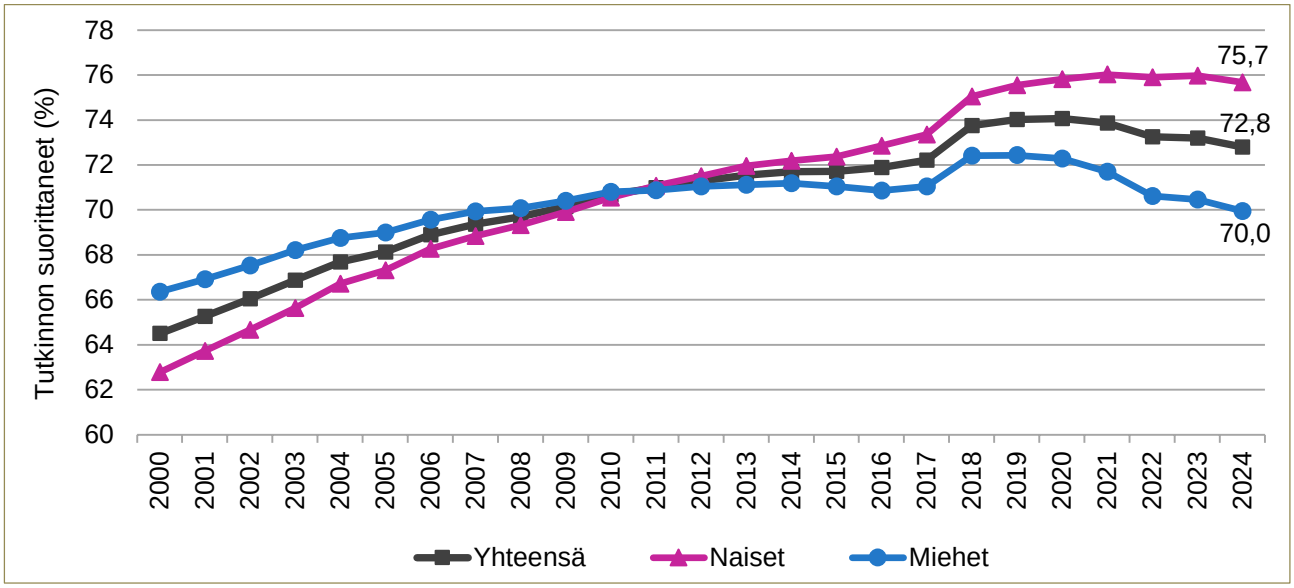
Tutkinnon suorittaneiden osuus on laskenut edelleen

Tutkinnon suorittaneiden osuus kasvoi Vantaalla vuoteen 2020 saakka, jolloin 25 vuotta täyttäneestä väestöstä 74,1 prosentilla oli tutkinto. Tämän jälkeen osuus on laskenut ja vuonna 2024 tutkinnon suorittaneita oli 72,8 prosenttia. Miehillä tutkinnon suorittaneiden osuus on laskenut viimeiset viisi vuotta, osuuden ollessa 70 prosenttia vuonna 2024. Se on 2,5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2019. Naisilla osuus on viimeisten vuosien aikana ollut korkeimmillaan 76,0 prosenttia, mutta vuonna 2024 osuus kääntyi laskuun. Uusimpien tietojen mukaan tutkinto oli 75,7 prosentilla 25 vuotta täyttäneistä naisista.

Vuoden 2024 lopun tietojen mukaan Vantaan 25 vuotta täyttäneestä väestöstä 27 prosenttia oli suorittanut enintään perusasteen, 37 prosenttia toisen asteen ja 36 prosenttia korkea-asteen tutkinnon. Korkea-aste voidaan jakaa kolmeen osaan, joista alimman korkea-asteen suorittaneita oli 8 prosenttia, alemman korkeakouluasteen 16 prosenttia ja ylemmän korkeakouluasteen 13 prosenttia.

Vuonna 2024 korkea-asteen suorittaneiden osuus oli kuudesta suurimmasta kaupungista korkein Espoossa (55 %) ja toiseksi korkein Helsingissä (52 %). Alhaisin osuus oli Vantaalla (36 %). Vantaa oli suurista kaupungeista ainoa, jossa toinen aste oli yleisin tutkinto, kun muissa kaupungeissa se oli korkea-aste. Väestön koulutustasomittaimen mukaan Vantaan koulutustaso painui koko maan keskiarvon alapuolelle vuonna 2013 ja siitä lähtien ero Vantaan ja muun maan välillä on hitaasti kasvanut.

Kuvio 9: Tutkinnon suorittaneiden osuus (%) 25 vuotta täyttäneestä väestöstä Vantaalla 2000–2024 (HUOM! Katkaistu asteikko)

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus

Rakentaminen

Asuntotuotanto lähes pysähtynyt vuonna 2024

Vuosina 2020–2023 valmistui keskimäärin 3 117 asuntoa per vuosi. Kyseisten vuosien välillä ei ollut suurta vaihtelua valmistuneissa asuntomäärissä. Viime vuonna asuntotuotanto romahti, koko vuonna valmistui vain 975 asuntoa. Viime vuonnakaan ei saavutettu vielä pohjaa, tänä vuonna tulee valmistumaan vielä vähemmän asuntoja kuin viime vuonna. Vuoden 2025 kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana valmistui vain 232 asuntoa, mikä on 608 asuntoa vähemmän kuin viime vuonna samalla aikavälillä.

Vuonna 2024 valmistuneista asunnoista valmistui kolme kymmenestä Aviapolikseen (30,4 %). Joka neljäs valmistuneista asunnoista sijaitsi joko Tikkurilassa (25,2 %) tai Myyrmäessä (24,3 %). Kivistöön valmistui joka kymmenes asunto.

Vuonna 2024 valmistuneista asunnoista sijaitsi 795 kerrostaloissa ja 180 pientaloissa. Edellisvuonna vastaavat luvut olivat 2 717 ja 452. Tämän vuoden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana valmistui 146 asuntoa kerrostaloihin ja 86 pientaloihin.

Vuoden 2025 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana aloitettiin 422 asunnon rakentaminen, mikä on 105 asuntoa enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Vuosina 2015–2024 aloitettiin kahden ensimmäisen neljänneksen aikana vuosittain keskimäärin 1 799 asunnon rakentaminen.

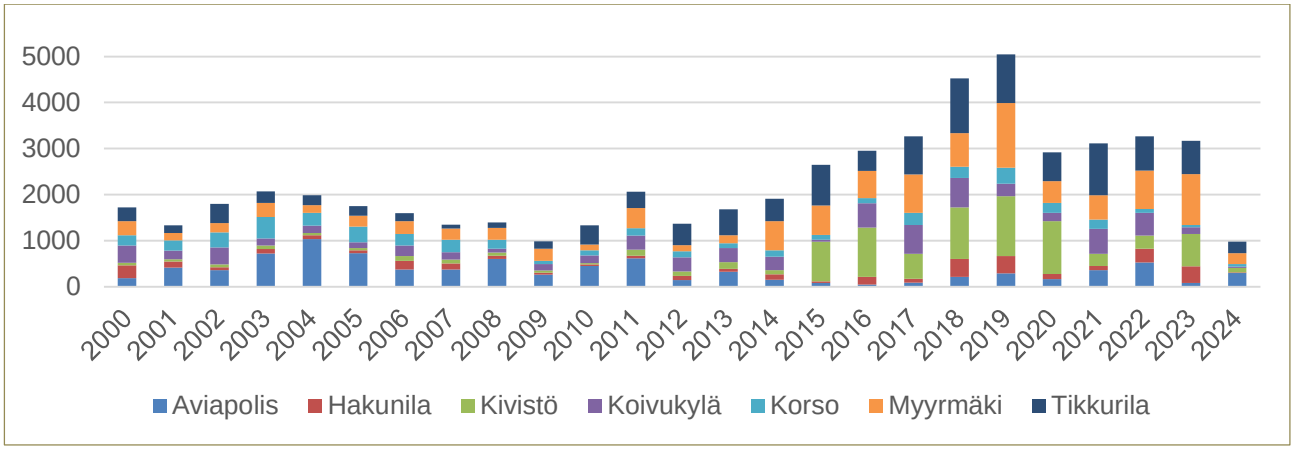
Tänä vuonna aloitetuista asunnoista sijaitsee 299 kerrostaloissa. Näiden kerrostalojen asunnoista on 22,4 prosenttia yksiöitä ja 36,5 prosenttia kaksioita. Joka kolmas asunto on rakenteilla olevista asunnoista kolmio ja joka kuudestoista neliö.

Tämän vuoden kaikista aloitetuista asunnoista on noin 90 suurempia perheasuntoja (vähintään neljä huonetta). Suuremmista perheasunnoista sijaitsee 18 asuntoa kerrostaloissa.

Uusien ja vanhojen asuntojen välinen hintaero on paisunut niin suureksi, että se on tyrehdyttänyt uusien asuntojen kaupan Vantaalla lähes täysin. Hintaero johtuu siitä, että vanhat asunnot ovat halventuneet reilusti mutta uudet eivät. Vanhojen asuntojen hinnat määräytyvät pitkälti markkinoilta,

kun taas uusien asuntojen hinnat määräytyvät keskeisesti rakennuskustannusten ja tonttihintojen perusteella.

Kuvio 10a: Valmistuneet asunnot suuralueittain Vantaalla vuosina 2000–2024

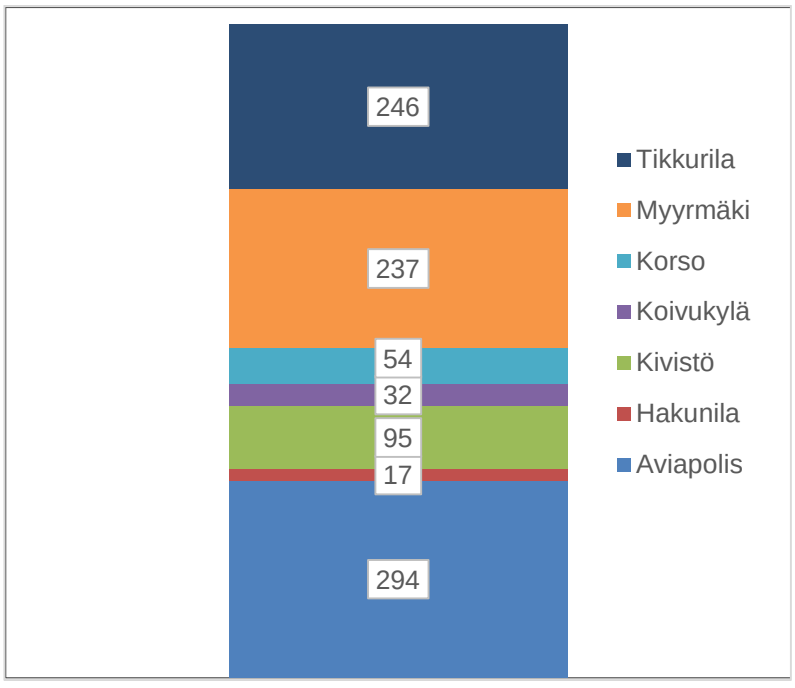

Lähde: Vantaan Matti-järjestelmä

Vantaalla on vuokra-asuntojen ylitarjontaa, minkä seurauksena uusien vuokrasuhteiden vuokrat vapailla markkinoilla ovat alentuneet selvästi. Vuokrakysyntää painavat tällä hetkellä myös asumistukeen tehdyt tiukennukset. Asumistukileikkaukset ovat saaneet monen vuokra-asujan muuttamaan pienempään asuntoon, asumaan pidempään vanhempien luona tai suosimaan yhteisasumista. Vantaalla on väestönkasvu ollut varsinkin edellisinä vuosina poikkeuksellisen voimakasta, mutta kun vuokra-asujat ovat samalla tiivistäneet asumistaan, niin kunnan väestönkasvun vaikutus asuntokuntien määrän kasvuun on ollut maltillista.

Koko maassa kotitalouksien asunto- ja sijoitusasuntolainat ovat kasvaneet viime kuukausina hieman. Lainakannan lähtötaso on kuitenkin alhainen, mutta muutossuunta on selvä. Mikäli kotitalouksien kokema työttömyysuhka ei pahene ja kuluttajien luottamus tulevaisuuteen kokonaisuudessaan paranee, niin myös asuntokysyntä tulee piakkoin elpymään.

Kuvio 10b: Valmistuneiden asuntojen määrät suuralueittain Vantaalla vuonna 2024

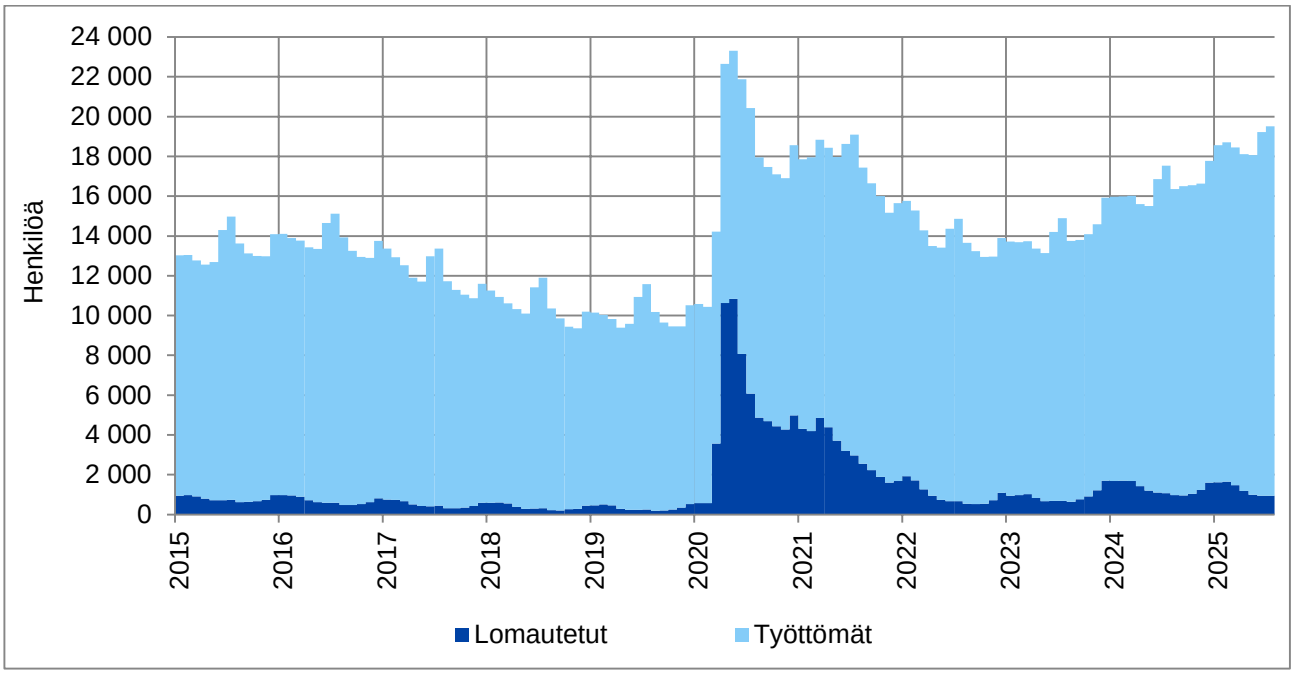
Lähde: Vantaan Matti-järjestelmä

Työllisyys

Työttömyys on kasvanut Vantaalla

Heinäkuussa 2025 Vantaalla oli 19 500 työtöntä ja työttömyysaste oli 14,6 prosenttia. Yhtä korkeita lukemia on viimeksi koettu koronavuosina. Keväällä 2023 Vantaan työttömyysaste oli 10,2 prosenttia, mutta sen jälkeen työttömyydessä on ollut selkeä kasvava trendi, vaikka väliin mahtuu laskujakin. Vuoden 2025 heinäkuussa työttömiä oli 2 000 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2024 ja peräti 4 600 enemmän kuin vuonna 2023.

Kuvio 11: Työttömät ja lomautetut kuukausittain Vantaalla vuoden 2015 tammikuusta lähtien

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 26.8.2025)

Työttömyyden kasvu koskettaa niin miehiä kuin naisia. Heinäkuussa 2025 Vantaalla oli työttömänä 10 380 miestä ja 9 120 naista, kun vuotta aiemmin sekä työttömiä miehiä että naisia oli tuhat vähemmän. Miesten työttömyys on selkeästi korkeammalla tasolla kuin naisten. Kesäisin sukupuolten välinen ero kuitenkin kaventuu, koska etenkin työttömien naisten määrä kasvaa.

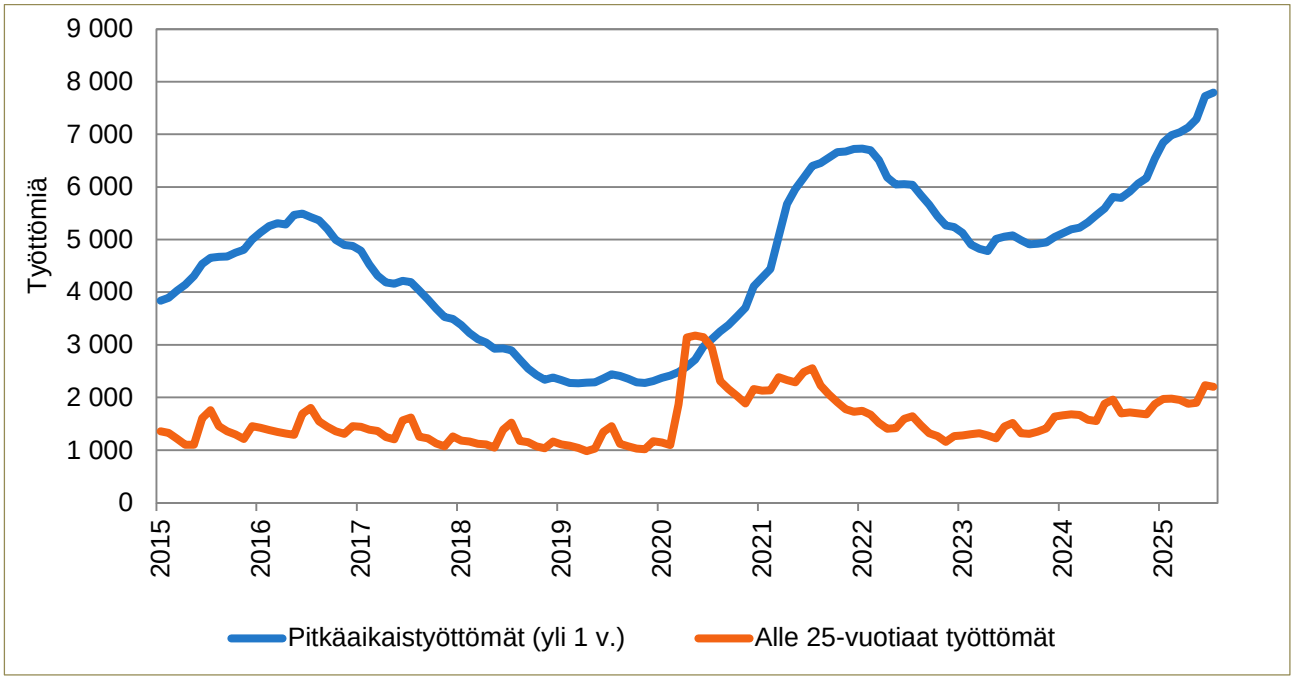
Pitkäaikaistyöttömyys noussut ennätyskorkealle tasolle

Edellisen kerran pitkäaikaistyöttömyys oli ennätyslukemissa vuodenvaihteessa 2021/2022, jolloin Vantaalla oli 6 700 pitkäaikaistyötöntä. Pienen laskukauden jälkeen pitkäaikaistyöttömyys on jälleen kasvanut vuoden 2023 toukokuusta lähtien. Koronavuosien taso ohitettiin vuoden 2025 alussa eli pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut historiallisen korkealla tasolla jo seitsemän kuukauden ajan. Heinäkuussa 2025 Vantaalla oli 7 800 pitkäaikaistyötöntä.

Nuorisotyöttömyydelle on tyypillistä selkeä vaihtelu vuodenaikojen mukaan, kun nuoriso hakeutuu opintoihin tai valmistuu niistä. Etenkin kesäisin nuorisotyöttömyys kasvaa. Kausivaihtelusta huolimatta alle 25-vuotiaiden työttömyys on ollut noususuunnassa runsaan parin vuoden ajan. Keväällä 2023 Vantaalla oli 1 200 nuorisotyötöntä, kun kesällä 2025 heitä oli tuhat enemmän, 2 200 henkilöä. Tätä enemmän nuorisotyöttömiä oli viimeksi vuonna 2021.

Nuorten työttömyysaste oli kesällä 2025 yli 17 prosenttia, kun se keväällä 2023 oli alimmillaan 9,5 prosenttia. Toki vielä on matkaa koronakevään 2020 lukemiin, jolloin nuorten työttömyysaste kohosi lähelle 24 prosenttia.

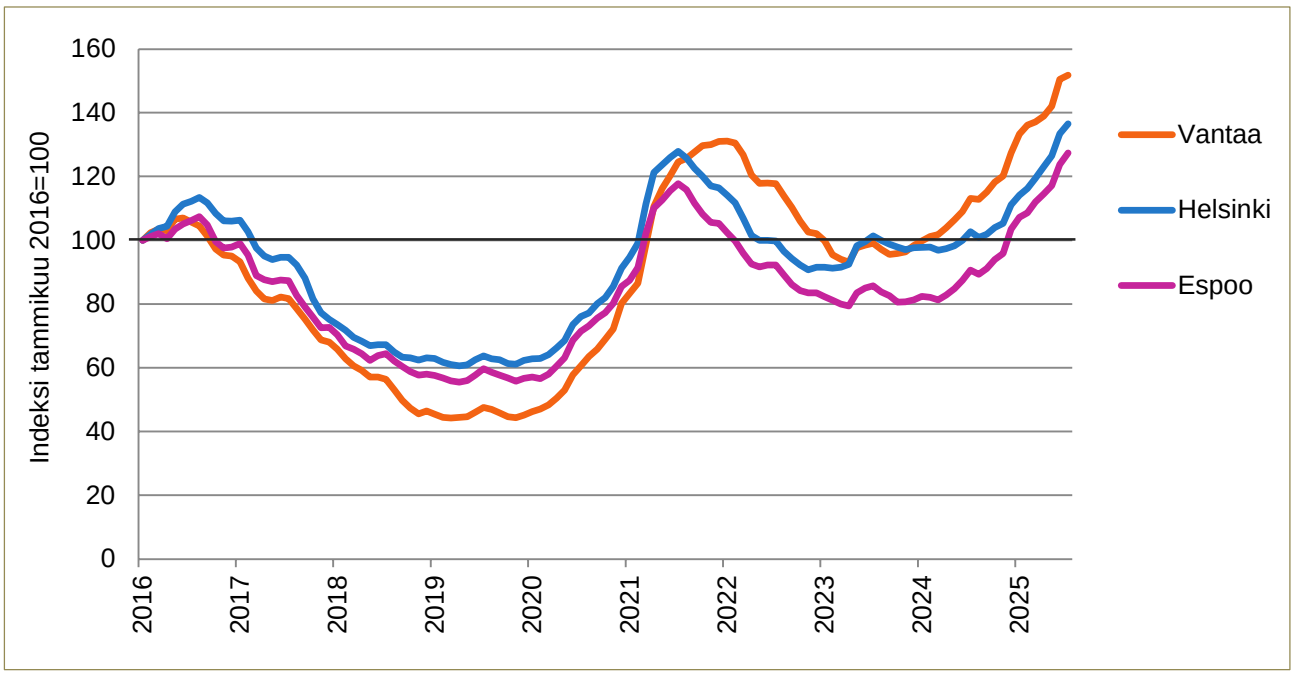
Kuvio 12: Alle 25-vuotiaiden ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2015 tammikuusta lähtien

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 26.8.2025)

Vuoden 2023 kesällä Vantaan ja Helsingin pitkäaikaistyöttömyys oli samalla tasolla kuin vuoden 2016 tammikuussa, mutta Espoossa se oli selvästi alhaisempi. Tämän jälkeen pitkäaikaistyöttömyys lähti Vantaalla aiemmin nousuun kuin naapurikaupungeissa ja myös taso on noussut korkeammalle. Kaikissa kolmessa kaupungissa pitkäaikaistyöttömyyden taso oli kuitenkin kesällä 2025 selvästi korkeampi kuin kymmenen vuotta sitten tai koronapandemian aikana.

Kuvio 13: Pitkäaikaistyöttömyyden kehitys pääkaupunkiseudulla (tammikuu 2016=100)

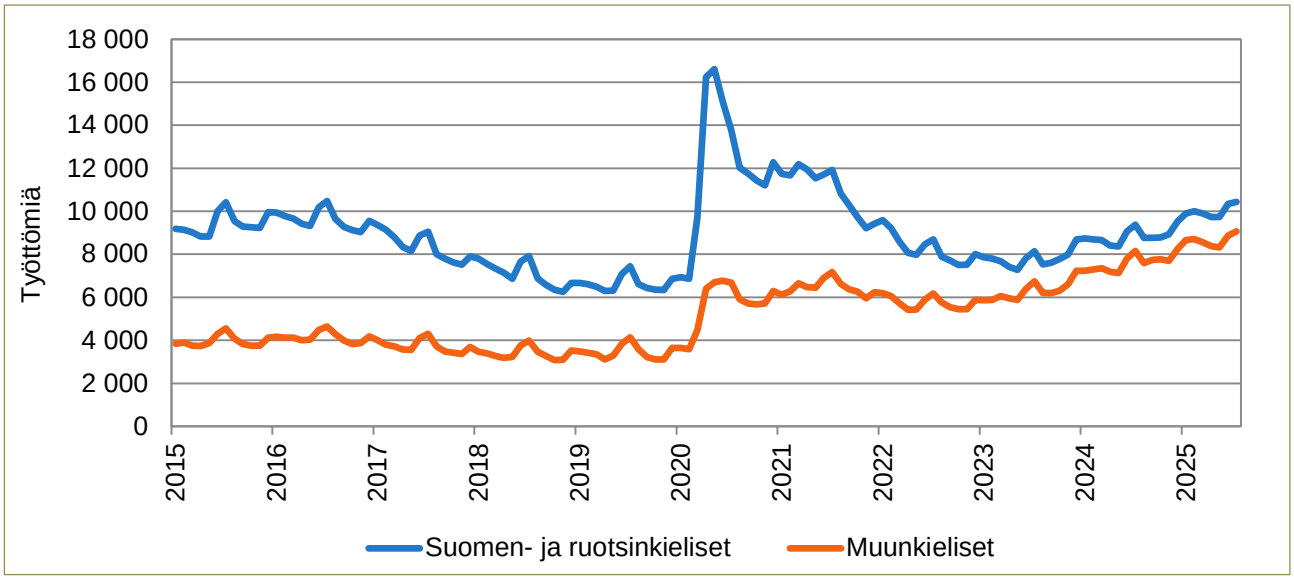
Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 26.8.2025)

Muunkielisten työttömyys noussut koronavuosia korkeammalle tasolle

Vantaalla asuvien suomen- ja ruotsinkielisten työttömien määrä nousi koronan alkuaikoina 16 600 henkilöön, josta se laski alimmillaan 7 300 henkilöön. Viime vuosina työttömyys on jälleen kääntynyt kasvuun ja heinäkuussa 2025 suomen- ja ruotsinkielisiä työttömiä oli 10 400. Muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisten työttömien määrä kohosi selvästi koronan aikana, mutta samanlaista laskua kuin suomen- ja ruotsinkielisillä ei tapahtunut. Muunkielisten työttömyys on Vantaalla jo pitkään ollut koronavuosia korkeammalla tasolla. Heinäkuussa 2025 muunkielisiä työttömiä oli enemmän kuin koskaan aiemmin, 9 060 henkilöä.

Uusimpien tietojen mukaan kaikista Vantaan työttömistä 53 prosenttia oli suomenkielisiä, yksi prosentti ruotsinkielisiä ja loput 46 prosenttia muunkielisiä. Espoossa muunkielisten osuus työttömistä oli lähellä Vantaata, 44 prosenttia, mutta Helsingissä osuus oli selvästi alhaisempi, 35 prosenttia.

Kuvio 14: Suomen- ja ruotsinkieliset ja muunkieliset työttömät Vantaalla vuoden 2015 tammikuusta lähtien

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 26.8.2025)

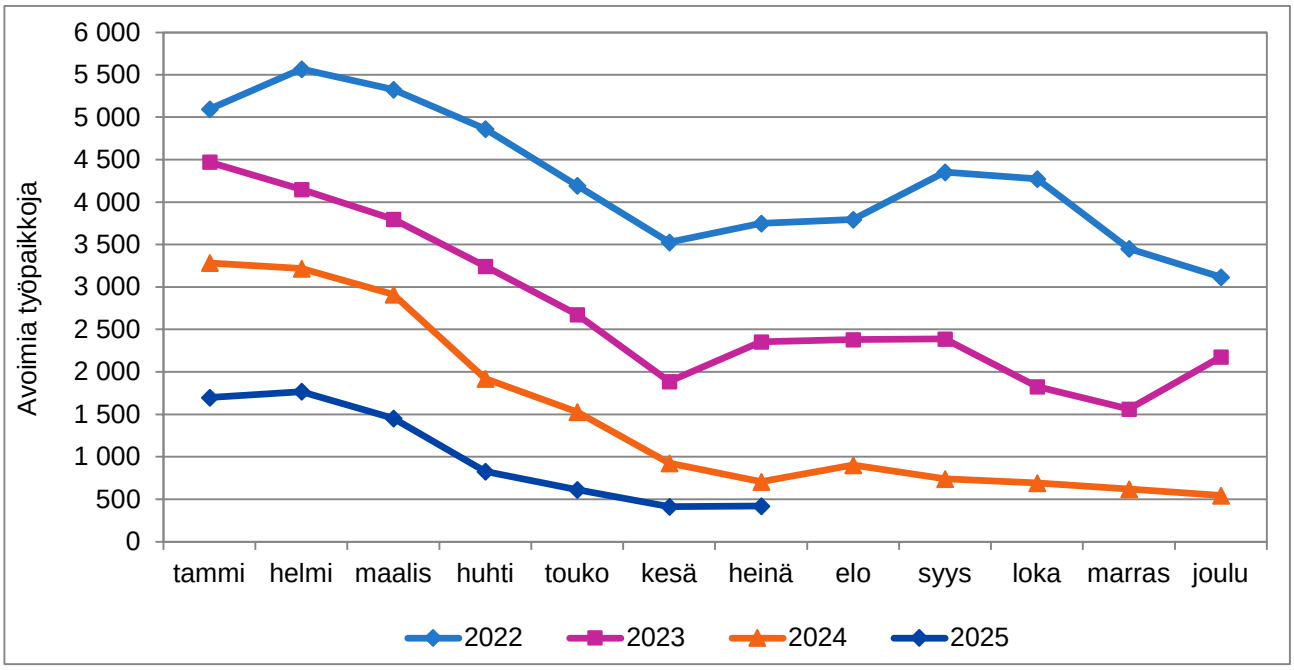
Työpaikkoja auki historiallisen vähän

Avointen työpaikkojen määrä on Vantaalla ollut alhaisella tasolla jo pitkään, mutta kesällä 2025 saavutettiin tähänastinen aallonpohja. Kesä- ja heinäkuussa oli avoinna alle 420 työpaikkaa, mikä oli vähemmän kuin kertaakaan aiemmin koko pitkällä aikasarjalla vuodesta 2006 lähtien.

Vuonna 2022 Vantaalla oli runsaasti avoimia työpaikkoja läpi vuoden. Vuoden alussa työpaikkoja oli auki enemmän ja kesällä vähän vähemmän, kuten muinakin vuosina. Vuodesta 2022 lähtien kehitys on kuitenkin ollut laskusuuntaista, mikä näkyy hyvin alla olevassa kuviossa. Kun verrataan samaa kuukautta vuosina 2022–2025, on vuosi vuodelta tultu alaspäin avointen työpaikkojen määrissä. Heinäkuussa 2025 avoimia työpaikkoja oli 300 vähemmän kuin vuosi sitten ja 1 900 vähemmän kuin kaksi vuotta sitten. Vuoden alussa erot olivat kuukausien välillä vielä suuremmat.

Vantaa ei kuitenkaan ole ainoa suuri kaupunki, jossa työpaikkoja on vähän tarjolla. Myös Helsingissä ja Espoossa oli ennätyksellisen vähän avoimia työpaikkoja kesällä 2025.

Kuvio 15: Avoimet työpaikat Vantaalla kuukauden lopussa vuosina 2022–2025

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde KEHA-keskus (päivitetty 26.8.2025)

Hyvinvointi ja turvallisuus

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön tulee kiinnittää huomiota

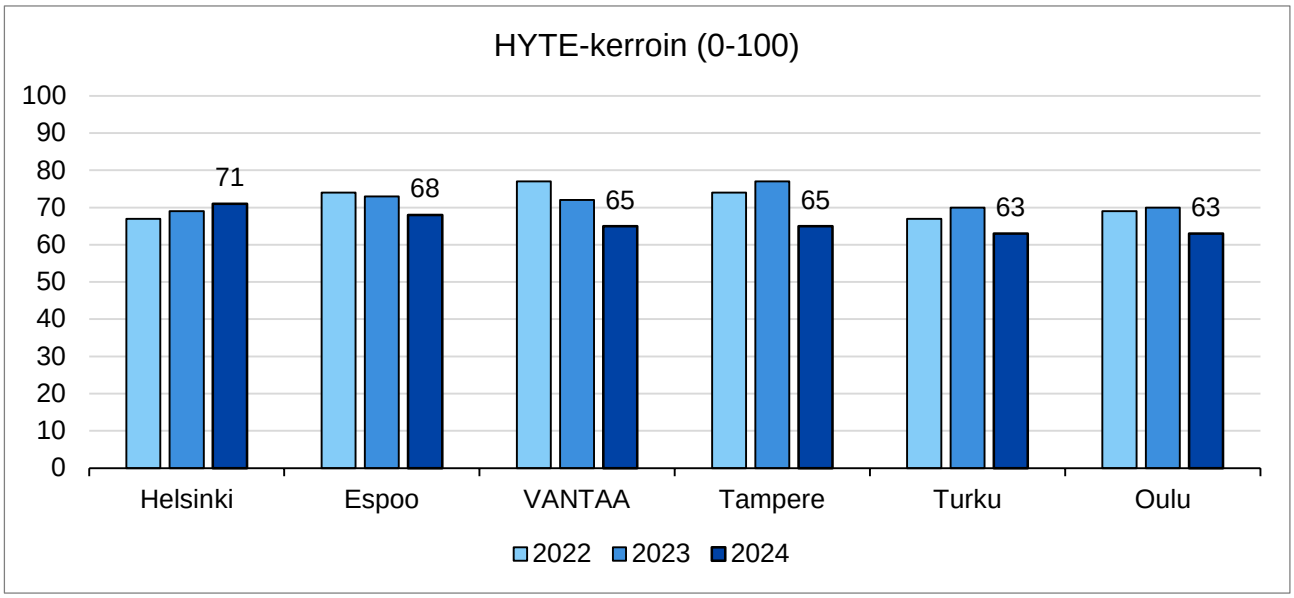
Hyvinvoiva väestö on elinvoimaisen kunnan edellytys. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät hyvinvointialueiden järjestettäväksi 1.1.2023. Vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on kuitenkin edelleen säilynyt myös kunnilla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa on suunniteltu kannustimeksi, jonka perusteella kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus osaksi määräytyy. Tällä halutaan kannustaa kuntia laadukkaaseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen jälkeenkin.

Kunnan aktiivisuutta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä arvioidaan HYTE-kertoimella. Kerroin arvioidaan asteikolla 0–100. Korkeampi HYTE-kerroin tarkoittaa, että kunta on tehnyt enemmän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä, ja saa näin myös enemmän rahoitusta suuremman valtionosuuden kautta.

Vantaalla HYTE-kerroin on laskenut vuosina 2023 ja 2024. Vuonna 2024 Suomen suurimmista kuudesta kunnasta korkein HYTE-kerroin oli Helsingissä (71), alhaisin Oulussa ja Turussa (63). Vantaa ja Tampere edustivat keskitasoa (65).

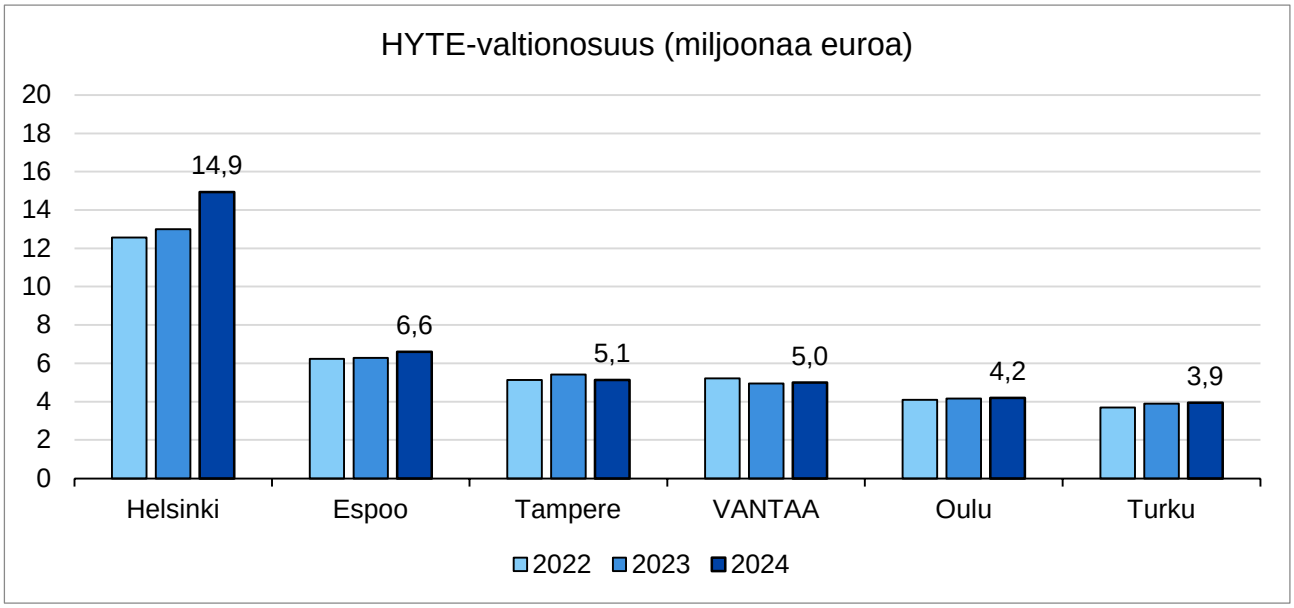
Kuvio 16: HYTE-kerroin Suomen kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2022–2024

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

HYTE-kertoimen perusteella määräytyvä valtionosuus lasketaan asukasmäärän, HYTE-kertoimen sekä asukaskohtaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinnan avulla. Väestönkasvusta ja perushinnan noususta huolimatta Vantaan saama HYTE-kertoimeen perustuva valtionosuus on viime vuosina pysynyt noin 5 miljoonassa eurossa. Helsingissä ja Espoossa HYTE-valtionosuus on kasvanut erityisesti vuoden 2024 aikana.

Kuvio 17: HYTE-kertoimeen perustuvat valtionosuudet Suomen kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2022–2024

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

HYTE-kertoimeen vaikuttavat tulosindikaattorit: Lasten ja nuorten koettua terveyttä ja koulutusta parannettava

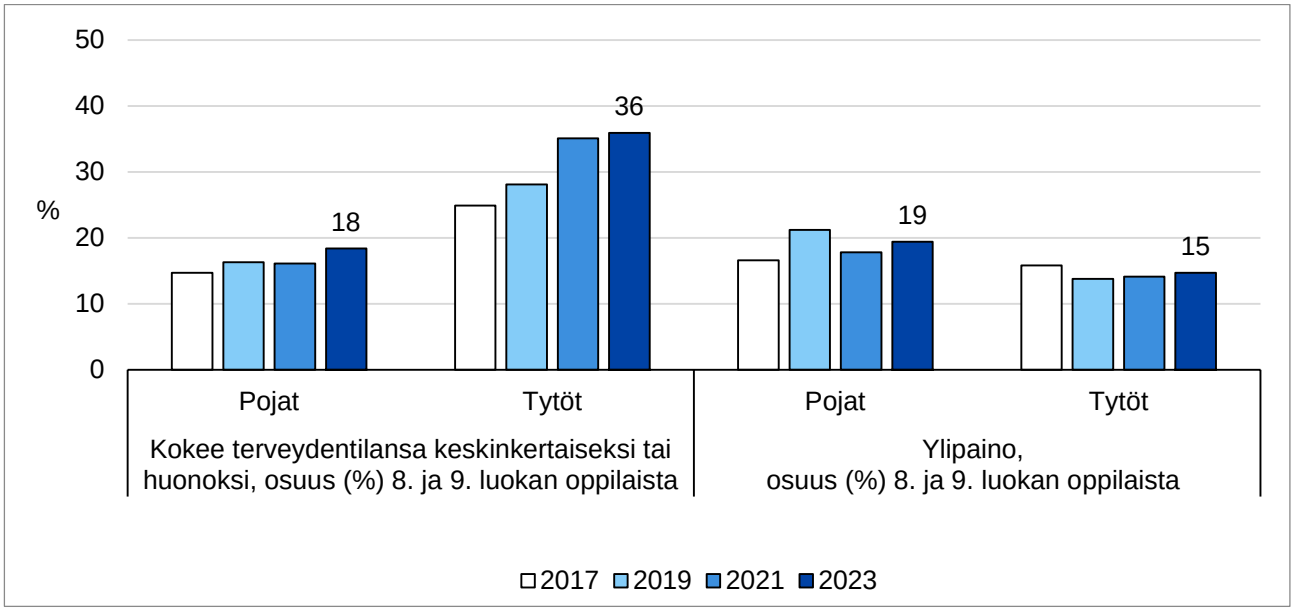
HYTE-kertoimen laskenta perustuu toimintaa kuvaaviin prosessi-indikaattoreihin sekä tuloksia kuvaaviin tulosindikaattoreihin. Prosessi-indikaattoreihin vaikuttavat peruskoulut, liikunta, kuntajohto

sekä kulttuuri. Tulosindikaattorit puolestaan mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä.

Kuntien HYTE-kertoimen tulosindikaattoreihin kuuluvat koettu terveys (8–9 luokkalaiset), ylipaino (8–9 luokkalaiset), koulutuksen ulkopuolelle jääneet (17–24-vuotiaat), toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet (25–64-vuotiaat), työkyvyttömyyseläkettä saaneet (25–64-vuotiaat) sekä ikäihmisten kaatumisiin liittyvät hoitojaksot.

Koettu terveys on heikentynyt viime vuosina ja siinä on havaittavissa suuria eroja tyttöjen ja poikien välillä. Esimerkiksi vuonna 2023 noin joka kolmas (36 %) vantaalla asuvista 8. ja 9. luokan tytöistä koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, kun pojilla vastaava osuus oli noin viidennes (18 %). Vastaavan ikäisistä pojista 19 ja tytöistä 15 prosenttia oli ylipainoisia.

Kuvio 18: Koettu terveys ja ylipaino vantaalaisilla 8. ja 9. luokan oppilailla vuosina 2017–2023

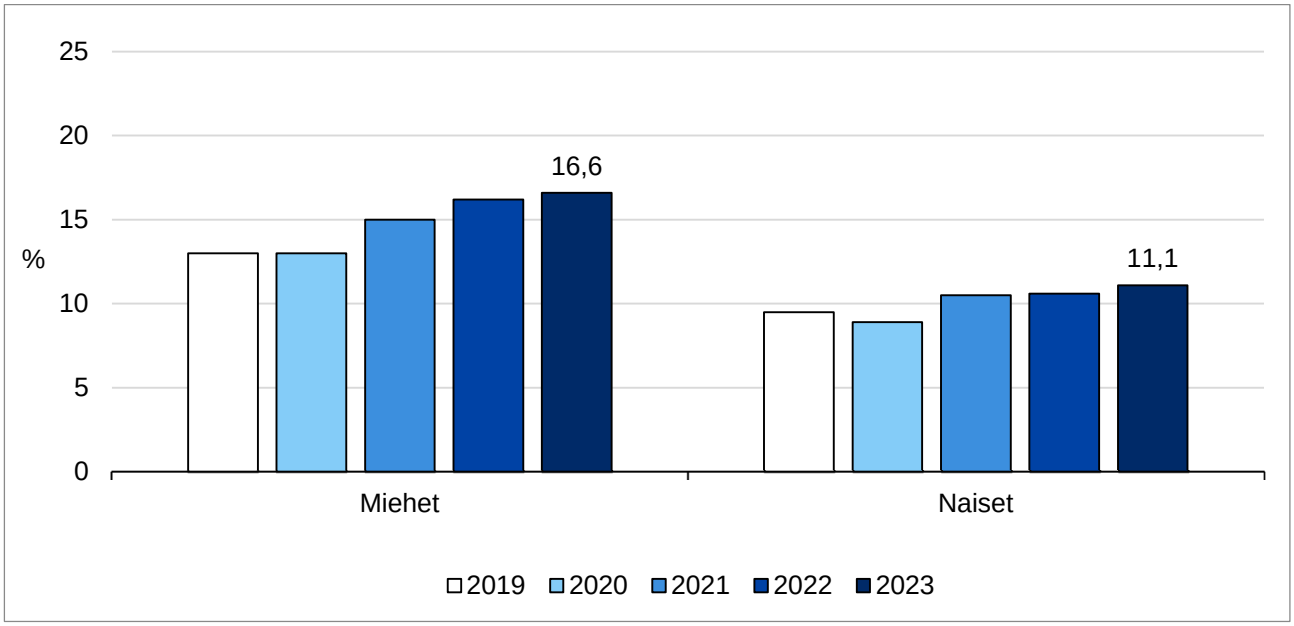

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Kouluterveyskysely

Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on hieman kasvanut nuorilla vantaalaisilla aikuisilla. Esimerkiksi vuonna 2023 osuus oli 17–24-vuotiailla miehillä hieman vajaa 17 prosenttia, kun vuonna 2019 se oli noin 14 prosenttia. Naisilla osuus on hieman alhaisempi, heistä noin 11 prosenttia oli jäänyt koulutuksen ulkopuolelle vuonna 2023.

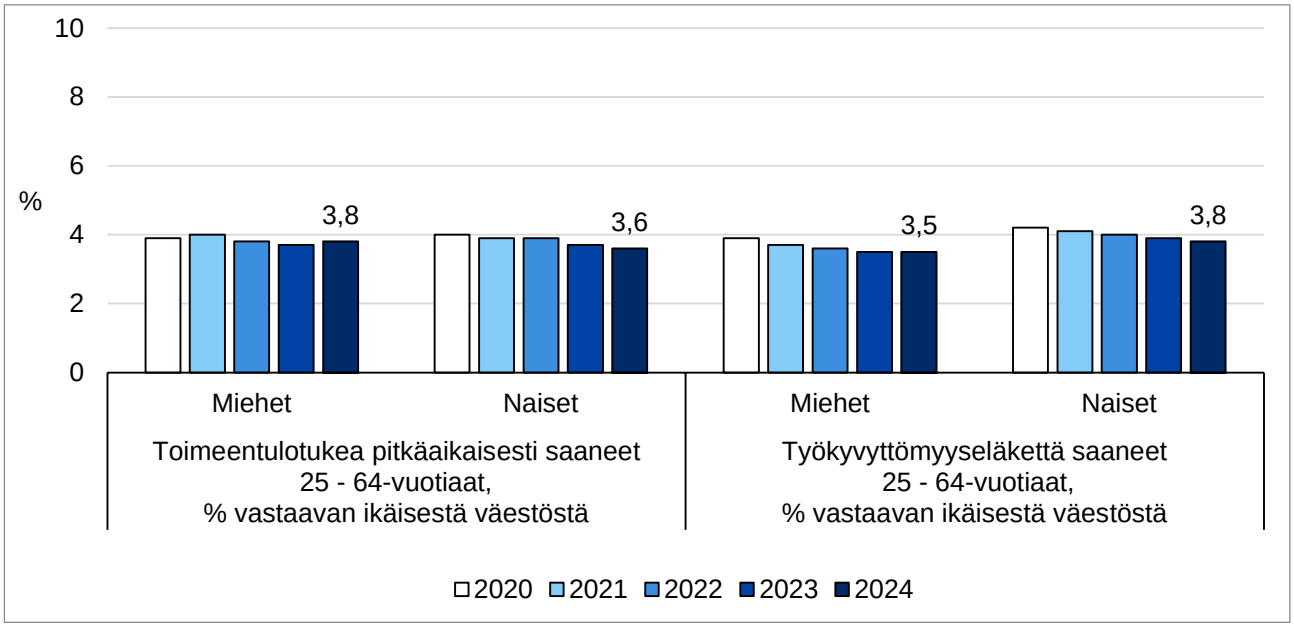
Toimeentulotulotukea pitkäaikaisesti saaneiden osuus väestöstä on puolestaan hieman pienentynyt viime vuosien aikana. Vastaava kehitys on nähtävissä työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuudessa. Vuonna 2024 hieman alle neljä prosenttia 25–64-vuotiaista vantaalaisista miehistä ja naisista oli saanut pitkäaikaisesti toimeentulotukea. Työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuus oli samalla tasolla.

Kuvio 19: Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat Vantaalla. Osuus vastaavan ikäisestä vantaalaisesta väestöstä vuosina 2019–2023

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL, Sotkanet) ja Tilastokeskus

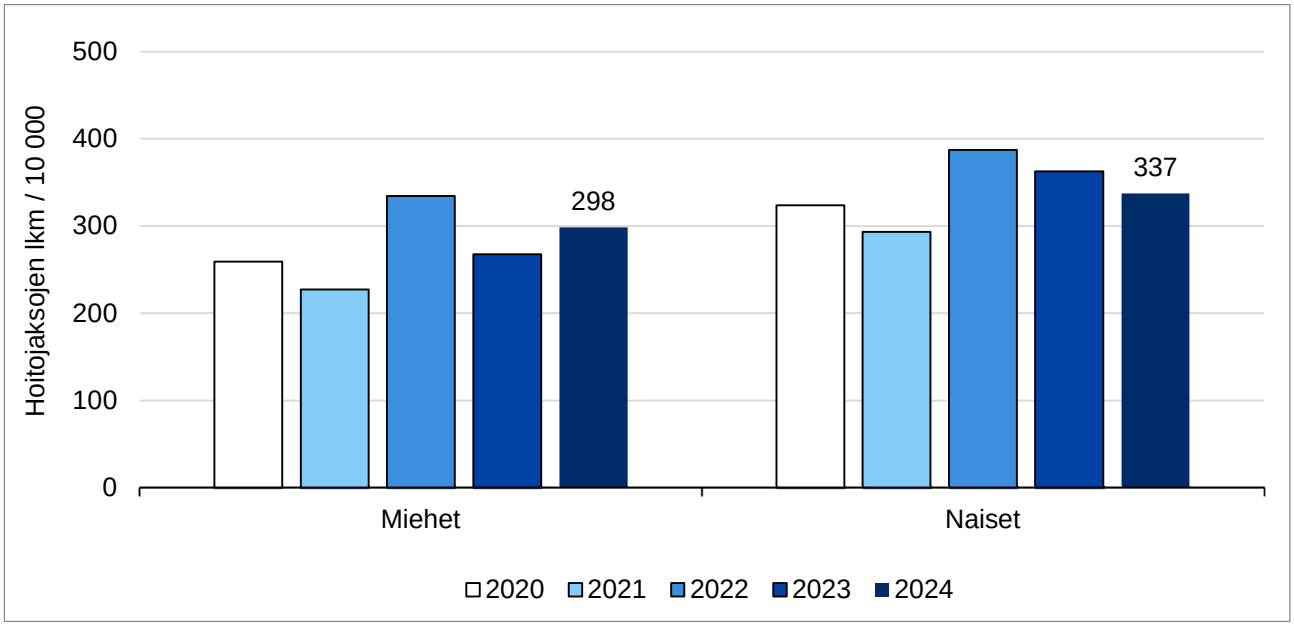
Kuvio 20: Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden sekä työkyvyttömyyseläkettä saaneiden 25–64-vuotiaiden osuudet vastaavan ikäisestä väestöstä Vantaalla vuosina 2020–2024

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL, Sotkanet), Eläketurvakeskus ja Kela

HYTE-kertoimen tulosindikaattoreiden laskentaa kuuluu myös 65 vuotta täyttäneiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot. Hoitojaksoja on naisilla hieman miehiä enemmän. Esimerkiksi vuonna 2024 kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja (per 10 000 vastaavan ikäistä) oli naisilla noin 340 ja miehillä noin 300.

Kuvio 21: Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä vantaalaisilla (/10 000 vastaavan ikäistä)

Lähde: Vantaan strategia ja tutkimus, aineistolähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL, Sotkanet)

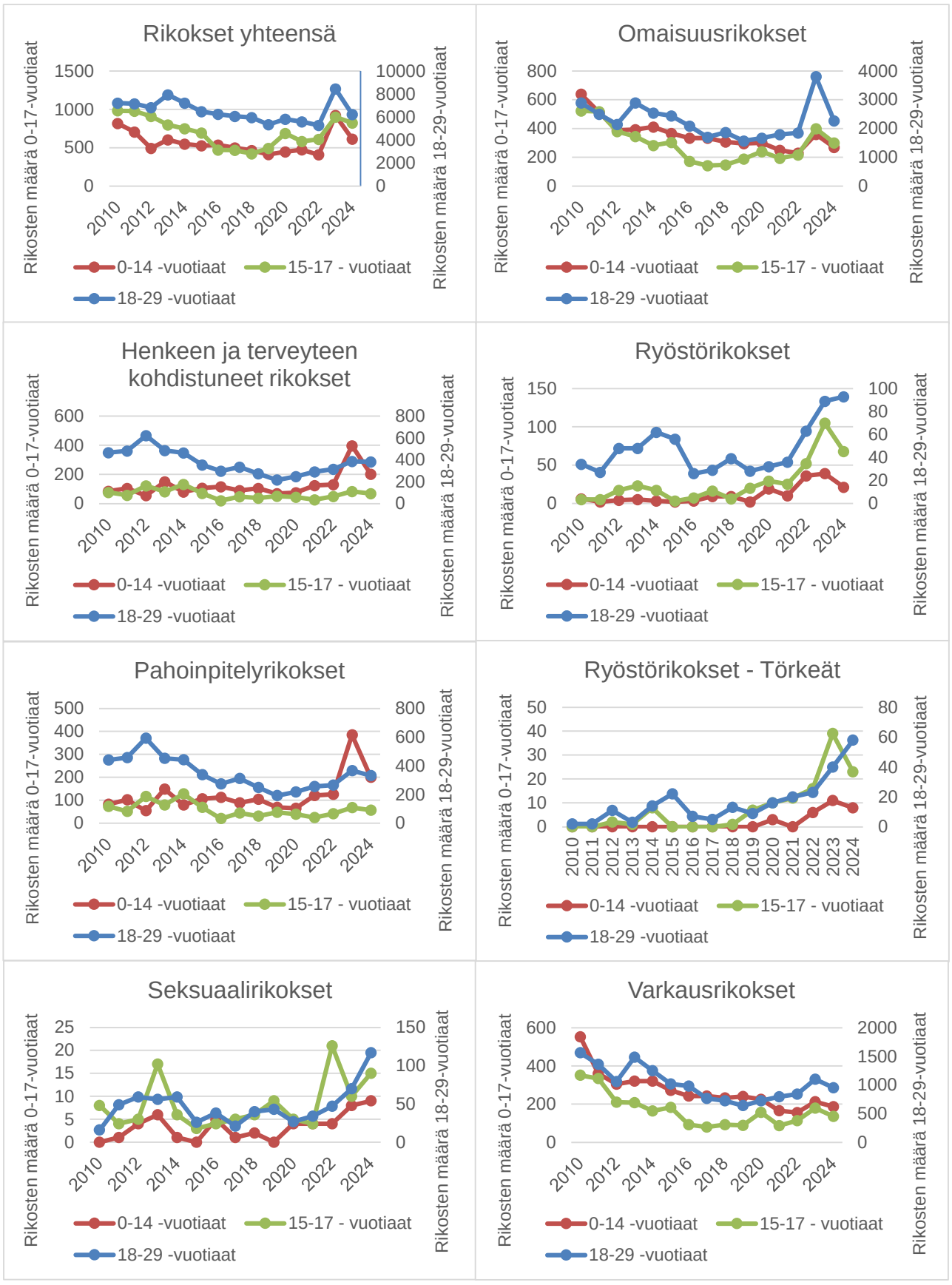
Alle 30-vuotiaiden rikollisuus Vantaalla – Tilastollinen katsaus vuosilta 2010–2024

Rikollisuuden kehitys alle 30-vuotiaiden keskuudessa oli laskeva vuosina 2010–2020. Lasku kuitenkin pysähtyi 2020-luvun taitteessa, ja vuonna 2023 rikosten määrä nousi korkeimmalle tasolleen sitten 2010-luvun, ylittäen vuoden 2010 tason yli kymmenellä prosentilla. Rikollisuuden kasvu oli erityisen voimakasta vuosien 2022 ja 2023 välillä, jolloin alle 30-vuotiaiden tekemiä rikoksia raportoitiin 65 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena. Merkittävintä kasvu oli alle 15-vuotiaiden henkeen ja terveyteen kohdistuneissa rikoksissa sekä pahoinpitelyrikoksissa, joiden määrä yli kolminkertaistui vuodessa. Kasvua ilmeni lähes kaikissa rikostyypeissä ikäluokkaryhmästä riippumatta, lukuun ottamatta 15–17-vuotiaiden tekemien seksuaalirikosten määrää, joka väheni vuoden 2022 21 tapauksesta vuoden 2023 kymmeneen. Kokonaisuudessaan seksuaalirikosten trendi on ollut nouseva vuodesta 2015 alkaen. Ikäryhmissä 15–17- ja 18–29-vuotiaat rikokset kohdistuivat erityisesti omaisuuteen, kuten törkeisiin ryöstöihin. Törkeiden ryöstörikosten määrä 15–17-vuotiailla yli kaksinkertaistui vuoden 2022 ja 2023 välillä, kun taas 18–29-vuotiailla kasvu oli 74 prosenttia.

Omaisuusrikosten painopiste on siirtynyt varkauksista ryöstöihin, ja rikosten luonne on muuttunut entistä vakavammaksi. Pahoinpitelyrikosten lisääntyminen vaikuttaa kielteisesti Vantaan alueen turvallisuuteen, asumisviihtyvyyteen sekä yritysten investointihalukkuuteen ja sijoittumiseen kaupunginosittain rikollisuuden aiheuttaman mainehaitan vuoksi.

Alle 30-vuotiaiden rikollisuus Vantaalla on kokenut vaihtelevia kehityskulkuja viimeisten viidentoista vuoden aikana, ja tuoreimmat tilastot osoittavat, että vuoden 2023 piikin jälkeen rikosten määrä on laskenut useimmissa ikäryhmissä, joskin pysyneet edeltäviä vuosia korkeammalla tasolla. Tämä saattaa osaltaan selittää havaittua laskua koetussa tyytyväisyydessä sekä kasvaneen rikollisuuden kokemuksessa 2020-luvun alun ja vuoden 2024 asukaskyselyiden tuloksia vertailtaessa.

Kuvio 22: Alle 29-vuotiaiden tekemät rikokset Vantaalla vuosina 2010–2024. Kuvattuina rikosten kokonaismäärä Vantaalla eri rikostyypeissä. Oranssilla kuvattuina alle 15-vuotiaiden ja harmaalla 15–17-vuotiaiden tekemät rikokset (määrät vasemmanpuolisella y-akselilla). Sinisellä kuvattu sekä 18–29-vuotiaiden tekemät rikokset (määrät oikeanpuolisella y-akselilla)

Lähde: Tilastokeskus, rikos- ja pakkokeinotilasto

Talous

Vantaan aluetalouden kehitys

Vuosi 2024 oli Vantaan yrityksille taloudellisesti heikko. Vuositasolla liikevaihto laski 3,5 prosenttia. Vuoden 2025 kahden ensimmäisen kuukauden aikana heikko suhdanne vielä jatkui, sillä liikevaihto laski tänä aikavälinä edellisvuoden vastaavaan nähden 1,8 prosenttia. Palkkasumma kasvoi vuonna 2024 vielä 0,8 prosenttia ja myös vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen aikana edellisvuoteen verrattuna 0,7 prosenttia.

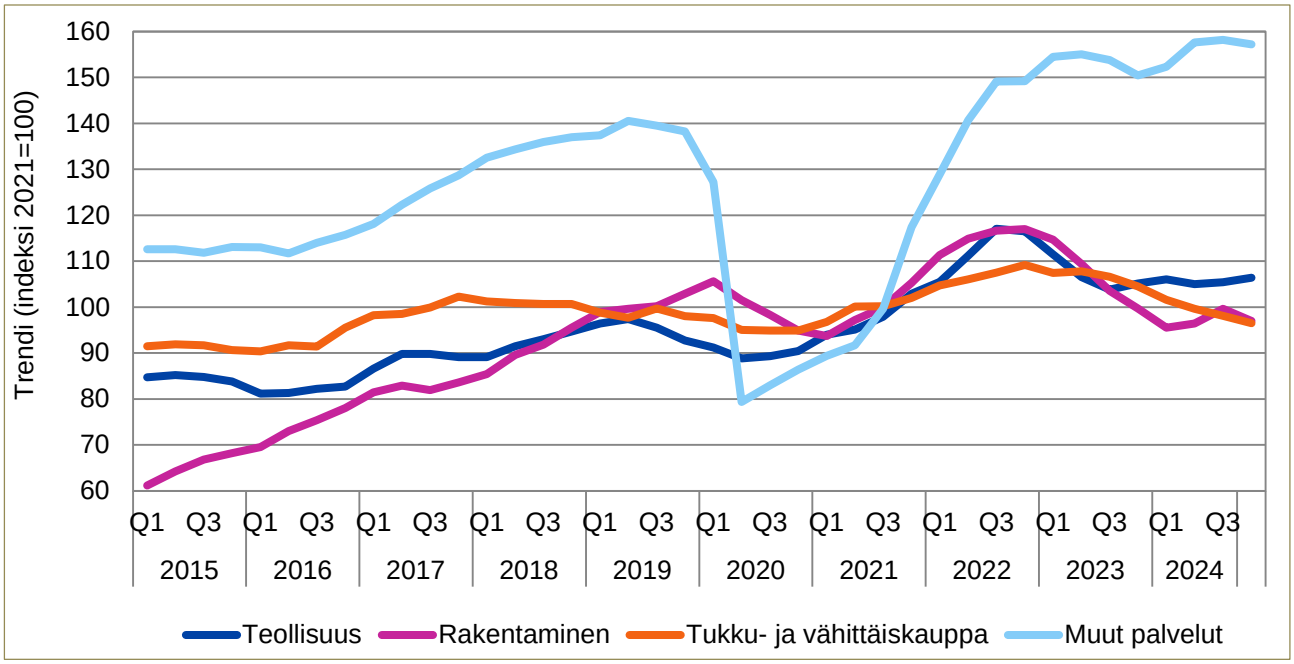
Toimialoittain tarkasteltuna muissa palveluissa oli liikevaihto ja palkkasumma vielä hitusen kasvussa koko vuoden 2024 tasolla (+ 1–2 %). Liikevaihdon vuosikasvu nousi muissa palveluissa vuoden 2025 kahden ensimmäisen kuukauden aikana 3,2 prosenttiin edellisvuoden samaan ajankohtaan verrattuna. Palkkasumman kasvu tyrehtyi ensimmäisen neljänneksen aikana ja jäi edellisvuoden tasolle.

Koko teollisuuden vuoden 2024 liikevaihto asettui edellisvuoden tasolle. Vuoden 2025 ensimmäisten kahden kuukauden aikana teollisuuden liikevaihto laski jo 3,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Teollisuuden palkkasumman kehitys oli puolestaan vuonna 2024 hieman negatiivinen (-0,6 %) mutta kasvoi reilusti vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen aikana edellisvuoteen verrattuna (3,9 %).

Rakentaminen oli reilusti miinuksella vuonna 2024 sekä liikevaihdossa (-8,4 %) että palkkasummassa (-6,0 %) mitattuna. Rakentamisen liikevaihdon vuosikasvu kääntyi lievästi positiivisen puolelle (0,4 %) vuoden 2025 ensimmäisten kahden kuukauden aikana, mutta palkkasumma supistui vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen aikana selvästi (-4,0 %).

Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto suorastaan romahti vuonna 2024 (-7,3 %). Kaupan liikevaihdon reilu supistuminen jatkui myös vuoden 2025 kahden ensimmäisen kuukauden aikana (-5,5 %). Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihdon reilu supistuminen indikoi myös vuodelle 2024 palkkasumman kasvun painumisen lähelle nollaa (+1,0 %) ja vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen aikana kasvun tyrehtymisen (+/- 0,0 %).

Kuvio 23: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuodesta 2015 (2021=100)

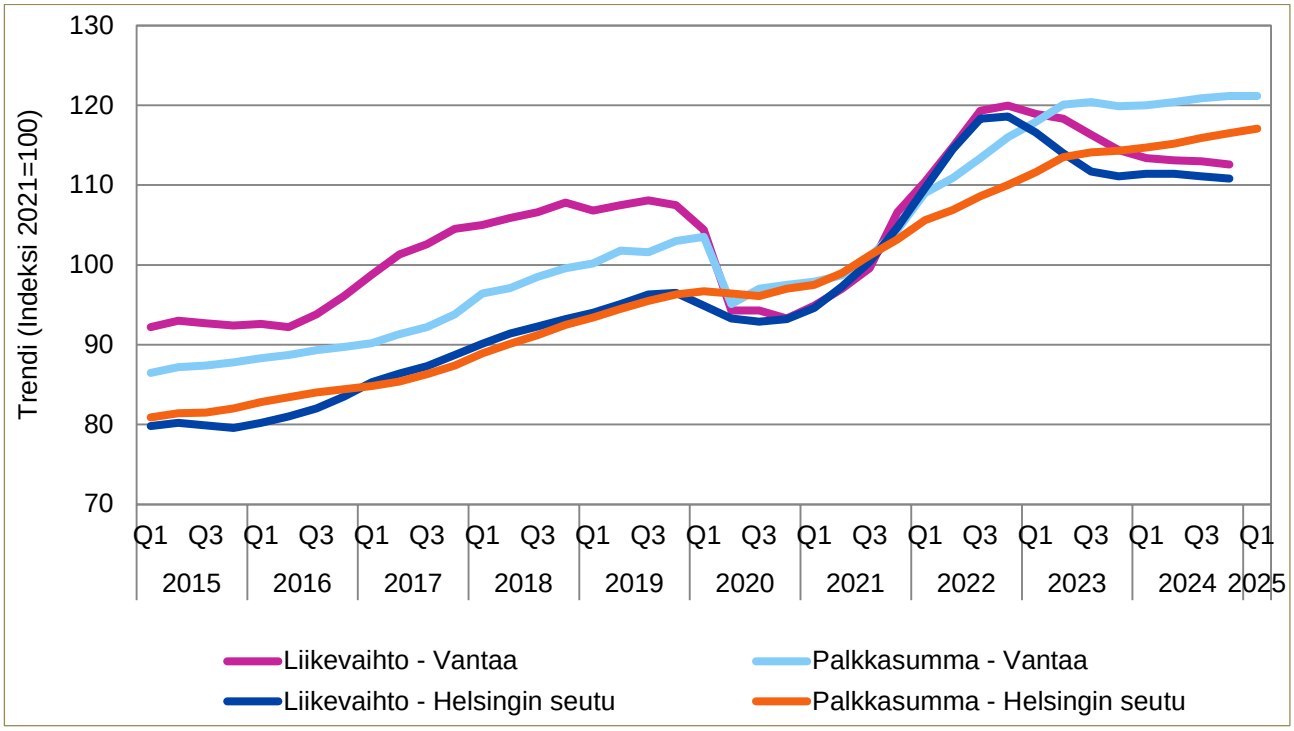

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 30.5.2025

Sekä Vantaalla että koko Helsingin seudulla liikevaihto laski vuonna 2024. Lasku oli Vantaalla vielä jyrkempää kuin koko Helsingin seudulla keskimäärin. Vuoden 2025 kahden ensimmäisen kuukauden aikana sekä Vantaalla että koko Helsingin seudulla liikevaihto supistui vielä reilusti.

Koko Helsingin seudulla palkkasumma kasvoi vuonna 2024 keskimäärin reilun prosentin nopeammin kuin Vantaalla. Vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen aikana koko Helsingin seudun palkkasumma lähti 4,1 prosentin vuosikasvuun, kun se Vantaalla pysyi vajaan prosentin tasolla.

Kuvio 24: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuodesta 2015 (2021=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 30.5.2025

Yleinen talouskehitys

Suomen kasvu on ollut hyvin lähellä nollaa vuodesta 2022 alkaen vaihdellen joko varovaisen kasvun tai pienen taantumisen välillä. Heikko kasvu on ruokkinut työttömyyden kasvua. Heinäkuussa Suomen työttömyysaste oli 9,3 prosenttia. Huolestuttavaa on etenkin pitkäaikaistyöttömyyden kasvu. Heinäkuun lopussa yli vuoden työttömänä olleita oli 128 800 koko maassa. Suomen Pankin ennusteen mukana työttömyys saavuttaa huippunsa kuluvana vuonna. Ennusteen mukaan vuoden 2026 aikana työttömyys laskee 9,2 prosenttiin ja vuonna 2027 8,6 prosenttiin.

Suomen pankin ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa tänä vuonna 0,3 prosenttia ja ensi vuonna 1,3 prosenttia. Vuonna 2027 kasvua olisi 1,7 prosenttia. Kasvua vauhdittavat etenkin investoinnit. Inflaation ennustetaan pysyvät alle 2 prosentin lähivuosina. Vuonna 2025 inflaation ennustetaan olevan 1,8 prosenttia ja hidastuvan 1,3 prosenttiin vuonna 2026. Hitaan inflaation ennustetaan vahvistavan palkansaajien ostovoimaa. Euroalueen inflaatio on 2,1 prosenttia eli hieman yli Euroopan keskuspankin inflaatiotavoitteen. Ennusteiden mukaan euroalueen inflaation pitäisi kuitenkin pysytellä 2 prosentissa tai sen alla. Korot ovat olleet laskussa Euroalueella, mikä on tukenut myös Suomen taloutta.

Suomen kasvu tukeutuu osittain viennin kasvuun. Kuluvalle vuodelle viennin ennustetaan kasvavan 1,9 prosenttia ja ensi vuonna 1,7 prosenttia. Vuonna 2027 kasvua olisi jo 2,6 prosenttia. Vaihtotaseen ennakoidaan kääntyvän kuitenkin tänä vuonna negatiiviseksi ja pysyvän negatiivisena tulevat vuodet, tosin vain hieman.

Suomen talouden kehitys on muuta euroaluetta ja EU:ta hitaampaa. Euroalueen kasvu on ollut 1,4 prosenttia ja koko EU:n 1,5 prosenttia vuoden 2025 toisella kvartaalilla. USA:n talouskasvu on ollut tätä nopeampaa, 3 prosenttia. Kiinan kasvu on ollut 5,3 prosenttia. Kokonaisuudessaan Suomi ei ole pysynyt muun maailman kasvuvauhdin mukana. OECD ennustaa maailman talouskasvun hidastuvan 2,9 prosenttiin edellisvuoden 3,3 prosentista.

Kokonaisuudessaan voidaan sanoa, että Suomen talouden kehitys on vielä hauraalla pohjalla. Sitä tukee inflaation hidastuminen, korkotason lasku, vahvistuva ostovoima, piristyneet vientinäkymät sekä investointien lisääntyminen. Kasvua jarruttavat kuitenkin geopoliittinen epävarmuus, kauppasotien mahdollisuus, heikko työllisyystilanne, kuluttajien varovaisuus sekä julkistalouden sopeuttamistarve.

Julkinen talous

Julkisyhteisöjen vuosi 2024 oli heikko. Julkisen talouden alijäämä syveni 4,5 prosenttiin ja julkinen velkasuhde kasvoi 82 prosenttiin. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan vuonna 2025 alijäämä paranee hieman sopeutustoimien ja suhdanteen vetämänä, vaikka suuret puolustushankinnat kasvattavatkin menoja. Vuonna 2026 alijäämä kohenee 3,6 prosenttiin. Suuret puolustushankinnat rasittavat menoja lisää myös vuosikymmenen lopulla. Alijäämä jää koko vuosikymmenen lopun suuremmaksi kuin 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkasuhde harppaa tänä vuonna lähelle 87 prosenttia. Vuonna 2029 velkasuhde on hieman yli 90 prosenttia.

Kuntatalous

Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien vuosikate heikkeni vuonna 2024 miljardilla eurolla 3,2 mrd. euroon. Vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta jäi 430 milj. euroa pienemmäksi kuin nettoinvestoinnit. Tilikauden tulos heikkeni 0,7 mrd. eurolla ollen hieman alle 1,1 mrd. euroa positiivinen. Tulosta paransivat satunnaiset omaisuuden myyntituotot. Investointitaso pysyi edellisvuoden tapaan korkeahkona, mikä yhdessä heikentyneen vuosikatteen kanssa johti siihen, että toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi 0,5 mrd. euroa negatiiviseksi. Edellisen kerran toiminnan ja investointien rahavirta on ollut negatiivinen vuonna 2019. Negatiivinen toiminnan ja investointien rahavirta on osaltaan vaikuttanut siihen, että lainakanta lähti selvään, noin 0,7 mrd. euron, kasvuun.

Kuntatalouden vuoden 2025 tilanne on edellistä vuotta huomattavasti haastavampi. Toiminnan ja investointien rahavirta syvenee -1,6 miljardiin euroon. Toimintamenojen kasvu on voimakasta, sillä TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi vuoden alusta kunnille ja kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Lisäksi toimintamenoja kasvattaa kunta-alan ansiokehitys, joka on lähivuosina yleisten työmarkkinoiden ansiokehitystä ripeämpää kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Kuntatalouden tulokehitys on vuonna 2025 vaimeaa. Valtionosuudet kasvavat TE-palvelu-uudistuksen vuoksi, mutta samanaikaisesti valtionosuuksiin tehdään leikkauksia mm. sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien, hallituksen päättämän valtionosuuksiin kohdentaman yhden prosenttiyksikön indeksijarrun sekä muiden säätötoimenpiteiden vuoksi.

Kuntien talousnäkymien heikkenemisen ennakoitiin heijastuvan kuntiin veronkorotuspaineina, mutta veroprosenttiaan vuodelle 2025 nostaneita kuntia oli vain noin viidennes kunnista. Keskimääräinen kunnallisvero nousi vuonna 2025 koko Suomessa 7,59 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän kunnallisverotuloja noin 80 milj. euroa vuositasolla. Kuntien saamien verotulojen kasvu jää vuonna 2025 hyvin vaatimattomaksi, noin prosenttiin.

Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän 0,5–0,6 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntatalouden tilanteeseen vaikuttaa merkittävästi kulutusmenojen kasvu sekä valtionapuihin tehtävät leikkaukset. Kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla pääasiassa hintojen nousun vuoksi. Sovitut palkkaratkaisut nostavat työvoimakustannuksia 2,8 prosenttia vuonna 2025, 3,2 prosenttia vuonna 2026 ja 3,9 prosenttia vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028.

Hintojen kasvun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa vuonna 2025, sillä alkuvuodesta voimaan tullut TE2024-uudistus siirsi kuntien vastuulle työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisen ja laajensi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat työllisyyskehitykseen.

Kuntien investoinnit pysyvät kokonaisuutena korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Osassa kunnista investointinäkymät ovat laskevia, mutta etenkin kasvukeskuksissa muuttoliike ylläpitää kuntien investointipaineita. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin kuten rakennuksiin, mutta myös vihreän siirtymän investoinnit pitävät osaltaan investointitasoa korkealla.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, ja ne koostuvat kunnallis-, kiinteistö-, yhteisö- ja kaivosmineraaliverosta. Vuonna 2025 kuntien kokonaisverotulot kasvavat vain 0,7 prosenttia erityisesti kunnallisveron heikon kehityksen ja yhteisöverotuottojen supistumisen takia. Kokonaisverotulojen kasvu kuitenkin kiihtyy 5,8 prosenttiin vuonna 2026.

Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkoja säästötoimia tulevina vuosina, sillä palvelut ja palveluverkko on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin. Kuntahallinnon alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan lähivuosina.

Muutokset veroperusteissa ja valtionosuuksissa

Valtiovarainministeriön 22.9.2025 julkaiseman kuntatalousohjelman mukaan kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 5,2 prosenttia vuonna 2026. Kunnallisverotuoton arvioidaan kasvavan noin 6 prosenttia, mutta veroennusteessa on huomattavia eroja kuntien välillä. Kunnallisveron tuottoon vaikuttaa erityisesti väestönrakenteen ja työllisyyden kehitys.

Hallitusohjelman mukaan talousarviossa 2026 pieni- ja keskitulosten työn verotusta kevennetään 520 milj. eurolla. Lisäksi työtulovähennyksen lapsikohtaista korotusta kasvatetaan. Ylintä marginaalituloveroastetta alennetaan, mutta samalla jätetään tekemättä ansiotuloverotuksen indeksitarkistus ylimpien marginaaliverotulotasojen osalta. Ansiotuloveroperusteisiin tehdään indeksitarkistus kaikilla tulotasoilla. Lisäksi avainhenkilöiden lähdeveroa alennetaan ja Suomeen palaaville kansalaisille otetaan käyttöön veronhuojennus.

Hallituksen linjausten mukaan verotuloja kasvatetaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistamisella, työhuonevähennyksen ja työsuhdepolkupyöräedun verovapauden poistamisella, keinotekoisen osakevaihtojärjestelyjen avulla tapahtuvan osinkoverotuksen minimoimisen estämisellä ja vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistamisella.

Kuntien yhteisöverotulojen arvioidaan kasvavan vuosien 2026–2029 aikana keskimäärin noin 1,5 prosenttia vuodessa. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennysoikeuden poistaminen kasvattaa myös yhteisöverojen määrää. Ilmastoneutraaliin talouteen tähtääviä investointeja tuetaan verohyvityksellä. Yhteisöverokantaa alennetaan kahdella prosenttiyksiköllä 18 prosenttiin vuonna 2027. Yhteisöveron veroperusteisiin tehtävät muutokset kompensoidaan kunnille yhteisöveron jakoosuutta muuttamalla, joten niiden vaikutus on neutraali.

Kiinteistöveron ennakoidaan kasvavan keskimäärin noin 2,3 prosentin vuosivauhtia.

Hallitus on esittänyt muutosta arvonlisäverokantaan. Sen mukaan nykyistä 14 prosentin alennettua arvonlisäverokantaa laskettaisiin 13,5 prosenttiin vuoden 2026 alusta alkaen. Muutos tulisi koskemaan mm. ruokaa, lääkkeitä, ravintolapalveluita ja rehuja.

Hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtio osoittaa kunnille valtionosuuksia ja muita valtionapuja yhteensä noin 5,9 miljardia euroa vuonna 2026. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen hallitus ehdottaa 3,55 miljardia euroa. Valtionosuus kasvaa vuoteen 2025 verrattuna noin 185,5 milj. euroa.

Uudet ja laajenevat tehtävät kasvattavat nettomääräisesti valtionosuuden tasoa 69 milj. euroa. Esi- ja perusopetuksen tuen lakia uudistetaan 1.8.2025 alkaen ja tämä kasvattaa valtionosuuksia noin 53,5 milj. euroa. Perusopetuksen kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen kasvattaa valtionosuuksia 12 milj. euroa, yksityisten opetuksen järjestäjien kotikuntakorvausten nosto 100 prosenttiin 6,4 milj. euroa ja kotihoidon tuen Norjan mallin käyttöönotto 1,2 milj. euroa.

Valtionosuuden indeksikorotus (3,5 %) lisää valtionosuutta, mutta korotusta pienentää hallituksen vuosille 2024–2027 asettama yhden prosenttiyksikön indeksijarru. Indeksikorotuksen vaikutus on näin ollen noin 79,5 milj. euroa. Valtionosuuksia kasvattaa noin 127,5 milj. euroa valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus. Asukasluvun ja muiden valtionosuuksien lakisääteisten laskentatekijöiden muutosten vaikutus korottaa valtionosuuksia, mutta perustoimeentulotuen kuntien rahoitusosuuden muutos pienentää sitä, jolloin nettovaikutus on noin 5 milj. euroa valtionosuuksia laskeva.

Peruspalvelujen valtionosuutta pienentävät kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen ja kustannusten määräaikainen vähennys 167 milj. euroa vuoden 2023 osalta. Lisäksi sote-uudistukseen liittyen vuodelle 2024 tehtiin määräaikainen kuntien valtionosuuksien korotus 192 milj. euroa, jota peritään takaisin vuosien 2025–2027 aikana 64 milj. euroa vuosittain. Lisäksi peruspalveluiden valtionosuuksissa on huomioitu 21,8 milj. euron määräaikainen vähennys kuntien velvoitteiden ja tehtävien purkamiseen ns. normipurkuun liittyen. Kuntaliitto on kuitenkin nostanut esiin, ettei hallituksen esitys ole tuonut kaivattua selvyyttä kuntien tehtävien ja velvoitteiden keventämiseen, jolloin kuntien velvoitteita ei ole kyetty karsimaan valtionosuusleikkauksia vastaavasti.

Tehtävien ja velvoitteiden vähennyksenä valtionosuuksissa on huomioitu kuntien työllistämisvelvoitteen kumoaminen 57 vuotta täyttäneiden työttömien työnhakijoiden osalta 2,2 milj. euroa ja työnhakijan palveluprosessin keventäminen 0,7 milj. euroa. Esi- ja perusopetuksen tuen asiakirjojen vähentäminen ja työttömyysturvaan liittyvän muistutusvelvollisuuden kumoaminen myös laskevat valtionosuuden tasoa.

Valtionosuuksia pienentää lisäksi hallituksen päättämä 75 milj. euron pysyvä valtionosuuden vähennys.

Vuonna 2026 verotulomenetysten korvaukset ovat yhteensä 534 milj. euroa, mikä on 6,5 milj. euroa vähemmän kuin valtion vuoden 2025 varsinaisessa talousarviossa on budjetoitu. Muutoksista suurimmat liittyvät ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistukseen (korvauksia korottavasti) sekä työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuuden poistamiseen henkilöverotuksessa (kuntien verotuloja lisäävä toimenpide, joka alentaa korvauksia).

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet kunnille ovat vuonna 2026 noin 1,3 mrd. euroa. Valmistavan opetuksen lisäopetukseen kohdennetaan 20,3 milj. euroa valtionosuutta ja se kohdentuu valmistavan opetuksen lisäopetuksen järjestäjille. Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionrahoitusta vähennetään 7 milj. eurolla vuodesta ja säästö kompensoidaan kunnille korottamalla aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksurajoja.

Toisen asteen opiskelijoiden oikeutta oppimisen tukeen ja erityisopetukseen vahvistetaan. Lukiokoulutuksessa uudistus tuli voimaan 1.8.2025 ja ammatillisessa koulutuksessa se tulee voimaan 1.8.2026. Lisäksi ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteet uudistetaan. Nämä uudistukset toteutetaan kustannusneutraalisti. Aiemman päätöksen mukaisesti ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus vähenee 5 milj. eurolla ja lukiokoulutuksen hankerahoitus 1 milj. eurolla.

EU- ja ETA-valtioiden ulkopuolelta opiskelijan oleskeluluvalla saapuville toisen asteen koulutuksen opiskelijoille otetaan käyttöön lukuvuosimaksut 1.8.2026 alkaen. Lukuvuosimaksuvelvollisten opiskelijoiden koulutusta ei rahoiteta jatkossa valtionosuusrahoituksella. Tämän takia koulutuksen järjestäjille myönnettävää rahoitusta vähennetään yhteensä 12 milj. euroa vuonna 2026 ja 18 milj. euroa vuodesta 2027 lukien.

Lasten ja nuorten harrastustoiminnan (Harrastamisen Suomen malli) rahoituksen nykyiseen määrärahatasoon 14,4 milj. euroa, ehdotetaan pysyvää 5 milj. euron korotusta.

Muutokset palveluita koskevassa lainsäädännössä, rahoituksessa ja maksuperusteissa

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Rahoitusuudistuksen valmistelu aloitettiin syksyllä 2023 ja sen piti astua voimaan vuoden 2026 alusta alkaen. Uudistuksen voimaantulo on viivästynyt ja se astuu voimaan aikaisintaan vuoden 2027 alusta.

Hallitusohjelman mukaisesti kiinteistöveron arvostamisuudistusta jatketaan. Uudistuksen päämäärä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Uudistuksen tarkoituksena ei ole vaikuttaa kiinteistöverotuksen tasoon, vaan tehdä aiempaa selkeämpi ja läpinäkyvämpi arvostamisjärjestelmä.

Hallitusohjelma sisältää tavoitteita perusopetuksen sekä ammatillisen ja lukiokoulutuksen osalta. Osana perusopetuksen vahvistamista perusopetuksen tuntijakoon lisättiin kolme vuosiviikkotuntia 1.8.2025. Tälle on valtion talousarvioesityksessä varattu 12,0 milj. euroa. Lisäksi hallitus uudisti esi- ja perusopetuksen tukea 1.8.2025 alkaen, tälle on valtion talousarvioesityksessä esitetty 53,5 milj. euroa vuodelle 2026. Toisen asteen opiskelijoiden oikeutta oppimisen tukeen ja erityisopetukseen vahvistetaan. Lukiokoulutuksen osalta uudistus astui voimaan 1.8.2025 ja ammatillisessa koulutuksessa se astuu voimaan 1.8.2026. Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteet uudistetaan ja toiminnanohjauksen kehittämiseksi käynnistetään 8 vuotinen kokeilu. Rahoitusperusteiden uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti, mutta se vaikuttaa eri tavoin eri toimijoihin.

Kotihoidontuen Norjan malli otetaan käyttöön vuoden 2026 alusta alkaen. Tavoitteena on hiljattain maahan tulleiden pienten lasten vanhempien nykyistä nopeampi kotoutuminen sekä lasten integroituminen varhaiskasvatukseen osallistumisen kautta. Muutoksen myötä osa kotihoidossa olevista lapsista siirtyy varhaiskasvatuspalveluiden piiriin ja tämän johdosta kunnille korvataan peruspalveluiden valtionosuuden kautta 1,2 milj. euroa vuonna 2026.

Lasten ja nuorten harrastustoiminnan (Harrastamisen Suomen malli) rahoituksen määrärahatasoon ehdotetaan pysyvää 5 milj. euron korotusta, joka jaetaan valtionavustuksina kunnille, jotka vastaavat mallin toteuttamisesta.

Liikuntapaikkarakentamisen avustuksia vähennetään 2,4 milj. eurolla vuonna 2026. Kokonaismäärärahaksi ehdotetaan 15,3 milj. euroa, mistä yli puolet kohdistuvat arviolta kuntiin.

Kuntien roolia kotoutumisen edistämisessä vahvistetaan KOTO-lain mukaisesti. Valtio korvaa lain mukaisesti kunnille pakolaisten ja kotikunnan omaavien tilapäistä suojelua saavien henkilöiden vastaanotosta aiheutuvia kustannuksia. Vuonna 2026 kotoutumislain mukaisia kustannusten korvauksia maksetaan arviolta kunnille noin 185,4 milj. euroa. Budjettiriihessä syksyllä 2025 kuntien kotouttamistehtävien lainsäädännöllisiä velvoitteita purettiin ja määrärahaa leikataan 30 milj. euroa vuoden 2027 tasolla.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti perustoimeentulotukeen valmistellaan kokonaisuudistusta, jonka on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Uudistuksella tavoitellaan vuositasolla 70 milj. euron vähenemää toimeentulotukimenoihin. Uudistuksen alussa vuonna 2026 vähenemä on arviolta 35 milj. euroa. Kuntien rahoitusosuus toimeentulotuesta vähenee vastaavasti 17,5 milj. euroa vuoden 2026 osalta ja 35 milj. euroa seuraavina vuosina. Kuntien rahoitusosuuden pieneneminen näkyy kuntataloudessa kahden vuoden viiveellä. Uudistus vastaavasti nostaa kuntien työllisyyskustannuksia ja kasvattaa työllisyyspalvelujen asiakasmääriä. Nämä kustannukset näkyvät kuntataloudessa jo heti vuonna 2026. Uudistuksen yhteydessä suunnitelmissa on kuntien rahoitusosuuden perustoimeentulotuesta kasvattamista 100 prosenttiin niiden 18–24-vuotiaiden toimeentulotuen saajien osalta, joiden perheessä ei asu muun ikäisiä henkilöitä. Suunnitelmissa on, että tämä rahoitusmuutos astuisi voimaan vuoden 2027 alusta, jolloin myös muutoksen kuntatalousvaikutukset on tarkoitus kompensoida kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

Syksyn 2025 budjettiriihessä hallitus päätti varata 30 milj. euroa nuorten työllistymisseteleihin. Työllistymisseteliä voivat käyttää yritykset, jotka sitoutuvat 18–29-vuotiaiden nuorten työllistämiseen vähintään puolen vuoden ajaksi. Painotus on nuorissa, joilla ei ole kertynyttä työhistoriaa tai koulutusta tai se on vähäistä. Työllistymissetelin myöntämisestä päättää työvoimaviranomainen.

Hallitus on varannut myös 95,9 milj. euroa MAL-sopimusten mukaisten hankkeiden rahoitukseen sekä 9,8 milj. euroa suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen tukemiseen.

Lunastuslain korvausperusteisiin on ehdotettu muutoksia, jotka toteutuessaan aiheuttaisivat korotuspaineita kuntien maanhankinnan kustannuksiin. Muutokset saattavat lisätä lunastusmenettelyn käyttöä tai korottaa vapaaehtoisissa kaupoissa maksettavaa markkinahintaa. Korvausperusteiden muutoksilla tulee todennäköisesti olemaan vaikutuksia kuntien maanhankintaan ja sitä kautta yhdyskuntarakentamisen suunnitelmalliseen kehittämiseen. Tällä saattaa olla vaikutuksia palveluiden saatavuuteen, liikkumiseen ja kuljetuspalveluihin.

Rakentamislain rakennusluvituksen palveluaikatakuu astuu voimaan vuoden 2026 alusta. Jos lupien käsittely viivästyy, joutuu kunta palauttamaan rakennuslupamaksuja asiakkaalle. Lisäksi vuoden 2026 alusta voimaan on todennäköisesti tulossa uusi alueidenkäyttölaki ja uusi eläinlääkintähuoltolaki. Eläinlääkintähuoltolain mukaisesta osa eläinlääkäripalveluista tulee hinnoitella markkinaperusteisesti.

Vantaan kaupungin talouskehitys

Vantaan kaupungin tilikauden tulos oli -58,8 milj. euroa vuonna 2024. Vuoden 2025 ennustetaan toteutuvan vielä heikommin tuloksen painuessa osavuosikatsauksen mukaan 75,8 milj. euroa negatiiviseksi. Tilanne vaatii kaupungilta voimakasta talouden tasapainottamista tulevien vuosien aikana. Heikko yleinen taloussuhdanne näkyy Vantaan kaupungilla erityisesti asuntorakentamisen seisahtumisen ja ennätyksellisen korkealle kohonneiden työttömyyslukujen kautta, jotka ovat laskeneet maanmyynti- ja verotuloja sekä nostaneet työttömyysetuuksiin liittyviä kustannuksia. Yritysten heikko tuloskehitys on laskenut myös kaupungin saamia yhteisöveroja. Erityisesti verotuloennusteet ovat laskeneet jokaisessa uudessa ennusteessa vuoden 2023 syksystä lähtien. Vantaan kaupungin vuosien 2023 ja 2025 syksyn verotuloennusteiden ero on lähes 50 milj. euroa negatiivinen.

Vuoden 2025 alusta astui voimaan yksi kuntatalouden suurimmista muutoksista, kun työllisyys- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyi pysyvästi valtiolta kunnille TE2024-uudistuksessa. TE2024-uudistus lisäsi kuntien toimintamenoja kuten henkilöstö- ja työttömyysetuusmenoja. Toisaalta valtio kompensoi menoja korottamalla kuntien valtionosuuksia. Uudistus ajoittui hankalaan suhdannetilanteeseen työllisyystilanteen heikentyessä nopeasti. Tämän vuoksi laskennallinen kompensaatio ei ole riittänyt kattamaan kaikkia uudistuksesta kunnille syntyneitä kustannuksia.

Toisen osavuosikatsauksen mukaan kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2025 alittavan alkuperäisen talousarvion noin 11,8 milj. eurolla. Maanmyyntitulotavoite alittunee noin 20 milj. eurolla johtuen erityisesti asuntotonttien yhä jatkuvasta erittäin vähäisestä kysynnästä. Toimintamenojen ennustetaan toteutuvan lähes alkuperäisen talousarvion tasolla. Suurimpien toimintamenojen ylityksien ennustetaan syntyvän Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrausmenoissa sekä työmarkkinatuen kuntaosuudessa, jonka arvioidaan ylittävän alkuperäisen talousarvion lähes 11 milj. eurolla pitkäaikaistyöttömyyden noustessa ennätyskorkealla tasolle. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 11,4 milj. euroa talousarviossa oletettua negatiivisemmin.

Vuonna 2025 verotulojen ennustetaan alittavan alkuperäisen talousarvion noin 38 milj. eurolla. Verotuloissa negatiivinen kehitys talousarvioon nähden toteutuu kaikissa verotulolajeissa. Kunnallisveron arvioidaan alittavan talousarvion noin 6,4 prosentilla, kiinteistöveron noin 1,3 prosentilla ja yhteisöveron noin 12,7 prosentilla. Valtionosuustulojen puolestaan arvioidaan ylittävän alkuperäisen talousarvion noin 17,5 milj. eurolla, eli 8,0 prosentilla.

Korkomenojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Korkotaso on voimakkaan nousun jälkeen tasoittunut ja EKP laski ohjauskorkonsa 2 prosenttiin kesäkuussa. Markkinakorkojen lasku

on auttanut siihen, että korkokustannukset ovat vielä pysyneet maltillisina. Pitkät korot ovat kuitenkin nyt korkeammalla kuin lyhyet, joten korkosuojausten kustannus nousee. Korkomenot tulevat siis jatkossa vääjäämättä nousemaan uuden lainanotot ja lainakannan kasvun myötä. Korkotulojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Vuoden 2025 vuosikatteeksi ennustetaan vain noin 39,4 milj. euroa, mikä on noin 30,7 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikompi. Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ennusteen mukaan vuoden 2025 tilikauden tulos painuu negatiiviseksi ollen noin -75,8 milj. euroa, kun talousarvio 2025 päätyi -48,8 milj. euron tulokseen. Vuoden 2025 heikko tulos selittyy heikolla Suomen talouden suhdannetilanteella, joka on vaikuttanut erityisesti kaupungin saamiin tuloihin, kuten maanmyyntituloihin ja verotuloihin. Kasvavan kaupungin menokasvun rahoittamiseksi kaupungin tulopohjan vahva kehitys on välttämätön edellytys talouden tasapainon saavuttamiselle.

Heikentyneen taloustilanteen vuoksi Vantaan kaupunki käynnistää monivuotisen talouden tasapainotusohjelman. Tasapainotusohjelman valmistelua ohjaa poliittisesti nimetty talous- ja strategiatoimikunta. Talouden tasapainotustarve on arvioitu 60 miljoonaksi euroksi alkaneen valtuustokauden (2026–2029) aikana. Lisäksi menokasvua on tarkoitus hillitä yhteensä 30 miljoonalla eurolla. Tavoitteena on, että talous olisi menojen ja tulojen suhteen tasapainoinen viimeistään vuonna 2029. Kaupungin omien talouden tasapainottamistoimien lisäksi suhdannetilanteen positiivisen kehityksen odotetaan myös korjaavan tilannetta paremmaksi taloussuunnitelmakauden aikana.

Vuonna 2026 verotulokertymän arvioidaan olevan noin 34 milj. euroa vuotta 2025 parempi. Vuonna 2026 kaupungin kunnallisverotuoton arvioidaan nousevan 7,8 prosenttia vuoden 2025 ennusteeseen nähden yleisen ansiotason nousun, positiivisen muuttoliikkeen sekä työttömyyden ennustetun paranemisen seurauksena. Suunnitelmakaudelle 2027–2029 arvioidaan noin 5,6–5,9 prosentin kunnallisveron vuosittaista kasvua. Yhteisöverotuoton arvioidaan vuonna 2026 nousevan 3,8 prosenttia vuoden 2025 ennusteeseen nähden. Tuleville vuosille arvioidaan 6,8–7,7 prosentin nousua. Kiinteistöverotuoton arvioidaan kasvavan vuonna 2026 vain noin 0,4 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöveron tulevien vuosien kasvun arvioidaan olevan noin 0,8–0,9 prosenttia. Valtionosuuksien arvioidaan kasvavan vuonna 2026 noin 13,2 prosenttia vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna. Nousua kasvattavat erityisesti kaupungin väestönkasvu sekä lakiuudistukset, joita valtio kompensoi valtionosuuksia kasvattamalla. Tulevien vuosien valtionosuuskertymän arvioidaan kasvavan vuosittain 7,5–11,7 prosentilla. Vuoden 2027 alusta on tarkoitus astua voimaan kuntien rahoitusta koskeva valtionosuusuudistus, joka voi vaikuttaa merkittävästi Vantaan kaupungin tuleviin valtionosuuksiin.

Vuosikate on vuoden 2026 talousarviossa 49,2 milj. euroa, tilikauden tulos -66,9 milj. euroa ja tilikauden alijäämä -68,0 milj. euroa.

Vuonna 2026 kaupungin investointien taso kasvaa voimakkaasti vuoteen 2025 verrattuna. Vantaan ratikan ja useiden päiväkotien ja koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin sekä kunnallistekniikan rakentamiseen arvioidaan käytettävän 335,2 milj. euroa. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2026 ovat noin 393,7 milj. euroa ja investointiosan netto -350,2 milj. euroa. Vuonna 2026 vuosikate ei riitä kattamaan kasvanutta investointimäärää ja kaupungin lainamäärää varaudutaan kasvattamaan 343,2 milj. euron nettolainanoton enimmäisvarauksella. Lainavarausta kasvattavat erityisesti kaupungin heikko vuosikatteen kehitys, kaupungin perusinvestointien kasvu sekä Vantaan ratikan investointi.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä on jatkanut edelleen kasvamistaan. Keskeisimmin kasvuun vaikuttaa lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen sekä TE-uudistus, jonka myötä Vantaan kaupungin henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2025 vaihteessa noin 200 henkilöllä työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä valtioilta kunnille.

Taulukko 2. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Kasvatus ja oppiminen	5 875	5 941	**6 196**
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	865	887	**917**
Kaupunkiympäristö	655	724	**726**
Konsernijohto ja elinvoima	538	786	**806**
Yhteensä	**7 933**	**8 338**	**8 645**

Taulukko 3. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%)
2025–2029	16 %
2025–2033	25 %
2025–2037	36 %

Vuonna 2024 Vantaan kaupungin henkilöstö eläköityi keskimäärin 62,8 vuoden iässä, joka on 5 kuukautta aiemmin kuin edellisenä vuonna. Eläkepoistuma osaltaan mahdollistaa tarvittaessa henkilöstörakenteen hallittua muutosta.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys

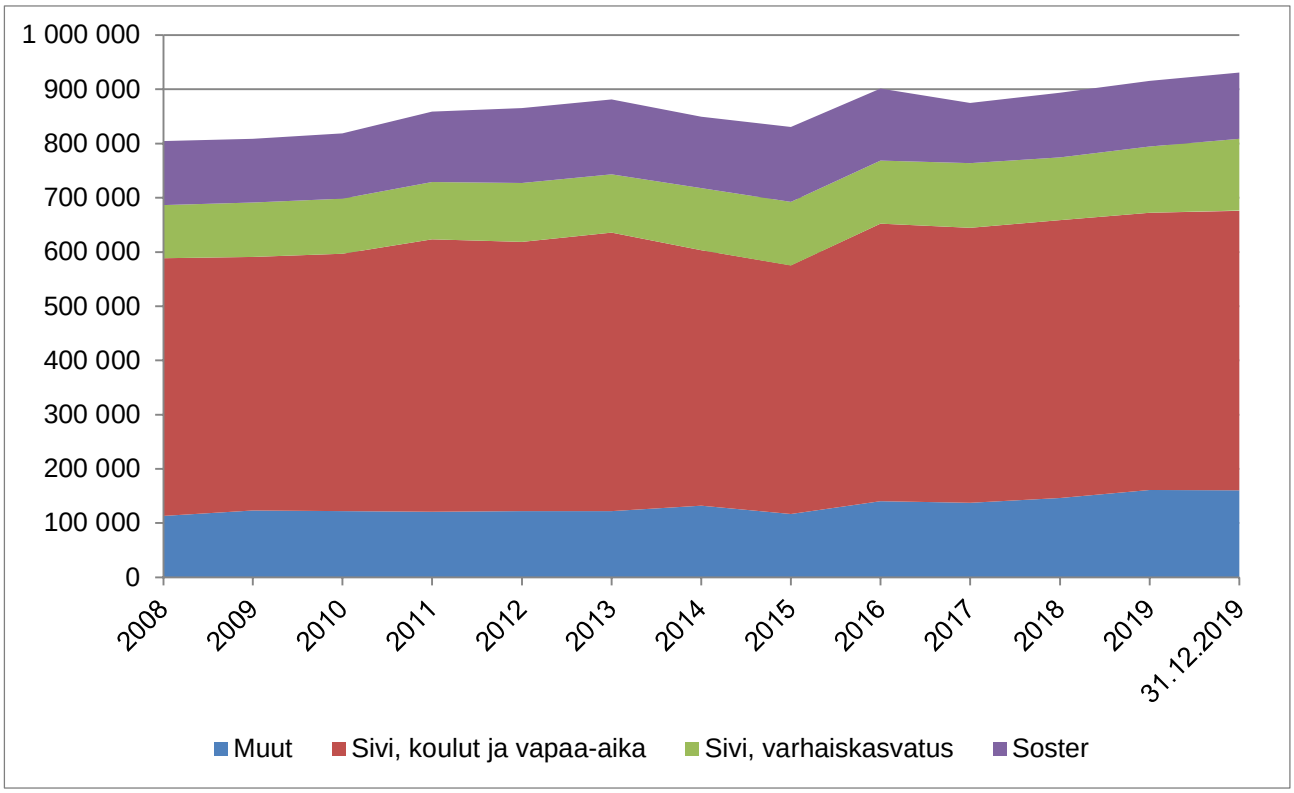
Alla olevista kuvista selviää:

- Kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti
- kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen

Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen huonokuntoisten rakennusten purkamisista, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista. VTK Kiinteistöt Oy:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen. Toimitilamäärän lasku vuosina 2016–2018 on johtunut muun muassa huonokuntoisten koulujen ja päiväkotien purkamisista.

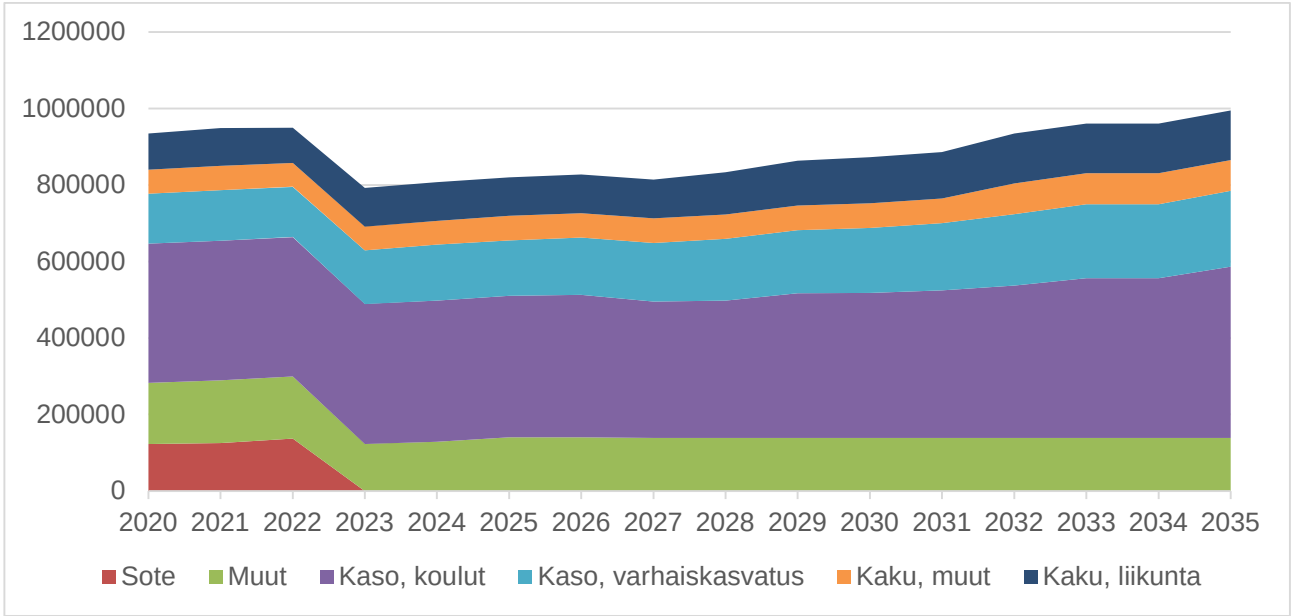
Kaupungin toimitilamäärän kehitys esitetään vuosille 2020–2035 Vantaan organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2020 voimaan tulleen toimialarakenteen mukaisesti. Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat suurimmalta osin edelleen päiväkotien ja koulujen rakentamiseen. Tilojen käytön tehokkuutta on kasvatettu edelleen. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa. Vuoden 2023 alusta uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon sekä pelastustoimen tilat poistuvat kaupungin toimitilamääristä. Lisäksi poistuu yksittäisiä toimintoja, kuten opiskeluhuolto ja kuntouttava työtoiminta.

Kuvio 25: Toimitilojen brm² kehitys 2008–2019

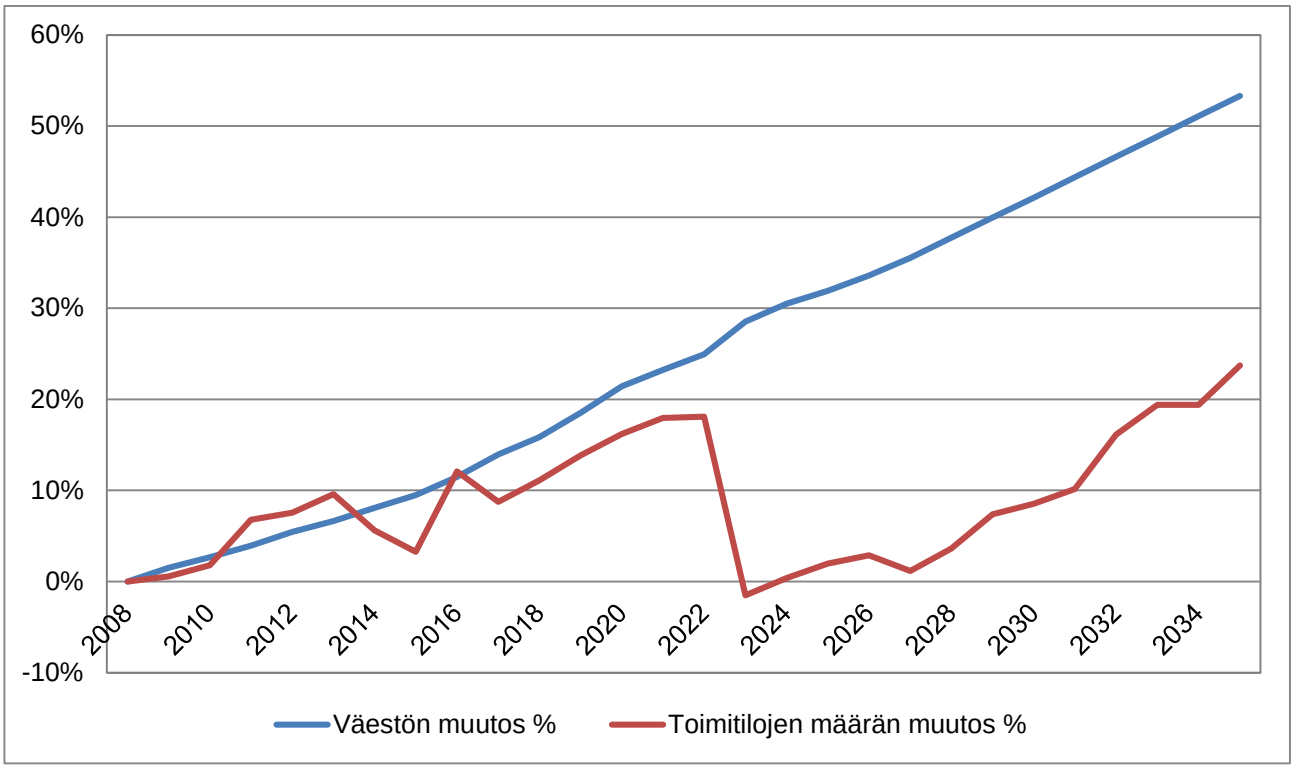
Ei sisällä vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Lähde: Toimitilajohtaminen

Kuvio 26: Toimitilojen brm² kehitys 2020–2035

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm2 eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm2. Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat. Lähde: Toimitilajohtaminen

Kuvio 27: Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen 2008–2035

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm^2 eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm^2. Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat. Lähde toimitilatiedot: Toimitilajohtaminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.8.2024 riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa. Konsernia velvoittavat periaatteet astuivat voimaan 1.9.2024. Näitä periaatteita tukeva sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty 2025 syksyllä.

Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on päivitetty ja täydennetty vastaamaan nykyistä Vantaan kaupunkiorganisaatiota ja sen tehtäviä. Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteiden tarkoitus on selkeyttää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsitteitä, tavoitteita, organisointia, periaatteita, vastuita ja toimintatapoja sekä ennaltaehkäistä korruptioriskin tapahtumista Vantaan kaupunkikonsernin toiminnassa. Tavoitteena on näin varmistaa, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalleja sovelletaan yhtenäisin perustein koko organisaatiossa. Periaatteita sovelletaan kaupunkikonsernin omassa toiminnassa sekä toiminnassa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Sisäinen valvonta liittyy Vantaan kaupungin kaikkiin toimintoihin ja näyttäytyy ennen kaikkea hyvänä johtamis- ja hallintotapana. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualuetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan avulla

hallinnoidaan riskejä ja varmistetaan, että kaupungin lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi niin, että samalla toteutuvat sisäisen valvonnan periaatteet: läpinäkyvyys, luotettavuus ja vastuullisuus. Lisäksi kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Riskienhallinta on yksi keskeinen sisäisen valvonnan osa-alue ja sillä tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita riskejä että toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Riskienhallintaprosessi perustuu riskien tunnistamiseen ja niiden analysointiin, riskien merkittävyyden arviointiin (huomioiden toteutumisen todennäköisyys ja seurausten vakavuus) ja pyrkimykseen hallita merkittäviksi tunnistettuja riskejä määritetyillä toimenpiteillä. Riskienhallintatoimenpiteiden toteuttaminen on jatkuvaa ja tapahtuu osana normaalia toimintaa organisaation kaikilla tasoilla. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien kohdalla varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla.

Riskienhallinta tukee Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista ja päätöksentekoa. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista. Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien arvioimiseen, hallintatoimenpiteiden määrittämiseen ja budjetointiin sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös sitovien tavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen valinnan pohjalta muodostuu pohja riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa riskienhallintapäällikkö ja riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä. Kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaupungin sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Toimialan johdolta, palvelualueilta ja erikseen määritetyiltä tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa. Riskienhallintasuunnitelma tarkastetaan ja toimitetaan riskienhallintapäällikölle kaksi kertaa vuodessa. Riskienhallintaan liittyvät raportointiajankohdat esitetään kahdesti vuodessa riskienhallinnan vuosikellon mukaan, pääsääntöisesti touko- ja marraskuussa. Toimialat sekä konserniin kuuluvat merkittävät yhtiöt laativat päivitetyn riskienhallintasuunnitelman lisäksi loppuvuodesta kirjallisen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Saadun ja analysoidun riskitiedon perusteella laaditaan kaupunkitasoinen riskiprofiili. Projektien riskienhallinnan osalta noudatetaan kaupunkitasoisesti määritettyä Vantaan projektimallia, jonka mukaan vaativammille projekteille tulee laatia erilliset riskienhallintasuunnitelmat.

Vuoden 2025 aikana on hankittu uusi riskienhallintaohjelma, joka otetaan käyttöön kaupunkitasoisesti kevään 2026 riskianalyysissa. Ohjelmiston palvelut suunnitellaan kaupungin tarpeisiin vuoden 2025 loppuun mennessä aikana ja tarvittava henkilöstö tullaan kouluttamaan ohjelman käyttöön alkuvuonna 2026. Sisäisen valvonnan osalta toimialat tekevät itsearviointikyselyn, joka on sisäisen valvonnan ohjeen liitteenä, loppu vuoden 2025 aikana. Kyselyn vastauksia käytetään apuna sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutuksen suunnitteluun, joka pyritään järjestämään ensimmäistä kertaa maaliskuussa 2026. Niin koulutuksesta kuin sisäisen valvonnan itsearviointikyselystä on tarkoitus tulla säännöllinen toimenpide, joilla kehitetään ja valvotaan kaupunkitasoista sisäistä valvontaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutusta on kehitteillä myös kaupungin työntekijöiden perehdytykseen ja esihenkilökoulutukseen.

VANTAAN KAUPUNGIN SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2026

Kaupunkistrategiaa 2026–2029 toteutetaan valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tuloskorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Sitovia tavoitteita vuodelle 2026 on valmisteltu rinnan kaupunkistrategian 2026–2029 kanssa. Kaupunkistrategian hyväksymiskäsittely on valtuuston kokouksessa 15.12.2025.

Sitovat tavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaikista strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan toimialojen ja palvelualueiden tavoitteiden ja tuloskorttien kautta.

Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupungin johtoryhmä on toimialojen valmisteluun perustuen tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä sitovat tavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Hyvän elämän Vantaa				
1. Kehitämme kaupunkikeskuksia niiden turvallisuutta ja osallisuutta vahvistaen	EKK - Elävät kaupunkikeskustat ry:n valtakunnallinen elinvoimalaskennan tulos	Kokonaiselinvoimaluku: 3,895	Kokonaiselinvoimaluku: 3,900	Elinvoimaisuusluku koskee kaupallisia palveluita, joihin talouden suhdannetilanne voi vaikuttaa heikentävästi.
	Työpaikkarakentamisen määrän kehitys kaupunkikeskustoissa (kem2)	Työpaikkarakentamisen määrää kaupunkikeskustoissa kem2 ei ole eritelty. Lähtötaso lasketaan ja seuranta kehitetään vuoden 2026 alussa.	Työpaikkarakentamisen määrä kaupunkikeskustoissa ei vähene eli kem2 -muutos > 0.	Uutta asuntorakentamista syntyy keskustoihin työpaikkojen kustannuksella.
	Yhden asemanseudun kunnostaminen per vuosi 2027–2029. Vuonna 2026 suunnitelmien laatiminen.	Aseman ympäristöjä ei ole tavoitteellisesti kunnostettu.	Aseman ympäristöjen kehittämissuunnitelma on laadittu, kiireelliset toimenpiteet Myyrmäessä, Koivukylässä ja Kivistössä ovat käynnissä. Myyrmäen asema-alueen parannustyöt on suunniteltu ja toteutettu vuoden 2026 aikana.	Aseman ympäristöjen kehittäminen edellyttää riittävää investointivarausta.

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
	Turvallisuuskyselyn kysymys "Kuinka turvalliseksi koet a) oman naapuruston, b) oman asuinalueen ja c) Vantaan kaupungin?" (vastausasteikko 1–5)	a) 3,86 b) 3,38 c) 2,76 Lähde: turvallisuuskysely v.2024	a) 4,0 b) 3,6 c) 3,0	Tilannesidonnaisuus vaikuttaa turvallisuuskyselyyn annettuun vastaukseen. Yksittäinen turvallisuuspoikkeama voi vääristää tulosta. Turvallisuuskyselyyn ei saada riittävän laajaa ja kattavaa otosta kuvaamaan todellista tilannetta.
	Vantaalla henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, omaisuusrikokset sekä huumausainerikokset suhteutettuna asukaslukuun (Lisätieto: Tilastokeskuksesta saatava julkinen data saadaan reilun vuoden viiveellä. Vuoden 2026 raportointi osavuosikatsausrytmillä edellyttää päätöksen Itä-Uudenmaan poliisilta.)	93,11 ilmoitettua rikosta/1000 asukasta Lähde: Tilastokeskus v.2024	88,0 ilmoitettua rikosta / 1 000 asukasta	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
2. Lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta	Vihertehokkuuden alueellinen arviointi laskentatyökalulla (ARVO) merkittävästi kaupunkivihreän määrään tai laatuun vaikuttavissa kaavarungoissa ja asemakaavoissa	Alueellista vihertehokkuutta ei ole arvioitu.	Alueellisen vihertehokkuuden arviointi on käytössä.	Alueellisen vihertehokkuuden laskentatyökalu valmistuu ARVO-hankkeessa vuoden 2025 loppuun mennessä. Riskinä on, ettei työkalu auta odotetulla tavalla tekemään valintoja maankäytön vaihtoehdoista, siitä tulee liikaa paikkatietoon liittyvää erityisosaamista vaativa tai luontoselvityksiä edellyttävä. Raideliikenneyhteyksien tuntumaan tiivistyvässä kaupungissa kaupunkivihreä vähenee eikä lisäänny.
	Tonttikohtaisen vihertehokkuuden tavoitetasojen toteutuminen asemakaavoissa ja rakentamisluvissa (%)	Asemakaavoissa on määritelty vuodesta 2020 alkaen tonttikohtainen vihertehokkuus.	Tonttikohtaisen vihertehokkuuden tavoitetasot toteutuvat asemakaavoissa 100 % ja rakentamisluvissa 90 %. Yksittäisissä kohteissa voi olla perusteltu syy rajaarvosta poikkeamiselle.	
	Viheralueiden mitoitus- ja saavutettavuustarkastelujen (SAAVU) tulokset	Viheralueiden mitoitus- ja saavutettavuusohjetta on käytetty vuodesta 2023 alkaen.	Lähiluonto on helposti saavutettavissa kaikista asuinnoista. Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohjeen (SAAVU) mukaiset minimiarvot täyttyvät niissä kaavarungoissa ja asemakaavoissa, jotka muuttavat merkittävästi viheralueverkostoa.	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
3. Parannamme lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä	Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (Move! mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky	5. luokkalaiset pojat 32 % ja tytöt 39,6 % 8. luokkalaiset pojat 39,3 % ja tytöt 54 %	Osuudet laskevat.	Sosioekonomisen eriarvoisuuden lisääntyminen (tulotaso, koulutustaso, taloudelliset tekijät). Liikuntaharrastamisen kalleus. Liikuntakulttuurin muutokset (arkiaktiivisuuden väheneminen, ruutuajan kasvu, pandemiat mahdolliset vaikutukset tiettyihin ikäluokkiin). Kulttuuristen asenteiden ja sosiaalisten normien muuttuminen fyysistä aktiivisuutta vähemmän tukevaksi.
4. Tuemme vantaalaisia 7–17-vuotiaita lapsia ja nuoria löytämään oman harrastuksensa ja vahvistamme harrastamisen mahdollisuuksia yhdessä	Osuus peruskoululaisista, jotka harrastavat ohjatusti ja yhdessä muiden kanssa (Vantaan harrastustutkimus)	Määritellään harrastustutkimuksella lokakuussa 2025	Osuus peruskoululaisista, jotka harrastavat ohjatusti ja yhdessä, kasvaa. Tavoitetaso täsmennetään, kun käynnissä olevan harrastustutkimuksen tulokset valmistuvat vuoden loppuun mennessä.	Rahoitus (ulkopuolinen rahoitus, henkilöstöresurssit), Tilat (puute, epätarkoituksenmukaisuus), Tavoittavuus ja turvallisuus (vaikeasti tavoitettavat ryhmät, turvattomuuden tunne), Yhteistyö (roolit ja vastuut epäselvät).

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
5. Teemme vaikuttavaa työtä asunnottomuuden ehkäisemiseksi yhteistyössä Vaken kanssa	Kaupunki on yhdessä Vaken kanssa muodostanut realistisen tilannekuvan asunnottomien määrästä ja asunnottomuuden riskitekijöistä Vantaalla.	Asunnottomien määrästä ei ole luotettavaa tilastoa ja tilannekuva ei ole täysin selkeä.	Luotettava arvio asunnottomien määrästä ja tilannekuvasta on luotu.	Häädöt lisääntyvät edelleen heikentyneen tulotason vuoksi, koska työttömyys lisääntyy ja etuuksista on leikattu. Vapaarahoitteiset vuokranantajat eivät sitoudu yhteistyöhön ja häätöjen vähentämiseen. Aikuissosiaalityön resurssien niukkuus rajoittaa tehokkaita tukitoimia hyvinvointialueen taholta.
	Häätöjen lisääntyminen pysäytetään vuonna 2026.	Häätöjen määrä on kasvanut 10–30 %:lla joka vuosi vuodesta 2022 alkaen.	Häätöjen määrä ei kasva vuonna 2026.	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Vetovoimainen Vantaa				
6. Ohjaamme alueiden asuntotarjontaa ja omistusmuotoja monipuolisempaan suuntaan	Omistus- ja osaomistusasuntojen osuus asuntotuotannosta (%)	Omistusasuntojen osuus asuntotuotannosta vuonna 2024: 41,2 %. Osaomistusasuntoja ei valmistunut.	Omistusasuntojen osuus asuntotuotannosta: 50 %. (Osaomistusasuntoja ei ole rakenteilla.)	Asuntotuotannon määrä ei lähde kasvuun talouden epävarmuudesta johtuen, erityisesti omistusasuntotuotannon osalta, ja tekee ennustamisesta vaikeaa. Uusia osaomistukseen perustuvia rahoitus- ja hallintamuotoja ei kyetä kehittämään nopeasti. Valtion tukeman asuntotuotannon lainoituksen myöntövaltuuden riittäminen Vantaalle, lisäksi hankkeiden tulee olla Varken (entinen ARA) mukaan edullisempia kuin naapurikaupungeissa.
	Pientaloasuntojen ja valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntotuotannosta (aloitukset, kpl:t)	Pientaloasuntojen osuus asuntotuotannon aloituksista vuonna 2024: 33,7 % ja 136 kpl.	Pientaloasuntojen osuus asuntotuotannon aloituksista: 300 kpl.	
		Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntuotannon aloituksista vuonna 2024: 53 % ja 215 kpl.	Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntuotannon aloituksista: 25 %.	
	Uudesta asuntokerrosalasta kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittuva osuus (%)	79,1 % uudesta asuntokerrosalasta sijoittui yleiskaavan kestävän kasvun vyöhykkeelle.	80 % uudesta asuntokerrosalasta sijoittuu yleiskaavan kestävän kasvun vyöhykkeelle.	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
7. Rakennamme ratikkaa ja edistämme ratikan mahdollistamaa kaupunkikehitystä	Ratikan rakentamisen tavoiteaikataulu ja tavoitekustannus	Ratikan rakentaminen ajoittuu vuosille 2025–2029. Valtuuston marraskuussa 2025 hyväksymässä päivitetyssä hankesuunnitelmassa Vantaan osuus rakentamiskustannuksista (huomioiden valtion tuki) on 541 milj. euroa.	Ratikan rakentaminen etenee tavoiteaikataulussa eikä ylitä tavoitekustannusta.	Rakentamisessa tulee eteen yllättäviä, kustannuksia nostavia tekijöitä. Rakentamisen suhdanne ei piristy, eikä ratikan kaavarungon alueelle kohdistu riittävästi kiinteistökehittämisen kysyntää.
	Ratikan kaavarungon alueelle kaavoitettu kerrosala (kem^2)	Ratikan kaavarungon alueelle kaavoitettu uusi kerrosala vuoden 2024 aikana on 77 206 k-m² (netto). Uutta asumisen kerrosalaa alueelle on vuoden 2024 aikana kaavoitettu 114 970 k-m^2.	Uutta kerrosalaa ratikan kaavarungon alueelle 100 000 k-m^2 (netto)	
	Ratikan kaavarungon alueelta saatavat maankäytön tulot (maanmyyntivoitot, maanvuokratulot ja maankäyttösopimuskorvaukset yhteenlaskettuna)	Ratikan kaavarungon alueelta saatuja maankäyttötuloja ei ole eritelty. Seuranta kehitetään vuoden 2026 alussa.	40 milj. euroa valtuustokauden 2026–2029 aikana eli keskimäärin 10 milj. euroa vuonna 2026.	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
8. Lisäämme työllistävien yritysten ja yhteisöjen määrää Vantaalla	Tontin luovutusten ja laajennushankkeiden mahdollistama yhteenlaskettu työpaikkamäärä	Uusia työpaikkoja 250 kpl	Uusia työpaikkoja 400 kpl	Riskinä on, että keskustojen kehittäminen ja uusien asuinalueiden rakentaminen pienentää kokonaistyöpaikkavarantoa.
	Uuden työpaikkakerrosalan määrä hyväksytyissä kaavoissa (netto) k-m^2	Työpaikkakerrosalaa kaavoitettiin vuonna 2024 kaiken kaikkiaan 213 766 k-m^2 (brutto). Uutta työpaikkakerrosalaa kaavoitettiin vuonna 2024 -95 105 k-m^2.	Tavoite saada työpaikkakerrosala nousuun (> 0).	
	Yritysneuvonnan kautta perustettujen uusien yritysten määrä kasvaa	486	500	Kysyntä ylittää yritysneuvonnan neuvontakapasiteetin. Kaupunki ei tavoita yritysneuvontapalvelua tarvitsevia henkilöitä. Kaupunki ei pysty vastaamaan tunnistettuun kysyntään.
	Yritysten uudet sijoittumiset Vantaalle / kpl	1 440 kpl (sisältää pääkonttorit ja sivutoimipisteet, ei yksityisiä elinkeinoharjoittajia, lähde: Vainu)	1 500 kpl (sisältää pääkonttorit ja sivutoimipisteet, ei yksityisiä elinkeinoharjoittajia)	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
9. Teemme lukemisesta säännöllisen osan arkea – lukemisen määrä lisääntyy	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainausmäärä Digitaalisen kirjapalvelun luettujen kirjojen määrä	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainausmäärä 80+130, yhteensä 210 Digitaalisen kirjapalvelun lähtötaso: Vuonna 2024 lukukertoja on ollut 82 000.	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainauskerrat ovat lisääntyneet. Digitaalisen kirjapalvelun käyttö on lisääntynyt.	Oppilaat eivät sitoudu tavoitteeseen. Perheet eivät edistä/tue oppilaiden tavoitteiden saavuttamista. Toimintakulttuuri ei muutu riittävästi.
	Perusopetus: Lukudiplomi luokilla 2–6 Yläkoulussa luettujen kirjojen määrä/oppilas	Perusopetus: Systemaattista seurantaa luetun kirjallisuuden määrästä ei ole.	Perusopetus: 80 % oppilaista lukee vähintään viisi kirjaa vuodessa.	
	Toiseen asteen koulutus: Toiseen asteen oppilaitoksissa luettujen kirjojen määrä/opiskelija	Toiseen asteen koulutus: Lähtötaso ei ole saatavilla.	Toiseen asteen koulutus: Jokainen toiseen asteen opiskelija lukee vuoden aikana vähintään kaksi kirjaa.	
	Lainattujen kirjojen määrä kasvaa	2 276 364 lainaa	2 300 000 lainaa	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
10. Lisäämme elinvoimaa tapahtumilla ja ainutlaatuisilla elämyskohteilla	Käytetyn rahan määrä (keskiostos) tapahtumissa	59,48 e/kävijä	65 euroa per kävijä	Suomen huono talouskehitys/ostovoiman heikentyminen jatkuu, geopoliittinen tilanne heikentyy entisestään.
	Kävijämäärät elämyskohteissa (Kuusijärvi, Håkansböle, Martinus)	Kuusijärvi: 450 000 käyntiä Håkansböle: (ulkonäyttely) 15 000 Martinus: 35 000 kävijää	Kävijämäärät kasvavat kaikissa kohteissa. Kuusijärvi: 550 000 käyntiä Håkansböle: 20 000 kävijää Martinus: 40 000 kävijää	
	Tulot omista elämyskohteista (Kuusijärvi, Håkansböle, Martinus)	Kuusijärvi: 900 000 e Håkansböle: 0 e Martinus: 107 000 e	Tulot kasvavat kaikissa kohteissa. Kuusijärvi: 1,6 milj. euroa Vantaan kaupungille Håkansböle: 80 000 euroa Martinus: 150 000 euroa	
	Vantaa houkuttelee uusia elämyskohteita ja tapahtumia	3 yli 100 000 kävijän vierailukohdetta (Flamingo Spa, Heureka ja Fazer Experience Vierailukeskus)	1 uusi yli 100 000 kävijää vuodessa tavoittava käyntikohde on vireillä. 2 uutta yli 50 000 kävijän tapahtumaa on vireillä.	Kaupunki ei kykene tarjoamaan paikkaa kohteelle tai tapahtumalle. Talouden suhdanne huononee edelleen. Kaupunki ei toimenpiteillään kykene vakuuttamaan kaupallisia toimijoita sijoittumisesta Vantaalle.
	Matkailutulo kasvaa	278 milj. euroa (koko matkailutulo) 26 milj. euroa (virkistys- ja muut palvelut)	300 milj. euroa (koko matkailutulo) 30 milj. euroa (virkistys- ja muut palvelut)	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
11. Parannamme Vantaan veto- ja pitovoimaa	Kaupunkien maine- /vetovoimatutkimus	Vetovoima: 3.10 Pitovoima: 3.43	Vetovoima: 3.20 (+0.10) Pitovoima: 3.53 (+0.10)	Kaupungin maineeseen merkittävästi vaikuttava tapahtuma tai negatiivinen kehitys.
Tasapainoisen kasvun Vantaa				
12. Saamme vantaalaisen laajan työttömyyden selkeään laskuun	Laaja työttömyys laskee	23 777 (työttömät työnhakijat 17 767, palveluissa 6 010)	Laaja työttömyys: 22 300	Suhdanne ei lähde nousuun eikä synny uusia työpaikkoja. Asiakkaiden osaaminen ja työpaikat eivät kohtaa.
	Työllisyysaste kasvaa	Työllisyysaste: 72,8 %	Työllisyysaste: 73 %	
	Pitkäaikaistyöttömien määrä	7 729 (9/2025)	Pitkäaikaistyöttömien määrä ei kasva.	
	Asiakastyytyväisyyden mittaus	Asiakastyytyväisyyden mittauksen palveluntuottaja on kilpailutuksessa.	Asiakastyytyväisyyden mittaus aloitettu ja tulokset raportoitu.	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
13. Teemme uudesta kasvun ja investointien ohjausmallista koko kaupunkiorganisaation yhteisen tavan toimia.	Suuraluekohtaisten tilannekuvien laatiminen	Suuralueittaisia kokonaistarkasteluja eli tilannekuvia alueiden kaavoituksen, rakentamisen, investointien tilanteesta ja väestömuuttujista ei ole tehty. Kaupungin investoinnit eivät ole pysyneet asuntotuotannon ja asukasmäärän kasvun mukana eivätkä asunto- ja asukasrakenteen muutokset ole olleet viime vuosikymmenen aikana kestävällä pohjalla.	Suuralueittaiset tilannekuvat on tehty ja niitä sovelletaan kasvun ja investointien ohjauksessa.	Muutosjohtamisessa ei onnistuta ja uusi tapa toimia ei vakiinnu käyttöön. Asuntorakentaminen sekä väestön ja palvelutarpeen muutokset etenevät markkinoiden ehdoilla odottamattomalla tavalla. Rakentamisen suhdanteet muuttuvat arvaamattomasti epävakaan maailmantilanteen johdosta, mikä vaikuttaa mm. kustannustasoon ja materiaalien saatavuuteen.
	Uusi kasvun ja investointien ohjausmalli on otettu käyttöön.	Malli tarvitaan, koska kaavoitusta ja investointiohjelmia ei valmistella riittävän synkronoidusti ja toimialarajat ylittäviä hanke-esityksiä palvelukokonaisuuksista syntyy niukasti.	Vuoden 2027 investointiohjelmat ja kaavoitusohjelma on valmisteltu uuden mallin mukaisesti (vuoden 2026 aikana).	
	Johtamisjärjestelmän kehittäminen	Kaavoitusta ja investointiohjelmia ei valmistella riittävän synkronoidusti ja toimialarajat ylittäviä hanke-esityksiä palvelukokonaisuuksista syntyy niukasti.	Johtamisjärjestelmä tukee mallin mukaista toimintatapaa.	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
14. Vähennämme kasvihuonekaasujen määrää hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi	CO_2 päästöt (alueperustaiset ja tuotesidonnaiset päästöt)	Alueelliset kokonaispäästöt (HSY:n laskenta): 790 kt CO2-ekv. (-27 % (1990–2024)) Alueelliset asukaskohtaiset (HSY:n laskenta): 3,1 t CO2-ekv./asukas (-55 % (1990–2024)) Kuluttamisen (KULMA-laskenta): 8,34 t CO2-ekv./asukas	Kokonaispäästöt 683 kt CO2-ekv. Tuotesidonnaiset päästöt laskevat.	Kaupunki ei voi vaikuttaa kaikkiin päästöihin. Kaukolämmön päästöjen kehitys riippuu Vantaan Energian investoinneista.
15. Lisäämme luonnon monimuotoisuutta luontopositiivisuuden saavuttamiseksi	Tavoitteena on aina mahdollisimman pieni haitta. Mitataan asemakaavakohtaisesti luonnolle koituvan haitan suuruutta sekä hyvitettyjen luontoarvojen määrää: Luonnon heikentymättömyyden toteutuminen luontoarvohehtaareilla mitattuna. Rakennetun ympäristön ekologisen tilan muutos luontoarvohehtaareilla mitattuna.	Luontoarvohehtaareja ei ole laskettu aiemmin.	Kaikissa uusissa asemakaavoissa edellytetään luontotyypeille aiheutetun haitan hyvittämistä luonnon heikentymättömyyden saavuttamiseksi. Rakennetun ympäristön ekologinen tila paranee kokonaisuutena Vantaalla. Tavoitteen systemaattinen seuranta on aloitettu ja se raportoidaan päättäjille säännöllisesti.	Riski hyvitysalueiden riittävyydestä ja/tai hyvitysmarkkinan synnystä sekä kaupungin kasvun alueiden riittävyydestä pidemmällä tulevaisuudessa.
	Luonnonsuojelualueiden lisääminen (kpl)	Luonnonsuojelualueita: 54 kpl (Syken aineisto)	Viisi (5) luonnonsuojelualue-esitystä ELY-keskukselle.	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
	Luonnon ja rakennetun ympäristön ekologisen tilan muutos luonnonarvohehtaareilla mitattuna	Kymmenen suurinta kaupunkia kehittävät yhdessä luonnontilaa kuvaavaa mittaria (yksikkönä luonnonarvohehtaari). Lähtötaso ei ole vielä tiedossa.	Luonnontilaa kuvaava mittari otettu käyttöön ja raportoidaan säännöllisesti. Luonnontilassa paraneva kehityssuunta.	
	Suojeltujen ja arvokkaiden luontokohteiden osuus kunnan maa-alasta %	Suojeltuja ja arvokkaita alueita yhteensä 7 % kunnan maa-alasta (vuoden 2025 taso)	Suojeltujen ja luonnon monimuotoisuutta tukevien alueiden (OECM) osuus kasvaa. Tavoitetaso 10 % (vuonna 2030). Raportoidaan toimenpiteet vuosittain	
	Kaupunkipuuston ja viheralueiden kattavuus %	Kaupunkipuuston kattavuus (vuoden 2025 taso): Koko Vantaan rakennetun alueen latvuspeitto kaupunkimaisella alueella 19 prosenttia	Kaupunkipuuston kattavuus kasvaa. Koko Vantaan rakennetun alueen latvuspeittoa kasvatetaan aktiivisesti kaupunkimaisella alueella. Pitkän aikavälin tavoite (30 vuotta) on kasvattaa latvuspeittoa 30 prosenttiin. Raportoidaan toimenpiteet vuosittain.	
	Läpäisemättömien pintojen prosenttiosuus (%)	Tiedon keruutavan kehittäminen ja prosessin rakentaminen	Läpäisemättömien pintojen prosenttiosuuden kartoitustapa käytössä	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
16. Edistämme hyviä väestösuhteita lisäämällä väestöryhmien välistä vuorovaikutusta	Väestökyselyyn osallistuvien ihmisten määrä	Määritellään syksyllä 2025.	Kyselyyn osallistuvien määrä minimissään 500 vastaajaa	Maailmantilanteen ja taloudellisen tilanteen epävakaus voimistuu. Järjestöjen voimavarat heikkenevät. Rasismin ja syrjinnän kasvu.
	Kohtaamispaikkatoimintaa järjestävien tahojen määrä ja alueellinen kattavuus	Tahojen määrä: Lähtötaso otetaan marraskuun 2025 tilanteesta. Alueellinen kattavuus: Kohtaamispaikkoja on aiempaa useammassa kaupunginosassa	Tahojen määrä: Marraskuun 2025 tilanteen pohjalta +30 % Alueellinen kattavuus: Kohtaamispaikkoja on aiempaa useammassa kaupunginosassa.	
17. Edistämme kotoutumista palveluilla ja kielikoulutuksella	Tavoitettujen asiakkaiden määrä kotoutumispalveluissa	Uusi toiminto, lähtötaso määritellään vuoden 2025 joulukuusta.	5 000	Riskinä kotoutumisen rahoituskokonaisuuden leikkaukset. Resurssien heikkeneminen ja ostopalveluiden vähentyminen.
	Kotoutumiskoulutuksessa (sisältää kielikoulutuksen) olevien asiakkaiden määrä vuositasolla	Kotoutumiskoulutuksessa olevien asiakkaiden määrä vuositasolla arviolta 2 000 hlö	Kotoutumiskoulutuksessa (sisältää kielikoulutuksen) olevien asiakkaiden määrä vuositasolla: kasvaa	
	Kuinka suuri osa kotokoulutuksen osallistujista saavuttaa kielitasotavoitteen	Kuinka suuri osa kotokoulutuksen osallistujista saavuttaa kielitasotavoitteen (10/2025 tilanne)	Kuinka suuri osa kotokoulutuksen osallistujista saavuttaa kielitasotavoitteen: kasvaa	
	Yhteiskuntaorientaatiossa olevien asiakkaiden määrä	Yhteiskuntaorientaatiossa olevien asiakkaiden määrä 125 (nykytilanne 9.2025) arvio koko vuodelta 350	Yhteiskuntaorientaatiossa olevien asiakkaiden määrä: kasvaa	

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Vakaa ja kestävä talous				
18. Tasapainotamme kaupungin taloutta	Toimintakatteen muutos-% vuonna 2026	Toimintakate v. 2024 toteutui 3,9 % talousarviota heikompana.	Talousarvion 2026 mukainen	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen
	Tulevien vuosien talouden suunnittelussa talouden tasapainotus etenee	Tilikauden alijäämä TA 2025 -49,9 milj. euroa	Käyttötalous tasapainossa tai ylijäämäinen vuoden 2027 talousarvion taloussuunnitelmassa vuonna 2029	
19. Automatisoimme toimintoja	Toimintojen automatisointi tuottaa kustannussäästöjä toimialoilla (meno- ja rakenneohjelmaan kirjatut hankkeet ja niihin liittyvät ICT-investoinnit ja toiminnan säästöt toteutuvat) valtuustokauden aikana	Kattavaa kaupunkitasoista suunnitelmaa toimintojen automatisoinnista ei ole tehty.	Keskeiset automatisoitavat toiminnot tunnistettu, arvioitu saavutettavat kustannussäästöt toimialojen toiminnassa ja ICT-investointien valmistelu näihin liittyen käynnistynyt.	Riskinä, että ei saavuteta kaupunkitasoista sitoutumista säästöjen tavoittelemiseen toiminnassa.
20. Johdamme hankintoja strategisesti	Hankintojen strategisella johtamisella saavutetaan kustannussäästöjä toimialoilla valtuustokauden aikana	Hankintojen strategista ohjausta ei tehdä kaupunkitasoisesti.	Hankintojen kustannussäästömahdollisuudet kartoitettu ja suunniteltu säästötoimenpiteet liittyen (i) hankkeisiin/yksittäisiin hankintoihin, (ii) toimialojen toiminnassa hankintojen avulla saavutettaviin säästöihin ja (iii) sopimushallintaan/-sopimusvalvontaan liittyen.	Riskinä, että ei saavuteta kaupunkitasoista sitoutumista säästöjen tavoittelemiseen toiminnassa.

Sitova tavoite 2026	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso v:n 2024 loppu	Mittarin tavoitetaso 2026	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
21. Lisäämme ulkoisen rahoituksen kehittämishankkeiden määrää	Ulkoisen rahoituksen projektien määrä euroina	Ulkoisen rahoituksen projektien määrä arviolta n. 2 milj. euroa	Ulkoisen rahoituksen projektien määrä yhteensä 6,5 milj. euroa	Resurssien puute työajasta ja omarahoitusosuudesta. Avainhenkilöiden sitoutumisen puute.
Henkilöstö ja menestystekijät				
22. Parannamme henkilöstön työturvallisuutta ja työhyvinvointia	Mielenterveysperustaisten sairauspoissaolojen määrä (%-osuus) laskee.	Mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti 0,97 %	0,87 %	Toimintaympäristön vaikutusten ennakoimattomuus
23. Kehitämme johtamisjärjestelmäämme edistämään toimialojen yhteistyötä	Kaupunkitasoinen systeemistä toimintatapaa tukeva johtamisjärjestelmä kuvattu ja käytössä.	Ko. kuvausta ei ole laadittu.	Toteutunut mittarin mukaisesti.	Kuvaukset ja mallit on tehty, mutta eivät ohjaa toimintaa ja johtamista. Avaintoimijoita ei ole tunnistettu osaksi verkostoa oikein.
	Kaikki toimialat ovat mukana johtamisen aluemallin työskentelyssä, työskentely on alkanut kaikilla alueilla ja sille on luotu aluekohtaiset tavoitteet.	Tarve mallille tunnistettu.	Toteutunut mittarin mukaisesti.	

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2026 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määrärahajaon tehtäväalueille, palvelualueille, vastuualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa yksiköittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Lautakuntien tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuussa 2026 ja lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 20, 10 40, 10 50 sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan määrärahojen käyttösuunnitelmat.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu. Palvelutuotannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä kaupunkistrategia, strategian tavoitteet sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta.

Kaupungin merkittäville tytäryhteisöille asetetaan kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallitus siirtää keskitetysti varatut määrärahat toimielimille erikseen sovitusti.

Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaista täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Talous- ja strategiajohtajalla on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla talousarviovuoden ajaksi sekä oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä, kuten rahastojen muutoksia sekä käyttöomaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuosikatsaus talousarvion toteutumisesta talousohjauksen ohjeiden mukaisesti. Lisäksi konsernipalveluiden palvelualue koostaa osavuosikatsaukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupunkitason raportoinnin näkökulma.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten tilanteen mukaisesti. Vuoden 2026 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa kesä- ja lokakuussa sekä vuoden 2027 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuosikatsauksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuosikatsauksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BW -raportoinnin kautta. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle SAP BW -raportoinnin tietojen perusteella. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain talousohjauksen antaman ja talouspalvelujen kanssa sovitun raportointiaikataulun mukaisesti.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousosa	**Talousarviokohta**	
10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Konsernijohto ja elinvoima	tulot ja menot
13	Kasvatus ja oppiminen	tulot ja menot
13 7	Toisen asteen koulutus	toimintakate
16	Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	tulot ja menot
14 0	Kaupunkiympäristölautakunta	tulot ja menot
14 5B	Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt ilman joukkoliikennettä	tulot ja menot
14 51	Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 32	Kiinteistöt ja tilat netto	toimintakate
14 52	Varikko	toimintakate
Tuloslaskelmaosa		
	Verotulot	tulot
	Valtionosuudet	tulot
	Korkotulot	tulot
	Muut rahoitustulot	tulot
	Korkomenot	menot
	Muut rahoitusmenot	menot

Investointiosa		
91 1	Uudisrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2	Korjausrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92	Aineeton omaisuus	investointiryhmä / tulot ja menot
93 1–93 5	Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 8	Vantaan ratikka	investointiryhmä / menot
94	Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95	Kiinteä omaisuus	toimielin (kv/kh/kala) / tulot ja menot
97	Osakkeet ja osuudet	investointiryhmä / tulot ja menot
Rahoitusosa		
	Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
	Nettolainanotto	nettolainanotto
	Oman pääoman muutokset	oman pääoman lisäys ja vähennys

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
10 Yleishallinto	B	17 656	0
11 Konsernijohto ja elinvoima	B	169 728	16 980
13 Kasvatus ja oppiminen	B	552 366	30 382
13 7 Toisen asteen koulutus	N	89 785	1 033
16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	B	97 566	14 727
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	17 243	6 236
14 5 Kaupunkitilalautakunta	B	79 116	65 775
14 51 Joukkoliikenne	B	66 900	11 954
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	119 532	226 648
14 52 Varikko	N	5 677	6 047
Rahastot	N	1 577	420
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		611 000
Valtionosuudet	B		269 000
Korkotulot	B		16 700
Muut rahoitustulot	B		15 900
Korkomenot	B	26 060	
Muut rahoitusmenot	B	405	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakentaminen	B	63 460	
91 2 Korjausrakentaminen	B	45 420	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	1 320	
92 Aineeton omaisuus	B	6 000	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	225 000	40 000
94 Irtain omaisuus	B	8 628	
95 Kiinteä omaisuus	B	42 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	1 900	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	12 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		2 800
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		380 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	36 800	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Muut maksuvalmiuden muutokset		25 000	
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos		7 963	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		**1 719 101**	**1 719 101**

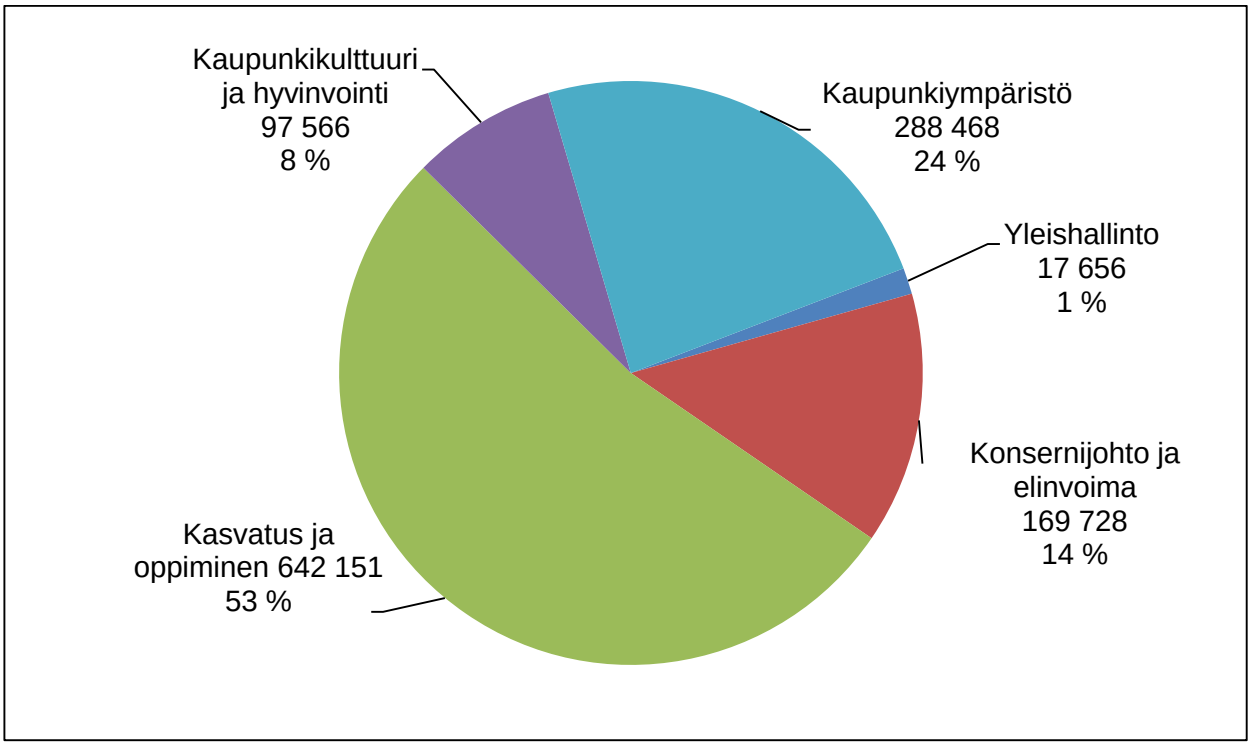
Toimialoittain vertailu 2024–2029 ja kehys

1000 euroa	TP 2024	KS 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Yleishallinto								
Tulot	1 909	350	0	0	**0**	350	0	530
Menot	-16 172	-22 085	-17 835	-17 585	**-17 656**	-18 728	-18 666	-20 827
Toimintakate	-14 264	-21 735	-17 835	-17 585	**-17 656**	-18 378	-18 666	-20 297
Konsernijohto ja elinvoima								
Tulot	8 931	14 002	16 849	16 980	**16 980**	17 235	17 493	17 756
Menot	-109 388	-159 933	-184 111	-184 289	**-169 728**	-189 670	-195 227	-200 967
Toimintakate	-100 457	-145 931	-167 262	-167 309	**-152 748**	-172 435	-177 734	-183 211
Kasvatus ja oppiminen								
Tulot	37 974	30 457	31 103	31 414	**31 414**	31 886	32 364	32 849
Menot	-578 063	-602 629	-618 965	-630 154	**-642 151**	-648 554	-667 557	-687 183
Toimintakate	-540 090	-572 172	-587 862	-598 739	**-610 736**	-616 669	-635 193	-654 334
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi								
Tulot	12 368	12 357	14 267	14 727	**14 727**	14 949	15 174	15 403
Menot	-88 114	-93 826	-95 165	-96 191	**-97 566**	-99 000	-101 901	-104 897
Toimintakate	-75 746	-81 469	-80 898	-81 465	**-82 839**	-84 051	-86 727	-89 494
Kaupunkiympäristö								
Tulot	276 281	311 095	314 718	313 365	**316 660**	327 566	335 391	343 441
Menot	-261 719	-263 803	-278 170	-283 705	**-288 468**	-295 380	-304 035	-312 974
Toimintakate	14 562	47 292	36 548	29 660	**28 192**	32 186	31 356	30 467

1000 euroa	TP 2024	KS 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Rahastot yhteensä								
Tulot	468	421	420	420	**420**	432	445	458
Menot	-914	-1 578	-1 577	-1 577	**-1 577**	-1 623	-1 671	-1 720
Toimintakate	-446	-1 157	-1 157	-1 157	**-1 157**	-1 191	-1 226	-1 262
Käyttötalous yhteensä								
Tulot	337 931	368 682	377 357	376 906	**380 201**	392 418	400 867	410 437
Menot	-1 054 370	-1 143 855	-1 195 823	-1 213 501	**-1 217 146**	-1 252 956	-1 289 057	-1 328 568
Toimintakate	-716 440	-775 173	-818 466	-836 595	**-836 944**	-860 538	-888 189	-918 130
Rahoitus								
Tulot	798 633	865 883	915 484	912 600	**912 600**	976 600	1 047 600	1 109 600
Menot	-23 356	-20 605	-25 905	-25 905	**-26 465**	-38 016	-49 852	-56 276
Toimintakate	775 277	845 278	889 579	886 695	**886 135**	938 584	997 748	1 053 324
Investointiosa								
Tulot	4 696	18 500	43 500	43 500	**43 500**	53 500	38 500	3 500
Menot	-149 551	-253 606	-356 300	-368 228	**-393 728**	-426 680	-435 007	-207 350
Netto	-144 855	-235 106	-312 800	-324 728	**-350 228**	-373 180	-396 507	-203 850
Kaikki yhteensä								
Tulot	1 141 259	1 253 065	1 336 341	1 333 006	**1 336 301**	1 422 518	1 418 496	1 451 800
Menot	-1 227 277	-1 418 066	-1 578 028	-1 607 634	**-1 637 339**	-1 717 652	-1 773 916	-1 592 194
Toimintakate	-86 018	-165 001	-241 687	-274 628	**-301 037**	-295 134	-355 420	-140 393

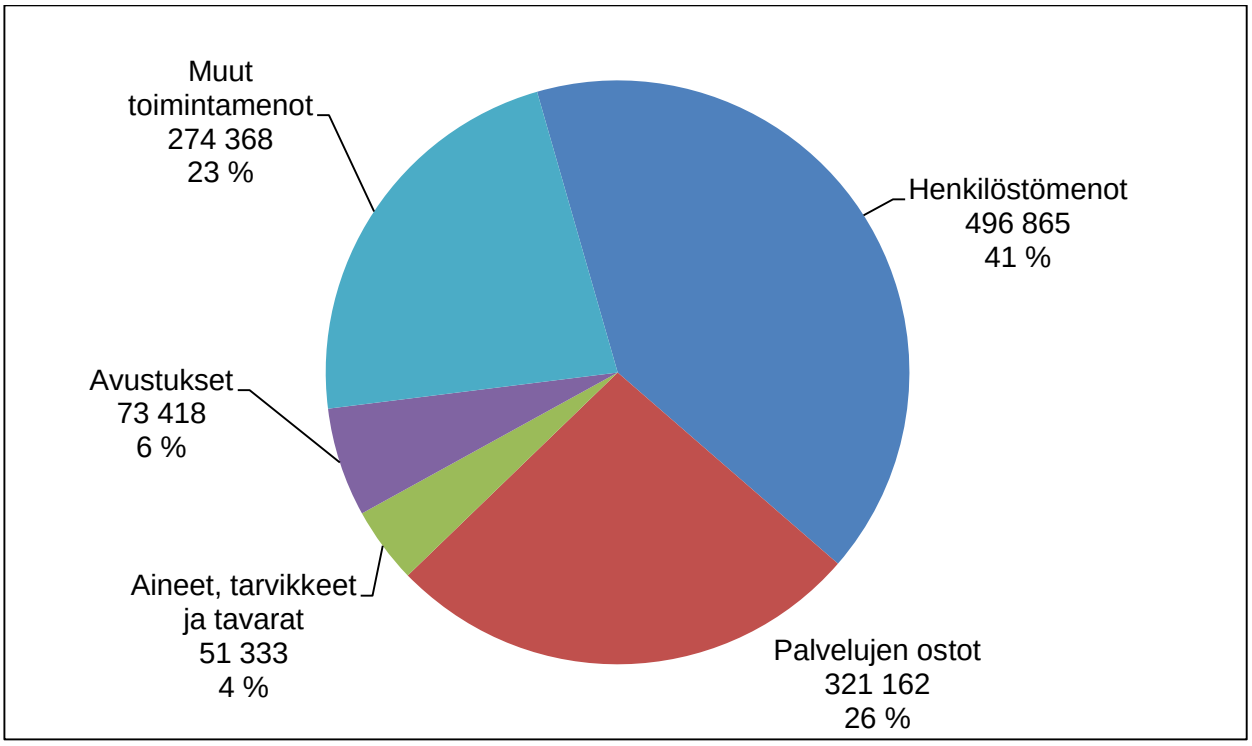
Toimintamenot toimialoittain
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

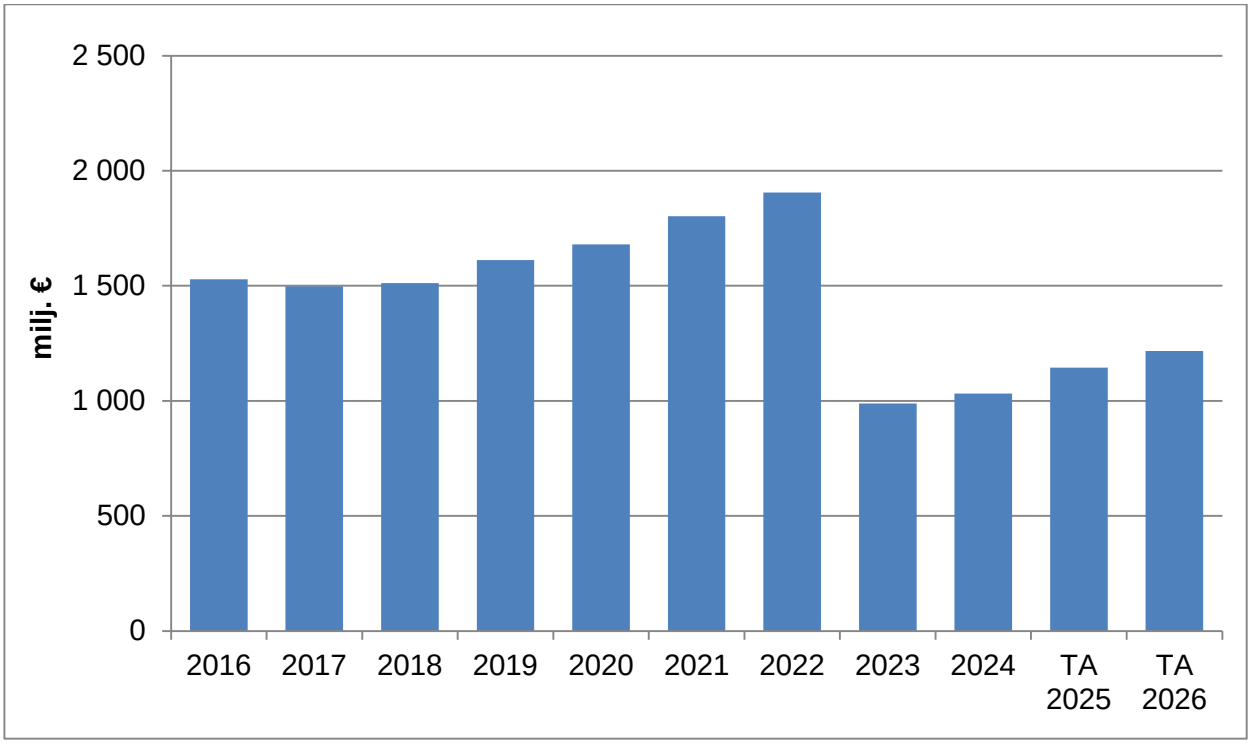

Toimintamenot menolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

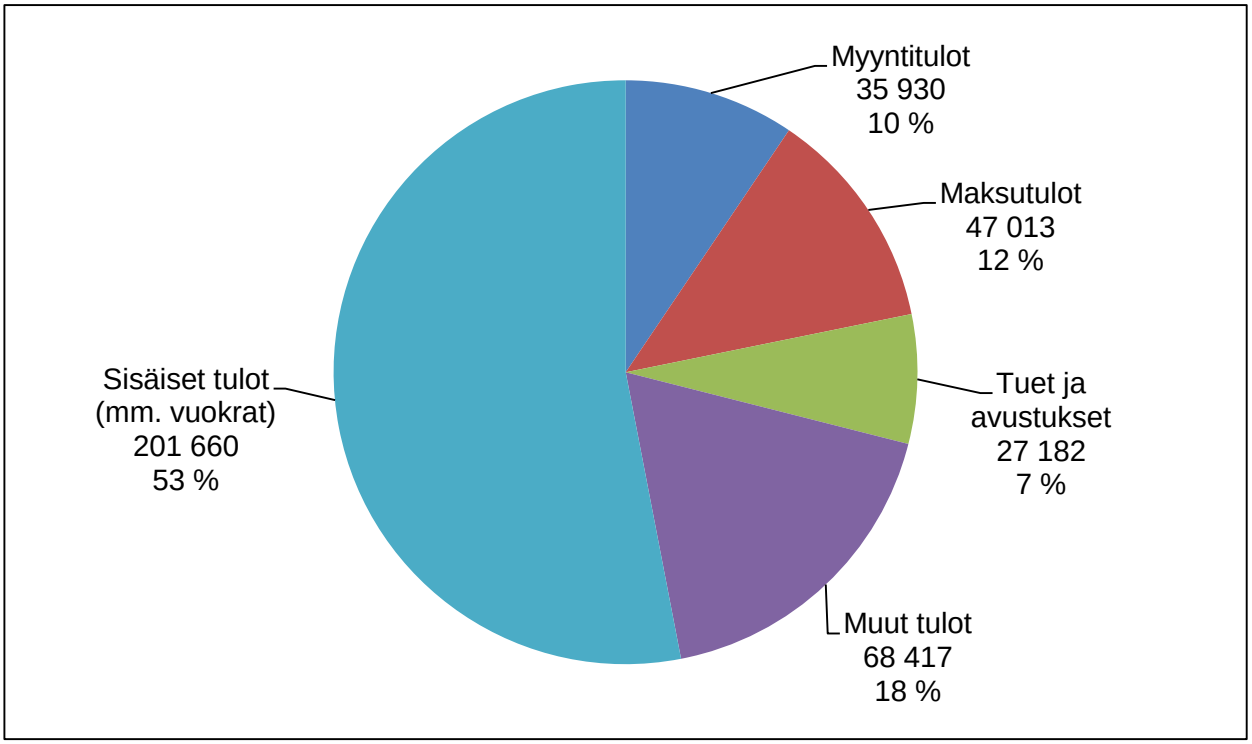

Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

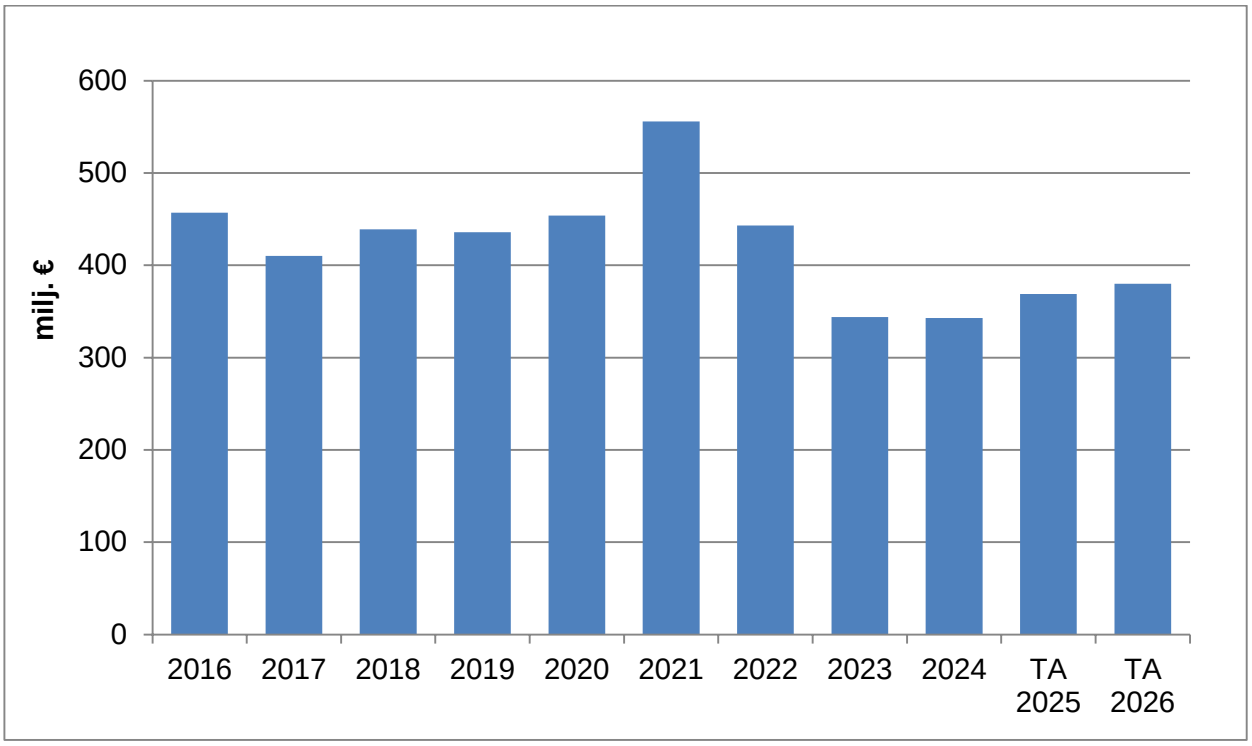

Toimintatulot tulolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

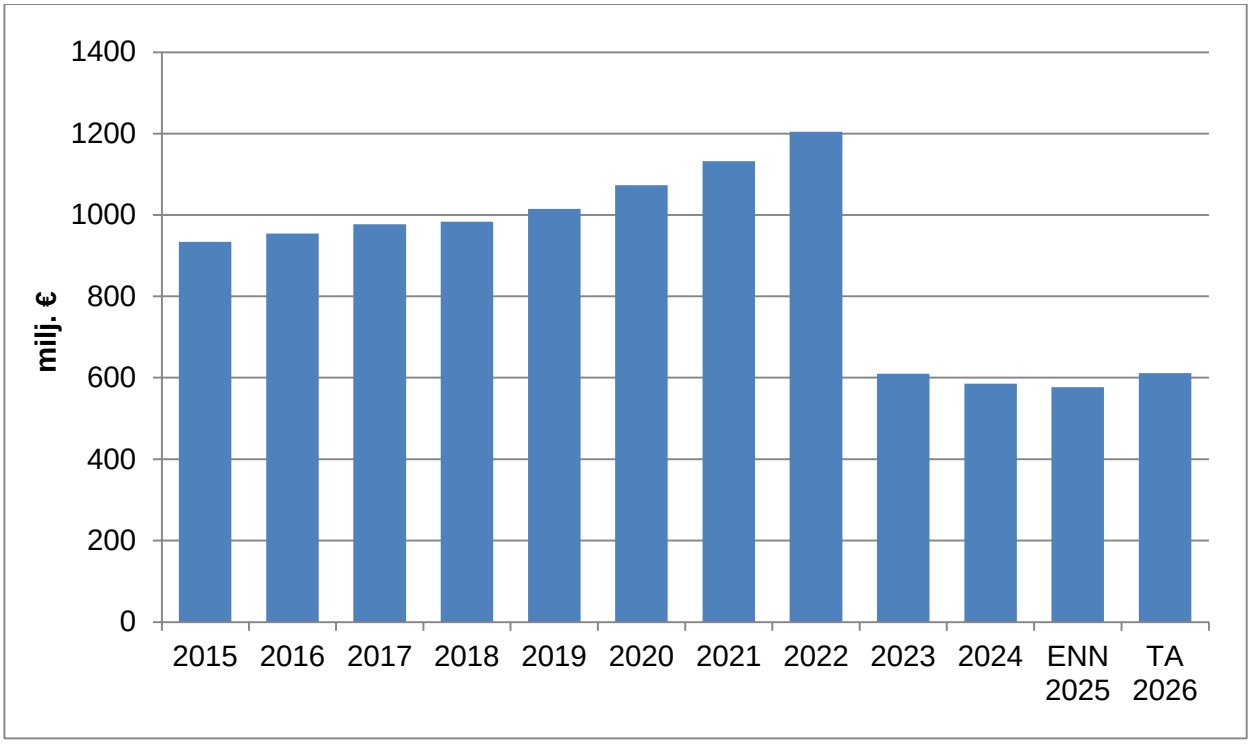
1 000 euroa

Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

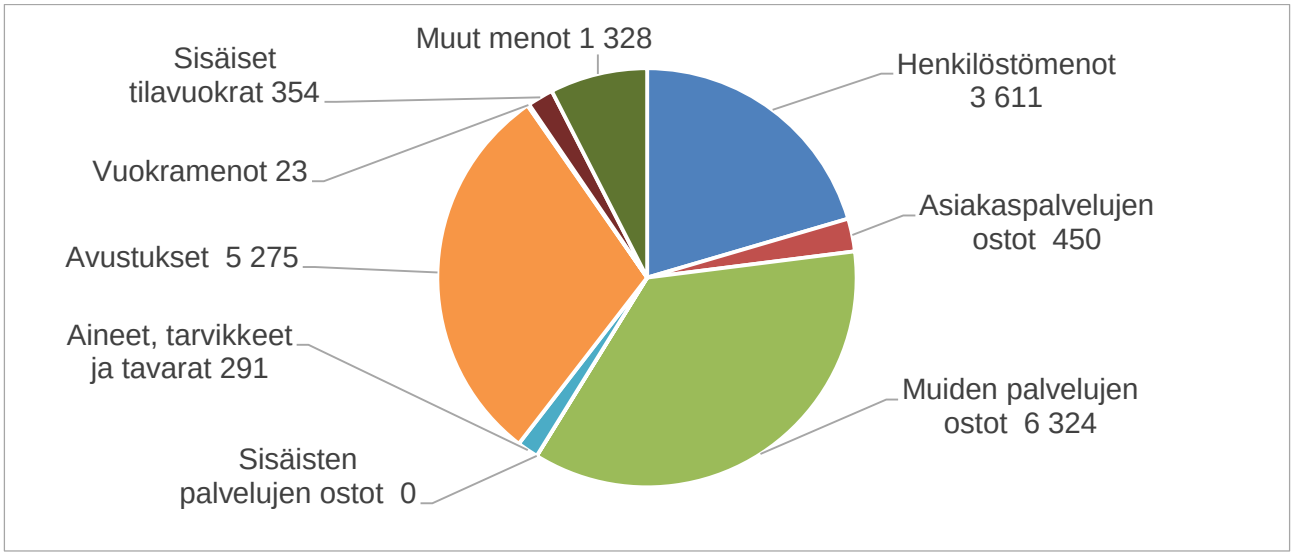
Verotulojen kehitys
(kaikki verotulot yhteensä)

10
YLEISHALLINTO

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	1 909	350	0	**0**	350	0	530
Menot	-16 172	-22 085	-17 585	**-17 656**	-18 728	-18 666	-20 827
Toimintakate	-14 264	-21 735	-17 585	**-17 656**	-18 378	-18 666	-20 297

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	3	0	0	**0**
Maksutulot	15	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	1 191	350	0	**0**
Muut tulot	700	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 909**	**350**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-3 310	-4 080	-3 540	**-3 611**
Asiakaspalvelujen ostot	-326	-350	-450	**-450**
Muiden palvelujen ostot	-6 219	-7 730	-6 324	**-6 324**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-272	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-178	-633	-291	**-291**
Avustukset	-4 830	-5 175	-5 275	**-5 275**
Vuokramenot	-122	-123	-23	**-23**
Sisäiset tilavuokrat	-394	-394	-354	**-354**
Muut menot	-794	-3 328	-1 328	**-1 328**
Menot yhteensä	**-16 172**	**-22 085**	**-17 585**	**-17 656**
Toimintakate	**-14 264**	**-21 735**	**-17 585**	**-17 656**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-14 264**	**-21 735**	**-17 585**	**-17 656**

Toiminnan kuvaus

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja –avustukset.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	4	4	**4**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	4	4	**4**

10 10
Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Niina Puikkonen **Puheenjohtaja: Hannu Palmu**

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	1 186	350	0	**0**	350	0	530
Menot	-1 990	-2 725	-90	**-90**	-722	-132	-1 749
Toimintakate	-803	-2 375	-90	**-90**	-372	-132	-1 219

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	1 186	350	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 186**	**350**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-1 559	-852	-60	**-60**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-346	-1 129	0	**0**
Sisäisten palvelujen ostot	0	-272	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-75	-372	-30	**-30**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-10	-100	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-1 990**	**-2 725**	**-90**	**-90**
Toimintakate	**-803**	**-2 375**	**-90**	**-90**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-803**	**-2 375**	**-90**	**-90**

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta toimii kunnan ylimpänä vaaliviranomaisena ja vastaa yleisten vaalien järjestämisestä niiltä osin kuin tehtävä kuuluu kunnalle vaalilainsäädännön mukaisesti. Seuraavat valtakunnalliset vaalit ovat eduskuntavaalit, jotka järjestetään keväällä 2027. Näiden vaalien valmistelutyö käynnistyy vuoden 2026 aikana.

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista, mukaan lukien ennakkoäänestyksen, vaalipäivän äänestyksen ja ääntenlaskennan toteuttaminen.

Vuonna 2026 painopisteenä on eduskuntavaalien 2027 valmistelu. Vuonna 2028 ei ole suunniteltu järjestettäväksi valtakunnallisia vaaleja.

Keskeiset tavoitteet

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä vaalilainsäädännön mukaisesti sekä siitä, että äänestämisprosessi on kansalaisille mahdollisimman sujuva ja vaivaton.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2026 keskusvaalilautakunnan toiminta keskittyy vaalienväliseen kehittämistyöhön ja tulevien eduskuntavaalien valmisteluun. Vaikka vuonna 2026 ei järjestetä valtakunnallisia vaaleja, vuoden aikana käynnistetään vuoden 2027 eduskuntavaalien suunnittelu ja organisointi. Tämä sisältää muun muassa uuden vaalijärjestelmän tarkistamisen, aikataulutuksen alustavan suunnittelun sekä yhteistyön vahvistamisen eri viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Kunta- ja aluevaaleista on kerätty laajasti palautetta ja kehitysideoita, joita aletaan vuonna 2026 analysoida ja työstää. Tavoitteena on hyödyntää palautetta konkreettisesti eduskuntavaalien suunnittelussa.

Vuosi 2026 tarjoaa mahdollisuuden kehittää toimintaa pitkäjänteisesti ja varmistaa, että vuoden 2027 vaalit toteutetaan sujuvasti, turvallisesti ja kuntalaisten luottamusta vahvistaen ja siten, että äänestysaktiivisuus nousee.

Yleissuunnitelma vaalien järjestämisestä tuodaan kaupunginhallitukselle viimeistään syyskuussa 2026. Tämän lisäksi laaditaan vaaleja koskevat periaatteet, jotka ovat voimassa toistaiseksi.

10 20
Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Puheenjohtaja: Sakari Rokkanen**

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-1 200	-1 744	-1 777	**-1 777**	-1 829	-1 883	-1 938
Toimintakate	-1 200	-1 744	-1 777	**-1 777**	-1 829	-1 883	-1 938

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-778	-1 033	-1 084	**-1 084**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-109	-356	-355	**-355**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11	-67	-67	**-67**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-7	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-296	-288	-271	**-271**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-1 200**	**-1 744**	**-1 777**	**-1 777**
Toimintakate	**-1 200**	**-1 744**	**-1 777**	**-1 777**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1 200**	**-1 744**	**-1 777**	**-1 777**

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää:

1) kuntastrategiasta;
2) hallintosäännöstä;
3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;

11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
12) tilintarkastajien valitsemisesta;
13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Kaupunginvaltuuston määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston 11 kokouksen, yhdeksän selostustilaisuuden, kolmen iltakoulun ja yhden kaksipäiväisen seminaarin sekä kahden yksipäiväisen seminaarin järjestämiseen vuonna 2026.

Keskeiset tavoitteet

Uusi kaupunginvaltuusto vakiinnuttaa toimintansa ja edistää vuoden 2025 lopussa hyväksyttyä kaupunkistrategiaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Asian- ja kokoushallinnan muutosprojekti tuo myös valtuustolle paremmat virtuaaliset työtilat ja joustavammat työskentelytavat.

10 30
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen **Puheenjohtaja: Tia Seppänen**

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-555	-682	-655	**-677**	-674	-694	-715
Toimintakate	-555	-682	-655	**-677**	-674	-694	-715

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-380	-404	-415	**-436**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-139	-223	-213	**-213**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-6	-6	**-6**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	-1	-1	**-1**
Sisäiset tilavuokrat	-35	-47	-20	**-20**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-555**	**-682**	**-655**	**-677**
Toimintakate	**-555**	**-682**	**-655**	**-677**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-555**	**-682**	**-655**	**-677**

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten, koulutusten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastuksen kustannukset.

Keskeiset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehitysjärjestelmää ja kuntalaisten palvelujen toteutumisen edunvalvoja, joka toimii kaupungin arvojen mukaisesti tukien kaupungin strategian toimeenpanoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

10 40
Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Puheenjohtaja: Ulla Kaukola**

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	722	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-7 754	-11 625	-9 774	**-9 823**	-10 059	-10 354	-10 659
Toimintakate	-7 032	-11 625	-9 774	**-9 823**	-10 059	-10 354	-10 659

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	3	0	0	**0**
Maksutulot	15	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	5	0	0	**0**
Muut tulot	700	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**722**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-592	-1 790	-1 981	**-2 031**
Asiakaspalvelujen ostot	-326	-350	-450	**-450**
Muiden palvelujen ostot	-5 551	-5 695	-5 549	**-5 549**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91	-188	-188	**-188**
Avustukset	-231	-194	-194	**-194**
Vuokramenot	-106	-22	-22	**-22**
Sisäiset tilavuokrat	-63	-59	-63	**-63**
Muut menot	-794	-3 328	-1 328	**-1 328**
Menot yhteensä	**-7 754**	**-11 625**	**-9 774**	**-9 823**
Toimintakate	**-7 032**	**-11 625**	**-9 774**	**-9 823**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-7 032**	**-11 625**	**-9 774**	**-9 823**

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen päätehtävinä on vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:

1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, sen jaostojen ja toimikuntien, käyttövarausten sekä muun yleishallinnon määrärahat.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 22 kokousta sekä konsernijaoston 11 kokousta varten. Lisäksi kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto kokoustaa 11 kertaa vuoden aikana. Kaupunginhallituksen iltakouluja on suunniteltu pidettävän 10 kertaa vuoden 2026 aikana. Jaostot järjestävät iltakouluja tarpeen mukaan ja tähän on varauduttu talousarviossa. Talous- ja strategiatoimikunta jatkaa toimintaansa vuonna 2026.

Kaupunginhallituksen alaisuuteen perustetaan Vantaan ratikkakaupungin toteutuksen seurantaryhmä, joka seuraa ratikkavyöhykkeen kaupunkikehitystä, ratikan rakentamista ja ratikan tuottojen kehittymistä.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa. Lisäksi keskitettyyn koulutustoimintaan varataan 13 000 euroa kaupunginhallituksen ja valtuuston käyttöön sekä 5 500 euroa käräjäoikeuden lautamiesten koulutustoimintaan.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun. Lisäksi menokohdalta varataan raidehankkeiden viestintään ja Vantaan kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen 100 000 euroa.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 860 000 euroa ja niiden sivukulut. Määrärahaa lisättiin 40 000 eurolla. Lisäys kohdennetaan erityisesti 15–17-vuotiaille vantaalaisille nuorille, joilla ei vielä ole aiempaa työkokemusta. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen, koska nuorilla on mahdollisuuksia jo opiskeluvaiheessa tutustua kunta-alan työtehtäviin. Lisäksi se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 400 kesätyötekijän palkkaamisen.

Kelan kustantamien työkokeilujen tukemiseen on varattu 62 000 euroa mahdollistamaan terveysperusteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen yhteensä noin 3 kuukauden ajan per vuosi.

Talousarvioon on varattu 450 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyösetelеihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi. Vantaa jatkaa ja kehittää nuorille suunnattujen yrittäjyyskurssien- ja kokeilujen tarjoamista vaihtoehtona kesätyösetelille yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Vantaan loppiaisvastaanottoon varataan 165 000 euroa.

Kaupungin osuuteen verotuskustannusten kattamiseen on varattu 2 750 000 euroa.

Historiatoimikunta

Vuonna 2026 historiatoimikunta saattelee pitkäaikaisen Vantaa50-tutkimushankkeen päätökseen, kun hankkeen viimeinen julkaisu eli kaupunkisuunnittelua käsittelevä tutkimuskirja julkaistaan ruotsiksi. Håkansbölen kartanohistorian arkistotutkimus on ollut käynnissä vuodesta 2024 ja huipentuu kartanomuseon avaamiseen kesällä 2026. Samalla tutkimustuloksia saadaan kiinnostuneiden nähtäville näyttelyn sekä erilaisten opastusten ja yleisöpalveluiden muodossa.

Vuonna 2026 aloitetaan myös arkeologinen tutkimushanke Koivukylässä. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää tulevissa kaupunginosan rakennus- ja suunnitteluhankkeissa sekä luomalla kohteille ja niiden välille kulttuuriverkosto opastaulujen, katutaiteen ja historiareittien avulla.

Vantaan suuralueista kaivataan säännöllisesti monipuolista historiatietoa. Vantaan suuralueiden historiapakettien kokoaminen palvelee siis kaupungin hallintoa ja kaupunginmuseota tietopalvelutyössä. Helposti viestinnässä hyödynnettävät historiapaketit lisäävät tietoa ja helpottavat alueellisen identiteetin rakentamista.

10 50
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-4 673	-5 309	-5 289	**-5 289**	-5 443	-5 603	-5 768
Toimintakate	-4 673	-5 309	-5 289	**-5 289**	-5 443	-5 603	-5 768

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	0	0	0	**0**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-74	-328	-208	**-208**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	-4 599	-4 981	-5 081	**-5 081**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-4 673**	**-5 309**	**-5 289**	**-5 289**
Toimintakate	**-4 673**	**-5 309**	**-5 289**	**-5 289**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-4 673**	**-5 309**	**-5 289**	**-5 289**

Toiminnan kuvaus

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 4 309 600 euroa.

Ilmailumuseon avustusta varten on varattu 300 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuiseen käyttöavustukseen on varattu sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön, esiintymiset Vantaalla sekä tilojen käytön sopimuksen mukaisesti.

Max Planck-instituutin ja Helsingin yliopiston yhteinen MaxHel-keskus aloitti vuonna 2024. MaxHel keskittyy tutkimaan hyvinvointieroja väestöryhmien ja alueiden välillä. Vuonna 2026 Vantaan rahoitusosuus on 50 000 euroa.

PKS-yhteistyö käynnistyi vuonna 2024 korvaamaan Kaupunkiakatemian. Yhteistyö on Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston, Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien välistä. Yhteistyön päämuodot ovat kaupunkipolitiikan arviointineuvosto ja lyhyet, 1–2 vuoden mittaiset tutkimushankkeet.

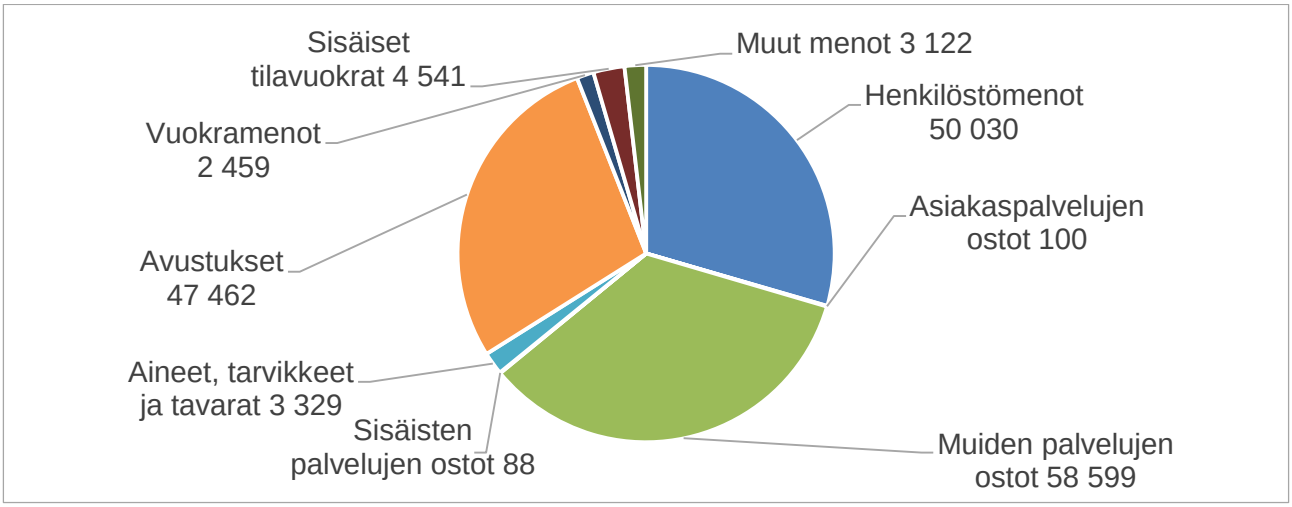
11
KONSERNIJOHTO JA ELINVOIMA

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	8 931	14 002	16 980	**16 980**	17 235	17 493	17 756
Menot	-109 388	-159 933	-184 289	**-169 728**	-189 670	-195 227	-200 967
Toimintakate	-100 457	-145 931	-167 309	**-152 748**	-172 435	-177 734	-183 211

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuosina 2025 ja 2026 jaettavat yleiskorotukset sekä paikallisia eriä, joiden vaikutus on yhteensä 16 581 500 euroa. Keskitettyä varausta jaettiin toimialoille kaupunginhallituksen talousarvioesityksen yhteydessä. Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle korotusten vaikutus on 1 667 200 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	2 107	2 090	3 395	**3 395**
Maksutulot	28	6	6	**6**
Tuet ja avustukset	6 584	11 697	13 393	**13 393**
Muut tulot	201	209	186	**186**
Sisäiset tulot	11	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**8 931**	**14 002**	**16 980**	**16 980**
Henkilöstömenot	-31 753	-49 524	-64 966	**-50 030**
Asiakaspalvelujen ostot	-186	-143	-100	**-100**
Muiden palvelujen ostot	-36 075	-56 076	-58 224	**-58 599**
Sisäisten palvelujen ostot	-123	-91	-88	**-88**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 838	-3 404	-3 329	**-3 329**
Avustukset	-30 312	-38 962	-47 462	**-47 462**
Vuokramenot	-2 127	-2 868	-2 459	**-2 459**
Sisäiset tilavuokrat	-3 866	-4 266	-4 541	**-4 541**
Muut menot	-2 107	-4 599	-3 122	**-3 122**
Menot yhteensä	**-109 388**	**-159 933**	**-184 289**	**-169 728**
Toimintakate	**-100 457**	**-145 931**	**-167 309**	**-152 748**
Poistot	-6 439	-8 204	-1 202	**-5 943**
Vyörytykset	54 283	65 577	0	**58 563**
Tilikauden tulos	**-52 613**	**-88 558**	**-168 511**	**-100 128**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala muodostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja kotoutumispalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueista. Lisäksi toimialaan kuuluu viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Kaupungin talouden tasapainottamistyön johdosta toimialalle asetettiin talousarviokehyksessä 1 milj. euron sopeuttamistavoite vuodelle 2026. Toimialan talousarvioesityksessä on huomioitu tavoitteen edellyttämät sopeutustoimet ja niiden eurovaikutukset tuloihin ja menoihin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	406	656	**729**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	128	126	**73**
Henkilöstön kokonaismäärä	534	782	**802**

11 10
Yleisjohto

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	-6	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-1 294	-5 967	-20 907	**-4 344**	-21 517	-22 148	-22 799
Toimintakate	-1 300	-5 967	-20 907	**-4 344**	-21 517	-22 148	-22 799

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	1	0	0	**0**
Maksutulot	7	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	-18	0	0	**0**
Muut tulot	4	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**-6**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-235	-3 934	-17 211	**-648**
Asiakaspalvelujen ostot	-159	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-454	-690	-2 235	**-2 235**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45	-324	-322	**-322**
Avustukset	26	0	0	**0**
Vuokramenot	-39	-167	-169	**-169**
Sisäiset tilavuokrat	-511	-502	-592	**-592**
Muut menot	123	-350	-377	**-377**
Menot yhteensä	**-1 294**	**-5 967**	**-20 907**	**-4 344**
Toimintakate	**-1 300**	**-5 967**	**-20 907**	**-4 344**
Poistot	0	-25	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1 300**	**-5 992**	**-20 907**	**-4 344**

Toiminnan kuvaus

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, konsernijohto ja elinvoima toimialan yhteiset menot sekä kehitysprojektit. Lisäksi yleisjohtoon sisältyy kaupunginjohdon tuki ja kansainvälinen toiminta.

Kunta- ja hyvinvointialan työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025-29.2.2028 välisen ajan. Kunta-alan sopimus sisältää eri vuosille jaksottuvia yleiskorotuksia, paikallisia järjestelyeriä ja kehittämisohjelmaeriä. Lisäksi uusi tasopalkkajärjestelmä tuli voimaan 1.10.2025 alkaen. Se koskee KVTES sopimusta sekä OVTES:n G-osiota. Tuleviin palkankorotuksiin varauduttiin keskitetyllä erällä, joka jaettiin toimialoille neuvoteltujen päätösten mukaisesti kaupunginhallituksen talousarvioesityksen yhteydessä.

Aikaisemmin Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmassa eli MEK-ohjelmassa ollut määräraha siirretään konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle. Määrärahalla on tarkoitus toteuttaa vaikuttavia toimenpiteitä, silloin kun strategisesti merkittävä avaus syntyy. Määrärahan käytön logiikkaa on tarkoitus muuttaa niin, että määrärahaa käytetään vasta siinä vaiheessa, kun ollaan vakuuttuneita siitä, että kyseinen kokeilu on tarpeeksi pitkälle mietitty. Tähän tarkoitukseen on varattu 1,6 milj. euroa. Kaupunginhallitukselle raportoidaan kokeiluista.

Yhteistyö Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa on säännöllistä. Yhteistyömuotoihin sisältyvät mm. valtuustojen yhteinen seminaari, viranhaltijatapaamiset ja yhteistyöneuvottelukunnan perustaminen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	4	4	**10**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	4	4	**10**

11 40
Talous ja strategia

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	448	338	381	**381**	386	392	398
Menot	-6 133	-6 706	-6 760	**-6 929**	-6 957	-7 161	-7 372
Toimintakate	-5 685	-6 368	-6 380	**-6 549**	-6 571	-6 769	-6 974

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	364	313	381	**381**
Maksutulot	15	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	69	25	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**448**	**338**	**381**	**381**
Henkilöstömenot	-4 970	-5 487	-5 306	**-5 475**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-662	-701	-924	**-924**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20	-38	-38	**-38**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-13	-12	-12	**-12**
Sisäiset tilavuokrat	-465	-460	-473	**-473**
Muut menot	-2	-7	-7	**-7**
Menot yhteensä	**-6 133**	**-6 706**	**-6 760**	**-6 929**
Toimintakate	**-5 685**	**-6 368**	**-6 380**	**-6 549**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	3 904	4 758	0	**4 603**
Tilikauden tulos	**-1 780**	**-1 610**	**-6 380**	**-1 946**

Toiminnan kuvaus

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus sekä strategia ja tutkimus. Lisäksi palvelualueella toimii tällä hetkellä määräaikaisesti nimitetty segregaatiotiimi vuosien 2025–2026 ajan.

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja –suunnitelman valmistelusta sekä tähän liittyvän tietojärjestelmän kehittämisestä. Talousohjaus vastaa myös talousraportoinnista mukaan lukien osavuosikatsauksista sekä Power BI- pohjaisesta raportointijärjestelmä Kirstusta. Lisäksi talousohjaus vastaa kaupungin palveluverkkosuunnittelusta, joka kytketään osaksi uutta investointien ohjausmallia.

Rahoitus vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Yksikkö hallinnoi myös Kiinteistörahastoa (ent. Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisen rahasto).

Talouspalvelut vastaa sekä kaupunki- että konsernitasolla kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja –reskontrasta, myyntilaskutuksesta, myyntireskontrasta sekä perintätehtävistä. Lisäsi talouspalvelut vastaa ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen sekä niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukyvystä ja tuloksellisuudesta.

Strategiatiimi vastaa strategian laadinnasta, väli- ja loppuarvioinnista, vuositavoitteiden koordinaatiosta sekä muusta strategiaa tukevasta toiminnasta. Strategiatiimi vastaa myös korkeakouluyhteistyön kehittämisestä sekä kaupungin kestävyystoiminnan johtamisesta. Tutkimus vastaa tietotuotannosta, ennusteista ja toimintaympäristötiedon päivittämisestä sekä tietopyynnöistä.

Segregaatiotiimi nimitettiin vuoden 2025 alusta lähtien kokoamaan, yhdistämään ja kehittämään sekä kaupungin toimialojen että sidosryhmien toimintaa segregaatiokehityksen ehkäisyyn. Työ on aloitettu rakentamalla tilannekuvaa segregaatiokehityksestä ja siihen vaikuttavista sekä rakenteellisista että sosiaalisista ilmiöstä. Tilannekuvan rakentamisen jälkeen on tarkoitus löytää tapoja kokeilla ja kehittää mahdollisimman vaikuttavia lähestymistapoja kehityksen ehkäisyyn.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen keskeinen tavoite vuodelle 2026 on strategian mukaisen taloussuunnitelman laatiminen sekä kaupungin talouden tasapainottaminen valtuustokauden aikana. Talousohjaus on mukana talousjärjestelmien hankinnassa ja niiden yhteensovittamisessa hr-järjestelmien kanssa. Kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaa uudistetaan ja se kytketään osaksi uutta investointien ohjausmallia, jota rakennetaan yhteistyössä kaikkien toimialojen kanssa.

Rahoituksen keskeinen tavoite vuodelle 2026 on kohtuuhintaisen pitkäaikaisen lainarahoituksen turvaaminen kaupungin ja sen konserni- ja osakkuusyhteisöjen investointihankkeiden ml. Vantaan ratikka rahoittamiseksi. Kaupunki velkaantuu voimakkaasti, minkä lisäksi myös osalla sen yhteisöjä on merkittäviä investointihankkeita, jotka edellyttävät lainarahoitusta. Konsernitasolla varmistetaan likviditeetin riittävyys sekä korkotuottojen optimointi.

Talouspalveluiden keskeisenä tavoitteena vuonna 2026 on käynnistää uusien talousjärjestelmien hankinta yhteistyössä tietohallinnon sekä hankintapalvelujen kanssa. Järjestelmien käyttöönotto ajoittuu suunnitelmavuosille. Lisäksi tavoitteena on vakiinnuttaa vuoden 2025 lopulla vaihtuneiden sanomavälityspalveluiden ja perintäpalveluiden palveluntuottajien sekä talouspalvelujen välinen yhteistyö ja huolehtia prosessien toimivuudesta. Lisäksi talouspalvelut edistää talousprosessiensa sujuvuutta ja automaatioasteen kasvattamista sekä tytäryhtiöille tarjottavan talousraportoinnin parantamista.

Strategiatiimin tavoitteena vuonna 2026 on varmistaa uuden strategian jalkautumisen aloittaminen ja edellisen strategian loppuarviointi. Strategiatiimi osallistuu uuden johtamisjärjestelmän määrittämiseen ja kehittää tavoitteiden asetannan prosesseja. Kestävyystavoitteiden asemaa johtamisjärjestelmässä kehitetään. Tietopalvelut kehittävät edelleen tiedolla johtamista ja tiedon hyödynnettävyyttä. Molemmat tiimit osallistuvat omalta osaltaan talousarvion vuosikellon työskentelyyn mm. toimintaympäristötiedon osalta.

Segregaation ehkäisyn toimintaohjelman tavoitteina on luoda yhteisesti jaettu tilannekuva kehityskulusta, tutkia ja kehittää siihen mahdollisimman vaikuttavia toimia sekä edistää kaupungin eri toimialojen ja sidosryhmien yhteistä työtä ilmiön torjunnassa. Tavoitteena on suunnata kaikkia toimijoita ja toimintaa samaan maaliin, koska ilmiötä voi torjua monella eri tavalla. Tavoitteena on myös luoda kokonaisvaltainen lähestymistapa toimialojen ja eri organisaatioiden kesken.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksessa jatketaan Kirstu Power BI -raportoinnin sekä talousdatan visualisoinnin kehittämistä. Talousohjauksessa suunnitellaan kaupunkitasoista sisäistä talouskoulutusta, jota voidaan käyttää myös perehdyttämiseen. Talousarvioprosessin sekä palveluverkkosuunnittelun toimivuutta tarkastellaan myös toimialojen näkökulmasta.

Talouspalveluissa jatketaan talousprosessien sujuvoittamista ja automaatiotason kasvattamista. Tavoitteena on kehittää myös konserniyhtiöille tarjottavaa talousraportointia. Myös yhteistyötä eri toimialojen taloushenkilöiden sekä muiden tukipalveluita tarjoavien yksilöiden kanssa laajennetaan.

Strategian ja tutkimuksen tavoitteena on uudistaa vuositavoitteiden laadintaprosessia sekä tiedolla johtamista.

Segregaatiotiimi on aloittanut työnsä vuoden 2025 alussa. Ensimmäisinä tehtävinä on ollut määrittää työlle ensimmäisiä tavoitteita ja suuntaviivoja. Työ kehittyy koko ajan ja työ muuttuu tehtyjen havaintojen pohjalta. Tilannekuvana toimiva datamalli levitetään kaikkien toimialojen käyttöön ja alueellisen johtamisen tueksi viedään eteenpäin siihen luotua johtamisjärjestelmän osaa. Alueellisen työn tueksi pilotoidaan vuoden 2026 aikana käyttöön asukkaiden toiveita kuuleva yhteisöbudjetoinnin malli.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	85	94	**84**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	4	**6**
Henkilöstön kokonaismäärä	87	98	**90**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – talouspalvelut	36 970	39 169	41 685	**42 519**
Robotin tiliöimät ostolaskut, %	37,0	43,0	44,0	**46,0**
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – talouspalvelut	37 447	38 512	27 440	**30 500**
Myyntilaskujen sähköisyysaste, %	27,0	59,6	79,0	**83,0**
Robotin laskuttamat yleismyyntilaskut, %	77,9	82,7	83,0	**85,0**

11 50
Henkilöstöpalvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	1 653	1 277	3 017	**3 017**	3 062	3 108	3 155
Menot	-11 155	-14 702	-15 470	**-15 648**	-15 921	-16 388	-16 870
Toimintakate	-9 502	-13 425	-12 453	**-12 631**	-12 859	-13 280	-13 715

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	4	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	1 649	1 272	3 012	**3 012**
Muut tulot	0	5	5	**5**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 653**	**1 277**	**3 017**	**3 017**
Henkilöstömenot	-4 701	-5 274	-5 296	**-5 474**
Asiakaspalvelujen ostot	-23	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-3 690	-4 749	-7 159	**-7 159**
Sisäisten palvelujen ostot	-37	-86	-82	**-82**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48	-67	-65	**-65**
Avustukset	0	-10	-10	**-10**
Vuokramenot	-32	-55	-49	**-49**
Sisäiset tilavuokrat	-489	-515	-361	**-361**
Muut menot	-2 135	-3 945	-2 447	**-2 447**
Menot yhteensä	**-11 155**	**-14 702**	**-15 470**	**-15 648**
Toimintakate	**-9 502**	**-13 425**	**-12 453**	**-12 631**
Poistot	-7	0	0	**0**
Vyörytykset	9 219	12 952	0	**11 455**
Tilikauden tulos	**-289**	**-473**	**-12 453**	**-1 176**

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista. Henkilöstöpalvelut antaa vastuualueensa kaupunkitasoiset ohjeet.

Henkilöstöpalvelut muodostuu kolmesta palveluyksiköstä: työnantajapalvelut, kehittämispalvelut sekä toimialojen hr palvelut. Lisäksi toimialojen kumppaniksi on nimetty neljä seniori hr-partneria.

Työnantajapalvelut vastaa kaupungin työnantajatoimintaan liittyvästä neuvottelutoiminnasta, ja palvelussuhdeasioihin liittyvästä valmistelusta. Lisäksi työnantajapalvelut kehittää palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä sekä ohjeistaa virka- ja työehtosopimustulkintoja. Palveluyksikkö tukee ja ohjaa kaupungin linjajohtoa ja esihenkilöitä työ- ja viranhaltijalainsäädäntöön sekä palvelussuhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Keskitetty rekrytointi tarjoaa tukea rekrytointiprosessin eri vaiheissa sekä työskentelee pitkäjänteisesti henkilöstön saatavuushaasteiden selättämisessä yhdessä toimialojen kanssa. Toiminnassa on tavoitteena tuloksellinen ja vuorovaikutteinen yhteistyö linjajohdon kanssa sekä säännöllinen yhteistoiminta henkilöstöjärjestön edustajien kanssa.

Rekrytoinnissa käytetään erityistä harkintaa. Rekrytoinnissa sovelletaan täyttölupamenettelyä, jolloin käydään läpi resurssien käyttö ja mahdollisuudet tehtävien uudelleenjärjestelyihin. Sijaistuksia harkitaan tapauskohtaisesti. Henkilöstöön liittyviä taloustavoitteita seurataan osana talousohjelmaa.

Kehittämispalvelut -yksikkö vastaa ohjausroolissa kaupunkitasoisten kehittämispalvelujen suunnittelusta, kehittämisestä ja järjestämisestä kaupungin strategian ja linjausten mukaisesti sekä järjestää henkilöstön kehittämispalvelut koko kaupungille. Yksikkö vastaa myös erikseen sovittavien erilliskoulutusten järjestämisestä ja omaehtoisen koulutustuen valmistelusta. Yksikkö huolehtii työterveyshuollon ostopalveluiden ohjauksesta, työsuojeluohjelman toteutuksen ohjauksesta sekä mm. Kunta10 työhyvinvointikyselyn sekä työolojen haittojen ja vaarojen arviointiprosesseista. Yksikön asiantuntijat tukevat toimialojen osaamisen kehittämistä ja johtamista sekä konsultoivat ja neuvovat toimialojen esihenkilöitä ja linjajohtoa työkyky- ja työturvallisuusasioissa. Yksikön rooli on toimia kaupunkitasoisena asiantuntijana, kehittäjänä ja ohjaajana työturvallisuus- ja työkykyjohtamisen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisen asioissa.

Toimialojen hr-palvelujen tehtävänä on tukea esihenkilöitä yleisimmissä palvelussuhdekysymyksissä sekä varmistaa arjen sujuvuutta hr-prosesseissa. Palveluyksikön palveluihin kuuluu palkanmaksupalvelut, työkokemuslisien käsittely, palkka- ja palvelus-suhdetodistusten laatiminen, työsopimusten ja viranhoitomääräysten tarkistuspalvelu, hr-järjestelmien käytön tuki sekä työaikajärjestelmän tukipalvelut. Sähköisten prosessien sekä palvelupyyntöjen lisäksi toimialojen hr-palvelut tarjoavat esimiehille hr-asiakaspalvelun puhelinpalvelua, teams-ajanvarauksia sekä asiantuntijapalveluja palvelussuhdeasioissa. Yksikössä myös huolehditaan keskeisten hr-järjestelmien ylläpidosta ja kokonaiskehittämisestä hr-substanssin näkökulmasta. Yksikössä edistetään tiedolla johtamista hr-datan osalta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Henkilöstöpalvelut vastaa osaltaan kaupungin uuden strategian edellyttämiin tarpeisiin. Palvelualue edistää onnistumista strategiavalinnoissa vahvistamalla tunnistettuja kyvykkyyksiä.

Uuden kunta-alan palkkausjärjestelmän ns. tasopalkkamallin käyttöönotto vakiinnutetaan KVTES sopimuksessa ja OVTES G-osiossa. Harmonisointiohjelmaa viedään tarvittaessa eteenpäin paikallisten järjestelyerien yhteydessä.

Vantaalla laadittu hr-digivisio ohjaa pidempiaikaista tulevaisuuden hr-järjestelmäkehittämistyötä. Vuonna 2026 Vantaa kilpailuttaa HR järjestelmäratkaisun mahdollisen hankintalain muutoksen vuoksi palkanmaksun ja hr-perusprosessien turvaamiseksi. Uusi koulutusten hallintajärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2026 aikana Osuma-järjestelmän tilalle.

Uudet Vantaan kaupungin strategiset kumppanisopimukset johtamisen, esihenkilötyön ja työyhteisöjen kehittämispalveluihin astuvat voimaan maaliskuun 2026 alussa.

Terveystalo tuottaa vuoden 2026 alusta Vantaan kaupungin työterveyshuollon ainoana palveluntuottajana. Yhteistyön tavoitteena on jatkuvan kumppanuusyhteistyön kehittäminen ja digipalvelujen hyödyntäminen vahvemmin työkykyjohtamisen tukena.

Neuvottelutuloksessa 2023 sovittiin, että osana henkilöstön saatavuusohjelman toimenpiteiden onnistumista selvitetään, kohteleeko kaupunki tasa-arvoisesti eri henkilöstöryhmiä esimerkiksi työssä tarvittavan vaatetuksen suhteen. Selvityksen lopputulos annetaan tiedoksi valtuutetuille vuoden 2026 aikana.

Anonyymin rekrytoinnin käyttöä lisätään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Henkilöstöpalveluja uudistetaan toimialojen tueksi vakiinnuttamalla ja kehittämällä henkilöstöpalvelujen toimintamallia sekä hr-partnereiden työtä yhteistyössä toimialojen kanssa. Hr-järjestelmäkehittäminen tulee vaikuttamaan henkilöstöpalvelujen toimintaan sekä palvelujen kehittämiseen tulevina vuosina.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	86	86	**87**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	2	**1**
Henkilöstön kokonaismäärä	88	88	**88**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Konsernijohto ja elinvoima toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (pois lukien työllisyyspalvelut)	5,2 %	4,4 %	4,4 %	**4,4 %**
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	389	369	497	**710**
Palkkalaskelman hinta				
Kaikki sopimusalat	15,8	18,1	17,8	**13,1 ***
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	4 136	3 823	3 962	**3 068**

* Laskentatapaa tarkennettu.

11 55
Konsernipalvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	1 633	1 635	2 103	**2 103**	2 134	2 166	2 199
Menot	-34 955	-40 520	-40 584	**-40 711**	-41 769	-42 993	-44 257
Toimintakate	-33 322	-38 886	-38 481	**-38 608**	-39 635	-40 826	-42 058

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	1 610	1 617	1 832	**1 832**
Maksutulot	3	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	251	**251**
Muut tulot	20	18	20	**20**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 633**	**1 635**	**2 103**	**2 103**
Henkilöstömenot	-3 446	-3 818	-4 158	**-4 285**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-26 743	-31 328	-31 415	**-31 415**
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 448	-2 617	-2 599	**-2 599**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-1 934	-2 421	-2 016	**-2 016**
Sisäiset tilavuokrat	-378	-334	-394	**-394**
Muut menot	-2	-3	-1	**-1**
Menot yhteensä	**-34 955**	**-40 520**	**-40 584**	**-40 711**
Toimintakate	**-33 322**	**-38 886**	**-38 481**	**-38 608**
Poistot	-6 336	-8 087	-1 171	**-5 895**
Vyörytykset	38 519	45 275	0	**40 182**
Tilikauden tulos	**-1 138**	**-1 698**	**-39 652**	**-4 322**

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelut muodostuu kolmesta palveluyksiköstä: hankinta, tietohallinto sekä konserniohjaus ja -valvonta.

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, keskitettyjen hankintojen vastuullisuudesta sekä kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta ja hankintojen ohjeistuksesta. Lisäksi palveluyksikkö vastaa kansallisen kynnysarvon ylittävistä materiaalihankinnoista, kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista sekä kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä. Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta ja palvelutuotannon ohjauksesta sekä valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden tilaaminen ja palvelutuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle.

Tietohallinnon palveluyksikkö vastaa digitaalisten palveluiden kehittämisestä sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta, IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta. Lisäksi palveluyksikkö vastaa kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen

yhteen toimivuudesta. Palveluyksikkö vastaa myös kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät, tiedonhallintamallin ylläpidosta yhteistyössä tiedonhallinnan palveluyksikön kanssa, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät.

Konserniohjaus- ja valvonta huolehtii kaupunginhallituksen konsernijaoston valmistelusta liittyen kuntayhtymien ja yhtiöiden asioihin sekä toimii kaupungin omistajaohjausyksikkönä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Hankintojen palveluyksikön tavoitteena on varmistaa, että kaupungin hankinnoissa noudatetaan lainsäädäntöä ja vältetään hankintariskejä. Sopimus- ja toimittajahallinnalla varmistetaan, että tilaustoiminta on sopimusten mukaista ja palvelutuottajat toimivat sopimusehtojen mukaisesti. Hankintojen tulee olla myös kustannustehokkaita.

Tietohallinnon keskeisenä tavoitteena on tukea Vantaan kaupungin toimintoja kehittämään tehokkaita, turvallisia ja asukaslähtöisiä palveluita siirtämällä kuntalaisten ja henkilöstön asiointia ja henkilöstön työskentelyä uudistetuiksi sähköisiksi palveluiksi. Toiminnan häiriöttömyys varmistetaan tuottamalla henkilöstölle tarpeeseen soveltuvat toimivat ja turvalliset työvälineet ja tietoliikenne.

Keskeisenä tavoitteena omistajaohjauksen osalta on vuoden 2025 aikana hyväksyttävässä uudessa kokonaissuunnitelmassa linjattujen toimenpiteiden edistäminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankintojen strateginen ohjausryhmä on käynnistänyt toimintansa vuonna 2025. Tavoitteena sillä on hankintojen strateginen kokonaisjohtaminen, parempi toimittaja- ja sopimushallinta sekä kustannussäästöt ja hankintariskien hallinta. Vuoden 2026 aikana keskitytään toiminnan keskittämisellä ja tehostamisella (esimerkiksi asiahallintajärjestelmän ja hankinnan järjestelmän integraatiot) saavutettaviin säästöihin. Myös yksittäisissä hankinnoissa ja hankkeissa pyritään säästöihin. Hankintojen tiedolla johtamisen kehittämisen toimenpiteet jatkuvat vielä vuonna 2026. Hankintojen kategoriajohtamismallin suunnittelu aloitetaan. Lisäksi kaikissa palveluhankinnoissa arvioidaan mahdollisuus sisällyttää hankintaan työllistämisehto, jolla edistetään pitkäaikaistyöttömien, nuorten ja osatyökykyisten työllistymistä sekä vahvistetaan hankintojen sosiaalista vastuullisuutta.

Vantaan kaupungin IT-palveluita kehitetään laajalla rintamalla. Tietohallinnon omista palveluista kehitetään kaupungin perustietotekniikkapalveluita, joille tehdään kilpailutuksen jälkeinen käyttöönottoprojekti. Osana projektia toteutetaan ratkaisuja liittyen kaupunkia paremmin palvelevasta identiteetinhallinnasta sekä lisätään automatisaatiota. Tietohallinnon panostuksia suunnataan kaupungin taloustavoitteiden mukaisesti kaupungin toimintaa tehostavaksi. Prosessiuudistamisena tietohallinnon painopistettä siirretään kohti tiedon laajempaa ja parempaa hallintaa hyödyntäen laajasti erilaisia tekniikoita kuten tekoälyä.

Konserniohjaus varmistaa omistajaohjaustavoitteiden asettamiselle, että konserniyhtiöiden tuloutus ja tuottavuuden kehittäminen vahvistavat osaltaan kaupungin taloutta. Hankintalain sidosyksikkösäännösten muutokset vaikuttavat kaupungin sidosyksikköyhtiöiden omistuksissa tehtäviin järjestelyihin ja tätä kautta HR-palkkajärjestelmän hankintaan ja DigiOne-järjestelmän tulevaan hankintatapaan. Kaupunki on linjannut, että vuokrasopimukset Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa neuvotellaan konsernitasolla vuoden 2026 aikana. Kaupunki on velvollinen yhtiöittämään hyvinvointialueelle vuokraamansa tilat hyvinvointialuelainsäädännön mukaisen siirtymäkauden päättyessä eli vuoden 2027 alusta lukien. Hyvinvointialueen kustannussäästöpaineet haastavat neuvotteluratkaisun syntymistä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	46	50	**53**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	**4**
Henkilöstön kokonaismäärä	47	51	**57**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Tietohallinto				
Tietohallinnon asiakastyytyväisyys				
- Tukipyynnöt (asteikolla 4–10)	8,6	9,0	9,0	**8,6**
Tietohallinnon tukipyyntömäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	4 304	3 423	4 000	**3 500**
IT investointisuhde				
- IT investointimenot / IT menot	17 %	14 %	16 %	**13 %**
IT menosuhde				
- IT menot / Vantaan menot	3,8 %	3,5 %	3,8 %	**3,9 %**
IT-investointien onnistunut läpivienti				
- budjettitoteuma	76 %	71 %	100 %	**100 %**
Hankinta				
Kilpailutusten läpimenoaika				
- EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat (kk) *	-	-	-	**12**
- Kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat (kk) *	-	-	-	**7**
- Pienhankinnat (kk) *	-	-	-	**3,5**
Kilpailutusten määrä (kpl) *	-	-	-	**100**
Laadunvalvontakierrosten määrä (puhtaus) *	-	-	-	**250**
Konserniohjaus				
Suurten yhtiöiden omistajatavoitteiden toteutuminen				
- asetettu / toteutunut	30/25	46/35	46	**49**
- toteutunut %	83 %	76 %	100 %	**100 %**

* Uusi tunnusluku, seurataan vuodesta 2026 lähtien.

11 60
Elinvoimapalvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	985	1 281	986	**986**	1 001	1 016	1 031
Menot	-3 684	-6 497	-6 410	**-6 529**	-6 598	-6 791	-6 991
Toimintakate	-2 699	-5 216	-5 424	**-5 543**	-5 597	-5 775	-5 959

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	2	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	983	1 281	986	**986**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**985**	**1 281**	**986**	**986**
Henkilöstömenot	-2 100	-3 741	-3 708	**-3 827**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 145	-2 376	-2 301	**-2 301**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30	-75	-30	**-30**
Avustukset	-220	0	0	**0**
Vuokramenot	-60	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-97	-95	-161	**-161**
Muut menot	-32	-211	-211	**-211**
Menot yhteensä	**-3 684**	**-6 497**	**-6 410**	**-6 529**
Toimintakate	**-2 699**	**-5 216**	**-5 424**	**-5 543**
Poistot	0	-4	0	**0**
Vyörytykset	-234	-269	0	**-274**
Tilikauden tulos	**-2 933**	**-5 489**	**-5 424**	**-5 817**

Toiminnan kuvaus

Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeinopalveluista sekä elinvoiman edistämiseen liittyvästä kaupungin sisäisestä ja muiden kumppaneiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Lisäksi palvelualue vastaa mm. kaupunkitasoisesta projektitoimistosta sekä koordinoi yritysten sijoittumispalveluita yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, vastaten yritysten houkuttelusta Vantaalle.

Palvelualue koostuu kahdesta yksiköstä, jotka ovat Asiakkuudet sekä Innovaatiot ja osaaminen. Asiakkuusyksikön päätehtävinä on järjestää riittävät yhteydenpitokanavat Vantaalla toimiviin yrityksiin ja tukea vantaalaista yrittäjyyttä. Asiakkuusyksikkö vastaa kaupunkitasoisesta yritysten houkuttelusta, yritysasiakkuuksien hoidosta, yritysneuvonnasta sekä Business Vantaa -kumppaniverkoston johtamisesta. Innovaatiot ja osaaminen -yksikkö vastaa kasvuhakuisten ja innovatiivisten yritysten tukemisesta, elinvoiman edistämisen tietopohjan kehittämisestä, ennakoinnista, nuorten yrittäjyydestä ja kaupunkitasoisesta elinvoiman projektitoimistosta. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kansainvälisten yrityspalveluiden tiimi, joka vastaa ulkomaisten investointien ja osaajien houkuttelusta sekä startup -yritysten tukemisesta ja Visit Vantaa -toiminnasta.

Osana palvelualuetta toimii Avia-verkosto, joka on Vantaan kaupungin ja Uudenmaan liiton yhteistyönä toteutettu julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden kehittämis-, yhteistyö- ja tiedonvaihtoverkosto. Verkosto edistää Helsinki-Vantaan lentoaseman saavutettavuutta ja kehittämistä sekä vahvistaa sidosryhmäyhteistyötä alueen elinvoiman ja kilpailukyvyn tukemiseksi.

Elinvoimapalvelut koordinoi elinvoimaohjelman toteutusta. Kaikki toimialat osallistetaan toteutukseen. Elinvoimapalvelut ovat mukana työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden työllisyyden laajan toimenpideohjelman toteuttamissa. Työllisyyden laaja toimenpideohjelma on osa elinvoimaohjelman kokonaisuutta. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue koordinoi Kotoutumisen mallikaupunki kokonaisuutta, jossa kaikki toimialat ovat mukana.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinvoimapalveluiden keskeisenä tavoitteena on auttaa yrityksiä, yrittäjiä ja heidän kanssaan työskenteleviä organisaatioita onnistumaan ja kehittämään toimintaansa Vantaalla. Toiminnassa painotetaan erityisesti yritystoiminnan kasvua ja kaupungin elinvoimaa selkeästi edistäviä toimenpiteitä. Lisäksi elinvoimapalvelut kehittää paikallista toimintaympäristöä sellaiseksi, että se mahdollistaa elinkeinotoiminnan menestyksekkään harjoittamisen. Painopisteinä on valittujen yritysverkostojen (klusterit) kasvuhakuinen kehittäminen, valikoitujen yritysasiakkuuksien proaktiivinen hoito, uusien yritysten ja investointien houkutteleminen Vantaalle sekä työpaikkojen luominen aloille, missä Vantaalla on potentiaalista vapaata työvoimaa. Samalla tuetaan yrityksiä toimenpiteissä, jotka edistävät pitkäaikaistyöttömien, nuorten ja osatyökykyisten työllistämistä.

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se edistää hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä mm. edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Tavoitteena on kaupungin kehitystoiminnan vahvistaminen ja ulkoisen rahoituksen tehokas hyödyntäminen.

Palvelualueen keskeisenä tavoitteena on myös vahvistaa kaupungin strategista suunnittelukykyä, tietopohjaista päätöksentekoa ja yhteisen tulevaisuuskuvan rakentamista muuttuvassa toimintaympäristössä. Ennakointityön painopisteitä ovat kaupunkiorganisaation ennakointikyvykkyyden vahvistaminen, tulevaisuustiedon systemaattinen tuottaminen sekä sen kytkeminen johtamisen ja päätöksenteon tueksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinvoimapalvelun toimintamallia on kehitetty vuoden alusta voimaan astuneen TE-uudistuksen myötä aiempaa kunnianhimoisempaan suuntaan. Vuoden 2025 aikana on rekrytoitu uutta henkilökuntaa ja käynnistetty uusia palveluita, mm. uusi yritysasiakkuustiimi sekä ennakointitoimisto. Suunniteltu henkilöstökapasiteetti saavutetaan vuoden 2025 lopulla. Vuoden 2026 aikana käynnistettyjä toimintoja on tarkoitus kehittää, vakiinnuttaa ja soveltuvin osin edelleen vahvistaa. Toiminnan painopistettä viedään kohti pysyviä toimintoja ja palveluita.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	10	29	**32**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	21	16	**16**
Henkilöstön kokonaismäärä	31	45	**48**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Yritysten lukumäärän kasvu (kpl) *	844	593	-	**800**
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	529	486	650	**650**
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 283	1 830	2 800	**2 800**
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden loppuun, 2021=100)	120	120 **	119	**120**

* Vantaalle perustettujen uusien yritysten sekä lopetettujen ja poismuuttaneiden yritysten välinen erotus. Luku sisältää pääkonttorit, sivutoimipisteet ja yksityiset elinkeinoharjoittajat. Lähde: Tilastokeskus
** Tilanne lokakuu 2024.

11 65
Työllisyys ja kotoutumispalvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	4 189	9 471	10 493	**10 493**	10 651	10 811	10 973
Menot	-45 351	-78 095	-86 543	**-87 382**	-89 070	-91 679	-94 375
Toimintakate	-41 162	-68 624	-76 049	**-76 889**	-78 419	-80 869	-83 402

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	128	161	1 183	**1 183**
Maksutulot	1	6	6	**6**
Tuet ja avustukset	3 970	9 143	9 143	**9 143**
Muut tulot	86	161	161	**161**
Sisäiset tulot	3	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**4 189**	**9 471**	**10 493**	**10 493**
Henkilöstömenot	-11 560	-22 174	-24 331	**-25 196**
Asiakaspalvelujen ostot	-4	-143	-100	**-100**
Muiden palvelujen ostot	-2 172	-14 746	-12 733	**-12 708**
Sisäisten palvelujen ostot	-82	-6	-5	**-5**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-161	-199	-199	**-199**
Avustukset	-30 119	-38 952	-47 452	**-47 452**
Vuokramenot	-30	-208	-208	**-208**
Sisäiset tilavuokrat	-1 202	-1 622	-1 473	**-1 473**
Muut menot	-22	-46	-41	**-41**
Menot yhteensä	**-45 351**	**-78 095**	**-86 543**	**-87 382**
Toimintakate	**-41 162**	**-68 624**	**-76 049**	**-76 889**
Poistot	-97	-84	-31	**-48**
Vyörytykset	65	-267	0	**-468**
Tilikauden tulos	**-41 194**	**-68 974**	**-76 080**	**-77 404**

Toiminnan kuvaus

Vantaan kaupunki toimii työvoimaviranomaisena, joka järjestää itsenäisesti työvoima- ja kotoutumisen palvelut. Lakisääteinen palveluvalikoima kattaa sekä henkilöasiakas- että työnantajapalvelut. Lakisääteisten työvoima-, elinkeino- ja kotoutumisen palveluiden kokonaisuus rahoitetaan valtionosuusrahoituksella. Kaupungin palvelualueiden ja -yksiköiden asiakaspalvelua hoidetaan keskitetysti kuntalaispalveluissa. Lisäksi yhteispalvelusopimuksen nojalla tuotetaan valtion ja hyvinvointialueen viranomaispalveluita.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue koordinoi Kotoutumisen mallikaupunki kokonaisuutta, jossa kaikki toimialat ovat mukana. Näiden lisäksi Elinvoima- ja työllisyysjaosto on päättänyt työllisyyden edistämisen periaatteista sekä kotoutumisen periaatteista.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa vuonna 2026 työllisyyspalveluista, joiden asiakkaille taataan työnhaun vahva alku ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat eteenpäin,

työllistymiseen tai palvelutarpeen mukaisiin palveluihin, osaamisen palveluihin tai monialaisiin palveluihin. Tavoitteiden saavuttamista seurataan asiakaskyselyillä ja mitataan suunnitelma-asteen sekä nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyden kehityksellä.

Vantaan tavoitteena on varmistaa asiakkaan pääseminen oikealle etuudelle. Työvoimapoliittisia toimenpiteitä suunniteltaessa otetaan huomioon, että kaikkia pitkäaikaistyöttömiä ei voida kuntouttaa ja kouluttaa työkykyisiksi. Vantaa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa kehittää asiakkaiden ohjausta oikeiden palveluiden piiriin (mm. työkyvyn arviointi ja kuntoutus).

Vahvalla yhteistyöllä elinvoimapalveluihin ja koulutuksenjärjestäjiin mahdollistetaan uusien työpaikkojen syntymistä ja osaajapulaan vastaamista työttömien täsmällisellä koulutuksella. Työnantajat toivovat henkilökohtaista asiakkuussuhdetta ja laajemmalla yhteistyöllä voidaan rakentaa heidän tarpeitaan vastaavaa räätälöityä palvelua.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa edistetään asiakkaiden kotoutumista laaja-alaisesti Vantaan maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteiden mukaisesti. Osaamiskeskuspalvelut vastaa työnhakija-asiakkaiden palveluista, kotoutumisen palvelut työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden palveluista, ja monikulttuurinen Vantaa hanke- ja kansainvälisestä yhteistyöstä sekä hyvistä väestösuhteista.

Lakisääteisillä palveluilla edistetään työllistymistä, digitaalista osallisuutta, kielitaidon kehittymistä sekä yhteiskuntaan kiinnittymistä. Asiakaspalvelun tavoitteita seurataan suunnitelma-asteen ja työttömyyden kehityksellä, sekä kotoutumiskoulutukseen ja yhteiskuntaorientaatioon osallistuneiden määrän kautta. Kotoutumisen palveluissa seurataan lisäksi saavutettujen muiden kuin työnhakija-asiakkaiden määrää. Kaupunkitasoisessa asiakaspalvelussa kehitetään skaalautuvaa, monitasoista ja kokonaisvaltaista digitukipalveluiden ja neuvonnan konseptia, joka edistää digikansalaisuutta erityisesti digisyrjäytymisriskissä olevilla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työmarkkinoiden huono suhdanne ja siten vähäinen työpaikkamäärä haastaa palvelutuotannon ja viranomaistyön. Vuoden 2026 tavoitteena on varmistaa laadukas työvoimaviranomaistyö ja tehostaa asiakaspalvelun prosessit vastaamaan kasvavaan asiakasmäärään.

Digitalisaation edetessä Suomessa siirrytään sähköisen viranomaisasioinnin ensisijaisuuteen. Sähköisten palvelujen ja digilaitteiden käytön neuvonnan tarve tulee kasvamaan, ja nykyisten asiakkaiden lisäksi on odotettavissa uusia digituen asiakasryhmiä. Tietoon pohjautuvassa kehittämistyössä painotetaan asiakas- ja tarvelähtöisyyttä, jolloin varmistetaan palvelujen saatavuus kaikille.

Asiakaspalvelua ja digitukea kohdistetaan entistä vahvemmin tukemaan lakisääteisiä palveluita. Nykyistä palveluvalikkoa ja palveluiden saatavuutta tarkastellaan siten, että ne tukevat uusia painopistealueita.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluyksikkö koordinoi kaupunkitasoisia kotoutumisen palveluita ja vastaa kotouttamisohjelman, kotoutumisohjelman sekä kotoutumisen mallikaupunki -selvityksen valmistelusta, seurannasta ja raportoinnista. Kaupunkitasoisen kotoutumisen palveluiden kehittämisen osalta vuonna 2026 kehitetään erityisesti tervetulokulttuuria toimialojen yhteistyönä järjestämällä uusien asukkaiden Welcome to Vantaa, Tervetuloa Vantaalle, Välkommen till Vanda -tapahtumia kahdesti vuodessa.

Kotoutumisen mallikaupunki -selvityksen tavoitteena on laatia kokonaiskuva kaupungin kotoutumista, monikielisyyttä ja moninaisuutta edistävistä palveluista, hyvistä käytännöistä sekä innovaatioista. Tavoitteena on myös selvittää kuinka saavutettavia kaupungin peruspalvelut ovat muunkielisille asukkaille. Selvityksen pohjalta vuoden 2026 aikana valmistellaan tulevaa kotoutumisen edistämisen ohjelmaa, kun nykyinen kotouttamisohjelma päättyy vuoden 2026 lopussa.

Palvelualue vastaa valtakunnallisen kotoutumisen alan asiantuntijatapahtuman, Integration 2026 järjestämisestä Vantaalla. Lisäksi olemme mukana Suomen Tulevaisuuden Tekijät -verkostossa, jonka tavoitteena on kehittää paitsi valtakunnallisia ratkaisuja, myös Vantaan kotoutumisen mallia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	94	310	**380**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	97	101	**45**
Henkilöstön kokonaismäärä	191	411	**425**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Työllisyyspalvelut				
Työllisyyssuunnitelmien suunnitelma-aste	57 % *	57 %	80 %	**80 %**
Virta yli 6 kk työttömyyteen (kaikki työttömät)	53 % **	55 %	40 %	**40 %**
Pitkäaikaistyöttömyys	5 049	6 539	4 990	**alle 6 500**
Vieraskielisten työttömyys	7 232	8 240	7 100	**alle 7 000**
alle 30-vuotiaiden työttömyys	3 580	3 878	3 510	**alle 3 000**
Kuntalaispalvelut				
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%)	12 %	10 %	15 %	**30 %**
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi	163 700	142 300	190 000	**200 000**

* TP 2023 tunnusluku on työllisyyssuunnitelmien voimassaolo.
** TP 2023 tunnusluku on virta yli 3 kk työttömyyteen.

11 80
Kuntademokratia

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	29	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-3 712	-4 039	-4 386	**-4 885**	-4 514	-4 646	-4 783
Toimintakate	-3 683	-4 039	-4 386	**-4 885**	-4 514	-4 646	-4 783

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	22	0	0	**0**
Sisäiset tulot	8	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**29**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-2 896	-3 129	-3 011	**-3 111**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-198	-268	-395	**-795**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41	-50	-43	**-43**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-2	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-575	-591	-936	**-936**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-3 712**	**-4 039**	**-4 386**	**-4 885**
Toimintakate	**-3 683**	**-4 039**	**-4 386**	**-4 885**
Poistot	0	-4	0	**0**
Vyörytykset	1 802	2 001	0	**2 013**
Tilikauden tulos	**-1 881**	**-2 042**	**-4 386**	**-2 872**

Toiminnan kuvaus

Kuntademokratian palvelualueella on kolme palveluyksikköä, lakiasiat ja päätösvalmistelu, tiedonhallinta sekä hallintopalvelut. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kaupunkiturvallisuuden tiimi ja vaalitoimisto, jonka tilapäisen henkilöstön kustannukset katetaan keskusvaalilautakunnan talousarviosta.

Kuntademokratian palvelualue vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti päätösvalmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, tiedonhallinnasta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä turvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan keskitetyt assistenttipalvelut.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Tiedonhallintayksikön keskeisenä tavoitteena on edistää kokous- ja asiakirjahallinnon uudistushanketta, jolla tavoitellaan tehokasta ja sujuvaa tiedonhallintaa kaupunkitasoisesti. Lisäksi yksikössä toteutetaan analogisen aineiston digitointisuunnitelmaa.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan osallisuustyötä vahvistetaan laatimalla ja toteuttamalla osallisuussuunnitelmaa. Osallisuudessa kiinnitetään erityisesti huomioita edustuksellisen demokratian vahvistamiseen ja asukkaiden mahdollisuuksiin osallistua sekä seurata päätöksentekoa.

Vuoden 2025 aikana Vantaalle on luotu vaikutusten ennakkoarviointi -mallia. Mallia on tarkoitus pilotoida vuoden 2026 aikana jokaisella toimialalla päätöksentekoon.

Kaupunkitasoisen kokonaisturvallisuuden kehittämisellä vahvistetaan kaupungin kriisinkestävyyttä. Kriisinkestävä kaupunki tuottaa asukkaille turvallisuuden kokemuksen yhteistyössä viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Teemme toimintavalmiin kaupungin kehittämällä varautumista ja huolehtimalla kaupungin palveluiden turvallisuudesta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Asian- ja kokoushallinnan uudistaminen on laaja kaupunkitasoinen hanke, jonka kuntademokratia omistaa ja johon ohjataan etenkin tiedonhallintayksikön ja päätösvalmistelun työaikaa. Vuonna 2026 hankkeessa työstetään toimintaprosesseja ja tiedonohjaussuunnitelmaa sekä tuotetaan ohjeita ja koulutuksia, jotta toiminnanmuutos ja järjestelmän käyttöönotto toteutuisivat sujuvasti. Järjestelmäprojektissa siirrytään toteutusvaiheeseen, johon kuuluu mm. aineistojen migroinnit ja integraatioiden rakentaminen. Järjestelmän on tavoitteena olla käytössä jo syksyllä 2026.

Kaupungin analogisen aineiston digitointisuunnitelmaa toteutetaan ohjaamalla toimialoja lähiarkistojen järjestämisessä ja digitoitavien aineistojen valitsemisessa.

Vuoden 2026 aikana konsernijohdon ja elinvoiman toimialan osallisuuden palveluita ja toimintaa kehitetään. Toimialalle laaditaan osallisuussuunnitelma, joka tukee ja koordinoi toimialan asukasvuorovaikutusta. Suunnitelma kartoittaa nykytilan ja asettaa tavoitteet tulevalle valtuustokaudelle. Yhtenä osallisuuden kehittämisen painopisteenä on demokratian edistäminen. Edustuksellisen demokratian vahvistaminen ja äänestysaktiivisuuden nostaminen vaativat luottamuksen, avoimuuden ja vuorovaikutuksen kasvattamista. Seuraavat vaalit ovat eduskuntavaalit keväällä 2027, ja niiden valmistelu aloitetaan jo vuonna 2026. Valmistelussa kiinnitetään huomioita myös osallisuuden edistämiseen.

Päätöksenteon ennakkovaikutusten arviointia kehitetään kaupunkitasoisesti ja vuonna 2026 pilotoidaan tätä käytännön päätöksenteossa.

Vuoden 2026 aikana vahvistetaan assistenttien ammatillista osaamista ja kaupunkitasoista verkostoa.

Kokonaisturvallisuuden osaamista kaupunkiorganisaatiossa vahvistetaan koulutuksella ja harjoituksilla. Valmiussuunnittelun ja varautumisen kaupunkitasoista kehittämistä ja yhteistyötä sidosryhmien ja viranomaisten kanssa jatketaan. Kehittämisen painopisteenä on riskienhallinta ja sisäinen valvonta.

Talousarvioon lisätään 400 000 euroa kaupunkiturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Toimenpiteet sisällytetään uuteen turvallisuusohjelmaan, joka tuodaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen aikana. Toimenpiteiden valmistelussa huomioidaan: mm. asemaseutujen turvallisuus, järjestyksenvalvonta, nuorisotyö ja vartiointi sekä yhteistyö Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, muiden viranomaisten, kolmannen sektorin sekä kaupallisten toimijoiden kanssa. Lisäksi toimialat osallistuvat turvallisuusohjelman toimenpiteisiin omien talousarvioidensa puitteissa.
Vuoden 2026 aikana laaditaan kaupunkitasoinen ohjeistus tekoälyn käytöstä henkilötietojen käsittelyssä, ja siten vahvistetaan henkilöstön tietosuojaosaamista. Tietosuojasta huolehditaan tekoälyjärjestelmien kehityksessä.

Antirasistinen koulutus toteutetaan osana kaupungin nykyistä henkilöstökoulutusta.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	50	52	**52**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	1	**1**
Henkilöstön kokonaismäärä	54	53	**53**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Arkistolle osoitettavien tietopyyntöjen lukumäärä *	-	-	-	**1 500**
Asianhallintajärjestelmään avattujen asioiden lukumäärä *	-	-	-	**9 000**
Ylimmissä toimielimissä käsiteltävien asioiden lukumäärä (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen jaostot) *	-	-	-	**1 000**
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	82	182	78	**120**
Käännöstyöt	3 400	3 490	3 400	**4 050**

* Uusi tunnusluku vuodelle 2026.

11 70
Viestintä

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-2 691	-2 976	-2 800	**-2 858**	-2 882	-2 966	-3 054
Toimintakate	-2 691	-2 976	-2 800	**-2 858**	-2 882	-2 966	-3 054

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-1 464	-1 582	-1 558	**-1 616**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 009	-1 204	-1 048	**-1 048**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46	-30	-30	**-30**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-16	-4	-4	**-4**
Sisäiset tilavuokrat	-120	-119	-123	**-123**
Muut menot	-37	-38	-38	**-38**
Menot yhteensä	**-2 691**	**-2 976**	**-2 800**	**-2 858**
Toimintakate	**-2 691**	**-2 976**	**-2 800**	**-2 858**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	1 033	1 158	0	**1 082**
Tilikauden tulos	**-1 658**	**-1 818**	**-2 800**	**-1 776**

Toiminnan kuvaus

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoidaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää, brändiä ja kaupunkimarkkinointia. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimitus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti kaikille kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille. Viestintää tehdään kaikille kaupunkilaisille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin maineen rakentamista jatketaan toteuttamalla viestinnän kokonaisvaltaista ja pitkäaikaista maineohjelmaa. Mainetyössä tärkeänä painopistealueena on erityisesti asukkaiden turvallisuuden tunteen parantaminen. Maineohjelma ohjaa myös kaupungin markkinointia. Kaupunkimarkkinoinnin kehittämistä jatketaan, sisältäen myös työnantajamielikuvan, elinvoimamarkkinoinnin, tapahtumamarkkinoinnin ja aluemarkkinoinnin.

Vuonna 2025 käynnistettiin Vantaan kaupunkibrändin päivittäminen ja tämä työ jatkuu vuonna 2026. Työn tavoitteena on päivittää ja kehittää Vantaan vuonna 2015 laadittua brändiä vastaamaan sitä, millaiseksi Vantaa on kehittynyt ja kehittyy lähitulevaisuudessa.

Osana brändin kehittämistä rakennetaan myös Vantaan ratikkakaupungin brändiä. Ratikan rakentamisen myötä Vantaasta kasvaa Suomen neljäs ratikkakaupunki. Muutos kannattaa hyödyntää laajasti Vantaan maineen rakentamisessa ja mielikuvien muokkaamisessa. Ratikkakaupungin viestintästrategiassa määritellään, miten ratikkakaupungista viestitään ennen rakentamista sekä rakentamisen ja liikennöinnin aloittamisen aikaan maksimaalisen brändihyödyn saamiseksi. Ratikkakaupungin viestintästrategia ja brändi tukevat myös ratikan rakentamisen hankeviestintää. Tavoitteena on, että aikaa myöden ratikkakaupunkimielikuva sulautuu osaksi Vantaan kokonaisbrändiä.

Viestinnän toimintatapojen uudistaminen ja vaikuttavuuden kasvattaminen jatkuu. Tekoälyn käyttöönotto viestinnässä, visuaalisessa viestinnässä ja markkinoinnissa tukee toiminnan uudistamista ja tehostamista. Monikielisen ja monikanavaisen viestinnän kehittämistä jatketaan kaupungin viestinnän saavutettavuuden ja kuntalaisten osallisuuden parantamiseksi. Selkokielen käyttöä laajennetaan kaupungin viestinnässä kuten verkkosivuilla ja asukaslehdessä. Lisäksi käynnistetään kaupungin painetun asukaslehden konseptiuudistus. Uudistuksella haetaan kustannussäästöjä ja toiminnan tehostamista tarkastelemalla painetun asukaslehden tuotantoa ja kokonaiskonseptia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	26	26	**26**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	27	27	**26**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	9,6	11,0	12,0	**11,6**

11 30
Sisäinen tarkastus

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-413	-431	-429	**-442**	-442	-455	-468
Toimintakate	-413	-431	-429	**-442**	-442	-455	-468

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-382	-385	-386	**-399**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-2	-15	-14	**-14**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-4	-4	**-4**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-28	-27	-26	**-26**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-413**	**-431**	**-429**	**-442**
Toimintakate	**-413**	**-431**	**-429**	**-442**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	-26	-32	0	**-29**
Tilikauden tulos	**-439**	**-462**	**-429**	**-471**

Toiminnan kuvaus

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset. Lisäksi sisäisen tarkastuksen tulee käsitellä väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäisen tarkastuksen toiminnassa ei tapahdu vuonna 2026 olennaisia muutoksia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	5	5	**5**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	5	5	**5**

13
KASVATUS JA OPPIMINEN

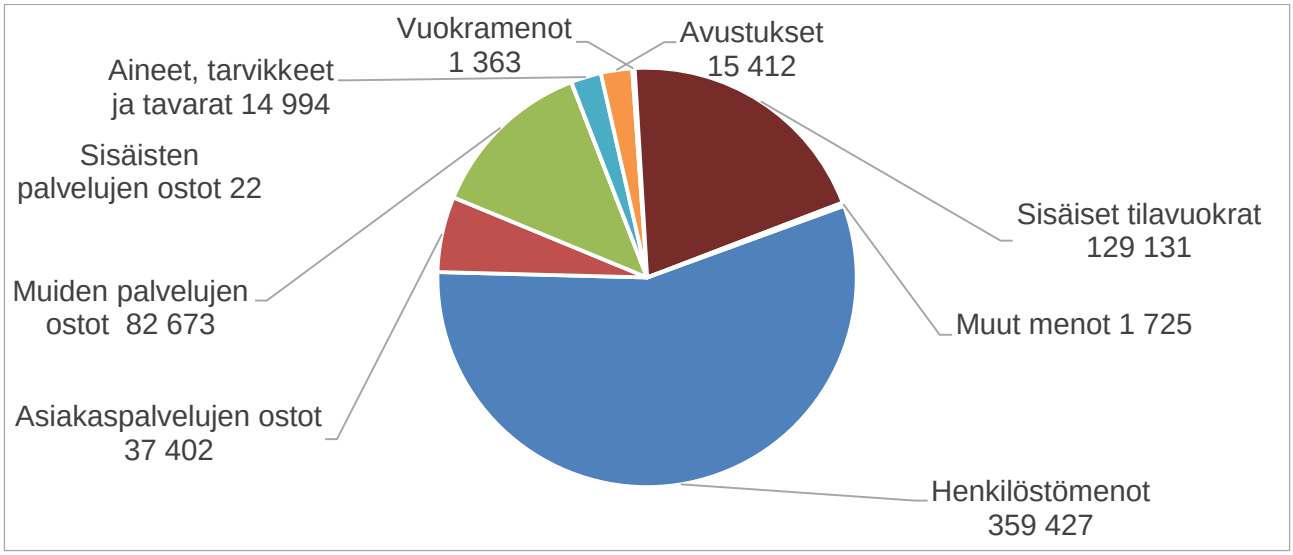
Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Jenni Karemo

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Kasvatus ja oppiminen							
Tulot	37 974	30 457	31 414	**31 414**	31 886	32 364	32 849
Menot	-578 063	-602 629	-630 154	**-642 151**	-648 554	-667 557	-687 183
Toimintakate	-540 090	-572 172	-598 739	**-610 736**	-616 669	-635 193	-654 334
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt							
Tulot	34 937	29 445	30 382	**30 382**	30 838	31 300	31 770
Menot	-500 043	-519 124	-542 000	**-552 366**	-557 827	-574 171	-591 052
Toimintakate	-465 106	-489 679	-511 618	**-521 984**	-526 989	-542 871	-559 282

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuosina 2025 ja 2026 jaettavat yleiskorotukset sekä paikallisia eriä, joiden vaikutus jaettiin toimialoille kaupunginhallituksen talousarvioesityksen yhteydessä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle korotusten vaikutus on 11 921 900 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	14 218	10 147	11 328	**11 328**
Maksutulot	8 919	8 817	8 817	**8 817**
Tuet ja avustukset	11 204	10 294	9 850	**9 850**
Muut tulot	512	187	387	**387**
Sisäiset tulot	83	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**34 937**	**29 445**	**30 382**	**30 382**
Henkilöstömenot	-265 395	-282 711	-299 278	**-309 708**
Asiakaspalvelujen ostot	-35 188	-35 270	-37 402	**-37 402**
Muiden palvelujen ostot	-71 496	-67 604	-74 433	**-74 368**
Sisäisten palvelujen ostot	-98	-20	-22	**-22**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 238	-8 036	-9 050	**-9 050**
Avustukset	-14 830	-15 708	-15 332	**-15 332**
Vuokramenot	-442	-210	-365	**-365**
Sisäiset tilavuokrat	-103 961	-108 890	-105 806	**-105 806**
Muut menot	-394	-674	-312	**-312**
Menot yhteensä	**-500 043**	**-519 124**	**-542 000**	**-552 366**
Toimintakate	**-465 106**	**-489 679**	**-511 618**	**-521 984**
Poistot	-2 251	-2 963	-1 371	**-4 234**
Vyörytykset	-31 325	-38 535	0	**-32 791**
Tilikauden tulos	**-498 682**	**-531 178**	**-512 989**	**-559 009**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala (KASO) huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta. Toimialan tehtävänä on valmistella ja panna täytäntöön kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvat asiat.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia hyvinvoivan, osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon kuntalaisten oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Myös englanninkielisiä palveluita on tarjolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden ja toisen asteen koulutuksen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintaympäristöä muovaavat useat samanaikaiset ja toisiinsa kytkeytyvät muutosvoimat. Maailmanpoliittinen epävarmuus ja turvallisuustilanteen kiristyminen edellyttävät resilienssin vahvistamista, hyvinvoivan henkilöstön osaamista ja kaupunkitasoisten prosessien päivittämistä. Talouden heikkeneminen lisää lapsiperheköyhyyttä ja haastaa palveluiden järjestämistä, mikä kasvattaa tuen tarvetta. Koulujen ja perheiden välistä yhteistyötä vahvistetaan ottamalla kaikkien lasten vanhemmat aktiivisesti mukaan kouluyhteisöön.

Segregaation ja polarisaation kasvu ilmenee alueellisina hyvinvointieroina ja oppimistulosten eriytymisenä. Yksinäisyyden ja mielenterveyden haasteet vaikeuttavat lasten ja nuorten kiinnittymistä varhaiskasvatukseen ja opintoihin. Turvallisuuden tunne on heikentynyt, ja erityisesti psyykkinen turvallisuus kaipaa vahvistamista. Oppijoiden moninaisuus ja osaamisen eriytyminen edellyttävät hyvinvoivaa, kielitietoista ja pedagogisesti osaavaa henkilöstöä, samalla kun monikielisten oppijoiden määrä kasvaa. Kasvun ja oppimisen tuki on varmistettava myös jatkossa.

Henkilöstön saatavuus ja osaamisen kehittäminen ovat kriittisiä, erityisesti pääkaupunkiseudun palkkakilpailun ja uusien tehtävävaatimusten vuoksi. Henkilöstöpoliittiset ratkaisut, kuten uusien ammattiryhmien roolit ja työehdot, ovat keskeisiä veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi. Monikulttuuriset työyhteisöt yleistyvät, ja kielellinen kotoutuminen on keskeinen osa toimialan onnistumista. Lasten ja nuorten psyykkinen turvallisuus on heikentynyt, ja turvallisuutta horjuttavat ilmiöt, kuten koulukiusaaminen, päihteiden käyttö ja nuorisorikollisuus, näkyvät arjessa. Medialukutaidon merkitys kasvaa, kun sosiaalinen media tuo mukanaan epävarmuutta ja jännitteitä.

Toimintaympäristöanalyysissa todettiin kuitenkin myös, että Vantaa on kasvava kaupunki, jossa lasten ja nuorten määrän lisääntyminen vahvistaa kaupungin elinvoimaa, ja että työikäisten osuus väestöstä on hyvä, mikä tukee kestävää kehitystä. Kaupungilla on myös kertynyt arvokasta kokemusta

ja osaamista monikielisten palveluiden kehittämisestä, ja koulutuksellista jatkumoa tarkastellaan osana palveluiden kokonaisvaltaista kehittämistä. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen tehtävänä on myös vastata englanninkielisen opetuksen kysyntään ja palvella muualta Vantaalle muuttaneita perheitä, joiden lapset tarvitsevat opetusta englannin kielellä.

Lasten ja nuorten terveelliset elintavat – kuten liikunta, riittävä uni ja päihteettömyys – ovat, toimintaympäristöanalyysin perusteella, vahvistuneet. Jatkamme vahvaa kehittämistä päiväkoti- ja kouluruoan osalta aiemman määrärahan puitteissa. Lasten ja nuorten ruoan tulee olla ravitsevaa, ympäristöystävällistä ja houkuttelevaa. Maukas ja terveellinen ruoka parantaa oppimistuloksia sekä edistää lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Oppivelvollisuuden laajentuminen on puolestaan vähentänyt koulutuksen keskeyttämisiä ja englanninkielisen opetuksen laajeneminen lisää Vantaan vetovoimaa ja monipuolistaa koulutustarjontaa.

Tekoälyn taidokas käyttö voi mahdollistaa uudenlaista opetusta ja oppimista. Tekoälyä hyödynnetäänkin yhä laajemmin niin kouluissa ja oppilaitoksissa kuin toimialan muissakin työtehtävissä. Samalla Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan työnantajamielikuva on vahvistunut.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2025–2034 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten (0–6-vuotiaat) määrä kasvaa vuoteen 2034 mennessä 1 561 lapsella. Hoitopaikkatarve on 1 249 uutta paikkaa 85 prosentin peittävyyden mukaan laskettuna. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (501), Tikkurilan (466), Aviapoliksen (323), Myyrmäen (152) ja Hakunilan (144) suuralueilla. Sen sijaan lasten määrän ennustetaan laskevan Koivukylän (-16) ja Korson (-8) suuralueilla.

Perusopetusikäisten lasten (7–15-vuotiaat) määrä vähenee Vantaan virallisen väestöennusteen 2025–2034 mukaan vuoteen 2034 mennessä 439 oppilaalla. Alakouluikäisten määrä vähenee 399 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä vähenee 40 oppilaalla. Huomattavaa kasvua peruskouluikäisten lasten määrissä on Kivistön (279), Tikkurilan (136) ja Myyrmäen (59) suuralueilla. Muiden suuralueiden lapsimäärät vähenevät, eniten Aviapoliksen suuralueella (-442). Laskua on myös Koivukylän (-282), Korson (-154) ja Hakunilan (-32) suuralueilla.

Vuosina 2025 ja 2026 peruskouluikäisten lasten määrä laskee väestöennusteen mukaan 192 oppilaalla. Alakouluikäisten määrä vähenee 235 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä kasvaa 43 oppilaalla. Peruskouluikäisten lasten määrän ennustetaan kasvavan vuosina 2025–2026 Tikkurilan (+29) suuralueella. Peruskouluikäisten lukumäärä pysyy lähes nykyisellä tasolla Myyrmäen (+6) ja Kivistön (-1) suuralueilla. Muilla suuralueilla lapsimäärän ennustetaan vähenevän seuraavasti: Aviapolis (-114), Korso (-62) Koivukylä (-42) ja Hakunila (-10).

15–17-vuotiaiden nuorten määrä vähenee Vantaan virallisen väestöennusteen 2025–2034 mukaan vuoteen 2034 mennessä 66 nuorella. Nuorten määrää kasvaa Tikkurilan (135), Kivistön (66), Myyrmäen (18) ja Koivukylän (9) suuralueilla. Vastaavasti nuorten määrää ennustetaan vähenevän Korson (-167), Aviapoliksen (-109) ja Hakunilan (-18) suuralueilla.

Vuodesta 2022 alkaen Vantaalla on otettu käyttöön uusi ennustemenetelmä ja viime vuodet ovat olleet Vantaan väestönkasvun kannalta hyvin poikkeavia. Tämä vaikuttaa ennusteeseen, koska siinä hyödynnetään aiempien vuosien tietoja. Vuoden 2025 väestöennuste pyrkii ottamaan huomioon nämä muutokset. Toimiala seuraa tiiviisti palveluverkkoon kohdistuvia muutospaineita yhteistyössä kaupunkiympäristön asiantuntijoiden kanssa ja verkon kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyömahdollisuudet muiden toimialojen kanssa.

Kaupungin talouden tasapainottamisohjelman takia toimialalle asetettiin talousarviokehyksessä 5,5 milj. euron sopeuttamistavoite vuodelle 2026. Toimialan talousarvioesityksessä on huomioitu tavoitteen edellyttämät sopeutustoimet ja niiden eurovaikutukset.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tämän valtuustokauden tavoitteena on mm. kehittää ja monipuolistaa kaupungin englanninkielistä opetusta valmistelemalla IB-opetuksen aloittamista Vantaalla myös varhaiskasvatuk-

sessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Monikielisten oppijoiden kehittämisohjelman toimenpiteitä toteutetaan käytettävissä olevien talousarvioraamien puitteissa hyödyntäen tehokkaasti olemassa olevia resursseja ja yhteistyömahdollisuuksia.

Vuoden 2025 aikana on toimialalla otettu uusia tietonäkymiä (mm. KOTA-tiedot) käyttöön johdon ja toimintayksiköiden esihenkilöiden työn tueksi esimerkiksi segregaation vaikutusten arvioimiseksi. Tavoitteena on, että tietonäkymät ensi vuoden aikana ovat vakiintuneessa käytössä. Lisäksi toimialan ydintietojenmäärittelyä ja siirtämistä tietoalustalle jatketaan.

Tavoitteena on vuonna 2026 ottaa käyttöön kaupunkitasoisesti sovitut välineet ja prosessit oppijan kielitaidon tason määrittämiseksi. Näin halutaan tunnistaa monikielisten oppijoiden suomen/ruotsin kielitaidon lähtötaso, jotta varmistetaan, että oppija saa tarkoituksenmukaista, kielitaitotasoaan vahvistavaa opetusta. Avoimen toiminnan kehittämistä suunnataan segregaation ehkäisemisen näkökulmasta ja tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on vahvistaa yhteisöllisyyttä ja tarjota matalan kynnyksen toimintaa, joka tukee lasten ja perheiden hyvinvointia monimuotoisilla asuinalueilla.

Oppijoiden hyvinvointitietoa kerätään tällä hetkellä usealla eri kyselyllä. Kokonaistilanteen vuositasoisen seurannan mittari kuitenkin puuttuu. Pidemmän aikavälin tavoitteena on uudistetun, oppijoille suunnatun, hyvinvointikyselyn perusteella ja poissaoloja seuraamalla määritellä onko oppijoiden kiinnittyminen varhaiskasvatukseen ja kouluun kasvanut. Vuonna 2026 tullaan laatimaan hyvinvoinnin mittaamiseen malli ja määritellä lähtötaso.

Koulujen ja päiväkotien pihojen houkuttelevuutta liikkumiseen ja leikkimiseen lisätään.

Vantaan, Keravan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteisiä rakenteita on kartoitettu ja ne on kuvattu, mutta mm. organisaatiomuutosten myötä ne kaipaavat päivittämistä. Tavoitteena on, että vuoden 2026 aikana rakenteet on tarkistettu ja niihin sitoudutaan yhteisesti sekä osapuolia koskevat suunnitelmat on jalkautettu ja niiden mukainen toiminta vahvistuu. Vaikuttavuutta mitataan yhteisen tietopohjan avulla ja tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	4 535	5 114	**5 315**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1 340	827	**881**
Henkilöstön kokonaismäärä	5 875	5 941	**6 196**

13 10
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-119	-110	-128	**-128**	-131	-135	-139
Toimintakate	-119	-110	-128	**-128**	-131	-135	-139

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-88	-90	-104	**-104**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-28	-19	-23	**-23**
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	-1	-1	**-1**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-119**	**-110**	**-128**	**-128**
Toimintakate	**-119**	**-110**	**-128**	**-128**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	105	110	0	**128**
Tilikauden tulos	**-14**	**0**	**-128**	**0**

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Määrärahat sisältävät kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menot.

13 20
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	614	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-5 958	-6 203	-5 854	**-5 995**	-6 025	-6 202	-6 384
Toimintakate	-5 344	-6 203	-5 854	**-5 995**	-6 025	-6 202	-6 384

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	614	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**614**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-4 615	-4 331	-4 089	**-4 296**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 050	-937	-1 048	**-983**
Sisäisten palvelujen ostot	-12	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	340	-177	-123	**-123**
Avustukset	-186	-186	0	**0**
Vuokramenot	-44	-44	-54	**-54**
Sisäiset tilavuokrat	-391	-394	-408	**-408**
Muut menot	0	-134	-132	**-132**
Menot yhteensä	**-5 958**	**-6 203**	**-5 854**	**-5 995**
Toimintakate	**-5 344**	**-6 203**	**-5 854**	**-5 995**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	4 712	6 083	0	**5 895**
Tilikauden tulos	**-632**	**-120**	**-5 854**	**-100**

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja toimialan keskitetyt palvelut. Kokonaisuuteen kuuluu myös kaupunkitasoinen Tikkurilan osaamiskampushanke.

Yhteiset palvelut huolehtivat toimialan keskitetyistä viestintä-, talous-, ja laki- ja valmistelupalveluista sekä suunnittelusta ja kehittämisestä. Yhteisiin palveluihin kuuluvat myös hyvinvoinnin edistämisen ja opiskeluhuollon koordinaatiotehtävät sekä UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -työn toimenpiteiden edistäminen. Yhteisiin palveluihin kuuluvat lisäksi koulukuljetuksiin liittyvät asiat sekä peruskoulujen kovien käsitöiden kalustonkunnostus.

Vastuualueelle kuuluvat toimialan strategian valmistelu, tietojohtamisen keskeiset palvelut, palveluohjaus- ja asiakasjärjestelmien tuki ja digitaalisen toimintaympäristön palvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa painotetaan toimialan erityispiirteet huomioivaa pedagogista kehittämistä yhteistyössä tietohallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palveluverkkotarkastelussa laaditaan suunnitelma englanninkielisen koulupolun mallintamisesta sekä IB-opetuksen liittämisestä osaksi englanninkielistä koulupolkua varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Palvelualueelle kuuluu kaupungin strategian ja siitä johdettujen toimialan ja palvelualueiden toimenpiteiden tukeminen. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestelmäkehityksen ja -muutosten toimeenpano ja käyttäjien tukeminen.

Päivitetty Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa. Päivitys pohjautuu laajaan arviointitietoon, jota on kerätty eri palvelualueilta, opiskeluhuollosta sekä nuoristyöstä. Lapsia, nuoria ja huoltajia on kuultu kevään -25 aikana sekä hyödynnetty jo eri yhteyksissä kerättyä tietoa. Päivitetystä toimenpideohjelmasta viestitään aktiivisesti ja sitä jalkautetaan suunnitelmallisesti.

Opiskeluhuoltosuunnitelmat on päivitetty vastaamaan toimialaa koskevia lakimuutoksia yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opiskeluhuoltopalveluiden kanssa ja ne ovat astuneet voimaan 1.8.2025.

Lapsivaikutusten arvioinnin malli otetaan käyttöön kasvatuksen ja oppimisen toimialan päätöksenteossa. Kaupunkitasoinen kasvatuksen ja oppimisen toimialan vetämä työryhmä jatkaa toimintaansa jalkauttaen mallin kaikille toimialoille ja tukien lapsivaikutusten arviointien toteuttamista kaupungissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Digitaalinen palvelualusta DigiOne otetaan käyttöön perusopetuksen kouluissa vaiheittain vuoden 2026 aikana. Käyttöönotot pyritään ajoittamaan koulun vuosikellon mukaisesti lomien jälkeiseen aikaan, jolloin mahdolliset käyttökatkot aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa ja järjestelmämuutokseen liittyviin käyttöönoton valmistelutehtäviin on aikaa. Käyttöönoton aikataulu voi tarkentua DigiOnen ICT-kehityksen sekä käyttöönoton valmistelujen etenemisen myötä. Järjestelmämuutos vaikuttaa perusopetuksen oppilaita koskeviin hallinnollisiin prosesseihin, koulunpitoon sekä huoltajien ja oppilaiden kanssa tehtävään viestintään ja asiointiin.

Tikkurilan osaamiskampuksen hankemuotoinen kehittäminen päättyy vuoden 2026 lopussa. Jatkosta päätetään vuoden 2026 aikana. Alueen rakentaminen ja palveluiden kehittäminen jatkuvat edelleen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	53	54	**56**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	25	20	**12**
Henkilöstön kokonaismäärä	78	74	**68**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,60 %	0,60 %	0,67 %	**0,65 %**

13 30
Perusopetus

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	22 170	17 826	18 532	**18 532**	18 810	19 092	19 378
Menot	-252 900	-263 055	-275 384	**-280 863**	-283 425	-291 729	-300 306
Toimintakate	-230 730	-245 230	-256 852	**-262 332**	-264 615	-272 637	-280 928

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	11 962	8 686	9 867	**9 867**
Maksutulot	80	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	9 684	9 002	8 327	**8 327**
Muut tulot	443	138	338	**338**
Sisäiset tulot	1	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**22 170**	**17 826**	**18 532**	**18 532**
Henkilöstömenot	-138 757	-146 708	-159 045	**-164 525**
Asiakaspalvelujen ostot	-12 822	-13 106	-13 318	**-13 318**
Muiden palvelujen ostot	-31 523	-30 785	-33 561	**-33 561**
Sisäisten palvelujen ostot	-27	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 185	-6 004	-6 865	**-6 865**
Avustukset	-2 479	-2 484	-2 495	**-2 495**
Vuokramenot	-354	-144	-288	**-288**
Sisäiset tilavuokrat	-59 713	-63 524	-59 811	**-59 811**
Muut menot	-40	-300	0	**0**
Menot yhteensä	**-252 900**	**-263 055**	**-275 384**	**-280 863**
Toimintakate	**-230 730**	**-245 230**	**-256 852**	**-262 332**
Poistot	-1 259	-2 208	-462	**-3 324**
Vyörytykset	-18 394	-22 763	0	**-19 781**
Tilikauden tulos	**-250 383**	**-270 201**	**-257 313**	**-285 437**

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämisestä peruskouluikäisille lapsille. Lisäksi palvelualue tarjoaa valmistavaa opetusta, oman äidinkielen opetusta sekä vastaa perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä.

Oppilasennusteen mukaan vuonna 2026 perusopetusikäisten oppilaiden määrä on 24 200. Kokonaisoppilasmäärästä vammaisopetuksessa opiskelee 1,5 prosenttia oppilaista. Kaikista oppilaista 37 prosentin äidinkieli on muu kuin suomi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen tavoitteena on toteuttaa oppilaan tukea koskeva lakimuutos 1.8.2025 alkaen mahdollisimman laadukkaasti sille myönnetyn rahoituksen puitteissa. Kelpoisten erityisluokan opettajien palkkaaminen on haastanut kouluja. Tavoitteena on palkata tuen uudistusta vastaava henkilöstö tarpeelliset kelpoisuudet huomioiden. Turvataan vaativan erityisen tuen luokkien ja -ryhmien laadu-

kas toiminta, joka tukee yksilöllistä oppimista ja ennaltaehkäisee myöhempiä elämänhaasteita. Oppimisen laadun varmistamiseksi opetusryhmät pidetään vuonna 2026 riittävän pieninä. Tehdään tiivistä ja jatkuvaa yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

Tavoitteena on nostaa lukutaito ja hyvä suomen kielen osaaminen entistä vahvemmin keskiöön. Lukemisen määrää lisätään kaikissa kouluissa kaikilla luokka-asteilla. Lukutaito-osaamisen arvioimiseksi otetaan käyttöön uusia työkaluja. Oppilaat, jotka puhuvat muuta kuin suomea tai ruotsia ja joiden opetuskielen taito on riittävä S1-oppimäärään, ohjataan huoltajia valitsemaan S1-oppimäärä. Oppilaan kielitaito arvioidaan asiantuntevasti ja huolellisesti sekä tarvittaessa testein.

Kestävän tulevaisuuden näkökulmat huomioidaan vahvasti koulujen opetussuunnitelmatyössä. Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kouluun kiinnittymistä. Tavoitteeseen päästään kouluttamalla opettajia ja yhteisöllisiä opiskeluhuoltoryhmiä, jotta he voivat tukea oppilaiden hyvinvointia ryhmissä ja yksilöinä. Lisäksi vahvistetaan jokaisen koulun kiusaamisen puuttumisen tiimien toimintatapoja sekä tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Riittävällä ruokailuajalla varmistetaan, että opetus ei vähene. Lisäksi vahvistetaan oppilaiden osallisuutta ja tulevaisuudenuskoa tuomalla esiin tuomalla esiin samaistuttavia roolimalleja ja esimerkkejä eri aloilta kuten kulttuurista, tieteestä ja urheilusta. Oppilaitoksissa hyödynnetään entistä systemaattisemmin entisiä oppilaita, paikallisia toimijoita ja muita asiantuntijoita kertomaan omista poluistaan ja kokemuksistaan. Kaupunki tukee kodin ja oppilaitosten välistä yhteistyötä vahvistavia rakenteita ja selvittää mahdollisuuksia laajentaa vapaaehtoistoimintaa siten, että paikallisyhteisön eri toimijat voisivat osallistua lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämiseen.

DigiOne-oppimisalustan hallittu käyttöönotto tehdään vuoden 2026 aikana.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuslaki muuttuu ja tavoitteena on lain uudistusten täytäntöönpano mahdollisimman laadukkaasti. Oppimisen tuki uudistuu 1.8.2025 alkaen. Toimintakulttuurin muutoksen läpivieminen edellyttää kouluttautumista, resurssien kohdentamisen seurantaa sekä prosessien muokkaamista lakia vastaavaksi. Lisäksi suomen kieleen ja kirjallisuuteen tulee 3. luokalle tuntijakoon 1 vuosiviikkotunti lisää (muut tuntilisäykset on Vantaalla tehty etupainotteisesti lv. 23–24). Lukutaidon edistämiseksi tehdään kirjaston kanssa yhteinen kampanja 2. vuosiluokille, lisätään yhteisopettajuutta sekä kaikkien oppilaiden tavoitteena lukea vähintään viisi ikätasoa vastaavaa kirjaa vuoden aikana

Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä poissaolojen vähentämiseksi ohjataan tiiviimmin koulujen kiusaamiseen puuttumisen tiimien ja yhteisöllisten hyvinvointityöryhmien työtä. Perusopetuslain mukaan 1.8.2025 alkaen mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan merkittävästi koulupäivien aikana.

DigiOne alusta korvaa nykyisen Primus-Wilma-Kurre tuotteen sekä alustaan integroidaan uusia palveluita, joita ei ole koskaan aiemmin ollut käytössä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	1 828	2 111	**2 178**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	545	360	**418**
Henkilöstön kokonaismäärä	2 373	2 471	**2 596**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	24 052	24 070	24 070	**24 200 ***
Käyttömenot euroa/oppilas	10 004	10 507	10 916	**
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	57 %	56 %	56 %	**
Huoneistoneliöt/oppilas ***	10,2	10,2	10,3	**10,2**
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	16,5	16,5	16,9 *	**16,9**
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	100 %	100 %	100 %	**100 %**
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 620	2 588	2 450 *	**2 450**
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	31 %	31 %	31 % *	**31 %**
Oppilaita/oppilaanohjaaja	210	210	210*	**210**

* 23.8.24 luku, tilastointipäivän 20.9. luku saadaan lokakuussa.
** Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.
*** Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhuollon tiloja.

13 50
Varhaiskasvatus

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	11 663	11 204	11 435	**11 435**	11 607	11 781	11 958
Menot	-225 773	-233 338	-244 079	**-248 491**	-251 206	-258 566	-266 168
Toimintakate	-214 110	-222 133	-232 644	**-237 056**	-239 599	-246 786	-254 211

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	2 256	1 436	1 436	**1 436**
Maksutulot	8 527	8 500	8 500	**8 500**
Tuet ja avustukset	767	1 220	1 451	**1 451**
Muut tulot	36	48	48	**48**
Sisäiset tulot	77	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**11 663**	**11 204**	**11 435**	**11 435**
Henkilöstömenot	-112 809	-122 085	-126 137	**-130 549**
Asiakaspalvelujen ostot	-22 261	-21 938	-23 993	**-23 993**
Muiden palvelujen ostot	-36 993	-33 964	-37 824	**-37 824**
Sisäisten palvelujen ostot	-52	-20	-21	**-21**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 058	-1 406	-1 522	**-1 522**
Avustukset	-12 139	-13 037	-12 837	**-12 837**
Vuokramenot	-32	-16	-16	**-16**
Sisäiset tilavuokrat	-40 075	-40 633	-41 549	**-41 549**
Muut menot	-353	-239	-179	**-179**
Menot yhteensä	**-225 773**	**-233 338**	**-244 079**	**-248 491**
Toimintakate	**-214 110**	**-222 133**	**-232 644**	**-237 056**
Poistot	-957	-736	-779	**-779**
Vyörytykset	-16 592	-20 538	0	**-17 810**
Tilikauden tulos	**-231 659**	**-243 408**	**-233 423**	**-255 644**

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympärivuorokautista varhaiskasvatusta järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on edelleen haasteita. Saatavuustoimenpiteiden myötä kelpoisia opettajia on saatu jonkin verran lisää. Sosionomeja on 70, joista 65 prosenttia on kelpoisia. Erityisopettajien tehtäviin on ollut kohtuullisen hyvin hakijoita. Päiväkodin johtajan tehtävä on ollut vetovoimainen. Erilaisia pätevöitymiskoulutuksia on käynnissä ja valmistelussa. Vuonna 2026 käynnistyy esim. valtion tukema tilauskoulutus, jossa omista lastenhoitajista koulutetaan varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja. Pätevöitymisopintoja tuetaan taloudellisesti, erilaisilla info- ja vertaistilaisuuksilla sekä palkallisilla opintopäivillä. Vantaalla tuetaan vakituisen varhaiskasvatuksen henkilöstön suomen tai ruotsin kielen koulutusta niille työntekijöille, joiden äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2026 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy ennallaan (+14 lasta). Kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 120. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista monikielisiä oli vuoden 2025 alussa 37,2 prosenttia. Monikielisten lasten osuus yksiköiden välillä vaihtelee merkittävästi. Monikielisen väestön osuus on kasvanut viidessä vuodessa 992 lasta (+7,6 %). Monikielisten lasten määrän arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan uusilla toiminnallisuuksilla sekä parannuksilla. Palvelualueella joudutaan kuitenkin tekemään edelleen väliaikaisia, henkilöstöä työllistäviä ratkaisuja kehitystyön hitauden vuoksi.

1.8.2025 voimaan tulleen perusopetuslain tukea koskevan muutoksen toimeenpanoa jatketaan esiopetuksessa. Lakimuutoksen toimeenpano edellyttää tuen henkilöstön lisäystä ja koulutusta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen tukemista tuen lakivelvoitteiden toteuttamisessa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Päiväkodeissa vahvistetaan lukemisen kulttuuria sekä käytetään monikielistä kuvakirjapalvelua (Lukulumo). Monikielisten oppijoiden ohjelman toteuttamiseksi varhaiskasvatuksessa kehitetään kielitietoista työskentelyä alle 3-vuotiaiden ryhmissä ja avoimessa toiminnassa sekä kehitetään suomi ensimmäisenä (S1) ja suomi toisena (S2) kielenä opinpolkuja varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Jatketaan tuen lakimuutoksen toteuttamista sekä inklusiivisen toimintakulttuurin kehittämistä. Pedagogisten sisältöjen ja toimintakulttuurin osalta jatketaan ProVaka mallin toteuttamista, jonka avulla vahvistetaan positiivista vuorovaikutusta sekä tunne- ja kaveritaitoja inklusiivisessa toimintakulttuurissa. Toimintakulttuurin kehittämiseen ProVakan mukaisesti tarvitaan toimintayksiköissä edelleen ohjauksellista tukea.

Eriarvoistumiskehityksen ehkäisemistä jatketaan toteuttamalla Varhaiskasvatuksen segregaation vähentämisen toimeenpanosuunnitelman toimenpiteitä. KOTA- indikaattoreita hyödynnetään edelleen tiedolla johtamisessa ja resurssien kohdentamisessa.

Varhaiskasvatuksen keskeisenä tavoitteena vuonna 2026 on talouden tasapainottaminen erityisesti henkilöstömenojen ja vuokratyövoiman käytön osalta. Toimialan sijaiskustannusten selvitys tuodaan talous- ja strategiatoimikuntaan osana laajempaa kaupunkitasoista henkilöstöpoliittista tarkastelua.

Työhyvinvoinnin edistämisen osalta tärkeimpänä tavoitteena on sairauspoissaolojen vähentäminen. Tähän päästään vahvistamalla muun muassa johtamisen keinoin ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa henkilöstön työhyvinvointia, työkykyä ja työelämätaitoja. Henkilöstön hyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistämiseen panostetaan erityisesti työhyvinvoinnin, työkyvyn ja työelämätaitojen osalta.

Varhaiskasvatuksen arviointikulttuuria ja vaikuttavuuden arviointia kehitetään. Tämä tarkoittaa sitä, että lapsen varhaista, vaikuttavaa ja ennakoivaa tukea toteutetaan osana ryhmän perustoimintaa. Arviointia systematisoidaan tukemalla paikallisten työvälineiden (lapsiryhmän toimintasuunnitelma ja pedagogisen tuen valikko) sekä valtakunnallisten arviointityökalujen (Karvin Valssi-itsearviointi) käyttöönottoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Neljä uutta päiväkotia avautuu vuonna 2026: Karhunkierroksen päiväkoti Myyrmäki 168 paikkaa (joista uusia 39), Puutarhatien päiväkoti Tikkurila 168 paikkaa (uusia 42), Itä- Hakkilan paviljonki Hakunila 126 paikkaa, Metsänhaltijan päiväkoti Korso 126 paikkaa (joista uusia 35). Uusia paikkoja yhteensä 242. Tulipalossa osittain tuhoutunut Kimaran päiväkoti aukeaa korjattuna vuoden 2026 aikana. Vuoden 2026 aikana suljetaan mahdollisuuksien mukaan pieniä tiloja ja tiivistetään toimintaa.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta tasa-arvoa (ns. KOTA-raha) edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2025–2026 (1,46 milj. euroa).

Vantaan varhaiskasvatus on saanut myös valtion erityisavustuksen varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen sosionomien tilaustutkintokoulutuksen hankkimiseksi 2025–2030. Avustuksen suuruus on 0,9 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisesti valtion erityisavustukset ovat vähentyneet merkittävästi edellisvuosiin verrattuna. Tämä näkyy paineena omissa henkilöstömenoissa. Lisäksi toiminnan kehittämiseen ja kouluttamiseen on aiempaa vähemmän rahaa.

Talousarviossa on varauduttu palvelusetelin indeksikorotukseen.

Toimintavuoden aikana yksityisen varhaiskasvatuksen osuuden kasvattamisen edellytyksiä ja vaikutuksia selvitetään.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	1 949	2 233	**2 326**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	603	300	**300**
Henkilöstön kokonaismäärä	2 552	2 533	**2 626**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	10 814	10 961	11 182	**11 200**
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	2 201	2 226	2 365	**2 230**
Lapsia kotihoidon tuella	2 410	2 051	2 100	**2 100**
Varhaiskasvatuspalveluissa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *	83,10 %	82,70 %	85,80 %	**84,30 %**
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus	16,90 %	16,90 %	17,50 %	**16,80 %**
Tukitoimien piirissä olevien lasten osuus	12,30 %	12,70 %	13,00 %	**13,00 %**
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	12 624	14 815	14 327	**15 727**

* Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

13 90
Svenskspråkiga servicen

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	490	415	415	**415**	421	428	434
Menot	-15 293	-16 419	-16 556	**-16 888**	-17 039	-17 539	-18 054
Toimintakate	-14 803	-16 004	-16 141	**-16 473**	-16 618	-17 111	-17 620

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	1	25	25	**25**
Maksutulot	312	317	317	**317**
Tuet ja avustukset	139	72	72	**72**
Muut tulot	33	1	1	**1**
Sisäiset tulot	6	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**490**	**415**	**415**	**415**
Henkilöstömenot	-9 126	-9 498	-9 903	**-10 235**
Asiakaspalvelujen ostot	-105	-226	-91	**-91**
Muiden palvelujen ostot	-1 902	-1 899	-1 977	**-1 977**
Sisäisten palvelujen ostot	-5	-1	-1	**-1**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-334	-449	-540	**-540**
Avustukset	-26	0	0	**0**
Vuokramenot	-12	-6	-6	**-6**
Sisäiset tilavuokrat	-3 782	-4 340	-4 038	**-4 038**
Muut menot	-1	-1	-1	**-1**
Menot yhteensä	**-15 293**	**-16 419**	**-16 556**	**-16 888**
Toimintakate	**-14 803**	**-16 004**	**-16 141**	**-16 473**
Poistot	-35	-19	-131	**-131**
Vyörytykset	-1 155	-1 426	0	**-1 223**
Tilikauden tulos	**-15 994**	**-17 449**	**-16 272**	**-17 827**

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan johdolla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatusikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseteleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkoteja on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Trollebo daghem ja Mårtensdals daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua (lk.1–6), Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (lk.7–9) on yksi, Helsinge skola sekä yksi lukio, Helsinge gymnasium.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan.

Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum. Yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa ammattiopisto Prakticum järjestää myös tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta (TUVA).

Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, jossa myös Svenska produktionsskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen päiväkodeilla, esikouluilla sekä perusopetuksen 1–6 vuosiluokkien kouluilla on käytössä ProSmå/ProSkola malli vuodesta 2024 alkaen. ProSmå- ja ProSkola-ohjaajia on koulutettu ja he ohjaavat mallin työskentelyä kaikissa yksiköissä. ProSmå/ProSkola malli on tutkimustietoon perustuva toimintamalli, joka on kehitetty ehkäisemään käyttäytymisen ongelmia. Toimintamalli on kehitetty opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella Itä-Suomen ja Jyväskylän yliopiston sekä Niilo Mäki Instituutin yhteistyönä. Ruotsinkielisessä yläkoulussa on kouluvalmentaja tukemassa oppilaiden hyvinvointia.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta, ja asuinalueesta riippumatta.

Toimintavuoden 2026 aikana palvelualue laatii tulevan strategian painopisteet kaupungin ja toimialan strategian pohjalta. Yksi vuoden 2026 painopisteistä on kielitukea edistävä työ, joka kulkee käsi kädessä toimialan lukemiseen liittyvän tavoitteen kanssa. Toiminnan keskeisiä aihealueita ovat myös turvallisuutta ja hyvinvointia edistävä työ. Mahdollisia muita keskeisiä tavoitteita syntyy strategiaprosessin myötä.

Strategisten painopisteiden ja toiminnan kehittämiseksi palvelualue tekee lyhyen kyselyn kaksi kertaa vuodessa, johon palvelualueen henkilökuntaa pyydetään vastaamaan. Strategian painopisteiden suunnitteluun on myös luotu tiedolla johtamisen arviointiraportti, johon tietoa kerätään ja analysoidaan, jotta kentän tarpeet saadaan suunnittelussa huomioitua.

Digione oppimisalustan hallittu käyttöönotto tehdään vuoden 2026 aikana.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksen ja lukion päivitetyt opetussuunnitelmat astuivat voimaan 1.8.2025 ja muutoksia toteutetaan nyt käytännössä. Päivitykset liittyvät oppimisen tuen uudistukseen. Henkilöstöä on palkattu lisää, jotta voidaan vastata opetussuunnitelmien asettamiin tukivaatimuksiin. Toimintakulttuuria kehitetään siten, että kaikkia oppilaita ja opiskelijoita tuetaan parhaalla mahdollisella tavalla vahvemmin ja riittävämmin. Tuen vaikuttavuutta ja tuloksia seurataan säännöllisesti.

Perusopetuksen oppilaitokset ovat päivittäneet mobiililaitteiden käyttökieltoa koskevat järjestyssäännöt uuden lainsäädännön mukaisiksi. Järjestyssääntöjen toimivuutta ja toimintakulttuurin muutosta arvioidaan lukuvuoden lopussa.

Vantaan sopimus Helsingin kanssa koskien ruotsinkielistä vammaisopetusta ei anna Vantaan ruotsinkielisille kehitysvammaisille oppilaille subjektiivista oikeutta koulupaikkaan. Mikäli Zacharias Topelius skolassa ei ole tilaa, palvelualue joutuu järjestämään vammaisopetusta itse. Tilanne on vaikeutunut, kun myös Helsingissä on yhä enemmän ruotsinkielisiä vammaisopetusta tarvitsevia lapsia.

Mårtensdals bildningsrum on otettu käyttöön keväällä 2025. Varhaiskasvatus, esikoulu ja alakoulu toimivat nyt saman katon alla. Yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen on käynnissä ja tavoitteena on luoda yhtenäinen ja johdonmukainen oppimispolku kaikille lapsille.

Vantaan kaksikielisyysohjelma tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelma uusitaan vuoden 2026 aikana. Palvelualue koordinoi kaksikielisyysohjelman tavoitteiden toteutumista ja vastaa toiminnan raportoinnista.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	129	151	**156**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	49	20	**20**
Henkilöstön kokonaismäärä	178	171	**176**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *	286	281	314	**300**
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	54	53	60	**56**
Lapsia esiopetuksessa	69	69	75	**71**
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	734	718	**721**
Käyttömenot euroa/ oppilas	11 409	11 917	13 118	**
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	56 %	57 %	57 %	**
Huoneistoneliöt/ oppilas ***	13,5	13,4	13,8	**13,6**
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat	14,4		15,4	**15,4**
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %	**100 %**
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	127	126	116	**118**
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	160	162	164	**162**
Käyttömenot euroa/ opiskelija	9 531	9 431	9 426	**
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,1	8,0	8,0	**8,0**

* Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.
** Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.
*** Mårtensdals skolanin peruskorjauksen valmistuminen 2025 saattaa vaikuttaa jonkin verran lukuun.

137
Toisen asteen koulutus

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	3 036	1 013	1 033	**1 033**	1 048	1 064	1 080
Menot	-78 021	-83 505	-88 154	**-89 785**	-90 728	-93 386	-96 132
Toimintakate	-74 984	-82 492	-87 121	**-88 753**	-89 680	-92 322	-95 052

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	879	489	822	**822**
Maksutulot	26	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	1 846	469	111	**111**
Muut tulot	223	55	100	**100**
Sisäiset tulot	62	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**3 036**	**1 013**	**1 033**	**1 033**
Henkilöstömenot	-46 628	-47 238	-48 087	**-49 719**
Asiakaspalvelujen ostot	0	-9	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-8 418	-8 085	-8 305	**-8 305**
Sisäisten palvelujen ostot	-137	-27	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 597	-5 241	-5 944	**-5 944**
Avustukset	-202	-102	-80	**-80**
Vuokramenot	-1 420	-1 217	-998	**-998**
Sisäiset tilavuokrat	-17 436	-21 138	-23 325	**-23 325**
Muut menot	-182	-448	-1 414	**-1 414**
Menot yhteensä	**-78 021**	**-83 505**	**-88 154**	**-89 785**
Toimintakate	**-74 984**	**-82 492**	**-87 121**	**-88 753**
Poistot	-482	-313	-444	**-444**
Vyörytykset	-7 368	-9 054	0	**-8 023**
Tilikauden tulos	**-82 834**	**-91 859**	**-87 565**	**-97 220**

Toiminnan kuvaus

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota, kaksi aikuislukiota sekä Vantaan ammattiopisto Varia. Kansainvälisesti tunnistettua ja tunnustettua IB-koulutusta annetaan Tikkurilan lukion IB Diploma Programmessa (DP) sekä ammattiopisto Varian IB Career Related Programmessa (CP). Toisen asteen koulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin.

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla, lukion päättötodistuksella ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukioiden lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Variassa järjestetään ammatillista koulutusta nuorille, aikuisille ja organisaatioille useilla eri aloilla. Koulutustarjonta sisältää muun muassa perustutkintoja, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, oppisopimuskoulutusta, työvoimakoulutusta sekä korttikoulutuksia. Toi-

minnan lähtökohtana ovat kysyntä, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) järjestetään hallinnollisesti ammattiopisto Variassa. Ammattiopisto Varia on hakenut mukaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun.

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa lisäksi toisen asteen palveluverkon kehittämisestä, oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluyhteistyöstä sekä oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen. Toisen asteen koulutuksen palvelualue tekee yhteistyötä toimialarajat ylittäen työllistymisen edistämiseksi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toisen asteen koulutuksen valtuustokauden visiona on tuottaa vahva osaaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Erityistä huomiota kiinnitetään oppimisvalmiuksien ja kielitaidon vahvistamiseen, osaamistason nostamiseen sekä hyvinvoivien, innostavien ja monimuotoisten oppimisyhteisöjen kehittämiseen. Opiskelijoiden motivaatiota ja kiinnittymistä opintoihin vahvistetaan tuomalla esille erilaisia roolimalleja ja urapolkuja. Oppilaitoksissa jatketaan valmistuneiden opiskelijoiden hyödyntämistä vierailijoina ja pyritään laajentamaan eri alojen edustajiin, jotta opiskelijat näkevät monipuolisia esimerkkejä jatko-opinnoista ja työelämästä.

Oppimisvalmiuksien kehittymistä tuetaan muun muassa vahvistamalla perustaitoja sekä tunnistamalla yksilöllisiä tuen tarpeita. Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksia ja suomen kielen osaamista vahvistetaan kehittämällä suomen kielen opetuksen käytänteitä ja kielitietoisuutta monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelman mukaisesti.

Osaamistason nostamiseksi opiskelijoille luodaan selkeitä opintopolkuja ja uusia oppimisen tapoja, jotka vahvistavat yhteyksiä korkeakouluihin ja työelämään sekä tukevat siirtymistä toiselta asteelta eteenpäin. Ammattiopisto Varia jatkaa yhdessä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen sekä elinvoimapalveluiden kanssa vantaalaisten osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämistä. Tikkurilan osaamiskampuksen oppilaitosrajat ylittävää yhteistyötä suunnitellaan aktiivisesti yhdessä muiden koulutustoimijoiden kanssa. Tarkoituksena on luoda eri oppilaitoksille yhteinen toimintakulttuuri, jotta osaamiskampuksella tapahtuva yhteistyö hyödyttäisi opiskelijoita parhaalla mahdollisella tavalla.

Hyvinvoivilla, innostavilla ja monimuotoisilla oppimisyhteisöllä vahvistetaan opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin. Opiskelijoiden kykyä selviytyä vastoinkäymisistä ja sopeutua muutoksiin vahvistetaan kehittämällä tunne- ja vuorovaikutustaitoja, resilienssiä ja itseohjautuvuutta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Alustavien ennusteiden mukaan perusopetuksen päättävien ikäluokka tulee 2026 olemaan korkeimmillaan, mikä edellyttää toisen asteen koulutuksen aloituspaikkojen lisäämistä. Uusien toimitilojen myötä ikäluokkien kehitykseen reagoiminen on jatkossa ketterämpää. Aviapoliksen lukio aloittaa toimintansa elokuussa 2026 väistötiloissa Varian Aviapoliksen toimipisteessä ja Tikkurilan osaamiskampuksen rakentaminen jatkuu. Sotungin osalta aloitetaan uuden lukion tarveselvityksen valmistelu. Varian toimitilojen suunnittelu, rakentaminen ja peruskorjaus jatkuu vuonna 2026. Samalla järjestellään uudelleen eri alojen opetustiloja.

Palvelualueella toimeenpannaan lukiokoulutuksessa oppimisen tuen ja erityisen tuen lakimuutoksia sekä valmistaudutaan ammatillisessa koulutuksessa 1.8.2026 voimaan tulevien oppimisen tuen ja erityisen tuen lakimuutosten toimeenpanoon.

Mikäli vuoden 2025 aikana haetut kokeilu- ja järjestämisluvat myönnetään Vantaalle, ammatillisessa koulutuksessa aloitetaan toiminnanohjauskokeilu ja Aviapoliksen lukioissa aloitetaan englanninkielinen lukiokoulutus. Toiminnanohjauksen kokeiluun pääseville myönnetään niin sanottu laaja järjestämislupa, jolla voidaan palvella nykyistä paremmin alueen koulutustarpeita. Kokeilua toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Vantaan elinvoimapalveluiden sekä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen

kanssa. Kokeilu kestää kahdeksan vuotta. Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) ja kokeilussa mukana oleva koulutuksen järjestäjä sopivat neljän vuoden sopimuskaudeksi (strategiakausi) kerrallaan koulutuksen järjestäjän toiminnalle asetettavista tutkintojen, työllistymisen ja jatko-opintojen kannalta keskeisistä laadullisista ja määrällisistä tavoitteista. Mikäli sovitut tavoitteet aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia, OKM voi osoittaa harkinnanvaraista strategisen kehittämisen rahoitusta sovittujen tavoitteisen aiheuttamien kustannusten kattamiseksi. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään joko täysimääräisenä tai osittaisena aiheutuviin kustannuksiin nähden.

Aikuisten opetussuunnitelman mukainen lukio-opetuksen kehittäminen yhteistyössä Vantaan aikuislukion ja Sotungin etälukion kanssa jatkuu. Painopisteenä on kaksoistutkinto-opintojen tarjoaminen Varian opiskelijoille erityisesti uudessa Varia Vehkalan toimipisteessä sekä aikuislukiotoiminnan yhdenmukaistaminen opiskelijoita palvelevalla tavalla.

Ammatillisessa koulutuksessa otetaan käyttöön uusi rahoitusmalli. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen perusteet muuttuvat. Vaikutus näkyy jo vuodelle 2026 myönnettävässä rahoituksessa. Varia on valmistautunut rahoitusmuutokseen muun muassa vähentämällä aiemmin tutkinnon suorittaneiden sisäänottoa ja kehittämällä ammattikorkeakouluopintoihin valmistavia Väylä-opintoja sekä työllistymisen tukitoimia. Rahoitusmalli huomioi mm opiskelijoiden lähtötason, jota voidaan hyödyntää myös sisäisessä rahan jaossa oppimisen tukeen.

Lukiokoulutuksessa otetaan käyttöön tarveperusteinen rahanjako huomioiden segregaation erityispiirteet.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	576	565	**599**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	118	127	**131**
Henkilöstön kokonaismäärä	694	692	**730**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Lukiokoulutus				
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 785	3 914	3 840	**4 119**
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	757	783	768	**687**
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	323	320	330	**350**
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	5,70 %	5,00 %	4,50 %	**4,50 %**
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	88,3 %	87,2 %	90,0 %	**90,0 %**
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,34	1,22	1,35	**1,35**
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	8 204	8 476	8 754	*****
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,1	7,3	**7,4**

* Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Ammatillinen koulutus				
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	32 %	32 %	35 %	**35 %**
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %	**100 %**
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	11 880	12 293	13 234	**13 180**
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,4	13,3	14,2	**15,7**
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa	9,6 %	8,9 %	8,0 %	**8,0 %**

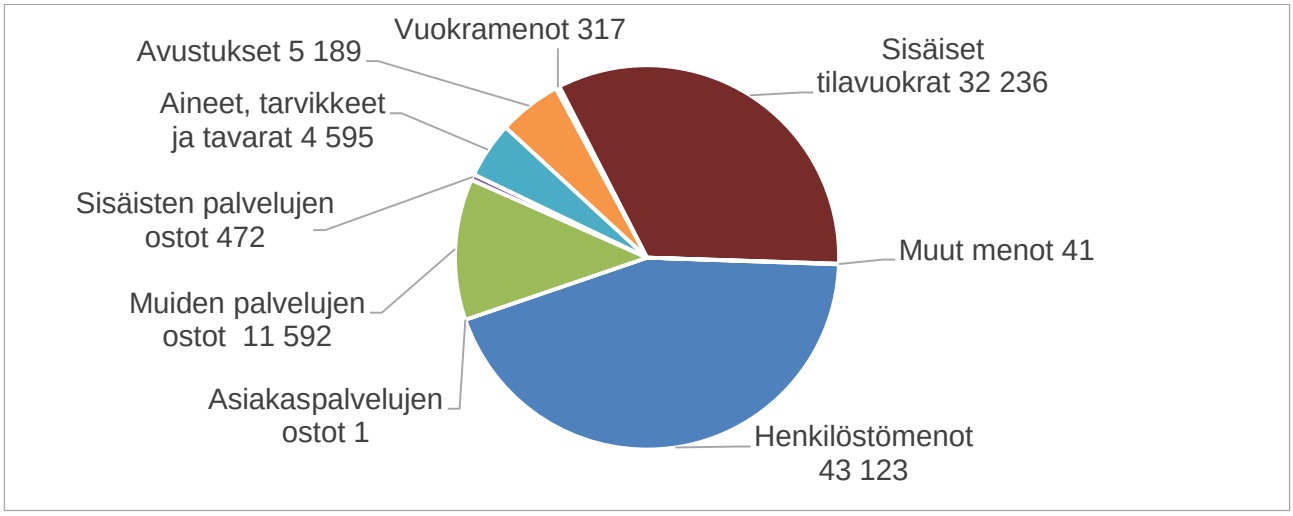
16
KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Vastuuhenkilö: Riikka Åstrand **Toimielin: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta**
Puheenjohtaja: Lauri Kaira

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	12 368	12 357	14 727	**14 727**	14 949	15 174	15 403
Menot	-88 114	-93 826	-96 191	**-97 566**	-99 000	-101 901	-104 897
Toimintakate	-75 746	-81 469	-81 465	**-82 839**	-84 051	-86 727	-89 494

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuosina 2025 ja 2026 jaettavat yleiskorotukset sekä paikallisia eriä, joiden vaikutus jaettiin toimialoille kaupunginhallituksen talousarvioesityksen yhteydessä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle korotusten vaikutus on 1 474 200 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	740	1 778	2 494	**2 494**
Maksutulot	7 667	7 301	8 127	**8 127**
Tuet ja avustukset	2 992	2 599	3 521	**3 521**
Muut tulot	773	566	506	**506**
Sisäiset tulot	196	113	79	**79**
Tulot yhteensä	**12 368**	**12 357**	**14 727**	**14 727**
Henkilöstömenot	-37 656	-39 163	-41 648	**-43 123**
Asiakaspalvelujen ostot	-1	-1	-1	**-1**
Muiden palvelujen ostot	-10 186	-10 755	-11 692	**-11 592**
Sisäisten palvelujen ostot	-32	-252	-472	**-472**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 499	-4 631	-4 595	**-4 595**
Avustukset	-5 133	-5 079	-5 189	**-5 189**
Vuokramenot	-1 025	-855	-317	**-317**
Sisäiset tilavuokrat	-30 541	-33 002	-32 236	**-32 236**
Muut menot	-41	-89	-41	**-41**
Menot yhteensä	**-88 114**	**-93 826**	**-96 191**	**-97 566**
Toimintakate	**-75 746**	**-81 469**	**-81 465**	**-82 839**
Poistot	-5 529	-5 778	-4 943	**-5 470**
Vyörytykset	-5 187	-6 092	0	**-6 879**
Tilikauden tulos	**-86 461**	**-93 340**	**-86 408**	**-95 188**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on kaupunkikulttuurin hyvinvoinnin lautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä. Toimialan tehtäviin kuuluu myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn koordinointi ja kaupunkitasoinen osallisuuden edistäminen.

Keväällä 2025 laadittiin toimialan toimintaympäristöanalyysi toimialan strategisten tavoitteiden pohjalta. Työskentelyssä tarkasteltiin toimialan työtä muun muassa haastattelemalla eri toimipisteiden henkilökuntaa arjen toimintaympäristöstä sekä toimialan esihenkilöfoorumin ja toimialan johdon työskentelyllä.

Toimialan työn näkökulmasta vahvuuksiksi tunnistettiin laaja palvelutarjonta, uusien kiinnostavien kohteiden potentiaali, Vantaan nuori ja moninainen väestö, kävijämäärien kasvu monissa palveluissa, osallistumisen mahdollisuuksien laajentuminen, kaupungin kiinnostavuus kumppanina sekä toimialan palvelujen merkitys kotoutumisen tukemisessa.

Haasteina koettiin erityisesti toimialan palveluiden tunnettuus ja kielteiset mielikuvat kaupungista, hidas kotoutuminen, palveluverkon korjausvelka ja palveluohjauksen toimimattomuus kaupungin ja hyvinvointialueen välillä. Uhkia toimintaympäristössä ovat fyysisen aktiivisuuden lasku, mielenterveyden ongelmat, köyhyys, turvattomuus, osallisuuden kokemuksen lasku, kolmannen sektorin leikkaukset sekä asukkaiden taloudellisen tilanteen heikentyminen. Tavoitteena on tukea lapsiperheiden sosiaalista hyvinvointia parantamalla palvelujen saavutettavuutta sekä tukemalla vanhempien työllistymistä ja lasten yhdenvertaisia kasvu- ja oppimisedellytyksiä sekä harrastusmahdollisuuksia. Tavoitteena on lapsiperheköyhyyden väheneminen Vantaalla.

Toimiala voi työssään edelleen vahvistaa vapaa-ajan palveluiden vetovoimaisuutta ja edistää sitä kautta harrastamista. Toimialan palveluita voisi systemaattisemmin käyttää kotoutumisen tukemiseksi ja hyvien väestösuhteiden rakentamiseksi. Kaupungin monimuotoisuus tulisi ottaa voimavaraksi palveluiden kehittämisessä. Uusien elämyskohteiden potentiaali maineen kehittämisessä on merkittävä. Vuonna 2025 laadittavan strategisen tapahtumasuunnitelman myötä on mahdollisuus ottaa uusi askel tapahtumien kehittämiseksi. Liikkumisohjelman kautta voidaan edistää asukkaiden fyysistä toimintakykyä. Uuden strategiakauden myötä on mahdollista ottaa jälleen uusi alku myös toimialojen välisen yhteistyön kehittämisessä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiotehtävässä laaditaan vuonna 2026 uutta hyvinvointisuunnitelmaa.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan roolia tulevan kaupunkistrategian toimeenpanossa suunnitellaan myöhemmin syksyllä 2025. Samalla tehdään loppuarviointia toimialan oman strategian toteutumisesta kuluvalla strategiakaudella.

Kaupungin talouden tasapainottamisohjelman johdosta toimialalle asetettiin talousarviokehyksessä 2 milj. euron sopeuttamistavoite vuodelle 2026. Toimialan talousarvioesityksessä on huomioitu tavoitteen edellyttämät sopeutustoimet ja niiden eurovaikutukset tuloihin ja menoihin.

Toimiala tavoittelee tapahtumien ja elämyskohteiden entistä vahvempaa vaikuttavuutta kaupungin veto- ja elinvoimaan. Vuonna 2026 tapahtumien osalta otetaan käyttöön laadittu uusi strategisempi tapahtumasuunnitelma ja tapahtumapalveluiden osalta tarkennettu roolijako. Myös kävijä- ja vaikuttavuustutkimusta kehitetään tapahtumiin liittyen. Kaupungin omista elämyskohteista ja tapahtumapaikoista saatavaa tuottoa kasvatetaan. Kävijöiden osalta tavoitellaan elämyskohteiden kävijämäärän kasvua sekä tapahtumien yhteydessä keskiostoksen kasvattamista.

Liikkumisohjelman myötä toimiala haluaa panostaa kaupunkilaisten fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen. Vuonna 2026 tavoitellaan erityisesti lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn parantamista. Tätä arvioidaan 5.- ja 8.-luokkalaisten Move! -mittausten avulla.

Kotoutumisen merkitys on Vantaalla keskeinen. Toimialan merkitys kotouttamistyössä korostuu erityisesti hyvien väestösuhteiden rakentamisen kautta. Vuonna 2026 keskitytään erityisesti tutkimaan väestösuhteiden merkitystä ja asetetaan lähtötasomittarit tavoitteelle.

Harrastamisen edistäminen on yksi toimialan keskeisistä tavoitteista. Vuoden 2026 aikana keskitytään harrastamisen edistämisessä erityisesti koulupäivän yhteydessä toteutettaviin maksuttomiin harrastuksiin ja pyritään lisäämään lasten ja nuorten ohjatun harrastamisen määrää. Tunnettuutta Harrastusten Vantaan toiminnasta lisätään erityisesti peruskoulun tiedotuskanavien sekä Vantaan Harrastuskalenterin kautta. Lisäksi hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia muita viestinnällisiä kampanjoita.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala reagoi viime vuosien aikana kohonneisiin turvallisuusuhkiin. Vuoden 2025 aikana toimiala on osallistunut valmiussuunnitteluun osana kaupunkitasoista työtä. Työ jatkuu vuonna 2026 koulutusten ja harjoitusten muodossa. Työn tavoitteena on henkilöstön parempi valmius toimia erilaisissa häiriö- ja kriisitilanteissa.

Vuonna 2026 rakennetaan toimialan osuus kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan. Vuoden 2026 keskeisimmät toimitilainvestointihankkeet ovat vuoden aikana avautuva Håkansbölen kartanonmuseo sekä Jumbon kirjasto. Syksyllä 2026 valmistuu nuorten toimintakeskus, Havukosken Hosantiellä sijaitsevaan kiinteistöön, johon tehdään sitä ennen korjauksia ja toiminnallisia muutoksia. Koillis-Vantaan liikuntahalli valmistuu loppuvuodesta 2026. Elmon uimahallin rakentaminen on käynnissä. Muuran ja Ojahaan liikuntahallien rakentamisvaiheet käynnistyvät. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen Oivallusten talon uudishankkeessa, Myyrmäen uimahallin peruskorjaus- ja laajennushankkeessa sekä Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjaushankkeessa tehdään toteutussuunnittelua.

Osana kaupunkitasoista tiedolla johtamisen kehittämisprojektia kehitetään myös toimialan tiedolla johtamista. Tiedolla johtaminen näkyy myös toimialan ICT-investoinneissa, joissa muun muassa selvitetään kävijämäärien seurantaa. Samoin palveluverkkosuunnittelun tueksi on tarkoitus laatia palveluverkon tilannekuvanäkymä, jota käsitellään uuden investointimallin mukaisessa suunnittelussa.

Avustusperiaatteita on päivitetty osana avustuskokonaisuuden ja –prosessin selkiyttämistä. Vuonna 2026 jatketaan avustusprosessin selkiyttämistä viestintää vahvistamalla ja avustusjärjestelmää kehittämällä. Avustusprosessin kehittämisellä tavoitellaan järjestöille selkeämpää ja helpompaa avustusten hakemista. Toimiala kehittää toimintavuoden aikana omaa osuuttaan Vantaan verkkosivustosta käyttäjäystävällisemmäksi. Työn pohjaksi kerätään käyttäjäpalautetta.

Toimiala vahvistaa ja tuottaa kuntalaisille turvalliset ja tasa-arvoiset palvelut. Palveluiden saavutettavuutta parannetaan entisestään niin, että ne olisivat yhä useamman vantaalaisen käytössä muun muassa hyödyntämällä hybriditiloja, joissa saa erilaisia palveluja mm. kirjastopalveluista asukas- ja nuorisopalveluihin. Hyvillä ennakoiduilla ratkaisuilla vähennetään rikollisuutta, häiriökäyttäytymistä sekä vahingontekoa.

Tapahtumapalvelut ja niiden koordinointi ja kehitys keskitetään uuteen tapahtumatiimiin, jonka toiminta käynnistyy vuonna 2026. Tapahtumapalvelujen tavoitteena on tapahtumastrategian mukaisesti toimia tapahtumien mahdollistajana ja kaupunkitasoisena koordinoijana, joka kehittää ja tukee tapahtumien toimintamahdollisuuksia sekä tekee sidosryhmätyötä ja ylläpitää alan verkostoja.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	616	665	**689**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	249	222	**228**
Henkilöstön kokonaismäärä	865	887	**917**

16 10
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-120	-117	-128	**-128**	-132	-136	-140
Toimintakate	-120	-117	-128	**-128**	-132	-136	-140

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-73	-72	-83	**-83**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-46	-45	-45	**-45**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-120**	**-117**	**-128**	**-128**
Toimintakate	**-120**	**-117**	**-128**	**-128**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	113	117	0	**128**
Tilikauden tulos	**-7**	**0**	**-128**	**0**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta huolehtii kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta päättää myös kaupungin avustusten jakamisesta.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat lautakunnan menoihin. Lautakunta kokoontuu kuukausittain joko perinteisesti Vantaan kaupungintalolla, tai vaihtelevissa sijainneissa eri puolilla kaupunkia.

Päätettävien asioiden lisäksi lautakunta tutustuu kokouksissaan, seminaareissaan ja matkoillaan kaupungin sisäiseen toimintaan ja eri sidosryhmien toimintaan.

Valtuustokauden vaihtumisen myötä, uusi lautakunta on aloittanut toimintansa elokuussa 2025. Vuonna 2026 panostetaan erityisesti uuden lautakunnan perehtymiseen toimialan palveluihin ja toimitiloihin.

16 21
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	115	1 045	1 685	**1 685**	1 710	1 735	1 761
Menot	-4 891	-5 940	-6 013	**-6 134**	-6 188	-6 370	-6 557
Toimintakate	-4 776	-4 895	-4 328	**-4 450**	-4 479	-4 634	-4 796

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	1 000	1 640	**1 640**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	115	45	45	**45**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**115**	**1 045**	**1 685**	**1 685**
Henkilöstömenot	-3 088	-2 255	-2 392	**-2 514**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-606	-952	-1 190	**-1 190**
Sisäisten palvelujen ostot	-14	-221	-434	**-434**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-110	-127	-68	**-68**
Avustukset	-34	-50	0	**0**
Vuokramenot	-22	-22	28	**28**
Sisäiset tilavuokrat	-1 015	-2 303	-1 957	**-1 957**
Muut menot	-1	-10	0	**0**
Menot yhteensä	**-4 891**	**-5 940**	**-6 013**	**-6 134**
Toimintakate	**-4 776**	**-4 895**	**-4 328**	**-4 450**
Poistot	0	0	0	**-1**
Vyörytykset	2 191	2 808	0	**3 283**
Tilikauden tulos	**-2 585**	**-2 087**	**-4 328**	**-1 168**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Toimialan yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi sekä vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin sijoittuvat myös kaupunkitasoiset tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, osallisuuden sekä tapahtumien kehittämisen ja koordinoinnin osalta. Toimialan yhteiset palvelut vastaavat Kuusijärven palvelukokonaisuuden hallinnoinnista.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yksikkö tuottaa toimialalle keskitetyt tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yhteiset palvelut kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen.

Kaupunkitasoinen hyvinvointisuunnitelma valmistellaan kesään 2026 mennessä. Ehkäisevän päihdetyön verkostoja kehitetään, ja ehkäisevästä päihdetyöstä laaditaan suunnitelma osaksi hyvinvointisuunnitelmaa. Yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa jatketaan asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen osalta tavoitteena on kävijämäärän kasvattaminen sekä saunalipputulojen lisääminen. Kahvilapalvelut kilpailutetaan vuonna 2026, ja alueen investointitarpeet arvioidaan uudelleen.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen tavoitteena on vahvistaa Myyrmäen elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä, asukaslähtöistä kehittämistä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Tarkoituksena on rakentaa palveluille tarkoituksenmukaiset ja toimivat tilat, ja huomioida järjestöjen tilatarve osana hanketta. Vuonna 2026 viedään eteenpäin palvelumuotoiluprojektia sekä Oivallusten talon suunnittelua.

Toimialan palveluverkkosuunnitelma laaditaan osana kaupunkitasoista suunnittelua vuonna 2026. Toimitilaverkon tarveselvityksiä ja hankesuunnitelmia valmistellaan investointiohjelman mukaisesti.

Toimialan tiedolla johtamista kehitetään erityisesti elinikäisen oppimisen palvelualueella ja kävijätiedon keruussa.

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on kehitetty 2022–2025 Osallistuva Vantaa –ohjelman mukaisesti yhteistyössä kaikkien toimialojen kanssa. Vuonna 2026 Osallistuva Vantaa-ohjelma ja toimialojen osallisuussuunnitelma päivitetään uuden strategian mukaisiksi. Tavoitteena on asukkaiden tyytyväisyys osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa, osallisuuden kokemuksen sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yhteiskunnallisen aktiivisuuden lisääminen. Henkilökunnan osaamista asukkaiden osallisuuden edistämisessä ja asukaskuulemisen järjestämisessä tuetaan mm. koulutuksin.

Vuonna 2025 rekrytoitiin järjestöyhteistyöhön keskittynyt osallisuusasiantuntija ja vuonna 2026 tavoitteena on parantaa järjestöyhteistyön perusrakenteita kuten avustuksia, tiloja ja tilaisuuksia sekä kaupungin henkilökunnan järjestöyhteistyöosaamista.

Tapahtumatoiminnan kaupunkitasoista yhteistyötä ja koordinointia kehitetään uuden tapahtumastrategian mukaisesti. Tavoitteena on tapahtumajärjestäjiä palvelevan tapahtumatoimistopalvelun käynnistäminen sekä sisäisen ja ulkoisen tapahtumayhteistyön kehittäminen.

Viestintää kehitetään tiivistämällä yhteistyötä palvelualueiden kanssa toteuttamalla viestintä- ja markkinointisuunnitelmat. Tavoitteena on vahvistaa sisällöntuotantoa, palvelumarkkinointia ja viestinnän vaikuttavuutta sekä kehittää vaikuttavuuden arviointia.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palveluverkon kehittämisen osalta keskeisimmät yksikön koordinaatiossa olevat hankkeet ovat Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kehittäminen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hanke.

Kuusijärven palveluiden osalta toteutetaan palveluntuottajan kilpailutus. Palveluita kehitetään myös uuden kulunvalvonnan ja verkkokaupan käyttöönoton myötä. Esteettömän uimapaikan suunnittelu käynnistyy.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeessa edetään toteutussuunnitteluvaiheeseen, jonka toteuttaa VTK Kiinteistöt Oy. Samanaikaisesti palvelumuotoilua kehitetään edelleen osana hanketta.

Asukasosallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan yhteisöbudjetoinnin avulla. Uusi toimintamalli korvaa aiemman osallistuvan budjetoinnin, ja sen erityisenä tavoitteena on segregaation ehkäisy nimetyillä suuralueilla. Kullekin alueelle varataan budjetti, jonka puitteissa voidaan toteuttaa yhteisöllisiä tapahtumia, toimintaa eri kohderyhmille sekä alueen toimintaa tukevia hankintoja. Lisäksi kehitetään Erätauko-dialogien ja digitaalisten alustojen hyödyntämistä, koulutetaan kaupungin henkilökuntaa ja vahvistetaan vaikuttamistoimielinten edustavuutta.

Järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistetään ja siihen liittyvää viestintää parannetaan. Sähköisen avustusten hakujärjestelmän kehittäminen jatkuu. Järjestöjen toimitilojen tukimallin uudistamisella pyritään kehittämään yhtenäinen, läpinäkyvä ja saavutettava toimintatapa järjestöjen tilatarpeiden tukemiseksi.

Toimialan viestintätiimiin rekrytoidaan tapahtuma-asiantuntija, jonka vastuualueeseen kuuluu tapahtumatoiminnan kehittäminen kaupunkitasoisesti. Lisäksi markkinointiresursseja kohdennetaan entistä vahvemmin tapahtumamarkkinoinnin ja suurten tapahtumien kumppanuus- sekä markkinointiviestinnän kehittämiseen. Markkinointitukisopimusten uudistus toteutetaan osana tapahtumatoiminnan kehittämistä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	30	34	**37**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	1	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	34	35	**37**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,2	3,4	3,5	**4,1**
Tulot Kuusijärven saunapalveluista	-	-	-	**1 640 000**
Kuusijärven saunojen kävijämäärät	-	140 000	-	**190 000**
Kuusijärven alueen käyntimäärä *	380 000	420 000	-	**550 000**

* Kävijälaskurin mukaan.

16 33
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	886	472	903	**903**	916	930	944
Menot	-22 027	-22 681	-23 667	**-23 956**	-24 358	-25 072	-25 809
Toimintakate	-21 141	-22 209	-22 765	**-23 053**	-23 442	-24 142	-24 865

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	25	12	91	**91**
Maksutulot	151	184	259	**259**
Tuet ja avustukset	412	85	350	**350**
Muut tulot	272	191	202	**202**
Sisäiset tulot	26	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**886**	**472**	**903**	**903**
Henkilöstömenot	-9 406	-9 738	-10 028	**-10 417**
Asiakaspalvelujen ostot	-1	-1	-1	**-1**
Muiden palvelujen ostot	-3 258	-3 233	-3 546	**-3 446**
Sisäisten palvelujen ostot	-11	-16	-23	**-23**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 716	-2 379	-2 429	**-2 429**
Avustukset	-1 526	-1 397	-1 420	**-1 420**
Vuokramenot	-297	-151	-145	**-145**
Sisäiset tilavuokrat	-5 796	-5 762	-6 075	**-6 075**
Muut menot	-18	-4	0	**0**
Menot yhteensä	**-22 027**	**-22 681**	**-23 667**	**-23 956**
Toimintakate	**-21 141**	**-22 209**	**-22 765**	**-23 053**
Poistot	-877	-1 068	-755	**-1 199**
Vyörytykset	-1 820	-1 624	0	**-2 730**
Tilikauden tulos	**-23 839**	**-24 901**	**-23 519**	**-26 982**

Toiminnan kuvaus

Vantaan Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on taiteen, kulttuurin, historian ja lukutaidon asiantuntijaorganisaatio. Se vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen.

Vantaan monimuotoistuvan väestön kiivas kasvutahti edellyttää palveluiden lisäämistä. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden resurssit eivät ole kasvaneet väestön kasvun kanssa samassa suhteessa, kuten ei myöskään henkilöstömäärä. Tästä syystä palveluita ei ole tasaisesti tarjolla kaikilla alueilla eikä kaikille käyttäjäryhmille, mutta kulttuuripalveluiden tasaista alueellista saavutettavuutta pyritään edistämään toimintaa kehitettäessä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vantaa on kasvupaineistaan ja vähäisemmistä resursseistaan huolimatta virkeä ja uudistusvoimainen kulttuurikaupunki, jolla on monipuolinen ja rikas historia sekä uniikkeja kulttuurikohteita. Kuvataiteen saralla taidemuseo Artsin ja sen laajan julkisen taiteen kokoelmien ohella muita merkittäviä arjen rikastuttajia ovat Laila Pullisen veistospuisto ja kotimuseo Hakunilan suuralueella ja Risto Vilhusen veistospuisto Sotungissa.

Molemmat veistospuistot ovat valtakunnallisesti ainutlaatuisia ja henkilöityvät niissä asuneisiin ja työskennelleisiin taiteilijoihin. Vantaan kaupunki haluaa kehittää molempien kohteiden toimintaa avustusten, tiiviin yhteistyön ja ulkopuolisen hankerahoituksen turvin. Veistospuistot ovat lumovoimaisia, mutta heikosti tunnettuja ja siksi Vantaa kehittää myös molempien kohteiden viestintää ja markkinointia, jotta niiden valtakunnallinen tunnettuus ja kävijämäärät kasvaisivat.

Kaupunkilaisten kulttuurielämää monipuolistaa muiden toimijoiden ja festivaalien ohella kolme ammattimaisesti korkeatasoista esittävän taiteen tahoa, Vantaan Viihdeorkesteri, Tanssiteatteri Raatikko ja Vantaan teatteri, jotka nauttivat kaupungin merkittävien toiminta-avustusten lisäksi myös valtionosuusrahoitusta (vos). Vantaan Viihdeorkesteri, jonka kotisali on Kulttuuritalo Martinuksessa, tunnetaan korkeasta taiteellisesta tasostaan ja yhteistyöstään tunnettujen kotimaisten solistien ja kapellimestarien, mutta myös ulkomaisten artistien kanssa.

Tikkurilassa, Silkkitehtaan tiloissa toimivat Raatikko ja Teatteri Vantaa tarjoavat teatterikokemuksia sekä aikuisille että nuorille ja lapsille. Molemmilla teattereilla on useiden vuosikymmenten mittainen historia, uskollinen yleisö ja ainutlaatuinen asema vantaalaisen kulttuurikentän rikastuttajina.

Vantaa houkuttelee aktiivisesti myös kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita kaupunkiin kulttuurimatkailun, liikematkailun ja suurtapahtumien avulla. Yhteistyötä elinvoimapalvelujen (Business Vantaa) kanssa tiivistetään, jotta kulttuuri- ja kirjastopalvelujen tarjonta vahvistuisi tulevina vuosina. Yhteistyö kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kanssa on myös tärkeää, jotta Vantaalla järjestetään jatkossakin yleisöjä kiinnostavia suurtapahtumia. Kulttuurikohteiden määrä ja aktiivinen tapahtumatoiminta lisää myös Vantaan kaupungin veto- ja pitovoimaa uusien ja nykyisen asukkaiden keskuudessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Jumbon kirjasto avataan vuonna 2026. Jumbon kirjaston lopullisista vuokraneuvotteluista vuodelle 2026 syntynyttä 65 000 euron säästöä kohdennetaan kirjastojen kesä- ja sunnuntaiaukioloihin. Jumbosta luodaan saavutettava sivistyksen keidas asukkaille ja lisäksi kirjasto vahvistaa Vantaan kaupungin näkyvyyttä. Myös muut tilahankkeet ovat työn alla ja vuonna 2026 valmistellaan Tikkurilan kirjaston remonttia. Kirjastoautojen reittejä tarkastellaan ja päivitetään säännöllisesti. Kirjastoautot vierailevat myös tapahtumissa ja uudempi autoista on suunniteltu kirjasto- ja kulttuuriautoksi, mikä mahdollistaa pienimuotoiset kulttuuriesitykset. Aukioloaikojen suunnittelussa huomioidaan eri käyttäjäryhmien tarpeet ja asiointiajat. Joustavia ratkaisuja kuten itsepalveluaikoja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Pääkaupunkiseudun Helmet-kirjastojen yhteistyö jatkuu vahvana kirjastojärjestelmän uudistamisen myötä. Uuden kirjastojärjestelmän hankinnalla tavoitellaan entistäkin parempaa asiakaskokemusta ja kirjastojen toiminnan tehostamista.

Lukutaitotyö jatkuu aktiivisena yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa sekä hankkeissa. Vuosina 2026–2027 kirjasto keskittyy erityisesti alakouluikäisten lasten ja heidän perheidensä tavoittamiseen.

Taidemuseo Artsin vuosi 2026 sisältää lukuisia julkisen taiteen hankkeita, kuten Ratikan, Tikkurilan osaamiskampuksen sekä Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkoti -hankkeiden taidekokonaisuudet. Talousarvio kattaa myös uuden julkisen taiteen konservaattorin toimen Artsille, joka auttaa kasvavan teosmäärän hoidossa sekä sisäisen tarkastuksen määräämien inventointien toteuttamisessa.

Kaupunginmuseon toiminta uudistuu monella osa-alueella vuoden 2026 aikana. Håkansbölen kartanoalueella avataan kartanomuseo peruskorjattuun päärakennukseen. Ympärivuotinen museokohde palvelee niin kaupunkilaisten virkistyspaikkana kuin seudullisena matkailukohteena. Tikkurilan toimipisteessä avataan vuoden lopulla pysyvä historianäyttely juhlavuoden valtuustopäätöksen mukaisesti. Jotta näyttelylle saadaan tilat, siirtyy toimisto museorakennuksesta toisiin tiloihin. Myös kaupunginmuseon kokoelmat muutetaan Hiekkaharjun koulun kellarikerroksesta Museoviraston kokoelma- ja konservointikeskukseen. Lisäksi kokoelmahallintajärjestelmä kilpailutetaan vuoden aikana.

Vantaalla on kolme lastenkulttuurikeskusta: Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkitupa Hakunilassa. Niissä toteutetaan näyttelyitä, esityksiä, työpajoja, harrastustoimintaa ja tapahtumia. Niiden kautta varmistetaan myös lastenkulttuurin alueellinen saavutettavuus.

Vantaan kulttuurilapset -toimintaa kehitetään edelleen, jotta jokainen Vantaalle syntyvä lapsi vanhempineen pääsee maksuttomien kulttuuripalveluiden piiriin. Toiminnan keskeiset tavoitteet ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen sekä asukkaiden kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen. Toimintaan saadaan mukaan vuonna 2026 jo 4. ikäluokka ja se palvelee kaikkia vantaalaisia 0–3-vuotiaita perheineen.

Tempo-orkesteritoiminta on keskeinen osa lasten ja nuorten kulttuuripalveluita, ja sen avulla kehitetään saavutettavaa musiikin harrastustoimintaa seitsemässä peruskoulussa koulupäivän yhteydessä. Tempo-orkestereita kehitetään tavoittamaan yhä enemmän lapsia ja perheitä, joille musiikin harrastaminen ei muuten olisi mahdollista. Orkesterien rinnalla toimivat myös muut Tempo-pedagogiikkaa hyödyntävät toimintamuodot, kuten Tempo-kuorot ja Tempo-valinnaisaine.

Tapahtumatoimintaa kehitetään suunnitelmallisesti yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Tiukasta taloustilanteesta huolimatta tavoitteena on tuottaa yhteisöllisiä, monikielisiä ja osallistavia tapahtumia kaikille kaupunkilaisille vähintään vuoden 2025 tasoisesti.

Kulttuuritalo Martinuksen, Lumosalin, Mosaiikkisalin ja Kino Myyrin ohjelmatoimintaa kehitetään siten, että ne huomioivat sekä lähiyhteisön tarpeet matalan kynnyksen tapahtumiin että kaupunkitasoiset tavoitteet tuoda Vantaalle korkeatasoisia kulttuurielämyksiä.

Martinuksen toiminta muuttuu uuden tapahtumapuiston myötä ympärivuotiseksi. Tämä mahdollistaa maltillisen tulotavoitteen noston. Lumosalissa hyödynnetään talon uusittua tekniikkaa elokuvien ja valotaiteen esittämisessä ja pyritään tulotavoitteen nostoon ohjelmastrategiaa kehittämällä. Mosaiikkisalin tunnettuutta tapahtumatilana vahvistetaan.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	184	190	**203**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	31	21	**19**
Henkilöstön kokonaismäärä	215	211	**222**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Kirjastopalvelut				
kävijät	1 651 234	1 823 105	2 050 000	**1 900 000**
aineistolainojen määrä	2 502 965	2 708 851	2 760 000	**2 900 000**
aineistolainaus/asukas	10	11	11	**11**
aineistomääräraha euroa/asukas	5,00	5,32	6,00	**5,58**
toimintamenot/ asukas	42,00	46,80	49,00	**45,84**
Kulttuuripalvelut				
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä *	333 543	349 324	360 000	**360 000**
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,77	2,09	1,22	**1,18**
Avustukset, euroa/asukas	4,96	5,67	5,57	**5,43**
Kävijämäärä kaupunginmuseossa **	25 907	30 979	25 000	**23 500**
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	12 238	17 663	20 000	**15 000**
Käyttömenot euroa/asukas	36,48	40,93	39,76	**44,66**

* Vuodesta 2025 alkaen myös kirjaston tapahtumat.
** Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon pääraken-nuksessa opastettujen määrän.

16 34
Liikunta

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	5 522	5 683	6 271	**6 271**	6 366	6 462	6 559
Menot	-31 781	-33 451	-33 370	**-33 692**	-34 344	-35 351	-36 390
Toimintakate	-26 259	-27 768	-27 099	**-27 421**	-27 979	-28 889	-29 831

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	4 670	4 766	5 147	**5 147**
Tuet ja avustukset	499	545	858	**858**
Muut tulot	317	300	229	**229**
Sisäiset tulot	35	72	37	**37**
Tulot yhteensä	**5 522**	**5 683**	**6 271**	**6 271**
Henkilöstömenot	-8 364	-8 568	-9 143	**-9 465**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-2 996	-3 300	-3 483	**-3 483**
Sisäisten palvelujen ostot	-3	-8	-8	**-8**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 039	-1 166	-1 140	**-1 140**
Avustukset	-1 531	-1 636	-1 636	**-1 636**
Vuokramenot	-574	-574	-592	**-592**
Sisäiset tilavuokrat	-17 273	-18 180	-17 369	**-17 369**
Muut menot	-1	-20	0	**0**
Menot yhteensä	**-31 781**	**-33 451**	**-33 370**	**-33 692**
Toimintakate	**-26 259**	**-27 768**	**-27 099**	**-27 421**
Poistot	-4 031	-3 885	-3 716	**-3 758**
Vyörytykset	-2 862	-3 446	0	**-3 932**
Tilikauden tulos	**-33 152**	**-35 099**	**-30 815**	**-35 111**

Toiminnan kuvaus

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Palvelualueen perustehtäviin kuuluvat myös työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan järjestäminen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen liikunnan kehittäminen, koululaisten uimaopetus, kuntalaisten elintapaneuvontapalvelut sekä moninaiset hankekokonaisuudet.

Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevissä määrin ennaltaehkäisyä, elinkaariajattelua sekä fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavarausyksikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä ja hoitaa toimialan keskitettyjä tilavarauspalveluita. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen tavoitteena on luoda edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Työtä tehdään Liikkumisohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden kautta. Työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan painopisteenä on palvelutarjonnan lisääminen ikääntyneen väestönosan kasvaessa. Keskeisenä painopisteenä on myös ennaltaehkäisevien elintapaneuvontapalveluiden lisääminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Lasten ja nuorten osalta aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä hyvinvointialueen kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen.

Vahvistamme koko elämänkaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahoitusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Kasvatuksen ja opetuksen kanssa yhteistyössä toteutettuja liikkuvan päiväkodin, koulun ja opiskelun kokonaisuuksia jatkokehitetään. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan kohdeavustuksen kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harraste- ja perheliikuntamahdollisuuksia. Kaupunki tunnistaa vahvemmin matalankynnyksen harrastustoiminnan erilaiset tarpeet ja kohderyhmät sekä mahdollistaa myös kilpatason ulkopuolisen eli niin sanotun ”höntsä-harrastamisen” tarpeet lapsilla, nuorilla ja perheillä. Matalan kynnyksen harrastusliikunnan järjestämistä tuetaan tilahuojennuksin ja kohdeavustuksin. Avustusten hakuprosessia sujuvoitetaan uudistamalla palvelualueen avustusperiaatteita.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Vuoden 2025 aikana laaditaan uusi, vuosia 2026–2035 koskeva liikuntapaikkasuunnitelma. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja -paikkojen rakentamishankkeisiin, koulujen ja päiväkotien pihojen liikuntamahdollisuuksien kehittämiseen, nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin, Tikkurilan urheilupuiston kehittämiseen sekä Elmon ja Kivistön urheilupuistojen suunnitteluun. Liikuntakiinteistöt alkavat olla elinkaareltaan peruskorjauksen tarpeessa ja tämä tuo paineita tulevien vuosien investointitarpeeseen.

Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Koillis-Vantaan liikuntahalli valmistuu loppuvuodesta 2026. Elmon uimahallin rakentaminen on käynnissä. Muuran ja Ojahaan liikuntahallien rakentaminen käynnistyy. Myyrmäen uimahallin peruskorjaus- ja laajennushankkeessa tehdään toteutussuunnittelua. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia. Yksityisen Elmon jäähallin valmistelu jatkuu. Tavoitteena on, että halli avautuu käyttöön vuoden 2026 aikana.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Kartoitetaan Vantaan huippu-urheilun nykytila ja kehittämismahdollisuudet sekä linjataan tarvittavat toimet menestymisen edellytysten parantamiseksi. Kaupunginhallitus linjaa asiasta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti edellyttää palveluiden saavutettavuuden parantamista. Liikuntapalveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa kuin kaupungin asukasmäärä ja tarpeet. Tästä syntynyt jatkuva tehostamisen tarve aiheuttaa kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkenemistä.

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Liikuntapalvelut tukee uusien yksityisten liikuntaolo-

suhteiden syntymistä neuvonnan keinoin. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle. Erityisryhmien liikuntamahdollisuuksia parannetaan toteuttamalla soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelmassa määriteltyjä toimenpiteitä.

Liikkuva opiskelu -toiminnassa keskitytään erityisesti ennaltaehkäisevän elintapaneuvonnan – hyvinvointivalmennuksen – toteuttamiseen ja jatkokehittämiseen. Liikkuva koulu -toiminnassa kehitetään peruskoulun Move! -mittauksien prosessia hyödynnettäväksi yläkoulun liikuntaneuvonnan toteuttamisessa. Tavoitteena on myös välituntiliikunnan kehittäminen sekä harrastustoiminnan ja liikunnan harrastuspolkujen luominen.

Varhaiskasvatuksen opetusryhmille tarjottavaa motoristen perustaitojen kehittymiseen liittyvää Taitis-toimintaa pyritään laajentamaan.

Elintapaneuvonnan palvelukokonaisuuden osalta käyttöön otetaan liikuntaneuvonnan mallit perheille, erityisryhmille (toimintarajoitteiset henkilöt), ikääntyneille sekä tehostetaan kutsuntojen kautta kutsuntaikäisten ohjautumista liikuntaneuvonnan palveluihin.

Lasten uimataidon ja vesipätevyyden kehittämistoimenpiteitä jatketaan parantamalla uinninopetuksen järjestämistä esiopetuksessa ja peruskoulussa sekä tiivistämällä yhteistyötä paikallisten seurojen kanssa lasten vapaa-ajalla tapahtuvan uimataidon oppimisen edellytysten parantamiseksi.

Eläkeläisten Sporttikortin maksun ajoituksessa varmistetaan, ettei maksu aiheuta kohtuuttomia paineita vuoden alussa, vaan se voidaan ajoittaa esimerkiksi kesälle tai jakaa kahteen tai useampaan erään maksurasituksen tasaamiseksi.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamista kehitetään ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti. Kaupungin tilavarauspalvelua kehitetään yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa ja tilavarausjärjestelmä kilpailutetaan.

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikkumisohjelmassa määritettyjen kaupunkitasoisten toimenpiteiden tavoitteiden toimeenpanon koordinoinnista yhteistyössä kaupungin muiden palvelualueiden kanssa.

Erityisryhmien liikuntamahdollisuuksia parannetaan toteuttamalla soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelmassa määriteltyjä toimenpiteitä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	143	151	**156**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	25	25	**27**
Henkilöstön kokonaismäärä	168	176	**183**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Kokonaiskulut, euroa/as.	117,34	126,55	128,00	**127,61**
Toimintatuotot, euroa/as.	22,37	22,00	21,73	**23,98**
Avustukset, euroa/as.	5,79	6,07	5,80	**6,25**
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21 %	18 %	23 %	**23 %**

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	9,90	9,24	8,00	**8,00**
– uimahallien verorahoitusosuus, %	80 %	81 %	78 %	**78 %**
Toimitilaneliöt, m²	91 893	92 161	91 724	**91 954**
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	61 %	63 %	**63 %**

16 35
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	1 911	1 771	2 125	**2 125**	2 157	2 189	2 222
Menot	-15 609	-16 885	-18 189	**-18 515**	-18 720	-19 269	-19 835
Toimintakate	-13 698	-15 114	-16 065	**-16 390**	-16 564	-17 080	-17 613

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	674	648	633	**633**
Maksutulot	14	4	18	**18**
Tuet ja avustukset	1 177	1 098	1 452	**1 452**
Muut tulot	43	9	9	**9**
Sisäiset tulot	3	13	13	**13**
Tulot yhteensä	**1 911**	**1 771**	**2 125**	**2 125**
Henkilöstömenot	-7 368	-8 735	-9 970	**-10 295**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 859	-1 697	-1 835	**-1 835**
Sisäisten palvelujen ostot	-3	-8	-8	**-8**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-461	-382	-407	**-407**
Avustukset	-1 710	-1 627	-1 814	**-1 814**
Vuokramenot	-110	-77	361	**361**
Sisäiset tilavuokrat	-4 098	-4 360	-4 517	**-4 517**
Muut menot	-1	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-15 609**	**-16 885**	**-18 189**	**-18 515**
Toimintakate	**-13 698**	**-15 114**	**-16 065**	**-16 390**
Poistot	-257	-546	-277	**-307**
Vyörytykset	-1 458	-1 754	0	**-1 934**
Tilikauden tulos	**-15 412**	**-17 415**	**-16 342**	**-18 630**

Toiminnan kuvaus

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tehtävänä on eri keinoin lisätä vantaalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä, edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea erityisesti nuorten kasvua ja kehitystä. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden keskeisin työväline on kuntalaisten kohtaamistyö, jota tehdään mm. nuoriso- ja asukastiloilla, oppilaitoksissa ja kouluissa, kaduilla ja ostoskeskuksissa jalkautuen sekä esimerkiksi nuorten työpajoilla ja etsivän nuorisotyön palveluissa. Palvelualue tukee myös eri tavoin vantaalaisia yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi kaupunkitasoisesti vapaaehtoistoimintaa, valmistelee järjestöjen taloudellisia avustuksia sekä kehittää järjestöjen välistä yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossaan. Lisäksi palvelualue järjestää lakisääteistä rikos- ja riita-asioiden sovittelua.

Nuoriso- ja yhteisötyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina asukkaiden tarpeista ja toiveista käsin ja on pääosin kaikille avointa ja maksutonta. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on myös kehitetty yksilöllisemmin kohdennetumpaa toimintaa vastaamaan nykyisiin yhteiskunnallisen tilanteen synnyttämiin palvelutarpeisiin. Mm. erityisnuorisotyöllä ja yksilövalmennuksella tavoitellaan erityisesti niitä nuoria, joilla on tarve yksilöllisemmälle ammatilliselle tuelle. Kohdennetussa katutyössä kohderyhmänä taas ovat rikoksilla oireilevat nuoret.

Viimeaikaiset toimintaympäristön aiheuttamat haasteet ilmenevät palvelualueen eri toiminnoissa monin tavoin. Polarisaation ja huono-osaisuuden kasautuminen on aiheuttanut kehityskulkuja, joissa pahoinvointi kasaantuu jatkuvasti enemmän samoille asuinalueille. Vantaa on monien tilastojen näkökulmasta muita kuusikkokuntia hankalamassa tilanteessa, mikä luo tietyille asuinalueille entistä vakavampia seurauksia. Huolestuttavimpia ilmiöitä ovat kasvanut nuorisorikollisuus sekä työn ja koulutuksen ulkopuolelle jäävien nuorten huomattavan suuri määrä. Myös viime aikoina kasvanut työttömyys, ihmisten heikentynyt taloustilanne sekä lisääntyneet mielenterveysongelmat ja päihteiden käytöstä aiheutuvat sosiaaliset ongelmat haastavat palvelualuetta jatkuvasti. Monien järjestöjen ja paikallisten yhdistysten taloudellinen tilanne on myös heikentynyt, mikä entisestään kaventaa asukkaille tarkoitettujen tukimuotojen tarjontaa ja lisää kunnan tarjoaman tuen tarvetta.

Kaupungin nopea kasvutahti, nuorten määrän lisääntyminen sekä asuinalueiden eriytyvä kehitys haastaa tällä hetkellä palvelualueen toimintoja. Asukkaiden palvelutarpeet ovat aiempaan enemmän paikallisia ja poikkeavat toisistaan. Tiettyjen asukasryhmien tavoittaminen on aiempaa haastavampaa, ja mm. ulkomaalaistaustaisen väestön asumisen kasaantuminen tiettyihin kaupunginosiin pakottaa miettimään uusia lähestymistapoja ja palveluiden toteuttamismalleja. Monien asukkaiden sosiaaliset ongelmat ja yksinäisyys ovat syventyneet.

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut pyrkivät vastaamaan näihin haasteisiin mm. kaupunginosissa tehtävän yhteisötyön, etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan keinoin. Yhteistyön tiivistäminen eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin on nykytilanteessa välttämätöntä. Tulevina vuosina palvelualue on keskeisesti mukana uudessa kaupunkitasoisessa aluemallissa ja sitoutunut toimimaan sen myötä entistä vahvemmin alueellisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Uudenlainen asuinaluetasoinen kehittäminen vastaa hyvin viime vuonna nuoriso- ja yhteisöpalveluissa luotua visiota, jota palvelualueella on lähdetty toteuttamaan.

Asukkaiden kasvaneet palvelutarpeet pakottavat palvelualueen myös priorisoimaan ja kohdentamaan palveluita ja resursseja selkeämmin tietyille alueille. Uhka- ja väkivaltatilanteet sekä erilaiset järjestyshäiriöt ovat kasvaneet merkittävästi palvelualueen eri toiminnoissa. Myös jalkautuvassa nuorisotyössä väkivallan uhka on usein läsnä, ja haastavia asiakastilanteita on paljon myös nuorisotiloilla ja etsivässä nuorisotyössä. Palvelualueella on pohdittu eri keinoja, joilla toiminta pysyisi edelleen riittävän turvallisena säilyttäen kuitenkin toiminnan avoimen luonteen. Henkilöstön työturvallisuuden ja jaksamisen turvaamiseksi on jatkossa tarpeen rajata avointa toimintaa ja joitakin palveluita aiempaa enemmän.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden uusi visio valmistui alkuvuonna 2025 ja sitä on lähdetty toteuttamaan suunnitelmallisesti. Visio sisältää neljä palvelualueen toimintaa ohjaavaa keskeistä toimintaperiaatetta sekä poikkileikkaavana teemana panostuksen selkeään ja saavutettavaan viestintään. Palvelualueen toiminta on aina tarvelähtöistä ja tavoitteellista. Oleellista on toimintaa suunniteltaessa tunnistaa erilaiset ilmiöt ja palvelutarpeet, joihin nuoriso- ja yhteisöpalveluilla halutaan vaikuttaa. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa tuetaan asukkaiden hyvinvointia ensisijaisesti kaupunkikulttuurin keinoin. Toiminnan keskeinen tavoite on mahdollistaa ihmisten ja yhteisöjen välisiä kohtaamisia, tukea näiden omaa toimijuutta ja siten mahdollistaa positiivisia muutoksia sekä yksilöissä että yhteisöissä.

Palvelualueen vuoden 2026 tavoitteina on uuden kaupunkitasoisen aluemallin hyödyntäminen ja oman johtamisrakenteen kehittäminen sen edellyttämällä tavalla. Lisäksi tavoitteena on kehittää palvelualueen sisäistä johtamismallia mahdollistamaan paremmin horisontaalinen työskentely ja palvelualueen sisäinen palveluyksiköinen välinen yhteistyö. Asukas- ja nuorisotilojen osalta tavoitteena on edetä kohti yhteiskäyttöisempiä tiloja mm. Martinlaakson yhteisötilapilotin avulla. Tilojen monipuolista käyttöä helpotetaan myös rakentamalla palvelualueen sisällä selkeämpää tilannekuvaa tilojen käyttöasteesta ja käyttötarpeista. Avustettavien järjestöjen välistä yhteistyötä tuetaan mahdollistamalla eri tavoin järjestöjen kohtaamiset ja vuoropuhelu. Alueellisten yhteisöjen kuten paikallisten yhdistysten toimijuutta tuetaan yhteistyössä osallisuustiimin kanssa olemalla mukana yhteisöbudjetin toteutuksessa. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden liikkuvuutta lisätään pilotoimalla palveluiden jalkautumista yhdessä uusille alueille. Palveluiden saavutettavuutta lisätään kokeilemalla uusia vertaisohjattuja toimintamuotoja eri ikäisten ihmisten kanssa. Lisäksi tavoitteena on olla aktiivisesti mukana

asuinalueiden yhteisöjen toiminnassa mm. osallistumalla erilaisiin tapahtumiin ja niiden organisointiin.

Alueellisessa nuorisotyössä keskitytään perustyöhön nuorisotiloilla sekä jalkautuvassa nuorisotyössä. Alueellista nuorisotyötä haastaa erityisesti joidenkin nuorisotilojen huono kunto. Ainakin kaksi nuorisotilaa on ollut syksyn 2025 aikana väistötiloissa sisäilmaongelmien vuoksi, ja tavoitteena on siirtää Myyrmäen nuorisotila uusiin väistötiloihin alkuvuodesta 2026. Myös Hakunilan ja Hiekkaharjun nuorisotilojen kuntoa selvitellään. Yhteistyötä HelsinkiMissio ry:n kanssa jatketaan Myyrmäessä toimivan GettoGymin toiminnan vakiinnuttamiseksi. Uutena avauksena nuorisotyössä edistetään nuorten toimintakeskuksen perustamista ja toiminnan käynnistymistä Havukoskelle yhteistyössä Me-säätiön kanssa. Vantaa on mukana valtakunnallisessa nuorisoalan osaamiskeskuksessa, jonka tavoitteena on yhdenvertaisuuden edistäminen nuorisoalalla mm. koulutuksen keinoin. Osaamiskeskuksen rahoitus jatkuu vuoden 2026 loppuun.

Nuorten aikuisten palveluissa näkyy nuorten heikentynyt työllisyystilanne ja sen myötä lisääntyneet palvelutarpeet. Etsivän nuorisotyön tarve on kasvanut edelleen vuoden 2025 aikana ja palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan myös 2026 säilyttämällä etsivän nuorisotyön resurssit vähintään nykytasolla. Nuorten aikuisten palveluissa tavoitteena on vahvistaa nuorten työpajatoiminnan ja yksilövalmennuksen asemaa osana nuorten työllistymistä tukevia palveluita. Yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa tiivistetään edelleen eri tavoin osana NEET –toimenpideohjelman toteuttamista sekä syksyn aikana laadittavan työllisyysohjelman myötä. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut ja työllisyys- ja kotoutumispalvelut varmistavat NEET-toimenpideohjelman vaikuttavan toteutuksen tiiviissä yhteistyössä. Katutyössä jatketaan toimintamallin kehittämistä mm. Laurea –ammattikorkeakoulun kanssa toteutettavan yhteistyönhankkeen avulla. Kohdennetun katutyön kehittämisessä painotetaan myös päihteitä käyttävien ja asunnottomien nuorten tavoittamista, ja toimintaa vahvistetaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Yhteisöpalveluissa vuoden 2026 aikana on tarkoitus kehittää uudenlainen tuetun työllistämisen malli, jossa hyödynnetään aiempia hyviä kokemuksia palkkatuella työllistämisestä. Uudella mallilla haetaan vaikuttavuutta heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistämispolkuihin. Martinlaakson yhteisötilan avaaminen ja toiminnan käynnistyminen on yksi keskisimmistä yhteisöpalveluiden vuoden 2026 tavoitteista. Yhteisötilasta pyritään kehittämään toimintapaikka, jossa kaupungin eri toimijat, järjestöt ja asukkaat käyttävät tilaa mahdollisimman monipuolisesti. Sovittelutoimiston siirtymistä oikeusministeriön hallinnonalalle Oikeuspalveluvirastoon valmistellaan vuoden 2026 aikana. Yhteisessä pöydässä jatketaan yritysyhteistyön, hävikkiruokainnovaatioiden sekä ruoka-apuverkoston kehittämistä. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on myös tarkoitus selkeyttää järjestöavustuskokonaisuutta ja lisätä järjestöille annettavaa tukea erityisesti järjestöjen välisen yhteistyön kehittämiseksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen keskeisimmät muutokset liittyvät talouden tasapainottamisen edellyttämään palveluverkon tiivistämiseen. Mahdolliset muutokset tulevat koskemaan erityisesti asukastiloja, ja joistakin asukastiloista luopumista sekä toiminnan keskittämistä tietyille asuinalueille. Katrinebergin kartanon käytöstä asukastilana luovutaan. Sisäilmahaasteiden vuoksi muutoksia joudutaan todennäköisesti tekemään myös joihinkin nuorisotiloihin, jotka siirtynevät väistötiloihin vuoden 2026 aikana. Vuoden 2026 aikana käynnistyy aktiivisemmin myös peruskorjatun Vernissan toiminta ja keväällä on tavoitteena järjestää tilassa mm. Nuorikulttuuri2026 –tapahtuma. Myyrmäessä valmistaudutaan Oivallusten talon rakentumiseen ja sen edellyttämään uuden toimintakonseptin luomiseen.

Alueellisessa nuorisotyössä tehdään mahdollisesti muutoksia nuorisotilojen aukioloaikoihin, jotta työvuorosuunnittelu mahdollistaisi paremmin henkilöstöresurssien hyödyntämisen. Koulunuorisotyön kehittäminen Avin rahoituksella jatkuu vielä vuoden 2026 aikana. Yhteistyössä Me-säätiön kanssa kehitetään Havukoskelle avautuvan nuorten toimintakeskuksen konseptia. Tavoitteena on luoda alueen lapsille ja nuorille hyvinvointia tarjoamalla uudenlaista yhteisöllistä, sitouttavaa ja osallistavaa vapaa-ajan toimintaa.

Nuorten työpajatoiminnan kehittämisessä keskeisenä tavoitteena on kuluvalla hankekaudella erityisesti vieraskielisten nuorten tavoittaminen ja työllistymisen tukeminen. Nuorisopalvelut kehittää nuorten työpajatoimintaa ja yksilövalmennusta yhteistyössä työvoimapalveluiden kanssa siten, että resurssit tukevat vahvemmin nuorten työllistymistä ja opintoihin siirtymistä. Työpajatoiminnassa valmistaudutaan myös mahdolliseen lakimuutokseen liittyen kuntouttavan työtoiminnan palauttamiseen kunnan vastuulle. Lakimuutokset toimeentulotuen rahoitusvastuista edellyttävät kunnalta jatkossa vahvempaa yhteistyötä NEET –nuorten tavoittamiseksi ja ohjaamiseksi riittävän varhaisessa vaiheessa palveluiden piiriin. Tähän liittyen yhteistyön tiivistämistä jatketaan hyvinvointialueen, toisen aseteen koulutuksen sekä työllisyyspalveluiden kanssa. Oppilaitosnuorisotyötä kehitetään Avin rahoituksen turvin vielä vuoden 2026 aikana. Kehittämisen pääpaino on nuorten vapaa-ajantoiminnan tukemisessa ja siihen liittyvän vertaistoiminnan kehittämisessä.

Yhteisöpalveluissa erityisenä kehittämiskohteena on uuden tukityöllistämismallin luominen osaksi Yhteisen pöydän ja asukastilojen toimintaa. Tavoitteena on, että tukityöllistettävät työllistyisivät mahdollisimman hyvin myös pysyville työmarkkinoille. Yhteisessä pöydässä jo hyvin käynnistyneellä yritysyhteistyöllä voisi tässä olla jatkossa merkittävämpi rooli. Myönteisen erityskohtelun eli MEK –rahoituksen päättyessä Yhteisöpalveluihin palkataan kaksi uutta yhteisötyöntekijää jatkamaan yhteisökehittäjien tekemää alueellista yhteisötyötä. Yhteisökehittäjät voivat toimia uuden aluemallin käytännön työssä koordinaattoreina.

Vuonna 2025 käynnistynyt Asunto kaikille –hanke yhdessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa jatkaa työtä pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi vuoden 2026 aikana. Asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi jatketaan myös asumisneuvontatyötä Varken rahoituksella sekä selvitetään asumisneuvonnan kustannusvaikuttavuutta jo syksyllä 2025 käynnistyvällä tutkimushankkeella.

Kehittämishankkeet vuonna 2026:

- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Nuorten aikuisten yhdenvertaisuuden ja osallisuuden tukeminen (AVI)
- Ala-asteella tapahtuvan koulunuorisotyön kehittämishanke (AVI)
- Oppilaitosnuorisotyön kehittäminen toisella asteella (AVI)
- Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Wau mikä mahis! (AVI)
- Asumisneuvonta (Varke)
- Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseen liittyvä Asunto kaikille -hanke yhteistyössä HVA:n kanssa (YM)
- Ruoka-avun valtionavustushanke (THL)
- Yhdenvertaisuuden nuorisoalan osaamiskeskus (OKM)

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	140	171	**173**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	50	36	**43**
Henkilöstön kokonaismäärä	190	207	**216**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Nuorisotyössä kohdatut nuoret *	-	-	-	**190 000**
Nuorisotilojen ulkopuoliset käyttäjät *	-	-	-	**45 000**
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukonnotko ja Palajärvi)	6 581	6 030	7 000	**7 000**

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Nuorten työpajavalmennukseen (yksilö- ja ryhmävalmennus) osallistuneet *	-	-	-	**1 000/ 400**
Etsivään nuorisotyöhön tulleet ilmoitukset/aktiiviset asiakkuudet *	-	-	-	**1 000**
Muut nuorten aikuisten palveluissa kohdatut nuoret *	-	-	-	**60 000**
Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden tahojen määrä *	-	-	-	**155**
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen avustukset €/asukas	6	7	7	**7**
Asukastilojen kävijämäärä vuodessa yhteensä *	-	-	-	**170 000**
Yhteisen pöydän ruoka-avun verkoston tavoittamat ihmiset/vko *	-	-	-	**5 000**
Yhteisen pöydän käsittelemä ruokahävikki kiloina/vuosi *	-	-	-	**700 000**

* Uusi tunnusluku 2026 alkaen.

16 37
Elinikäinen oppiminen

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	3 933	3 386	3 744	**3 744**	3 801	3 858	3 917
Menot	-13 686	-14 752	-14 824	**-15 141**	-15 257	-15 704	-16 166
Toimintakate	-9 752	-11 366	-11 080	**-11 397**	-11 456	-11 846	-12 249

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	41	119	130	**130**
Maksutulot	2 832	2 346	2 702	**2 702**
Tuet ja avustukset	903	871	861	**861**
Muut tulot	25	21	21	**21**
Sisäiset tulot	131	29	29	**29**
Tulot yhteensä	**3 933**	**3 386**	**3 744**	**3 744**
Henkilöstömenot	-9 357	-9 795	-10 033	**-10 350**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 422	-1 528	-1 595	**-1 595**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-173	-578	-550	**-550**
Avustukset	-332	-370	-320	**-320**
Vuokramenot	-21	-30	31	**31**
Sisäiset tilavuokrat	-2 359	-2 396	-2 317	**-2 317**
Muut menot	-21	-55	-41	**-41**
Menot yhteensä	**-13 686**	**-14 752**	**-14 824**	**-15 141**
Toimintakate	**-9 752**	**-11 366**	**-11 080**	**-11 397**
Poistot	-364	-279	-195	**-205**
Vyörytykset	-1 351	-2 193	0	**-1 694**
Tilikauden tulos	**-11 467**	**-13 838**	**-11 275**	**-13 296**

Toiminnan kuvaus

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa Vantaalla vapaan sivistystyön, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajakoulutuksen, taiteen perusopetuksen sekä Harrastusten Vantaan järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelukokonaisuus tukee lasten ja nuorten tavoitteellista taide- ja kulttuurikasvatusta sekä tarjoaa perusopetuksen oppilaille maksuttomia harrastusmahdollisuuksia koulupäivän jälkeen.

Lisäksi palvelualue vastaa taiteen perusopetuksen avustusvalmistelusta sekä Lasten ja nuorten juhlarahaston kautta jaettavasta harrastustuesta, joka mahdollistaa pienituloisten perheiden lasten osallistumisen maksullisiin harrastuksiin. Näin vahvistetaan yhdenvertaisuutta, ehkäistään segregaatiota ja lisätään hyvinvointia.

Toiminta kasvattaa kunnan veto- ja pitovoimaa sekä vahvistaa osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa eri ikäryhmissä. Elinikäisen oppimisen ja kulttuuriharrastusten saavutettavuus tekee Vantaasta houkuttelevan ja inhimillisesti kestävän kaupungin asua ja kehittyä.

Vantaan aikuisopisto on yksi Suomen suurimmista kansalaisopistoista. Se järjestää vuosittain noin 2 300 kurssia lähes 40 toimipisteessä eri puolilla Vantaata noin 45 000 osallistujalle. Kurssitarjonta

tukee kaupunkilaisten osaamista, hyvinvointia ja elinikäistä oppimista. Aikuisopisto tarjoaa mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen, yhteisöllisyyteen ja laadukkaisiin kohtaamisiin. Opistossa työskentelee noin 40 vakituista työntekijää ja 400 tuntiopettajaa vuosittain. Kurssitarjontaa kehitetään asiakaspalautteen perusteella, ja sähköisiä palveluita parannetaan jatkuvasti. Vapaan sivistystyön opetuksessa jatketaan opintopistekurssien kehittämistä. Näiden kurssien kautta hankittu osaaminen voidaan kirjata valtakunnalliseen KOSKI-tietovarantoon, jolloin opiskelija voi hyödyntää suorituksia myös tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Tämä sujuvoittaa ja joustavoittaa yksilöllisiä opintopolkuja.

Maahanmuuttajakoulutus ja aikuisten perusopetus edistävät kotoutumista ja koulutuksellista tasaarvoa. Aikuisopiston suomi toisena kielenä -kursseille osallistuu vuosittain yli 7 000 henkilöä, ja opetusta tarjotaan eri tasoilla, myös etänä. Opisto järjestää myös yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja kehittää toimintaa Opetushallituksen ja Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemien hankkeiden avulla.

Aikuisten perusopetus tarjoaa noin 180 opiskelijalle mahdollisuuden suorittaa peruskoulu ja jatkaa toiselle asteelle. Koulutuksen tarve kasvaa Vantaalla. 1.8.2025 alkaen koko kaupungin aikuisten perusopetus on keskitetty Aikuisopistolle, mikä tukee palveluiden yhtenäisyyttä. Toimintaa kehitetään yhteistyössä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.

Taiteen perusopetus tarjoaa tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta Opetushallituksen opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetus antaa valmiuksia itseilmaisuun sekä jatko-opintoihin hakeutumiseen.

Vantaan musiikkiopisto antaa musiikin laajan ja yleisen oppimäärän mukaista opetusta pääasiassa lapsille ja nuorille. Vuosittain opetuksessa on noin 2 000 oppilasta, ja opetustunteja kertyy yli 50 000. Opisto järjestää vuositasolla yli 200 konserttia ja tapahtumaa, jotka tavoittavat lähes 16 000 kävijää. Soiton- ja laulunopiskelijoita on noin 1 200 ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa noin 700 lasta. Avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperusteista opetusta noin 1 600 tuntia vuodessa. Opisto toimii 15 toimipisteessä, mukaan lukien ruotsinkielinen opetusyksikkö.

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen opetusta viidessä toimipisteessä eri puolilla kaupunkia. Oppilaita on noin 850 ja opetustunteja noin 6 600 vuodessa. Lisäksi järjestetään noin 40 viikonloppukurssia, joihin voivat osallistua myös perheet. Kuvataidekoulu on oppilasmäärältään Suomen toiseksi suurin ja tarjoaa matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia. Opetus tukee itseilmaisua ja valmiuksia hakeutua alan jatko-opintoihin.

Oppilaaksi taiteen perusopetukseen pääsee matalalla kynnyksellä ja tavoitteena on tarjota oppilaspaikka kaikille hakemuksen lähettäneille. Myös vapaaoppilaspaikkoja on mahdollista hakea.

Harrastusten Vantaa järjestää lasten ja nuorten toiveisiin perustuvaa, maksutonta ja laadukasta harrastustoimintaa heti koulupäivän jälkeen kouluissa ja niiden lähellä. Toimintaan osallistuu vuosittain yli 6 000 oppilasta noin 300 harrastusryhmässä. Toiminta on osa valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia.

Harrastustoiminta lisää lasten ja nuorten hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta, ehkäisee yksinäisyyttä ja eriytymistä sekä rakentaa myönteisiä yhteisöjä. Lasten ja nuorten juhlarahaston harrastustuki varmistaa, että kaikilla on mahdollisuus sitoutua mieluiseen pitkäjänteisyyttä edellyttävään harrastukseen taustasta riippumatta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Painopisteet vuonna 2026:
- Maahanmuuttaja- ja kotoutumiskoulutusten uudelleen organisointi
- Valmistautuminen taiteen perusopetuksen lainsäädäntömuutoksiin
- Saavutettavien harrastuspolkujen muodostaminen ja kuvaaminen
- Tiedolla johtamisen kehittäminen

Uusi kotoutumislaki velvoittaa kuntia järjestämään kotoutumiskoulutusta kasvavaan tarpeeseen. Yhteistyössä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa toteutetaan esimerkiksi yhteiskuntaorientaatiokoulutuksia, jotka edellyttävät aiempaa joustavampia ja yksilöllisempiä toteutusmalleja. Myös suomi toisena kielenä -opetusta kehitetään saavutettavammaksi ja sujuvammaksi eri taitotasot ja elämäntilanteet huomioiden.

Kotouttamistyön koordinointia vahvistetaan, kun uusi palveluesihenkilö aloittaa tehtävässään 2026. Hän vastaa koulutustiimin toiminnan kehittämisestä ja yhteistyön tiivistämisestä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden kanssa, tavoitteena entistä yhtenäisempi ja vaikuttavampi kokonaisuus.

Vuonna 2026 valmistaudutaan taiteen perusopetuksen lainsäädäntöuudistukseen, joka tulee voimaan vuonna 2027. Laki selkeyttää järjestämisvastuita erityisesti yksityisten toimijoiden osalta ja tuo lisää joustoa opetuksen toteutukseen. Samalla kehitetään opettajien osaamista: ryhmäopetuksen pedagogiikkaa vahvistetaan ja pyritään entistä parempaan oppilaiden erilaisten taustojen huomioimiseen opetustilanteissa.

Vuonna 2026 kehitetään harrastuspolkuja, jotka tukevat lasten ja nuorten saavutettavaa ja pitkäjänteistä harrastamista. Tavoitteena on, että jokainen löytää mielekkään harrastuksen, jota voi jatkaa eri elämänvaiheissa. Harrastuspolut rakennetaan yhteistyössä koko toimialan sekä varhaiskasvatuksen, koulujen ja vapaa-ajan toimijoiden kanssa. Harrastamista tuetaan Lasten ja nuorten juhlarahaston avulla, mikä mahdollistaa osallistumisen myös pienituloisten perheiden lapsille. Vaikuttavuutta seurataan systemaattisesti ja näkyvyyttä lisätään digitaalisin ratkaisuin, kuten harrastuskalenterin avulla. Hajallaan olevia ratkaisuja kootaan nyt yhtenäiseksi, selkeästi saavutettavaksi kokonaisuudeksi.

Elinikäisen oppimisen palveluiden tiedolla johtamista kehitetään vahvistamalla palvelutarjonnan ja asiakastiedon visualisointia. Visualisointityökalujen, kuten Power BI:n, avulla yhdistetään eri yksiköiden tietojärjestelmien tietoa, jolloin kokonaiskuva palveluiden kattavuudesta ja saavutettavuudesta saadaan esiin havainnollisessa muodossa päätöksenteon tueksi. Kehittämistyö toteutetaan osana vuoden 2026 tiedolla johtamisen ICT-investointeja.

Kansalaisopiston kurssitarjontaa laajennetaan, mikä parantaa saavutettavuutta ja lisää tuloja. Viime vuosina kysyntä on ollut erittäin suurta, jopa yli 9 000 henkilöä on jäänyt jonopaikoille. Erityisesti taideaineet ovat olleet suosittuja. Elinikäistä harrastamista tuetaan kehittämällä matalan kynnyksen toimintaa, kuten kaupunginosakuoroja ja -orkestereita. Huomiota kiinnitetään erityisesti nuoruuden ja aikuisuuden nivelvaiheeseen, jossa harrastaminen usein katkeaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2026 aikana palvelualueen yksiköt osallistuvat Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen Oivallusten talon uudisrakennuksen sekä Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjaushankkeen suunnitteluun. Molemmissa hankkeissa haetaan uudenlaista toimintakulttuuria, jossa yksiköt jakavat tiloja teemojen mukaisesti mahdollistaen tilojen joustavan yhteiskäytön.

Aikuisopisto on mukana myös Osaamiskampushankkeessa, jossa keskeisenä tavoitteena on toimintakulttuurin muutos ja toimialat ylittävä yhteistyö. Uudet tilahankkeet edellyttävät henkilöstön osaamisen kehittämistä, jotta uusi toimintakulttuuri voidaan omaksua ja juurruttaa.

Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen ajaksi sekä Musiikkiopisto että Aikuisopiston taideopetus siirtyvät väistötiloihin. Tilojen kartoitus ja suunnittelu on käynnissä, ja tavoitteena on löytää kustannustehokkaat ratkaisut, eikä tiloihin tulla tekemään merkittäviä muutostöitä.

Yhteistyötä oppilashuollon ja muiden kouluilla toimivien ammattiryhmien kanssa edelleen vahvistetaan, ja erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien parantamiseen panostetaan entistä määrätietoisemmin. Kulttuurihyvinvoinnin harrastustoiminta juurrutetaan pysyväksi osaksi vaativan erityisen tuen pienryhmien, kuten Paja-, Poli- ja Etappiluokkien, arkea.

Toimintavuoden aikana laaditaan selvitys Harrastusten Vantaan palveluiden toimivuudesta ja kerätystä palautteesta. Prosessia on onnistuttu kehittämään niin, että kuluneella kaudella suurin osa harrastustiloista on voitu varmistaa jo ennen kesälomia, mikä mahdollistaa aiempaa selkeämmän ja oikea-aikaisemman viestinnän myös perheille. Syksyn harrastusohjelma julkaistaan elokuun puolivälin jälkeen, ja harrastukset käynnistyvät syyskuun ensimmäisellä viikolla.

Vantaa on mukana hankehaussa, jossa kehitetään Harrastamisen Suomen mallia laajenemaan toiselle asteelle vuosina 2026–2028. “Harrastamisen 2. askel” -nimisen ESR+-hankkeen hakemus on jätetty yhteistyössä Espoon, Omnian ja Itsenäisyyden juhlarahasto Itlan kanssa.

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuvat. Toimintaa kehitetään mm. Hankerahoituksella. OHOO – Opisto hakee, ohjaa ja osallistaa -hankkeessa luodaan malli, joka ehkäisee syrjäytymistä ja yksinäisyyttä sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Älykästä monikielisyyttä aikuisopetukseen (Erasmus+) -hankkeessa kehitetään kieltenopetusta tekoälyn avulla ja rakennetaan eurooppalaisia verkostoja. Tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien osallisuutta yhteiskuntaan. Työeväitä – suomea ja työelämävalmiuksia -hankkeessa järjestetään opintosetelituella koulutuksia, joissa yhdistyvät suomen kieli ja työelämätaidot. Kohderyhmänä maahanmuuttajat.

Taiteen perusopetus osallistuu myös vuonna 2026 Tikkurilan Teatterikoulun, Vantaan kuvataidekoulun, Vantaan musiikkiopiston, Vantaan sanataidekoulun ja Vantaan Tanssiopiston yhteiseen taiteen perusopetuksen lopputyöfestivaaliin. Tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa keväällä 2025, jolloin se sai Opetushallituksen rahoituksen toteutukseen. Vuosittain järjestetään myös Kulttuurikeskus Orvokissa Taidekarnevaali-tapahtuma yhdessä muiden vantaalaisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa, myös keväällä 2026.

Uusia toimintamuotoja kehitetään yhteistyössä eri verkostojen kanssa mm. Moninaista musiikinopetusta taiteen perusopetuksessa –hankkeella (rahoittaja OPH), jolla tähdätään opintojen yksilöllistämisen ja monikulttuurisen osaamisen kasvattamiseen yhteistyössä helsinkiläisen musiikkiopisto Resonaarin kanssa. Musiikkiopiston kansainvälisellä Erasmus+ -hankkeella etsitään toimintamalleja musiikkikasvatuksen toteuttamiseen nopeasti kasvavassa monikulttuurisessa ympäristössä.

Kuvataidekoulu on mukana hankkeissa, joissa tutkitaan sekä uusien teknisten sovellusten hyödyntämistä taiteen tekemisessä että perinteisen suomalaisen punasaven käyttöä keramiikan opetuksessa. Kuviskoodarit 2 -ohjelmointiosaamisen kehittämishanke toteutetaan yhdessä Vihdin ja Keravan kuvataidekoulujen kanssa (rahoittaja OPH). Elokuva kuvataiteen perusopetuksessa -koulutusta toteutetaan yhteistyössä Kuvataidekoulujen liiton, Helsingin ja Vihdin kuvataidekoulujen kanssa. Kuvataidekoulu osallistuu lisäksi Kotimainen savi tutuksi -hankkeen koulutuksiin. Hanketta on tukenut Ornamo-säätiö.

Kuvataidekoulun toimintaan kuuluu taidenäyttelyiden järjestäminen. Keväällä 2025 vuosittainen lopputyönäyttely järjestettiin Galleria K:ssa. Näyttelyyn osallistui 26 nuorta taiteilijaa, jotka ovat saaneet kuvataideopintonsa päätökseen Vantaan kuvataidekoulussa. Myös keväällä 2026 näyttely järjestetään Galleria K:ssa.

Musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2024 alkaen. Uuden opetussuunnitelman myötä lisätään saavutettavuutta sekä laajennetaan ja monipuolistetaan tarjontaa. Toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin, ja esimerkiksi Lehtikuusen koululle Hakunilaan on perustettu kuorotoimintaa yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Kehittämistyötä jatketaan tulevina vuosina.

Taiteen perusopetuksessa jatketaan toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin ja uuden lainsäädännön ja opetussuunnitelman mukanaan tuomiin tarpeisiin. Nämä muutokset ja toiminnan kehittäminen mahdollistavat jatkossa yhä taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	119	119	**120**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	139	139	**139**
Henkilöstön kokonaismäärä	258	258	**259**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Aikuisopisto				
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	41 626	45 531	41 700	**44 000**
opetustuntien kokonaismäärä	51 143	56 304	51 200	**54 000**
kurssien määrä	2 310	2 482	2 350	**2 400**
Maahanmuuttajakoulutuksen opiskelijat	2 017	2 342	2 100	**2 100**
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	177	204	230	**230**
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista %	57 %	46 %	44 %	**53 %**
oman maksutulon osuus budjetista %	30 %	31 %	22 %	**23 %**
Musiikkiopisto				
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto	1 700	1 913	1 850	**1 900**
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto *		4,17	3,95	**3,85**
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto *		18,15	19,09	**18,37**
Opetustuntien määrä *		48 156	50 000	**50 400**
Oman maksutulon osuus budjetista %	22	22	22	21
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista %	46	47	46	**46**
Tapahtumien kävijämäärä	16 146	16 000	16 000	**16 000**
Kuvataidekoulu				
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu *		742	750	**750**
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu *		1,32	1,26	**1,23**
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu *		4,66	4,81	**4,57**
Opetustuntien määrä *		6 750	6 834	**6 750**
Oman maksutulon osuus budjetista % *		28 %	28 %	**27 %**
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *		29 %	27 %	**29 %**

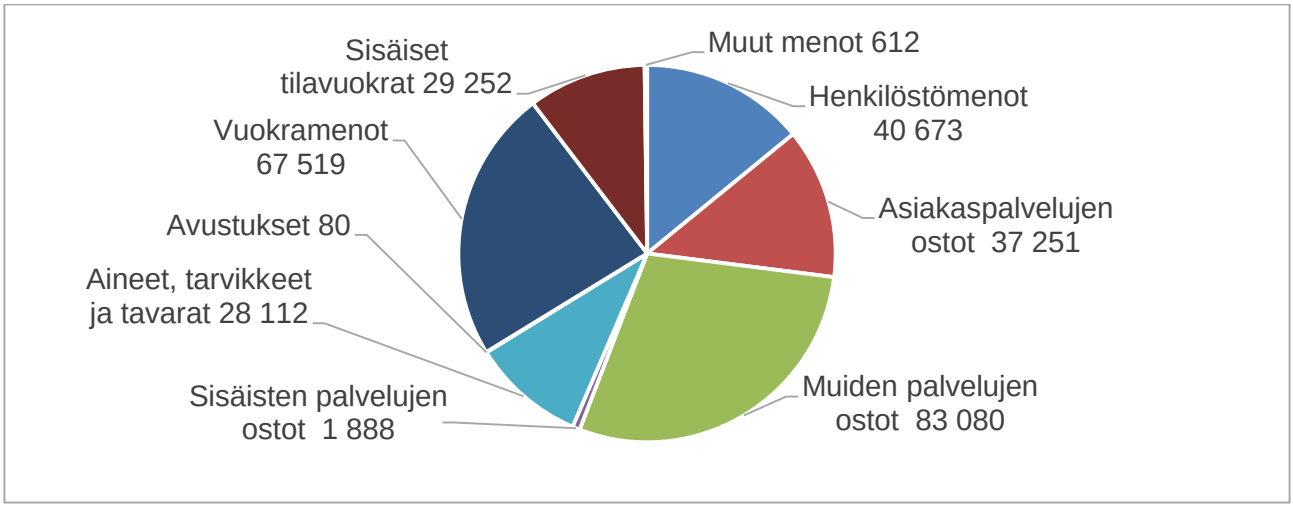
* Seurataan vuodesta 2024 alkaen.

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	276 281	311 095	313 365	**316 660**	327 566	335 391	343 441
Menot	-261 719	-263 803	-283 705	**-288 468**	-295 380	-304 035	-312 974
Toimintakate	14 562	47 292	29 660	**28 192**	32 186	31 356	30 467

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuosina 2025 ja 2026 jaettavat yleiskorotukset sekä paikallisia eriä, joiden vaikutus jaettiin toimialoille kaupunginhallituksen talousarvioesityksen yhteydessä. Kaupunkiympäristön toimialalle korotusten vaikutus on 1 518 200 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	16 616	17 806	17 891	**17 891**
Maksutulot	21 974	26 750	26 769	**30 064**
Tuet ja avustukset	557	237	307	**307**
Muut tulot	46 262	62 911	67 238	**67 238**
Sisäiset tulot	190 873	203 392	201 161	**201 161**
Tulot yhteensä	**276 281**	**311 095**	**313 365**	**316 660**
Henkilöstömenot	-38 164	-38 945	-39 155	**-40 673**
Asiakaspalvelujen ostot	-32 705	-23 251	-37 251	**-37 251**
Muiden palvelujen ostot	-79 810	-84 364	-79 835	**-83 080**
Sisäisten palvelujen ostot	-1 682	-1 527	-1 888	**-1 888**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 958	-26 281	-28 112	**-28 112**
Avustukset	-328	-345	-80	**-80**
Vuokramenot	-54 202	-58 634	-67 519	**-67 519**
Sisäiset tilavuokrat	-28 008	-30 024	-29 252	**-29 252**
Muut menot	-863	-432	-612	**-612**
Menot yhteensä	**-261 719**	**-263 803**	**-283 705**	**-288 468**
Toimintakate	**14 562**	**47 292**	**29 660**	**28 192**
Poistot	-99 482	-101 693	-97 294	**-99 973**
Vyörytykset	-10 403	-11 896	0	**-10 869**
Tilikauden tulos	**-95 323**	**-66 297**	**-67 634**	**-82 650**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle, tämän alaiselle lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävää kasvua ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista. Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista.

Vuosi 2026 aloittaa uuden strategiakauden, jonka keskiössä kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta on kaupungin kestävän kasvun varmistaminen ja alueiden eriytymisen eli segregaation pysäyttäminen. Kaupunkiympäristön toimialan keskeiset keinot segregaation torjumiselle liittyvät monipuoliseen asuntotuotantoon, kohdennettuihin toimitila- ja infrainvestointeihin sekä kaupunkiympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseen.

Viime vuosikymmenen aikana kaupungin toimitila- sekä infrainvestoinnit eivät ole pysyneet asuntotuotannon ja asukasmäärän kasvun mukana eivätkä asunto- ja asukasrakenteen muutokset ole olleet kestävällä pohjalla. Vantaalle on syntynyt alueita, joiden asuntotuotanto ei ole riittävän monipuolista. Tämä kehitys pyritään kääntämään panostamalla suunnitelmallisesti niin omistusasumisen kuin tuetunkin asumisen lisäämiseen, painottaen kunkin alueen tarpeita ja erityispiirteitä nykyistä tasapainoisemman kehityksen varmistamiseksi.

Kaupungin kasvun ja investointien ohjaukseen kehitetään uutta, nykyistä kokonaisvaltaisempaa toimintatapaa, jossa kaikkia kaupungin seitsemää suuraluetta Myyrmäkeä, Kivistöä, Aviapolista, Tikkurilaa, Korsoa, Koivukylää ja Hakunilaa tarkastellaan kokoamalla tilannekuvat alueiden kaavoituksen, rakentamisen, palveluverkon ja investointien tilanteesta sekä väestömuuttujista ja tekemällä alueiden kehittämistä koskevia ratkaisuja tämän kokonaistiedon pohjalta. Uuden toimintamallin valmistelu ja käyttöönottaminen koskettaa kaupungin kaikkia toimialoja, ja kaupunkiympäristön toimialalla kaikkia palvelualueita. Kaupunki uudistaa kasvun ja investointien ohjauksen toimintatavat vahvistaakseen sisäistä yhteistyötä, yhteisten tavoitteiden asettamista ja henkilöstön osallisuutta. Kaavoitus ja investointiohjelmat synkronoidaan tiiviisti, mikä mahdollistaa vaikuttavat, kustannustehokkaat ja kuntalaisille mielekkäät palvelukokonaisuudet.

Vantaan työllisyystilanteen ollessa haastava, kaupunkiin tarvitaan myös lisää työpaikkoja. Kaupunkiympäristön toimiala edistääkin keskeisenä tavoitteenaan työpaikkavaltaisten yritysten lisäämistä ja työpaikkatonttien kaavoitusta. Työpaikkatonttien kysyntä on ollut tasaisempaa kuin asuntorakentamisessa, jossa heikon kysynnän odotetaan vielä jatkuvan. Näyttäisi, että asuntotonttien kysyntä olisi edelleen ensi vuonna verrattain vähäistä ja asuntorakentamishankkeita käynnissä niukasti. Ennustaminen on kuitenkin vaikeaa globaalisti epävakaasta tilanteesta johtuen.

Kaupunkikeskustojen elinvoimaa ja turvallisuutta edistämme vaikuttamalla työpaikkakehitykseen kaavoituksen keinoin sekä kunnostamalla suunnitelmallisesti kaupungin turvallisuuskyselyssä kuntalaisten turvattomimmiksi kokemia asemanseutuja, Myyrmäestä aloittaen.

Vuodesta 2026 tulee ensimmäinen vuosi, kun ratikan rakentamisallianssit ovat toteutusvaiheessa ja ratikkakiskojen ja niihin liittyvien liikennejärjestelyjen rakentaminen näkyy ja kuuluu katukuvassamme useissa kohdissa 19 km pituista raitiotielinjaa. Ratikkareittiä ympäröivän ratikkakaupungin kehittäminen kaavoituksesta tontinluovutukseen, yksityisten investointien mahdollistamiseen ja palveluverkon kehittämiseen saakka jatkavat ratikan rakentamisen rinnalla kaupunkiympäristön toimialan keskeisenä painopisteenä tulevina vuosina.

Kaupunkiympäristön toimialan toiminnan yhteisenä nimittäjänä jatkaa edelleen resurssiviisaus, jonka monipuolisin toimin tähdätään kohti hiilineutraalia Vantaata. Luontopositiivisuus Vantaalla on muuttunut ideologiasta käytännön vaatimuksiksi: kaikissa uusissa asemakaavoissa vaaditaan niiden luontotyypeille aiheuttaman haitan hyvittämistä ja viherkertoimen tulee täyttyä kaikilla uusilla rakennettavilla tonteilla. Vantaalle lisätään myös luonnonsuojelualueita. Toimenpiteistä huolimatta ilmasto Vantaallakin muuttuu, joten sään ääri-ilmiöihin varaudutaan jo kaupunkisuunnittelusta lähtien.

Toimialan prosesseihin vaikuttavia lakimuutoksia on luvassa yhä vuonna 2026 kun viimeisetkin rakentamislain kohdat, uusi kaavoitusta säätelevä alueidenkäyttölaki sekä uusi eläinlääkintälaki astuvat voimaan.

Toimiala on tasapainottanut talouttaan 8 miljoonaa euroa tasapainottamisohjelman mukaisesti.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tuloskortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita. Toimialan vastuulla olevat keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Ohjaamme alueiden asuntotarjontaa ja omistusmuotoja monipuolisempaan suuntaan.
- Rakennamme ratikkaa ja edistämme ratikan mahdollistamaa kaupunkikehitystä.
- Lisäämme työllistävien yritysten ja yhteisöjen määrää Vantaalla.
- Teemme uudesta kasvun ja investointien ohjausmallista yhteisen tavan toimia.
- Vähennämme kasvihuonekaasupäästöjen määrää hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi.
- Lisäämme luonnon monimuotoisuutta luontopositiivisuuden saavuttamiseksi.
- Kehitämme kaupunkikeskuksia niiden turvallisuutta, yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa edistäen.
- Lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta.
- Kehitämme sisäistä yhteistyötä ja johtamista.
- Tasapainotamme toimialan taloutta.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	607	653	**658**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	48	71	**68**
Henkilöstön kokonaismäärä	655	724	**726**

14 0 KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	3 973	6 106	6 236	**6 236**	6 331	6 428	6 527
Menot	-16 286	-17 250	-16 740	**-17 243**	-17 229	-17 734	-18 255
Toimintakate	-12 312	-11 144	-10 504	**-11 007**	-10 897	-11 305	-11 728

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	6	6	**6**
Maksutulot	3 457	5 788	5 848	**5 848**
Tuet ja avustukset	326	182	252	**252**
Muut tulot	10	0	0	**0**
Sisäiset tulot	181	130	130	**130**
Tulot yhteensä	**3 973**	**6 106**	**6 236**	**6 236**
Henkilöstömenot	-13 046	-13 679	-13 641	**-14 144**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 679	-2 099	-1 861	**-1 861**
Sisäisten palvelujen ostot	-4	0	-2	**-2**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-137	-222	-226	**-226**
Avustukset	-265	-265	0	**0**
Vuokramenot	-156	-143	-134	**-134**
Sisäiset tilavuokrat	-930	-786	-691	**-691**
Muut menot	-69	-55	-185	**-185**
Menot yhteensä	**-16 286**	**-17 250**	**-16 740**	**-17 243**
Toimintakate	**-12 312**	**-11 144**	**-10 504**	**-11 007**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	1 629	1 787	0	**2 155**
Tilikauden tulos	**-10 683**	**-9 356**	**-10 504**	**-8 852**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut sekä kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue. Näiden bruttobudjetoitujen yksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

14 10
Kaupunkiympäristölautakunta

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-183	-175	-182	**-182**	-187	-193	-198
Toimintakate	-183	-175	-182	**-182**	-187	-193	-198

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-167	-165	-172	**-172**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-15	-9	-9	**-9**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	**-1**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-183**	**-175**	**-182**	**-182**
Toimintakate	**-183**	**-175**	**-182**	**-182**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	147	148	0	**154**
Tilikauden tulos	**-36**	**-28**	**-182**	**-29**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa muun muassa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, asema- ja yleiskaavojen valmistelusta sekä ympäristövastuullisuuden edistämisestä. Lautakunnan alainen lupajaosto toimii kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena rakennuslupa-asioissa sekä ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa.

Lisäksi kaupunginhallitus on päättänyt viiden kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seuranta-ryhmän toiminnan jatkumisesta valtuustokaudella 2026–2029.

14 20
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	8	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-2 516	-2 868	-3 102	**-3 181**	-3 193	-3 286	-3 383
Toimintakate	-2 508	-2 868	-3 102	**-3 181**	-3 193	-3 286	-3 383

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	7	0	0	**0**
Sisäiset tulot	1	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**8**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-1 849	-2 245	-2 370	**-2 449**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-324	-427	-363	**-363**
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15	-46	-80	**-80**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-96	-24	-24	**-24**
Sisäiset tilavuokrat	-224	-118	-257	**-257**
Muut menot	-6	-9	-8	**-8**
Menot yhteensä	**-2 516**	**-2 868**	**-3 102**	**-3 181**
Toimintakate	**-2 508**	**-2 868**	**-3 102**	**-3 181**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	2 505	2 845	0	**3 156**
Tilikauden tulos	**-3**	**-23**	**-3 102**	**-25**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalvelut. Talouspalvelut huolehtivat toimialan aktiivisesta talousohjauksesta sekä kehys-, talousarvio- ja käyttösuunnitelmavalmistelusta. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut kehittävät, suunnittelevat ja toteuttavat toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhteistyössä johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Assistenttipalvelut toimivat toimialan johdon tukena asioiden ja toiminnan valmistelussa. Assistenttipalveluiden keskeisiin tehtäviin kuuluu myös palvelualueiden sisäinen asiakaspalvelu sisältäen tuen järjestelmien käyttöön sekä asiakirjahallintoon. Laki- ja valmistelupalvelut tuottavat toimialalle oikeudellisia ja hallinnollisia tukipalveluita. Lisäksi talous- ja hallintopalvelut vastaavat toimialatasoisesta kehittämisestä.

Keskitetyn yksikön keskeiset tavoitteet

Yhteisten palvelujen keskeisenä tavoitteena vuonna 2026 on seuraavan valtuustokauden strategian toimeenpanon koordinointi sekä strategiaa tukevan osaamisen kehittäminen kaupunkiympäristön toimialalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut tukee osaltaan toimialan sitovien tavoitteiden suunnittelua ja toteutumista ja on mukana useissa kaupunkitasoisissa hankkeissa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	29	34	**36**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	2	**1**
Henkilöstön kokonaismäärä	31	36	**37**

14 40
Kaupunkirakenne ja ympäristö

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	3 966	6 106	6 236	**6 236**	6 331	6 428	6 527
Menot	-13 587	-14 206	-13 456	**-13 881**	-13 849	-14 255	-14 674
Toimintakate	-9 621	-8 100	-7 220	**-7 645**	-7 518	-7 826	-8 147

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	6	6	**6**
Maksutulot	3 457	5 788	5 848	**5 848**
Tuet ja avustukset	326	182	252	**252**
Muut tulot	3	0	0	**0**
Sisäiset tulot	180	130	130	**130**
Tulot yhteensä	**3 966**	**6 106**	**6 236**	**6 236**
Henkilöstömenot	-11 030	-11 269	-11 098	**-11 523**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 340	-1 664	-1 489	**-1 489**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	-2	**-2**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-122	-176	-145	**-145**
Avustukset	-265	-265	0	**0**
Vuokramenot	-59	-120	-110	**-110**
Sisäiset tilavuokrat	-706	-668	-434	**-434**
Muut menot	-63	-46	-177	**-177**
Menot yhteensä	**-13 587**	**-14 206**	**-13 456**	**-13 881**
Toimintakate	**-9 621**	**-8 100**	**-7 220**	**-7 645**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	-1 023	-1 205	0	**-1 154**
Tilikauden tulos	**-10 644**	**-9 306**	**-7 220**	**-8 799**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella on viisi palveluyksikköä, jotka ovat ympäristökeskus, rakennusvalvonta, yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja tietopalvelut. Lautakuntarakenteen mukaisesti kaikki palvelualueen toiminta on kaupunkiympäristölautakunnan alaista toimintaa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen tavoitteena on resurssiviisas, toimiva ja elinvoimainen kaupunki sekä kestävä rakentaminen. Toimimme kansainvälisessä ympäristössä, jossa keihäänkärkemme on olla kansainvälisesti kilpailukykyinen lentokenttäkaupunki. Vantaan ratikan rakentamisen käynnistämisen myötä jatkuu myös ratikkakaupungin kehittäminen ja rakentaminen. Merkittävä osa asuinrakentamisesta sijoittuu tulevaisuudessa Vantaan ratikan vaikutuspiiriin. Olemme eturintamassa hiilineutraalin ja vihreän kaupunkirakenteen edistäjinä, kestävässä rakentamisessa, asukasyhteistyön toteuttajina sekä digitaalisten prosessien edelläkävijänä. Kasvun rinnalla vaalimme ympäristön arvoja ja haemme keinoja vahvistaa vantaalaista pientalojen suurkaupunkia.

Kaupunki ottaa kiertotalouden mukaan kaikkeen omaan toimintaansa ja ohjaa ja kannustaa muita toimijoita kiertotalouden ratkaisujen käyttöönottoon. Toimintatapoja kehitetään kiertotalouden periaatteiden mukaisesti niin, että ensisijaisesti vältetään jätteen tai ylijäämän syntyä, toissijaisesti uudelleen käytetään tuotteita ja materiaaleja, ja tämän jälkeen ylijäävä materiaali kierrätetään uusiokäyttöön ja hyödynnetään loput energiana. Erityinen painopiste on rakennettu ympäristö, sillä kasvavana kaupunkina Vantaan rakentamisen ympäristövaikutukset ovat merkittävät. Toisena painopisteenä on kaupungin hankinnat.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Lisäksi tehdään tarkastuksia lukuisiin erilaisiin valvontakohteisiin. Samoin osallistutaan aktiivisesti kaupungin ja naapurikuntien yhteistyöhön. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen. Ympäristökeskus huolehtii myös kunnan eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä sekä eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnasta. Vahvistetaan Kuusijärven sekä Vantaan- ja Keravanjoen vesistöjen tilaa. Valvotaan ja ohjataan kiinteistöjä sekä edistetään päästöjen hallitsemista.

Rakennusvalvonta vastaa kaupungin alueella tapahtuvan rakentamisen ohjauksesta ja lupamenettelyistä. Edistämme ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan sekä jatkuvan valvonnan avulla terveellisen, turvallisen, ekologisesti kestävän ja viihtyisän rakennetun ympäristön sekä hyvän kaupunkikuvan muodostumista ja ylläpitoa.

Asemakaavoituksen tehtävä on varmistaa maankäytön kehittymisen ja rakentamisen edellytykset kasvavalle ja tiivistyvälle kaupungille. Keskeisiä tavoitteita vuodelle 2026 ovat kestävän kaupunkikehityksen edistäminen, ratikkakaupungin suunnittelu sekä työpaikkojen, palveluiden ja monipuolisten asuntojen tasapainoinen kaavoittaminen. Raidekaupunkia kehitetään kokonaisvaltaisesti tavoitteena hallitusti kasvava, eriytymiskehityksen haasteisiin vastaava, kestävää liikkumista edistävä, sekä viihtyisä ja vetovoimainen kaupunkiympäristö. Kestävien liikennemuotojen osuus kasvaa. Varmistetaan hyvä palvelutaso kaikilla alueilla: julkiset palvelut ovat saavutettavissa kävellen, pyöräillen ja kohtuullisessa ajassa joukkoliikenteellä, ja turvataan mahdollisuus sujuvaan arkeen myös ilman autoa.

Tietopalvelut vastaa kaavoihin liittyvien tietojen sekä asiakirjojen hallinnollisesta päätöskäsittelystä ja prosessien sujuvuudesta. Työvälineet ja tapa toimia digitaalisesti on edistyksellistä valtakunnallisesti. Työ tukee suunnittelua, asukkaiden tiedonsaantia ja vuorovaikutusta. Kaavoitukseen liittyvin paikkatietojen ja seuranta-aineistojen avulla edistetään tiedolla johtamista ja ylläpidetään johtamisessa käytettäviä maankäytön tilannekuvia.

Yleiskaavoituksen tavoitteena on edistää yleiskaava 2020:n toteutumista eri mittakaavoissa siten, että Vantaa kasvaa kestävästi arvojaan vaalien. Yleiskaavoitus osallistuu aktiivisesti seudulliseen maankäytön suunnitteluun ja valmistelee kaupungin lausuntoja seudun hankkeista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talouden taantuma ja rakentamisen matalasuhdanne tulevat vaikuttamaan yhä vuonna 2026 palvelualueen toimintaan ja tulokseen. Asuntorakentamisessa kerrostalotyömaiden aloitukset pysyvät yhä alhaisella tasolla ja asemakaavoituksessa hankkeiden viivästyminen puolestaan näkyy osin kaavoitusprosessien kestossa.

Yksityisten asuntokaavojen etenemisessä arvioidaan ilmenevän hitautta. Myöskään kaupungin asuntokaavavarantoa ei ole syytä kasvattaa tietyillä alueilla. Tämä vaikuttaa erityisesti asuntokerrosalan kaavoittamisen aiempaa pienempään tavoitteeseen vuoden 2026 aikana. Monipuolisen asumisen kaavoittamisen ohella erityisen tärkeäksi maankäytön suunnittelun tavoitteeksi on noussut työpaikkakaavoittaminen, jota edistetään sitovien tavoitteiden mukaisesti sekä keskustoissa että työpaikka-alueilla. Myös ratikkakaupungin kehittämisen mahdollistavat asemakaavahankkeet ovat tärkeässä roolissa ja niitä priorisoidaan. Segregaation torjuntaan, resurssiviisauteen, kaavatalouden

tarkoituksenmukaiseen arviointiin, rakennetun ympäristön laatuun sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen panostamme kaikissa töissämme mahdollisuuksien ja kullekin hankkeelle erikseen asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Alueidenkäyttöä, rakentamista ja digitaalisia toimintamalleja koskeva lainsäädännön uudistus etenee ja vaikuttaa asemakaavoituksen työhön ja prosesseihin myös vuonna 2026. Uusi alueidenkäyttölaki tullee voimaan vuoden alussa ja se tuottaa muutoksia asemakaavoituksen ja yleiskaavoituksen prosesseihin, kuten kaavoitusaloitteiden käsittelyyn.

Käynnissä ollut asemakaavoituksen digitaalisten toimintamallien ja prossien kehittäminen jatkuu. Seurantaa ja viestintää kehitetään toiminnan tueksi sekä asukkaiden tiedonsaannin ja osallistumisen helpottamiseksi. Suunnittelutyökaluja ja havainnollistamista monipuolistetaan suunnittelun laadun ja sujuvoittamisen parantamiseksi. Myös toimialan uuden investointien ohjausmallin kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu integroituen entistä syvemmin asemakaavoituksen ohjelmointiin. Uudet alueelliset tilannekuvat ja kehittämisen painopisteet tukevat asemakaavoituksen ohjelmointia.

Yleiskaavoitus tekee aktiivista suunnitteluyhteistyötä naapurikuntien kanssa. Tekeillä ovat mm. Östersundomin osayleiskaava Helsingissä ja Espoon koko kaupungin kattava yleiskaava 2060. Yleiskaavoitus osallistuu myös Uudenmaan liiton VISIO-vaihemaakuntakaavan valmisteluun.

Vantaan kaupunki ja Tuusulan kunta suunnittelevat yhdessä Kiilan Kiertolan kehityskuva -hankkeessa Helsinki-Vantaan lentokentän pohjoispuolelle sijoittuvalle Kiilan–Ruotsinkylän alueelle seututasoisesti merkittävää kiertotalouteen perustuvaa yritysaluetta. Hankkeessa alueelle laaditaan eri skenaariovaihtoehtojen pohjalta maankäytön kehityskuva sekä siihen kytkeytyvä liikenneselvitys alueen liikenneyhteyksien ja -järjestelyiden parantamiseksi.

Rakennusvalvonta edistää kestävää ja sujuvaa rakentamista. MAL-suunnitelman mukainen tavoite on 1 650 asuntoa vuodessa ja pidemmällä aikavälillä 2 720 asuntoa vuodessa. Pientalojen osuus asuntotuotannon aloituksista on 25 prosenttia. Rakennusvalvonta pyrkii toiminnallaan tukemaan tavoitteisiin pääsyä.

Uusi Rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025, joltain osin lakimuutokset tulevat voimaan vasta vuonna 2026. Rakentamislain muutostarpeita sekä laki rakennusvalvonnan järjestämisestä ovat valmistelussa. Muutokset edellyttävät edelleen vuonna 2026 toimintaprosessien uudistamista ja korostunutta asiakasneuvonnan tarvetta. Muutosten vaikutusta resurssitarpeeseen on vielä vaikea arvioida. Uusi rakentamislaki edellyttää rakennusjärjestyksen uusimista vuoteen 2027 mennessä. Uudistamistyö on käynnissä ja uusi rakennusjärjestys saadaan voimaan vuoden 2026 aikana.

Rakennusvalvonta on verkostoitunut Suomen suurimpien kaupunkien rakennusvalvontojen kanssa (ns. Topten-toiminta). Tavoitteena on yhtenäiset rakentamista koskevien säädösten ja ohjeiden toimintamallit ja tulkinnat koko maassa. Yhtenäisen toimintamallin luominen vuoden 2026 alusta voimaan tulevalle rakentamisluvan käsittelyaikatakuulle on erityisen keskeistä, varsinkin kun lainkohdan yksityiskohtia tarkentavaa asetusta ei saatane käyttöön.

Rakennusvalvonta osaltaan edistää resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamista. Asemakaavoihin ja rakennusjärjestyksen uudistamiseen perustuvissa vihertehokkuuden tavoitetasoissa pyritään rakentamisluvissa 90 prosentin toteumatasoon.

Ympäristökeskus koordinoi resurssiviisauden tiekartan päivitystä tulevalle valtuustokaudelle. Hiilineutraaliustavoitteen osalla päivitetään päästöskenaariot. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiselle esitetään uuden luontopositiivisuustavoitteen käyttöönottoa niin kaupunkistrategiassa kuin sitä toteuttavassa resurssiviisauden tiekartassa.

Vantaan kaupungin toimenpiteistä eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi tehdään selonteko kaupunkiympäristölautakunnalle vuoden 2026 aikana.

Luonnon heikentymättömyyden malli valmistui vuoden 2024 lopussa ja otettiin käyttöön. Ensisijaisesti haittaa luonnolle vältetään. Jos haitan välttäminen se ei ole mahdollista, haitta kompensoidaan luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla. Tätä seurataan systemaattisesti ja raportoidaan päättäjille.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki tulee voimaan 1.1.2026. Vantaan kaupungin tarjoamien eläinlääkäripalveluiden järjestämisvastuu määritellään syksyn 2025 aikana. Järjestämisvastuun ulkopuoliset eli ns. täydentävät palvelut hinnoitellaan vuoden 2026 alusta alkaen markkinaperusteisesti. Järjestämisvastuuseen kuuluvat ja täydentävät palvelut tulee eritellä toisistaan kirjanpidossa. Lisäksi tuki järjestämisvastuuseen kuuluvista eläinlääkäripalveluista raportoidaan Euroopan unionin valtiontukisääntöjen mukaisesti.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	145	146	**147**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	8	12	**7**
Henkilöstön kokonaismäärä	153	158	**154**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Hyväksytyt asemakaavat kpl	28	16	30	**20**
Uusi asuntokerrosala k-m^2	151 486	197 954	247 300	**170 000**
Poikkeamispäätökset	39	40	40	**40**
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m^2	272 737	129 497	240 000	**180 000**
Aloitetut asunnot	647	395	2 000	**800**
Aloitetut rakennukset, kpl	349	325	350	**350**
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	464	449	350	**400**
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 744	1 704	1 800	**1 800**
Eläinlääkärin potilaat	6 174	6 743	6 000	**6 500**
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	131	106	135	**135**

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Mari Hynninen

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Kaupunkitilalautakunta							
Tulot	272 308	304 989	307 129	**310 424**	321 235	328 963	336 914
Menot	-245 433	-246 554	-266 965	**-271 225**	-278 152	-286 301	-294 719
Toimintakate	26 875	58 435	40 164	**39 199**	43 083	42 661	42 196
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt ilman joukkoliikennettä							
Tulot	45 979	61 730	62 480	**65 775**	70 068	71 077	72 100
Menot	-80 227	-76 769	-78 210	**-79 116**	-80 494	-82 852	-85 288
Toimintakate	-34 248	-15 039	-15 730	**-13 341**	-10 426	-11 776	-13 188

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	4 315	5 846	5 931	**5 931**
Maksutulot	18 517	20 962	20 921	**24 216**
Tuet ja avustukset	199	55	55	**55**
Muut tulot	22 383	34 412	35 112	**35 112**
Sisäiset tulot	565	456	462	**462**
Tulot yhteensä	**45 979**	**61 730**	**62 480**	**65 775**
Henkilöstömenot	-23 416	-23 476	-23 695	**-24 651**
Asiakaspalvelujen ostot	-541	-551	-551	**-551**
Muiden palvelujen ostot	-43 949	-40 670	-42 210	**-42 160**
Sisäisten palvelujen ostot	-460	-446	-805	**-805**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 162	-5 197	-5 148	**-5 148**
Avustukset	-63	-80	-80	**-80**
Vuokramenot	-3 267	-2 571	-2 571	**-2 571**
Sisäiset tilavuokrat	-3 281	-3 724	-3 071	**-3 071**
Muut menot	-88	-52	-79	**-79**
Menot yhteensä	**-80 227**	**-76 769**	**-78 210**	**-79 116**
Toimintakate	**-34 248**	**-15 039**	**-15 730**	**-13 341**
Poistot	-48 372	-48 583	-42 112	**-44 716**
Vyörytykset	-5 290	-6 042	0	**-8 014**
Tilikauden tulos	**-87 910**	**-69 664**	**-57 842**	**-66 070**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttobudjetoitujen yksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Lisäksi joukkoliikenne on valtuuston nähden erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovina nettobudjetoituina yksiköinä toimivat kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko. Nettobudjetoitujen yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60
Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-72	-88	-92	**-92**	-95	-97	-100
Toimintakate	-72	-88	-92	**-92**	-95	-97	-100

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-60	-72	-76	**-76**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-11	-14	-13	**-13**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	**-1**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	-1	-1	**-1**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-72**	**-88**	**-92**	**-92**
Toimintakate	**-72**	**-88**	**-92**	**-92**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	66	88	0	**92**
Tilikauden tulos	**-6**	**0**	**-92**	**0**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä. Opetustilat suunnitellaan siten, että mahdollistetaan henkilöstön ja oppilaiden työrauha sekä tukea tarvitsevien oppijoiden tarpeet.

14 50
Kadut ja puistot

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	23 865	27 434	27 684	**30 979**	31 448	31 923	32 407
Menot	-50 292	-45 198	-44 994	**-45 490**	-46 308	-47 665	-49 066
Toimintakate	-26 427	-17 764	-17 310	**-14 511**	-14 860	-15 741	-16 659

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	3 859	5 440	5 440	**5 440**
Maksutulot	17 720	19 859	19 909	**23 204**
Tuet ja avustukset	191	55	55	**55**
Muut tulot	1 703	1 800	2 000	**2 000**
Sisäiset tulot	392	280	280	**280**
Tulot yhteensä	**23 865**	**27 434**	**27 684**	**30 979**
Henkilöstömenot	-12 955	-12 360	-12 823	**-13 319**
Asiakaspalvelujen ostot	-541	-551	-551	**-551**
Muiden palvelujen ostot	-27 580	-23 228	-22 997	**-22 997**
Sisäisten palvelujen ostot	-227	-201	-260	**-260**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 458	-3 665	-3 647	**-3 647**
Avustukset	-63	-80	-80	**-80**
Vuokramenot	-2 760	-2 054	-2 054	**-2 054**
Sisäiset tilavuokrat	-2 664	-3 044	-2 569	**-2 569**
Muut menot	-45	-15	-15	**-15**
Menot yhteensä	**-50 292**	**-45 198**	**-44 994**	**-45 490**
Toimintakate	**-26 427**	**-17 764**	**-17 310**	**-14 511**
Poistot	-47 969	-48 340	-41 803	**-44 318**
Vyörytykset	-3 275	-3 763	0	**-5 041**
Tilikauden tulos	**-77 671**	**-69 866**	**-59 113**	**-63 871**

Toiminnan kuvaus

Katujen ja puistojen palvelualue (Kapu) vastaa kaupungin yleisten alueiden eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös kaupungin omistamat maatilat ja metsäalueet.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamisohjelmat sekä valmistelee maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan omalla henkilöstöllä tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti. Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmisteluyhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Palvelualueeseen kuuluu yhtenä yksikkönä myös Ratikka, joka suunnittelee ja rakennuttaa Vantaan ratikkaa. Liikennöinti ratikalla pyritään aloittamaan vuonna 2029.

Palvelualueelle myönnetty investointibudjetti on noin 45 milj. euroa ja kunnossapidon käyttötalouden budjetti noin 25 milj. euroa. Maarakennuskustannukset sekä rakennusmateriaalien hinnat ovat lähivuosina nousseet ja pysyneet korkeina. Tämä on lisännyt mm. rakennus- ja päällystyskustannuksia sekä pienentänyt korjaus- ja paikkauskohteiden laajuutta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Vantaan ratikka-allianssien toteutusvaiheen ensimmäinen vuosi ohjaa priorisointia kaikessa toiminnassa.
- MATTI kapun hankemallin käyttöönotto sekä toimintamallien yhtenäistäminen ja tehostaminen myös kunnossapitoon.
- Osallistuminen turvallisuussuunnitelman ja sukupuolitietoisen budjetoinnin toimenpiteisiin: Asemaseutujen turvallisuuden parantaminen valikoiduilla asemilla.
- Resurssiviisauden tiekartan toteuttaminen ja resurssiviisaiden ratkaisujen aktiivinen etsiminen.
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen ja uuden vastuualueen perustaminen.
- Rakentamattomien ja rakennettujen yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon toteuttaminen.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5.2023 Vantaan ratikan rakentamisesta. Päätöksen ehtona oli valtion sitoutuminen investointikustannuksiin MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Ratikka toteutetaan allianssimallilla ja Vantaan ohella tilaajia ovat myös HSY ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy. Ratikka-allianssin toteutusvaihe työllistää merkittävästi paitsi ratikan palveluyksikön omaa henkilöstöä, myös katujen ja puistojen palvelualueen linjaorganisaatiota, erityisesti liikenne- ja kadunsuunnittelua sekä lupapalveluita. Allianssien onnistuminen edellyttää myös tilaajaosapuolelta nopeaa reagointia ja kyvykkyyttä toimia allianssihengessä, mikä vaati tilaajan omien hyväksymisprosessien kehittämistä ja resursointia. Ratikan etenemistä vahvistetaan tarpeen mukaan pääsääntöisesti määräaikaisen henkilöstön avulla.

Katujen ja puistojen palvelualue edistää Vantaan hiilineutraalisuus- ja luontopositiivisuustavoitteita omalta osaltaan kehittämällä kestävien liikennemuotojen olosuhteita, monipuolistamalla lähiliikuntaja virkistysmahdollisuuksia sekä vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO2-päästöjä mm. rakentamisessa syntyvien massojen koordinoinnilla ja ympäristöystävällisemmillä materiaalivalinnoilla mahdollisuuksien mukaan. Käytännössä ympäristöystävällisten valintojen suosimista rajoittavat monet tekijät kuten suunnitteluun käytettävä aikataulu, hankintatekniset rajoitteet, uusien materiaalien vähäiset kokemukset (mm. kulutuskestävyys) sekä taloudelliset reunaehdot. Omassa toiminnassa sekä urakoinnissa noudatetaan valtakunnallisessa Green Deal -sopimuksessa sovittuja ajoneuvojen ja työkoneiden päästötavoitteita.

Resurssiviisaamman ja vähähiilisimmän rakentamisen ratkaisuja (materiaalit, menetelmät, suunnittelu, kilpailutus) ja rakennusmateriaaleja etsitään aktiivisesti ja kehitetään samalla asiantuntijoiden osaamista. Keihäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikkahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli mm. hiilinielujen kehittämisessä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisessä.

Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. hallitun hoitamattomuuden mallilla, vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoja. Myös luontokompensaatiota edistetään erityisesti ratikkahankkeen yhteydessä. Katupuiden pitkäikäisyys ja hyvinvointi halutaan varmistaa huolellisella suunnittelulla, laadukkaalla kunnossapidolla sekä riittävällä valvonnalla. Tähän haasteeseen vastataan kaupungin ensimmäisellä virallisella katupuulinjauksella, joka hyväksyttiin kaupunkitilalautakunnassa elokuussa 2025. Puiden suunniteltu säilyttäminen kaupungin rakennuskohteissa varmistetaan. Lisätään puiden määrää ja lajikirjoa kaupungin alueilla.

Liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatukäytäviä sekä kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää seudullisessa yhteistyössä. Kaupunkipyöräjärjestelmän toteutus perustuu budjetin ja seudullisen yhteistyön mahdollisuuksiin, ja toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain. Keskusta-alueiden suunnittelussa korostuu liikkumismuotona erityisesti jalankulku ja pysäköintiin käytettävän rajallisen

tilan käyttäminen tehokkaasti. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään mm. edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista sekä kilpailuttamalla valikoiduille yleisille alueille julkista latausta. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä. Työautoiksi hankitaan pääasiassa sähköautoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa toteutetaan tarvittaessa yhteistyössä HSL:n kanssa.

Palvelualue seuraa uusien mikroliikkumispalvelujen kuten kaupallisten sähköpotkulautojen kehittymistä edelleen yhdessä toimijoiden ja muiden kaupunkien kanssa. Viimeaikaiset sähköpotkulautaonnettomuudet antavat aihetta tarkastella sähköpotkulautojen turvallisuutta aiempaa suuremmalla vakavuudella. Uuden mikroliikkumislain myötä Vantaalla otetaan käyttöön mikroliikkumislupakäytäntö kaudelle 2026, millä säädellään käyttöä turvallisuusperusteisesti.

Kadut ja puistot toteuttaa Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestyksen voittaneita hankkeita omalta osaltaan pääosin vuoden 2025 aikana. Näitä ovat mm. erilaiset istutukset, kausivalot, opasteet ja uudet roskikset. Osaa kohteista ei saada valmiiksi kuluvan vuoden aikana, joten niiden toteutus jatkuu vielä vuoden 2026 aikana. Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa uudistetaan vuodesta 2026 alkaen siten, että se sisältyy eriytymisen ehkäisyn tiekarttaan (ERKKO).

Kadut ja puistot osallistuvat Vantaan uuden turvallisuussuunnitelman 2026–2029 laatimiseen vastuullaan erityisesti liikkumisen turvallisuus, johon liittyvät liikenneympäristön ja joukkoliikenteen turvallisuus sekä asenteet ja osallistaminen. Liikenneturvallisuutta parannetaan esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen.

Joukkoliikenteen turvallisuuden kannalta olennaista on koko matkaketjun turvallisuus: liikennevälineet, asemat, terminaalit ja kadut. Joukkoliikenteen turvallisuuden kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä Vantaan joukkoliikenteen eri toimijoiden kuten HSL ja Väylävirasto kesken. Kaupunki valitsi vuonna 2025 tehdyn kyselytutkimuksen perusteella kohdistaa kehittämistoimia Myyrmäen, Kivistön ja Koivukylän asemille. Asemanseutujen turvallisuuden parantaminen on myös kaupunkiympäristön toimialan sukupuolitietoisen budjetoinnin hanke. Ensimmäisinä kohteina ovat Myyrmäki ja Koivukylä.

Pysäköinninvalvonnan resursseja lisätään ensi vuodesta alkaen kahdella pysäköinnintarkastajalla. Lisäresurssien avulla edistetään liikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta sekä varmistetaan pysäköintimahdollisuudet tiiviillä kaupunkialueilla. Pysäköintimaksuja ja pysäköinninvalvontaa koskeva kokonaisuus valmistellaan ja tuodaan kevään 2026 aikana päätöksentekoon.

Selvitetään mahdollisuutta korottaa pellonvuokrasopimusten vuokratasoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- Infran omaisuudenhallinnan tehostaminen
- MATTI-vision toteuttaminen

Palvelualue hyödyntää kumppanuuksia ja palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen. Asukkaat, työntekijät ja erilaiset sidosryhmät pyritään aktivoimaan mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita.

Rakentamisen palveluyksikköön perustettua omaisuudenhallinnan vastuualueen toimintaa kehitetään. Vastuualue vastaa MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisestä sekä mm. MATTI-järjestelmään kerätyn infran ominaisuustietojen rikastamisesta ja tiedon hyödyntämisestä mm. ohjelmointiprosesseissa. Tavoitteena on tehostaa julkisen kaupunkitilan omaisuudenhallintaa ISO 55000 -standardien mukaisesti sekä kehittää investointiohjelman tekoa. Vastuualueen tehtäviin kuuluu mm. katujen ja puistojen palvelualueen rakennetun ympäristön omaisuuden elinkaaren hallinta ja omaisuustiedon ylläpidon koordinointi sekä MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän käytön edistäminen sekä kehitystiimin toiminnan koordinointi.

Kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot -palvelualue hallinnoi kaupungin katu- ja puistoalueita. Vuoden 2026 aikana selvitetään kaupunkitasoisesti ulkomainonnan sopimusmallit sekä kilpailutetaan kaupungin yleisten alueiden ja asemien mainospaikat sekä yleisten alueiden käyttöoikeudet. Kartoitetaan edellytyksiä laajentaa ulkomainontaa.

Kaupungin investointimäärärahat ja palvelualueen suunnitteluttamis- ja rakennuttamisresurssit pysyvät lähivuosina hyvin rajallisina, mutta omaisuudenhallintasuunnitelmaan perustuvalla pitkäjänteisellä toteutusohjelmalla ja Matista saatavalla ajantasaisella tiedolla on mahdollista hillitä katujen ja puistojen korjausvelan kasvua ja paremmin perustella tulevaisuuden määräraha- ja resurssitarpeita.

Hulevesimaksun tulee ohjata kiinteistökohtaisiin ratkaisuihin, jotka parantavat hulevesien laatua sekä vähentävät niiden aiheuttamia haittoja ja kustannuksia kaupungille ja ympäristölle. Suurissa (yli 80 000 m²) kiinteistöissä maksun perusteena tulee olla kiinteistön vettäläpäisevä pinta-ala sekä muut hulevesien hallintaa tukevat ratkaisut. Perusteet arvioidaan uudisrakennusten rakennuslupavaiheessa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	255	277	**277**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	26	50	**53**
Henkilöstön kokonaismäärä	281	327	**330**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Liikenneväylien ylläpito €/m^2	2,20	2,40	2,20	**2,45**
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m^2)	0,35	0,40	0,35	**0,45**
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito €/m^2	0,65	0,65	0,65	**0,65**
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	49 274	31 200	50 000	**45 000**
Korjausvelka 75 % (t€)	250 000	300 000	250 000	**310 000**

14 51
Joukkoliikenne

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	12 298	11 954	11 954	**11 954**	12 133	12 315	12 500
Menot	-58 568	-55 900	-63 605	**-66 900**	-68 853	-70 871	-72 954
Toimintakate	-46 270	-43 946	-51 651	**-54 946**	-56 720	-58 556	-60 454

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	12 298	11 954	11 954	**11 954**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**12 298**	**11 954**	**11 954**	**11 954**
Henkilöstömenot	0	0	0	**0**
Asiakaspalvelujen ostot	-32 164	-22 700	-36 700	**-36 700**
Muiden palvelujen ostot	-26 404	-33 200	-26 905	**-30 200**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-58 568**	**-55 900**	**-63 605**	**-66 900**
Toimintakate	**-46 270**	**-43 946**	**-51 651**	**-54 946**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-46 270**	**-43 946**	**-51 651**	**-54 946**

Toiminnan kuvaus

Korona-pandemian arvioidaan muuttaneen matkustamista pysyvästi mikä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Vuoden 2025 lipputulojen HSL ennustaa olevan 390 milj. euroa ja matkustajamääräennuste on 380 miljoonaa nousua. Vuonna 2026 HSL tavoittelee talous- ja toimintasuunnitelmassaan 419,7 milj. euron lipputuloja ja 390 miljoonaa nousua. Vuonna 2019 lipputulot olivat 383 milj. euroa ja matkustajamäärä 397 miljoonaa nousua.

HSL:n talousarvioennusteen mukaan Vantaan osuus lipputuloista vuonna 2026 on 65,8 milj. euroa. HSL:n kustannusarvio on 989,5 milj. euroa, Vantaan osuus on arvioitu 136,4 milj. euroksi. HSL:n arvioidaan saavan tukia 4,0 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 0,9 milj. euroa. HSL arvioi, että vuoden 2025 lopussa HSL-kuntien yhteenlaskettua HSL-ylijäämää on kertynyt 11,9 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 3,2 milj. euroa. Talousarvioesityksessä HSL esittää, että Vantaan kertyneet ylijäämät käytetään vuonna 2026. HSL:n arvioidaan laskuttavan vuonna 2026 Vantaalta noin 66,5 milj. euroa, joka ylittää Vantaan joukkoliikennebudjetin. Loput kulut katetaan lipunmyyntituloilla ja avustuksilla. Vantaa on antanut HSL:n 2026–2028 talousarvioesityksestä elokuussa 2025 lausunnon, jonka mukaan lippujen hinnankorotukset tulee pitää mahdollisimman pieninä ja lippujen hinnankorotuksien sijaan tulevina vuosina pitää löytää kestävämpiä ratkaisuja.

Vantaa on myötämielinen joukkoliikenteen kehittämiseen, mutta kehittämisen tulee tapahtua HSL:n, kuntien, kuntalaisten ja yritysten välisessä yhteistyössä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Katujen ja puistojen palvelualue edistää kestävää liikkumista ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehtojen puitteissa edistävät tavoitteita. Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia tavoitteita omalta osaltaan. Sähköbussien määrä kasvaa kilpailutusten myötä ja kaupunki huolehtii tarvittavien latausjärjestelmien toteuttamisesta bussiterminaaleihin.

Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Mittariston avulla pyritään myös parantamaan joukkoliikenteen kannattavuutta sekä tarjoamaan linjoja, jotka vastaavat paremmin vantaalaisten liikkumistarpeita.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia heikensi voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöä ja siten lipputuloja, edellyttäen sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjonta pidettiin kuitenkin hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja strategisena tavoitteena vuodelle 2025 oli saada matkustajamäärät 400 miljoonan nousun tasolle. Todennäköisesti strateginen tavoite ei toteudu. Matkustajamäärät 2025 ovat noin 5 prosenttia pienempiä kuin 2019, mutta eri linjojen ja kuntien matkustajamäärät ovat toipuneet eri tahtiin. Lisäksi Raide-Jokeri -pikaraitiotien liikennöinnin aloittaminen on vaikuttanut muiden matkustusmuotojen matkustajamääriin.

Viime vuosina Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjastosuunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työntekoa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhkahuippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa-ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisin ja viikonloppuisin. Linjastomuutosten vaikutuksia, asiakaskokemuksen muutoksia ja liikenteen toimivuuden kehittymistä seurataan tarkasti yhteistyössä HSL:n kanssa.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhdistämistä.

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat yleistyneet Vantaalla. Sähköpotkulautojen käyttöä, pysäköintiä ja ohjeistuksia kehitetään yhteistyössä valtion, pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta sähköpotkulautojen aiheuttamia onnettomuuksia, vaaratilanteita ja haittoja saadaan vähennettyä.

Ratikan rakentamisen aikaiset vaikutukset joukkoliikenteeseen pidetään mahdollisimman vähäisinä ja vaikutuksia seurataan rakentamisen aikana. Muutokset joukkoliikenteessä suunnitellaan hyvissä ajoin, muutoksista tiedotetaan laaja-alaisesti sekä muutokset linjojen liikennöinnissä ja aikatauluissa ajoitetaan yhteen suurten aikataulumuutosten, kuten kesä- ja talviaikataulumuutosten, kanssa. Valmistuessaan ratikka paran-taa paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	133 218	146 406	140 000	**155 000**

14 52
Varikko

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	7 083	6 047	6 047	**6 047**	6 210	6 378	6 551
Menot	-6 253	-5 648	-5 653	**-5 677**	-5 818	-5 989	-6 165
Toimintakate	830	399	394	**370**	392	390	387

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	1 161	955	955	**955**
Sisäiset tulot	5 921	5 092	5 092	**5 092**
Tulot yhteensä	**7 083**	**6 047**	**6 047**	**6 047**
Henkilöstömenot	-733	-741	-740	**-765**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 095	-930	-929	**-929**
Sisäisten palvelujen ostot	-742	-600	-600	**-600**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 759	-1 459	-1 459	**-1 459**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-1 352	-1 302	-1 302	**-1 302**
Sisäiset tilavuokrat	-433	-496	-502	**-502**
Muut menot	-138	-120	-120	**-120**
Menot yhteensä	**-6 253**	**-5 648**	**-5 653**	**-5 677**
Toimintakate	**830**	**399**	**394**	**370**
Poistot	-1 554	-1 235	-1 358	**-1 358**
Vyörytykset	-377	-432	0	**-411**
Tilikauden tulos	**-1 101**	**-1 268**	**-964**	**-1 399**

Toiminnan kuvaus

Varikko on osa kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa katujen ja puistojen palvelualuetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna palveluyksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille. Henkilö-, paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-iän pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointivaroin. Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen lainsäädäntö astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa. Kaupunki on myös liittynyt Päästöttömät työmaat - Green Deal -sopimukseen, jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta omajohtoisessa rakentamisessa ja kunnossapitotöissä sekä kilpailutetuissa rakennusurakoissa ja kunnossapitotöissä.

Voimaan tullut laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista ja Green Deal -sopimuksen vaatimukset sekä yleinen ajoneuvo- ja konekaluston hinnannousu lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Korjauspalveluiden, varaosien ja tarvikkeiden hinnannousu lisäävät puolestaan kaluston ylläpitokustannuksia. Korjauspalveluiden saatavuus ja korjausajat ovat myös pidentyneet johtuen korjaamojen työvoimapulasta sekä varaosien saatavuusvaikeuksista. Huolto- ja korjauspalveluiden ostopalveluosuus on noin 50 prosenttia.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaitekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeus- ja häiriöoloihin varautumisen kannalta. Tavoitteena on tukea myös kaupungin muita toimialueita heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa.

Kalustohankinnat suoritetaan tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. hankkimalla yhteiskäyttösovellutuksella varustettuja ajoneuvoja. Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämisen sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamisen.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä kalustohankintojen yhteydessä erityistä huomiota niiden ympäristövaikutuksiin, edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehtoisen polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto. Tavoitteena on että, vähintään puolessa kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista käytetään vaihtoehtoisia käyttövoimia tai uusiutuvia polttoaineita resurssiviisauden tiekartta mukaisesti. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä keskitettyä ajoneuvojen hankintojen ja hallinnoinnin mallia. Korjaamo keskittyy pääsääntöisesti työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Koulutuksella lisätään henkilöstön osaamista uusien ajoneuvotekniikoiden osalta. Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi on edelleen haastavaa.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 580	1 353	1 500	**1 490**

14 30
Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	22 115	34 296	34 796	**34 796**	38 621	39 153	39 694
Menot	-29 864	-31 483	-33 124	**-33 534**	-34 091	-35 090	-36 122
Toimintakate	-7 749	2 813	1 672	**1 262**	4 529	4 063	3 572

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	456	406	491	**491**
Maksutulot	797	1 103	1 012	**1 012**
Tuet ja avustukset	8	0	0	**0**
Muut tulot	20 681	32 612	33 112	**33 112**
Sisäiset tulot	173	176	182	**182**
Tulot yhteensä	**22 115**	**34 296**	**34 796**	**34 796**
Henkilöstömenot	-10 401	-11 044	-10 795	**-11 255**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-16 358	-17 429	-19 200	**-19 150**
Sisäisten palvelujen ostot	-233	-246	-545	**-545**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 703	-1 531	-1 500	**-1 500**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-507	-517	-517	**-517**
Sisäiset tilavuokrat	-618	-680	-502	**-502**
Muut menot	-44	-37	-64	**-64**
Menot yhteensä	**-29 864**	**-31 483**	**-33 124**	**-33 534**
Toimintakate	**-7 749**	**2 813**	**1 672**	**1 262**
Poistot	-403	-243	-310	**-398**
Vyörytykset	-2 081	-2 368	0	**-3 064**
Tilikauden tulos	**-10 233**	**203**	**1 362**	**-2 200**

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista. Yksiköllä on päävastuu kehittää yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa yhteistä toimintamallia ja toiminnanohjausjärjestelmää (MATTI).

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investointiohjelma ja toimitilahankkeet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopolitiikan hoitamisesta, asumisen viranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14.32).

Palvelualueella on kaupunkikeskustojen kehittämisen koordinointirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman mukaisesti. Kaupunki pyrkii hyötykäyttämään käyttämättömiä tiloja.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten linjausten, kiinteistöjohtamisen linjausten ja resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen. Uuden valtuustosopimuksen mukaisesti jatkamme kaupunkikeskustojen kehittämistä.

Uuden kasvun ja investointien ohjausmallin myötä kehittämissuunnitelmat laajennetaan kattamaan suuralueet kokonaisuutena. Ohjausmallia lähestytään laatimalla suuraluekohtaiset tilannekuvat vuoden 2026 aikana.

Vuoden 2025 lopussa päättyvän strategiakauden kärkihankkeita edistetään suunnitelmien mukaisesti myös vuonna 2026. Kiinteistökehittäminen etenee erityisesti Vantaan ratikan suunnittelun ja toteutuksen kanssa rinnan. Tikkurilan osaamiskampus on saatu rakentamisvaiheeseen oppilaitoskampuksen osalta. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon ensimmäisenä osana Oivallustentalo on etenemässä toteutusvaiheeseen. Kuusijärven ulkoilualueen täydennysrakentaminen jatkuu investointimäärärahojen puitteissa.

Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Hankimme maata alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Vuoden 2026 maanhankinnoissa korostuvat Vantaan ratikan rakentamiseen liittyvä katualuetoimitus, jolla ratikan tarvitsemat maa-alueet saadaan kaupungin omistukseen sekä ratikan varren asemakaavoihin liittyvien maankäyttösopimusten maanhankinnat.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Asumisen monipuolisuutta edistetään niin talotyyppien, asuntojen hallintamuotojen ja asuntojen kokojakauman osalta. Tärkeää on, että Vantaalta löytyy myös tulevaisuudessa monenlaisia vaihtoehtoja erilaisiin asumisen tarpeisiin ja elämäntilanteisiin.

Hiilineutraalisuutta edistetään resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamiseen sovituilla toimenpiteillä kaikissa palvelualueen keskeisissä toiminnoissa. Tavoitteisiin pyritään muun muassa vähentämällä energiankulutusta, lisäämällä uusiutuvan energian osuutta ja edistämällä vähähiilistä rakentamista. Kaupunki ohjaa vähäpäästöistä rakentamista kaavoituksen, maankäyttösopimusten ja tontinluovutuksen avulla. Kiertotalouden osaamista vahvistetaan omassa toiminnassa ja yhteistyötä alan toimijoiden kanssa lisätään aktiivisesti. Suunnitellaan ja toteutetaan investointibudjetin puitteissa kiertotalouteen perustuvia ratkaisuja, jotka soveltuvat myös suuriin rakennushankkeisiin. Kaikissa hankinnoissa painotetaan ekologista vaikuttavuutta, ja kaupunki tekee konkreettisia hiilineutraaliutta edistäviä hankintoja, kuten ottaa käyttöön kierrätettyjä tai muuten vähähiilisiä materiaaleja, uusiutuvaa energiaa ja edistää puurakentamista. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta edistäviä hankkeita investointibudjetin puitteissa, kuten puurakentamista eri rakennushankkeissa, uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä hybridilämmitysratkaisuja, aurinkosähkö- ja lämpöjärjestelmien asentamista sekä uusiutuvien polttoaineiden käytön lisäämistä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Asuntomarkkinoiden tilanne on ollut useita vuosia erittäin haastava heikon kysynnän vuoksi ja uusia asuntohankkeita on aloitettu vuosikymmenen alkuun verrattuna poikkeuksellisen vähän Vantaalla. Tästä syystä myös tonttikysyntä on ollut hyvin heikkoa ja maanmyynnin tavoitteiden saavuttaminen on haastavaa myös vuonna 2026. Valmistuvien asuntojen määrä on jäänyt alle 1 000 asuntoa jo pari vuotta ja näin ennustetaan käyvän myös vuonna 2026. Kaupungin asuntotonttien kysyntää pyritään kasvattamaan tarjoamalla yhtiömuotoisilla tonteilla osin myös vuokrausvaihtoehtoa ja järjestämällä tonttihintakilpailuja ilman etukäteen asetettua tontin lähtöhintaa.

Maapoliittisen ohjelman mukaisesti varmistetaan kohtuuhintaisen asumisen tuotanto ja saatavuus.

Tonttivarantoa pyritään kasvattamaan kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja. Erityisesti yritystonttien lisääminen on tärkeä tavoite, koska niiden kysyntä on ollut vaikeassa markkinatilanteessa asuntotontteja tasaisempaa ja etenkin laajoista yritystonteista on Vantaalla pulaa. Edistämme työpaikkatonttien tarjontaa myös pienille ja keskisuurille yrityksille.

Kaupungin investoinnit ja palvelut eivät ole pysyneet asuntotuotannon ja asukasmäärän kasvun mukana. Tilanteen parantamiseksi kaupungin kasvun ja investointien uutta ohjausmallia on valmisteltu uuden valtuustokauden strategiatyön yhteydessä. Kaupungin palveluverkkosuunnitelman päivitys synkronoidaan tähän kehittämistyöhön. Menettelytavat toimitiloja hankittaessa uudistetaan uuden mallin myötä. Kaupungin tietopohjaa ja järjestelmiä (kuten MATTI) kehitetään investointimallin ja kasvun ohjauksen tueksi.

Ensimmäisen asemakaavan mukaisten katualueiden lohkomisia kaupungille jatketaan merkittävällä työpanoksella, mikäli kiinteistönmuodostuksen tavanomaisten tilaustöiden määrä jää normaalia alemmalle tasolle. Samoin edistetään saantoon perustuvien määräalojen lohkomisia. MATTI-järjestelmässä on yli 1 100 määräalaa, joista kaupunki omistaa melkein 500 kpl. Iso osa näistä määräaloista voidaan lainhuudon myöntämisen jälkeen automaattisesti lohkoa rakentamiskelpoisiksi tonteiksi tai yleisiksi alueiksi. Kaupungin omistamia määräaloja on jo lohkottu asemakaavan mukaisiksi kiinteistöiksi.

Mittaus- ja geopalvelut kilpailuttaa vuoden 2026 aikana ilmasta suoritettavan koko kaupungin laserkeilauksen ja monikamerailmakuvauksen sekä jatkaa katunäkymäkuvauksia ja -keilauksia tarpeen mukaan.

Vantaa jatkaa työtä kiinteistöveropohjan ajantasaisuuden ja kattavuuden parantamiseksi. Työssä selvitetään myös uusia automatisoituja palveluita.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Vakituisen henkilöstön lkm	178	196	**198**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	12	7	**7**
Henkilöstön kokonaismäärä	190	203	**205**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Valmistuneet asunnot	3 115	901	1 010	**960**
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	440	164	221	**241**
Maanmyyntivoitot (t€)	8 790	11 714	24 500	**24 500**
Maanvuokratulot (t€)	7 232	8 458	8 000	**8 500**
Tonttijaon laadinnan kestoaika (vrk)	55	55	50	**50**
Uudisrakentaminen (brm^2) *	7 249	5 477	9 330	**8 672**

* Ei sisällä leasing- ja vuokrapaviljonkihankkeita. TP 2023 ei sisällä pysäköintirakennuksia ja väistötiloja.

14 32
Kiinteistöt ja tilat netto

Määrärahat	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
1000 euroa							
Tulot	206 947	225 258	226 648	**226 648**	232 823	239 193	245 763
Menot	-100 385	-108 237	-119 497	**-119 532**	-122 986	-126 590	-130 312
Toimintakate	106 562	117 021	107 151	**107 116**	109 837	112 603	115 451

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026
1000 euroa				
Myyntitulot	3	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	31	0	0	**0**
Muut tulot	22 708	27 544	31 171	**31 171**
Sisäiset tulot	184 206	197 714	195 477	**195 477**
Tulot yhteensä	**206 947**	**225 258**	**226 648**	**226 648**
Henkilöstömenot	-969	-1 049	-1 079	**-1 114**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-6 683	-7 465	-7 931	**-7 931**
Sisäisten palvelujen ostot	-476	-481	-481	**-481**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 900	-19 402	-21 278	**-21 278**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-49 427	-54 617	-63 512	**-63 512**
Sisäiset tilavuokrat	-23 363	-25 018	-24 988	**-24 988**
Muut menot	-568	-204	-228	**-228**
Menot yhteensä	**-100 385**	**-108 237**	**-119 497**	**-119 532**
Toimintakate	**106 562**	**117 021**	**107 151**	**107 116**
Poistot	-49 556	-51 875	-53 824	**-53 899**
Vyörytykset	-6 365	-7 209	0	**-4 600**
Tilikauden tulos	**50 641**	**57 937**	**53 327**	**48 617**

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat palvelualueelta (ks. kohta 14 30) kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksikön tilahallinnan ja asuntovuokrauksen vastuualueet ovat nettobudjetoinnin piirissä.

Asuntovuokraus vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnot ovat pääosin työsuhdeasuntoja sekä tavallisia osakehuoneistoja. Osa näistä asunnoista on myyty viime vuosina ja myyntejä jatketaan tulevina vuosina.

Tilahallinta vastaa kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta, myös niiden tilojen osalta, joita kaupunki ei tarvitse omaan käyttöönsä. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta omistamissaan kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntien ja ostojen valmistelu sekä kaupungin omistamien rakennusten purkujen valmistelu ja toimeenpano.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa on valmisteltu vuoden 2025 aikana pitkäaikaisia vuokrasopimuksia kaupungin omistamiin kiinteistöihin ja vakiinnutettu säännöllinen yhteistyö Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa, jota kehitetään edelleen. Kaupungin omistamien toimitilojen

vuokrasopimuksia valmistellaan myös vuoden 2026 aikana, koska kiinteistöjen pitkät vuokrasopimukset on hyväksytettävä hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa. Todennäköisesti merkittävä osa pitkistä vuokrasopimuksista, jotka tarvitaan ennen kaupungin kiinteistöjen myyntiä, voidaan allekirjoittaa vasta keväällä tai kesällä 2026.

Myyntilistalla olevien Sote- ja Pela-kiinteistöjen sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen sekä asuntojen myyntivalmisteluja tehdään aktiivisesti, joihin kuuluvat mm. tarkempien kuntoarvioiden ja kiinteistöarvioiden teettäminen sekä myyntitoimeksiantoa hoitavan konsultin kilpailuttaminen. Yksittäisiä kiinteistöjä ja asuntoja on myyty vähitellen parin viime vuoden aikana, mutta haastavan kysyntätilanteen vuoksi myynti on ollut hidasta. Asuntokaupan ennakoidaan kuitenkin vilkastuvan jonkin verran vuoden 2026 aikana.

Kaupungin omistuksessa on useita rakennuksia, joille ei ole osoittaa kaupungin omaa käyttöä eivätkä ne ole vuokrattavissa ulkopuolisille tahoille huonon kunnon vuoksi. Vuoden 2026 aikana nämä arvioidaan tarkemmin ja niiden purkamista edistetään mahdollisuuksien mukaan suojelutavoitteet huomioiden.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2023	TP 2024	KS 2025	TA 2026
Toimitilamäärä (m^2)	812 304	818 605	839 908	**858 834**
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	139 790	137 829	155 174	**141 284**
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	71 791	81 123	76 604	**78 544**
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m^2)	5 909	8 581	6 628	**13 004**

RAHASTOT

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Kiinteistörahasto, Vahinkorahasto ja Lasten ja nuorten juhlarahasto.

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin kiinteistörahaston tarkoituksena on edistää pitkäaikaisen lainarahoituksen muodossa kiinteistöjen ja muun kiinteän omaisuuden rakentamista, hankintaa ja kehittämistä, vuokra-asuntotuotantoa, infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikalle kriittisten hankkeiden tukemista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille niille kaupungin talousarviossa linjattujen investointien rahoitukseen, kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön toteuttamaan vuokratalon rakentamiseen tai korjaamiseen, kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaan sekä kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen jälleen rahoitukseen.

Rahaston nykyiset säännöt ovat tulleet voimaan 1.1.2024. Talouden ja strategian palvelualueen rahoitusyksikkö valmistelee kaupunginhallitukselle rahastosta myönnettävät lainat ja velkakirjat.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2025 on 46 072 948,93 euroa. Alkuvuonna 2025 rahastosta ei ole myönnetty uusia lainoja.

Vuodelle 2026 ennakoitu antolainojen lisäys on 12 000 000 euroa ja lainojen vähennys 2 800 000 euroa.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikevaihto	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	**0**	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	**0**	0	0	0
Palvelujen ostot	0	**-1**	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	0	**0**	0	0	0
Liikeylijäämä	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	2 893	2 200	**2 200**	2 100	2 000	2 000
Muut rahoitustulot	13	18	**18**	18	18	18
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 907**	**2 218**	**2 218**	**2 118**	**2 018**	**2 018**

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	0	**0**	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	2 907	2 218	**2 218**	2 118	2 018	2 018
Toiminnan rahavirta	**2 907**	**2 218**	**2 218**	**2 118**	**2 018**	**2 018**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 907**	**2 218**	**2 218**	**2 118**	**2 018**	**2 018**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-98	-1 500	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	-4 010	-5 000	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	3 912	3 500	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 809	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-2 793	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	37	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä		0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-52	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-2 907**	**-1 500**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-0**	**718**	**2 218**	**2 118**	**2 018**	**2 018**

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Rahastoa kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuutustoiminnassa yleisesti noudatettavia korvausperiaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta.

Rahaston pääoma vuoden 2024 alussa on 7 772 607,90 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 483 000 euroa, joka vähennetään vuoden 2025 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikevaihto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	468	420	**420**	432	445	458
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-12	**-12**	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-912	-1 220	**-1 220**	-1 255	-1 292	-1 330
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot		-346	**-346**	-356	-366	-377
Liikeylijäämä	**-446**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 191**	**-1 226**	**-1 262**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	**0**	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-446**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 191**	**-1 226**	**-1 262**

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-446	-1 157	**-1 157**	-1 191	-1 226	-1 262
Rahoitustulot ja -menot	0	0	**0**	0	0	0
Toiminnan rahavirta	**-446**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 191**	**-1 226**	**-1 262**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-446**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 191**	**-1 226**	**-1 262**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	446	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	446	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**446**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**0**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 191**	**-1 226**	**-1 262**

Lasten ja nuorten juhlarahasto

Lasten ja nuorten juhlarahaston tarkoituksena on mahdollistaa harrastustukea perheille, joilla on taloudellisia haasteita, ja jotta perheiden 7–17-vuotiailla lapsilla olisi mahdollisuus osallistua ohjattuun vapaa-ajan toimintaan, kuten urheiluun, musiikkiin, taiteeseen tai muihin harrastuksiin. Viestintää kohdennetaan erityisesti vaikeammassa asemassa olevien lapsiperheiden kanssa työskenteleville ammattiryhmille. Kohdennettua viestintää jatketaan myös tulevina vuosina.

Lasten ja nuorten juhlarahastokokonaisuus koostuu kirjanpidollisista syistä kahdesta erillisestä rahastosta, oman pääoman rahastosta sekä toimeksiantojen pääomien rahastosta. Talousarvio esitetään vain oman pääoman rahaston osalta. Toimeksiantojen pääomien rahastoa seurataan oman tasetilin kautta.

Rahasto on perustettu 1.2.2025. Rahastosta voidaan jakaa varoja lasten ja nuorten harrastustoimintaan tarkemmin määriteltyjen kriteerien ja rahaston sääntöjen perusteella. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa rahaston toiminnasta ja raportoinnista.

Lasten ja nuorten juhlarahaston oman pääoman rahaston alkupääoma muodostuu aiempien tilikausien ylijäämästä siirretystä 1 000 000 euron pääomasta. Vuoden 2026 aikana oman pääoman rahastosta ei ennakoida jaettavan tukea, sillä tuen jakamiseen käytetään toimeksiantojen pääomien rahastoa. Rahastoa kartutetaan vuonna 2026 sen pääomalle maksettavalla korkotuotolla.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikevaihto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	**0**	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	**0**	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	**0**	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	0	**0**	0	0	0
Liikeylijäämä	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	**17**	17	17	17
Muut rahoitustulot	0	0	**0**	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0**	**0**	**17**	**17**	**17**	**17**

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	0	**0**	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	0	0	**17**	17	17	17
Toiminnan rahavirta	**0**	**0**	**17**	**17**	**17**	**17**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**0**	**0**	**17**	**17**	**17**	**17**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**0**	**0**	**17**	**17**	**17**	**17**

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikevaihto	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	468	420	**420**	432	445	458
Materiaalit ja palvelut	0	0	**0**	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-12	**-12**	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-912	-1 221	**-1 220**	-1 255	-1 292	-1 330
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	**0**	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-346	**-346**	-356	-366	-377
Liikeylijäämä	**-446**	**-1 157**	**-1 157**	**-1 191**	**-1 226**	**-1 262**
Rahoitustulot ja -menot	0	0	**0**	0	0	0
Korkotulot	2 893	2 200	**2 217**	2 117	2 017	2 017
Muut rahoitustulot	13	18	**18**	18	18	18
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**2 461**	**1 061**	**1 078**	**944**	**809**	**773**

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-446	-1 157	**-1 157**	-1 191	-1 226	-1 262
Rahoitustulot ja -menot	2 907	2 218	**2 235**	2 135	2 035	2 035
Toiminnan rahavirta	**2 461**	**1 061**	**1 078**	**944**	**809**	**773**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 461**	**1 061**	**1 078**	**944**	**809**	**773**
Rahoituksen rahavirta	0	0	**0**	0	0	0
Antolainauksen muutokset	-98	-1 500	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	-4 010	-5 000	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	3 912	3 500	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 363	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-2 347	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	37	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-52	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-2 461**	**-1 500**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-0**	**-439**	**1 078**	**944**	**809**	**773**

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Vuoden 2023 alusta astui voimaan kunnallishallinnon historian suurin muutos, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Vuoden 2025 alusta astui voimaan seuraava suuri rakenteellinen muutos, TE2024-uudistus, jossa työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi pysyvästi kuntien tehtäväksi. TE2024-uudistus astui voimaan hankalassa suhdannetilanteessa, jossa työttömyysluvut olivat ennätyskorkealla ja tilanne on tuosta edelleen heikentynyt. Suhdanteen vuoksi uudistus kasvatti kaupungin toimintamenoja enemmän kuin valtionosuustuloja.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2026 ovat 380,2 milj. euroa ja toimintamenot 1 217,1 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarvioon nähden toimintatulot kasvavat 3,1 prosenttia ja toimintamenot 6,4 prosenttia. Vuoden 2025 toisen osavuosikatsauksen vuosiennusteeseen nähden toimintatulot kasvavat 6,7 prosenttia ja toimintamenot 6,6 prosenttia.

Toimintamenoissa on määrärahoja kohdistettu erityisesti kattamaan TE2024-uudistuksen jälkivaikutuksia sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen lisääntyneitä palvelutarpeita vastaavasti. Lisäksi määrärahaa on kohdennettu oppimisen tuen lakimuutokseen, vuokrakulujen kasvuun mm. Varian Vehkalan kampuksen valmistuneissa tiloissa sekä HSL:n menojen kattamiseksi. Kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on vuonna 2026 varauduttu 16,6 milj. eurolla, joka on kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä keskitetty konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle. Varaus on jaettu kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyn yhteydessä toimialoille.

Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2026 talousarviossa koko kaupungin ja rahastojen toimintakate on -836,9 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin toimintatuotot kattavat vain 31 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan toimintamenoista vuonna 2026 noin 72 prosenttia. Toimintakate kasvaa 8,0 prosenttia vuoden 2025 talousarvioon ja 6,6 prosenttia vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja se osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2026 talousarviossa 49,2 milj. euroa (TA 2025: 70,1 milj. euroa), joten se laskee vuoden 2025 talousarvioon nähden 29,8 prosenttia ja nousee vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden 24,8 prosenttia. Vuosikatetta heikentää erityisesti kaupungin palvelutarpeen kasvu, korkeat työttömyysluvut, rakentamisen heikko suhdanne ja heikosti kehittyvät verotulot.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöönotettujen poistoaikojen mukaisesti. Käytössä olevia poistoaikoja on täydennetty Vantaan ratikan poistoaikojen osalta Konsernijaoston päätöksellä 9.6.2025 § 13. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2025 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen näkemyksiin vuoden 2025 investointien toteumasta sekä taloussuunnitelmassa 2026–2029 esitettäviin investointeihin. Kaupungin poistot ovat vuoden 2026 talousarviossa 116,1 milj. euroa (ennuste 2025: 115,2 milj. euroa).

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2026 talousarvion tilikauden tulos on negatiivinen -66,9 milj. euroa.

Vuoden 2026 talousarvion tilikauden alijäämä on -68,0 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät rahastojen muutosta osoittavan euromäärän 1,1 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikauden tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Tuloslaskelmat

Tuloslaskelmaraportilla, jolla esitetään kaupungin ja rahastojen talousarvio on sarake, jossa esitetään kaupungin talousarvio ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2026 yhteensä 178,5 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 1 015,1 milj. euroa.

Verotulot 2024–2025

Vuonna 2024 kaupunki sai verotuloja yhteensä 585,2 milj. euroa. Verotulot laskivat vuoteen 2023 verrattuna 8,4 prosenttia. Kunnallisveroja kaupunki sai 398,8 milj. euroa, eli 7,5 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Kunnallisverotuoton lasku selittyy osittain hyvinvointialueuudistukseen liittyvillä ns. verohännillä. Verohäntien vuoksi vuonna 2023 kunnallisveroja tilitettiin vielä osittain vanhoilla kunnallisveroprosenteilla. Tämän lisäksi kunnallisverojen heikko kehitys johtuu heikosta taloussuhdanteesta.

Yhteisöveroja kertyi 74,8 milj. euroa vuonna 2024, laskua 21,6 prosenttia edellisestä vuodesta. Myös yhteisöverojen kertymään vaikuttaa verohännät, kun vielä vuonna 2023 osa yhteisöveroista tilitettiin kunnille vanhojen jako-osuuksien mukaisina. Tämän lisäksi yhteisöverojen verovuoden 2024 ennakkoverojen kehitys oli vaisua eri alojen heikentyneen taloustilanteen vuoksi. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus laski edelliseen vuoteen verrattuna 0,47 prosenttiyksikköä 4,18 prosenttiin. Kiinteistöveroja kaupunki sai 111,6 milj. euroa, mikä oli 0,4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 1,9 prosenttia. Heikkoa kiinteistöverokasvua selittää osaltaan se, että toteutunut kiinteistöverotulo oli huomattavasti maksuunpantua veroa pienempi.

Vuonna 2025 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 577,0 milj. euroa, joka on 1,4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2024. Verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion peräti 38 milj. eurolla. Kunnallisverotilityksiä arvioidaan vuonna 2025 saatavan 395 milj. euroa, 27 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Tämä tarkoittaa 0,9 prosentin laskua vuoteen 2024 verrattuna. Vuoden 2025 kunnallisverotuloarviossa on tapahtunut huomattava negatiivinen muutos syksyn 2024 arvioihin verrattuna. Syksyllä 2024 annettu arvio perustui palkkatulojen, eläketulojen ja työttömyysturvaetuuksien muutoksiin koko maan tasolla sekä kunnan työikäisen väestön muutokseen. Vuonna 2025 tehdyt arviot perustuvat ajantasaiseen kuntakohtaiseen tietoon.

Yhteisöveroja arvioidaan vuonna 2025 kertyvän 65,5 milj. euroa, 9,5 milj. euroa alle talousarvion ja 12,4 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Yhteisöveron negatiivinen kehitys johtuu edelleen jatkuvasta eri alojen heikosta talouskehityksestä. Kiinteistöveroja kaupunki saa vuonna 2025 ennusteen mukaan 116,5 milj. euroa, kasvua 4,4 prosenttia edellisvuodesta, mutta 1,3 prosenttia talousarviossa arvioitua vähemmän.

Kunnallisverot talousarviossa 2026

Taloussuunnitelmassa 2026–2029 Vantaan tuloveroprosentti on 6,4 koko taloussuunnitelmakauden ajan. Manner-Suomen painotettu tuloveroprosentti on 7,54 vuonna 2025. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 426,0 milj. euroa vuonna 2026, 7,8 prosentin kasvu vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 62,3 milj. euroa vuonna 2024. Vuonna 2025 kunnallisveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 62,2 milj. euroa ja vuonna 2026 noin 66,6 milj. euroa.

Yhteisöverot talousarviossa 2026

Yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuonna 2024 ollut 0,2369 ja vuonna 2025 se on 0,2365. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on ollut 0,04179 vuonna 2024 ja 0,03971 vuonna 2025. Yhteisöveron vuoden 2026 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2023 ja 2024 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntakohtainen jako-osuus selviää verovuoden 2024 yritysverotuksen valmistuessa vuoden 2025 lopussa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 68,0 milj. euroa vuonna 2026, mikä tarkoittaisi 3,8 prosentin kasvua vuoden 2025 ennusteeseen nähden.

Kiinteistöverot talousarviossa 2026

Vuonna 2026 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 117,0 milj. euroa, 0,4 prosentin nousu vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden. Taloussuunnitelmakaudella 2026–2029 kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan, ellei lainsäädäntömuutokset muuta edellytä. Hallituksella on suunnitteilla kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Jos laki etenee, sen vaikutukset huomioidaan tulevissa talousarvioissa.

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisille yhteisöille sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet talousarviossa 2026

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 179,1 milj. euroa vuonna 2024. Vuonna 2025 valtionosuuksia kertyy yhteensä arviolta 237,5 milj. euroa, mikä on 32,6 prosenttia vuotta 2024 enemmän. Suurin selittävä tekijä kasvaneille valtionosuuksille löytyy TE2024-uudistuksesta, joka astui voimaan 1.1.2025. Valtio korvasi TE-uudistuksen aiheuttamia kustannuksia kunnille valtionosuuksina.

Vuoden 2026 valtionosuudet lasketaan 31.12.2024 väestötiedon mukaan, OKM:n valtionosuusarviot syksyn 2025 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset valtionosuudet syksyn 2025 toteutuneiden oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee aivan vuoden 2025 lopussa.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -2,6 milj. euroa negatiivinen vuonna 2026. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakollinen arvio vuodelle 2026 on Vantaan osalta noin 209,0 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta erotettu verotulomenetysten kompensaatioerä vuonna 2026 on arviolta 19,0 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2026 ennakollinen valtionosuusarvio on noin 41,0 milj. euroa. Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 269,0 milj. euroa vuonna 2026, joka on 13,2 prosenttia vuotta 2025 enemmän.

Vantaan veroprosentit taloussuunnitelmassa 2026–2029

Tuloveroprosentti	6,4		
Kiinteistöveroprosentit		v. 2026 alaraja	v. 2026 yläraja
- yleinen	1,28	0,93	2,00
- maapohja	1,30	1,30	2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	1,00
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	0,93	2,00
- voimalaitos	3,10	0,93	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	4,28*	6,00

* Neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi ja enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,28 prosenttiin yleisen kiinteistöveroprosentin ollessa 1,28 prosenttia.

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2024–2029

Milj. euroa	TP 2024	TA 2025	ENN 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Verotulot yhteensä	**585,2**	**615,0**	**577,0**	**611,0**	**641,0**	**673,0**	**708,0**
muutos-%	**-8,4 %**	**5,1 %**	**-1,4 %**	**5,9 %**	**4,9 %**	**5,0 %**	**5,2 %**
Kunnallisvero	398,8	422,0	395,0	426,0	450,0	476,0	504,0
muutos-%	-7,5 %	5,8 %	-0,9 %	7,8 %	5,6 %	5,8 %	5,9 %
Yhteisövero-osuus	74,8	75,0	65,5	68,0	73,0	78,0	84,0
muutos-%	-21,6 %	0,3 %	-12,4 %	3,8 %	7,4 %	6,8 %	7,7 %
Kiinteistövero	111,6	118,0	116,5	117,0	118,0	119,0	120,0
muutos-%	-0,4 %	5,7 %	4,4 %	0,4 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %
Valtionosuudet yhteensä	**179,1**	**220,0**	**237,5**	**269,0**	**299,0**	**334,0**	**359,0**
muutos-%	**-0,3 %**	**22,8 %**	**32,6 %**	**13,2 %**	**11,2 %**	**11,7 %**	**7,5 %**
Verorahoitus yhteensä	**764,3**	**835,0**	**814,5**	**880,0**	**940,0**	**1 007,0**	**1 067,0**
muutos-%	**-6,6 %**	**9,2 %**	**6,6 %**	**8,0 %**	**6,8 %**	**7,1 %**	**6,0 %**

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2026	TA 2026 ilman sis. erät
Myyntitulot	36 883	35 930
Maksutulot	47 243	47 013
Tuet ja avustukset	27 182	27 182
Muut tulot	268 894	68 417
Tulot yhteensä	**380 201**	**178 542**
Henkilöstömenot	-496 865	-496 865
Asiakaspalvelujen ostot	-75 204	-75 204
Muiden palvelujen ostot	-245 958	-243 488
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51 333	-51 325
Avustukset	-73 418	-73 418
Vuokramenot	-267 194	-67 674
Muut menot	-7 174	-7 174
Menot yhteensä	**-1 217 146**	**-1 015 148**
Toimintakate	**-836 944**	**-836 606**
Verotulot	611 000	611 000
Valtionosuudet	269 000	269 000
Rahoitustulot ja -menot	6 135	6 135
Korkotulot muilta	16 700	16 700
Muut rahoitustulot muilta	15 900	15 900
Korkomenot	-26 060	-26 060
Muut rahoitusmenot	-405	-405
Vuosikate	**49 191**	**49 529**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-116 063	-116 063
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Satunnaiset menot	0	0
Tilikauden tulos	**-66 872**	**-66 534**
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-1 078	-1 078
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-67 950**	**-67 612**

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Myyntitulot	34 564	32 310	35 930	**35 930**	36 469	37 016	37 571
Maksutulot	38 629	42 874	43 718	**47 013**	47 718	48 434	49 160
Tuet ja avustukset	24 374	25 645	27 182	**27 182**	27 940	28 004	28 954
Muut tulot	48 671	63 927	68 417	**68 417**	72 743	73 785	74 842
Sisäiset tulot	191 692	203 925	201 660	**201 660**	207 548	213 629	219 910
Tulot yhteensä	**337 931**	**368 682**	**376 906**	**380 201**	**392 418**	**400 867**	**410 437**
Henkilöstömenot	-422 906	-461 661	-496 675	**-496 865**	-511 751	-526 189	-543 114
Asiakaspalvelujen ostot	-68 406	-59 024	-75 204	**-75 204**	-77 400	-79 668	-82 010
Muiden palvelujen ostot	-212 870	-235 834	-240 033	**-243 488**	-250 509	-257 794	-265 508
Sisäisten palvelujen ostot	-2 319	-2 190	-2 470	**-2 470**	-2 542	-2 616	-2 693
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 310	-48 238	-51 333	**-51 333**	-52 803	-54 350	-55 952
Avustukset	-55 635	-65 370	-73 418	**-73 418**	-75 562	-77 776	-80 063
Vuokramenot	-60 254	-63 907	-71 681	**-71 681**	-73 784	-75 946	-78 198
Sisäiset tilavuokrat	-184 205	-197 714	-195 513	**-195 513**	-201 222	-207 118	-213 207
Muut menot	-3 466	-9 916	-7 174	**-7 174**	-7 383	-7 600	-7 823
Menot yhteensä	**-1 054 371**	**-1 143 855**	**-1 213 501**	**-1 217 146**	**-1 252 956**	**-1 289 057**	**-1 328 568**
Toimintakate	**-716 440**	**-775 173**	**-836 595**	**-836 944**	**-860 538**	**-888 189**	**-918 130**
Verotulot	585 163	615 000	611 000	**611 000**	641 000	673 000	708 000
Valtionosuudet	179 142	220 000	269 000	**269 000**	299 000	334 000	359 000
Rahoitustulot ja -menot	10 972	10 278	6 695	**6 135**	-1 416	-9 252	-13 676
Korkotulot muilta	18 795	16 400	16 700	**16 700**	16 700	16 700	16 700
Korkotulot liikelaitoksilta	0	0	0	**0**			
Muut rahoitustulot muilta	15 533	14 483	15 900	**15 900**	19 900	23 900	25 900
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	0	0	0	**0**	0	0	0
Korkomenot	-23 034	-20 200	-25 500	**-26 060**	-37 611	-49 447	-55 871
Muut rahoitusmenot	-322	-405	-405	**-405**	-405	-405	-405
Vuosikate	**58 837**	**70 105**	**50 100**	**49 191**	**78 046**	**109 559**	**135 194**
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-114 183	-118 951	-116 063	**-116 063**	-120 129	-124 322	-130 132
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	464	0	0	**0**	0	0	0
Satunnaiset menot	-3 910	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden tulos	**-58 792**	**-48 846**	**-65 963**	**-66 872**	**-42 083**	**-14 763**	**5 062**
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	**0**	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	**0**	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-2 461	-1 061	-1 078	**-1 078**	-944	-809	-773
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	**-61 253**	**-49 907**	**-67 041**	**-67 950**	**-43 027**	**-15 573**	**4 288**
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot, %	32	32	31	**31**	31	31	31
Vuosikate / Poistot, %	52	59	43	**42**	65	88	104
Vuosikate, euro/asukas	234	276	195	**191**	299	413	502
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	2 210	-	-	**-**	-	-	-
*Asukasmäärä vuoden lopussa	251 269	253 931	257 199	**257 199**	260 955	265 205	269 447

* Väestö 31.12.2024 lähde Tilastokeskus. Väestö 31.12. 2025–2029 Vantaan väestöennuste.

INVESTOINTIOSA

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat kaupunkitilalautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakentaminen, korjausrakentaminen ja kunnallistekniset työt. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määrärahataulukoihin.

Kaupunkitilalautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrärahajakoa rakennuskohteiden kesken. Lautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2025 täytäntöönpano.

Kaupunkitilalautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle raportoidaan investointiosan hankkeiden toteutumista sekä lopullisia kustannuksia.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikohteista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa ja korjausrakentamisen kohteet liitteen 2 kohdetaulukossa, mutta ne eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhtiöiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osakkeita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärärahat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa talouden ja strategian palvelualue, aineettoman omaisuuden määrärahoista konsernipalveluiden palvelualue.

Määrärahat

1000 euroa	
Uudisrakentaminen	63 460
Korjausrakentaminen	45 420
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	1 320
Aineeton omaisuus	6 000
Kunnallistekniset työt	45 000
Vantaan ratikka	180 000
Irtain omaisuus	8 628
Kiinteä omaisuus	42 000
Osakkeet ja osuudet	1 900
Investointimenot yhteensä	**393 728**

Taloussuunnitelma

1000 euroa	**TA 2025**	**LTK 2026**	**TA 2026**	**TS 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
TULOT	18 500	43 500	**43 500**	53 500	38 500	3 500
Rahoitusosuudet	15 000	40 000	**40 000**	50 000	35 000	0
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
MENOT	-253 606	-366 328	**-393 728**	-426 680	-435 007	-207 350
Netto	-235 106	-322 828	**-350 228**	-373 180	-396 507	-203 850

91
Rakentaminen

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
MENOT	-116 403	-114 700	**-110 200**	-143 570	-149 320	-96 330

Toimitilainvestointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin palveluja väestörakenteiden muuttuessa. Kaupungin kasvu ja erityisesti uusien asuntojen rakentaminen on hidastunut ja sen myötä tulee tarkistettavaksi myös uusien palvelurakennusten rakentamisaikataulut. Suhdanteista huolimatta koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on edelleen suuri mm. käytön toimintatapamuutoksista ja olosuhdevaatimuksista sekä vuosien saatossa kertyneistä suuremmista korjaustarpeista.

Toimitilaesitykset perustuvat valtuuston hyväksymään Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan sekä taloussuunnitelmaesitysten laadinnan yhteydessä tarkistettuihin toimialakohtaisiin palvelutarpeisiin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueella koottua ohjelmaa on käsitelty ja erityisesti uusia hanke-esityksiä priorisoitu talousohjauksen vetämissä workshopeissa ja kaupunkitasoisessa hankejohtoryhmässä.

Investointisuunnitelma on pyritty sovittamaan TS-kaudelle 2026–2029 annettuun 500 milj. euron kehystavoitteeseen. Kaupungin hankejohtoryhmässä hyväksyttyjen hankkeiden investointirahoitustarve on yhteensä noin 499,4 milj. euroa.

Investointisuunnittelun tueksi kasvatuksen ja oppisen toimialan palveluverkkoihin laaditaan Tikkurilan suuralueen varhaiskasvatuksesta päiväkotiverkkoselvitys ja päiväkotisuunnitteluohje päivitetään. Perusopetuksen osalta suunnitteluohje päivitetään. Toisen asteen koulutuksen osalta vuoden 2025 puolella aloitettu lukioverkko- ja väistötilaselvitys Itäisen Vantaan osalta saatetaan loppuun vuoden 2026 aikana.

Vuoden 2026 puolella aloitetaan Myyrmäen suuralueen kouluverkkoselvitys sisältäen Myyrmäen alueen väistötilat sekä Kivistön kouluverkkoselvitys, jotka tullaan saattamaan loppuun alkuvuodesta 2027.

Vuonna 2026 saatetaan loppuun keittiöiden palveluverkkosuunnitelma, joka laaditaan toimitilajohtamisen johdolla yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan, kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituksen, talousohjauksen kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun, hankinnan palveluyksikön ja Vantaan tilapalvelut Vantin kanssa.

91 1
Uudisrakentaminen

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
MENOT	-66 000	-67 010	**-63 460**	-84 410	-96 860	-59 720
ALV	-16 830	-17 088	-16 182	-21 525	-24 699	-15 229

Uudisrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki uudisrakennushankkeet mukaan lukien kaupungin toimialojen käyttöön tarkoitetut konserniyhtiöiden ja kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet.

Talousarviovuosi 2026

Vuodelle 2026 uudisrakentamiseen on budjetoitu kaupungin omiin rakennushankkeisiin yhteensä noin 63,5 milj. euroa, josta noin 43,7 milj. euroa on kohdennettu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin ja noin 19,1 milj. euroa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kohteisiin.

Vuoden 2026 aikana valmistuvat Karhunkierroksen, Metsänhaltijan ja Puutarhatien päiväkodit sekä Satulakujan päiväkoti. Kouluhankkeista valmistuvat Kytöpuiston ja Nikinmäen koulujen laajennukset.

Metsolanmäen päiväkodin laajennus siirrettiin kahdella vuodella eteenpäin eli valmistuminen vuonna 2029.

Aviapoliksen / Kivistön uimahallin tarveselvitys saatetaan loppuun, mutta hanke on ohjelmassa toistaiseksi ilman määrärahavarausta.

Suunnittelukausi 2027–2035

Vuosina 2027–2029 määrärahoin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä noin 241,0 milj. euroa eli keskimäärin noin 80,3 milj. euroa/vuosi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin on kohdennettu yhteensä noin 187,8 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella valmistuu yhteensä 8 investointirahoilla toteutettavaa päiväkotia vuonna 2026 valmistuvien kohteiden lisäksi: Päiväkoti Silva (aiemmin Kaskelan II päiväkoti + itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti), Leppäkorven uusi päiväkoti, Metsolanmäen päiväkodin laajennus, Sammakkolammen päiväkoti (aiemmin Viherpuiston päiväkoti), Kivivuoren päiväkoti, Aviapoliksen päiväkoti III Muuran kouluhankkeen yhteyteen sekä Ruutulipun päiväkoti ja Tikkurilan III päiväkoti. Lisäksi vuonna 2029 aloitetaan kahden uuden päiväkodin rakentaminen: Koivukylän II päiväkoti ja Laajavuoren päiväkoti.

Kouluhankkeista valmistuvat Tikkurilan alueen koulun laajennus Viertolaan, Ojahaan peruskoulun ensimmäinen vaihe ja Muuran koulu (aiemmin Aviapoliksen yhtenäiskoulu) sekä Askiston koulun laajennus, joka on ohjelmassa toistaiseksi ilman määrärahavarausta.

Kaupunkikulttuurin toimialan hankkeisiin on kohdennettu yhteensä noin 49,3 milj. euroa. Elmon uimahallin valmistuminen on siirtymässä vuodelle 2027. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan lisäksi huoltorakennus Elmon urheilupuistoon, Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat, Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila sekä liikuntahallit Muuran (aiemmin Aviapoliksen) ja Ojahaan yhtenäiskoulujen yhteyteen. Kuusijärven ulkoilualueelle rakennetaan huoltorakennus ja Myyrmäen urheilutalon uimahallia laajennetaan peruskorjauksen yhteydessä.

Vuosille 2030–2035 on ajoitettu uudisrakennushankkeita noin 438,4 milj. euron arvosta mukaan lukien aikaisemmin aloitetut.

Edellisellä jaksolla aloitettavien hankkeiden lisäksi jaksolle on ohjelmoitu 11 uutta koulua ja kuuden koulun laajennusta, 8 päiväkotia sekä kaupunkikulttuurin hankkeina Myyrmäen Elämysten talo.

Konserniyhtiöiden hankkeet

VTK Kiinteistöt Oy:n uudisrakennushankkeista vuoden 2026 aikana valmistuvat Aviapoliksen lukio ja Koillis-Vantaan liikuntahalli Leppäkorpeen. Vuosina 2027–2029 valmistuvat, Tikkurilan osaamiskampus sisältäen aikuisopiston ja aikuisten perusopetuksen tilat, Myyrmäen Oivallusten talo, Tikkurilan liikuntahalli ja Koillis-Vantaan II liikuntahalli, sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt.

Vuosille 2030–2035 VTK Kiinteistöt Oy:n toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat Sotungin lukion uudisrakennus, Kaskelan liikuntahalli, Koillis-Vantaan II liikuntahalli, Keimolanmäen koulun liikuntahalli, sekä Lumon lukion peruskorjaustyöt.

Tikkurilan alueen toimistohankkeen toteutustapa ja aikataulu tarkentuvat uuden hankesuunnitteluvaiheen jälkeen vuoden 2025 aikana.

Kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet

Vuonna 2026 Pointin kirjaston toiminta on tarkoitus siirtää Jumbon liikekeskuksesta vuokrattaviin tiloihin. Päiväkoti Kielo valmistuu vuodenvaihteessa. Lisäksi hankitaan vuokraamalla kaksi uutta paviljonkirakennusta päiväkodeiksi Satulakujalle ja Itä-Hakkilaan. Keimolanmäen koulun tilatarpeisiin hankitaan moduulirakenteista lisätilaa.

Kielotien vuokrattavien päiväkotitilojen on määrä valmistua vuonna 2029. Tämän lisäksi taloussuunnitelmakaudella toteutetaan kaksi uutta päiväkotia vuokramallilla. Kivenkolon päiväkoti valmistuu vuonna 2027 ja Tikkurilan alueen päiväkoti vuonna 2029. Tikkurilan kirjastotalon remontin aikaisia väistötiloja hankitaan kirjastopalveluille, kirjastoaineiston ja logistiikan tarpeisiin sekä kirjastotalon taideopetuksen tarpeisiin. Vuoteen 2030 mennessä vuokrataan Aviapoliksesta asukastiloja ja nuorisotiloja ja hankitaan Hakunilan kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuritiloja sekä tilat Martinlaakson uudelle lähikirjastolle.

91 2
Korjausrakentaminen

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
MENOT	-48 983	-46 370	**-45 420**	-57 840	-51 140	-35 290
ALV	-12 491	-11 824	-11 582	-14 749	-13 041	-8 999

Toimitilainvestointiohjelman korjausrakentamisen hankeryhmään sisältyvät kaikki kaupungin suoraan omistamien kohteiden sekä kaupungin vuokraamien ja osakeomisteisien tilojen perusparannukset, peruskorjaukset ja merkittävimmät rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan.

Talousarviovuosi 2026

Vuodelle 2026 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä noin 45,4 milj. euroa, josta noin 28,2 milj. euroa on kohdennettu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin ja noin 2,6 milj. euroa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kohteisiin. Loput määrärahoista on varattu eri toimialojen pienempiin korjaus- ja muutostöihin.

Valmistuvia hankkeita ovat:

- Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt
- Kytöpuiston koulun korjaus- ja muutostyöt
- Kivimäen koulun peruskorjaus vaihe 2
- Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä
- Ilolan päiväkodin, Hepopuiston päiväkodin, Peltovuoren päiväkodin ja Kivistön päiväkodin osittaiset peruskorjaukset
- Kimaran päiväkodin palokorjaus

Piha-alueiden korjauksiin on varattu yhteensä noin 0,9 milj. euroa. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 3,5 milj. euroa, energiatehokkuustoimiin 1,0 milj. euroa ja varavoiman rakentamiseen 1,0 milj. euroa.

Kaupunki huolehtii pitkäjänteisesti kiinteistöomaisuudestaan.

Suunnitelmakausi 2027–2035

Vuosina 2027–2029 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä noin 144,3 milj. euroa eli keskimäärin noin 48,1 milj. euroa vuodessa.

Suurimpia peruskorjaus-, korjaus- tai muutostyöhankkeita ovat Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalo muutokset ja perusparannus, Viertolan koulun peruskorjaus, Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt ja Askiston koulun muutos- ja korjaustyöt sekä Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus.

Vuosittaisiin sisäilmakorjauksiin on varattu 3,5 milj. euroa/vuosi, pihojen perusparannuksiin 1,6 milj. euroa/vuosi, energiatehokkuustoimiin 1,0 milj. euroa/vuosi ja varavoiman rakentamiseen 1,0 milj. euroa/vuosi.

Vuosille 2030–2035 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä noin 202 milj. euroa.

Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat Tikkurilan lukion peruskorjaus ja tilamuutokset (50 milj. euroa), Sotungin peruskoulun peruskorjaus (26,4 milj. euroa), Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt (23,7 milj. euroa) sekä Koivukylän koulun muuttaminen alakouluksi (8,2 milj. euroa).

Metsolanmäen päiväkodin laajennus siirrettiin kahdella vuodella eteenpäin eli valmistuminen vuonna 2029.

91 3

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
MENOT	-1 420	-1 320	**-1 320**	-1 320	-1 320	-1 320
ALV	-362	-337	-337	-337	-337	-337

Toimitilainvestointiohjelman vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöiden hankeryhmään sisältyvät kaupungin vuokraamiin ja osakeomisteisiin tiloihin kuuluvia kaupungin rahoittamia korjaus- ja muutostöitä mukaan lukien sisäilmakorjauksia. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan.

Vuosittain tarkentuviin hankkeisiin on varattu yhteensä 1,32 milj. euroa/vuosi sisältäen mahdollisiin sisäilmakorjauksiin tarkoitetun määrärahan 0,2 milj. euroa/vuosi.

92

Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TULOT	0	0	**0**	0	0	0
MENOT	-7 000	-6 000	**-6 000**	-6 000	-7 000	-7 000
ALV	-1 785	-1 530	-1 530	-1 530	-1 785	-1 785

Aineettoman omaisuuden investoinneille on vuodelle 2026 varattu 6 milj. euroa. Toimialojen tekemistä esityksistä tietohallinto on yhdessä toimialojen kanssa rakentanut kehitysohjelman, joka tukee

kaupungin strategiaa ja tavoitteita. Keskeisimpiä hankkeita investointiohjelmassa ovat perustietotekniikkapalvelujen käyttöönotto, asia- ja kokoushallintajärjestelmän uudistaminen, Matti-järjestelmän jatkokehitys, talousjärjestelmän uudistaminen, asiakastietojärjestelmän uudistaminen ja tilavaraustapojen jatkokehitys. Investoinneissa priorisoidaan erityisesti niitä investointeja, jotka tehostavat toimintaa toimialoilla ja tuottavat näin säästöjä toimialojen menoihin.

93

Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TULOT	15 000	40 000	**40 000**	50 000	35 000	0
Rahoitusosuudet	15 000	40 000	40 000	50 000	35 000	0
MENOT	-95 040	-195 000	**-225 000**	-255 000	-255 000	-82 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-45 040	-45 000	**-45 000**	-45 000	-45 000	-45 000
93 1 Liikennealueet	-31 270	-33 135	**-33 135**	-36 130	-36 310	-28 505
93 2 Urheilualueet	-3 030	-3 240	**-3 240**	-3 070	-4 150	-3 600
93 3 Virkistysalueet	-1 490	-3 140	**-3 140**	-2 050	-100	-160
93 4 Ympäristörakentaminen	-9 250	-4 660	**-4 660**	-3 750	-3 465	-12 735
93 5 Yhteishankkeet	0	-825	**-825**	0	-975	0
93 8 Vantaan ratikka	-50 000	-150 000	**-180 000**	-210 000	-210 000	-37 000

Vantaan ratikka

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TULOT	15 000	40 000	**40 000**	50 000	35 000	0
Rahoitusosuudet	15 000	40 000	40 000	50 000	35 000	0
MENOT	-50 000	-150 000	**-180 000**	-210 000	-210 000	-37 000

Julkisen käyttöomaisuuden investoinnit on esitelty tarkemmin erillisessä liitteessä.

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Valtio ja Helsingin seudun kunnat ovat neuvotelleet maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL) suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2024–2035. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infra-hankkeita, ja kunnat sitoutuvat vauhdittamaan merkittävästi asuntoalueiden kaavoitusta. Sopimuksessa Vantaa on sitoutunut luomaan edellytykset yhteensä 1 650 uudelle asunnolle vuosina 2024–2027 ja pitkällä aikavälillä MAL 2023 -suunnitelman mukaisesti

2 720 uutta asuntoa vuosittain. Asuntotuotantotavoitteet vaativat välttämättä myös kunnallistekniikan investointeja.

Avustushankkeet

Etelä-Suomen aluehallintoviraston opetus- ja kulttuuritoimi on myöntänyt liikuntapaikkarakentamisen perusparantamisavustusta Hakunilan urheilupuiston rullahiihtoradalle, Kaivokselan kuntoportaille ja Tikkurilan urheilupuiston tekonurmelle.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on myöntänyt jalankulun ja pyöräilyn infra-avustusta Padisenpuiston ja Vantaanlaaksontien pääpyöräreitin sekä Silvolanmetsän baanareitin rakentamiselle.

Keskeisimmät liikennealueiden rakentamishankkeet 2026

Myyrmäessä keskeisin hanke on Vihertien ja -kujan perusparantamisen jatkuminen vuodelta 2025. Kivistössä aloitetaan Reunan alueen vesihuollon rakentaminen. Aviapoliksessa keskeisimmät alkavat hankkeet ovat Muuran alueen katujen ensimmäisen vaiheen rakentaminen sekä Aviakujan rakentaminen. Tikkurilassa jatkuu Tikkuraitin ja Orvokkitien rakentaminen. Koivukylässä jatketaan Elmon alueen katujen rakentamista. Korsossa keskeisin rakennushanke on Lehmustontien kaava-alueen ensimmäisen vaiheen rakentamisen jatkuminen vuodelta 2025.

Keskeisimmät urheilu- ja virkistysalueiden rakentamishankkeet 2026

Myyrmäessä keskeisimmät hankkeet ovat Kaivoksen kenttä ja kuntoportaat sekä Vetokannaksen ruoppaus. Aviapoliksessa alkaa Aerolankentän rakentaminen ja Hakunilassa aloitetaan Kuusijärven esteettömän uimapaikan ja esteettömän reitti 2:n rakentaminen.

Keskeisimmät viheralueiden rakentamishankkeet 2026

Myyrmäessä keskeisin hanke on Vaskivuorentien ja Kahluuniityn baanan rakentamisen alkaminen. Aviapoliksessa aloitetaan Padisenpuiston rakentaminen. Korsossa aloitetaan Marsinpuiston rakentaminen.

Alueiden perusparantaminen

Omaisuudenhallinnan strategia laadittiin vuoden 2024 alussa. Laaditun strategian pohjalta tehdään omaisuudenhallintasuunnitelmia, joista saadaan tarkemmat korjausvelan määrät selville. Jo nyt voidaan todeta, että käytössä oleva investointikehys ei riitä korjausvelan vähentämiseen, vaan se kuluu pääasiassa uudisrakentamiseen. Jotta korjausvelan vähentämiseen käytettävät summat tulisivat paremmin esille, on kunnallistekniikan investointiohjelmassa olevat hankkeet jaettu korjausrakentamisen ja uudisrakentamisen ryhmiin. Korjausrakentamiseen liittyvien hankkeiden erittely omiksi ryhmikseen auttaa hahmottamaan paremmin korjausrakentamiseen vuosittain käytettäviä summia. Aikaisemmin korjausrakentamisen hankkeet eivät ole tulleet selkeästi esille uudisrakentamisen hankkeiden seasta.

Vuosien 2026–2029 vuotuisista kehyksistä on varattu vuosittain 10 milj. euroa ratikkaan liittyviin hankkeisiin. Näillä hankkeilla saadaan vähennettyä kunnallistekniikkaan liittyvää korjausvelkaa. Ratikkaan liittyvät hankkeet sisältyvät korjausrakentamisen vuotuisiin summiin. Merkittävimpänä ratikkaan liittyvänä hankkeena on Kyytitien peruskorjaus Tikkurilassa.

Vuonna 2026 vanhojen asuinalueiden katujen perusparantamiseen on varattu noin 1,5 milj. euroa. Merkittävimpinä asuinalueiden perusparantamiskohteena jatkuu Vihertien ja -kujan rakentaminen Myyrmäessä.

Siltojen peruskorjauksia varten rakentamisohjelmassa on varattu noin 0,6 milj. euroa vuodelle 2026. Merkittävimmät peruskorjaushankkeet ovat Kuusikkopuiston alikulku Tikkurilassa ja Hakunilan risteyssilta.

Urheilualueiden perusparantamishankkeisiin on varattu noin 0,7 milj. euroa vuodelle 2026. Merkittävimpinä hankkeena on Tikkurilan skeittipaikka.

Katujen sekä puistojen uudis- ja perusparannushankkeisiin sisältyy myös valaistuksen rakentaminen. Vanhan katuverkon ja puistoalueiden valaistuksen parantamiseen sekä huonokuntoisten lahopylväiden uusimiseen on varattu vuonna 2026 yhteensä noin 1,0 milj. euroa.

Keskeneräisten, työn alla olevien kohteiden viimeistely

Vuoden 2025 puolelta jatkuville ja muille keskeneräisille hankkeille on töiden loppuun saattamiseksi osoitettu noin 0,5 milj. euron varaus. Viimeistelytöiden ajankohta harkitaan hankekohtaisesti ja pyritään sovittamaan mm. alueiden talonrakennushankkeiden aikatauluihin sopivaksi.

Vesi- ja viemäriverkostohankkeet Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kanssa

Kadut ja puistot palvelualue suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY) kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät HSY:n omistukseen ja kunnossapitoon. Vuonna 2026 rakennettavien hankkeiden vesihuollon osuus on noin 4,3 milj. euroa, joka laskutetaan HSY:ltä. Mikäli HSY päättää saneerata vanhoja vesihuoltolinjojaan kaivamalla katu auki, selvitetään mahdollinen kadun kunnostustarve yhteistyössä etukäteen ja tarvittavat määrärahat pyritään varaamaan liikennealueisiin.

Yhteishankkeet valtion kanssa 2026

Aviapoliksessa Katriinantiellä aloitetaan liikenneturvallisuuden parantaminen Viinikankaaren ja Varpukalliontien välillä.

Ratikka

Kaupunginvaltuuston vuonna 2023 tekemä Vantaan ratikan rakentamispäätös vaati valtion sitoutumisen rakentamiskustannuksiin. Valtio tukee Vantaan ratikkahanketta reilulla 144,1 milj. eurolla. Rakentamispäätöksestä tehdyt valitukset hallinto-oikeuteen on käsitelty ja valitukset eivät muodostaneet estettä ratikan rakentamiselle.

Vantaan ratikka rakennetaan allianssimallilla. Vantaan ratikan allianssikumppanit valittiin syksyllä 2024, allianssin kehitysvaihe aloitettiin lokakuussa 2024 ja allianssin toteutusvaiheen on määrä alkaa syyskaudella 2025. Kesällä 2025 on aloitettu väliaikaisten junasiltojen tekeminen ennakoivina töinä. Ennakoivia töitä tehdään kustannussäästöjen vuoksi. Vantaan ratikan tarkennettu hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuuston 17.11.2025 kokouksessa.

Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy (KLOy) toimii itäisessä allianssissa tilaajana Helsingin kaupungin osuudella (n. 400 m), rakennuttaa varikon ja hankkii liikennöintikaluston omaan taseeseensa. Vantaa ja KLOy käyvät neuvotteluja raitiotien kunnossapidon järjestämisestä.

94
Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
MENOT	-15 063	-8 628	**-8 628**	-8 110	-9 687	-8 020
Konsernijohto ja elinvoima	-550	-200	**-200**	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-9 093	-3 220	**-3 220**	-3 000	-3 000	-3 000
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-2 920	-2 615	**-2 615**	-2 635	-4 162	-2 495
Kaupunkiympäristö	-2 500	-2 593	**-2 593**	-2 475	-2 525	-2 525
ALV	-3 841	-2 200	-2 200	-2 068	-2 470	-2 045
Konsernijohto ja elinvoima	-140	-51	-51	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-2 319	-821	-821	-765	-765	-765
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-745	-667	-667	-672	-1 061	-636
Kaupunkiympäristö	-638	-661	-661	-631	-644	-644

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla varaudutaan työllisyys ja kotoutumispalveluiden tilojen uudelleenjärjestelyihin parantamalla puhelinpalveluiden tiloja sekä äänieristystä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimistohankinnat ovat uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennusten tai tilamuutostöihin liittyviä kalustohankintoja. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden AV-laitteistoja, yksittäisiä koneita sekä korvaavaa kalustoa. Vuoden 2026 merkittävimpiä kohteita ovat Metsänhaltijan, Puutarhatien ja Karhunkierroksen päiväkotien kalustaminen. Kivimäen ja Simonkallion koulujen kalustaminen peruskorjausten jälkeen.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusiin rakennushankkeisiin, peruskorjauksiin, laajennuksiin tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Irtaimen omaisuuden määrärahaesitys vuodelle 2026 on 2,615 milj. euroa ja siinä on huomioitu muun muassa Håkansbölen kartanomuseon ja Jumbon kirjaston perustamiseen liittyvät tarpeet sekä Martinuksen ja Lumo-salin laitteiden elinkaaren mukaiset hankinnat.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvokalustosta ja konekalustosta katujen kunnossapitoon. Lisäksi viheralueiden kunnossapitoon hankitaan kalustoa ja rakentamiselle työmaakoppeja. Toimitilajohtamisen kunnossapitokohteisiin hankitaan keittiölaitteita ja irtokalusteita sekä tilahallinnan vuokrakohteiden kalusteita uusitaan. Lisäksi mittalaitteita hankitaan maastomittaukseen ja maatutkimukseen.

95
Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TULOT	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
MENOT	-18 000	-42 000	**-42 000**	-12 000	-12 000	-12 000
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-15 000	-39 000	**-39 000**	-9 000	-9 000	-9 000
95 2 Maa-alueiden kunnostus	-3 000	-3 000	**-3 000**	-3 000	-3 000	-3 000
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	-400	-400	-400	-400	-400

Maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttösopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata. Pyrimme turvaamaan monimuotoisesti arvokkaat luontoalueet maanhankinnalla.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäyttösopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin.

Kiinteän omaisuuden määrärahasta maksetaan Vantaan Ratikan katualuetoimituksen mukaiset katualueet, joiden haltuunotto on vuonna 2026. Ratikkareitin varrella on myös tullut voimaan asemakaavamuutoksia, joihin liittyy merkittäviä maankäyttösopimuksia. Maankäyttösopimusten mukaiset maanhankinnat siirtyvät valtaosaltaan kaupungin hallintaan vuoden 2026 aikana.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja kaupungin maa-alueiden kun-nostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Vuosittain kaupungin maa-alueilla joudutaan puhdistamaan pilaantuneita maita ja poistamaan jätteitä. Lähi-vuosina määrärahoja tarvitaan myös mm. asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset.

97
Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
MENOT	-2 100	-1 900	**-1 900**	-2 000	-2 000	-2 000
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-2 100	-1 900	**-1 900**	-2 000	-2 000	-2 000

Talousarvion osakkeisiin ja osuuksiin on budjetoitu 1,9 milj. euroa vuodelle 2026. Määrärahaa käytetään elinkeinoelämän edistämisen ja segregaation ehkäisyn hankkeisiin mm. kaupunkikeskustojen kehittämiseksi. Lisäksi maksetaan Lentoradan suunnittelukulujen osakkeenomistajan pääomasijoituksia sekä ostetaan VTK-konsernilta osakkeita yhteisomistetuissa kiinteistöosakeyhtiöissä kiinteistökehityksen edistämiseksi. Taloussuunnitelmavuosilla varaudutaan ostamaan pysäköintipaikkojen hallintaan oikeuttavia osakkeita.

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalouteen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava vuosikate, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulorahoituksen korjauseristä.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomaisuuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muutoksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Kiinteistörahasto, Vahinkorahasto ja Lasten ja nuorten juhlarahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2026
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	49 191
Satunnaiset erät	0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 744
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-393 728
Rahoitusosuudet investointimenoihin	40 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	34 244
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-301 037**
Rahoituksen rahavirta	
Antolainauksen muutokset	-9 200
Antolainasaamisten lisäys	-12 000
Antolainasaamisten vähennys	2 800
Lainakannan muutokset	343 200
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	380 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-36 800
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0
Oman pääoman muutokset	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-25 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	**7 963**
Nettolainanotto	**343 200**

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	58 837	70 105	**49 191**	78 046	109 559	135 194
Satunnaiset erät	-3 446	0	**0**	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-9 691	-30 744	**-30 744**	-34 505	-34 973	-35 448
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-149 549	-253 606	**-393 728**	-426 680	-435 007	-207 350
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 045	15 000	**40 000**	50 000	35 000	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 723	34 244	**34 244**	38 005	38 473	38 948
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-86 082**	**-165 001**	**-301 037**	**-295 134**	**-286 948**	**-68 656**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	6 172	-1 500	**-9 200**	-6 400	-2 300	-2 500
Antolainasaamisten lisäys	-4 059	-5 000	**-12 000**	-9 000	-5 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennys	10 232	3 500	**2 800**	2 600	2 700	2 500
Lainakannan muutokset	7 176	203 400	**343 200**	313 000	276 000	29 100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194 900	240 000	**380 000**	350 000	365 000	105 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 249	-36 600	**-36 800**	-37 000	-89 000	-75 900
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-82 475	0	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	997	0	**0**	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	15 942	-13 000	**-25 000**	-10 000	15 000	35 000
Vaikutus maksuvalmiuteeen	**-55 795**	**23 899**	**7 963**	**1 466**	**1 752**	**-7 056**
Nettolainanotto	**89 651**	**203 400**	**343 200**	**313 000**	**276 000**	**29 100**
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot						
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-86 082	-251 082	**-552 120**	-847 253	-1 134 202	-1 202 858
Investointien tulorahoitus, %	40	29	**14**	21	27	65
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,6	**1,2**	1,6	1,2	1,5
Kassan riittävyys, pv	16	22	**21**	21	21	22

Täydentäviä tietoja

	TP 2024	EN 2025*	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Asukasluku 31.12	251 269	253 931	**257 199**	260 955	265 205	269 447
- syntyneiden enemmyys	812	700	**720**	708	711	702
- nettomuutto	3 179	1 962	**2 548**	3 048	3 539	3 539
Tuloveroprosentti	6,40	6,4	**6,4**	6,4	6,4	6,4
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,28	1,28	**1,28**	1,28	1,28	1,28
- maapohja	1,28	1,30	**1,30**	1,30	1,30	1,30
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	**0,41**	0,41	0,41	0,41
- muu kuin vakituinen asuinra-kennus	1,25	1,25	**1,25**	1,25	1,25	1,25
- voimalaitos	3,10	3,10	**3,10**	3,10	3,10	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	6,00	**6,00**	6,00	6,00	6,00
Toimintamenot M€	-1 054	-1 142	**-1 217**	-1 253	-1 289	-1 329
Toimintakate M€	-716	-785	**-837**	-861	-888	-918
Verotulot M€	585	577	**611**	641	673	708
Valtionosuudet M€	179	238	**269**	299	334	359
Vuosikate M€	59	39	**49**	78	110	135
Poistot M€	-114	-115	**-116**	-120	-124	-130
Vuosikate %:ia poistoista	52 %	34 %	**42 %**	65 %	88 %	104 %
Bruttoinvestoinnit M€	-150	-239	**-394**	-427	-435	-207
Investoinnit omahankintameno M€	-148	-225	**-354**	-377	-400	-207
- investointien tulorahoitus %	40 %	18 %	**14 %**	21 %	27 %	65 %
Pitkäaikaisten lainojen muutos M€	90	203	**343**	313	276	29
Pitkäaikainen lainakanta 31.12. M€	861	1 065	**1 408**	1 691	1 937	1 931
Lainakanta €/asukas	3 427	4 192	**5 474**	6 479	7 303	7 166
Toimintamenot €/asukas	-4 196	-4 497	**-4 732**	-4 801	-4 861	-4 931
Verotulot €/asukas	2 329	2 272	**2 376**	2 456	2 538	2 628
Valtionosuudet €/asukas	713	935	**1 046**	1 146	1 259	1 332
Vuosikate €/asukas	234	155	**191**	299	413	502
Kokonaismenot M€	-1 227	-1 401	**-1 637**	-1 716	-1 771	-1 589

Asukasluku, lähde: Toteuma 2024 Tilastokeskus. Ennuste 2025 ja taloussuunnitelma 2026–2029 Vantaan väestöennuste 2025.

*) Vuoden 2025 toisen osavuosikatsauksen mukainen ennustetieto.

TUNNUSLUKUJEN LASKENNASSA KÄYTETYT KAAVAT

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot, %

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate / Poistot, %

= Vuosikate / Poistot * 100

Vuosikate, euro/asukas

= Vuosikate / Asukasmäärä

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

RAHOITUSOSA

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv * Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konserniohjeen ja talousarvion sekä hallintosäännön mukaisesti.

Konsernirakenne 31.8.2025

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VanPark Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoiva-asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vivamus Kiinteistöt Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	64,5 %	64,5 %
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	35,3 %	53,4 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki		15,8 %
Uudenmaan Woima Oy	Helsinki		15,6 %
HSY Holding Oy	Helsinki		19,5 %
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
Västra-Nylands folkhögskola kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	Raasepori	0,0 %	3,1 %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %
Kiint Oy Vantaan Säästötalo	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	27,5 %	27,5 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa		
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %
Oomi Palvelut Oy	Vantaa	0,0 %	17,0 %
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa		
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	29,8 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,1 %
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä			
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	0,0 %	12,0 %
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tampere		
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä		0,0 %	2,4 %
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	0,0 %	5,0 %
Oy Asemapäällikönhovi	Helsinki	0,0 %	2,8 %
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Tuusula	0,0 %	6,4 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Yhdistelemättömät			
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa		
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	11,8 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	0,0 %	1,1 %
Koy Vantaan Kaskelanparkki	Vantaa	0,0 %	16,2 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2026–2029

Konsernirakennetta selkeytetään edelleen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tapahtuva vuokraus keskitetään omaan kiinteistöyhtiöön. Lisäksi Katriinan alueelle muodostetaan alueellinen kiinteistöyhtiö.

Tulevan strategian taloustavoitteita tuetaan toteuttamalla konserniomistusten kokonaissuunnitelmaa sekä asettamalla suurille yhtiöille mm. tuloutukseen liittyviä omistajatavoitteita. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2026–2029

Kaupungin investoinnit yhteensä 1000 eur	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Kaupunki ja rahastot yhteensä	149 549	253 606	393 728	426 680	435 007	207 350

SUUREMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN MERKITTÄVÄT MENEILLÄÄN OLEVAT JA TULEVAT INVESTOINNIT

Merkittävät meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2024	TAE2025	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Vantaan Energia Oy	60 %	117 000	108 638	93 513	141 106	123 595	115 148
VAV Yhtymä Oy (konserni)	100 %	29 370	45 700	71 000	37 400	32 600	14 120
VTK Kiinteistöt Oy (konserni)	100 %	64 488	51 546	84 391	108 499	73 525	17 331
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	100 %	419	450	500	525	525	525
Mercuria kauppaoppilaitos Oy	95,50 %	0	550	600	500	500	400
Yhteensä		**211 277**	**206 884**	**255 004**	**298 030**	**232 745**	**147 524**

Muiden tytäryhtiöiden meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2024	TAE2025	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Yhteensä	52,4–100 %	478	962	1 602	735	520	600

KUNTAYHTYMIEN INVESTOINNIT omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2024	TA2025	TAE2026	TS2027	TS2028
HSL	17,20 %	4 210	4 644	4 369	4 300	4 300
HSY	21,70 %	35 614	48 882	46 379	44 926	44 084
Uudenmaan liitto	15,40 %	0	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymien investoinneista yht.		**39 825**	**53 526**	**50 748**	**49 226**	**48 384**

Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainakannat Vantaan kaupungin omistusosuuksien mukaisessa suhteessa

Suurimpien tytäryhtiöiden lainakanta omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Omistusosuus	TP2024	TAE2025	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Vantaan Energia Oy	60 %	229 623	298 900	350 810	420 230	517 921	596 360
VAV Yhtymä Oy konserni (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100 %	446 549	434 448	423 308	411 360	398 945	386 266
VTK Kiinteistöt Oy konserni (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100 %	192 401	180 520	252 615	355 670	410 725	403 780
Yhteensä		**868 573**	**913 868**	**1 026 733**	**1 187 260**	**1 327 951**	**1 386 406**

Muiden tytäryhtiöiden lainakannat vuoden lopussa omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2024	TAE2025	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Yhteensä	52,4–100 %	4 807	4 041	2 907	2 379	1 850	1 321

KUNTAYHTYMIEN LAINAT omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2024	TA2025	TAE2026	TS2027	TS2028
HSL	17,20 %	4 979	4 067	3 156	2 244	1 332
HSY	21,70 %	406 173	405 835	405 433	399 817	390 725
Uudenmaan liitto	15,40 %	0	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymien lainoista yhteensä		**411 152**	**409 902**	**408 589**	**402 061**	**392 058**

HSL:n ja HSY:n luvut perustuvat toiminta- ja taloussuunnitelman alustaviin talousarviolukuihin 2026–2029, joita ei ole vielä hyväksytty. Muiden osalta luvut ovat toimintasuunnitelman mukaisia.

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Konserniohjeen ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupungilla oli jäljellä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta takausvastuita vuoden 2024 lopussa yhteensä noin 349 milj. euroa kaupunginvaltuuston myöntämästä noin 531 milj. eurosta.

Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteet 2026–2029

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu.

Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Suurien tytäryhtiöiden tavoitteet jaotellaan talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin. Suurien yhtiöiden vastuullisuustavoitteet perustuvat yhtiöiden vastuullisuusohjelmiin, jotka huomioivat kaupungin niille asettamat yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, kaupungin resurssiviisauden tiekartan sekä kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen. Vastuullisuustavoitteet on yhdistetty YK:n Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteisiin, ja yhtiöt kuvaavat vastuullisuustavoitteissaan, mitä YK:n kestävän kehityksen tavoitteita toiminnallaan edistävät.

Vantaan Energia Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€	60,6 M€	60,7 M€	56,5 M€	82,1 M€	89,0 M€	105,8 M€
	Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC	8,2 %	5,9 %	6,0 %	6,2 %	9,0 %	10,3 %
	Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste % (luvut leasing oikaistuja)	35 %	35 %	31 %	31 %	32 %	33 %
Ennakoitava ja pitkällä aikavälillä kasvava osinkotuotto	Maksettavan osingon määrä sisältäen lisäosingon (Vantaan osuus 60 %:ia osingosta omistusosuuden mukaisesti)	21 M€	22 M€ (57 %:ia emoyhtiön ennustetusta tuloksesta)	24,2 M€	30,8 M€	36,7 M€	Määritetään myöhemmin

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Työturvallisuus	Työtapaturmien lukumäärä	2,8	2	0	0	0	0
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Great place to work - tutkimus Todella hyvä työpaikka -väittämä, samaa mieltä	82 % Great Place to Work -henkilöstötutkimukseen osallistuneista on sitä mieltä, että Vantaan Energia on kokonaisuudessaan todella hyvä työpaikka	87 %	>80 %	>80 %	>80 %	>80 %
Sairauspoissaolot	%	2,4 %	Q1 2025 toteuma 2,7 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu)	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh	115	99	84	85	84	84

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
SDG tavoite 13 - Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9- kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Fossiilisista polttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. 2035 Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö-strategian edistäminen	HWP etenee aikataulun mukaisesti. Sähkökattila ja lämpöakku etenee aikataulussa. Molempien käyttöönotto v. 2025	Korkealämpötilalaitoksen valmistuminen sekä sähkökattilan ja akun käyttöönotto. Fossiilisista polttoaineista luopuminen 2025 aikana.	Lämmön kausivaraston rakentaminen Jätteen esikäsittelylaitoksen (SOFA) rakentaminen	Lämmön kausivaraston rakentaminen Jätteen esikäsittelylaitoksen (SOFA) rakentaminen	Lämmön kausivaraston valmistuminen Jätteen esikäsittelylaitoksen (SOFA) valmistuminen	Lämmön kausivaraston hyödyntäminen & CCS-projektin käynnistyminen
Materiaalitehokkuuden parantaminen (ympäristövastuu)	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen	Lisävettä meni 83 211 kuutiota. Toteutunut kerroin 1,9	Lisävettä max 1,5 X (tavoite)	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus
SDG 12 -vastuullista kuluttamista	Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)	Energiatehokkuustavoite on saavutettu. Tehdyistä parannustoimista syntyy säästöjä 84,3 GWh vuosittain.	84 GWh säästöt	Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuskauden 2026–2035 mukainen energiansäästötavoite (asetetaan syksyllä 2025)	Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuskauden 2026–2035 mukainen energiansäästötavoite (asetetaan syksyllä 2025)	Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuskauden 2026–2035 mukainen energiansäästötavoite (asetetaan syksyllä 2025)	Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuskauden 2026–2035 mukainen energiansäästötavoite (asetetaan syksyllä 2025)

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja taloudellinen vastuu)	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin	Vantaan kaukolämmön päästökerroin oli 191 kg co2 / MWh. 6 kaupungin keskiarvo oli 105 kg co2 / MWh Kiinteistöliiton indeksitalo 2024 vertailusta 6 suurimman kaupungin keskiarvo oli 1,64 €/m2 ja Vantaan Energian 1,56 €/m2.		Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2
SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt	Energiatoimituksen luotettavuus	Sähkön toimitushäiriöt 0,041 h/asiakas/vuosi Lämmön toteutunut keskeytysaika lämmityskaudella 0,52 h/asiakas/vuosi		Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi

VAV-konserni

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Vuokrausaste (%), konserni	98,0 %	98,5 %	98,5 %	98,5 %	98,5 %	98,5
	Omavaraisuus-aste, konserni	23,3 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %
Asuntotuotanto	Asuntotuo-tanto (360 as./v)	62	174	360	360	360	360
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannus-indeksi (2015 =100)	Suurempi kuin indeksin nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu
Tuoton tuloutus kaupungille (kiinteistökehityshankkeet)	Tuoton tuloutuksen suunnitelma laadittu ja tuloutus suunnitelmaa noudattaen	Uusi tavoite	Tuloutustapa ja tasot selvitetään syksyn 2025/kevään 2026 aikana	Suunnitelma valmis ja tavoitetasot asetettu	Suunnitelman mukainen taso	Suunnitelman mukainen taso	Suunnitelman mukainen taso

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun (%)	77,5 % (Budjetoitua Kannuskujan perusparannusta lykätty. Ilman Kannuskujan perusparannusta toteuma 95 %)	95–105 %	95–105 %	95–105 %	95–105 %	95–105 %
	Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	87 %	95–105 %	95–105 %	95–105 %	95–105 %	95–105 %
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	32,8	39	39,5	40,5	40,5	40,5
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Työtyytyväisyys	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	4,01 (Kiinteistötoimialan vertailuarvo 3,83)	– (Kysely tehdään loppuvuodesta)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,7	<3,5	3,5	3,5	3,5	3,5

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Segregaation torjuminen tarjoamalla kohtuuhintaista asumista ja tukemalla asumisen haastavissa tilanteissa (SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen)	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan	32 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran
Lämmitysenergian kulutuksen vähentäminen (SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja)	Lämmitysenergian normeerattu kulutus, kWh/m3	37,5	38,6	38,1	37,3	2026/2027 valittavan uuden mittausstandardin mukaan (esim. VAETS)	2026/2027 valittavan uuden mittausstandardin mukaan (esim. VAETS)
Vastuulliset hankinnat (SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus)	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa			Kestävyys- ja vastuullisuusteema nostetaan erikseen esiin kaikissa VAV:n pitämissä hankintoihin liittyvissä markkinavuoropuheluissa			

VTK Kiinteistöt Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Vakavaraisuuden säilyttäminen	Konsernin omavaraisuusaste %	25	25	>20	>15	>15	>18
Positiivinen ja kasvava tulos	Vivamus Kiinteistöt Oy:n tulos, milj. eur	2,8	2,0	1,5	1,5	2,0	2,1
Hyvän vuokrausasteen ylläpito ja kehittäminen	Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%) (Vivamus Kiinteistöt Oy)	96	95	95	95	95	95
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Budjetoiduista peruskorjauksista 90–100 % toteutuu	-	90–100 %	90–100 %	90–100 %	90–100 %	90–100 %
Asiakastyytyväisyys, konserni	Asteikko 1–5, vastausten keskiarvo	3,6	Toteutetaan syksyllä 2025	3,7	3,8	3,9	4,0

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5, vastausten keskiarvo	4,6	Toteutetaan syksyllä 2025	4,5	4,5	4,5	4,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Energiatehokkuuden parantaminen uudishankkeissa ja peruskorjauksissa (SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt)	Kaupungin hankesuunnitelmissa asettamien energiatehokkuuden vertailulukujen (E-luku) alittaminen	-	-	Varia Vehkala hanke: alle 80 kWhE/m², vuosi	Aviapoliksen lukio: alle 75 kWhE/m², vuosi Koillis-Vantaa: alle 85 kWhE/m², vuosi	Hankesuunnitelman E-luvun alittaminen ensimmäisestä käyttövuodesta	Hankesuunnitelman E-luvun alittaminen ensimmäisestä käyttövuodesta
VSME (Pienten ja keskisuurten yritysten vapaaehtoinen vastuullisuusraportointi)	Raportointikehys luodaan 2025 aikana (sis. hiilijalanjälkilaskenta)	-	-	VSME-raportin tuottaminen	Vuoden 2026 raportin perusteella asetettavat tavoitteet	Vuoden 2026 raportin perusteella asetettavat tavoitteet	Vuoden 2026 raportin perusteella asetettavat tavoitteet

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Positiivinen tilikauden tulos	Tilikauden tulos vähintään 0,25 % liikevaihdosta.	1,30 %	1,20 %	0,25 %	0,25 %	0,25 %	0,25 %
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	5	26	27	28	29	30
Kehittämisohjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyys 1–5		3,80	3,90	4,00	4,00	4,10
Kehittämisohjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 %-yksikkö (Hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)	1,12	1,00	1,00	Määritetään omistajapoliittisten linjausten hyväksymisen yhteydessä	Määritetään omistajapoliittisten linjausten hyväksymisen yhteydessä	Määritetään omistajapoliittisten linjausten hyväksymisen yhteydessä
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4,11	4,15	4,15	4,20	4,25	4,25
Sairauspoissaolot %	%	5,67	5,60	5,60	5,50	5,40	5,40
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Kokonaisbiojätteen määrän vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	43	43	43	42	42	41

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Ruokatuotannon hiilijalanjäljen vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	CO2 mittari (GHG protokolla)		Hiilijalanjäljen seurantaan määritellään GHG-protokollan mukainen lähtöarvo	Ruokatuotannon hiilijalanjäljen tavoitteellinen vähentäminen	Ruokatuotannon hiilijalanjäljen tavoitteellinen vähentäminen	Ruokatuotannon hiilijalanjäljen tavoitteellinen vähentäminen	Ruokatuotannon hiilijalanjäljen tavoitteellinen vähentäminen
Aiheutettujen CO2-päästöjen vähentäminen SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto	0,53	0,40	0,30	0,20	0,10	0,10
eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi) positiivinen kehittyminen SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	8	13	15	17	19	21
Henkilöstön osaamisen kehittäminen SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	Oppisopimuskoulutettavien määrä		25	30	32	34	36

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Positiivinen tilikauden tulos	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat heikentävästi vuodesta 2025 alkaen valtionosuusrahoituksen leikkaukset ja uusi rahoituslaki.	1 033 394	300 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Toteutuneet oppivelvollisten opiskelijavuodet	Valtionosuusrahoituksen perusteena oleva oppivelvollisten opiskelijoiden määrä opiskelijavuosina, kpl	Uusi mittari	-	510	510	510	510
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	100	100	100

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättö-kysely)	nps-indeksi	66	66	66	66	66	66
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,5	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3
Työllistyminen ja jatko-opinnot	Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus valmistu-neista opiskeli-joista %	85	85	85	86	86	86
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1–5	4,1	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Sairauspoissaolot	%	1,7	2,0	2,0	1,9	1,9	1,8
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Hyvän koulutuksen ylläpito ja kehittä-minen (SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus")	Opiskelijapa-laute, (amispa-laute) tyytyväi-syys koulutuk-seen, kokonais-arvosana 1–5	4,6	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Tavoite	Mittari	Toteuma 2024	Ennuste 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028	Tavoitetaso 2029
Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen (SDG-tavoite 3 ”Terveyttä ja hyvinvointia”)	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Sukupuolten tasa-arvon edistäminen (SDG-tavoite 5 ”Sukupuolten tasa-arvo”)	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Ruokahävikin vähentäminen (SDG-tavoite 12 ”Vastuullista kuluttamista”)	Ruokahävikki, g/myyty annos	Uusi mittari	37	36	34	32	30

Kiinteistö- ja pysäköintiyhtiöille asetettavat tavoitteet 2026–2029

1. Ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä. (pl. K Oy Tiedepuisto: rakennukseen liittyvä ylläpito kuuluu vuokralaiselle)

   Pysäköintiyhtiöiden Ratakujan Pysäköinti Oy:n ja Vantaan Pysäköintiratkaisut -konsernin lisätavoitteet:
   1.1. Ratakujan Pysäköinti Oy:n vuokrausaste suurempi kuin 110 %:ia (sisältäen lyhytaikaisen vuokrauksen)
   1.2. Vantaan Pysäköintiratkaisut -konsernin tulos ilman poistoja positiivinen
   K Oy Tiedepuistoa koskevat varsinaisen liiketoiminnan tulostavoitteet
   1.3. Tulos ilman poistoja positiivinen
   1.4. Peruskorjauksissa ja investoinneissa saavutetaan vähintään kustannusarviot

2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä

3. Energiankäytön tehostamistoimien kartoituksessa havaittujen toimenpiteiden suorittaminen (ei elinkaaren loppuvaiheessa olevat)

   3.1. Elinkaaren loppuvaiheessa olevien kiinteistöyhtiöiden vastuullisuustavoitteet (yhtiö valitsee itselleen sopivan tavoitteen seuraavista)
      3.1.1. Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen
      3.1.2. Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta
      3.1.3. Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla

LIITTEET

- LIITE 1 Uudisrakentaminen 2026–2035
- LIITE 2 Korjausrakentaminen 2026–2035
- LIITE 3 Liikuntapaikkarakentaminen 2026–2030
- LIITE 4 Julkinen käyttöomaisuus 2026–2029

LIITE 1; Uudisrakentaminen 2026–2035

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
A. OMAT INVESTOINNIT 2026-2035		**805 470**	**63 800**	**62 260**	**84 410**	**96 860**	**59 720**	**100 930**	**145 730**	**83 580**	**65 980**	**41 700**	**500**
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		**428 270**	**11 960**	**13 880**	**44 830**	**42 550**	**26 150**	**46 700**	**85 550**	**61 050**	**59 200**	**36 050**	**350**
Kaso / koulut, siirtyneet rakentamisvelvollisuudet		1 500	500	0	0	750	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	Aviapolis	47 200	0	0	0	0	0	0	2 800	4 500	23 900	15 800	200
Aviapoliksen yhtenäiskoulu (Muuran koulu)	Aviapolis	37 750	1 950	2 400	10 350	20 550	3 600	0	0	0	0	0	0
Sotungin koulun uudisrakennus aluekeittiöksi	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Havu-rakennuksen korvaava laajennus ja Kaarna (Lehtikuusen koulu)	Hakunila	30 000	0	0	1 850	3 700	14 800	9 500	150	0	0	0	0
Luistelukenttä Keimolanmäkeen	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun laajennus	Kivistö	18 600	7 100	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö	19 950	0	800	0	1 150	2 350	9 500	6 050	100	0	0	0
Seutulan koulun uudistaminen	Kivistö	16 700	0	0	0	100	1 500	10 000	5 000	100	0	0	0
Kytöpuiston ja Ilolan koulujen väistötila	Koivukylä	50	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kytöpuiston koulun laajennus muutos- ja korjaustöiden yhteydessä	Koivukylä	1 550	1 150	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rekolanmäen koulun laajentaminen yhtenäiskouluksi	Koivukylä	20 000	0	0	0	0	1 700	2 000	9 900	6 350	100	0	0
Mikkolan päiväkoti- ja koulukampus (korvaa viereiset päiväkodit)	Korso	68 250	0	0	0	0	0	0	20 000	20 000	20 000	8 250	0
Nikinmäen koulun laajennus ja tilamuutokset	Korso	9 350	0	0	0	0	0	5 350	4 000	0	0	0	0
Ojahaan koulu aluekeittiöksi	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uomarinteen paviljongin korvaaminen (Vaskivuoren lukiolle)	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Askiston koulun laajennus	Myyrmäki	3 650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hämeenkylän koulun väistötila	Myyrmäki	250	0	0	230	0	0	0	0	0	0	0	0
Ojahaan peruskoulu (ensimmäinen vaihe)	Myyrmäki	45 350	400	6 750	22 950	15 150	250	0	0	0	0	0	0
Ojahaan peruskoulu (toinen vaihe)	Myyrmäki	17 800	0	0	0	0	0	50	1 100	2 100	8 800	5 650	100
Vaskivuoren lukion laajennus	Myyrmäki	3 000	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väritehtaan koulu	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Peltolan koulun laajennus yhtenäiskouluksi	Tikkurila	66 750	0	0	0	0	750	5 300	33 400	26 700	600	0	0
Simonkallion koulun lisätilat	Tikkurila	13 350	0	0	0	0	0	0	0	1 150	5 800	6 350	50
Tikkurilan alueen koulun laajennus, Viertolan koulu	Tikkurila	14 400	800	3 800	9 450	550	0	0	0	0	0	0	0
Uudisrakennus/ laajennusvaraus Tikkurilaan	Tikkurila	10 000	0	0	0	600	1 200	5 000	3 150	50	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit		**206 300**	**26 500**	**29 150**	**24 750**	**27 580**	**25 420**	**25 950**	**20 250**	**14 450**	**6 650**	**5 550**	**50**
Kaso / päiväkodit, siirtyneet rakentamisvelvollisuudet		2 350	350	0	850	1 100	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen päiväkoti III	Aviapolis	9 800	0	600	2 700	5 350	950	0	0	0	0	0	0
Lentolan päiväkoti (ent. Aviapoliksen päiväkoti II)	Aviapolis	8 600	8 000	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskela III päiväkoti	Hakunila	11 850	0	0	0	0	0	350	1 500	8 850	1 150	0	0
Latupuiston päiväkoti / Rajakylän päiväkoti	Hakunila	12 050	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkoti Silva (ent. Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti)	Hakunila	14 200	1 200	6 600	6 550	50	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän tilapäinen päiväkoti	Hakunila	80	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaaralan Talkootien päiväkoti	Hakunila	8 600	650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkoti IV	Kivistö	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön V päiväkoti	Kivistö	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruutulipun päiväkoti (ent. Kivistö II)	Kivistö	11 850	0	0	1 000	6 100	4 700	50	0	0	0	0	0
Hansin uusi päiväkoti	Koivukylä	11 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän päiväkoti II	Koivukylä	11 850	0	0	0	1 000	5 350	5 450	50	0	0	0	0
Leppäkorven uusi päiväkoti	Korso	8 400	900	3 800	3 800	100	0	0	0	0	0	0	0
Metsolanmäen päiväkodin laajennus	Korso	7 950	600	0	0	3 550	3 700	50	0	0	0	0	0
Metsänhaltijan päiväkoti (ent. Matarin päiväkoti)	Korso	6 950	3 650	3 500	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Pesäpuun päiväkoti (ent. Korson päiväkoti, uusi päiväkoti)	Korso	9 850	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönsaksen uusi päiväkoti	Myyrmäki	9 800	0	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0	0
Karhunkierroksen päiväkoti (Hämeenkylän / Pähkinärinteen)	Myyrmäki	10 800	5 150	4 900	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivivuoren päiväkoti	Myyrmäki	9 800	0	800	4 700	4 200	50	0	0	0	0	0	0
Laajavuoren päiväkoti	Myyrmäki	9 800	0	0	0	850	5 000	3 900	50	0	0	0	0
Lounaniityn päiväkoti (ent. Vantaanlaakson päiväkoti)	Myyrmäki	12 750	0	0	0	50	1 000	6 050	4 700	50	0	0	0
Myyrmäen alueen päiväkoti, Sporttikorttelit	Myyrmäki	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mårtensdals kampus (päiväkoti+keittiölaajennus), pihan lähiliikuntapaikka	Myyrmäki	8 300	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sammakkolammen päiväkoti (ent. Viherpuiston päiväkoti)	Myyrmäki	8 100	200	3 450	4 150	50	0	0	0	0	0	0	0
Uomarinteen päiväkoti	Myyrmäki	10 100	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0	0	0
Kielotien vuokrapäiväkoti ja leikkipiha puistoon	Tikkurila	350	0	0	0	180	170	0	0	0	0	0	0
Kuusikon uusi päiväkoti	Tikkurila	11 850	0	0	0	0	0	0	0	850	5 400	5 550	50
Puutarhatien päiväkoti (ent. Tikkurilan päiväkoti II)	Tikkurila	10 200	4 850	5 200	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkoti III	Tikkurila	9 800	0	0	0	0	300	4 850	4 550	100	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Tikkurilan III päiväkoti	Tikkurila	9 800	0	0	850	5 000	3 900	50	0	0	0	0	0
Tikkurilan tilapäinen päiväkoti	Tikkurila	150	170	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA		**169 130**	**24 810**	**19 100**	**14 700**	**26 600**	**8 020**	**28 150**	**39 800**	**7 950**	**0**	**0**	**0**
Aviapoliksen (Muuran) yhtenäiskoulun liikuntahalli	Aviapolis	9 850	500	600	2 700	5 400	950	0	0	0	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	Hakunila	3 400	0	0	250	1 900	1 250	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven apurakennus WC-infokatos (ent. nimi Kuusijärvihanke)	Hakunila	1 000	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven apurakennus yrittäjien tilat	Hakunila	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven huoltorakennus	Hakunila	570	0	0	0	0	570	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven pesu- ja pukuhuonerakennus	Hakunila	1 350	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven uusi savusauna 1	Hakunila	450	340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven uusi savusauna 2	Hakunila	450	340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven vuokravälinerakennus	Hakunila	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaaralan lampien rakennukset -hanke	Hakunila	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen / Kivistön uimahalli	Kivistö	43 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	Kivistö	350	30	0	0	50	200	100	0	0	0	0	0
Elmon uimahalli	Koivukylä	48 400	22 000	16 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	Koivukylä	3 150	0	0	250	2 600	300	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen Elämystentalo (ent. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo)	Myyrmäki	82 800	0	0	400	4 000	2 450	28 000	39 800	7 950	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin laajennus	Myyrmäki	13 000	0	950	3 000	6 700	2 250	50	0	0	0	0	0
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	Myyrmäki	9 450	0	1 400	4 800	3 150	50	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	Tikkurila	4 250	0	150	1 300	2 800	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA		**670**	**430**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**0**	**0**
Ytv:lle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat		270	30	30	30	30	30	30	30	30	30	0	0
Aviapolis X tapahtumatila	Aviapolis	1 000	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, kiinteistöt ja tilat		**1 100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Uudisrak / budjetti		1 550	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET													
VTK KIINTEISTÖT OY													
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Aviapoliksen uusi lukio (VTK)	Aviapolis	35 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sotungin lukion uudisrakennus (VTK)	Hakunila	44 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Vehkalan ammatillinen oppilaitos (VTK)	Kivistö	86 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan oppilaitoskampus (ent. Tikkurilan osaamiskampus) (VTK)	Tikkurila	103 350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Hakunilan / Kaskelan liikuntahalli (VTK)	Hakunila	5 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulun liikuntahalli (VTK)	Kivistö	4 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2 (VTK)	Korso	5 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven liikuntahalli (ent. Koillis-Vantaan liikuntahalli) (VTK)	Korso	9 900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen Oivallustentalo (ent. Myyrmäen Opistotalo) (VTK)	Myyrmäki	62 380	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikuisten perusopetuksen laajentumistarpeen tilat (VTK)	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikuisten perusopetuksen tilat (VTK)	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan liikuntahalli (VTK)	Tikkurila	5 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VAV YHTYMÄ OY													
Lentolan pysäköintilaitos, päiväkodille 12 paikkaa	Aviapolis	600	0	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MUUT KONSERNIYHTIÖT													
Annefred Eteläinen pysäköintilaitos, kaupungille n. 40 paikkaa	Aviapolis	1 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hakunilan bussivarikon itäinen pysäköintilaitos, n. 35 paikkaa	Hakunila	1 050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Puukivistön pysäköintilaitos, kaupungille n. 13 paikkaa	Kivistö	390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asukastupa Leinelä	Koivukylä	1 300	1 200	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väritehtaan alueen pysäköintilaitos, kaupungille n. 190-270 paikkaa	Tikkurila	7 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA													
Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala													
Elinvoimapalveluiden tilat oppimiskampuksessa	Tikkurila	29 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Elinvoimapalvelujen lisätilat osaamiskampukselle kortteli 62002	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Työllisyyden ja kotoutumispalvelujen lisätilat Vernissakatu 1	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Sotungin lukiopaviljonki (määräaikainen vuokrakohde)	Hakunila	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Itä-Hakkilan päiväkotipaviljonki	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Satulakujan paviljonki	Hakunila	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivenkolon päiväkoti (ent. Kivistön päiväkoti III a)	Kivistö	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Koivukylän osakorjaukset tai korvaava väistötilaratkaisu	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nikinmäen uusi paviljonki	Korso	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Robokeskus ja cave-tila Osaamiskampukseen	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paviljonki Kielo	Tikkurila	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkoti	Tikkurila	9 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Vantaan kirjastoautopalvelujen uudet tilat		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen asukastilat	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen uusi nuorisotila	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumbon kirjasto	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hakunilan kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuritilat	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson uusi lähikirjasto	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunginmuseon kokoelmatilojen korvaaminen uusilla	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laajenevan aikuisten perusopetuksen lisätilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjaston aineiston ja logistiikan väistötilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastopalvelujen väistötilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastotalon taideopetustilojen väistötilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. LUNASTUKSET													
Puhdastila-paviljonki, lunastaminen omaksi	Tikkurila	700	700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

LIITE 2; Korjausrakentaminen 2026–2035

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
A. OMAT INVESTOINNIT 2026-2035		**440 813**	**48 983**	**45 420**	**57 840**	**51 140**	**35 290**	**36 590**	**34 040**	**38 440**	**51 790**	**25 690**	**15 590**
KONSERNIJOHDON JA ELINVOIMAN TOIMIALA		**550**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**
Koje, määrärahavaraus		550	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Kaupungintalo kokouskeskukseksi	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SOSIAALI- JA TERVEYSHUOLTO		**4 420**	**820**	**720**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**	**320**
Sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen viilennys		200	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soster, määrärahavaraus		3 920	320	720	320	320	320	320	320	320	320	320	320
Tammirinteen vastaanottokodin lämmitysjärjestelmän eriyttäminen	Kivistö	200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotie 40 lämmitysjärjestelmän eriyttäminen Kielotie 42:sta	Tikkurila	200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		**254 300**	**32 400**	**29 050**	**33 650**	**18 200**	**16 300**	**23 600**	**21 150**	**25 550**	**38 900**	**12 800**	**2 700**
Kaso koulut, määrärahavaraus		17 100	1 100	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Kaso koulut, pihakorjausten määrärahavaraus		9 850	1 000	500	350	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt	Aviapolis	23 700	0	0	0	600	6 800	9 500	6 500	300	0	0	0
Hakunilan lisäoppimistilat	Hakunila	1 950	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila	19 800	550	9 000	9 250	100	0	0	0	0	0	0	0
Lehtikuusen koulun Havu rakennuksen osakorjaus	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän koulun ja Rajakylän vanhan koulun korjaukset	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sotungin peruskoulun peruskorjaus	Hakunila	26 400	0	0	0	0	0	800	1 100	1 600	12 600	10 200	100
Sotungin koulun pihan perusparannus	Hakunila	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen koulu, sisäilmakorjaus	Hakunila	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän koulu, sisäilmakorjaus	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän koulun tilamuutokset	Hakunila	1 950	200	1 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen koulun korjaukset ja tilamuutokset	Hakunila	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun tilamuutokset	Kivistö	2 300	2 050	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilolan koulun peruskorjaus ja korvaava uudisrakennus	Koivukylä	10 500	50	300	1 550	7 550	1 000	0	0	0	0	0	0
Koivukylän koulun muuttaminen alakouluksi	Koivukylä	8 200	0	0	0	0	2 700	2 800	2 700	0	0	0	0
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	9 800	7 100	700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia / Talvikkitien toimipiste, perusparannus	Koivukylä	9 400	0	0	0	550	1 150	4 650	3 000	50	0	0	0
Rekolan koulun asuntolan ikkunoiden kunnostus	Koivukylä	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän koulu, sisäilmakorjaukset	Koivukylä	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Päiväkummun koulu, sisäilmakorjaukset	Koivukylä	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	Korso	2 700	2 550	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nikinmäen opetuspisteen tilamuutokset, vaihe 1	Korso	200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruusuvuoren koulu, sisäilmakorjauksia	Korso	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mikkolan koulu Vega, julkisivut	Korso	1 300	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus	Myyrmäki	3 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	14 900	400	250	7 950	5 500	50	0	0	0	0	0	0
Kivimäen koulu, peruskorjaus, vaihe 2	Myyrmäki	13 300	5 000	8 000	950	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson koulun peruskorjaus ja tilamuutokset	Myyrmäki	2 500	0	0	0	0	0	1 250	1 250	0	0	0	0
Mårtensdals skola	Myyrmäki	2 700	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pähkinärinteen koulun korjaukset	Myyrmäki	700	0	0	50	650	0	0	0	0	0	0	0
Uomarinteen koulun peruskorjaus ja tilamuutokset	Myyrmäki	2 700	0	0	0	0	0	0	0	0	2 700	0	0
Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yhteydessä	Myyrmäki	300	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson koulu, sisäilmakorjaus	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Myyrmäen toimipiste (ent. Ojanhaan toimipiste), sisäilmakorjauksia	Myyrmäki	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jokiniemen koulu ent. lukio (vaihe II)	Tikkurila	10 100	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Simonkallion koulu: korjaus ja muutostöitä	Tikkurila	10 900	9 850	1 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan lukion peruskorjaus ja tilamuutokset	Tikkurila	50 000	0	0	0	0	2 000	2 000	4 000	21 000	21 000	0	0
Viertolan koulu, peruskorjaus	Tikkurila	17 100	850	4 500	11 300	650	0	0	0	0	0	0	0
Kuusikon koulu, sisäilmakorjaukset	Tikkurila	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Peltolan koulu, sisäilmakorjauksia	Tikkurila	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jokirannan koulun pihan perusparannus	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viertolan koulun Jokirannan toimipisteen hiekkakentän laajennus	Tikkurila	650	0	0	650	0	0	0	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit		**67 650**	**5 150**	**4 850**	**5 400**	**6 350**	**6 300**	**6 600**	**6 600**	**6 600**	**6 600**	**6 600**	**6 600**
Kaso päiväkodit, määrärahavaraus		53 500	1 600	2 500	4 800	4 800	4 800	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Kaso päiväkodit, pihakorjausten määrärahavaraus		6 350	600	350	600	600	600	600	600	600	600	600	600
Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Aviapolis	800	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hepopuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus	Hakunila	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hepopuiston päiväkodin pihan perusparannus	Hakunila	250	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus	Kivistö	1 500	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilolan päiväkodin osittainen peruskorjaus	Koivukylä	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Havukallion päiväkoti, sisäilmakorjaukset	Koivukylä	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Metsolanmäen päiväkodin tilamuutokset	Korso	2 000	300	0	0	950	900	0	0	0	0	0	0
Näätäpuiston päiväkodin osittainen perusparannus	Korso	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hämeenkylän päiväkoti osittainen perusparannus	Myyrmäki	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	800	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hämeenkylän päiväkodin pihan perusparannus	Myyrmäki	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mistelin päiväkodin osittainen peruskorjaus	Tikkurila	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA		**49 913**	**3 483**	**4 430**	**11 800**	**19 600**	**5 700**	**900**	**800**	**800**	**800**	**800**	**800**
Kaku, määrärahavaraus		9 003	553	1 150	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Håkansbölen kartano; päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila	3 450	2 400	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven pukuhuoneiden / pukutilojen käyttäjälukitusjärjestelmä	Hakunila	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hakunilan uimahallin harjoitusaltaan korjaus	Hakunila	500	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Havukosken nuorisotilan tilamuutokset ja korjaukset	Koivukylä	150	0	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myyrmäki	16 200	0	1 150	3 700	8 350	2 800	100	0	0	0	0	0
Kulttuuritehdas Vernissa, peruskorjaus	Tikkurila	8 100	30	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palokalustostosuojan korjaustyöt (Vernissa)	Tikkurila	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalo muutokset ja perusparannus	Tikkurila	21 700	500	1 300	7 300	10 450	2 100	0	0	0	0	0	0
Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA		**1 780**	**580**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**
Keskusvarikon latausasemien laajennus		70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sähköautojen latausasemien rakentaminen		700	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kato, määrärahavaraus		1 320	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Louhelan aseman korjaustyöt	Myyrmäki	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson aseman korjaustöitä	Myyrmäki	60	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen aseman korjaustöitä	Myyrmäki	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, kiinteistöt ja tilat		**57 200**	**5 500**	**5 200**	**5 500**	**5 500**	**5 500**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**
Toti, sisäilmaongelmien määrärahavaraus		38 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Toti, määrärahavaraus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)		11 200	1 000	700	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille		8 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	500	500	500	500	500	500
Sotungin koulu, sisäilmakorjaukset	Hakunila	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katrineberg, ulkoalueiden korjaus- ja muutostyöt	Kivistö	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Rekolan koulu, sisäilmakorjaukset	Koivukylä	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ratikka- ja linja-autonkuljettajien taukotila Dixin lähistölle	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Villa Grönbergin muutos- ja korjaustyöt	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ERITTELEMÄTTÖMÄT		**5 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Varavoima rakentamisen varaus		5 300	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET													
VTK KIINTEISTÖT OY													
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Kansainvälisen koulun kirjaston tilamuutokset (VTK)	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Aviapolis muutostyöt ja korjaukset (VTK)	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lumon lukio peruskorjaus (VTK)	Korso	40 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Hiekkaharju peruskorjaus (VTK)	Tikkurila	45 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Nuorten toimintakeskus Game-konsepti (VTK)	Koivukylä	1 900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen palloiluhallin vesikaton ja sisätilojen korjaukset (VTK)	Myyrmäki	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan jäähallin peruskorjaus (VTK)	Tikkurila	7 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS- JA KORJAUSTYÖT													
Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala													
Koje, VO-tilojen määrärahavaraus		1 100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, koulut													
Kaso koulut, VO-tilojen määrärahavaraus		1 320	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, päiväkodit													
Kaso päiväkodit, VO-tilojen määrärahavaraus		6 380	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580
Keihäspuiston päiväkodin ilmanvaihtosaneerauksen hankeosuus (VO)	Hakunila	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laajavuoren päiväkodin korjaustyöt (VO)	Myyrmäki	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Kaku, VO-tilojen määrärahavaraus		2 640	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240
Kaupunkiympäristön toimiala													
Kato, VO-tilojen määrärahavaraus		330	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Kaupunkiympäristön toimiala, kiinteistöt ja tilat													
VO-tilojen sisäilmakorjausten määrärahavaraus		2 200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
VO-tilojen keittiöiden ja keittiölaitteiden määrärahavaraus		550	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50

LIITE 3; Liikuntapaikkarakentaminen 2026–2030

1 000 e	Kustannukset yht. 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
A. OMAT INVESTOINNIT						
UUDISRAKENTAMINEN						
Aviapoliksen (Muuran) yhtenäiskoulun liikuntahalli	9 650	600	2 700	5 400	950	0
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	3 400	0	250	1 900	1 250	0
Kuusijärven huoltorakennus	570	0	0	0	570	0
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	350	0	0	50	200	100
Elmon uimahalli	18 000	16 000	2 000	0	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	3 150	0	250	2 600	300	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin laajennus	12 950	950	3 000	6 700	2 250	50
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	9 400	1 400	4 800	3 150	50	0
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	4 250	150	1 300	2 800	0	0
Kustannukset yhteensä (1 000 e)	**61 720**	**19 100**	**14 300**	**22 600**	**5 570**	**150**
KORJAUSRAKENTAMINEN						
Hakunilan uimahallin harjoitusaltaan korjaus	500	500	0	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	16 100	1 150	3 700	8 350	2 800	100
Kustannukset yhteensä (1 000 e)	**16 600**	**1 650**	**3 700**	**8 350**	**2 800**	**100**
URHEILUALUEET						
Aerolankenttä	1 200	1 200	0	0	0	0
Aurtuapuisto	1 030	0	30	1 000	0	0
Kivistön urheilupuisto	1 100	0	0	0	100	1 000
Lipunkantajan lähiliikuntapaikka	350	50	300	0	0	0
Havukosken liikuntapuiston aidat	200	200	0	0	0	0
Elmon urheilupuisto	3 550	0	50	800	1 200	1 500
Jokivarren kentän parkkipaikka	310	10	300	0	0	0
Korpikontionkenttä	350	0	0	50	300	0
Mikkolan kenttä	330	30	300	0	0	0
Martinlaakson urheilupuiston tekojää	3 100	100	1 500	1 500	0	0

1 000 e	Kustannukset yht. 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat	1 600	1 200	400	0	0	0
Hiekkaharjun urheilupuisto tekojääkontti	150	150	0	0	0	0
Tikkurilan skeittipuisto	300	300	0	0	0	0
Simonkylänpuiston reitit	140	0	140	0	0	0
Tikkurilan urheilupuisto	4 850	0	50	800	2 000	2 000
Yhteensä (1 000 e)	**18 560**	**3 240**	**3 070**	**4 150**	**3 600**	**4 500**
VIRKISTYSALUEET						
Krakanpuiston luonnonsuojelualueen reitit	100	0	0	100	0	0
Silvolan luontopolku	60	0	0	0	60	0
Silvolanmetsän reitti välillä Kahluuniitynsilta-Jokitie	1 300	0	1 300	0	0	0
Kuusijärven esteetön uimapaikka	300	300	0	0	0	0
Kuusijärven esteetön reitti 2	500	500	0	0	0	0
Vaaralan lammet ja Slåtmossen	1 540	790	750	0	0	0
Petikon ulkoilualue	1 100	0	0	0	100	1 000
Vetokannas ruoppaus	1 000	1 000	0	0	0	0
Vaskivuorentie Mätäojan kevyen liikenteen silta	550	550	0	0	0	0
Yhteensä (1 000 e)	**6 450**	**3 140**	**2 050**	**100**	**160**	**1 000**
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET						
VTK KIINTEISTÖT OY						
UUDISRAKENTAMINEN						
Hakunilan / Kaskelan liikuntahalli	**5 850**					
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	**4 400**					
Leppäkorven liikuntahalli (ent. Koillis-Vantaan liikuntahalli)	**9 900**					
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2	**5 850**					
Tikkurilan liikuntahalli	**5 850**					
KORJAUSRAKENTAMINEN						
Tikkurilan jäähallin peruskorjaus	**7 400**					
Myyrmäen palloiluhallin vesikaton ja sisätilojen korjaukset	**2 500**					

LIITE 4; Julkinen käyttöomaisuus 2026–2029

RAKENTAMISOHJELMA 2026-2029 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2026-2029	2026	2027	2028	2029
LIIKENNEALUEET						
Uudisrakentaminen						
Joukkoliikenteen kehittäminen		2 000	500	500	500	500
Kehä III:n yhteydessä toteutettava viitoitus		655	0	0	0	655
Keskeneräisten katujen loppuunsaattaminen		2 000	500	500	500	500
Liikenneturvallisuuden kehittäminen		800	200	200	200	200
Vantaan ratikan yhteydessä toteutettava viitoitus		660	0	660	0	0
Annefred eteläisen taide, Tarja Ervastin Pesä-teos	Aviapolis	50	50	0	0	0
Annefred pohjoinen 002514	Aviapolis	650	0	50	600	0
Asuinkorttelit Aviabulevardin itäpuolelle 002569	Aviapolis	100	0	0	0	100
Asumista Rälssitien ja Äyritien risteykseen 002571	Aviapolis	1 400	0	100	1 300	0
Avia-aukio ja Tikkurilantien pohjoisreuna	Aviapolis	760	0	0	400	360
Aviakuja	Aviapolis	1 000	1 000	0	0	0
Baana välillä Jokitie-Padisenpuisto	Aviapolis	1 000	0	0	0	1 000
Harkkokuja 2 002521	Aviapolis	190	40	150	0	0
Huberila / Robert Huberin tie 7 002570	Aviapolis	210	60	0	0	150
Huberila / Rälssitie 6 002586	Aviapolis	320	60	60	200	0
Karhumäenkuja ja Virinpolku	Aviapolis	300	0	0	100	200
Karhumäentie välillä Aviabulevardi-Karhumäenkuja	Aviapolis	110	110	0	0	0
Karhuniityntie	Aviapolis	50	50	0	0	0
Lukio ja Ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle 002534	Aviapolis	2 455	55	2 400	0	0
Manttaalitie 1 ja 3 002522	Aviapolis	885	885	0	0	0
Muuran alueen kadut vaihe 1	Aviapolis	2 770	2 770	0	0	0
Muuran alueen kadut vaihe 2	Aviapolis	5 500	0	1 380	2 155	1 965
Muura kaupunkikylät 3 alueen kadut 002566	Aviapolis	150	0	0	0	150
Pakkalantie jalankulku- ja pyöräilytie välillä Virkatie-Tikkurilantie	Aviapolis	600	0	0	100	500
Perintötie	Aviapolis	100	0	0	0	100
Smedsinmetsän pientaloalue 403600	Aviapolis	160	60	0	0	100
Tammiston kauppatie 13 liittymä liikennevalot	Aviapolis	100	0	100	0	0
Tammiston kauppatie Tammistonkuja liikennevalot	Aviapolis	100	0	100	0	0
Tammiston kauppatie Tammistontie liikennevalot	Aviapolis	100	0	100	0	0
Tammiston kauppatie Voimakuja liikennevalot	Aviapolis	100	0	100	0	0
Teknobulevardi 7 ja 9 002565	Aviapolis	200	0	0	0	200
Tikkurilantie 129 002519 vaihe 1	Aviapolis	935	935	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2026-2029 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Turbiinitie	Aviapolis	100	0	0	0	100
Viinikkalan länsiosa 412100	Aviapolis	180	60	0	0	120
Ylästöntie suojatie Muonamiehenpolun kohdalla	Aviapolis	100	100	0	0	0
Hakunilan keskustan laajennus 2	Hakunila	240	0	240	0	0
Kyytitie Kaskelan alikulkukäytävä	Hakunila	3 000	0	3 000	0	0
Lahdentie Pitkäsentien alikulkukäytävä	Hakunila	850	0	0	850	0
Länsimäentie välillä Fazerintie-Kehä III ramppi	Hakunila	50	0	0	50	0
Pitkäsuontie 10 (VECCS) 002581	Hakunila	800	100	300	400	0
Katriina / Kuusiston vesihuolto	Kivistö	475	0	0	30	445
Katriinan kylä 330400	Kivistö	920	0	100	100	720
Keimolantie välillä Kivipellontie-Kylänpääntie	Kivistö	50	50	0	0	0
Kivistön asemakorttelit 233100	Kivistö	200	0	0	100	100
Kivistön Maitokvartsi 233400	Kivistö	100	0	0	0	100
Kivistön Onnenkivi	Kivistö	2 000	0	1 000	1 000	0
Kivistön Puuhelmi 002587	Kivistö	150	0	0	150	0
Punakiventie välillä Keimolantie - Punakivenpuisto	Kivistö	200	0	0	0	200
Rauhalanlaakson kaavarunko 021700	Kivistö	150	50	100	0	0
Reunan alueen vesihuolto	Kivistö	1 900	950	950	0	0
Tapahtumakuja	Kivistö	250	250	0	0	0
Vehkalan Kinkerit (251400)	Kivistö	400	400	0	0	0
Vehkalan känsipuoli 2 251500	Kivistö	100	0	100	0	0
Elmon alueen kadut	Koivukylä	1 950	1 000	950	0	0
Hanabölentie jalankulun ja pyöräilyn väylä välillä Koivukylänväylä-Piippilakinkuja	Koivukylä	20	0	0	0	20
Hosantie 621500	Koivukylä	1 000	0	100	900	0
Koivukylänväylä Peltoniemenkuja liikennevalot	Koivukylä	110	110	0	0	0
Lassenkuja välillä Tuulantie-Laurantie	Koivukylä	50	0	0	50	0
Leikkitie 002516	Koivukylä	100	0	0	0	100
Louhikkotie välillä Mäkirinne-Louhikkopolku, Pikkumäenkuja	Koivukylä	285	0	0	0	285
Piippilakki 002545	Koivukylä	180	0	30	150	0
Päiväkummun pientalotontit 002558	Koivukylä	800	100	700	0	0
Rekolan keskus 002316	Koivukylä	740	0	100	640	0
Korsontie 60 002518	Korso	40	10	30	0	0
Lehmustontie 1. vaihe	Korso	725	725	0	0	0
Lehmustontie 2. vaihe	Korso	400	400	0	0	0
Lehmustontie 3. vaihe	Korso	100	0	0	100	0
Maakotkantie välillä Maakotkanpolku-Kotkankaula 002500	Korso	400	100	300	0	0
Naakkarinne	Korso	1 085	0	1 085	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2026-2029 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Urpiaisentie-Korsontie liittymä	Korso	20	0	0	20	0
Etelä-Koivurinne 002483	Myyrmäki	1 700	200	1 500	0	0
Karhunkierros 4 ja 6 002433	Myyrmäki	1 100	0	600	500	0
Kukinpolun vesihuolto	Myyrmäki	145	145	0	0	0
Linnainen	Myyrmäki	1 040	0	0	1 040	0
Louhelantie välillä Vihertie-Viherpuistikko 002447	Myyrmäki	230	0	230	0	0
Lounaniityn päiväkoti 002478	Myyrmäki	340	60	280	0	0
Martinkyläntie 35 002583	Myyrmäki	380	80	300	0	0
Martinkyläntien tennishallin lp-alue	Myyrmäki	430	0	0	0	430
Muuripolku	Myyrmäki	60	0	0	0	60
Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo 002525	Myyrmäki	650	150	500	0	0
Myyrmäen keskustan kadut	Myyrmäki	1 750	0	0	405	1 345
Ojahaanrinne 4 002502	Myyrmäki	900	0	150	750	0
Ojahaka (Varia) 002366	Myyrmäki	500	0	100	400	0
Paalutori	Myyrmäki	660	0	0	660	0
Palotie kaava-alue 161900	Myyrmäki	450	0	50	0	400
Pähkinärinteentie Lammaslammentie liikennevalot	Myyrmäki	110	110	0	0	0
Raappavuorenrinne 2 002449	Myyrmäki	100	0	0	100	0
Raappavuorentie välillä Vaskivuorentie-Ruukuntekijäntie	Myyrmäki	450	450	0	0	0
Rajatorpantie Jönsaksentie liikennevalot	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Rajatorpantie Viisaritie liikennevalot	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Ruukkutori	Myyrmäki	500	0	0	500	0
Ulkoniitty 002499	Myyrmäki	315	50	265	0	0
Vaakatie	Myyrmäki	130	130	0	0	0
Vanhan Kaarelantien oikaisu	Myyrmäki	50	0	50	0	0
Vantaanlaaksontie jalankulun ja pyöräilyn väylä välillä Vaskivuorentie-Helsingin raja	Myyrmäki	195	195	0	0	0
Vapaalantie 10	Myyrmäki	245	0	245	0	0
Vaskivuorentie Hämeenlinnanväylä ramppiliittymä	Myyrmäki	250	0	50	0	200
Vaskivuorentie Ojahaantie liikennevalot	Myyrmäki	100	0	0	100	0
Viputien vesihuolto (tontinluovutus)	Myyrmäki	90	90	0	0	0
Ailakkipolku jalankulun ja pyöräilyn väylä (002354)	Tikkurila	50	50	0	0	0
Apilatie	Tikkurila	60	0	0	0	60
Carl Edelfeltin aukio	Tikkurila	2 050	0	0	2 050	0
Erikoiskuljetusreitin siirtosuunnitelma Hakkilassa	Tikkurila	300	0	0	300	0
Heidehofintien baana välillä Markusaksenpuisto-Kyytitie	Tikkurila	160	0	60	0	100
Jokiniemi 6 osa 1 621400	Tikkurila	200	0	0	100	100
Jokiniemi 6 osa 2 621300	Tikkurila	60	0	0	0	60

RAKENTAMISOHJELMA 2026-2029 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Kielotie välillä Virnatie-Helsingin raja	Tikkurila	1 900	0	100	1 800	0
Krassitie välillä Kielotie-Orvokkitie	Tikkurila	300	0	0	0	300
Kuusikkotie jalankulun ja pyöräilyn väylä välillä Markkulantie-Sammaltie	Tikkurila	960	0	0	0	960
Lummetie 30-32 002549	Tikkurila	150	0	0	50	100
Malminiitynpolku	Tikkurila	100	0	0	0	100
Meiramitie välillä Koivuhaantie-Läntinen Valkoisenlähteentie	Tikkurila	255	0	0	0	255
Ratatie 4, Unikkotie 2 002550	Tikkurila	170	0	0	50	120
Satomäentie 1 002468	Tikkurila	1 000	0	0	1 000	0
Simonkylän elinkaariasuminen ja päiväkoti 002422	Tikkurila	580	60	120	400	0
Talvikkitie Neilikkatie liikennevalot	Tikkurila	150	150	0	0	0
Tikkurilan osaamiskampus	Tikkurila	4 170	650	1 850	785	885
Unikkotie välillä Kielotie-Ratatie	Tikkurila	175	0	0	175	0
Urheilutie välillä Edvard Blomqvistin polku-Ohratie	Tikkurila	300	300	0	0	0
Virnakortteli 002555	Tikkurila	600	0	0	100	500
Väritehdas 1 002494	Tikkurila	4 070	630	1 630	1 810	0
Väritehdas 2 002573	Tikkurila	250	0	0	0	250
Korjausrakentaminen						
Liikennevalojen perusparantaminen		560	140	140	140	140
Ulkovalaistusverkon parantaminen		4 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Rälssitien peruskorjaus	Aviapolis	1 500	1 500	0	0	0
Fazerintien peruskorjaus, kunnallistekniikkan ja valaistuksen uusinta	Hakunila	2 000	0	0	2 000	0
Hakunilanraitin aukio	Hakunila	80	0	0	0	80
Hakunilantien peruskorjaus	Hakunila	3 500	1 500	0	0	2 000
Hakunilan risteyssilta U-1868	Hakunila	200	200	0	0	0
Harjunreunan ylikulkukäytävä U-1774	Hakunila	1 530	30	0	1 500	0
Kaskelan risteyssilta U-1196	Hakunila	110	110	0	0	0
Kuussillantie välillä Hakunilantie-Rajatie	Hakunila	100	0	100	0	0
Kuussillantie välillä Hopeakuja-Kuussillankuja	Hakunila	100	0	100	0	0
Länsimäentien kaasuputken siirto	Hakunila	1 200	1 200	0	0	0
Länsimäentien peruskorjaus, kunnallistekniikka ja valaistuksen uusinta	Hakunila	6 500	0	2 500	2 000	2 000
Silta S7 Kehä III	Hakunila	1 500	1 500	0	0	0
Silta S8 Porvoonväylä	Hakunila	1 500	1 500	0	0	0
Erätorpantie	Kivistö	390	0	0	0	390
Karpaattientie	Koivukylä	700	0	0	0	700
Askiston ylikulkukäytävä U-1489	Myyrmäki	150	0	150	0	0
Höylätie	Myyrmäki	50	0	0	0	50
Kivivuorentie Kukinpolun ylikulkukäytävä U-8046	Myyrmäki	325	0	325	0	0
Luolapolku	Myyrmäki	200	50	150	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2026-2029 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Martinkyläntien risteyssilta U-1406	Myyrmäki	950	0	0	0	950
Petikon ylikulkukäytävä U-8055	Myyrmäki	200	0	200	0	0
Talttakuja-Raspitie-Vuolutie (tontinluovutus)	Myyrmäki	300	0	300	0	0
Vaskivuorentie ylikulkusillat U-8021 ja U-8022	Myyrmäki	100	0	0	0	100
Vihertie, Viherkuja	Myyrmäki	1 500	1 500	0	0	0
Jokiniemenkadun peruskorjaus	Tikkurila	3 000	0	0	2 000	1 000
Kielotien peruskorjaus	Tikkurila	3 000	0	0	2 000	1 000
Kuninkaantien Keravajoen silta U-6389	Tikkurila	175	75	100	0	0
Kyytitie Kuusikkopuiston alikulkukäytävä U-6601	Tikkurila	200	200	0	0	0
Kyytitien kaasuputken siirto	Tikkurila	2 800	0	2 800	0	0
Kyytitien peruskorjaus	Tikkurila	6 750	2 800	1 950	0	2 000
Orvokkitie välillä Unikkotie-Lehdokkitie (liittyy Tikkuraittiin)	Tikkurila	1 220	1 220	0	0	0
Osuustien peruskorjaus	Tikkurila	750	0	750	0	0
Tikkuraitti	Tikkurila	3 080	3 080	0	0	0
Tikkurilantien peruskorjaus ja kunnallistekniikan uusinta	Tikkurila	6 000	0	2 000	2 000	2 000
Tikkurilantien risteyssilta U-1849	Tikkurila	150	150	0	0	0
URHEILUALUEET						
Uudisrakentaminen						
Aerolankenttä	Aviapolis	1 200	1 200	0	0	0
Aurtuapuisto	Aviapolis	1 030	0	30	1 000	0
Kivistön urheilupuisto	Kivistö	100	0	0	0	100
Lipunkantajan lähiliikuntapaikka	Kivistö	350	50	300	0	0
Elmon urheilupuisto	Koivukylä	2 050	0	50	800	1 200
Jokivarren kentän parkkipaikka	Korso	310	10	300	0	0
Korpikontionkenttä	Korso	350	0	0	50	300
Mikkolan kenttä	Korso	330	30	300	0	0
Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat	Myyrmäki	1 600	1 200	400	0	0
Simonkylänpuiston reitit	Tikkurila	140	0	140	0	0
Tikkurilan urheilupuisto	Tikkurila	2 850	0	50	800	2 000
Korjausrakentaminen						
Havukosken liikuntapuiston aidat	Koivukylä	200	200	0	0	0
Martinlaakson urheilupuiston tekojää	Myyrmäki	3 100	100	1 500	1 500	0
Hiekkaharjun urheilupuisto tekojääkontti	Tikkurila	150	150	0	0	0
Tikkurilan skeittipuisto	Tikkurila	300	300	0	0	0
VIRKISTYSALUEET						
Uudisrakentaminen						
Krakanpuiston luonnonsuojelualueen reitit	Aviapolis	100	0	0	100	0
Silvolan luontopolku	Aviapolis	60	0	0	0	60

RAKENTAMISOHJELMA 2026-2029 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Silvolanmetsän reitti välillä Kahluuniitynsilta-Jokitie	Aviapolis	1 300	0	1 300	0	0
Kuusijärven esteetön uimapaikka	Hakunila	300	300	0	0	0
Kuusijärven esteetön reitti 2	Hakunila	500	500	0	0	0
Vaaralan lammet ja Slåtmossen	Hakunila	1 540	790	750	0	0
Petikon ulkoilualue	Kivistö	100	0	0	0	100
Vaskivuorentie Mätäojan kevyen liikenteen silta	Myyrmäki	550	550	0	0	0
Korjausrakentaminen						
Vetokannas ruoppaus	Myyrmäki	1 000	1 000	0	0	0
YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN						
Uudisrakentaminen						
Annefredin- ja Rälssipuisto	Aviapolis	400	400	0	0	0
Isomännynpuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	40	0	0	0	40
Mehiläisten paviljonki taideteos	Aviapolis	570	0	0	0	570
Padisenpuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	500	500	0	0	0
Plootupuistikko	Aviapolis	700	0	0	0	700
Pytinojanpuisto (002396)	Aviapolis	1 200	0	0	0	1 200
Silvolanmetsän koira-aitaus	Aviapolis	330	30	0	300	0
Sutarsinpuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	30	0	0	0	30
Ylästönranta (Ylästö 7)	Aviapolis	900	0	0	0	900
Itä-Hakkilanpuisto	Hakunila	400	400	0	0	0
Ulkoilureitti välillä Hakunilan urheilupuisto-Sipoonkorven kansallispuisto	Hakunila	1 030	0	0	1 030	0
Vaaralan lammet raittisilta	Hakunila	100	100	0	0	0
Vaunukallio	Hakunila	55	0	0	0	55
Isosuon pitkospuiden jatke	Kivistö	450	0	50	0	400
Keimolanmäenpuisto	Kivistö	550	0	0	0	550
Kenraalinpuiston koira-aitaus	Kivistö	510	0	60	0	450
Kinkeripuisto	Kivistö	150	150	0	0	0
Kivistön matonpesupaikka ja viljelypalsta-alue	Kivistö	410	0	60	0	350
Opaalipuisto	Kivistö	450	20	430	0	0
Ruutulipunpuisto	Kivistö	850	0	0	425	425
Ester Koskelaisen puisto	Koivukylä	980	30	950	0	0
Kuusijärvi-Päiväkummuntie	Koivukylä	200	0	0	100	100
Peltoniemenpuisto ja kenttä	Koivukylä	40	0	0	0	40
Rekolanrannan koira-aitaus	Koivukylä	20	0	0	0	20
Marsinpuisto	Korso	600	600	0	0	0
Matarinkosken luonnontarkkailupaikka	Korso	60	0	0	0	60
Jokiuomanpuisto lähiliikuntapaikka	Myyrmäki	55	55	0	0	0
Laajavuori alueleikkipaikka	Myyrmäki	305	0	0	0	305

RAKENTAMISOHJELMA 2026-2029 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Naapurinniityn seniorireitti	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Perkiönmäki	Myyrmäki	500	0	0	500	0
Pöllökallion leikkipaikka	Myyrmäki	550	0	0	50	500
Vaskivuorentien ja Kahluuniityn baana	Myyrmäki	1 300	1 300	0	0	0
Vapaalanmetsä ja Raappavuori	Myyrmäki	1 000	580	420	0	0
Viikatepuisto	Myyrmäki	660	0	60	0	600
Apilapuisto	Tikkurila	385	385	0	0	0
Grönberginpuisto	Tikkurila	800	0	0	800	0
Kirjastopuiston pohjoisosa	Tikkurila	1 000	0	0	0	1 000
Kuninkaalan ulkoilureitti	Tikkurila	150	0	0	150	0
Tikkurilanranta itäosa	Tikkurila	1 500	0	0	0	1 500
Korjausrakentaminen						
Kannistonpuisto leikkipaikka	Kivistö	350	0	350	0	0
Reuna leikkipaikka	Kivistö	360	0	10	0	350
Tapolan kevyen liikenteen silta U-8063	Kivistö	550	0	550	0	0
Asolanpuisto	Koivukylä	320	0	0	20	300
Mielikinpuisto	Koivukylä	300	0	0	50	250
Peijaksentien Keravanjoen kevyen liikenteen kaarisilta U-8150	Koivukylä	400	0	400	0	0
Poppelipuisto	Koivukylä	40	0	40	0	0
Taikapuisto	Koivukylä	40	0	0	40	0
Jokiuomanpuisto	Myyrmäki	1 000	0	0	0	1 000
Jokiuomanpuisto itäosa	Myyrmäki	90	0	0	0	90
Lammaspuisto puistosilta	Myyrmäki	150	0	150	0	0
Lounaniitty koira-aitaus	Myyrmäki	10	0	0	0	10
Varistonojan perkaus	Myyrmäki	10	10	0	0	0
Elopelto 2	Tikkurila	220	0	220	0	0
Tikkurilanranta Åvikin kevyen liikenteen silta U-6120	Tikkurila	590	0	0	0	590
Tikkurilan Veteraanipuisto ja Hertaksenpuisto	Tikkurila	350	0	0	0	350
YHTEISHANKKEET VALTION KANSSA						
Uudisrakentaminen						
Katriinantie välillä Viinikankaari-Varpukalliontie	Yhteishankkeet	825	825	0	0	0
Kehä III Ala-Tikkurila-Kalkkikallio melueste	Yhteishankkeet	225	0	0	225	0
Raskaanliikenteen palvelualue Valtatie 3 320100	Yhteishankkeet	750	0	0	750	0

Vote name: JAA=käsittelyn jatkaminen EI=palautus

Vote subject:

Meeting: Vantaan valtuuston kokous 17.11.2025
Agenda name: § 9 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029
Vote start: 17/11/2025 23.57.57
Vote stop: 17/11/2025 23.58.42

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	55	82,1%
EI	12	17,9%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	0
EI	2
Tyhjää	0

kesk

JAA	0
EI	3
Tyhjää	0

kok

JAA	18
EI	0
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	7
Tyhjää	0

rkp

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	21
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	6
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Riku Aalto	sdp
Faysal Abdi	sdp
Shekhar Acharya	sdp
Marja Ahava	kok
Jenni Alasuutari	vihr
Anssi Aura	kok
Gashaw Kaisa Bibani	vas
Patrik Borg	kok
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Soile Eriksson	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Mari Hynninen	sdp
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Jenni Karemo	kok
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Sirpa Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Ulla-Maija Kopra	sdp
Matti Kotiranta	sdp
Timo Lahti	kok
Paula Lehmuskallio	kok
Topi Liutu	kok
Chau Nguyen	vas
Vaula Norrena	vihr
Nina Nummela	kok
Elina Nykyri	vas
Anitta Orpana	kok
Nelli Pennanen	sdp
Tomi Puikkonen	kok
Maarit Raja-Aho	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Sakari Rokkanen	kok
Jari Sainio	sdp
Tia Seppänen	vihr
Mohamuud Shire	sdp
Minttu Sillanpää	vas
Karita Snellman	sdp
Victor Snellman	kok
Emily Strohm	sdp
Säde Tahvanainen	sdp

Ida Tamminen	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr
Marjo Vacker	kok
Mikko Viilo	vihr

EI

Tanja Aidanjuuri	ps
Janne Hartikainen	ps
Jorma Hentilä	kesk
Juha Järä	ps
Loviisa Kaartokallio	kd
Suvi Karhu	ps
Pasi Liukkonen	ps
Mika Niikko	ps
Petri Roininen	kesk
Juha Suoniemi	ps
Tiina Tuomela	kd
Tuomas Vanhanen	kesk

Vote name:	JAA= pohja EI= Kaartokallion muutosesitys
Vote subject:	
Meeting:	Vantaan valtuuston kokous 17.11.2025
Agenda name:	§ 9 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029
Vote start:	18/11/2025 0.02.26
Vote stop:	18/11/2025 0.03.33

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	55	82,1%
EI	12	17,9%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	0
EI	2
Tyhjää	0

kesk

JAA	0
EI	3
Tyhjää	0

kok

JAA	18
EI	0
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	7
Tyhjää	0

rkp

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	21
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	6
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Riku Aalto	sdp
Faysal Abdi	sdp
Shekhar Acharya	sdp
Marja Ahava	kok
Jenni Alasuutari	vihr
Anssi Aura	kok
Gashaw Kaisa Bibani	vas
Patrik Borg	kok
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Soile Eriksson	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Mari Hynninen	sdp
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Jenni Karemo	kok
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Sirpa Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Ulla-Maija Kopra	sdp
Matti Kotiranta	sdp
Timo Lahti	kok
Paula Lehmuskallio	kok
Topi Liutu	kok
Chau Nguyen	vas
Vaula Norrena	vihr
Nina Nummela	kok
Elina Nykyri	vas
Anitta Orpana	kok
Nelli Pennanen	sdp
Tomi Puikkonen	kok
Maarit Raja-Aho	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Sakari Rokkanen	kok
Jari Sainio	sdp
Tia Seppänen	vihr
Mohamuud Shire	sdp
Minttu Sillanpää	vas
Karita Snellman	sdp
Victor Snellman	kok
Emily Strohm	sdp
Säde Tahvanainen	sdp

Ida Tamminen	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr
Marjo Vacker	kok
Mikko Viilo	vihr

EI

Tanja Aidanjuuri	ps
Janne Hartikainen	ps
Jorma Hentilä	kesk
Juha Järä	ps
Loviisa Kaartokallio	kd
Suvi Karhu	ps
Pasi Liukkonen	ps
Mika Niikko	ps
Petri Roininen	kesk
Juha Suoniemi	ps
Tiina Tuomela	kd
Tuomas Vanhanen	kesk

Vote name:	JAA= pohja EI= Nguyen muutosesitys
Vote subject:	
Meeting:	Vantaan valtuuston kokous 17.11.2025
Agenda name:	§ 9 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029
Vote start:	18/11/2025 0.05.31
Vote stop:	18/11/2025 0.06.16

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	59	88,1%
EI	8	11,9%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	0
EI	2
Tyhjää	0

kesk

JAA	3
EI	0
Tyhjää	0

kok

JAA	18
EI	0
Tyhjää	0

ps

JAA	7
EI	0
Tyhjää	0

rkp

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	21
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	0
EI	6
Tyhjää	0

vihr

JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Riku Aalto	sdp
Faysal Abdi	sdp
Shekhar Acharya	sdp
Marja Ahava	kok
Tanja Aidanjuuri	ps
Jenni Alasuutari	vihr
Anssi Aura	kok
Patrik Borg	kok
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Soile Eriksson	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Janne Hartikainen	ps
Jorma Hentilä	kesk
Mari Hynninen	sdp
Juha Järä	ps
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Jenni Karemo	kok
Suvi Karhu	ps
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Sirpa Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Ulla-Maija Kopra	sdp
Matti Kotiranta	sdp
Timo Lahti	kok
Paula Lehmuskallio	kok
Pasi Liukkonen	ps
Topi Liutu	kok
Mika Niikko	ps
Vaula Norrena	vihr
Nina Nummela	kok
Anitta Orpana	kok
Nelli Pennanen	sdp
Tomi Puikkonen	kok
Maarit Raja-Aho	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Petri Roininen	kesk
Sakari Rokkanen	kok
Jari Sainio	sdp
Tia Seppänen	vihr
Mohamuud Shire	sdp
Karita Snellman	sdp
Victor Snellman	kok

Emily Strohm	sdp
Juha Suoniemi	ps
Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr
Marjo Vacker	kok
Tuomas Vanhanen	kesk
Mikko Viilo	vihr

EI

Gashaw Kaisa Bibani	vas
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Loviisa Kaartokallio	kd
Chau Nguyen	vas
Elina Nykyri	vas
Minttu Sillanpää	vas
Tiina Tuomela	kd

Vote name: JAA= pohja EI= Kaartokallio muutosesitys

Vote subject:

Meeting: Vantaan valtuuston kokous 17.11.2025
Agenda name: § 9 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029
Vote start: 18/11/2025 0.06.39
Vote stop: 18/11/2025 0.07.33

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	54	80,6%
EI	12	17,9%
Tyhjää	1	1,5%

Group Voting Results

kd

JAA	0
EI	2
Tyhjää	0

kesk

JAA	0
EI	3
Tyhjää	0

kok

JAA	17
EI	0
Tyhjää	1

ps

JAA	0
EI	7
Tyhjää	0

rkp

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	21
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	6
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Riku Aalto	sdp
Faysal Abdi	sdp
Shekhar Acharya	sdp
Marja Ahava	kok
Jenni Alasuutari	vihr
Anssi Aura	kok
Gashaw Kaisa Bibani	vas
Patrik Borg	kok
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Soile Eriksson	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Mari Hynninen	sdp
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Jenni Karemo	kok
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Sirpa Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Ulla-Maija Kopra	sdp
Matti Kotiranta	sdp
Timo Lahti	kok
Topi Liutu	kok
Chau Nguyen	vas
Vaula Norrena	vihr
Nina Nummela	kok
Elina Nykyri	vas
Anitta Orpana	kok
Nelli Pennanen	sdp
Tomi Puikkonen	kok
Maarit Raja-Aho	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Sakari Rokkanen	kok
Jari Sainio	sdp
Tia Seppänen	vihr
Mohamuud Shire	sdp
Minttu Sillanpää	vas
Karita Snellman	sdp
Victor Snellman	kok
Emily Strohm	sdp
Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp

Anni Juulia Tuomainen	vihr
Marjo Vacker	kok
Mikko Viilo	vihr

EI

Tanja Aidanjuuri	ps
Janne Hartikainen	ps
Jorma Hentilä	kesk
Juha Järä	ps
Loviisa Kaartokallio	kd
Suvi Karhu	ps
Pasi Liukkonen	ps
Mika Niikko	ps
Petri Roininen	kesk
Juha Suoniemi	ps
Tiina Tuomela	kd
Tuomas Vanhanen	kesk

Tyhjää

Paula Lehmuskallio	kok

Vote name:	JAA= pohja EI= Nguyen muutosesitys
Vote subject:	
Meeting:	Vantaan valtuuston kokous 17.11.2025
Agenda name:	§ 9 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029
Vote start:	18/11/2025 0.08.42
Vote stop:	18/11/2025 0.09.13

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	61	91%
EI	6	9%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

kesk

JAA	3
EI	0
Tyhjää	0

kok

JAA	18
EI	0
Tyhjää	0

ps

JAA	7
EI	0
Tyhjää	0

rkp

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	21
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	0
EI	6
Tyhjää	0

vihr

JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Riku Aalto	sdp
Faysal Abdi	sdp
Shekhar Acharya	sdp
Marja Ahava	kok
Tanja Aidanjuuri	ps
Jenni Alasuutari	vihr
Anssi Aura	kok
Patrik Borg	kok
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Soile Eriksson	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Janne Hartikainen	ps
Jorma Hentilä	kesk
Mari Hynninen	sdp
Juha Järä	ps
Loviisa Kaartokallio	kd
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Jenni Karemo	kok
Suvi Karhu	ps
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Sirpa Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Ulla-Maija Kopra	sdp
Matti Kotiranta	sdp
Timo Lahti	kok
Paula Lehmuskallio	kok
Pasi Liukkonen	ps
Topi Liutu	kok
Mika Niikko	ps
Vaula Norrena	vihr
Nina Nummela	kok
Anitta Orpana	kok
Nelli Pennanen	sdp
Tomi Puikkonen	kok
Maarit Raja-Aho	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Petri Roininen	kesk
Sakari Rokkanen	kok
Jari Sainio	sdp
Tia Seppänen	vihr
Mohamuud Shire	sdp
Karita Snellman	sdp

Victor Snellman	kok
Emily Strohm	sdp
Juha Suoniemi	ps
Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr
Tiina Tuomela	kd
Marjo Vacker	kok
Tuomas Vanhanen	kesk
Mikko Viilo	vihr

EI

Gashaw Kaisa Bibani	vas
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Chau Nguyen	vas
Elina Nykyri	vas
Minttu Sillanpää	vas

Vote name:	JAA= pohja EI= Hakala muutosesitys
Vote subject:	
Meeting:	Vantaan valtuuston kokous 17.11.2025
Agenda name:	§ 9 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029
Vote start:	18/11/2025 0.11.53
Vote stop:	18/11/2025 0.12.20

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	36	53,7%
EI	31	46,3%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	0
EI	2
Tyhjää	0

kesk

JAA	0
EI	3
Tyhjää	0

kok

JAA	0
EI	18
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	7
Tyhjää	0

rkp

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

sdp

JAA	21
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	6
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Riku Aalto	sdp
Faysal Abdi	sdp
Shekhar Acharya	sdp
Jenni Alasuutari	vihr
Gashaw Kaisa Bibani	vas
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Soile Eriksson	sdp
Reija Friman	vihr
Anu Hall	sdp
Mari Hynninen	sdp
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Tuire Kaimio	vihr
Ulla Kaukola	sdp
Sirpa Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Ulla-Maija Kopra	sdp
Matti Kotiranta	sdp
Chau Nguyen	vas
Vaula Norrena	vihr
Elina Nykyri	vas
Nelli Pennanen	sdp
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Jari Sainio	sdp
Tia Seppänen	vihr
Mohamuud Shire	sdp
Minttu Sillanpää	vas
Karita Snellman	sdp
Emily Strohm	sdp
Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr
Mikko Viilo	vihr

EI

Marja Ahava	kok
Tanja Aidanjuuri	ps
Anssi Aura	kok
Patrik Borg	kok
Heli Hakala	kok
Janne Hartikainen	ps
Jorma Hentilä	kesk
Juha Järä	ps
Loviisa Kaartokallio	kd
Lauri Kaira	kok
Jenni Karemo	kok
Suvi Karhu	ps
Patrik Karlsson	rkp

Mika Kasonen	kok
Otso Kivimäki	kok
Timo Lahti	kok
Paula Lehmuskallio	kok
Pasi Liukkonen	ps
Topi Liutu	kok
Mika Niikko	ps
Nina Nummela	kok
Anitta Orpana	kok
Tomi Puikkonen	kok
Maarit Raja-Aho	kok
Petri Roininen	kesk
Sakari Rokkanen	kok
Victor Snellman	kok
Juha Suoniemi	ps
Tiina Tuomela	kd
Marjo Vacker	kok
Tuomas Vanhanen	kesk

Pöytäkirjalausuma perussuomalaiset ja keskusta

Perussuomalaiset ja keskusta eivät kaupungin heikentyneessä taloustilanteessa ja keskeisen ratikka-investoinnin ylittäessä merkittävästi kustannusarvion voi hyväksyä kaupunginjohtajan esittämää talousarvioiesitystä. Perussuomalaiset, keskusta ja kristillisdemokraatit katsovat välttämättömäksi esittää vantaalaisten kannalta paremman vaihtoehdon. Vaihtoehto esittää ratkikka-inevstoinnion peruuttamisen lisäksi kaupungin velkajarrun, 30 M€ investointiohjelman sekä panostukset työllisyyteen ja turvallisuuteen.

Taustaa

Kaupungin väestön kasvu 2015–2025 on ylittänyt kaikki kasvuennusteet sekä kaupungin taloudellisen kantokyvyn. Elinvoimaa ei ole kehitetty onnistuneesti. Alueellinen eriytyminen lisääntynyt ja turvallisuus olennaisesti heikentynyt. Siksi toteutunutta kasvua viimeisen 10 vuoden aikana voi perustellusti osin luonnehtia ongelmalliseksi.

Tulevien vuosien strategiaa rakennettaessa on avoimesti myönnettävä liian nopean

kasvun aiheuttamat haasteet sekä vältettävä niitä jatkossa. Tämä oleellinen seikka ei tahdo nyt välittyä kaupungin strategiaesityksestä eikä taloudellisia toimenpiteitä kuvaavasta taloussuunnitelmasta.

G12 eli perussuomalaiset, keskusta ja kristillisdemikraatit pitää strategiaa liian kaunopuheisena ja nykyistä toimintaa liian kuvailevana. Siitä puuttuvat innostavat ja kohti parempaa vievät strategiset tavoitteet rakenteellisille muutoksille.

Kaupungin taloussuunnitelma 2026–29 on ylioptimistinen. Se perustuu verotulojen 131 Meuron ja valtionosuuksien 121 Meuron kasvuun vuoden 2025 tasoon verrattuna. Tulokasvu on arvioitu neljännesmiljardin euron suuruiseksi vain neljässä vuodessa. On selvää, että näin optimistisella tulojen kasvulla tehdään tilaa ratikkainvestoinnille. Sopeutustarve voi olla lähempänä 150 miljoonaa euroa kuin nyt kuvattu 30+60=90 miljoonaa euroa.

Pelkona on, että valtuustokauden puolivälitarkastelu tuo esiin mahdollisesti uuden mittavan saneeraustarpeen, ellei asioiden syihin puututa ajoissa.

Talousarvio 2026 on liian varovainen. Kulut kasvavat ja talousongelmia siirretään sen sijaan, että niihin päättäväisesti tartutaan.

Kaupungin keskeisten tytäryhtiöiden strategiat tai taloudet eivät näy kaupungin strategiassa tai taloussuunnitelmassa. G12 on huolissaan omistajaohjauksen tasosta.

G12 ehdottaa seuraavia strategisia tavoitteita 2026–29 jaksolle:

Strategiakaudella ei käynnistetä ratikan allianssisopimuksia. Asiaan voidaan palata, kun talous on ensin sopeutettu ja tasapainotettu. G12 haluaa turvata Vantaa elinvoiman ja investointikyvyn. Vantaa ei saa ripustautua yhden kortin varaan.

Velkakatto: kaupungin velka on kasvamassa nykyisestä vajaasta 1,1 miljardista eurosta yli 1,9 miljardin vuonna 2029. Kaupungin velkamäärä ei saa ylittää 1,5 miljardia euroa.

Palveluluiden turvaaminen: Vantaan talous on tasapainotettava 2029 mennessä, mikä edellyttää joko selvästi nyt nähtyä suurempaa sopeutusohjelmaa tai ratikkainvestoinnin lykkäämistä. G12 haluaa lykätä ratikan rakentamista ja turvata kuntalaisille tärkeät palvelut.

Työllisyyden merkittävä parantaminen: Nyt 15 %:ssa olevan työttömyyden painaminen alle 10 %:iin sekä pitkäaikais- ja muunkielisen työttömyyden puolittaminen.

Turvallisuuden parantaminen sekä tunne- että häiriötasolla. Tavoitteeksi otettava, että vuonna 2029 Vantaa ei ole enää kolmen turvattomimmaksi arvioidun kaupungin joukossa ja koettu turvallisuuden tunne on oleellisesti parantunut.

Koulujen oppimistulosten selvä paraneminen. Tavoitteena tulee olla oleellinen parantaminen. Sitä on seurattava jollain kansallisella kaupunkeja vertailevalla mittarilla. Erityisesti lukutaitoon on kiinnitettävä huomiota ja sitä on seurattava validilla mittarilla.

Vantaan toteutuneen liian nopean kasvun hillitsemiseksi asuntopolitiikkaa on kehitettävä siten, että viihtyisien pientaloasuntojen ja –asuinalueiden osuus kasvaa. Monipuolinen ja hinnaltaan järkevä asuntorakenne on toimiva keino alueiden eriytymisen estämiseksi.

Vantaan keskeisten tytäryhtiöiden, kuten Vantaan Energian, VAV:n, VTK:n ja Vantin linjaukset tulee käsitellä kaupungin strategian ja taloussuunnitelman yhteydessä.

G12 vaihtoehto investointiohjelmaksi – mahdollista kun ratikkaa ei tehdä

Vähennetään ratikan investointimeno, joka esityksessä Vantaan suorana osuutena on 541 M€ + varikko ja vaunut lainatakauksen kautta. Ratikka rakennetaan myöhemmin sitten, kun on rahaa.

Säästyneestä investointirahasta käytetään 30 miljoonaa euroa vantaalaisten hyvinvointiin kuten liikuntaan ja kulttuuriin. Panostetaan matalan kynnyksen koko kansan liikuntaan: Investoidaan tekojääratoihin, ulkokuntosaleihin, frisbeegolfkenttään sekä kuntoportaisiin.

Säilytetään tulevien vuosien strateginen liikkumatila, eikä sidota varoja 10 vuodeksi yhteen epävarmaan megahankkeeseen.

Sujuva arki edellyttää turvallisuuden, koulutuksen ja asukkaiden hyvinvoinnin lähipalveluiden vahvistamista. Toteutetaan ihmisten arkea parantavia investointeja.

G12 vaihtoehto käyttötalouteen

Vähennetään ratikan vuosittaisia korkokuluja 10 M€ (keskimäärin sitoutunut pääoma 3,5 %:n korolla). Vastaavasti lisätään säästetyt 10 M€ korkomenot turvallisuutta ja työtä edistäviin seuraaviin asioihin:

Lisätään resursseja keskustojen ja asemanseutujen turvallisuuteen 3 M€ vuosittain. Vahvistetaan vartiointia. Lisätään valvontakameroita. Lisätään katunuorisotyöntekijöiden määrä. Lisätään ehkäisevään huumetyöhön erikoistuneita työntekijöitä yhdessä VAKE:n kanssa.

Työtä tuhannelle. Työllisyyteen 25 %:n sivukuluja (työeläkemaksut) korvaavana nettona 3,5 M€ Vantaa-lisä työttömien ja pitkäaikaistyöttömien palkkaukseen. Panostus yrityksiin. Työvoimakoulutukseen lisää rahaa.

1000 kesätyöpaikkaa nuorille.

Säilytetään yksityinen ryhmäperhepäivähoito ja yksityisen hoidon

kuntalisä nykyisellään. Palautetaan lasten kotihoidon Vantaa-lisä.

Säilytetään seniorien sporttikortti maksuttomana liikuntaan kannustavana tekijänä (0,6 M€). Parannetaan lasten ja nuorten harrastemahdollisuuksia (0,4 M€).

Luovutaan hulevesimaksusta.

Kirjastojen aukioloaikaa ei rajoiteta nykyisestä.

Kehitetään oppilaiden lukemisen ja osaamisen tason mittarointia objektiivisella mittarilla.

Peruskoulun 2. luokan jälkeen testataan suomen kielen osaamisen taso. Riittävä suomen kielen taito on edellytys kolmannelle luokalle siirtymiselle.

Verot ja maksut

Veroja tai veron luonteisia maksuja ei nosteta, kuten valtuustosopimuksessa on sovittu.

Vantaan kaupunki ei ota käyttöön omaa erillistä hulevesimaksua.

G12 velkakatto

Maksimi lainamäärä rajataan 1,5 miljardiin euroon.

Ratikkainvestoinnin lykkäämisen myötä lainamäärä rajoittuu. Velkakaton mukainen 1,5 miljardiin euron raja säilyttää kuitenkin mahdollisuuden muihin strategisiin investointeihin ja painopisteisiin.

Velkakatto on tärkeä, jotta kaupungin strateginen kysy tehdä investointeja säilyy. Ratikkainvestoinnin myötä sitä ei enää olisi.

Otetaan tarkasteluun kaupungin tytäryhtiöt. Nyt omistajaohjaus ei näy kaupungin strategiassa eikä taloussuunnitelmassa.

Velkakatto on tarkasteltava sekä emokaupunki- että konsernitasoisena.

Miksi G12 vaatii ratikan rakentamisen lykkäämistä

Ratikka sopii mahdollisimman huonosti kaupungin alijäämäiseen ja velkaantuvaan talouteen. Lykkääminen on ainoa tapa turvata myös muut investoinnit, kuten koulut, päiväkodit, liikuntapaikat.

Ratikka ei ole kannattava. Ratikan kokonaiskustannukset eivät kerro kannattavuudesta vaan kannattamattomuudesta. Lisäksi ne perustuvat vääriin oletuksiin mm. työpaikkojen syntymisestä.

Ratikka ei luo pysyviä yksityisiä työpaikkoja. Yksityinen työpaikka syntyy, kun yritys hakee kasvua ja työpaikan luoma lisätuotto ylittää sen kustannukset.

Tehty päätös hankkia vaunut Puolasta heikentää entisestään olettettuja työllisyys- ja talousvaikutuksia.

Vote name:	JAA=pohja EI=Kasonen
Vote subject:	
Meeting:	Kaupunginhallituksen kokous
Agenda name:	§ 6 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029 / PT (kvalt)
Vote start:	4.11.2025 14.23.11
Vote stop:	4.11.2025 14.23.54

Total Voting Results

Votes: 15

JAA	8	53,3%
EI	7	46,7%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kesk

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

kok

JAA	0
EI	5
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

sdp

JAA	5
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Faysal Abdi	sdp
Ville Karinen	vas
Ulla Kaukola	sdp
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Emily Strohm	sdp
Visa Tammi	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr

EI

Heli Hakala	kok
Mika Kasonen	kok
Otso Kivimäki	kok
Mika Niikko	ps
Petri Roininen	kesk
Victor Snellman	kok
Marjo Vacker	kok

Vote name:	JAA=pohja EI=Roininen
Vote subject:	
Meeting:	Kaupunginhallituksen kokous
Agenda name:	§ 6 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2029 / PT (kvalt)
Vote start:	4.11.2025 14.22.30
Vote stop:	4.11.2025 14.23.09

Total Voting Results

Votes: 15

JAA	13	86,7%
EI	2	13,3%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kesk

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

kok

JAA	5
EI	0
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	1
Tyhjää	0

sdp

JAA	5
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

vihr

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Faysal Abdi	sdp
Heli Hakala	kok
Ville Karinen	vas
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Otso Kivimäki	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Victor Snellman	kok
Emily Strohm	sdp
Visa Tammi	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr
Marjo Vacker	kok

EI

Mika Niikko	ps
Petri Roininen	kesk

10 § Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2026

VD/7118/02.03.00.00/2025

PT/MR/PK/MT

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n (520/2010) mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kunta ilmoittaa tuloveroprosentin prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n (1266/2001) mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kunnan tulee ilmoittaa myös kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, niin ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2026 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee näin ollen ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään maanantaina marraskuun 17. päivänä 2025. Päätetyistä veroprosenteista ilmoitetaan myös Kuntaliitolle.

Vuoden 2026 verotuksessa kiinteistöveroprosenttien rajat ovat kiinteistöverolain (11, 12, 12 b ja 13 §) perusteella seuraavat:

- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30–2,00
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- KiintVL:n 12 b §:ssä mainituissa Helsingin seudun kunnissa rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on vähintään 3,00 prosenttiyksikköä valtuuston määräämää maapohjan yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi, kuitenkin enintään 6,00 prosenttia.

Lisäksi kunnanvaltuusto voi määrätä (KiintVL 13a ja 14 §):

- voimalaitosten veroprosentti 0,93–3,10.
- yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00–2,00

Kaupunginjohtajan esitys Vantaan kaupungin vuoden 2026 talousarvioksi julkistettiin 29.9.2025. Talousarvioesitys 2026 perustuu voimassa olevaan 6,4 prosentin tuloveroprosenttiin sekä voimassa oleviin kiinteistöveroprosentteihin.

- Vuoden 2026 tuloveroprosentiksi esitetään 6,4.
- Vuoden 2026 kiinteistöveroprosenteiksi esitetään:
    - rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,28
    - maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30
    - vakituinen asuinrakennus 0,41
    - muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,25
    - voimalaitos 3,10
    - rakentamaton rakennuspaikka 6,00.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle vahvistettavaksi tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 seuraavasti:

a) Vantaan tuloveroprosentti 6,4
b) Vantaan kiinteistöveroprosentit:
1. rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,28
2. maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30
3. vakituinen asuinrakennus 0,41
4. muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,25
5. voimalaitos 3,10
6. rakentamaton rakennuspaikka 6,00.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen teki seuraavan muutosesityksen, joka raukesi kannattamattomana:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle vahvistettavaksi tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 seuraavasti:

a) ~~Vantaan tuloveroprosentti 6,4~~ *Vantaan tuloveroprosentti 6,5*
b) Vantaan kiinteistöveroprosentit:
1. rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,28
2. maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30
3. vakituinen asuinrakennus 0,41
4. muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,25
5. voimalaitos 3,10
6. rakentamaton rakennuspaikka 6,00.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Vasemmistoliitto esittää, että Vantaan tuloveroprosenttia korotetaan 0,1 prosenttiyksiköllä. Esitetyn korotuksen tarkoituksena on turvata kaupungin palveluiden rahoitus ja estää talousarvioesityksessä suunnitellut leikkaukset mm. varhaiskasvatukseen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan. Vasemmistoliiton näkemyksen mukaan veronkorotus on maltillinen ja oikeudenmukainen tapa vahvistaa kaupungin taloutta ilman, että asukkaiden tarvitsemia palveluita heikennetään. Samalla korotuksella edistetään talousarvion tasapainottamista ja pienennetään alijäämää vastuullisesti.”

———

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään vahvistaa tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 seuraavasti:

a) Vantaan tuloveroprosentti 6,4
b) Vantaan kiinteistöveroprosentit:

1. rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,28
2. maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30
3. vakituinen asuinrakennus 0,41
4. muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,25
5. voimalaitos 3,10
6. rakentamaton rakennuspaikka 6,00.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana valtuutettu Antero Eerola esitti valtuutettu Gashaw Bibani kannattamana, että esitettyä kaupungin tuloveroprosenttia nostetaan 0,1 prosenttiyksiköllä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, ja teki seuraavan äänestysehdotuksen: he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, ketkä kannattavat valtuutettu Eerolan esittämää ja valtuutettu Bibani kannattamaa muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 61 jaa-ääntä ja 6 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:
- äänestysraportti kv 17.11.2025 § 10

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vote name:	JAA= Pohja EI= Eerolan muutosesitys
Vote subject:	
Meeting:	Vantaan valtuuston kokous 17.11.2025
Agenda name:	§ 10 Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2026
Vote start:	17/11/2025 22.44.09
Vote stop:	17/11/2025 22.45.05

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	61	91%
EI	6	9%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

kesk

JAA	3
EI	0
Tyhjää	0

kok

JAA	18
EI	0
Tyhjää	0

ps

JAA	7
EI	0
Tyhjää	0

rkp

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	21
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	0
EI	6
Tyhjää	0

vihr

JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Riku Aalto	sdp
Faysal Abdi	sdp
Shekhar Acharya	sdp
Marja Ahava	kok
Tanja Aidanjuuri	ps
Jenni Alasuutari	vihr
Anssi Aura	kok
Patrik Borg	kok
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Soile Eriksson	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Janne Hartikainen	ps
Jorma Hentilä	kesk
Mari Hynninen	sdp
Juha Järä	ps
Loviisa Kaartokallio	kd
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Jenni Karemo	kok
Suvi Karhu	ps
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Sirpa Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Ulla-Maija Kopra	sdp
Matti Kotiranta	sdp
Timo Lahti	kok
Paula Lehmuskallio	kok
Topi Liutu	kok
Kai-Ari Lundell	ps
Mika Niikko	ps
Vaula Norrena	vihr
Nina Nummela	kok
Anitta Orpana	kok
Nelli Pennanen	sdp
Tomi Puikkonen	kok
Maarit Raja-Aho	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Petri Roininen	kesk
Sakari Rokkanen	kok
Jari Sainio	sdp
Tia Seppänen	vihr
Mohamuud Shire	sdp
Karita Snellman	sdp

Victor Snellman	kok
Emily Strohm	sdp
Juha Suoniemi	ps
Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp
Anni Juulia Tuomainen	vihr
Tiina Tuomela	kd
Marjo Vacker	kok
Tuomas Vanhanen	kesk
Mikko Viilo	vihr

EI

Gashaw Kaisa Bibani	vas
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Chau Nguyen	vas
Elina Nykyri	vas
Minttu Sillanpää	vas

11 § Vastaus Sirpa Kauppisen ja Otso Kivimäen sekä 25 valtuutetun aloitteeseen kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela

VD/3393/00.02.00.03/2025

RÅ/AR/JS-K/TH/SL/MT

Sirpa Kauppinen ja **Otso Kivimäki** sekä 25 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tuomelassa toimii eri alojen taiteilijoita sekä kulttuurialan toimijoita. Toimintakulttuuri on yhteisöllinen. Tällä hetkellä rakennuksessa on useita satoja neliöitä tyhjää tilaa, koska neliöperusteinen vuokra on korkeampi kuin kaupungin asuinkiinteistöissä.

Kulttuuri synnyttää yhteisöllisyyttä - mikä on yksi kaupungin arvoista - ja hyvinvointia. Tuomelan vapaiden tilojen täyttyminen kulttuurialan toimijoilla toisi kaupunkiin elinvoimaa.

Vuokratason tulisi rakennuksen kunnon vuoksi olla selkeästi alhaisempi. Vesi ei ole juomakelpoista, mutta kaikissa kerroksissa on suodattimella varustettu vesipiste. Rakennuksen kunto ei estä siellä työskentelyä, työtiloina ne toimivat hyvin.

Mikäli nykyinen vuokrataso vastaisi markkinavuokraa tämän tason kohteissa, rakennus täyttyisi kulttuurialan tekijöistä, ja Kulttuuritalo Tuomelan merkitys vantaalaisten yrittäjien keskittymänä kasvaisi edelleen Helsingin kaapelitehtaan tavoin. Kehittyisi merkittävä sisällöntuottajien ja muiden käsin yrittäjien keskus.

Samalla suojeltu rakennus eli kaupungin omaisuus on hyvässä käytössä, valvonnassa ja siistinä pidetty. Mikäli rakennus jää tyhjäksi, se rikotaan ja sotketaan nopeasti, ja kaupungin omaisuutta tuhoutuu. Nyt on vaarassa, että näin käy, jos asiaan ei puututa. Esimerkiksi Länsi-Vantaan musiikkiopisto on joutunut irtisanomaan suuren osan tiloistaan Tuomelan koulusta vedoten vuokran suuruuteen.

Länsi-Vantaan musiikkiopisto on ollut vuokralaisena jo silloin kun tiloissa toimi Hämeenkylän koulu. Koska taiteen perusopetuksen toimijoiden ei tarvitse maksaa vuokraa koulujen ja päiväkotien tiloista, maksoi musiikkiopisto toimistotilasta, sen yhteydessä sijaitsevasta luokkatilasta sekä muutamasta varastotilasta 740 euroa kuukaudessa. Musiikkiopisto sai käyttää vapaasti koulun tiloja koulupäivän päättymisen jälkeen, kuten muutkin musiikkiopistot koulutiloissa.

Nyt kun tiloissa ei ole enää koulukäyttöä, musiikkiopiston täytyy maksaa kaupungin käytäntöjen mukaisesti täyttä neliövuokraa. Tätä ei musiikkiopiston taloudellinen tilanne kanna, ja tämän vuoksi musiikkiopisto on sanonut tiloja irti 1.5. alkaen, kesätunnit yms. on peruttu ja lasten harrastustoimintaa vähennetään.

Akustisesti hyvin toimivaa konserttisalia ei ole voitu käyttää, koska sen voi vuokrata vain kuukaudeksi, jolloin pelkästään kevät ja joulukonserttien pitäminen maksaisi yli 2500 €.

Ehdotamme, että Kulttuuritalo Tuomelaa kehitetään niin että maksimoidaan tilojen käyttö, pidetään rakennuksista huolta ja tarkastellaan Kulttuuritalo Tuomelaa kaupungin asukkaiden kannalta merkittävänä vetovoimaisena kokonaisuutena.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 24

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja Otso Kivimäen sekä 25 muun valtuutetun aloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela

_____

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat palvelualue toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Tuomelan koulun vuokraustoiminnan hallinnointi palautui Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat palvelualueelle 9.10.2024 alkaen Osuuskunta Vantaan tilajakamon konkurssin vuoksi. Koska vuokralaiset eivät saaneet konkurssiin ajautuneelta Osuuskunnalta takaisin maksamiaan kahden kuukauden vuokraa vastaavia vakuuksia, päätti kaupunkiympäristön toimialan talous- ja hallintojohtaja §25/2024 vuokranmaksuvelvoitteen alkavan vasta 1.12.2024, jolloin kaupunki tuli vuokralaisia vastaan noin kahden kuukauden vuokraa vastaavalla summalla.

Vuokrasopimukset laadittiin vuokralaisten kanssa Osuuskunnan aikaisemmin perimien vuokrien mukaisella vuokratasolla. Osa koulun vuokralaisista oli verottomia toimijoita, joiden kohdalla vuokraan lisättiin voimassa oleva arvonlisävero. Tällä hetkellä (21.8.2025) on Tuomelan koulussa 17 vuokralaista. Verollisten toimijoiden vuokrat ovat keskimäärin 10,63 euroa/m2 + alv, verottomien toimijoiden vuokrat 12,11 euroa/m2 sisältäen alv:n.

Vuokran lisäksi vuokralaiset maksavat sähköstä, vedestä, lämmöstä sekä Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n toteuttamasta viikoittaisesta yhteisten tilojen siivouksesta (käytävät, portaat, wc:t + hygieniatarvikkeet) seuraavasti:
- alle 40 m2 vuokratila 50 euroa/kk
- 41–70 m2 vuokratila 100 euroa/kk
- yli 70 m2 vuokratila 150 euroa/kk

Vuokratuotot ovat tällä hetkellä n. 5 000 euroa/kk ja tuotot erilliskorvauksista n. 850 euroa/kk. Tuomelan koulun käyttökustannukset tammi-kesäkuulta 2025 olivat n. 30 000 euroa, joista suurimman kuluerän aiheutti vanhan koulun lämmitys.

KTI Kiinteistötieto Oy:n kevään 2025 tietojen mukaan alle 50 m2 tuotantotilojen verottomat vuokrat Vantaalla olivat 11,09 euroa/m2 ja 50–200 m2 kokoisten tuotantotilojen vuokrat 13,03 euroa/m2. Vastaavasti alle 50 m2 toimistotilojen verottomat vuokrat Vantaalla olivat 18,93 euroa/m2 ja 50–200 m2 kokoisten toimistotilojen vuokrat 19,41 euroa/m2. Tämän perusteella Tuomelan koulun vuokrat vastaavat Vantaalla vuokrattujen tuotannollisten tilojen vuokria.

Koulun juhlasali on tarkoitus pitää koulun vuokralaisten yhteisessä käytössä.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:
Tuomelan koulun rakennus on huonokuntoinen ja sijainniltaan syrjäinen. Se on taloteknisen käyttöikänsä päässä, ja käyttövesiongelmat lisäävät terveysriskiä. Pitkäjänteisen toiminnan jatkaminen edellyttäisi mittavia ja kalliita korjaustoimia, joihin kaupungilla ei nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ole mahdollisuuksia.

Taiteen perusopetusta voidaan toteuttaa maksutta kaupungin olemassa olevissa tiloissa käyttövuoroperiaatteella, ja esimerkiksi Länsi-Vantaan musiikkiopisto on jo siirtänyt toimintaansa tällaisiin tiloihin. Sellaisten taiteen perusopetuksen toimintojen osalta, joille ei ole vielä löytynyt koulutiloista sopivia käyttövuoroja, auttaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala etsimään sopivia tiloja muista kaupungin tiloista. Aloitteessa tuodaan esiin kulttuuritoiminnan merkitys yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistäjänä. Näitä tavoitteita kaupunki pitää tärkeinä. Kaupunki panostaa kulttuuriin ja yhteisöllisyyteen Länsi-Vantaalla muun muassa Myyrmäkeen rakentuvan kaupunkikulttuuritalon myötä. Tuomelan tapauksessa kuitenkin rakennuksen huono kunto ja syrjäinen sijainti rajoittavat laajempia elinvoimavaikutuksia, eikä aloitteen toteuttamista voida puoltaa tässä taloudellisessa tilanteessa.

Kaupunginhallitus 6.10.2025 § 18

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Sirpa Kauppiselle ja Otso Kivimäelle sekä 25 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja *täydensi* esitystään seuraavasti:

Taiteen perusopetusta voidaan toteuttaa maksutta kaupungin olemassa olevissa tiloissa käyttövuoroperiaatteella, ja esimerkiksi Länsi-Vantaan musiikkiopisto on jo siirtänyt toimintaansa tällaisiin tiloihin.
Sellaisten taiteen perusopetuksen toimintojen osalta, joille ei ole vielä löytynyt koulutiloista sopivia käyttövuoroja, auttaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala etsimään sopivia tiloja muista kaupungin tiloista.

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 11

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:
- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja Otso Kivimäen sekä 25 muun valtuutetun aloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Elinikäisen oppimisen palvelualuejohtaja Anne Raasakka, 040 6705287
(anne.raasakka[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Valtuustoaloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Valtuustoaloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela Tuomelassa toimii eri alojen taiteilijoita sekä kulttuurialan toimijoita. Toimintakulttuuri on yhteisöllinen. Tällä hetkellä rakennuksessa on useita satoja neliöitä tyhjää tilaa, koska neliöperusteinen vuokra on korkeampi kuin kaupungin asuinkiinteistöissä. Kulttuuri synnyttää yhteisöllisyyttä - mikä on yksi kaupungin arvoista - ja hyvinvointia. Tuomelan vapaiden tilojen täyttyminen kulttuurialan toimijoilla toisi kaupunkiin elinvoimaa. Vuokratason tulisi rakennuksen kunnon vuoksi olla selkeästi alhaisempi. Vesi ei ole juomakelpoista, mutta kaikissa kerroksissa on suodattimella varustettu vesipiste. Rakennuksen kunto ei estä siellä työskentelyä, työtiloina ne toimivat hyvin. Mikäli nykyinen vuokrataso vastaisi markkinavuokraa tämän tason kohteissa, rakennus täyttyisi kulttuurialan tekijöistä, ja Kulttuuritalo Tuomelan merkitys vantaalaisten yrittäjien keskittymänä kasvaisi edelleen Helsingin kaapelitehtaan tavoin. Kehittyisi merkittävä sisällöntuottajien ja muiden käsinyrittäjien keskus. Samalla suojeltu rakennus eli kaupungin omaisuus on hyvässä käytössä, valvonnassa ja siistinä pidetty. Mikäli rakennus jää tyhjäksi, se rikotaan ja sotketaan nopeasti, ja kaupungin omaisuutta tuhoutuu. Nyt on vaarassa, että näin käy, jos asiaan ei puututa. Esimerkiksi Länsi-Vantaan musiikkiopisto on joutunut irtisanomaan suuren osan tiloistaan Tuomelan koulusta vedoten vuokran suuruuteen. Länsi-Vantaan musiikkiopisto on ollut vuokralaisena jo silloin kun tiloissa toimi Hämeenkylän koulu. Koska taiteen perusopetuksen toimijoiden ei tarvitse maksaa vuokraa koulujen ja päiväkotien tiloista, maksoi musiikkiopisto toimistotilasta, sen yhteydessä sijaitsevasta luokkatilasta sekä muutamasta varastotilasta 740 euroa kuukaudessa. Musiikkiopisto sai	Aloitteen tekijät Sirpa Siru Kauppinen Otso Kivimäki Aloitteen Allekirjoitukset 1. Vaula Norrena 2. Jukka Nevala 3.Lauri Kaira 4.Paula Lehmuskallio 5. Kai-Ari Lundell 6. Minna Heikkinen 7. Tiina Tuomela 8. Juha Suoniemi 9. Kai-Ari Lundell 10. Maija Rautavaara 11. Jussi Särkelä 12. Ida Tamminen 13. Tarja Eklund 14. Nina Nummela 15. Niilo Kärki 16. Marjo Vacker 17. Juha Järä 18. Suvi Karhu 19. Susanna Kaiju 20. Mika Kasonen

käyttää vapaasti koulun tiloja koulupäivän päättymisen jälkeen, kuten muutkin musiikkiopistot koulutiloissa. Nyt kun tiloissa ei ole enää koulukäytöä, musiikkiopiston täytyy maksaa kaupungin käytäntöjen mukaisesti täyttä neliövuokraa. Tätä ei musiikkiopiston taloudellinen tilanne kanna, ja tämän vuoksi musiikkiopisto on sanonut tiloja irti 1.5. alkaen, kesätunnit yms on peruttu ja lasten harrastustoimintaa vähennetään. Akustisesti hyvin toimivaa konserttisalia ei ole voitu käyttää, koska sen voi vuokrata vain kuukaudeksi, jolloin pelkästään kevät ja joulukonserttien pitäminen maksaisi yli 2500 €. **Ehdotamme että Kulttuuritalo Tuomelaa kehitetään niin että maksimoidaan tilojen käyttö, pidetään rakennuksista huolta ja tarkastellaan Kulttuuritalo Tuomelaa kaupungin asukkaiden kannalta merkittävänä vetovoimaisena kokonaisuutena.**	21. Eva Tawasoli 22.Tia Seppänen 23. Aki Mäkipernaa 24. Reija Friman 25. Naima El Issaoui

12 § Vastaus Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille

VD/3388/00.02.00.03/2025

TeA/HW/MH/EP/EJ

Vaula Norrena sekä 33 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”HSL tarjoaa 40 % alennuksen kausilipuista HSL-alueella asuville opiskelijoille. ABC-kuukausilipun opiskelijahinta on 64,60 euroa.

Mutta jos opiskelija on kirjoilla muualla kuin HSL-alueella, hänen pitää maksaa ulkopaikkakuntalaisen aikuisen kuukausimaksu, joka on ABC-lipulla 183,50 euroa, siis vielä 80 euroa kalliimpi kuin normaali HSL-aikuisen kuukausilippu.

Kaikki pääkaupunkiseudun opiskelijat, jotka opiskelevat muualla kuin kotipaikkakunnallaan, joutuvat maksamaan kalliisti siitä, jos he palaavat kesäajaksi tai työharjoitteluun kotiseudulleen.
Tämä on eriarvoista. Miksi toiset opiskelijat saavat matkustaa edullisella HSL-lipulla ja toisten pitää maksaa kolminkertainen hinta?
Opiskelijoiden kesätöiden ja työharjoittelujaksojen palkat ovat pienet, usein vain 1400–1500 euroa/ kk, lisäksi he jatkossa menettävät asumistukensa kesäkuukausilta.

Olisi reilua ja oikein myöntää opiskelijahintainen kuukausilippu myös niille opiskelijoille, joiden virallinen osoite on muualla kuin HSL-alueella.
Alennus koskisi ehkä joitakin tuhansia opiskelijoita joitakin kuukausia vuodesta, eikä välttämättä vaikuttaisi juurikaan HSL:n budjettiin. HSL:n tulisi vähintään tutkia asia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki edellyttää Helsingin Seudun Liikennelaitosta arvioimaan ulkopaikkakunnilla kirjoilla oleville opiskelijoille myönnettävän HSL-opiskelijalipun kustannusvaikutuksia, sekä käsittelemään tämän aloitteen ehdotuksen päätöselimissään.

Päätös kuuluu HSL:n päätöselimille, mutta kaupungit voivat vauhdittaa myönteisen päätöksen syntymistä.

On huomattava, että vaikka täältä kotoisin oleva, muualla pääosin asuva opiskelija muuttaisi kirjansa takaisin tänne kesän tai työharjoittelun ajaksi, kestää digi- ja väestötietovirastolla yli kuukauden ajan, ennen kuin se saa kirjattua kotipaikkakunnan muutoksen järjestelmäänsä.
Ja vakituisen kotikunnan tulee olla kirjattu digi- ja väestötietovirastossa HSL-alueelle, ennen kuin voi ostaa lipun opiskelija-alennuksella.

HSL- hinnoittelun tulee jatkossa olla reilua eri opiskelijaryhmille.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 20

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille

_____

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Joukkoliikenteen lippujen hinnoista, lippulajeista ja alennusryhmistä päättää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL). Vantaan kaupunki antaa vuosittain lausunnon HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta. Vantaan kaupungin lausunnossa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2026–2028 (Konsernijaosto 26.8.2025) on valtuustoaloitteessa esitetty asia nostettu esille:

Opiskelijoiden liput
Lippujen hintojen osalta Vantaan kaupunki haluaa kiinnitettävän hintojen oikeudenmukaisuuteen. Esimerkiksi HSL-alueella asuva opiskelijat saavat kausilipun huomattavasti halvemmalla kuin muualla kirjoilla olevat opiskelijat. Opiskelijoille on monesti tyypillistä, että kesätyö- tai harjoittelupaikka saattaa järjestyä kotipaikkakunnaltaan pääkaupunkiseudulta, vaikka opiskelupaikkakunta olisikin muualla. Kotipaikkakunnan muutos Digi- ja väestöviraston järjestelmiin vie myös aikaa, jolloin opiskelija-alennuksen saamiseksi tämäkään ei heti auta. Opiskelijat ovat myös keskeisessä iässä, jolloin heidän hyväksi kokemansa joukkoliikennejärjestelmä voi ohjata heidät joukkoliikenteen aktiivikäyttäjiksi myös jatkossa ja vaikuttaa autonhankintahaluihin. Vantaa toivoo HSL:n arvioivan mahdollisuuksia laajentaa oikeutta opiskelijalippuihin myös muilla paikkakunnilla asuville ja siitä aiheutuvia kustannuksia.

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Vaula Norrenalle ja 33 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 12

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:
- allekirjoitettu Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
liikenteen kehittämispäällikkö Emmi Pasanen, puh 050 314 5075
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 28.4.2025

Aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
HSL tarjoaa 40 % alennuksen kausilipuista HSL-alueella asuville opiskelijoille. ABC-kuukausilipun opiskelijahinta on 64,60 euroa. Mutta jos opiskelija on kirjoilla muualla kuin HSL-alueella, hänen pitää maksaa ulkopaikkakuntalaisen aikuisen kuukausimaksu, joka on ABC-lipulla 183,50 euroa, siis vielä 80 euroa kalliimpi kuin normaali HSL-aikuisen kuukausilippu. Kaikki pääkaupunkiseudun opiskelijat, jotka opiskelevat muualla kuin kotipaikkakunnallaan, joutuvat maksamaan kalliisti siitä, jos he palaavat kesäajaksi tai työharjoitteluun kotiseudulleen. Tämä on eriarvoista. Miksi toiset opiskelijat saavat matkustaa edullisella HSL-lipulla ja toisten pitää maksaa kolminkertainen hinta? Opiskelijoiden kesätöiden ja työharjoittelujaksojen palkat ovat pienet, usein vain 1400–1500 euroa/ kk, lisäksi he jatkossa menettävät asumistukensa kesäkuukausilta. Olisi reilua ja oikein myöntää opiskelijahintainen kuukausilippu myös niille opiskelijoille, joiden virallinen osoite on muualla kuin HSL-alueella. Alennus koskisi ehkä joitakin tuhansia opiskelijoita joitakin kuukausia vuodesta, eikä välttämättä vaikuttaisi juurikaan HSL:n budjettiin. HSL:n tulisi vähintään tutkia asia. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki edellyttää Helsingin Seudun Liikennelaitosta arvioimaan ulkopaikkakunnilla kirjoilla oleville opiskelijoille myönnettävän HSL-opiskelijalipun kustannusvaikutuksia, sekä käsittelemään tämän aloitteen ehdotuksen päätöselimissään. Päätös kuuluu HSL:n päätöselimille, mutta kaupungit voivat vauhdittaa myönteisen päätöksen syntymistä.	Aloitteen tekijät Vaula Norrena Aloitteen Allekirjoitukset 1. Sami Kanerva 2. Maarit Raja-Aho 3. Siri Ahokas 4. Anu Hall 5. Otso Kivimäki 6. Sirpa Siru Kauppinen 7.Minna Heikkinen 8. Tiina Tuomela 9. Mari Hynninen 10. Juha Suoniemi 11. Matilda Stirkkinen 12. Pirjo Luokkala 13. Eeva Tikkanen 14. Tuire Kaimio 15. Maija Rautavaara 16. Jussi Särkelä 17. Minttu Sillanpää 18.Tarja Eklund 19. Nina Nummela 20. Marjo Vacker

On huomattava, että vaikka täältä kotoisin oleva, muualla pääosin asuva opiskelija muuttaisi kirjansa takaisin tänne kesän tai työharjoittelun ajaksi, kestää digi- ja väestötietovirastolla yli kuukauden ajan, ennen kuin se saa kirjattua kotipaikkakunnan muutoksen järjestelmäänsä. Ja vakituisen kotikunnan tulee olla kirjattu digi- ja väestötietovirastossa HSL-alueelle, ennen kuin voi ostaa lipun opiskelija-alennuksella. HSL- hinnoittelun tulee jatkossa olla reilua eri opiskelijaryhmille.	21.Paula Lehmuskallio 22. Topi Liutu 23. Susanna Kaiju 24. Heli Hakala 25.Eva Tawasoli 26. Janne Hartikainen 27. Chau Nguyen 28. Minttu Sillanpää 29. Reija Friman 30.Tia Seppänen 31. Ida Tamminen 32. Aki Mäkipernaa 33. Naima EL Issaoui

13 § Vastaus Eeva Tikkasen ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi

VD/3395/00.02.00.03/2025

RÅ/SK/HK/SL/EJ

Eeva Tikkanen sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Yli puolet vantaalaisista vanhemmista kokee, että on saanut riittämättömästi tukea omaan jaksamiseen ja mielenterveyteen (Finlapset 2024).

Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaan kaupunki selvittää yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, millaisia mahdollisuuksia kaupungin olisi omalta osaltaan olla luomassa tai tukemassa toimintamallia, jonka avulla edistetään varamummojen, varapappojen ja muiden vapaaehtoisten aikuisten osallistumista vantaalaisten lapsiperheiden ja vanhempien arjen jaksamisen ja hyvinvoinnin tueksi. Samassa yhteydessä voitaisiin selvittää myös tukimallia nuorten työllistämistä lapsiperheiden tueksi esim. kesä- ja muina loma-aikoina.

Monilla vantaalaisilla lapsiperheillä ei ole omia isovanhempia lähellä, ja samanaikaisesti monet ikäihmiset ja muut aikuiset kokevat yksinäisyyttä ja kaipuuta merkitykselliseen vuorovaikutukseen. Auttamalla yhdistämään nämä ryhmät ja tarpeet, voitaisiin luoda aidosti inhimillinen, matalan kynnyksen tukimuoto, joka vahvistaisi yhteisöllisyyttä, ehkäisee yksinäisyyttä ja tukee vanhempien jaksamista sekä myös lasten ja nuorten hyvinvointia.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 26

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

_____

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Kuten valtuustoaloitteessa todetaan, yli puolet vantaalaisista vanhemmista kokee saaneensa riittämättömästi tukea omaan jaksamiseen ja mielenterveyteen (Finlapset 2024). Perheiden tilanteet ja turvaverkot ovat erilaisia, eikä kaikilla perheillä ole isovanhempia tai muita tukiverkostoja lähialueilla. Yksinäisyys on haaste Vantaallakin monessa ikäryhmässä, ja sen suitsimiseen tarvitaan yhteisöllisyyttä edistäviä toimintamalleja ja julkisia tiloja, joissa eri-ikäiset ja -taustaiset vantaalaiset voivat kohdata toisiaan matalalla kynnyksellä, kuten kirjastoja, asukastiloja, erilaisia kohtaamispaikkoja ja aikuisopiston toimintaa.

Varamummo- ja pappatoiminta on oiva esimerkki toimintamallista, jolla voidaan vähentää perheiden kuormitusta, edistää kotoutumista ja vähentää ikääntyneiden yksinäisyyttä. Vantaalla ja lähialueilla toimii useita kolmannen sektorin toimijoita, jotka tarjoavat varamummo- ja varapappatoimintaa:

- Mannerheimin lastensuojeluliiton (MLL) Uudenmaan piirillä on varamummi- ja vaaritoimintaa, jossa kohderyhmänä ovat perheet, joilla ei ole lainkaan isovanhempia tai kohtaamisia isovanhempien kanssa on vain harvakseltaan. MLL:llä on myös monenlaista muuta toimintaa, jossa ikääntyneet ja lapsiperheet voivat kohdata toisiaan, kuten kylämummi ja -vaaritoiminta, jossa ikääntyneet kohtaavat lapsiperheitä perhekahviloissa, päiväkodeissa, kerhoissa, kouluissa ja kirjastoissa sekä lukumummi- ja vaaritoiminta, jossa ikääntyneet lukevat kouluilla kirjoja yhdessä lukemisen tukea tarvitsevien lasten kanssa. Toimintaan voi hakeutua mukaan MLL Uudenmaan piirin verkkosivuilta.

- SOS Lapsikylällä on Vantaalla Koivukylässä, Hakunilassa ja Myyrmäessä asukaspuistoissa ja avoimilla kohtaamispaikoilla Mummun ja vaarin tupa -toimintaa, jossa varaisovanhemmat ja lapset pääsevät viettämään yhteistä aikaa ja vanhemmat saavat hengähdystauon arjesta. Toiminnassa tehdään ruokaa ja syödään sekä ollaan muutoin vapaamuotoisesti yhdessä pelaten ja leikkien

- Suomen Punaisella Ristillä (SPR) on Uudellamaalla ystävätoimintaa, jossa kaikenikäisten, myös ikääntyneiden, on mahdollista löytää vapaaehtoinen ystävä. SPR on pilotoinut varamummitoimintaa muualla Suomessa.

- Pienperheyhdistyksellä on kummi-isovanhempi-toimintaa, jossa yhden vanhemman perheet voivat saada vapaaehtoisen kummi-isovanhemman.

Edellä mainittujen lisäksi varamummoja ja -pappoja voi hakea suoraan sosiaalisen median kanavissa ilmoittamalla tai erilaisilla keikkatyöalustoilla.

Toinen valtuustoaloitteessa mainittu näkökulma on tukimalli nuorten työllistämiseksi lapsiperheiden tueksi kesä- ja muina loma-aikoina. Vantaalla on käytössä nuorten 300 euron kesätyöseteli, jota ei kuitenkaan myönnetä hyödynnettäväksi, jos työnantaja on yksityistalous eli kesätyösetelin saadakseen täytyy olla yritys tai yhdistys. Jollekin yhdistykselle voisi olla mahdollista ottaa tehtäväkseen nuorten työllistäminen lapsiperheiden tueksi, mutta ongelmaksi saattaisi muodostua puuttuva palkan omavastuuosuus: minimipalkka nuorelle 60 tunnin työstä on kesätyösetelin ehtojen mukaan 500 euroa ja tukea saa vain 300 euroa. Pienillä asiakasmaksuilla tämä puuttuva euromäärä voitaisiin korvata.

Vantaalla toteutetaan myös Vantaan kesäyrittäjyys -ohjelmaa, joka on vantaalaisille nuorille suunnattu maksuton ohjelma, jossa tavoitteena on perustaa oma yritys. Jokainen ohjelmaan valittu saa oman mentorin ja 300 euron kesäyrittäjyyssetelin. Tämän ohjelman puitteissa nuoren on mahdollista perustaa esimerkiksi yritys, jolla tuotetaan lastenhoito-, kotiapu- tai muita palveluita lapsiperheille.

Lasten- ja kodinhoidon tehtäviin nuorten on mahdollista hakeutua myös esimerkiksi yksityisten henkilöiden työpaikkailmoitusten tai 4H-yhdistyksen Helppi-palvelun kautta. Helppi yhdistää luotettavasti asiakkaat sekä tehtäviin perehdytetyt nuoret.

Vantaalla on paljon kolmannen sektorin toteuttamaa aloitteessa toivottua toimintaa, ja järjestöt soveltuvat erittäin hyvin toteuttamaan tämänkaltaista työmuotoa. Siitä syystä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala ei katso tarpeelliseksi lähteä kehittämään tätä työtä kaupungin ja hyvinvointialueen toimesta.

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 13

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa Eeva Tikkaselle ja 23 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että sosiaalidemokraattien kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kokoomuksen kaupunginhallitusryhmä sekä kaupunginhallituksen jäsenet Petri Roininen ja Mika Niikko yhtyivät:

”Vaikka neuvolapalvelut kuuluvat hyvinvointialueen vastuulle, on Vantaan kaupungilla edelleen tärkeä rooli lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämisessä. Kun kirjastojen ja muiden avointen kohtaamispaikkojen toimintaa kehitetään, tulee järjestöt ottaa tiiviisti mukaan, jotta heidän toiminnastaan viestiminen ja vanhempien osallistumismahdollisuudet vahvistuvat. Lisäksi nuorten työllistymisen edistämiseksi kaupungin tulee käydä järjestöjen kanssa keskustelua siitä, voisivatko järjestöt toimia koordinoivana tahona nuorten palkkaamisessa lastenhoitotehtäviin, jolloin kotitalousvähennyksen hyödyntäminen olisi mahdollista.”

_____

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 13

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Eeva Tikkasen ja 23 muun aloite varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Suvi Korhonen,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: **Varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi**	**Aloitteen tekijä** Eeva Tikkanen
Yli puolet vantaalaisista vanhemmista kokee, että on saanut riittämättömästi tukea omaan jaksamiseen ja mielenterveyteen (Finlapset 2024). Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaan kaupunki selvittää yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, millaisia mahdollisuuksia kaupungin olisi omalta osaltaan olla luomassa tai tukemassa toimintamallia, jonka avulla edistetään varamummojen, varapappojen ja muiden vapaaehtoisten aikuisten osallistumista vantaalaisten lapsiperheiden ja vanhempien arjen jaksamisen ja hyvinvoinnin tueksi. Samassa yhteydessä voitaisiin selvittää myös tukimallia nuorten työllistämistä lapsiperheiden tueksi esim. kesä- ja muina loma-aikoina. Monilla vantaalaisilla lapsiperheillä ei ole omia isovanhempia lähellä, ja samanaikaisesti monet ikäihmiset ja muut aikuiset kokevat yksinäisyyttä ja kaipuuta merkitykselliseen vuorovaikutukseen. Auttamalla7 yhdistämään nämä ryhmät ja tarpeet, voitaisiin luoda aidosti inhimillinen, matalan kynnyksen tukimuoto, joka vahvistaisi yhteisöllisyyttä, ehkäisee yksinäisyyttä ja tukee vanhempien jaksamista sekä myös lasten ja nuorten hyvinvointia.	Aloitteen Allekirjoitukset 1.Minna Heikkinen 2.Tiina Tuomela 3. Pirjo Luokkala 4. Juha Järä 5. Mari Hynninen 6. Juha Suoniemi 7. Jussi Särkelä 8. Vaula Norrena 9. Nina Nummela 10. Marjo Vacker 11. Paula Lehmuskallio 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Susanna Kaiju 14.Jukka Nevala 15. Pirkko Letto 16. Siri Ahokas 17. Jouko Jääskeläinen 18. Matilda Stirkkinen 19. Eva Tawasoli 20. Tia Seppänen 21. Aki Mäkipernaa 22. Reija Friman 23. Naima EL Issaoui

14 § Vastaus Faysal Abdin ja 25 muun valtuutetun aloitteeseen väliaikainen luistinrata ja kesällä tapahtumapaikka Korson keskustaan

VD/8489/00.02.00.03/2024

RÅ/V-MK/JL/ SY/RK/EJ

Faysal Abdi sekä 25 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Korson keskustan kehittäminen on alkanut ja ensimmäiset rakennukset on purettu.

Korson keskustassa Korsonpolun ja Korsontien välissä, on alkanut liikerakennuksen Korson Liiketalo Oy:n purkaminen ja sen vieressä on iso tyhjä alue, joka on kerrosalaltaan noin 2 000 neliötä. Kun rakennuksen viereinen pysäköintialue lasketaan mukaan keskustaan, muodostuu iso, lähes 4 000 neliömetrin tyhjä alue. Kun huomioidaan nykyisen rakentamisen suhdanteet, voi Korson keskustan rakentamisen aloittaminen viedä vuosia.

Keskusta ei ole mitään ilman ihmisiä eikä se houkuttele ihmisiä, jos aukiot seisovat tyhjinä. Keskustaa täytyy kehittää ja pitää kunnossa, jotta ihmiset haluavat tulla sinne ja viihtyvät seillä.
Niin ennen rakentamisen aloittamista kuin myös rakentamisen aikana.

Parantaakseen Korson viihtyvyyttä, ehdotan valtuustoaloitteella Korson keskustaan (osoitteessa Korsonpolun ja Korsontien välissä) purettujen kiinteistöjen ja ison parkkialueen tilalle, tulisi väliaikainen luistinrata, joka jäädytettäisiin talvisin. Tuon tilan koko on yhteensä 4000m2.

Luistinrata elävöittäisi keskustaa talven ajaksi ja kesällä voisi harrastaa erilaisia pelejä, kuten katukorista ja järjestää muitakin tapahtumia. Kenttä palvelisi vieressä olevaa nuorisotaloa ja koulua. Lisäksi jäädytetty kenttä voisi palvella laajasti niin Korson keskustan kuin muita Korson alueiden asukkaita. Kenttä sijaitsee keskustassa koulun ja nuorisotalon vieressä, joten suunnittelu ja jäädytys edellyttänee toimialojen välistä yhteistyötä sekä kaupunkilaisten osallistamista, jotta se olisi elävä.

Keskustassa voisi olla jatkossa enemmän ihmisten kohtaamispaikkoja ja tekemistä kaikille ikäryhmille.

Kaupunginvaltuusto 16.12.2024 § 42

Päätös:
Päätetään ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Faysal Abdin ja 25 muun valtuutetun aloite väliaikainen luistinrata ja kesällä tapahtumapaikka Korson keskustaan

_____

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan liikunnan palvelualue toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Korson keskustassa Korsonpolun ja Korsontien välissä olevan alueen rakennuksia on purettu ja paikalle toivotaan väliaikaisia liikuntamahdollisuuksia. Tontilla on sorapintainen alue sekä kaksi asfalttipintaista paikoitusaluetta, joista toinen on vuokrattu paikoituskäyttöön.

Alueen saattaminen tilapäiseen liikuntakäyttöön edellyttää maamassojen vaihtoa, aitojen rakentamista sekä alueen asfaltointia, jotta alueelle saataisiin talvella tehtyä jäätä ja kesällä esim. koripallokenttiä ja muita liikuntapaikkoja. Massanvaihdot, asfaltoinnit, aidat ja kalusteiden hankinnat maksaisivat vähintään reilut 100 000 euroa.

Liikuntapaikkasuunnittelun ja rakentamisen aikataulut ja määrärahat on jo sovittu tuleville vuosille. Kentän luistelukuntoon saattaminen olisi lisäksi haasteellista, jotta ympäristöön ei valuisi vettä, joka liukastuttaisi tiet ja paikoitusalueet. Korson liikuntapuistossa on muutaman sadan metrin päässä tekojää, jossa luistelumahdolliset ovat varmoja säästä huolimatta.

Edellä mainituista syistä liikunnan palvelualue ei näe realistisena alueen väliaikaista liikuntarakentamista. Keskusta-alueen suunnittelun ja kehittämisen myötä alueelle voidaan selvittää pidempiaikaista ratkaisua.

Kaupunginhallitus 28.04.2025 § 36

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Faysal Abdin ja 25 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Liite:
- allekirjoitettu Faysal Abdin ja 25 muun valtuutetun aloite väliaikainen luistinrata ja kesällä tapahtumapaikka Korson keskustaan

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 12.5.2025 § 13

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Faysal Abdille ja 25 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 2.6.2025 § 55

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Faysal Abdille ja 25 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan

esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

———

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat palvelualue toteaa vastauksessa seuraavaa:

Nykytilanteessa Korson ydinkeskustassa on vanhojen liikerakennusten purun jäljiltä tyhjiä Vantaan kaupungin omistamia kiinteistöjä. Kiinteistöt sijaitsevat voimassa olevan asemakaavan mukaisella liikerakennusten korttelialueella, liike- ja toimistorakennusten korttelialueella sekä henkilöliikenneterminaalin alueella. Kiinteistöt rajautuvat yleisen pysäköinnin korttelialueeseen, Urpiaisentien ja Korsontien katualueisiin, Maakotkantien ja Korson polun jalankululle ja pyöräilylle varattuihin katualueisiin sekä Korsonaukioon.

Kaupungin omistamille alueille ollaan käynnistämässä asemakaavan muutosta eli alue on tyhjillään väliaikaisesti odottaen uutta käyttötarkoitustaan. Korson keskustan uudistamisen eteen on tehty töitä jo vuosien ajan. Kaupungin tavoitteena on löytää alueelle toimijoita ja hanke, joka lisää alueen vetovoimaa ja tuo keskustaan lisää palveluita ja ihmisiä. Parhaimmassakin tapauksessa kehittämisen edellyttämä asemakaavamuutos ja hankkeen valmistelutyöt mm. tarvittavien sopimusten valmistelu, suunnittelu ja tarvittavien lupien hakeminen vienee arvioilta 3–5 vuotta.

Tonteilla sijainneet rakennukset on purettu, siivottu ja laitettu purkuluvan edellyttämään kuntoon mm. rajaamalla tontit isohkoilla kivillä, jottei tonteille pääse ajamaan autolla. Kiinteistön omistajan näkökulmasta tontit odottavat nyt tulevia kumppaneita ja tulevaa asemakaavamuutosta ja rakentamista, mutta eivät enää vaadi tästä lähtökohdasta muita toimenpiteitä.

Kuitenkin alueen asukkaiden ja Vantaan kaupungin etu olisi järjestää alueelle edellytykset väliaikaistoiminnoille, jotta keskusta olisi myös tämän odotteluajan mahdollisimman viihtyisä ja ennen kaikkea toimisi asukkaiden kohtaamispaikkana. Väliaikaiskäyttö on teema, johon kaupungilla ei vielä ole prosessia, osoitettuja resursseja eikä vastuutahoa. Sen vuoksi tulevien vuosien työohjelmissa, investointiohjelmissa tai muissakaan suunnitelmissa ei ole varattuna rahaa väliaikaistoimintojen suunnitteluun, saati toteutukseen.

Korson keskustan tyhjien tonttien väliaikaistoimintojen mahdollistamisesta on käyty keskustelua eri toimialojen ja palvelualueiden asiantuntijoiden kesken. Ensisijainen ongelma tällä hetkellä on maaperän heikko kantavuus. Erityisesti sateisina ajanjaksoina maa muuttuu vetiseksi ja upottavaksi. Väliaikaistoiminnot alueella voidaan kuitenkin mahdollistaa melko yksinkertaisin ja kustannustehokkain toimenpitein. Toimenpiteitä voidaan myös tarvittaessa vaiheistaa, koska väliaikaisen tilanteen kesto ei ole tiedossa. Ensivaiheessa riittäisi, jos noin puolet tyhjillään olevasta keskeisimmästä tontista saatettaisiin maanvaihdoilla kantavaksi ja toinen puoli alueesta voitaisiin kunnostaa kevyemmin.

Kaupunkiympäristön toimiala ryhtyy toimiin järjestääkseen tarvittavat maamassojen vaihdot keskeisimmällä alueella. Osa alueesta viimeistellään kivituhkapintaiseksi ja osa käsitellään kevyemmin toimenpitein esimerkiksi niityksi kunnostaen. Alueelle pyritään järjestämään myös väliaikaisia istuimia, istutuksia ja valaistusta. Edellytykset väliaikaistoimintojen järjestämiselle pyritään saattamaan valmiiksi kevääseen 2026 mennessä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtäväksi jää toiminnan

järjestäminen ja koordinointi yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa sekä mahdollisen säilytykseen ja/tai esiintymislavaksi soveltuvan kontin järjestäminen alueelle.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Korson keskustassa Korsonpolun ja Korsontien välissä olevan alueen rakennuksia on purettu ja paikalle toivotaan väliaikaisia liikuntamahdollisuuksia. Tontilla on sorapintainen alue sekä kaksi asfalttipintaista paikoitusaluetta, joista toinen on vuokrattu paikoituskäyttöön.

Alueen saattaminen tilapäiseen liikuntakäyttöön edellyttää maamassojen vaihtoa, aitojen rakentamista sekä alueen asfaltointia, jotta alueelle saataisiin talvella tehtyä jäätä ja kesällä esim. koripallokenttiä ja muita liikuntapaikkoja. Massanvaihdot, asfaltoinnit, aidat ja kalusteiden hankinnat maksaisivat vähintään reilut 100 000 euroa.

Liikuntapaikkasuunnittelun ja rakentamisen aikataulut ja määrärahat on jo sovittu tuleville vuosille. Kentän luistelukuntoon saattaminen olisi lisäksi haasteellista, jotta ympäristöön ei valuisi vettä, joka liukastuttaisi tiet ja paikoitusalueet. Korson liikuntapuistossa on muutaman sadan metrin päässä tekojää, jossa luistelumahdolliset ovat varmoja säästä huolimatta.

Edellä mainituista syistä liikunnan palvelualue ei näe realistisena alueen väliaikaista liikuntarakentamista. Keskusta-alueen suunnittelun ja kehittämisen myötä alueelle voidaan selvittää pidempiaikaista ratkaisua.

Korson keskustan tyhjä tontti voidaan ottaa väliaikaisesti käyttöön kaupunginosan yhteisenä avoimena tilana, joka tukee asukkaiden osallisuutta, vahvistaa paikallista identiteettiä ja tarjoaa tilan yhteisölliselle toiminnalle. Paikalliset yhdistykset ovat osoittaneet kiinnostusta osallistua alueen kehittämiseen ja toiminnan toteuttamiseen, mikä luo vahvan pohjan yhteistyölle.

Alue soveltuu joustavasti erilaisten pop-up-torien ja tilapäisten yleisötapahtumien järjestämiseen, kuten kesätoreihin, kirpputoreihin, kulttuuri- ja liikuntatapahtumiin, ulkoilmaleffoihin, paikallisiin esityksiin ja yhdistysten tempauksiin. Tapahtumat voidaan järjestää kustannustehokkaasti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, mutta niiden toteuttaminen ja koordinointi edellyttävät riittäviä resursseja, jotka huomioidaan vuoden 2026 käyttötalouden suunnittelussa.

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 14

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Faysal Abdille ja 25 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Liikuntajohtaja Veli-Matti Kallislahti, 050 511 8636, liikuntapäällikkö Jari Lärka, 040 525 2162, projektijohtaja Anniina Korkeamäki, 0405743342, kulttuuripäällikkö Reeli Karimäki, 040 524 1403 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Väliaikainen luistinrata ja kesällä tapahtumapaikka Korson keskustaan	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Korson keskustan kehittäminen on alkanut ja ensimmäiset rakennukset on purettu. Korson keskustassa Korsonpolun ja Korsontien välissä, on alkanut liikerakennuksen Korson Liiketalo Oy:n purkaminen ja sen vieressä on iso tyhjä alue, joka on kerrosalaltaan noin 2 000 neliötä. Kun rakennuksen viereinen pysäköintialue lasketaan mukaan keskustaan, muodostuu iso, lähes 4 000 neliömetrin tyhjä alue. Kun huomioidaan nykyisen rakentamisen suhdanteet, voi Korson keskustan rakentamisen aloittaminen viedä vuosia. Keskusta ei ole mitään ilman ihmisiä eikä se houkuttele ihmisiä, jos aukiot seisovat tyhjinä. Keskustaa täytyy kehittää ja pitää kunnossa, jotta ihmiset haluavat tulla sinne ja viihtyvät seillä. Niin ennen rakentamisen aloittamista kuin myös rakentamisen aikana. Parantaakseen Korson viihtyvyyttä, ehdotan valtuustoaloitteella Korson keskustaan (osoitteessa Korsonpolun ja Korsontien välissä) purettujen kiinteistöjen ja ison parkkialueen tilalle, tulisi väliaikainen luistinrata, joka jäädytettäisiin talvisin. Tuon tilan koko on yhteensä 4000m2. Luistinrata elävöittäisi keskustaa talven ajaksi ja kesällä voisi harrastaa erilaisia pelejä, kuten katukorista ja järjestää muitakin tapahtumia. Kenttä palvelisi vieressä olevaa nuorisotaloa ja koulua. Lisäksi jäädytetty kenttä voisi palvella laajasti niin Korson keskustan kuin muita Korson alueiden asukkaita. Kenttä sijaitsee keskustassa koulun ja nuorisotalon vieressä, joten suunnittelu ja jäädytys edellyttänee toimialojen välistä yhteistyötä sekä kaupunkilaisten osallistamista, jotta se olisi elävä. Keskustassa voisi olla jatkossa enemmän ihmisten kohtaamispaikkoja ja tekemistä kaikille ikäryhmille. Vantaan kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.12.2024 Faysal Abdi, sd	Aloitteen tekijät Faysal Abdi Aloitteen allekirjoittajat: 1. Vaula Norrena 2. Eve Rämö 3. Sirpa Siru Kauppinen 4. Marjo Vacker 5. Anu Hall 6. Tarja Eklund 7. Jussi Särkelä 8. Pirjo Luokkala 9. Antero Eerola 10. Sirkka-Liisa Kähärä 11. Tiina Tuomela 12. Aadan Ibrahim 13. Juha Suoniemi 14. Pirkko Letto 15. Paula Lehmuskallio 16. Eva Tawasoli 17. Jari Sainio 18. Tuomas Mutanen 19. Juha Järä 20. Eeva Tikkanen 21. Ida Tamminen 22. Tuire Kaimio 23. Aki Mäkipernaa 24. Pekka Rautio 25. Nina Nummela

15 § **Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloite luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava**

VD/7642/00.02.00.03/2025

Juha Järä sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Taustaa: Vantaan kaupunki velkaantuu kovaa vauhtia, joka aiheuttaa tulevina vuosina kipeitä leikkauksia kuntalaisten palveluihin ja kaupungin investointeihin. Puolueiden, valtuutettujen ja muiden luottamushenkilöiden tulee tässä tilanteessa olla suoraselkäisiä ja "kannettava kortensa kekoon". Vantaan kaupungin ja Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen palkkiot pohjaavat hallintosääntöihin. Hallintosääntö on paljon tiukempi hyvinvointialueella ja siten myös kulut selvästi pienemmät. Vantaan päätöksenteossa verorahoja ylikulutetaan esimerkiksi seuraavissa asioissa:

- Talousarvioneuvotteluissa kaikki ansaitsivat yhdestä kokouksesta lähes 2000 euroa ja puheenjohtaja jopa yli. Kokous maksoi veronmaksajille siis yli 35 000 euroa.
- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistojen osapäiväpalkkiot ovat kuukausikustannuksena 2500-2750 euroa, johon on lisättävä vielä työnantajakustannukset, jolloin kokonaiskustannus on todella suuri. Esitämme valtuuston puheenjohtajan osalta näiden tiputtamista 2000 euroon ja hallituksen puheenjohtajan osalta 2250 euroon.
- Valtuutetut tai lautakuntien jäsenet voivat olla kokouksista ja seminaareista pois hyvinkin merkittäviä aikoja joko alusta tai lopusta, jopa molemmista. Moinen toiminta normaalisti työsuhteessa johtaisi varoitukseen tai jopa irtisanomiseen. Nykytila ei anna päättäjistä hyvää kuvaa. Moni kuntalainen ei näistä tosin ole edes tietoinen.

Vakioselitys kuuluu: "Se on demokratian hinta". Tuo hinta vaan on nykyään kohtuuton.

Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme hallintosääntöä muutettavan siten että:
Valtuuston kokouksessa täysi palkkio maksetaan vain, jos on ollut kokousajasta läsnä esimerkiksi vähintään 80%. Sitä vähemmästä ajasta maksetaan vain puolet kokouspalkkiosta, edellyttäen että on ollut vähintään puolet kokousajasta paikalla. Lisätuntien suhteen noudatettaisiin ns. VAKEn mallia.

Lautakunnissa ja vastaavissa toimielimissä sekä seminaarien suhteen muutettaisiin palkkiosääntö vastaavaksi.
Lopullisen Hallintosäännön uudistamisesityksen yllä kirjoitetun pohjalta laatisi virkahenkilöstö.”

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 15

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Juha Järän ja 10 muun valtuutetun aloite luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 17.11.2025

Valtuustoaloitteen otsikko: ***Luottamustoimien palkkiot kohtuullistettava***	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Taustaa: Vantaan kaupunki velkaantuu kovaa vauhtia, joka aiheuttaa tulevina vuosina kipeitä leikkauksia kuntalaisten palveluihin ja kaupungin investointeihin. Puolueiden, valtuutettujen ja muiden luottamushenkilöiden tulee tässä tilanteessa olla suoraselkäisiä ja "kannettava kortensa kekoon". Vantaan kaupungin ja Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen palkkiot pohjaavat hallintosääntöihin. Hallintosääntö on paljon tiukempi hyvinvointialueella ja siten myös kulut selvästi pienemmät. Vantaan päätöksenteossa verorahoja ylikulutetaan esimerkiksi seuraavissa asioissa: *- Talousarvioneuvotteluissa kaikki ansaitsivat yhdestä kokouksesta lähes 2000 euroa ja puheenjohtaja jopa yli. Kokous maksoi veronmaksajille siis yli 35 000 euroa.* *- Kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajistojen osapäiväpalkkiot ovat kuukausikustannuksena 2500-2750 euroa, johon on lisättävä vielä työnantajakustannukset, jolloin kokonaiskustannus on todella suuri. Esitämme valtuuston puheenjohtajan osalta näiden tiputtamista 2000 euroon ja hallituksen puheenjohtajan osalta 2250 euroon.* *- Valtuutetut tai lautakuntien jäsenet voivat olla kokouksista ja seminaareista pois hyvinkin merkittäviä aikoja joko alusta tai lopusta, jopa molemmista. Moinen toiminta normaalisti työsuhteessa johtaisi varoitukseen tai jopa irtisanomiseen. Nykytila ei anna päättäjistä hyvää kuvaa. Moni kuntalainen ei näistä tosin ole edes tietoinen.* *Vakioselitys kuuluu: "Se on demokratian hinta". Tuo hinta vaan on nykyään kohtuuton.* *Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme hallintosääntöä muutettavan siten että:* *Valtuuston kokouksessa täysi palkkio maksetaan vain, jos on ollut kokousajasta läsnä esimerkiksi vähintään 80%. Sitä vähemmästä*	Aloitteen tekijä Juha Järä Aloitteen Allekirjoitukset 1. Juha Suoniemi 2. Tiina Tuomela 3. Loviisa Kaartokallio 4. Vaula Norrena 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Tomi Puikkonen 7. Tuomas Vanhanen 8. Victor Snellman 9.Tanja Aidanjuuri 10.Pasi Liukkonen

ajasta maksetaan vain puolet kokouspalkkiosta, edellyttäen että on ollut vähintään puolet kokousajasta paikalla. Lisätuntien suhteen noudatettaisiin ns. VAKEn mallia. *Lautakunnissa ja vastaavissa toimielimissä sekä seminaarien suhteen muutettaisiin palkkiosääntö vastaavaksi.* *Lopullisen Hallintosäännön uudistamisesityksen yllä kirjoitetun pohjalta laatisi virkahenkilöstö.* *Juha Järä, valtuuston kokous 17.11.2025*	

Kokouksen päättäminen

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 16

Päätös:
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 00.22.

Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen

Voit tehdä valituksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä valituksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Rakennuskiellon määräämistä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä
- asianosainen
- viranomainen, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen

Yleiskaavan, asemakaava ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä
- kunnan jäsen
- asianosainen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä taikka rakennuskieltoa koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Muissa asioissa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00−16.15

Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto

2.1 Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

2.2 Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

2.3 Tähän **päätökseen, joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 24 §)

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:
1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä

tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot
Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)